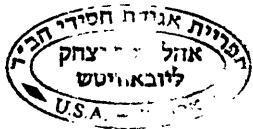

ס פ ר ה ק ד ו ש

עין החיים

מהאר"י ז"ל

הועתק והוכנס לאינטרנט
www.hebrewbooks.org
ע"י חיים תשס"ט

עם שני המאורות הגדולים מסביב לו מאירים ומסבירים דרך

עין החיים ה"ה

פנים מסבירות

פנים מאירות

ביאור רחב המסביר טיב עומק החכמה בראוי למתחילים: בתוכן עשר הספירות, והעולמות, והפרצופין, ותכונת השתלשלותם זה מזה, ודיוק מקומות הלכשתם זה את זה, ואשר כל אלה מתחייבים בדרך קודם ונמשך, מנקודת

ביאור קצר ומספיק, לפרש דברי המחבר זלה"ה בתכונתם הרוחני, למעלה מהמקום ולמעלה מהזמן; ומפנה כל מוקשה מהדרך, בהגלותו אדני החכמה בעומק תחת, ובעומק רום:

הצמצום עד לעוה"ז ועד לגמה"ת, ונותן דרכי התכונה בכללות כתבי האר"י ז"ל, בכדי ליאות לאורותיהם, גם בדברי הזוהר והתיקונים, אשר עליהם סוכבים הקדמותיו ז"ל. מפעלות אדמו"ר איש אלקים קדוש האר"י החי' יהודה הלוי אשלג שליט"א הרב ודמו"ץ בנבעת שאול פרוור ירושלם עיה"ק תובכ"א.

ח ל ק ב'

ואנו מודיעים לאנשי לבב ולבכ"י היכולת שהשגנו מכ"ק אדמו"ר המחבר שליט"א הפירושים הנ"ל על כל העין החיים כמאתים קונטרסים אשר מחוסר אמצעים לא עלה בידנו להדפיס זולת ב' חלקים ואנו מבקשים שתבואו לעזרתנו להוציא כל החיבור לאור.

המו"ל רוד מינצבערג משה ברוך למבערנער

גבאים דבית החסידים המסתופפים בצל קדושת המחבר שליט"א.

נ ד פ ס

בעיה"ק ירושלם תובכ"א

שנת תר"ץ לפ"ק

בדפוס "יהודה וירושלים" מול בתי אורינשטיין

יתר ההסכמות גם הפרונקטראנטן שעזרו לנו בעיה יודפמו בחלקים הכאים ואתם הסליחה.

Rabbi JUDA OSHLAG M. S. P. O. B. 8 Jerusalem Palestine

ספר הקדוש

עין החיים

מהאר"י ז"ל

הצעיר צלאח

משה קין יוסף
עמבר
נ"י

עם שני המאורות הגדולים מסביב לו מאירים ומסבירים דרך

עין החיים ה"ה

פנים מסבירות

ביאור רחב המסביר טיב עומק החכמה כראוי
למתחילים: בתוכן עשר הספירות, והעולמות,
והפרצופין, ותכונת השתלשלותם זה מזה,
ודיוק מקומות הלכשתם זה את זה, ואשר כל
אלה מתחייבים בדרך קודם ונמשך, מנקודת

פנים מאירות

ביאור קצר ומספיק, לפרש דברי המחבר
ז"ה בתכונתם הרוחני, למעלה מהמקום
ולמעלה מהזמן; ומפנה כל מוקשה
מהדרך, בהגלותו אדני החכמה בעומק
תחת, ובעומק רום:

הצמצום עד לעוה"ז ועד לגמה"ת, ונותן דרכי התבונה בכללות כתבי האר"י ז"ל, בכדי
ליאות לאורותיהם, גם בדברי הזוהר והתיקונים, אשר עליהם סובבים הקדמותיו ז"ל.
מפעלות אדמו"ר איש אלקים קדוש האר"י החי' יהודה הלוי אשלג שליט"א הרב
ודמו"ץ בגבעת שאול פרוד ירושלם עיה"ק תובב"א.

חלק ב'

ואנו מודיעים לאנשי לבב ולבעלי היכולת שהשגנו מכ"ק אדמו"ר המחבר שליט"א הפירושים הנ"ל על כל
העין החיים כמאתים קונטרסים אשר מתוסר אמצעים לא עלה בידנו להדפיס זולת ב' חלקים ואנו מבקשים
שתבואו לעזרתנו להוציא כל החיבור לאור.

המו"ל דוד מינצבערג משה ברוך למבערגער

גבאים דבית החסידים המסתופפים בצל קדושת המחבר שליט"א.

נדפס

בעיה"ק **ירושלם** תובב"א

שנת תר"ץ לפ"ק

בדפוס "יהודה וירושלים" מול בתי אורינשטיין

יתר ההסכמות גם הפרונקטראנטען שעזרו לנו, בע"ה יודפסו בחלקים הבאים ואתם המליחה.

Rabbi JUDA OSHLAG M.S.P.O.B.8 Jerusalem Palestine

הסכמות הרבנים הגאונים מארץ דארעא דישראל שליט"א.

כ"ה יום י"א איר תרפ"ז

הנה היום ראיתי מפעלות נבר חכם בעוז ידירי הרב הגאון חסידא ופרישא מארי דרוין קדישין כקש"ת מו"ה יהודא ליב שליט"א שהי' מו"ץ בק"ק ווארשא וזה שנות מספר אשר אוה למושכ לו את עיי"ק ותפארתינו זקבע אוהל תורתו ועבודתו עבודת הקודש במסיבי ירושלים ת"ו. ומאז ידעתי את האדם הגדול הזה, כיפעת קדושת תורתו צדקתו וחכמת אמת אשר בלבבו, באור יקרות מופיע כרוח דעת ותכונה רבה, ולו עסק בנסתרות ודמטמן סיגליין ליה. ועתה הראה חזותו, ונפשו המהורה אותה להאיר אור ישרים על פני תבל רבה, וחבר סדרי מהרה וקדושה מחברת קודש מגלת ספר מחובר למהרה, להיכל הקודש עץ חיים עומק הסודות וכבוד הגאון המחבר והמפרש ידו הדה על מקור האורה, "ובפנים מסבירות" הביא לנו אורות, בהסברות עמוקות וישרות, והפליא עצות הגדיל תושי, לדקדק גם על פירוש המילות ותוכן הסגנון המקודש במתכנת נפלאה תוכה רצוף דעת קדושים וחכמה עליונה, מלאים זיו ומפיקים נוגה, דברים מבושמים וערכים, משמחי לבבות נכספות לנועם ה' ולעונג זיוו, אשר גילה על ידי קדושו נאמני ביתו הקרובים אל ד' בני היכלא דמלכא קדישא, וכבר אמרו חכמי קודש בנעם מיליהם, כי אור הישועה, ומקור הברכה לדור אחרון יבא ויופיע בהגלות נגלות סתרי תורת אמת להבין ולהורות באמרות מהורות, בקרבת ד' ורוויית צמאון הנפשות המהורות באשר הן קשורות בצרור החיים, ומשתוקקות להיות מוארות מאורות עליונים ולהתעלות בעילוי חכמת ודעת קדושים.

ע"כ הנני בזה מעתיר ומבקש מאחינו בני ישראל אשר נגע ד' בלבם ואשר אהבת התורה וקדושתה בחכיון עוז תפארתה יוקדת בלבבם הבו גדל ואומץ להאי גברא רבה ויקירא ועזרהו בכל אומץ להוציא אל הפועל את כחשבתו הקדושה וישוטטו רבים ותרכה הדעת ויגדל פלפול החכמה וכבוד התורה כבוד רוי פנימיותה בכל גבול ישראל, ויתגדל ויתקדש שם אדון כל פלאות ויחיש לנו את הארת זיו ישועות, ותמלא הארץ דעה את ד', ומציון סכלל יופי יופיע באור צהצחות, ולכב נטהרים יבין לדעת והקדישו את קדוש יעקב, והי' ד' לעטרת תפארת לשאר עמו, ובהר ציון תהי' פליטת קודש לרוטם קרן לעמו ותהלה לכל חסידיו בנבורות ישע ימינו, בכיאת גואל צדק, סלך ביפיו וארסון

בעז"ה.

הן היום גדול נתכבדתי ראות פני כבוד הרב הגאון המקובל האלקי כקש"ת אדמו"ר יהודה הלוי אשלג שליט"א ורצה ממני ליתן לו הסכמה על ספרו פנים מאירות ומסבירות על העץ החיים הקדוש וכשאני לעצמי אין בי לא דעת ולא תכונה וקל וחומר בדברים העומדים ברובו של עולם אמנם למען כ"ק תורת המחבר שליט"א באתי בהסכמתי ויהי רצון שיפוצו מעיינותיו חוצה וכסא תורתו יתגדל כהוד וחדר להוציא כל ספריו רוי דרוין חידושיין על אמיתות התורה וסודותיה עפ"י מן הקדוש האר"י החי ויתקיים בו לא ימוש מפ"ך ומזרעך ומזרע זרעך מעתה ועד עולם ואשרי כל מחזיק בידו להוציא לאור תעלומות תורה יצאה בהינזמא כי שכרו גדול עץ החיים למחזיקים בה ובפרט המחזיק להגדיל חכמת האמת ולהאדירה ולהחזיק ביד לומדיה כי הלימוד הקדוש הזה ותפילה בכונה מקרבים קץ הגאולה כמ"ש בזוה"ק ברעיא מהימנא פרשת נשא דף קכ"ה ע"ב בהאי ספרא יפקון ישראל מגלותא וכי' ותקוני הוזה"ק תיקון ל' בתחילתו האריך שם בזה ובתיקון מ"ג בתחילתו שם כתב שמכטל כמה גזרות קשות מישראל ומקרב קץ הגאולה לכן אנשי חיל עם קדוש תחזקנה יריכם לעשות חברות קדושות להרים דגל התורה להחזיק בלימוד הקדוש הזה אשר על ידו אנו יוצאים מעברות לחרות ומשעבוד לגאולה ומאפלה לאור גדול ויהי' ה' למלך על כל הארץ ויהי' ה' אחד ושמו אחד ונוכה לראות בקרוב ירושלים נוה שאנן ומקדש על מכוננו וכהן בעבודתו ולוי בדוכנו בעגלא וכוסן קריב ויקוים בנו מקרא שכתוב כי עין בעין יראו בשוכ ה' את שיבת ציון ובנין אפריון וימלך עלינו כמהרה מלך עליון כ"ד החותם לכבוד התוה"ק והנני מברך את כבוד אדמו"ר המחבר שליט"א הנ"ל בברכה משולשת האמורה מפי אהרן ובניו הכהנים הקדושים פה ירושת"ו.

כ"ד הצ"י חיים שאול דוויד הכהן

בעה"מ"ח ס' איפה שלימה על ס' אוצרות חיים

וספר בניהו בן יהודע והו"ב על ספר שפת אמת ועלי נהר (מקום החותם)

(ראש ואב לכל חכמי המקובלים והמכוונים מהספרדים דפעי"ה"ק ירושת"ו)

כ"ה עיה"ק ירושלים ת"ו יום ער"ח תמוז תפז"ר לפ"ק

אם כי אני איני מהבקיאים בצפוני התוה"ק בכל זאת יהיו שורותי אלה נאמרים לכבוד התורה ולומדיה מיקירי ירושלים וחכמיה העוסק בתורה לשמה ומגלה צפונה היה האי גברא רבא ויקירא ידירי הוא הקשור במסורות לכבי מאז כואו לקבוע דירתו בעיר קרשינו ועד עתה לא זזתי מחבכו עד שהוקרתיו לאח ואחות וצהצחות כי אמר לחכמה אחותי

הסכמות הרבנים הגאונים מארץ דארעא דישראל שליט"א.

על משפטו יראו עינינו וישמח לבנו בישועתו באמת כנח"י
ונפש המצפה לאור ישועה ותפארת קדושה לעם ה' הגוי
כולו, מהר הקודש מירושלם כב"א.

הק' אברהם יצחק הכהן קוק הרב הראשי לארץ ישראל

את כיראתו הקודמתו כקש"ת הרב הגאון ר' יהודה ליב
אשלג שליט"א רב בגבעת שאול פרוד ירושלים ת"ו.
האמת אניד שאני יודע סך ערכי כי אפילו בפשט
איני כדאי ליתן הסכמה מכ"ש בדבר שלא כי הוא אבל כולא
עלמא מכירים את כבוד שר המסכים הכהן הגדול בלימוד
הקבלה ומפורסם שמו ויה"ד מלפני אכינו שכשמים שכל
ברכותיו יתקיימו.

ובעיהח המחכה לישועה קרובה

הק' יוסף חיים זאנענפעלד

האב"ד לכל מקהלות אשכנזים בעה"ק ירושלם ת"ו

דורש לעשות נחת רוח ליוצרו, ולמהר ישועת
ישראל, מלאו ידיכם ברכה, ושלחו לנו
תרומה, כל אחד לפי כחו ויותר מכחו, באופן,
אשר נוכל להשלים חפץ השי"ת אשר גלגל
עלינו. כי המלאכה רבה מאוד, ומלכד החובות,
יחסר לנו עוד כארבע מאות פונט א"י. עד
הגמרה.

ובע"ה כאשר נגמור החיבור אז נדפוס

שמות כל המנדבים גם הסכום שנדבנו.

ומי שינדב חמשה פונט נדפוס גליון
אחד על שמו. ומי שינדב חמשים פונט אזי
נדפוס חלק שלם על שמו, על שער הספר
לזכרון עולם.

ונודע דברי חז"ל, שדברי תורה צריכים חיזוק
ומכ"ש חכמת האמת, שבה תלוי
גאולה השלימה, כדברי הרבנים הגאונים,
המסכימים הנ"ל. עש"ה. ויודעים אנו
שהיצה"ר מחליש הרצון וההתעוררות, ביחוד
בבואו לעשות דבר קדוש ונשגב, וכן אמרו
ז"ל כל הקדוש מחבירו יותר חרוב מחבירו לכן
בטוחים אנו, שכל מיני צדקות ונדבות אחרות
ישרה היצה"ר לאדם, בעת ראותו שמתעורר
לדבר קדוש הזה שלפניכם ע"כ דעו נא איך
להתחזק ולהתאמץ! כי בגלל הדבר הזה
יברככם ה' בכל משלח ידכם, בבני חיי ומזוני
באופן, שיראו עינינו וישמח לבנו בשוב ה'
ציון במהרה בימינו בקרוב.

דברי המוציאים לאור.

הנה מכבר היה אמונתינו בכל תוקף, בדברי
הזוהר הקדוש, דעתידא חוכמתא דא
לאנתגליא בסוף יומיא. אשר קבלנו מפי סופרים
וספרים הקדושים, שהם הדורות הללו. וזה
שהרבה לנו הצער, בעוד ראינו השער הזה
של חכמת האמת סגור, באין יוצא ואין בא,
וביחוד, בכתבי האר"י ז"ל, שאחר כל עמלינו
בהמפרשים הנמצאים, נשארנו כעורים
מגששים קיר, וכמעט אשר בלה עינינו, והנה
נגלה לנו אור גדול, אורהפנים, אור פנימלך חיים
"בפנים מאירות", "ופנים מסבירות", ואת אשר
קוינו זה כמה ימים ושנים השגנוהו ומצאנו,
ועינינו הוראות, כי נגלה ספר השמים לכל
דורש ומבקש.

ובהיותנו יודעים, כי רבים המה הנוהים
אחר כתבי האר"י ז"ל בשלהבת הצמאון,
להבין ולהשכיל בהם, לכן בעוד אשר טעמנו
אפס קצוה כבר לא עצרנו כח להתאפק
ולצרוור האור הגדול הזה בתוכינו, אשר צריך
למלאות כבוד ה' בכל הארץ, ואיך יהי סגור
בתוך ארבע אמותינו. לכן קבלנו עלינו,
המעמסה הנוראה הזאת לפי דל ערכינו,
להדפוס ולהוציא לאור הספר הגדול והקדוש
הזה, בכל נפשינו ומאודינו.

אולם, אחר כל המאמצים, הנה זה חמשה
שנים, ועוד לא הספקנו לגלות טפה, ולא
מצאנו ידנו להוציא לאור, זולת ב' החלקים
הראשונים האלו, ושאר השמונה חלקים,
השם יודע מתי קץ הפלאות.

לכן אנשי חיל עם קדוש, כל אשר לבנו

שיר, יסודתו בהררי קודש

אור אצלות נעלה וקברה מנצח עלי הוד הבריאה	בחסדים ונבורות מתפאר ועל יסוד היצירה שומר
גזון מניו יקרו העשוי איתן כרמו אלי נוטרים נתן	וכמו עמרה עליו חופף משברים יתחטא מסרח העורף
מושיבני ומקימיני בהודו ככל העומדים על סודו	הוא יראני נפלאות מתורתו ותחזיקני עיני מפל הוד מלכותו
בן שמעתיהו וראיתיו מתפאר טעום וראה כרעתידותי אמהר	הנני וכל טובי נעמודה יחד אכן בקנני בחר לה אחר
האח! מי נוהגן לי חבר יודעי פשר כל דבר	ממוצאי חן אנשי חמודות שבסודו יגעו ומצאו תוצאות
הן הם עדיו, ואשריהם מפל מה ששאלו עיניהם	שכל יכלתו מלא כפיהם וכל העולה על לביהם
הנעלם ונשגב מפל תעלומה ראה ראיתי מקנה כל חכמה	ובאשר חכמה שם הוא ובטחם בינותי מצאתיהו חקרתיהו
אנא מלמד לאנוש בינה - החכמה והמדע לה נתונה!	לה תהלה, חנוני ואמור מלה שאתה הוא הפועל לכל פעולה
אשמותי רבות ויתר מהן עלבוני הימחלו לעוני ינחמוני עלי יגוני	נשיתי בן אדם ומלאך יחדיו לבן בינותי שאין עוד בלעדיו
ומצא התבונה מצא אמונה ששמחה בעמלו ומי כמוהו עונה	ובאצבעו יראה לאלקים אשר אוה תחת עון אהבה ותחת עלבון גאוה
אשר בידו כל עתידותי רחמני ויריציני כרי גאולתי	ממנו כל ששוני וכל יגוני ומאז חולת אהבה אני
ודדי וזכר אשר בלבבות ובינו לבני דברי אהבות;	לאור חשקי יצפה אצל פנה גואלי חי, טפי מתקן ימנה
יתשב לפי שנותי ורוחי לא חבלה יחדש כנשר געורי והחכמה נגולה	החבאני ולא אדע אידי, ובמה עפרי מחרב ידשן ואלמתי קמה
ותסדיו עצמו מבית ומחוץ ומסביבותי ושני חשבי עתות חביון ודונותי.	ותהי נפילותי, עתותי להשגת חמודותי תמיד אשכילם, הכי היו מאנת נבעותי
השמים לא יכלכלוהו ובקבתי אבה המדתו נתקעה בלבי כמו לבנה	ומפל צדדיו ועבריו שעשועים וחבה מאליה מתלקחת ועולה לא תכבה
חיי אמת טעמתי, מהאולם ולפנים בנני, נבורותיו מללתי, וצפונות תמלא בטני.	ובו לא עמלתי, והכל לתבניתו נכנה: וכצל נמשכתי החדרה והממלכה נכונה.

יסדתי בעניי ח' מרחשון תרפ"ט
פ"ק פעה"ק ירושלים חוב"בא.

ענף ח' ודע, כי ד' בחי' כוללים וכו', ע"כ הוא כתר ומעמים, ס"ג הוא הכפה ונקודות וכו', כ"ז נתבאר בהרחבה בהקדמת אח"ש בפמ"ס, ומשם תדרשנו, וענין השערות רישא ושערות דיקנא, יתבאר בע"ה בענפים הבאים:

אמנם צריך להבין מאוד דברי הרב, בענין עליות מ"ן של בחי' ס"ג הפנימים, השמונים תוך מ"ה וב"ן הפנימים שעלו למ"ן, למעמים דסיג שאינם מלובשים בתוך מ"ה וב"ן, שהם בערך או"א אל יסו"ת וכו': כלומר, שזה החלק ס"ג, שאינו מלובש במ"ה וב"ן הפנימים, יש לו ערך או"א ע"י, וזה החלק ס"ג המלובש בתוך מ"ה וב"ן יש לו ערך יסו"ת: ע"כ היטב כל ההמשך: **וכן** צריך להבין מאוד, ענין שינוי השם הוה, שהשיגו ב' הספירות תו"ב, לכנותם בשם או"א וישו"ת, כגודע בכל המקומות בוהר ות"י וכהאר"י ז"ל:

וכמו כן צריך להבין, ענין או"א וישו"ת, שרישם כאן הרב על ב' חלקי הסיג, שכבר יש להם, ערך הכינויים של או"א וישו"ת, מה שלא רישו עליהם כלל מקודם זה. וכן מה ענין הגנויה הוה, שאומר, שבחי' ס"ג, נטמן תוך מ"ה וב"ן הפנימים:

והנה ענינים האלו, המה השורש ופחתה, לכל המקרים שקרו בעולם הנקודים, ולכל התקונים דאבי"ע אשר זולתם אין דרך וסבוא, להשיג בהתכפה אפי' מלה אחת. **וכדי** להסביר הענינים על כוונתם, צריך לארוכות גדול וע"כ כדי שלא להכפיל דברים, יעדתי ביאורם בענף מ' בע"ה כי שם מקומם.

ענף ט' אך עתה עדיין כולם בסוד יוד כתר"ס, ואחר התפשטות הב' או נעשה שאר חלקי הספירה. פירוש כי ע"ס הנקודים המה רק בתנועת הכתרים של הע"ס, כאופק, שכל ספירה וספירה מע"ס דנקודים, חסרה מ"ס תחתונות, דהיינו סתכמה ולפמה, עד שנמשך לכאן התפשטות ב'. הבכונה מ"ה החדש, שאז יוצאים מ"ס התחתונות מכל ספירה וספירה של ע"ס הנקודים, ונשלמים כאו"א מע"ס ההם על ע"ס שלמות מכהר עד מלכות.

והנה לכאורה, נמצאים דברים הללו בהיסק, מהמובא בכל המקומות בדברי הרב, אשר בע"ס הנקודים לא יצא כי אם המלכות מכל ספירה וספירה, כי יצאו חסרים מ"ס ספירות הראשונות: כח"ב הג"ת נה"י ואח"כ עם מ"ה החדש יצאו מ"ס הראשונות דכל אחת ואחת וכמו"ש בע"ח שער ח' ובהקדמת הרחובות הנהר עש"ה. וכן מ"ש כאן, אשר תשלום ע"ס דנקודים סתכמה ולפמה, היא ענין התפשטות ב' של עולם הנקודים שלאכורה לא מצאנו לזה סמוכין בשום מקום אשר יהם עולם האצילות יהיה דונמת התע"ב אל התע"א.

ולתבין הדברים, צריכים להבין היטב הדק את ב' הענינים שיש להבחין בכל אצילות הע"ס, כמצוה לנו מפי הרב לעיל בע"ח ענף ה' וז"ל, אמנם דע כי יוד ספירות דאצילות המה ב' ענינים, הא' הוא התפשטות הרוחניות, והב' הוא כלים ואברים שהעצמות מתפשט בהם עש"ה.

והנה ענין הא', ה"ם התפשטות אור א"ס ב"ה על ד' בחי' הנודעים, שהם: הכמת וכונה ז"א ומלכות, שנקראים ע"ס דאו"י, וכשהאור ישר פוגע בסך שבבלי מלכות, נעשה בחי' יווג דהכאה, ויוצא מיווג הזה ע"ס של או"י מהמלכות עד הכתר, כמו שהאריך הרחיב הרב ז"ל עצמו לעור בענף ד' עש"ה, ובפמ"א ובפמ"ס (ועיין בש"ק דף מ"ז ובעה"ה שער מ"ז פ"א זכ"ב ושם עינד עליהם כי חוץ ממקומות הנו"י לא הפכיל עוד הרב לפרש חוכנם וצורתם דע"ס דאור ישר) ועיין לעיל בעה"ח ענף ה', שהאריך עוד הרב בענין א' הנוכח, וז"ל בקיצור, אמנם הסתכלות זו הוא כן וכו', וכאשר נסתכל האציל, וראה בנפש הנק' את, או יצאו שרשי הכלים

ענף ט. כבר בארנו באורך בכמה

מקומות, כי אצילות העליון התחיל להיות, עקודים, נקודים, ברודים. ועתה נתחיל לבאר הענין באורך, ונבאר מציאות העקודים מה ענינם:

הנה קודם מציאות העקודים, לא היה האור העליון יכול להתלבש בשום כלי, כי לא היה יכולת בכלים לסובלם, ושם היה האור בלתי מתלבש בכלי, עד שהגיע התפשטות האור הגדול ההיא, אל בחי' העקודים, ושם נעשה מציאת כלי

הכלים וכו', אך כלים אל הגוף, שהם ז"ת, עדיין לא היה כח בראיה זו עד שתפגע בנפש הנפש עצמה, וע"י הסתכלות ב' מלמטה למעלה היה האור חוזר ומלביש את ז"ת עכ"ל, ותוכן הדברים, שבכל ע"ס האצילות נוהגים, ב' בחי' הסתכלות על המלכות, כלומר, התפשטות ע"ס דאו"י, מא"ס ב"ה, נקרא הסתכלות, על שם אור התכפה שה"ס אור העינים, כמ"ש שם. ואומר, אשר הסתכלות הראשון היא על המלכות, והמלכות מעלית או"י, ומלבשת את הע"ס מאו"י, שזה מספיק לבחי' הראש של הפרצוף, ועדיין אין כאן בחי' כלים, אלא שרשים לכלים, עד שהמלכות בעצמה, סתפשטת ג"ב לע"ס פרטיות. כח"ב הג"ת, נהי"ם, ואז נמשך הסתכלות שניה על מלכות דמלכות, וסווג דהכאה הוה, ויוצאת ג"ב ע"ס דאו"י, ומלבישים על ע"ס דאו"י, שבזה נגמר ענין הכלים שנק' גוף של אוהו הפרצוף. ומה שהרב קורא את הגוף בבחי' ז"ת אע"ג שיש בו ע"ס, יתבאר בסוף בע"ה.

והנה נתבאר ענין א', המובא שם בענף ה', שהוא כולל, התפשטות ע"ס דאו"י וע"ס דאו"י, בסוד הראש של הפרצוף, בבחי' הסתכלות א'. ועוד ע"ס דאו"י וע"ס דאו"י בסוד הגוף של הפרצוף, בבחי' הסתכלות ב'. **וענין** הב' הנוכח, שהמה כלים ואברים שהעצמות מתפשט בהם, הוא משתלשל ויורד, בסדר המדרגות, הנקראים, גולגלתא, ע"כ, ס"ג, מ"ה, ב"ן, כלומר, שאין שום הארה נגמרת, כפרם שמשנת כל ה' המדרגות הנוכרים. ולפיכך, יש להבחין ענין הזה בכלהו ע"ס דאצילות, ושורש ענין הב' הזה, נמשך מה' פרצופי א"ק, כמ"ש

וזהו שסיים שם הרב בענף ה', על ענין הב' הנו"י וז"ל והנה צריך לכל זה שורש למעלה, לבי' בחי' האלו, ולכן צריכין אנו לדבר בסדר המדרגות, מראש עד סוף, עכ"ל עש"ה. פירוש לפי שב' הענינים הנוכרים הנוהגין בכל ע"ס דאצילות, המה נמשכים משורשם העליון בא"ק, שע"כ, הולך וממשיך לפרש, סדר השתלשלות המדרגות דא"ק, לכל פרטיהם, מראש עד סוף, כמו שהולך ומבאר שם בהמשך הפרקים בשער עקודים.

ומעם הדבר, תבין בהמובא בפמ"ס, בענף א' אות י"א בביאור שורש דברי חז"ל שמתחילה ברא הקב"ה את העולם במדת הדין וראה שאין העולם מתקיים עמר ושיתף עמו מדת הרחמים, עש"ה. וצריך שתדע אמנם, כי אין ענין השיתוף הזה נגמר, במעם אחת. כעשר ספירות הראשונים של הקו, שהם ע"ס הראשונים דא"ק, אלא, צריך שיעבור עליו, ה' המדרגות. גולגלתא, ע"כ, ס"ג, מ"ה, וב"ן

כבר בארנו וכו' כי אצילות העליון וכו'. אצילות, יורה על הגמור של תכונות הכלים והאברים, אשר העצמות מתפשט בהם כראוי. וענין זה, אינו נגמר, זולת ע"ד התפשטות המדרגות, ע"כ, ס"ג, ב"ן, מ"ה, שהם סוד עמודים, נקודים, ברודים: כמ"ש לקמן בע"ה

עקודים נקודים ברודים. דע, כי כל הארה המתפשטת. מחויבת להתפשט בראש וגוף, שראשה של אותה ההארה אינו נחשב לבחי' כלי, אלא גופה של אותה ההארה. היא לבד נחשבת לבחי' כלי כמ"ש בסמוך. וגופא דע"ב החיצון, נק' עקודים, שהורתו, על או"פ ואו"י הנעקדים ומקושרים בכלי א', שהיא בחי' ד'. וגופא דס"ג החיצון, נמרא נקודים שהורתו על חידוש נקודא דאמצעייתא שבצמצום הב'. שקרה בגוף הזה, דהיינו שנשתתפה במדת הרחמים, כמ"ש במקומו. וגופא דב"ן עם מ"ה החדש נקרא ברודים והוראתו, ענין ירידת העולמות, ממדרגת אצילות הקדום, כמ"ש במקומו בע"ה, וזה עולם הברודים נקרא בשם אצילות, ששם נגמר ענין התלבשות העצמות בכלים וע"י בפמ"ס כאן.

הנה קודם מציאות העמודים וכו'. כבר נתבאר ענין העמודים שהיא גופא דע"ב וע"כ אומר שמודם זה. דהיינו בראש ע"ב, נחשב האור לבח"י מתפשט בכלי, וכבר ביאר זה הרב לעיל בענף ה' (ויש שם טעות הדפוס כי במקום הסתכלות ל' כתוב הסתכלות ב' וע"י בשער הקדמות דף ל"ז שכתוב שם הסתכלות ב') שמתחילה מתפשט כל אור בסוד הסתכלות א' עד המלכות, בע"ס דאור ישר וחוזר, שעושה בזה רק בחי' ראש. שאינו עדיין בחי' כלי, רק שורשי כלים לבד. ואח"כ מתפשט האור בסוד הסתכלות ב'. עד מלכות דמלכות, כלומר דמלכות של ראש, מתפשטת לע"ס הפרטיים שבה, ואז נעשה כלים לבחי' גוף, שנעשה בזה, גבול וסיום להאור המתפשט והיינו שאומר, דמטרם מציאות העקודים דהיינו בראש דע"ב, לא היה יכולת בכלים לסבלו. כי דמים המה, בבחי' שורשים בעלמא. **עד** שהגיע וכו' אל העמודים דהיינו עד שהתפשט. בסוד הסתכלות ב' על מלכות דמלכות כנ"ל. שבזה נעשה מציאת כלי א'. אל האור ההיא.

ושם נעשה מציאת כלי א' וכו' ואע"ג דאמרינן דהמלכות מתפשטת לע"ס, דהיינו על ד' הבחי' דאו"י חו"ב ז"א ומלכות כנ"ל בענף ד'. אמנם ג' בחי' הראשונים חו"ב וז"א. נחשבים לבחי' אור, כמו"ש שם, ורק בחי' ד' ושהיא המלכות נחשבת לכלי. ולפיכך אומר. שאין כאן אלא מציאת כלי א' לבד. שה"ס מלכות.

כמ"ש בע"ה. ורק אז נשלם ענין הכלים, כמיתוק דמרת הרחמים, באופן, שיוכלו לסבול האור ולהשפיע לתחתונים. ולפי שענין ה' הזה נהג בכל הפרצופין ובכל העולמות של אבי"ע ע"כ נחייב הדברים, להכניס מסקום ושורשם, (אות כ') **ונקדים** על כן לבאר שורש ומוצא ענין התלבשות פרצוף העליון בתחתון, ואשר כל פרצוף התחתון הוא תולדה וכו', לפרצוף העליון.

והענין חבין עם מה שנבאר בפנים בהקדמת אח"פ בתחילתו, מענין וסדר העלמה ע"ס דכל התפשטות א' מכל גוף דה"פ א"ק, ושכמקומו חוזר ונתפשט התפשטות ב', והסתלקות הנהגה נוקא כגופים של הפרצופין, משום דא"ס ווא"פ באים בכלי אחד ובזושים זה כזה וססתלקים, אמנם בראשים דהפרצופים אין שם הסתלקות, משום דא"ס ווא"פ באים ב' בליים, וע"כ נשאר שם התפשטות הראשון, ע"ש שהרחבנו הדברים בטעם ונימוקם.

ואע"פ שענין התפ"א, והתפ"ב המלאי מקומו של התפשטות הראשון שנעלם, לא כתב הרב אלא בעולם העקודים, שהיא גופא דפרצוף ע"ב ההיצוין כמ"ש שם, אמנם כבר ריבז לנו הרב להריא, לעיל בענף ד' בעה"ה, שהוא משפט שוה המקיה בכל פרצופי א"ק, וז"ל, והמשכיל יבין שגם בא"ק היה כל אותו הצמצום שבארנו למעלה בעקודים, עכ"ל, פי', דאהר שביאר העולם דהתפשטות הראשון מעולם העקודים, וענין התפשטות ב' שמיא מקומו, אומר, דכל זה, נהג ג"כ בא"ק הפנימי שעולם העקודים מלביש עליו, ואומר שם עור, וז"ל גם אותם שנבאר לקמן בע"ה, בענין צאת המלכים ממנו, ופרים הר פריא בפבורא דוליה וכו', עכ"ל, פירוש, כי גם זה הצמצום נהי דא"ק שבועלם הנקודים, שה"ס גופא דס"ג ההיצוין דא"ק, כמ"ש שם, סרמה אותו, לענין הסתלקות האורות דעולם העקודים ששים זל"ז, ולמעלה מענין זה, אומר הרב עוד וז"ל, והנה מכאן הובל להבין, איך שיש ג"כ בעולם העקודים מציאות ביטול מלכים בצד מה, כדמיון אוחם המלכים, שמלכו בארץ אדום, ומתו ונתפלו, עכ"ל, פירוש, אשר העלם האורות דעולם העקודים, ושביה"כ דעולם הנקודים, שיום זה לזה,

והנה נפצינו למדים כמפורש מפי הרב זל"ל, אשר ענין התעלמות האורות, בסוד התפ"א והתפ"ב, נהגים בשוה בכל הפרצופין: כגולגלתא, שהוא א"ק הפנימי, בע"ב, שהוא עולם העקודים. כמ"ג, שה"ס צמצום נהי' ופרסא, כמ"ש במקומו. ובכ"ן, שהיא עולם הנקודים. אלא שעם ירידת המדרגות, גם ענין התעלמות האורות מתפעל ונגרע. וע"כ בעקודים, נקרא בשם העלם והסתלקות האור לבד, אמנם בהס"ג, שהוא צמצום נהי', נקרא בשם צמצום ב', וכמ"ש בסמוך, והסתלקות האורות נקרא בשם העלאת מ"ן, כמ"ש בסמוך. ובהכ"ן, שהוא עולם הנקודים, מתפעל בתכלית, כי נחשב שם לשבחה"ב, ומיתה וביטול כמ"ש במקומו.

וע"פ הדברים האלה, נפתח לנו השער, להבין ענין התלבשות פרצוף העליון, בפרצוף התחתון. אשר מקורו הוא, מסיבת התעלמות האורות דהתפ"א מכל גוף, כנ"ל. שאח"כ, נמשך התפשטות שני, המלא מקום התפשטות הקדום. ונודע, דכל אור המסתלק, מניה רשימו מאורו, במקום שהיה שם בתחילה, שלמ"ו נמצא, שהתפשטות ה' מלביש, על הרשימו הנשאר בהגוף מהתפשטות הא', כי הרשימו דהתפ"א, מתלבש בפנימיות התפ"ב. וזה התפשטות ה', נחשב לפרצוף התחתון

כלי א' אל האור הגדול ההיא, ואז התחיל האצילות להיות בו איזה מציאת הנבלת האור, מה שלא היה יכול להיות הדבר עד עתה:

אמנם, תחילה היה האור כולו, של החלקים המגיעים לאצילות כולם נעלמים תוך כלי א' לבד, ואותו הכלי, היה בו בחי' כלי של כתר העליון:

אח"כ, נתפשט האור יותר למטה מבחי' הנ"ל הנק' עקודים.

ואז התחתון, שרשימו של גוף העליון מתלבש בתוכו, כמו שנבאר. וזה נפצינו למדים, שכל ה' פרצופין דא"ק מתלבשים זה בתוך זה, והיינו, כל גוף דעליון, בראש וגוף, של התחתון.

(אות ג') **וכדי** להסביר הענין על כוריו, מוכרח אני לסדר לבלתו פרצופין דא"ק, מראש הקו הדבוק בא"ס ב"ה, עד התלבשותו בעולם התיקון, שהוא עולם האצילות, ואיך כל גוף של פרצוף עליון, מתלבש בתחתון, שהוא בחי' התפשטות ה' של גופא דעליון, ונודע שתחילת הכל נתפשט הא"ס ב"ה, והאיר ע"ס ד' בחי' הנודעים, עד שהגיע האור לבחי' ה', שהיא הכלי מלכות. שענינה סך ופרגוד, הסעכב על אור א"ס ב"ה שלא יתפשט לבחינתה, שעוכב הנה, נשרש בה מנה צמצום הא'. והנה ע"ו עיכוב הנה שבכחי"ד הנזכר נעשה שם בחי' הנאה, מכת ירידתו של אור העליון עליה, וע"ו זווג הנה יצאו ע"ס דא"ס, מלמטה למעלה, והלכישו לכר ה' בחי' עד הכתר, כמ"ש בענף ד', ואלו הם ע"ס הראשונים שנקראים ראש הקו, הדבוק בא"ס ב"ה, כמ"ש בשעה"ק שער א' הקדמה ד' ד"ה והנה, ובע"ה שער א' דרוש ענולים ויושר ענף ד' ד"ה ונתחיל ע"ש

אמנם ע"י התפשטות הנה, עדיין לא נעשה בחי' סוף וסיום אל הקו, אלא רק בחי' שורש לסיום עד שהמלכות בעצמה, מתפשטת עוד לע"ס פרמיים שבה, סכתו עד מלכות, בבחי' ע"ס דא"ס, וע"ו כן נעשה זווג שני דהנאה, על מלכות שבמלכות, ושוב יוצאים ע"ס דא"ס, ומלבישים לע"ס דא"ס עד הכתר, ואז נעשה סיום בהקו, כמו שהבאנו לעיל, דמתחלפות הא' על המלכות, יוצא הראש של הפרצוף, ומהסתבלות ב', על מלכות, המלכות יוצא הגוף של הפרצוף, ע"ו לעיל אות א'. והנה כללות כל התפשטות הנזכר, ראש וגוף יחד, נקרא א"ק הפנימי, המסתיים על נקודה האמצעית של צמצום הא'

והנה מראשו של א"ק הפנימי, אין שום מדובר כלל, להיותו רק שורש עליון מאור, כנודע, שבכל ראש, אפי' מהפרצופין התחתונים, אין בו גילוי כלל, אלא בחי' שורש לכלים לבד, ומכ"ש הראש הא' שאין מסנו שום גילוי ככל שיהיה לנו במה לעסוק היסנו, ורק פעם אחת בע"ה שער שביה"כ פי' מרמו שם עליו הרב בקצרה, וז"ל ולעילא מן גולגלתא דליה, יש בו דוגמת. בחי' עתיק דאצילות, עכ"ל עש"ה. שכונתו, על הראש דא"ס הפנימי הנ"ל. וכל המדובר בע"ה, ובכל בהאר"י, מא"ק הפנימי, מוכב בדיוק על התפשטות המלכות של ראש הנה, בסוד הסתלקות ב' כנ"ל, שהוא גופא דא"ק הפנימי, שהוא נקרא

ואז התחיל האצילות וכו' הגבלת האור, כלומר, שכאן התחיל האצילות להתפעל במדרגה הראשונה, דהיינו, מגולגלתא לבחי' ע"ב, אבל עדיין צריך לירד ולהשתלשל ג' מדרגות, ס"ג, ב"ן מ"ה, עד גמר האצילות כמ"ש לע"ה, וזה אמרו, איזה מציאת הגבלת האור, דהיינו בערך שבין פרצוף גולגלתא לפרצוף ע"ב:

מה שלא היה יכול להיות הדבר עד עתה. כלומר, דמגולגלתא להראש דע"ב, אינו נחשב לירידת מדרגה, משום שאין בחי' כלי נבחן שם כנ"ל. **אמנם** וכו' של החלקים המגיעים לאצילות, דהיינו בחי' הגוף של הפרצוף, לאפוקי הראש. שאין מגיע ממנו לאצילות, והוא, מפני שאין בו גילוי כלים, כנ"ל, וכבר נתבאר, שענין אצילות, יורה, גמר התלבשות העצמות בכלים.

נעלמים תוך כלי א' לבד. שהיא כלי מלכות, כנ"ל.

בחי' כלי של כתר העליון. כמו שמבאר בסמוך, דעל כן הוא נחשב לכתר, מפני שכר בחי' שורש ומאציל נקרא כתר, ובהיות שכר ע"ס דעמודים אין להם יותר מכלי אחת, אינם נתשבים עדיין לבחי' נאצלים, ומרובים לבחי' מאציל, ביותר מלכחינת נאצל, וע"כ נקרא כתר עליון

אח"כ נתפשט האור יותר למטה וכו' והוא התפשטות ה' דעקודים הנק' ס"ג דא"ק, ויצא ג"כ בראש וגוף כנ"ל, אשר הראש דס"ג מלביש על מקום התפ"א דעקודים עד הטבור, והגוף מתפשט מטבור דא"ק ולמטה, עד סיום הרגלים.

נקרא פרצוף גולגלתא דא"ק. אמנם גם הוא, נעלם מתחתונים, להיותו רק בחי' שורש לעולם הנקודים אבל לא לעולמות התחתונים, כמ"ש, שלתחתונים נחשב בחי' שורש דשורש לבד.

וכנה חבין מ"ש הרב בעה"ה ענף ה', והמשכיל יבין, שגם בא"ק היה כל אותו הצמצום שבארנו למעלה וכו' עכ"ל, אינו סוכב, על ראש דא"ק, הם מלהוכיח, כי גם אפי' בראשים דפרצופין התחתונים, אין נהג בהם הסתלקות, ולא כלום, כמ"ש לעיל באות א' ע"ש, ואין צריך לומר בראש הא', אלא הכונה על פרצוף גולגלתא, שהוא מתלבש ונעלם בע"ב ההיצוין, דהואיל, שהוא בחי' התפשטות המלכות לבד, נמצאים הא"ס והא"ס באים בכלי אחד, שוה גורם הסתלקות האור דהתפ"א של הגוף, כמ"ש לעיל, ובמקומו נמשך התפ"ב המלביש על הרשימו דהתפ"א כנ"ל.

והנה התפ"ב הנה, נק' ע"ב ההיצוין, ובתוכו מלובש ונעלם פרצוף גולגלתא כנ"ל, שה"ס הרשימו דהתפ"א

דהתפ"א, אמנם תדע, שגם התפ"ב הוה, בהכרח שיהפשט בבחי' ראש וגוף, דהיינו בבחי' הסתלקות א' והסתלקות ב', כמו שביול לן הרב ז"ל בענף ה' הנ"ל.

והנה פרצוף ע"ב הוה כולו בבחי' ע"ם דראש וע"ם דגוף, נמצא מלבוש על פרצוף גולגלתא ומסתיים על בחי' הטבור דגולגלתא. והמעם שלא נתפשט עד סיום הקי, נתבאר בהקדמת אח"ס בפמ"ס, ואכס"ל ותדע, דכל הדרושים המדברים טראש וגוף דא"ק, סובבין על ע"ב החיצון הוה, אשר מבחי' גולגלתא וע"ב דע"ב הוה, ג"כ אינו מדבר כמ"ש בענף ה', ותחילת הדיבור והעסק מתחיל מאח"פ שלו כנזכר שם, וענין עולם העקודים, ה"ם הגוף של פרצוף הוה, שבו האריך לבאר כל הפרטים של הסתלקות הע"ם שלו, וענין ביאת התפ"ב דשם, ככל הפרטים

והנה בראש של הע"ב, ודאי לא היה שום הסתלקות כנ"ל, אמנם בבחי' הגוף שלו, שהוא התפשטות הסלקות של הראש כנ"ל, באים או"ם ואו"ם בכלי אחד ובוטשים ובז"ו עד שנעלם ונסתלק האור ונמשך התפשטות שני למקומו של התפשטות הקדום שנסתלק, אמנם רשימו דהתפשטות הא', נשאר מלוכב בתוכיותה של התפ"ב. **והנך** סוצא, שכל ענין התפ"ב, שנמשך לכאן, אינו בא, רק להשלים על גרעון שבהכלים של הגוף שבפרצוף העליון, כי מסכת האו"ם והאו"ם המעוקדים בכלי אחד, בוטשים ובז"ו ואין הכלים יכולים לסבול האור שבתוכם, עד שנסתלקים, וכדי להשלים גרעון הוה יוצא התפשטות הב', ומלבוש וסגון, על גוף העליון שיתקיימו בו האורות ולא יסתלקו עוד כמקודם, ותבין בזה, שיש צורך לכל פרצוף עליון, בקיומו של פרצוף התחתון, המלבוש לגופא שלו משום דאי לאו פרצוף התחתון, שהיא בחי' התפ"ב, כנ"ל, לא היה קיום לאורות דגופא שלו כנ"ל. וזכור זה.

והנה התפשטות הב' שנמשך והלבוש על גופא דע"ב. בהכרח שיהפשט ג"כ בראש וגוף כמו העליונים מסגו, כי טעם א' לכולם, כמ"ש הרב בענף ה' כנ"ל, דהסתלקות הא' על הסלקות יוצאים רק שרשי כלים, וע"כ גם הסלקות של ראש מתפשטת עד מלכות דמלכות, שמהסתלקות הב' עולה האו"ה, ובוה מתגלים הכלים כנ"ל. וכללות התפשטות הוה ראש וגוף יחד, נקרא פרצוף ס"ג החיצון **וראשו** של ס"ג הוה, מלבוש דגופא דע"ב סגרון עד הטבור דא"ק, ובטבור מסתיים מלכות של ראש בבחי' הסתלקות א'. ואח"כ חוזר המלכות, ומתפשטת, לע"ם פריטית שבה, מבחר עד המלכות, ותוספת מקום, מטבורא דא"ק עד סיום שלו ומעליה או"ה, ומתגלים הכלים שלה בבחי' התפ"א, כנ"ל כפרצופין העליונים. וזהו גופא דפרצוף ס"ג.

(אות ד') **והנה** בגופו של פרצוף ס"ג הוה, קרה ג"כ ענין הסתלקות האורות, כמו בהעליונים מסגו, והיא שנקרא בדברי הרב, צמצום גה"י ועליית מ"ן. וזהו ודאי צורך ביאור, מה נשתנה גופא דס"ג מכל העליונים, לכנותו בשם חדש, צמצום גה"י בערך הכלים, ועליית מ"ן בערך הסתלקות האורות למעלה, מה שלא נזכר רמו מזה כפרצופין הקודמים. ותוכן הדברים האלה, יתבאר בע"ה לקמן בענף ט"ו, כי שם מקומם, אמנם, להמשיך הענין אבאר כאן בקצרה שיספיק לשלימות הענין

וצריך שתדע, שראש, הסיג המלבוש לא"ק, סגרון עד הטבור, הוא שורש או"ם עילאין. וגופא דס"ג, התפשט מהמלכות של הראש, העוסדת במקום הטבור, עד סיום רגלי א"ק, הוא שורש ישמ"ות. ולפיכך

ואז נעשית יוד כלים, אך כולם עדיין בסוד בחי' כלים דכח:

פירוש, שידוע הוא, כי כל ספירה מהיוד ספירות היא נכללת מי"ם.

ויש בכל אחת בחי' כתר, ואותו חלק של הכלים, שנוגעים למציאות היוד כחרים של היוד ספירות, היה בהם היכולת להעשות בהם כלים, ושם היו נגזרים כל היוד ספירות כולם: כי שאר חלקי הספירה, לא היו יכולים להעשות בהם כלים, כי הכלים שלהם, לא יכלו לסבול האור ההיא עדיין:

וזה היציאה נקרא נקודים והוא מה שאנו קוראים, יוד נקודות קודם אצילות: כי בחי' העקודים בראשונה נקרא נקודה אחת לבדה: ואח"כ נעשה סוד האצילות כמ"ש בע"ה: ונתחיל

ולפיכך, מכאן ואילך, נכנה אותם בשמות הללו, כדי לקצר בלשון.

והנה כללות הסיג, נחשב מבחי' ג' ראשונות, שהם כתר חכמה בינה, כנודע, ואין בו מבחי' למטה מטבור, שה"ם זו"ן ובחי'ה, כלום. כמ"ש, בהקדמת אח"פ, וא"כ צריך להבין, מה טעם שישימ"ות התפשטו למטה מטבור, למקום נהי"ם דא"ק, ובחי"ד. וע"י לקמן בענף ט"ו, שפרשנו על דרך קודם ונמשך, כפי דרכנו, אמנם יחד עם זה, יש בזה כוונה נפלאה מהמאציל העליון, שלולא זאת, לא היה שום מציאות לקיום העולמות. **וזהו** שורש מאמר חו"ל, מתחילה, נכרא העולם כמדת הדיון, ראה שאין העולם מתקיים, עמד ושיחף עמו מדה"ר. ס"י כי בחי"ד נקרא מדת הדיון, כי בה היה הצמצום ראשון, שמשם ולהלאה נחרוקנה מאור א"ם ב"ה, והוחקנה בסוד או"ה, ע"י הקו הנמשך מא"ם ב"ה אליה. וג' בחי' הראשונות, שה"ם חכמה בינה וז"א דאור ישר, נקראים מדת הרחמים, בשביל, שבהם לא נגע ענין צמצום א' ולא כלום, כמו שהרחבנו כביאורם בפמ"ס בענף א', ומשם תבין ענין הוה על בריו. **וזהו** אמרם ז"ל, מתחילה נכרא העולם כמדת הדיון שהוא בחי' ד', כנ"ל, ועד"ו יצאו ב' פרצופי א"ק הראשונים. פרצוף גולגלתא, ופרצוף ע"ב כמ"ש לעיל, וראה שאין העולם מתקיים, פירוש, דכל גוף מפרצוף נקרא עולם, וראה, אשר הכלים אינם יכולים לסבול האור, כי כל האורות היו חוזרים ומסתלקים, כנ"ל, עמד ושיחף עמו מדה"ר, שענין השיתוף הוה, נעשה ככה התפשטות הסיג למטה מטבור, למ"ה ובז"ן הפנימים, שהם זו"ן דא"ק הפנימי.

והענין דעד כאן, היו ג' בחי' הראשונות כפ"ע בסוד ט"ם הראשונות דאו"ה, ובחי"ד היתה כפ"ע, בסוד העלאת ע"ם דאו"ה, ובז"ן שכל השפע הוורד להעולמות, הוא מסוד או"ה, ראה, שהעולם היה מושפע, מבחי"ד, שהוא מדת הדיון לבדה. אשר ע"כ, צריכה המלכות להכלל בכל בחי' ובחי', מג' בחי' הראשונות, שהם מדת הרחמים. באופן

ואז נעשית יוד כלים. כלומר בהקדם צמצום כל האורות הנמצאים, למטה מטבור דא"ק שהם גופא דס"ג הנז', חו"ן דא"ק הפנימי הנקראים מ"ה ובז"ן הפנימים, וכל האורות האלו עלו למ"ן לע"ב וס"ג הפנימים, אשר מכת עלייתם למ"ן נכלל המלכות בכל חט' ספירות הראשונות, ונעשה כלי בכל ספירה וספירה מהם. שהם עשרה כלים, ואח"כ חזרו ונתפשטו למקומם למטה מטבור דא"ק, והתפשטות הוה נקרא פרצוף ב"ן, ויצא ג"כ בראש וגוף, ע"ד הפרצופין הראשונים.

כולם עדיין בבחי' כלים דכח. מפני שעדיין לא נגמרו הכלים, כראוי לבחי' האצילות, אשר ע"כ עדיין נכללים בבחי' מאציל, שנמ' כתר, וכמ"ש בסמוך **ואותו** חלק של הכלים שנוגעים למציאות היוד כחרים וכו' זה סובב על ענין תיקון הקוין, שלא נעשה עדיין זולת בג"ד של הנקודים, ולא בז"ת, וע"כ לא יכלו הז"ת לסבול האור, וע"י בפמ"ס. ויתבאר בע"ה בענפים הבאים.

והוא מה שאנו קוראים יוד נקודות. פי' דעד כאן, הי' הכלי נמשך מבחי' צמצום א', ונתבאר בענף א', אשר הצמצום לא נגע, זולת בנקודה האמצעית ממש, שהיא בחי' ד' מד' בחי' הנודעים, שנקרא מלכות. אמנם כאן בנקודים, מחמת עליית מ"ן מלמטה מטבור דא"ק, עלתה נקודה האמצעית, ונכללת בכל ספירה וספירה מט"ם ראשונות כנ"ל, ונמצאת על כן, אשר כח נקודת הצמצום נכלל גם בג' בחי' הראשונות, שה"ם הכלי הנעשה בהם, וע"כ קנו כולם שם הנקודה, ונקראים משום זה, עשר נקודות, והבין.

כי בחי' העקודים בראשונה נקרא נקודה א'. פי' שממרים עליית מ"ן לצורך נקודים, לא היה ענין הצמצום רק בנקודה האמצעית ממש, ולא נגע הצמצום כלל בט"ם הראשונות, כנ"ל, וע"כ אין בהם מבחי' נקודת הצמצום כלום, זולת בהמלכות לבד, שהיא נקודה האמצעית ע"י לעיל בענף א'.

ואח"כ נעשה סוד האצילות כלומר אחר הסתלקות האורות דהתפשטות א' מגוף דפרצוף ב"ן, ונשברו הכלים וירדו לבי"ע. כמו שיתבאר במקומו, או נעשה עליית מ"ן מבי"ע לזווג העליון, שמשם נמשך התפשטות ב', שנק' פרצוף מ"ה החדש שנמשך לאותו המקום

באופן שיהיה דו"ג בכרה, ודו"ג בחכמה, וכו', שאז נמצאת המלכות, שהיא הנוק', מהוברת ומשוחפת- בכל מדה ומדה מסדת הרחמים. ונמצא שיש בכרה לברו ע"ס דאוי וע"ס דאוי"ת, כי ע"ס דאוי"ת ה"ס הרבר דכתר, וע"ס דאוי"ת, ה"ס הנוק' שנכללת שם, ומעליה שם האו"ת, וממילא נפתח המלכות סאוד וככ"ש האו"ת הנמשך ממנה, שהוא עתה כסוד הרחמים העליונים. ומבחר, נמשך השפע הנו', אל החכמה, ומחכמה, אל הבינה. וממנה, לזו"ן התחתונים. שבאופן זה, מתמוגת השפע בצורה הרצויה שיוכלו להתחונים לקבלה

(אות ה') וצריך שתרע, סוד עליות וירידות הפרצוף, המוכב בוהר ובכהאר"י, אשר בעלות התחונן למקום העליון, נמצא פושט צורתו, ומקבל לצורת העליון. וכן, כרדת העליון למקום התחונן, נמצא מקבל, לצורת התחונן משם, וצורת עצמו נעלם לגמרי. כמ"ש במכ"ש ש"ו ח"ב פ"א. וענין זה, נקרא כלשון הוהר, גניזו. כי כן פירש הרב, כש' מאמרו רשבי' בראשית דף ו' ע"א עשה, ויוגעם לך

ומוכן בזה, שברדת יש"ת למטה מסבור דא"ק, עד לסיום, שהיא מקום זו"ן התחתונים דא"ק הפנימי, נמצא שנעלם מהם צורת עצמם, וקבלו לצורת זו"ן התחתונים משם, כנ"ל באופן שיש"ס, בתכרה, והיה לאהר, עם הו"א, וכן התכונה, נתחברה והיה לאחת עם הנוק', שהוא המלכות, ובח"ד. אשר העלם הזה ודאי נחשב לגרעון ולפגם, בערך היחסו"ת, ולא עוד אלא שפגם הוה נוגע ג"כ לאו"א עילאין שהם בחי' ראש הסי"ג המלכיים ספה עד הטבור דא"ק. והגם, שהמה לא נתפשטו למטה מסבור, עכ"ו, יש להם היכור גמור עם ישסו"ת להיותם ראש וגוף פרצוף אחד, כנ"ל. ולפיכך תורו ועלו היחסו"ת לשורשם, דאוי"א עילאין שלמעלה מסבור. **ובהיות** ישסו"ת זו"ן, כבר נתחברו לאחד, בסוד הירידה, כנ"ל. לפיכך נמצאים גם כן בעת העליה, שעולים הו"ג ונפשכים אתריהם להיות כה היחסו"ת וכלל בהם. ולפיכך, עלו ארכעם יחד לאוי"א עילאין, וכן או"א למעלה מהם ואכמ"ל והס"י.

ונמצא בזה, שכל הדבורין, נתחברו לבחי' אבא עילאה משם, כנ"ל, שבעלות התחונן למקום העליון נמצא קונה צורתו, ונמצא ז"א כדול ביחסו"ת, וישסו"ת באבא עילאה. וכמו כן, גם הנוקבין, דהיינו המלכות עם התכונה, נתחברו יחד ונתחננו לבחי' נוקבא דאבא עילאה, שבוה, נכללה המלכות במדת הרחמים דאבא עילאה.

ואז ירדו ע"ס דאור ישר, כסוד ע"ס דאבא עילאה, שבהם נכללו יש"ס וז"א, עד למסך של הנוקבא המתקנה מתכונה ומלכות יחד, שהיא, העלתה כנגדם ע"ס דאור חוור, שה"ס זו"ג או"א עילאין.

ואח"כ, חזרו וירדו באוי"א למקומו כי ישסו"ת, חזרו למקומם עם הארתם שקבלו, מווג או"א עילאין, ונשאר אמןם, למעלה מסבור, תחת או"א ע"י, ושוב לא ירדו למטה מסבור, כמקודם. וכן הו"ג, חזרו וירדו למקומם, למטה מסבור כא"ק הפנימי, עם כל הארותיהם, שקבלו מווג או"א עילאין כנ"ל, שו"ס, עמד ושוחף עמו מדה"ר, והבן היטב.

ונודע שאין העדר צורה נוהג באורות עליונים, בעת שיבה וכיאה, אלא תוספת צורה יש כאן, כמ"ש כש' מרשבי' באר"ן ד' ג"ב ובע"ה ש' כ"ס פ"ו, ובוה תבין, שבחי' ישסו"ת וזו"ן נשארים גם

ונתחיל לבאר מציאות העקודים מה ענינו, דע כי האור העליון אשר הוא חלק הראוי להתלבש באצילות, אשר יש בו כח היוד ספירות אע"פ שעדיין לא ניכר היותם יוד אורות רק אחר גמר העקודים וכמ"ש בע"ה אמנם ודאי כח של היוד אורות האלו היה בהם תחילה רק לפי שלא היה האור נגבל תוך הכלי, לא היה ניכר עדיין מציאת היותם יוד:

והנה כאשר רצה המאציל העליון להוציא בחי' הכלים ההוא הנקרא עקודים, מה עשה המשיך האור שלו למטה עד מציאות סיום שיעור הראוי להיות נעשה ממנו בחי' עמודים, שהוא עד הטבור, ואחר שהמשיכו חזר ונסתלק האור ההוא למעלה בפה:

ונודע הוא כי האור העליון כשהוא מתפשט וחוזר ונעלם, מניח רושם חותם למטה, בהכרה, והנה אותו האור, שהוא הרשימו הנשאר למטה, כאשר נסתלק אור עליון ונעלם במקורו, אז נשאר אור רשימו ההיא למטה, בלתי אור עליון ההוא שנסתלק, ואז ע"י התרחקו ממנו אור העליון, נעשה אז אותו אור הנשאר, ונתהווה ממנו בחי' כלי: כי

גם שם בקביעות, באוי"א עילאין, ולא עוד אלא שעיקרם נשאר באוי"א, ורק ענפיהם נמשכו למקומם, וכן ביחסו"ת, וכן בזו"ן, ואכמ"ל.

(אות ו') **ובזה** תבין דברי הרב לעיל בענף ה', וז"ל, לשון זהב, והנה רצה להוציא גם כן פ"ה וב"ן שבו הפנימים, היצוניותם להיון, ואז עלו כל בחי' ס"ג הפנימים, הפנימים תוך ס"ה וב"ן הפנימים, ועלו עמהם גם ס"ה וב"ן הפנימים, ואז, אלו ס"ה וב"ן, הסה הס"ן שלהם אל הפנימים עצמם דס"ג, שאינם מלוכשים תוך ס"ה וב"ן, והכ, בערך או"א, אל ישסו"ת, כי כמו שלצורך עיבור זו"ן, מודווגין או"א עילאין וישסו"ת נכללים עמהם, כן הכא וכו', ואז מולידים בחי' ב"ן דהיצוניות וכו'.

פ"ו, כי כל ענין הגיל, של העלאת ס"ן, לצורך השיתוף במדת הרחמים, הכל הוא בשביל זו"ן התחתונים, כי כללות השפע הנשפע להעולמות, הוא מו"ג, ולא מלמעלה מהם, כנודע. ועוד, שענין בחי' ד', שהוא מדת הדין, רק בהם הוא נמצא

המקום של התפשטות א' דפרצוף ב"ן ובוה נתפשטו מ"ס תחתוניות, לכל ספירה וספירה מע"ס דנקודים, ונגמר ענין האצילות כראוי, כי נתלבש העצמות בהכלים, ושוב לא היה הסתלקות כלל. כמ"ש בע"ה במקומו.

מציאות העקודים וכו'. ענין העקודים כבר נתבאר היטב לע"ה בענפים ה' ו' ז', ומשם תדרשנו. **דע** כי האור העליון וכו': סובב כאן על בחי' הראש דע"ב, שהוא נבחן לבחי' מאציל אל ע"ס העמודים. אשר הוא חלק הראוי להתלבש באצילות: דהיינו מלכות של ראש דע"ב, שנק' פה. שמשם נתפשט בחי' הגוף דע"ב, שנקרא עקודים, שבו התחיל היות הכלים המגיעים לאצילות כנ"ל:

לא ניכר היותם יוד אורות וכו'. משום דמהסתכלות הא' על כללות המלכות, שמה יוצאים ע"ס דראש, אינו מספיק עדיין לגילוי בחי' הכלים, כנ"ל. **שלא** היה האור נגבל תוך הכלי כי המלכות, הנותנת גבול וסיום על אור העליון, עדיין אין בכחה לעשות גבול על האור, כנ"ל.

להוציא בחי' הכלים. דהיינו גופא דע"ב שבו מתגלים הכלים. המשיך האור וכו' עד הטבור. דהיינו בסוד הסתכלות ב', על מלכות דמלכות, כנ"ל. והטבור, נבחן לבחי' מלכות דמלכות.

ואחר שהמשיכו חזר ונסתלק וכו': כמ"ש בענף ז' ע"ש.

מניח רושם חותם למטה בהכרה. בסו"ה שימני כחותם על לבן כחותם על זרועך וכו', כי כל אור שכבר היה בהכלי ונסתלק ממנה, משארת אחריה בהכלי, בחי' אור של תשוקה עצומה לחזור ולהמשיך אותו האור שכבר היה בה, והיא נקרא רשימו, כי בטוחה על כן, שיחזור האור ויתלבש בה כמקדם.

אז נעשה אותו אור הנשאר ונתהווה ממנו בחי' כלי. והיינו דוקא לזית, אבל לג"ה עדיין להתפשטות ב' המה צריכים, כמ"ש בע"ה שער סו"מ פרק ג' עש"ה. ורשימו זו דעקודים, סתלבשת בתוך פרצוף ס"ג: **בחי' כלי:** כל המדובר בכאן בענין כלי, יורה בדיוק בענין הכשרתה להתלבשות העצמות בהם, אשר זהו תכלית הנרצה מענין הכלים. כי

נמצא. וע"כ, נתלה כל הענין הזה, בסבה שרצה המאציל להוציא מ"ה וב"ן לחוץ, מתוקנים לצורך התחתונים. ואומר ע"כ, שאו עלו כל בחי' ס"ג הטמונים, במ"ה וב"ן דא"ק הנסימי, כלומר, כמו שביארנו לעיל, אשר נוסא דס"ג נחפשת, למקום זו"ן הפנימים דא"ק, כי אורו של הו"א, נקרא מ"ה. ואורה של הנוק' נקרא ב"ן, כנודע. ופרייק ע"כ לומר, הטמונים תוך מ"ה וב"ן ללמדך, שירדו ממעלתם, והשוו לבחי' זו"ן התחתונים, שזה נק' טמינה ונניחה, על שם, שאח"כ עתידין להתגלות, דהיינו לאחר עלייתם, כנ"ל, וזה אצרו שעלו עמהם גם מ"ה וב"ן הפנימים, דהיינו בסבת הגניו דישטיות בהם, כנ"ל. וזה אמרו, שהמ"ה וב"ן נעשו למ"ן אל הטעמים דס"ג, שלא נתלכשו במ"ה וב"ן, שהם בחי' ראש דס"ג, שהם שורש או"א עילאין, כנ"ל. וזה אמרו שהם בערך או"א אל ישטיות, כלומר, דהטעמים שלמעלה מסבור יש להם ערך או"א, ונת"א, שה"ם גזא דס"ג שנתשטו למ"ה וב"ן יש להם ערך ישטיות. ופרסו לנו הרב בזה, ענין נכבד, אשר שורש או"א עילאין, ושורש ישטיות, נמשכים סמקום הוה בדיוק משא"כ, מקודם וה, שנקראים, חכמה וזיגה לבר. והענין כי בכללות, נקרא הס"ג חכמה, כמ"ש בענף ח' אשר ע"ב הוא כתר ומעמים. ס"ג הוא חכמה ונקודות. ולפי"ז נמצא, שראש דס"ג ה"ם חכמה, ופה דראש הס"ג, שהיא מלכות שלו ה"ם בינה, בערך הראש. אשר בינה זו, נחפשת בעצמה לע"ס, בסוד גומא דס"ג. ונמצא, כי הראש ה"ם חכמה, והנוף, שנחפשת מהמלכות שלו, ה"ם בינה, כי הבינה, הוא בחי' גוף אל החכמה, כמ"ש בכ"ט.

וע"כ בשעה שהבינה הנו' נחפשת ונמטנה תוך מ"ה וב"ן, ונגרעה מערכה הקדום, אז קנתה בזה שם חדש, שהוא ישטיות. כי תבונה היא אוהיות בן זבת, כמו שריסו ע"ז באדרא וזמא וזו"ג התחתונים נקראים בן זבת, כנודע, שכירדתה אליהם, קבלה שמתם. וכן ישראל סבא הוא שם ז"א, כי הו"א בגדלות, נק' ישראל, כנודע. **וכמו** כן, ט"ר דראש ס"ג, שנקרא חכמה כנ"ל אשר עד כאן, לא היה כהם שום נוק' ובחי' מלכות, אלא מ"ר דע"ס דאו"י לבר, שהאו"ח הגיע אליהם בסוד הבינה, שהיא בחי' מלכות שלו כנ"ל. אמנם עתה, במיכת עליית מ"ן הנו' אל ראש דס"ג, ונמצא שנתתקנה בו בחי' נוק' מתבונה ומלכות יתר, שמכאן ואילך גם החכמה בעצמה נמצאה בדבר ונוק'. ובסיבת החידוש הזה, קנתה גם החכמה שם חדש, שהוא או"א עילאין.

ומעם קריאת שם הזה, הוא, כי כל המלאכה הזאת שהיא התפשטות הישטיות לתוך מ"ה וב"ן, כדי להעלות מ"ן וכו' הכל נקרא על שם החכמה, שהוא בחי' ראש דס"ג. ולמה עשתה ככה, להשפיל ולגרוע בחי' הבינה, כבר נתבאר, שהוא לטובת תיקון ז"ג התחתונים, שיהיו משותפים בסדת הרחמים כנ"ל בארוכה. ולפיכך, נבחר החכמה בזה, בסוד הרחמים שלה, כרחם אב עד בנים, כי כמו האבות שמשפילים ומסיריחים את עצמם לצורך גידוד בנים, כן החכמה הנו' השפילה את הבינה, והוציאה למקום ז"ג, גם תיקן בעצמו בחי' נוק' שהוא ג"כ גרעון בערכו. אשר כל זה עושה, לטובת זו"ן התחתונים, ובסוד הזה, נק' הו"ן מכאן ואילך בן זבת, והחכמה גקראת מכאן ואילך, אבא ואימא, כי נבחר ביניהם יחס אבות אל בנים, כנ"ל.

והנה

כי סבת התפשטות האור והסתלקותו אח"כ גרם להעשות מציאת כלי: **ולפי**, שכאשר האור הא' חזר ונסתלק היה מסתלק בבת אחת, וברגע אחת, לכן כל מציאות אור הנשאר, נעשה רק מציאת כלי אחת, והוא נקרא, בחי' כלי הנקרא כתר: כי עדיין אור העליון לא היה נכדל ביוד ספירות, כי עדיין לא היה ניכר היותן יוד ספירות: ומה שנקרא כתר, ולא ספירה אחרת הטעם, כי לעולם הכתר קרוב אל המאציל:

והנה

כל הארכות הנ"ל, נרמו כוהר במלות קצרות, וז"ל, אבא הוציא את אימא לחוץ אודות בנה, ואבא עצמו, אחתקן בעין דו"ג. פירוש שהחכמה, שה"ם ראש ס"ג, הוציא את אימא שה"ם הבינה וגומא דס"ג לחוץ, היינו למטה מסבור ששם בחי' נה"י דא"ק, וכל נה"י לבר גומא, וע"כ נקרא לחוץ. ומפירוש, שהוצאה הוא עשתה אודות בנה, דהיינו לטובת הבנים, שהם זו"ן. ואבא עצמו, אחתקן בעין דבר ונוק', דהיינו בכת עליית מ"ן, כמו שנתבאר לעיל.

(אות ו') **והנה** נתבאר היטב, ענין גומא דס"ג הנק' ישטיות, ואשר גם בו קרה ענין הסתלקות האור, כמו כנפיו דעליונים, שהוא ענין צמצום נה"י, והעלאת מ"ן. גם נתבאר איך העלאת מ"ן הנו', גרם הוונג כראש הס"ג, הנק' או"א עילאין, שעל ידי הוונג הזה, נתחדשו האורות דגומא דס"ג הנקרא ישטיות, בחידוש נפלא, בסוד השיתוף דמדת הרחמים בסד"הר, **והנה** אחר התחדשות הנוכר, חזר ויצא אור דישטיות הנו' דרך נוק' עינים, ונחפשת במקומו הראשון למטה מסבור, בסוד התפשטות ב', שהם ע"ס דנסודים, שנקראים פרצוף ב"ן, והרכישו לנה"י דא"ק, אל מקום, שבו היה התפשטות האי' של ישטיות, כנ"ל.

והנה פרצוף ב"ן הנוכר, הנה גם הוא, נתשטם בראש וגוף, כמו המדרגות הראשונות, להיות טעם אחר לכולם, כנ"ל באות ב'. גם בהגוף שלו קרה ענין ההסתלקות, כמו בהעליונים שהסתלקות הוה, נקרא בשם שביה"כ. ואע"פ, שכבר נשתתף מדה"ר בדיון, אמנם, שיתוף הוה הועיל, רק בג"ר, מפני שהמלאכה הוה הנו', לא נעשית, אלא באורות דישטיות, שהיא בחי' מ"ג, כנ"ל, והס"ג מג"ר הוא. ולפיכך, לא הועיל עוד לז"ה, שהם זו"ן התחתונים, ואכמ"ל, ויתבאר בע"ה במקומו.

והנה אחר שביה"כ הנו', חזר והתשטם התפשטות ב', באותו מקום, של התפשטות הקדום שנסתלק, ע"ד הפרצופין העליונים והתפ"ב הזה נקרא מ"ה החדש, שעמו יוצאים גם מ' ספירות התחתונות של פרצוף ב"ן, כמ"ש במקומו, אשר בהתפשטות הוה, כבר הגיע השיתוף דמדה"ר גם בנ"ה, שהם זו"ן התחתונים, ולפיכך נתקיים העצמות בהכלים

כי סיבת התפשטות האור והסתלקותו אח"כ גרם וכו'. ויש חילוק בזה, כי כלים דג"ר היה ההתפשטות גורם מציאת כליהם, ובכלים דז' תחתונות, שהם זו"ן, היה ההסתלקות גורם למציאות הכלים, כמ"ש בע"ה במול"ם פ"ג עש"ה. והסתלקותו אח"כ גרם להעשות מציאת כלי. והנה לעיל אומר, דהאור חוזר של התפשטות א' עושה בחי' הכלי ופה אומר, אשר ההסתלקות עושה בחי' הכלים ובע"ה בשער ממי ולא ממי אומר, אשר התפ"ב, עושה בחי' הכלים, ועוד סיבות להכלים מובאים בע"ה שער עקודים ומנת"א, אמנם הכל' הולך אל מקום אחד, דהיינו להורות, איך הכלים הולכים ונעשים לאמ' לאמ'. בסדר המצבים דמדרגות ע"ב ס"ג מ"ה וב"ן, שאינם נגמרים רק בביאת התפשטות הב' אחר פרצוף ב"ן, שנקרא עולם האצילות, אשר התחברות המ"ה עם הב"ן גומר ענין הכלים בכל תיקונם, כמ"ש במקומו. וזה נהג בכל פרצוף ופרצוף, מפרטי הפרצופים דא"ק ואבי"ע, שהוא מטעם הנ"ל. שאין הכלים נשלמים עד בחי' מ"ה המתחבר עם הב"ן כמו שבארנו את זה, בטוב טעם, בפמ"ס כאן בארוכה. עש"ה.

ומה שנקרא כתר וכו' כי לעולם הכתר קרוב אל המאציל. כלומר, דכל עוה, שהכלים אינם מוכנים להתלכשות העצמות בהם, עדיין נחשבים לבחי' שורשים לכלים, שלא יצאו עוד לגמרי, מבחי' מאציל לבחי' נאציל, וע"כ נקראים כתר דהיינו בשם השורש:

והנה

בהכלים, ולא נסתלקו יותר כמקרה הפרצופים העליונים מסנו. ועתה מובנים היטב דברי חז"ל ראה שאין העולם מתקיים, דהיינו, בכל גוף וגוף מפרצופין העליונים שנקרא עולם, כנ"ל, אשר העצמות לא היה, יכול להתקיים בהם, כאמור, עד ששיחף עמו מדת הרחמים, שזה נעשה ונגמר, ביציאת מ"ה החדש מן המצח, וכמ"ש ע"ז בע"ה ש"ג מ"ב, בסו"ה ביום עשות ה' אלהים ארץ ושמים שיתף רחמים בדיון, ע"ש. ולפיכך, מכאן ואילך, נתקיים העולם, ונתלכש העצמות בהכלים, ושוב לא נסתלק. **ועם** כל האמור, וזינו להשכיל ולרעת דברי הרב, בענף זה, אשר עולם התיקון, שחוא מ"ה החדש הנו' ותשלום מ"ס תחתונות דב"ן שמחכמה ולמטה הן הם, בחי' התפ"ב של התפשטות הקדום דעשרת הכתרים של הנקודים, הנק' פרצוף ב"ן, כמבואר. גם נתבאר היטב, ענין הב' המוכא בע"ה ענף ה' שעמדנו עליו שם, שה"ע כלים ואכריים שהעצמות מתשטם בהם, כנ"ל באות א' מדוע אינו נגמר, בטרם שיעבור עליו ה' המדרגות גולגלחא וע"כ ס"ג מ"ה ב"ן, וכאמור, סוכן היטב, שבטרם יציאת מ"ה החדש, אי אפשר להעצמות להתלכש בהכלים, אלא הולך ומסתלק, כי למיתוק מדת

סדת הרחמים הם צריכים, שזה אינו נגמר, אלא עם יציאת מ"ה החדש כניל
גם נתבאר, המקור של התלבשות עליון בתחתון שנמשך גם כן, מענין הב' הנו' כמבואר, אשר התפשטות הב', שה"ע פרצוף התחתון, מלביש על רשימו דהתפ"א שהיא הגוף של פרצוף העליון, ובגלל הדבר הזה, נחשב גיב פרצוף התחתון, לבח"י תולדה וכן, של פרצוף העליון להיותו בח"י התפשטות שני, מגופא שלו, ונמצא פרצוף ע"ב, בן ותולדה, דפרצוף גולגלתא. וכן פרצוף ס"ג, בן ותולדה, דפרצוף ע"ב. וכן מ"ה זכ"ן, הסה בנימ דישמ"ה, שהוא בח"י גופא דס"ג, כי ע"ס דנקודים, הנק' ב"ן, נחשבים גיב על בח"י ישמ"ה, כניל.

(אות ח') **ובזה** יובנו דברי הרב, בענין התלבשות הפרצופין זה בזה, שלפי שטחיות הלשון, יהיו דבריו סותרים זה את זה כמטה מקומות. שפעם אומר, שרק המלכות דפרצוף העליון מתלבשת בתחתון, ומ"ס הראשונות של העליון נמצאים מגולים. ופעם אומר, שנה"י דעליון מתלבשים בתחתון, ופעם אומר, שז"ס תחתונות דהעליון מתלבשים בתחתון, וג' ראשונות דהעליון נשארים מגולים ופעם אומר, דמ"ס תחתונות דעליון מתלבשים בתחתון, ורק כתר של העליון נשאר מגולה. ופעם אומר, דרק ז"ת דמלכות דעליון מתלבשים בתחתון. וכמוהם עוד סתירות סרובות לכאורה, שאכמ"ל ויתבארו עוד במקומם.

אמנם הכל הודך אל מקום אחד, כי להיות מקורו של התלבשות פרצוף עליון בתחתון, נמשך מענין הב', הנ"ל באות א' ע"ש, אשר כל הארה אינה בגמרת בטרם שיעבור עליה ה' המדרגות: גולגלתא ע"ב, ס"ג, מ"ה, וב"ן, שכל סדרנה הוא בח"י התפשטות ב' של סדרנה העליונה ממנה שמשום זה, נמצאת מלבשת לאותו המקום, שכמה לשם לתקן, והוא בח"י הגוף של העליון, כי בראשית אינו נוהג הסתלקות, ואין צריך דהתפ"ב כניל. **ולפיכך** כיוך לן הרב בע"ת ובמכו"ש ש"ג ח"ב פ"א, דהגופות דכל הפרצופין מתלבשים ונעלמים, כל אחד, בתחתון הימנו, והראשית דכל הפרצופין נשארים תמיד מגולים, ע"ש. וזה חוק כללי בכל מיני התלבשות, שככל הפרצופין דא"ק ואכ"ע כמ"ש לעיל:

אמנם בפרטיות יהיה המדובר לפי ערך אותו המבוקש, שראוי להשכיל באותו ההלכה. כי לפעמים צריכים להבין הענין, לפי ערך הראש של פרצוף העליון, ולפעמים, בערך הגוף של פרצוף העליון לבד, וכדומה, לפי המבוקש שעליו סובב הדרוש ההוא. ומה שאומר שרק מלכות דעליון מתלבשת בתחתון, יהי' המדובר לפי ערך הראש של פרצוף העליון, שכל בח"י הגוף המתלבש אינו אלא בח"י התפשטות המלכות של הראש לבד. כניל באות ב' ע"ש. ומה שאומר, שז"ת דעליון מתלבשים בתחתון, יהיה המדובר לפי הגוף דעליון בערך עצמו כי הגם שהיא בח"י מלכות לבד בערך הראש, אמנם הוא מתפשט לעצמו בע"ס גיב, כמו הראש, וע"ס של הגוף נקראים תמיד ז"ת. כמ"ש במקומו. ומה שאומר שרק ז"ת דמלכות דעליון מתלבשים בתחתון, מרוב לנו בזה, שהפרצוף התחתון, שהוא בח"י התפ"ב כניל, אינו מסלא כל המקום של התפשטות הקרוב כי הכתר אינו יוצא בהתפ"ב, אלא נשאר נעלם כפה דראש העליון, כניל בעת"ח ענף ז', ונודע שכתר כולל גיב כניל בענף ח' בעד"ה, דג' ראשונות הם ע"ב וכתר, ע"ש"ה בפנים מאירות, ולפי"ז נמצא שבערך

והנה הכלי הראשון אשר האציל המאציל, נקרא כתר, בודאי, אך מה שהאציל אח"כ על ידי זה הכלי הנקרא כתר, אז יקראו חכמה ובינה וכו', אך עדיין עתה כולם בסוד יוד כתרים, ואחר התפשטות הב', אז נעשה שאר חלקי הספירה:

ענף

שבערך הראש דהעליון, אין התחתון מלביש יותר כי אם ז"ת של המלכות שלו, לבד. **ומה** שאומר, שז"ס תחתונות של העליון מתלבשים בהתחתון, יורה, על כללות הראש, שנקרא כתר לבח"י הגוף שלו, שהוא בערך הזה מ"ה כלפי הראש כמ"ש לעיל בענף ד' בעד"ה ובפמ"א שם אשר כללות הראש נק' כתר, ושם ביארנו הטעם בפרטיות, ובכללות חדע, שכל שורש שאין עצמותו מהפשט להתחתון אלא הארתו לבד, נק' כתר. וכיון, שבראש עדיין, אינם ניכרים הכדים, והם שם בבח"י שורש לכדים לבד, כניל ע"ש, ובערך הזה נק' הראש כתר, והגוף מ"ה.

(אות ט') **ובזה** יובן הטעם שכתב הרב בענף זה, על ענין כלי דנקודים שנק' כתר, ספני, שלעולם הכתר קרוב אל המאציל. שלכאורה יש לדייק, מהמובא בע"ה ובשה"ק אשר א"ס ה"ס הכתר, ובש' אכ"ע שהוא אמצעי בין מאציל לנאצל ובש' מרשב"י אומר שכל ת"ת דעליון ה"ס כתר בכל ה' הפרצופין א"א או"א וז"ן:

אמנם כל כתר יורה שורש, כאמור, ולפיכך, יש להבין שורש כהאור, וכן שורש בהכלים והנה שורש האור, ה"ס א"ס ב"ה, כנודע בכ"מ שאין לך שום אור גדול או קטן, שלא יהיה נמשך מא"ס ב"ה, ובסוד הכתר הזה אינו עוסק הרב, אלא ברסו כאיזה מקומות של הכתר, דהיינו לעיל בענף ד' ובשה"ק דהיינו בהמדובר בסוד ע"ס דאו"י, שבהכרח צריך לרסו עליו, אמנם בכל פרטיות הכתרים, המובאים בספרי הרב, וכן בשאר המקובלים יהיה המדובר בסוד הכתר דבח"י כלים שה"ס מלכות תחורת להיות כתר, בסוד ע"ס דאו"י, כניל בעד"ה בענף ג' ובענף ד' עש"ה. ובערך הזה, נקראים ה' פרצופין דא"ק בכללות, בח"י כתר לכל העוקבות כולם, והוא, מטעם שכלים דה"פ א"ק, נובעים ויוצאים מצמצום א' כניל ע"ש, ומשום זה, אשילו הגופות של ה"ס א"ק, אינם נחשבים, לבח"י כלים להתחתונים, כי אין בהם אלא כלי אחת, שהוא המלכות דבח"י כניל ע"ש ולכן אין הארותיו דא"ק מגיעין להתחתונים אלא דרך עולם האצילות, ששם כבר מתוקנים עשרה כלים, שה"ס תיקון הקוין בשיתוף דמדה"ר, כניל בפמ"א וגם בח"י כתר הנו', שהוא שורש לאו"י נקרא גיב, כאיזה מקומות בוודע וכן ביתר המקובלים, בשם א"ס ב"ה, וכבר תירץ זה הרב בע"ת שפ"ב ע"ש אשר הכתר ה"ס אמצעי בין מאציל לנאצל, ולפיכך, נק' לפעמים בשם א"ס ב"ה בערך אותו הפרצוף ואכמ"ל בזה ויתבאר בהרחבה בהענפים הבאים.

והן

הם דבריו הרב בענף זה, דע"ב נק' הכלי דע"ס דנקודים בשם כתר, ספני שלעולם הכתר קרוב אל המאציל, כלומר, דכל עור, שאינה מתוקנת בסוד תיקון הקוין בשיתוף דמדת הרחמים המכריעין

והנה הכלי הא' וכו' נקרא כתר. וכבר נתבאר, שכל הפרצופים המודמים לעולם הנקודים, אין להם אלא כלי א' ועל כן כולם נקראים בשם כתר.

מה שהאציל אח"כ עי"ז הכלי וכו' אז יקראו חו"ב וכו' והיינו ע"ס דנקודים, שע"י עליית מ"ן, נכלל המלכות בכל ספירה וספירה מ"ר, ונעשה בכל אחד ואחד בח"י כלי אשר אח"כ בהתפ"ב הבא אחריהם, מתפשט כל ספירה וספירה מע"ס ההם, לע"ס שלימות בפני עצמה. כח"ב חג"ת נהי"ם.

אך עתה עדיין כולם בסוד יוד כתרים: דהיינו בעולם הנקודים גופיהי, לא נתפשטו עוד כל ספירה וספירה לע"ס, אלא שיצאו עשרה חלקי הכתרים שבהם לבד, וע"י בפמ"ס. **ואחר** התפשטות הב' אז נעשה שאר חלקי הספירה: כלומר

אחר המתלקות האור מגופא דב"ן שהם ז"ת דנקודים, ואחר שבי"הכ וירידתם לב"ע. אז שוב עלו למ"ן לע"ב ס"ג ונתפשט התפשטות ב' שנק' מ"ה החדשי, ונמשך לאותו מקום, שה"י בו התפשטות הקדום, שנסתלק, ואז נעשה שאר חלקי הספירה, מהחכמה ולמטה לכל ספירה וספירה מע"ס דנקודים.

מצויאות

המכריעין בין חסד ודין, עדיין, אין שם נאצל עליה כניל בפמ"א, אלא שיש לו ערך אמצעי בין מאציל לנאצל, וזה אומר, שלעולם הכתר קרוב אל המאציל.

ובזה מובן גיב המשך דברי הרב, אשר גם ע"ס דנקודים הם בסוד עשרה כתרים, כי הגם שע"י העלאת מ"ן וווג דע"ב ס"ג, יצאו ע"ס דנקודים בסוד השיתוף דמדת הרחמים כד"ן, כמו שנתבאר לעיל אות ה' ו' ע"ש, שה"ס תיקון הקוין, ובח"י אצילות כניל, אמנם תיקון הוה, עדיין לא היה בוח"י, אלא כניל לבד, שה"ס הראש דנקודים ולסיבה זו הסה רק בסוד כתרם לבד, כי הנ"ד שה"ס הראש דנקודים, ודאי הסה בח"י כתר, כי כל ראש הוא בח"י כתר כניל, בהיותו רק שורש לכלים, שזה נוהג גם בראשית דה"ס אצילות, כי רק בהגוף מתגלים הכלים כניל וכיון שתיקון קוים לא היה בוח"י דנקודים, שה"ס הגוף כמ"ש בע"ת ש' שביה"ב פ"ד ע"ש, א"כ עדיין קרובים הסה לבח"י מאציל ושורש, כמו בח"י א"ק שאין בהם א"א בח"י כלי א' שהיא בח"י לבד ודי בזה כי אכמ"ל, ותשלום ענין זה ויתבאר בענפים הבאים.

והנה נתבאר היטב, דהן הנ"ד דנקודים והן הו"ת דנקודים, הסה בסוד כתרם לבד, כי הנ"ד שה"ס הראש, אע"ג שהמה כבר מתוקנים במדה"ל אמנם עדיין הוא בסוד הסתכלות א', שמשם יוצא הראש, כניל באות א' ע"ש, שהוא מספיק לבח"י שורש לבד, וע"כ הסה רק בכוד ג' כתרם, והו"ת דנקודים, שבהם מתגלים הכלים, בהיותם יוצאים מהסתכלות

מהסתכלות ב', אמנם בהם לא הגיע עדיין המיחוק דמדה"ר, כנ"ל אות ז' וא"כ אינם נחשבים לנאעלים, שיוכל האור להתפשט מהם לתחתונים כנ"ל, וע"כ המה סוד ז' כתיבם לבר.

(אות י') ולפ"י קשה לכאורה, דברוב המסומות בע"ה ובשה"ק ובמכו"ש אומר הרב, שע"ם דנקודים הם סוד עשר מלכות לבר, דע"כ נק' מלכין קדמאין כנודע.

ולתבין את זה, צריך שתדע כלל גדול המקיף לכל הדרושים של הרב ז"ל, אשר ב' ערכים נבדלים, יש בכל פרצוף וספירה, דהיינו ערך סדת הכלים שבו, וערך האור הנשפע בהכלים ההם כי לפעמים נמצאים בערך הפכי זה מזה כמש כמו שהאריך בזה, בע"ה שער כ"ג פ"ה, וז"ל דע שבתחילה מתחיל לגדל החלקים העליונים ואח"כ מתחיל לגדל החלקים התחתונים, שהרי בהכנסת המוחין, התחתונים נכנסים מתחילה, אך בגדלות ז"א עצמו, העליונים נגדלים מתחילה, וזה ברור, עכ"ל ע"ש.

פ"י דבריו, אשר סדר כניסת האורות לז"א, הוא, אשר מתחילה נכנסים בו אורות התחתונים, ואח"כ נכנסים בו העליונים, כי מתחילה נכנסים בו אורות דנפש, שהם נה"י, ואח"כ נכנסים בו אורות דרוח, שהם חג"ה, ואח"כ נכנסים בו אורות דנשמה, שהם חב"ד. וזהו דוקא, בענין האורות הנמשכים לז"א, אמנם בסדר גדלות הז"א עצמו, דהיינו הכלים דז"א, המקבלים את האורות ההם, הוא להיפך, שמתחילה נגדלים כלים העליונים, ואח"כ ההתחונים כי מתחילה נגדלים, כלים דחב"ד דז"א, שהמה המקבלים לאורות דנפש, ונגדלים על ידיהם, וכלים התחתונים דז"א, שהמה חג"ה נה"י, עדיין ריקנים סכל אור, ואחר זה נמשכים בז"א אורות דרוח ואז יורדים אורות דנפש, לכלים האמצעים דז"א, שהם חג"ה, ואורות דרוח מתישבים בחב"ד דז"א, ואז עדיין כלים התחתונים, נה"י דז"א, ריקנים כלי אור, ואחר זה, כשנמשכים בז"א אורות דנשמה, יורדים אורות דנפש לכלים התחתונים, שהם נה"י דז"א, ואורות דרוח יורדים לכלים האמצעים, שהם חג"ה דז"א, ואורות דנשמה באים ומתישבים בחב"ד דז"א. וצריך שתדע, שכל כמה שהכלים ריקנים כלי אור, אינם עולים בשם זלפ"י נמצא, שכלים דחכ"ה, היא מציאות הראשון של הפרצוף, וכלים דחג"ה, היא מציאות השני של הפרצוף, וכלים דנה"י נגליון וכאים לאחר נה.

ומעמו של דבר, הוא, כי מטבע אור העליון, כשמתפשט אל הפרצוף, שבוחר לו, כלים היותר מעולים שבהפרצוף, להתישב בהם. ולפיכך בבית אור הנפש להפרצוף, בוחר לו מקומו, בכלים דג"ר המעולים, אלא אח"כ, כשנמשך אור הרוח, היותר חשוב מהנפש, או אור הנפש מפנה דו כלים דג"ר, והוא עצמו, יורד לכלים האמצעים. ובעת שנמשכים לו אור דנשמה, החשוב מכולם אז אור הרוח מפנה דו מקומו ויורד לחג"ה, והנפש יורדת למקומה האמיתי שהוא נה"י.

ובזה מתבאר לנו דבריו הרב, בע"ה בשי' הולדת או"א וזו"ן פ"א, וז"ל בא"ר, שבהיות התחתון אינו מלביש אלא זית דעליון, נמצא שאין קיום לתחתון אלא ז' ראשונות שבו, והג"ת שהם נה"י, אינם יכולים לבא אלא בסוד תוספת, עכ"ל ע"ש.

שלא כהאורה נמצאים הדברים, בסתירה לכל דרושי הרב, אשר בקמנות הפרצוף בעת שאין לו אלא ז"א, יהיו חסרים לו ג' הראשונות, וז' ספירות שבו, המה התחתונות, חג"ה נה"י, כנודע.

ובהאמר

עין החיים ענף יוד

ענף יוד, ביאור מציאות המלכים שמתו, מה ענינם. ונס מציאות הנקודות הראשונות, שהיו קודם האצילות.

דע. כי הלא קודם מציאת התיקון של האצילות, יצאו יוד נקודות, וכלם כלולים בכח נקודה א', והוא מציאת הכתר, באופן, שכל ה"יוד, היו בסוד הכתר נכללים בה.

וזה סוד עקודים נקודים וברודים, כי תחילת הכל, היו עקודים מקושרים זה בזה, והכל בסוד הכתר. אח"כ, יצאו כולם יחד, מהנקודה ראשונה, ואז נתהוו יוד נקודות, כל אחד, נקודה בפני עצמו, וז"ם נקודים. באופן, שלא היו מחוברים ה"יוד נקודות, רק בהיותן בכתר, אך אח"כ, יצאו כולם כאחד, ונתהוו, אלו יוד נקודות, כל אחד בפני עצמו וכאשר נתקן רשימו דעתיק, אז נקרא ברודים, כאשר נבאר בע"ה.

ואמנם

ובהאמר מוכן בפשוטות, כי מיירי כאן בהגדלת הכלים, ולכן אומר כיון שבקמנות, אין קיום לתחתון אלא ז' ראשונות שבו, להיות ז"ת של העליון מתישבים בו ראשונות דתחתון, כנ"ל ונמצאים ג"ת שהם נה"י ריקנים מאור, וע"כ צריכים תמיד לבא בסוד תוספת.

וכן מבואר עוד להדיא בשער הפסוקים בראשית סימן ב', וז"ל בא"ר, ואחר שחטא אדם, נשרו מ' התחתונות שבו וכו', ולא נשאר רק הכתרים שבהם, ולא נשאר בכתר דכתר רק נפש דיתירה ולא נשאר בכתר דחכמה רק נפש דחיה, וכו' וכו', עש"ה.

וקיינו שכתב הרב כאן, אשר ע"ם דעולם הנקודים יצאו בסוד עשר כתיבם, כי מיירי בערך הכלים, אשר העליונים נגדלים מתחילה, ומה שכתוב בכ"ם שהם בחי' מלכות, הוא בערך האור, כי אין בהם אלא אור הנפש לבר, כמו שנתבאר, אשר אור הנפש מתישב בכלים דכתר.

ענף י ביאור מציאות המלכים וכו' והנה ז' נקודות הנשארים סיווד נקודות הראשונים, ה"ם או"א או"א וזו"ן, כמו"ש בע"ה והענין, כי בג"ר אין בהם, רק בחי' עתיק יומין לבר, אך מהו ולמטה יש כח או"א וזו"א וזו"ן מעורבים בהם יחד, וכולל בכל נקודה ונקודה מהם, כי כל דבר תחתון יש בו כח עליון בהכרח, המתפשט בו וכו', אך התחתונים אינם מוכרחים שיהיו בעליונים, לכן הג' ראשונות, אין בהם רק סוד עתיק לבר. ועד"ז ב'.

פנים מאירות סג

מציאות המלכים שמתו וכו' היינו ז' תחתונות דע"ם דנקודים. מציאות הנקודות הראשונות וכו' היינו עצם הע"ם דנקודים, ותכונת הג' ראשונות שבהם.

קודם מציאת התיקון של האצילות כלומר, בטרם שיצאו ע"ם דנקודים, שהם תחילת המציאות לתיקון האצילות. והוא מציאת הכתר וכו', כל זה נתבאר בענף הקודם, ומשם תדרשנו.

אח"כ יצאו כולם מהנקודה ראשונה וכו' פ"י ע"י מלאכות הנזכרות, בענפים הקודמים בכח הסתלקות, והתפ"ב שנק' ס"ג, שהלך מסיג, ירד ל"מ"ה ובין הפנימים, ועלה מכח זה למ"ן לחרב הפנימים, ואז יצאו ע"ם דנקודים, וע"י כל זה בארוכה בפמ"ם, בענף הקודם ומ"ש שיצאו מנקודה א', כונתו על בחי' הכלים דנקודים, שנאצלו, ע"י שאיבת עינים מאח"פ, כמו"ש בענפים הבאים, בע"ה. שה"ע נקודה הראשונה.

ואז נתהוו וכו' כל אחד נקודה בפ"ע. דע, שהמלכות נק' נקודה משום שנמשכת, מנקודה דאמצעיתא ומשמיענו שכל אחד מע"ם ההם דנקודים, היה חסר מ' ראשונות, ולא היה בו אלא נקודת המלכות לבר.

באופן שלא היו מחוברים וכו' יוד נקודות וכו'. פ"י, כי ע"י

בו' כלים תחתונים, שיש בהם בחי' כלים דעתיק או"א או"א וזו"ן, והכל מעורב ביחד וכו' אך כלים של ז' תחתונות דעתיק, היו מצד אותה בחי' דעתיק יומין, שיש בו' כלים התאין שמתו כנ"ל וכו' עכ"ל הרב ז"ל.

המתבאר לנו מדברים האלה, אשר כל פרצופי עולם האצילות, וגם גופא דעתיק וכל פרצוף או"א בכללם, נאצלו והותקנו רק מבחי' ז"ת של עולם הנקודים, ואין בהם מבחי' ג"ר ולא כלום, ומג"ר דע"ם דנקודים, הותקנו רק הראש דפרצוף עתיק לבר, ומעטו ונימוקו עמו, שכל דבר תחתון יש בו כח עליון המתפשט בו בהכרח, אך התחתונים וכו' ולכאורה יהיו הדברים הללו בסתירה לכל הדרושים, ובש"י י"א בע"ה פ"ה אומר להדיא אשר עתיק וא"א הותקנו מנקודה א', ואבא מנקודה ב', ואיבא מנקודה ג', ורק הכ' פרצופין ז"א ונק', הותקנו מו' נקודות התחתונות. ואין לדחוק ולתרוק, אשר או"א לקחו רק הו"ת של נקודה ב', וג', אמנם הג"ר שלהם, לקח עתיק, ע"ד שאיתא בע"ה בש' עתיק פ"א ע"ש, כי בפירוש אומר כאן, שבכל ג' נקודות הראשונות אין בהם רק סוד עתיק לבר, שבה תחתון אינו מוכרח שיהיו בעליונים כנ"ל. וכבר העיר ע"ז הפרח"ז ז"ל עצמו, במכו"ש ש"ג פ"ה ע"ש.

אות ב' וע"י בע"ה שער מנת"א פ"ב בסופו וז"ל בפנימית א"ק יש הויה אחת, אשר א"ק הוא לבוש אליה, ומד' אותיותיו יוצאים ד' הויות, ונגלים לחין של א"ק, והם הויה דע"ב, ס"ג, ב"ן, ומ"ה

ומ"ה

ומ"ה

ומ"ה

ומ"ה

ומ"ה

ומ"ה

ומ"ה

ומ"ה

ומ"ה

ומ"ה

ומ"ה

ומ"ה

ומ"ה

ומ"ה

ומ"ה

ומ"ה

ומ"ה

ומ"ה

ומ"ה

ומ"ה

ומ"ה וכו' ע"ש. ועי' עוד בע"ה ש' ס"ב ס"ב בסופו וז"ל, נמצא כי כל מה שנאצל הוא הויה אחת כלולה מה' בחי', שהוא קוץ של יוד בא"ק, יוד באצילות, ה' כבריאה, ו' ביצירה, ה' בעשיה. וכל בחי' סאלו, כדולה מכל ה' בחי', כי קוץ של היוד בא"ק, יש בו הויה א' של ה' בחי', וכו', שהם א"ק ואבי"ע שבו וכו' וכן היוד באצילות יש בה הויה אחת, הכוללת כל ה' בחי' א"ק ואבי"ע, וכן עדין שאר אותיות, ה' ו' ה' תתאה, כבריאה, יצירה, ועשיה, וכו' ע"ש.

פירוש הדברים, אשר ה' בחי' יש בא"ק, שהם הויה הפנימית, (הכוללת ע"ס, דקוץ של יוד הוא כתר שבה, ויוד חכמה, וה' בינה, והי' חגית, נה"י, וה' תתאה מלכות) ודי' הויות: ע"ב, ס"ג, ב"ן, מ"ה, היוצאים מדי' אותיות, י"ה וי"ה של הויה הפנימית, המלבישים אותו מכווץ, והנה הויה הפנימית בכל ע"ס שבו, נק' א"ק שבא"ק, ודי' הויות: ע"ב, ס"ג, ב"ן, מ"ה, נק' אבי"ע שבא"ק, כי הע"ב נק' אצילות, וס"ג בריאה, ומ"ה יצירה, וב"ן עשיה.

ושורש הענין הזה, כבר נחבאר בארוכה בענף הקודם, בענין השתלשלות ה' פרצופין: א"ק הפנימי, ועסמ"ב, היוצאים היסנו ולחוק, בסוד דח"ל כ"ד פ"ב ראה שאין העולם מתקיים וכו' שיתף מדת הרהמים במדת הדין עשיה, וביון שהעולמות משתלשלים זה מזה, בסוד חותם ונחתם, כמ"ש בע"ה ש' דרושי אבי"ע פ"א, על כן כל הענינים הנוהגים בא"ק, נוהגים בהכרח בכל העולמות, ובכל הפרצופין התחתונים היסנו, וכמו שאומר הרב בענף שלפנינו, אשר כל תחתון, יש בו כח עליון בהכרח, המתפשט בו, כגיל, ולפיכך הן בכללות, והן בפרטיות, וזרטי פרטיות, אין המדרגה נשלמת, בטרם שמתפשטת על עסמ"ב, המכונים אבי"ע, אשר המדרגה בעצמה, כלומר, התפשטות הראשון של ראש ונוף, שכאותה המדרגה, נק' הויה הפנימית, או א"ק, או קוץ של יוד, ומן היוד של הויה הפנימית, שהיא בחי' חכמה שבה מתפשט ויוצא הויה דע"ב, שנק' בחי' אצילות. ומן ה' שבהויה הפנימית, מתפשט ויוצא הויה דמ"ג, שנק' בריאה. ומן ו' שבהויה הפנימית מתפשט ויוצא הויה דמ"ה שנק' יצירה. ומן ה' אחרונה שבה, מתפשט ויוצא הויה דכ"ן, שנק' עשיה.

ונמצא שה' פרצופין שבא"ק עצמו בכללו, נק' א"ק ואבי"ע, וכן ה' פרצופין שבעולם אצילות עצמו, נק' א"ק ואבי"ע, וכן ה' פרצופין שבעולם הבריאה, נק' א"ק ואבי"ע, וכן ביצירה וכן בעשיה. ועדין בפרטות, דהיינו כל פרצוף ופרצוף של ה' הפרצופין שבא"ק, הפרטים, ג"כ מוכרח להתפשט על השתלשלות עסמ"ב, הנק' אבי"ע, וכן בפרטיות ה' פרצופי דכלתו אבי"ע.

ונמצונו למדים, אשר גם פרצוף ב"ן דא"ק, שנק' עשיה דא"ק, כג"ל, שהן הם ע"ס דעולם הנקודים, מוכרחים ג"כ להתפשט מן כל אות ואות שבהויה פנימית שבו, ולהוציא לחוץ, הויה מיוחדת, על דרך הג"ל, הנקראים ביתר הויה הפנימית ומלבושיו, ע"ב, ס"ג, מ"ה, וב"ן, או א"ק ואבי"ע דכ"ן, והבן היטב.

וכבר נחבאר בענף הקודם, שאין לנו שום הארה ומדרגה, שלא תתפשט בראש ונוף, שע"י הסתכלות א', יוצא בחי' ראש של אותו המדרגה וע"י הסתכלות ב', יוצא הנוף של המדרגה, כמו שהאר"ך בזה בשה"ק דרוש ב' דא"ק בסופו דף ל"א ע"ב עש"ה. וראש של המדרגה, לא נחשב, עוד

ואמנם יוד נקודות אלף היו,

זה על גבי זה, ואורך שיעור קומתם היה, כמו עתה, אורך האצילות ושיעור קומתו, כי עד מקום, אשר הגיעו אותם הנקודות, עד שם, הוא עתה עולם האצילות, ומשם ולמטה, עולם הבריאה.

ודע כי יוד נקודות אלף, יצאו בסוד עצמות וכלים, וסוד הכלי שלהם, הם סוד שכ"ה ניצוצין, כנוכר בוהר פרשת פנחס רנ"ח, שהם שרשי הדינין.

ואמנם אין שכ"ה ניצוצין אלף, כלים, רק אל ז' נקודות האחרונות. והם סוד, ז' פעמים אדם, שהם נ"י שט"ו, ועם ה' נבורות הרי ש"ך, ונודע שה' נבורות הם כפולים, לכן הם שכ"ה. אך הג' כלים הראשונים, אינם מאלו הש"ך ניצוצין.

ואמנם אור אלף יוד נקודים, היה רב מאד, וגם נתוסף בהם, אור העליון, ולא היה בהם כח לקבל, ואז אותם הכלים מתו. פ"י, ירדו למטה, מקום, שהוא עתה בריאה, וירידה זו היתה מיתחן. ואמנם אין זה, רק בז' נקודות תתאין, כי ג"ר, היה כח בכלים שלהם, לקבל אור שלהם, ולא מתו, אך היו כלים של ז' תתאין, הם אשר מתו, וירדו במקום שהוא עתה בריאה, וזהו מיתחן.

ואמנם זמן מיתחן, היה, כאשר יצאו מסוד נקודים. כי כאשר יצאו מסוד עקודים, שהוא היותן יחד בכתי' נכללים, שמשם יצאו ונחלקו, ל"וד נקודין, אז היה יציאתם, ומתים תיכף. כמ"ש באיזרא, כהני זיקין, דאכתיש אומנא בפרזלא, ונפקי זיקין, ודעכין לאלתר.

ע"י העלאת מ"ן מתתא לעילא, נכללת המלכות בכל ספירה וספירה, ונעשית בחי' כל"י בכל אחד ואחד מהם, כמ"ש בפמ"ס, ומטרם עליית מ"ן, היו כולם נכללים רק בכלי אחד, כמ"ש שם.

ואורך וכו' עד שם הוא עתה עולם האצילות: כי ע"י צמצום נהי' והעלאת מ"ן, נעשה בחי' נקודה דאמצעיתא חדשה, דהיינו המשותפת במדה"ר, שמקומה למעלה מנקודת צמצום א'. ורגלי פרצופי האצילות, מסתיימים על נקודה העליונה, וממנה עד נקודה האמצעית הראשונה, הוא מקום ג' עולמות בייע התחתונים, כמ"ש בפמ"ס בהקדמת אח"פ אות י"ז.

וסוד הכלי הם שכ"ה ניצוצין וכו': יתבאר במקומו בע"ה, וע"י בפמ"ס בהקדמת אח"פ אות ח"י ובהקדמת הספר אות י"ג.

אין שכ"ה ניצוצין אלף כלים אלא לז' נקודות האחרונות: כי בראש אין נוהג הסתלקות אור זולת בגוף שהוא בחי' זת, וע"י בפמ"ס כאן. ואמנם וכו' וגם נתוסף בהם אור העליון. פ"י, ב' אורות שמשו בנקודים. הא', הוא אור ישמרת, שיצא דרך נוק' עינים, שהוא עצמות האור דע"ס דנקודים, ועוד ניתוסף עליו, אור דנהי' דא"ק הפנימי, שנק' אור העליון, כמ"ש במקומו:

וירידה זו היתה מיתתם: פ"י כיון שירד לבי"ע, נתבטלו מפעולתם המוטל עליהם, ומכונה בשם מיתה, כלומר גופים וכלים, בלי שום פעולה.

כי ג"ר היה כח בכלים וכו' כלומר בג"ר, שהוא בחי' ראש, דכללות ע"ס דנקודים, אינו נוהג הסתלקות, והיינו דוקא באור עצמותם, כמ"ש בע"ה. ירדו למקום שהוא עתה בריאה: כלומר, הפנימית יחד לבריאה, והיצונית ירד ליצירה, והיצו היצונית לעשיה.

ואמנם זמן מיתתם היה וכו' משמיענו בזה, שלא הספיקו לצאת אלא בבחי' הכתרים שבהם, ובטרם שהתפשט בחי' חויב וזוין, שבכל אחד מהם, דהיינו העסמ"ב ההיצונית, נשברו ונפלו לבי"ע, וע"י בפמ"ס כאן.

כהני זיקין וכו' ודע כיון לאלתר. פ"י, כמו האומן שמכה פטיש בקורנס, ויוצאות ניצוצות לכל צד ונכבות תיכף, כמ"ש במרשב"י רות ע"ש, וה"ע זווג דהכאה, שיתבאר בענפים הבאים בע"ה.

עוד בחי' כלי, רק הגוף של המדרגה, וכראש אין נוהג הסתלקות האור, רק בגוף, כמיש בענף הקודם.

אות ג' ובוה מובנים לנו היטב, דברי הרב כאן, אשר בו תחתונות דעים דנקודים שנשברו, יש בהם עתיק וא"א וא"א וז"ן מעורבים יחד, כי הנה מקרה דשביה"כ היה תיכף בתחילת יציאת האור, מעוקדים לנקודים, דהיינו בטרם שהספיק להתפשט ולהוציא ד' הלבושים ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן לחוץ, כי מתחילה נאצל הראש דפרצוף הנקודים, ע"י הסתכלות א' כג"ל ונקרא ג' ראשונות דנקודים, כי כל ראש נק"ר ג"ר אע"פ שיש בו כל ע"ס כנודע. ובו לא קרה שום שבירה אפי' הסתלקות אור אינו נוהג בו, כנודע בענף הקודם, ואחר זה ע"י הסתכלות ב', נאצל הגוף דפרצוף הנקודים, הנק' ז' תחתונות, דע"ס דנקודים, כי כל גוף נקרא ז"ת כנודע, והוא נשבר תיכף בתחילת יציאתו, כמו"ש כאן הרב, וז"ל, ואמנם זמן מיתתם היה כאשר יצאו בסוד נקודים, כי כאשר יצאו מסוד עוקדים, שהוא היותם יחד בכתר נכללים, שמשם יצאו ונחלקו ליו"ד נקודין, או היו יציאתם ומתו תיכף, כמו"ש באדרא, כהני זיקין, דאכתש אומנא בפרולא, ונפקי זיקין ודעבין לאלתר, עכ"ל, והנך רואה איך האריך הרחיב הרב, לדיוק בזמן מיתתם, והוא להורות לנו, שעוד לא הספיק להתפשט על ד' הלבושים: ע"ב, ס"ג, מ"ה, וב"ן, כג"ל. והיינו ג"כ מה שדיוק הרב בענף הקודם ל"באר, אשר ע"ס דנקודים המה עשרה כהרים, וז"ל, אך מה שהאציל אח"כ ע"י זה הכלי, נקרא חוי"ב וכו' אך עתה עדיין כולם בסוד יוד כהרים, עכ"ל, דהיינו כנזכר, שלא נתפשטו עוד לעסמ"ב, הנקרא חוי"ב וכו'.

והנה נתבאר, אשר אלו עשר הנקודות דעולם הנקודים, הנק' בכללם, פרצוף ב"ן דא"ק, לא הספיק לצאת, כי אם הויה פנימית שבו, אשר הראש שנק' ג"ר שבה נתקיים, והו"ת. שהוא הגוף שבה. תיכף בתחילת יציאתו, נשברו ונפלו לבי"ע בטרם שהספיק שישתלשל הימנו, ד' המדרגות, ע"ב, ס"ג, מ"ה, וב"ן. ונודע, שהויה הפנימית ראש וגוף נקרא עתיק, כמיש בענף הקודם. והויה דע"ב, נק"ר א"א. וס"ג, נק"ר א"א. ומ"ה, נקרא ז"א. וב"ן הוא נוק', כמיש בע"ח בש' שביה"כ פ"ו ע"ש. הרי לפניך, שעתיק, וא"א, וא"א, וז"ן, מעורבים וכלולים יחד, בכל נקודה ונקודה, של ז' הנקודות שנשברו. כי בעצמותם, הם בחי' ז"ת דעתיק, דהיינו בחי' ז"ת של הויה הפנימית כג"ל, וד' המדרגות עסמ"ב, שהם, א"א, וא"א, וז"ן, עדיין מעורבים וכלולים בז"ת דעתיק האלו, להיות שלא הספיק להוציאם לחוץ כג"ל, אשר בזמן התיקון, עולים ומתבררים מבי"ע, על סדר המדרגה בזה אחר זה, ומתחילה מתחנן ועולה, פרצוף עתיק שבהם, כלומר בחי' עצמותם דז"ת שלו, חוץ מכחות העסמ"ב, כי לא נמשכו עמו, בטרם שנתקן בעצמו. כמיש בע"ח ש"ג פ"ב בשם האר"י כל רישא דעמא דלא אתתקן הוא בקדמותא לית עמא מתתקנא וכו' וכן שם דף קכ"ח ע"א, כאן דביני לאתקנא ולמעבד, יתקן בקדמותא תיקוניו עכ"ל. פ"ו כי שרוצה לעשות תיקונים לזולתו, צריך מקודם להתקן בעצמו, עשיה. ולפיכך עלו מתחילה, רק מה ששייך לעצמותם דז' הנקודות, הנק' גופא, וז"ת דעתיק, שה"ס הויה הפנימית דפרצוף ב"ן, וכיון שנשלם כהויה שבו, או בכח כל אות

והנה הז' אורות אלו של הז' נקודות תתאין, נשארן שם במקומן בלי לכוש, והג' נקודות עילאין, נשארן האורות בתוך כליהם, ול"א מתו.

ועתה נבאר מציאות תיקון האצילות, איך נתהוה, הנה הג' ראשונות, כבר נתבאר שכליהם לא ירדו, והנה מסוד הכלים של הג' נקודות אלו, נעשה מהם רישא חדא, ובתוכו ג' מוחין, וזהו נקרא רישא ד"א אתידע, ונקרא רישא דעתיק יומין. הרי, שג' נקודות הראשונים מן היוד נקודות, הם סוד רישא ד"א אתידע.

והנה ג' אורות, שבתוך אלו הנקודות הראשונים, הם מתפשטין ומוציאין עד חשבון יוד, והם בחי' יוד ספירות דעתיק. והנה הז' נקודות הנשארים מן היוד נקודות הראשונים, הם סוד א"א או"א זו"ן, כמ"ש בע"ה. והענין, כי בג"ר, אין בהם רק בחי' עתיק יומין לבד, אך מהו' ולמטה, שם יש כח א"א או"א זו"ן, הכל מעורבין יחד, וכולל ביחד, בכל נקודה מהו', וגם כח העתיק יומין מעורב בהם. כי כל דבר תחתון, יש בו כח עליון בהכרח, המתפשט בו, ואמנם עתיק יורד בכלם, ומתפשט ומתערב בהם, אך כח התחתונים, אינו מוכרח, שיהיה בעליונים, לכן הג"ר אין בהם רק סוד עתיק לבד.

והנה עדין הוא, בו כלים תחתונים, כי יש בהם, בחי' כלים דעתיק א"א או"א זו"ן, והכל מעורב ביחד.

ועתה נבין דרושינו, כי הכלים ירדו למטה, בעולם הבריאה

נעשה מהם רישא חדא וכו' וזהו נק' רד"א ונמ' רישא דעתיק יומין. הבחן ראש וגוף, ע"י לעיל בפמ"ס ענף מ' אות א' וז' ושם נתבאר שכל מדרגה, מוכרחת להתפשט, בסדר ע"ב ס"ג מ"ה וב"ן, ועצם המדרגה בהתפשטותה הא', ראש וגוף, נקרא עתיק, א"א שהראש נק' רד"א, וז"ת שהיא הגוף, נק' ז"ת דעתיק או עתיק יומין. והתפשטות הע"ב, נק' א"א ואבא. והתפשטות הס"ג, נק' א"א. ומ"ה וב"ן, ה"ס ז"ו, עשיה בכל ההמשך, וע"י בפמ"ס כאן.

הרי שג' נקודות וכו' ה"ס רד"א. ויתבאר במקומו, שעיקר ההבחן, בין רד"א לפרצופין שממנו ולמטה, הוא, כי שאר פרצופין כולם, הם מברורי שביה"כ שעלו מבי"ע, משא"כ ברד"א, שאין בו כלום מבחי' ברורי השבירה. וזהו מה שהוכיח כאן שרד"א נבנה, מג' נקודות ראשונות שלא היה בהם שבירה כלל. והנה הז' נקודות הנשארים וכו' ה"ס א"א או"א וכו': והגם. שעיקרם שייך לגופא דעתיק, כנ"ל, מ"ם מיוחסים לא"א וכו' מטעם ההתפשטות מן ג"ר וראש דעתיק לגופא, כמו"ש לקמן, שהז"ת נדחו מבחי' הפנימית לבחי' מלבושים:

א"א או"א זו"ן וכו' בכל נקודה מ"ה וכו': כי ד' המדרגות עסמ"ב, שנק' א"א או"א זו"ן, המה רק ענפים יוצאים, מד' אותיות דגופא דהויה הפנימית שנק' גופא דעתיק, ומלבישים עליו. אשר מן היוד שבה, שה"ס חכמה דגופא דעתיק יוצא הע"ב. ומן ה' שבה, יוצא הס"ג ומחו' שבה, יוצא המ"ה. ומח' תתאה שבה, יוצא הב"ן. ולפי ששביה"כ היה תכף בגופא דעתיק, בטרם שהספיק להוציא מלבושי עסמ"ב, ממנו ולחוץ. א"כ, עודם כלולים ומעורבים, בכל נקודה ונקודה מגופא דעתיק. כי ביו"ד דהויה שבו שה"ס נקודה דחכמה, כלולים עדיין א"א ואבא הנמ' ע"ב. ובה' דהויה שבו, כלולים עדיין או"א, הנק' ס"ג. ובו"ה דהויה שבו כלולים עדיין זו"ן.

כי כל דבר תחתון וכו' המתפשט בו וכו' רק סוד עתיק לבד: כמיש בפמ"ס בענף הקודם אות ג', שכל עיקרו של פרצוף תחתון, אינו, אלא בחי' התפשטות הב', המלא מקומו דהתפ"א, שנמתק מגופא דעליון, שז"ס הלבשתו לגופא דעליון. ונמצא, שבכל תחתון, מתפשט בו בהכרח כח העליון, אבל העליון, אין באצילותו מבחי' התחתון בהכרח, ותכן. כי יש בהם בחי' כלים דעתיק וכו'

ואות מהויה שלו, עלו ונמשכו כל די המרגות עסמיב הכלולים בו הנקודות, בזה אחר זה, והלבושו אותו מבחון, כמיש בענפים הכאים בעיה. ואל תתמה על מה שהרב קורא בכים לאלו עשר נקודות, רק מלכות. ולפי המתבאר, המה בחי עתיק וכתרים. כי נמצא תמיד ערך ההפכי, בין בחי אור לבחי כלי, במרם השתלם המדרגה, כמיש בענף הקודם אות יוד, ואור המלכות, מתושב בכלי הכתר, ועיב לפעמים נק' בבחי האור שבו, ולפעמים בבחי הכלי שבו, הכל לפי צרכו של הענין, עשיה.

אות ד' ונמצינו למרים, שיש ב' בחי עיס בכל פרצוף: בחי א', המה העיס כח"ב וז"ל, שבעצמותו של הפרצוף, שנקראים ביחד הויה הפנימית שבהפרצוף, ובחי ה', המה עיס ח"ב ז"ל, שנק' עסמיב, היוצאות מכל אות שבהויה הפנימית, ומלבישים עליו מבחון, אשר העיב, יוצא מהיוד של הויה הפנימית, והסיג, יוצא מהי ראשונה שבהויה הפנימית, והמיה, יוצא מן הי שבה, והבין, יוצא מהי תתאה שבה.

ולפיכך צריך המעיין לדיוק מאד בדברי הרב לידע באיזה בחי מעיס הוא מדבר, אם בבחי הא' דהיינו בעיס שבעצמותו דהפרצוף, ואם בבחי ה' דהיינו רק בעיס של המלבושים החיצוניים שנק' עסמיב. כי הגם ששמותיהם דומות זה לזה, אמנם ערכם והוקים מאד זה מזה, שהרי אפילו מלכות שבעצמות הפרצוף, חשוב לאין ערך מהעיב החיצון, המלבוש עליו, שנק' חכמה. כמיש הרב בש' מרשבי קדושים, אשר מדרגה תחתונה דעולם העליון, גדול מכל שלמטה הימנו, עכ"ל, עשיה.

ובהאמור מוכנה דיהר דררי הרב כאן, במיש אשר ג' ראשונות דעיס דנקודים נמיל עתיק, ואין להפרצופין איא וארא וז"ל, שום חלק בהם. ואין כאן חיו שום סתירה, למיש בעיה שער ייא מיה ובשי עתיק, ובמבוש שיג חלק א', אשר עתיק ואיא הותתקנו מנקודה א', ואבא מנקודה ב', ואיבא מנקודה ג', וכו', ואמרות הי נכוחות צדקו יחדיו. כי שם מיורי בהכרח, מפרצופי עסמיב החיצונים, היוצאים מהויה הפנימית, ומלבישים עליו מבחון, שהרי המה כולם, בחי המלבושים של פרצוף עתיק, כמבואר שם להדיא, ואינם ענין כלל, לעיס כח"ב ז"ל שבהויה הפנימית עצמה, שנקראים בשם עיס דפרצוף עתיק עצמו, וענין עיס המוכאים כאן, המה ממש אותם העיס דפרצוף עתיק עצמו, כמו שהוכחנו לעיל מתוך דברי הרב, ורק ביות שלו מעורבים איא וארא וז"ל, שהמה המלבושים החיצונים, המוכאים שם בעיה ובמבוש, והמה ערך נבדל לגמרי מעיס שבעצמותו, כמיש לפנינו.

ומה שאומר, שעתיק ואיא יצאו מנקודה א' וארא מנקודה ב' וג' וכו', הוא על דרך שכייל לן הרב בעיה, שמיב פיב, שהבאנו לעיל באות ב' שאם אנו מדברים, מבחי הויה הפנימית ועסמיב החיצונים, ביוח, אנו מסדרים אותם על שם יציאתם, וקוצו של יוד, נק' איק, או עתיק, דהיינו כללות עיס של עצמות הפרצוף ההוא, ונק' קוצו של יוד, להורות שאין להעסמיב החיצונים חלק בו. ועיב החיצון, שנק' איא או חכמה או אבא או אצילות, מוכנה יוד דהויה והוא להורות, על מקום יציאתו, כי הויה דעיב החיצון, יוצא מיוד של הויה הפנימית כנ"ל, וסיג החיצון, שנק' ארא או בינה או בריאה, נק' ח' דהויה, שהוא עיש יציאתו מהי דהויה הפנימית ומיה

אך האורות נשארן למעלה במקומם בלתי לבוש. והנה, כאשר הגדילן הג' נקודות ראשונות ונעשו בסוד יוד, הנה הג' מהם כבר היו תחילה במקומם, אך הז' לבד הם באים בסוד תוספת. ואן, כאשר באו אלן זית דעתיק בסוד תוספת אחר כך, אז ברדתן, היו דוחין את הז' נקודות הראשונות העומדין בלתי לבוש, ונשארן במקומם. **ונמצא** שהז' תחתונות דעתיק, לקחו מקום של אותם הז' נקודות הראשונות, ובוה תבין, כי שיעור קומת עתיק יומין, הוא כל האצילות כולו.

ואמנם כאשר היו דוחין אותן הז' נקודות, ודאי שלא דחו אותן למטה, שהרי ביארנו לעיל שאין מיתה רק בכלים, והוא סוד הירידה, איב האורות שלא מתו לא ירדו, רק מה שאמרנו שדחאום, פי לצדדין.

פרוש שהיה נכנס הנקודה דעתיק, בחוך נקודה א' של אותן הז' נקודות, בסוד פנימיותן, ואז היתה נשארת אוחה הנקודה הא' בסוד לבוש אליה. וכן היה, בכל ז' הנקודות, כי ירדו הז' דעתיק, ונתלבשו בז' נקודות הראשונות, ואורות הז' נקודות הראשונות, נשארן מקיפים וסוכבים אותם, בסוד מלבושים, כמיש. וזהו הדחיה, שהיו דוחין אותן, הרי ביארנו. פנימית ועצמות העתיק, איך נעשו היוד שלו.

ענף

ומיה ובין, שנק' זרין או חגית נהיים או יצירה ועשיה, נק' ריה דהויה, והיינו גיכ להורות על מקום יציאתם מהויה הפנימית כנ"ל. ועי כ"ז לעיל באות ב', ועל סדר הזה, אומר הרב בעיה ובמבוש הגיל, אשר עתיק ואיא יצאו מנקודה א', דהיינו קוצו של יוד דהויה. ואבא מנקודה ב', כלומר מיוד דהויה, שנק' חכמה. ואיבא מנקודה ג', שהוא הי עילאה דהויה, שנק' בינה. וזרין מ' נקודות התחתונות, שהם זיה דהויה שנק' חגית נהיים או זרין. והיינו על שם יציאתם כנ"ל, אבל אינו סוכב שם כלל, על עצמות גיר דעתיק

וחכ' מעורב ביחד: כי עיקרם דזית, הם בחי עתיק, אלא שעסמיב עדיין מעורבים בו, כני' ע"ש. אך הז' לבד הם באים בסוד תוספת: ויש בזה הבחן, כי הבא בסוד תוספת, אפשר גיכ, שיסתלק לפעמים, משא"כ, מה שבא בעיקר עצמות אצילותו, ויתבאר במקומו בעיה. אז ברדתן היו דוחין וכו'. פי שנדחו מסוד פנימית ונעשו חיצוניות, כמיש בסוד. ומסיבת ירידה זו, ודחיה הזו, המתפשט מרישא דעתיק, נק' כללות האצילות בשם ברודים, והבין.

ונמצא שהז' דעתיק וכו' כל האצילות כולו. כי גופא דעתיק ח"ס העצמות של ז' נקודות הראשונות כני', איב ודאי שלקחו מקומם הראשון. לצדדים. שום הלכשה דימין ושמאל. מקיפים וסוכבים וכו'. ויש בזה הבחן גדול, הנהוג בכל פרצוף ופרצוף מא"ק ואבי"ע, שבכל אחד, יש בחי עיס, שהם בחי עצמות הפרצוף ההוא, ועוד יש בחי עיס שהמה מלבושים חיצונים עליו, ועי בפמ"ס. בסוד מ ל ב ו ש י מ. ענין מלבוש. יורה שבא למלאות על חסרון הגוף, המתלבש בו. ושורשו הוא נמשך מסוד ההסתלקות שמרה בתחילת התפשטות כל גוף מפרצופי איק, ואח"כ נמשך במקומו התפשטות שני כמיש לעיל בעה"ח ענף ר ז' ע"ש, ומתוך שאורו של התפ"ב חוזר ומשיב האורות שנסתלקו מהגוף, עיכ נק' בשם מלבוש. ועי בפמ"ס ענף ט' שהארכנו בו. שהיו דוחין אותן. כלומר, שנדחו מבחי פנימית, לבחי מלבושים כני'. ודע אמנם כי עיקרי האורות של ז' דעתיק, נתהוו לבחי א"מ דפרצוף עתיק, ונמצא מתוך כך, אשר א"מ דעתיק, קטן מאופ שלו, כי א"מ שלו מהתפשטות הגיר, כני'. והא"מ מבחי ז' דעתיק, ועצמות העתיק וכו'. כי הראש דעתיק, נעשה מגיר דנקודים, ונק' רד"א. וגוף דעתיק, דהיינו ז' דעתיק, המת, מבחי התפשטות אור מהגיר. אמנם הכלים, דוד דעתיק, נעשו מהבירורין שעלו מבייע, כמיש בעיה. **הכוללים**

כי בהם, אין להתחננים שום חלק, כמו שנתבאר, אלא סוכב, רק על המלבושים החיצונים, כנ"ל, וזה ברור. ומה שאומר, שאיא הוא מנקודה א', ולפי המתבאר, היה צריך לומר שאיא הוא נקודה ב', להיותו בחי עיב החיצון, ונקודה הא' מיוחסת רק לעיס של הויה הפנימית כנ"ל. זה ענין עמוק שהוא מראשי הבחנות בין מיה החדש ובין, שיתבאר, במקומו. ובסדר התחלקות עיס דמיה החדש, תמצא באמת בעיה, שעתיק, הוא נקודה א' וכתר, ואיא הוא נקודה ב' וחכמה, וארא, הוא נקודה ג' ובינה וז"ל, כמו שיתבאר במקומו ואכמ"ל.

ענף יא הקדמה כוללת וכו' כל ההמשך עד סוף, וענף י"ב עד סוף, הנה הרב קיצר בלשון ב' ענפים האלו, עד שנראה לכאורה בסתירה לרוב הדרושים, וכיון שהם עיקרים כוללים בהקף החכמה, נתתי אל לבי לבארם לנכון, בעיה. **ובעיקר** צריך להבין ד' הקושיות מה נשתנה הוי"א מכל השאר וכו', ומקשה ד' קושיות על השינויים שבין ד'א ל'ג ראשונות ע"ש. והא מבואר בע"ח ש"ג פ"ג ובמבוש"ש ש"ב ח"ג פ"ט ובכ"מ, אשר בערך המדרגה העליונה, נבחנו גם הג' ראשונות, שהמה חסרי ראש, ואינם כלולים מע"ס וכן גדלותם בא להם לאט על דרך עיבור וניקה מוחין, ממש ככל דרכי הוי"א. וכן בדיא עצמו בערך מדרגה תחתונה ממנו, נבחן לבחי' ראש, ונבחן שכלול מע"ס, ונבחן שגדלותו בא לו בבת אחת ולא ע"ד עיי"מ, עש"ה. ולפי' נמצא, שאין כאן שום שינוי, בין ד"א לג"ר, אלא בערכי עליון לתחתון, וא"כ מאי מקשה, וגם כל התירוצים אינם מוכנים. וכן מאי שאומר מתחילה, אשר בג"ר אין התחתונים יכולים לפגום, וזאת בורן לבר, ואח"כ אומר דע"כ לא יצאו ג"ר ד"א, מפורד מהתחתונים יפגמו גם בהם, ויהיה הפגם גדול ע"ש. משמע שיש חילוק בין הג"ר הכללים, לג"ר הפרטים דו"ן שהיא כנגד כ"מ, שאומר שאין שום חילוק ביניהם. **ולחבין** זה צריכים לידע מתחילה היטב עיני: ראש, תוך, סוף, אשר כל ספירה וכל פירצוף, נבחן על ידיהם. כי הג"ר של הפירצוף נבחנו לראש. ומפה עד הסבור, נבחן לתוך. ומסבור ולמטה, נבחן לבחי' סוף. וע"פ ערך הזה נבחנו ע"כ, אברים הפרטיים, דכלהו פירצופין דא"ק ואביע וכן הלוכשי מוחין, כנודע, ולפיכך, צריך להבין היטב ההבחן שבין רת"ס, על פי שורשם.

זכבר נתבאר בענפים הקודמים סדר אצילות כל פירצוף, שמתחילה התפשט אור א"ס ביה על ד' בחי' הנודעים, עד שהאור פוגע במסך שבבחי' הד', המעכבו להאור, שלא יתפשט למטה מבחינתו שע"י עיכוב הזה, נעשה זווג דהכאה הנק' הסתכלות וע"י הזווג יוצא אור גדול הנק' אור חור, שהוא מלביש ל'ר' הבחי' דאור א"ס הנק' אור ישר, וכל הספירות קונים ע"י האר"ח קומה שוה עד הכתר, כמ"ש בפמ"ס בענף ג'. אמנם הזווג הזה, מספיק בבחי' ע"ס דראש, שענינו, רק שורש לכלים ולא כלי ממש, כשבול שבחי' ד' נמצאת למטה, בהאורות דראש, ואין כח הכלי שבה יכול להתפשט למעלה מבחינתה, להלביש למ"ד דראש, וכל הלבשתה אותם, היא בבחי' האר"ח שבה לכד, ולא בכח הכלי שבה, וע"כ נחשבים ע"ס דראש, כמו אור בלי כלים ממש.

ולפיכך מתפשטת בחי' הד' שהיא הכלי מלכות שבראש, לע"ס שניות מינה ובה עד לבחי' מלכות שבמלכות, והא"ו נמשך עד להמסך שבכלי מלכות הזו, ונעשה שם זווג שני, שנק' הסתכלות ב' ונולד שוב אר"ח המלביש לע"ס דא"ו, ומשוה קומתם עד הכתר. והם סוד הגוף, שהוא כלול מאורות וכלים ממש, כמ"ש שם.

והגוף הזה, אע"פ שאינו, אלא התפשטות הכלי מלכות שבראש, מ"מ נק' בשם דו"ן, משעם שנתבאר שם, שאין התפשטות לכלי מלכות וזאת עם נה"י ד"א, ונמצא שבהכרח יש שם גם כן בחי' ד"א, וע"כ נבחן הגוף בשם ד"א ומלכות. **וכד' להבין** ולהבחין בחי' מצואתה של המלכות בבנין הגוף, כשהוא לעצמה, כלומר, בלי חיבורה עם הוי"א, נחלק הגוף על ב' בחי': בחי' א, מפה עד הסבור

ענף יא הקדמה כוללת עיני אלו המלכים כולם, הכוללים כל עולם אצילות. ונתחיל מן המאוחר אל המוקדם, ונאמר, כי נודע הוא שעולם אצילות הנוכר בכל ספר הזוהר, הנה הוא נעשה מבחי' אותם היוד נקודות היוצאים מנקבי עינים, של א"ק, הנוכר בדף הנ"ל באורך, ותחילה יצאו בלתי תיקון, ואח"כ נתקנו באופן זה שנבאר בקיצור.

והוא, כי הנקודה א' שנקרא כתר, נתקנה עתה והיתה בג' בחי' שהם ג' רישין דא לעילא מן דא, הנוכר בתחילת אידרא זוטא, והם, כתר נחלק לבי' רישין שהם עתיק יומין. וא"א תחתיו, אשר גם הוא מכלל כתר, וא"א זה הנקרא כתר, יש בתוכו רישא תליתאי, שהוא מו"ס שבו, הנקרא חכמה, כמבואר עינים באורך בדרוש עתיק לקמן, וגי' אליו נתלכשו זה תוך זה. ואח"כ מן הנקודה הבי' והגי' חו"ב נעשו עתה ב' פירצופין הנק' א"א וגם הם מלבישים עתה את חג"ת דא"א, כנו"י שם. ואח"כ, מן ה' נקודות, שהם ד' ה' ו' ז' ח' ט', הנקרא חג"ת נה"י, נעשה עתה פירצוף אחד, הנקרא ז"א. ואח"כ, מן הנקודה עשירית הנקרא מלכות, נעשה פירצוף א', הנקרא נוקבא דז"א. והנה גם זו"ן הם מלבישים את א"א, כנו"י ש' נה"י שלו. כנוכר באורך לקמן.

ועתה נבאר תחלתו, איך היו בעת יציאתן בראשונה, בהיותן בלי תיקון. דע, כי כאשר יצאו אליו היוד נקודות, יצאו בבחינות אורות וכלים, אמנם יצאו בלתי תיקון, ולסיבה זו, לא יכלו הכלים לסבול האורות שלהם, שהם העצמות שבתוכם, ונשברו ומתו, כמו שיחבאר לקמן בע"ה.

והנה המעם, לזה שלא יצאו על דרך

הכוללים כל עולם אצילות. כי מעשרה נקודות דעולם הנקודים, נתקנו כל הפרצופין דעולם האצילות, כי ג' נקודות הראשונות נתקנו לרד"א, גם נתפשטו לעתיק, ומו"ת נתקנו כל ה"ב פרצופי אצילות. שהם: עתיק ונוקבא, אריך ונוק', אבא ואימא עילאין, ישראל סבא ותבונה, זעיר ונוקבא, יעקב ולאה. וי"ב פרצופין האלו נכללים בחמשה פרצופין, הנקראים: אריך אנפין, אבא, ואימא, זעיר, ונוקבא. היוצאים מנקבי עינים של א"ק. עינים, ה"ס חכמה, ונתבאר בפמ"ס ענף ט' אות ו', אשר מכת העלאת מ"ן דאורות שלמטה מטבור דא"ק, נתקן החכמה, בדבר ונוק', שאלו עשרה נקודות יצאו מזווגם, וע"כ המה מכוונים, נקבי עינים, כלומר דו"ג דחכמה, עש"ה.

הנקודה א' שנק' כתר וכו'. כ"ז נתבאר בענף הקודם בפמ"ס עש"ה. נתקנה עתה והיתה בג' בחי' וכו': עיני ג' רישין אלו, יתבאר במקומו, שהם כוללים ב' פרצופין, עתיק וא"א, כבחי' הראשים שבהם. וע"י בפמ"ס בענף הקודם אות ד', ומשם תדע, כי ראשי הכתנות הנוהגים בכל פרצוף: א' הוא בחי' עצמות של הפירצוף, הנק' הוי"ה הפנימית שבו, ונק' ראש וגוף דעתיק. ב', הוא בחי' עסמ"ב, היוצאים מד' אותיות דהוי"ה הפנימית, ונק': א"א, א"ו"א, חו"ן, אשר א"א יוצא מקוצו של יוד דהוי"ה הפנימית, שהוא נקודה א', וא"א, יוצאים מ"ה דהוי"ה הפנימית, שהיא נקודה ב' וג'. וזעיר, יוצא מן הו' דהוי"ה הפנימית, שהוא ששה הנקודות חג"ת נה"י. ונוק' ד"א, יוצא מה' תתאה דהוי"ה הפנימית, שהיא נקודה עשירית. וגם הם מלבישים עתה את חג"ת דא"א וכו'. כי א"א הם בחי' ס"ג, המלביש לע"ב מגרון עד הטבור, כמ"ש בפמ"ס ענף ט' ע"ש.

זו"ן הם מלבישים את א"א בחי' נה"י שלו. כי זו"ן, הם בחי' מ"ה ובין המלבישים מטבור ולמטה דא"ק, עש"ה. אמנם יצאו בלתי תיקון וכו'. ויש אמנם חילוק, בין ג"ר לז"ת, כי הג"ר יצאו ע"כפ בתיקון אב"א, אבל הז"ת, לא היה בהם מתיקון פרצוף כלום, ויצאו פרודות זה מזה.

ולסיבה זו לא יכלו הכלים וכו' היינו כלים דז"ת, אבל כלים דג"ר, שהיה בהם מקצת תיקון כנ"ל, יכלו לקבל ולא נשברו.

והנה המעם לזה וכו' כלומר, מהו הטובה שנצמח מזה לתיקון התחתונים דלכאורה מוטב היה שיצאו ע"ס דנקודים על

הסבור, כי עד שם מתפשט הדין, בחי' ב', מסבור עד סיום הפרצוף, שבמקום הזה מתפשטת המלכות בלחודו, כלומר בהבחן בחי' הדי' בדיוק, ועדין נחלקים ג"כ ע"ס שבגופא, כי ס"ס ראשונות דגוסא מתפשטים מפה עד הסבור, דהיינו עד מקום התפשטות הדין, והסבור, שהי"ס מלכות בעצמה, מתפשטת עד סיום הפרצוף.

ונודע שסוד הצמצום, לא היה, אלא על בחי' הדי' לבדה, ולא כלל על ג' בחי' הראשונות, הנקרא חכמה ובינה ודין. אשר ע"כ, נק' בחי' מרת הדיון, וג' בחי' הראשונות נק' מרת הרחמים, כמו שהארכו בפנים ענף ה' עשיה, ולפי"ז יצא לנו הבחן גדול, בין ג' חלקי הפרצוף הנ"ל. כי ב' חלקים הראשונים של הפרצוף, הנקראים: ראש, תוך, נבחים למדת הרחמים, ורק מסבור ולמטה, הנק' בחי' סוף, נבחן למדת הדיון, וכן מצוינו הבחן גדול, בין ב' חלקים הראשונים בעצמם, כי הראש נבחן לרחמים פשוטים, שאינו מורכב כלל מבחי' הדי', להיותה נמצאת למטה מאורות דראש, ואין כחה יכולה לעלות לעליונים הימנה, כנ"ל, אמנם, התוך של הפרצוף אשר הוא נמשך מהפה של הראש, כלומר מבחי' הדי', והוא שורשו כלמעלה, ע"כ מכת בחי' הדי', מורכב במציאותו של בחי' התוך, ואינו בחי' רחמים פשוטים כמו הראש. אמנם נבחן ג"כ למדת הרחמים, להיותו בחי' ס"ס ראשונות של התפשטות הגוף כנ"ל, כי עיקר מציאות בחי' מסבור הוא מתחיל, ולא למעלה ממנה, דע"כ נחשב על ג' בחי' ראשונות שהם מרת הרחמים שבמלכות עצמה. והנה נתבאר היסב, הבחן הגדול בין ג' חלקי הפרצוף, הנק': ראש, תוך, סוף.

אות ב' והנה יחד עם הבחן הנז', שהוא ע"ס שורש אצילות עצמותו של הפרצוף, הנק' בשם הויה הפנימית, כנ"ל בענף הקודם, הנה גם מתחבר עמו הבחן ב', שהוא ע"ס ארבע הלושיות: ע"ב, ס"ג, מ"ה וב"ן, המלבישים אותו מבחוץ כי גוף פרצוף הפנימי העיקרי נק' גולגלתא, אשר מוגולגלתא שבו עד שכולת הוקן, מלביש ראש דע"ב החיצון, ומשכולת הוקן עד הסבור, מלביש הראש דס"ג, ומסבור ולמטה, מלבישים אותו מ"ה וב"ן.

וענין יציאת המלבישים דעסמ"ב, כבר נודע, שהם באים מסבת הסתלקות האור, הנהוג בגופים דכל הפרצופים, שבמקומם בא התפשטות ב', שנק' מלביש על כלים דגוף, שאורותיו נסתלקו, ובסבת המלביש חזרו ונמשכו לשם. ונמצא שהע"ב, הי"ס התפשטות ב' של הגולגלתא, שצריך להשיב ולהחזיר האורות שנסתלקו מהגולגלתא שהוא פרצוף הפנימי, ולהלבישו מראש עד סוף, אמנם נודע, שהע"ב מסתיים על הסבור, ונפסק שם, ואינו מלבישו מסבור ולמטה, **וטעם** הדבר, נחבאר בהקדמת אח"פ בפנים אות ד' וה' כי ענין ההסתלקות הנהוג בכל גוף, הוא מסבת הלישוא דאור"ם באור"ם, שהמה תלוים זה בזה ודרופים זה מזה, כמו"ש בפתיחה כוללת אות י"ב עשיה, והנה אח"כ, כשחזר המסך ונתעבה מסך אחרים שחזרו לבינה, נבחן המסך בזה לבחי' ג', ולא כלל לבחי' הדי', עשיה, ולפיכך, זה ההתפשטות הב', שנק' ע"ב, שהאורי נודווג במסך מבחי' הדי', היה מוכרח להסתים על הסבור, כי איך ימשיך האורותיו מסבור ולמטה, שהוא בחי' הדי' דגוף הפנימי בשעה שאין לו לע"ב מאורות וכלים דבחי' ולא כלום.

וכן פרצוף ס"ג החיצון, שהוא בחי' התפ"ב של גוסא דע"ב, אין לו כלל מאורות וכלים דבחי' די' כי

דרך התיקון, ולא יצטרכו לשבירה שאח"כ יהיה התיקון.

הסבה לזה, כי תכלית הכוונה היה, להוציא ולעשות בחי' קליפות החיצונים, כי הם צריכות בעולם לתת שכר טוב לצדיקים, ולהעניש לרשעים, שהיה עתיד לברוא אח"כ, וע"כ יצאו הנקודות הנ"ל בלתי תיקון, כדי שהכלים שלהם, לא יוכלו לסבול את האור וישברו, ושבירתן זו הוא טהרתן, כי אז נתבררו הוזהמא והסינים שבהם, ונעשו קליפות, הם הטומאות, כאשר היה בדעתו יתברך, ואח"כ חזר לתקנם, והקדושה שבאותן הכלים, נתעלו למעלה על ידי התיקון, אך לא הובררה הקדושה לגמרי כמ"ש בע"ה.

ומרם שנבאר מהו ענין היות הנקודות הנ"ל בלתי תיקון, ומה הפירוש של תיקון, צריך שנעורר קצת שאלות.

והם, כי אחר שנתבאר לעיל, כי כל היוד נקודות נכללו כולם בעת התיקון, ונעשו בחי' ה' פרצופין, שהם א"א ואו"א וזו"ג, מלבד עתיק כי הוא נכלל בא"א כמ"ש בע"ה, א"ב, מה נשתנה השינוי הזה שתחילה יהיו יוד נקודות ואח"כ נעשו ה' פרצופין לבד, ולמה לא היו בתחילה ה' נקודות לבד, או יהיה באחרונה יוד פרצופין.

גם בכלל השאלה, מה נשתנה הז"א מכל השאר, כי כל אחד מהד'

כי היא תולדה ממלכות דראש דע"ב, שמלכות זו היא בחי' ג', כנ"ל, ונמצא שגם הסיג, לא היה יכול להתפשט ולהלביש את הגוף הפנימי מסבור ולמטה. ולפיכך נשאר המקום הזה מגולה בלו לבוש ואין להקשות ע"ז מ"ש בע"ה אשר הסיג נתפשט עד סיום רגלי א"ק, כי התפשטות הזה שכתוב שם, אינו ענין הלבשה על חיצונית הגוף, אלא הי"ס הסמנה וגניוז, דהיינו, שירדו וכאו לתוכיותם דהאורות דלמטה מסבור, וקבלו צורתם, כמ"ש לפנינו בע"ה.

ונמצינו למדים בפרצוף א"ק, אשר ב' שלישי העליונים דגוף הפנימי, הנק' ראש, ותוך

על שלימותם, ולא יהיה ענין שביח"כ שמוה נמשך כל הרעות והקלקולים בעולם התחתון, כנודע. וע"כ מבאר והולך, שכל זה היא, מסיבת הרצון להטיב, בסו"ה כ"ו לא ידה ממנו נדה.

לחת שכר טוב לצדיקים ולהעניש לרשעים. ענין שכר טוב לצדיקים, היא השגתם בעצמם לאותם המדרגות, שע"י מעשיהם הטובים השיבו האורות לזו"ן העליונים. וענין העונש של הרשעים, הסו"ה זה לעומת זה וכו', שבאותו השיעור שהאדם נדהה מהשגות אור הנצח, ממש באותו השיעור, נמצא הולך ויורד לתענוגי הקלי' המוזהמים שנק' שאול ואכדון, מפני שנצמח בקרבו, מין יחס להם שיוכל לסובלם.

והנה שני תיקונים נובעים משכר ועונש: א' מעצמותו. וב', מולדתו, ושניהם נהגים הן בצדיקים והן ברשעים, כי צדקת הצדיק לא יזכר כיום רשעו. ואז מסתלקים בסביבתו אורות זו"ן העליונים, ובשיעור הזה יורד לתענוגי הקלי', וכשמרגיש את זה, הריחו מתחזק לשוב. וכן מסתייע מולדתו, בסו"ה ויצאו וראו בפגרי האנשים הפושעים וכו'.

ועד"ו, מגיעים ב' התיקונים הנז' להרשעים שיש גבול בתענוגי הקלי' שגם הרשע לא יוכל עוד לסבול, ומתוך שע"י מעשיו הרעים, הולך ויורד ונשמע בתענוגי הקלי'. סופו לבוא על גבולה שמתוך כך מסתלק ועולה משפלותו, ושכ בתשובה, בסו"ה מוריד שאול ויעל. וכן מתחזק מולדתו שבשיעור הסתלקותו מהקלי', מוכן להרגיש מציאות המדרגות שזכו להם הצדיקים, ע"ד אמרם ז"ל, כל אורא נכוה מחופתו של חבירו. וע"כ ענין שכר ועונש נהג עד גמחית, בסו"ה כי לא ידה ממנו נדה, והכן כי אכמ"ל. ושבירתן זו טהרתן וכו' כי קודם זהו היה בכאורא מהות האלו חלקים שאינם ראויים לקבל האור העליון, והיו מעורבים זה בזה, ואחר שנשברו נפרדו זה מזה, והחלקים הראויים לקבל האור נתעלו למעלה לאצילות ונק' קדושה ואותם שאינם ראויים נשאו למטה קו"י טומאה, ונמצא שכל כלי מדת נטהרו מטומאתם, וחזרו לאצילות הקדוש.

אך לא הובררה הקדושה לגמרי, כי הכללות דז"ת, שנפלו מאצילות נבחנים בש"כ בחי' דאור"ם הנמ' ניצוצין, אשר רפ"ח בחי', נבררו ועלו לאצילות, ול"ב הנשארים, נשאו דבוקים בקלי', שגמר תיקונם הוא לעיל, בסו"ה והסירותי את לב האבן וכו'.

מה נשתנה הז"א מכל השאר וכו'. מתחילה הקשה על כללות הע"ם דנקודים, מאחר שלא נעשה מהם אלא

עין החיים ענף יא

פנים מאירות סט

הסבור, שניהם מלאים מעים, כי שליש העליון נתמלא מעים דראש מעיב החיצון, ושלש האמצעי שנקי תוך, נתמלא מעים של סיג החיצון. אמנם שליש התחתון שנקי סוף, הוא לא נתמלא עוד מהסתלקות האורות שלו, שהרי אינו יכול לינק מעיב סיג שלמעלה מסבור. ולא כלום, להיות שאין לו שום יחס עמהם, שהם מכחי אורות וכלים דמדהיר, ואין בהם מסדת הדיון כלום, והסוף, הוא כולו מדהיר, בלי שום חיבור דמדהיר:

אות ג' והנה לתיקון זה, נתפשט גופא דסיג לתוכיותם דאורות שלמטה מסבור המגולים, כמיש לעיל בענף ה' בעה"ת. ונודע, שכרדת העליון למקום התחתון, נעשה כתחתון ממש, כמיש במבוש ח"ב פ"א ע"ש, ונמצא שהסיג שהיא בחי' מדהיר קבלו לצורת בחי' שהיא מדהיר.

ודע שמירידה זו ואילך, נעשה מצב חדש, בהספירות וכוונותם דהפרצופין, וגם נשתנו שמותיים של הספירות, וקנו שם אוריא וישפירת זורין כמיש בפמ"ס ענף ט' אות ח' עשיה שעד עכשיו, היו נבחינים בשם ד' הבחינות דאור ישר: חכמה, ובינה, וחגית נהי"מ, וכן האור, קנה שם מים, וכן הספך שבכלי מלכות, קנה שם חדש מיון נוקבין, שגם האו"ח העולה מהספך נכלל בשם הזה, וכן ע"ס דאור ישר, קנו שם מיון דוכרין, וכן כל ספירה וספירה מהע"ס, נתקנה בדכר ונוקבא, וכן נתתקן הפרסא בגוי סעויה, דכל פרצוף, וכן עוד שינויים רבים שיתבארו בענינים הבאים בע"ה.

וכלל כל החידוש הזה, הי"ס שיתוף מדת הרחמים במדת הדיון, שנשתרש בירידת הסיג למטה מסבור דאי"ק, הנ"ל, ונמצא הסיג שכולו מדהיר מג' בחי' הראשונות לבדם, ירד מדרגתו, וקיבל לבחי' מדת הדיון ונמצא שאור הסיג נגרע מערכו, וע"כ נבחן האור דחלק הסיג הזה, שירד למטה מסבור, בשם מים. וזה החלק שלא ירד למטה מסבור, נשאר בשם אור. ופעם הכנוי בשם מים, יתבאר בע"ה בענינים הבאים, ובסו"ה שאו מרומ עיניכם וראו מי ברא אלה, כמיש ביש' מרשבי בראשית, אשר הבינה שהיא הסיג נק' מי, עשיה, ומשום שנתכללה במדהיר, יש בה ב' בינות: א' מעצמותה, הב', מהתכללות דמדהיר שנכלל בה מכה יירדתה ונרמות בשם מים בלשון רבים, מכ' בחי' מי והבן. וכן בחי' הכלי מלכות, שהיא בחי' דמדהיר, נכללה ונשתתפה ממדת הרחמים שבהסיג, וע"כ נקראת ג"כ בלשון רבים, נוקבין: א' יורה על עצמות המלכות, ב' יורה על מדהיר, שנכלל בה, ובסו"ה ותלכנה שתיהן יחדיו, כמיש בוהר חדש רות, שה"ס ב' ההי"ן הי"ע, הנק' בינה שהיא הסיג הנזכר, וה' תהא. שהיא המלכות שלמטה מסבור. ולהורות ד' הבחי' הנזכרים, ב' של הסיג, וב' של המלכות, שנתחברו ארבעתם יחד, כנ"ל, ע"כ נק' המסך בשם, מ"ן כי המסך שבכלי מלכות, נתתקן מכאן ואילך בשיתופא דמדהיר, החולל ד' בחי' הנז', ועצמות וההתכללות שבמדהיר שה"ס סיג, נק' בשם מים, והעצמות וההתכללות שבמדהיר, שהיא המלכות, נק' בשם נוקבין וזכור זה לכל המקומות.

והנה אחר העירוב הנז', שהסיג והמלכות נתערבו זכ"ו, ונתקנו לבחי' מין משייפים סמח"ד ומדהיר, עלו למעלה לעיב סיג הפנימים דאי"ק, ונעשה שם זווג מחודש על בחי' מסך דמין האלו ומאור הזווג הזה, נתחדשו כל הספירות, כמו שנתבאר היטב לעיל בענף ט' אות ח' ע"ש, ומכאן נעשה שוב היכר והבדל, בין גופא דסיג, ובין האור שלמטה מסבור

מהר' פרצופים היא נקודה א' בלבד, מן היוד נקודות הראשונות וז"א נעשה מו' נקודות ביחד, ולמה, לא היה תחילה גם הוא מנקודה א' לבד, כמו האחרים, או יהיו כל האחרים, כל אחד מהם ו' נקודות כמוהו.

ועוד בכלל זה, כי נודע שלעולם אנו מוצאים, שכל אחד מהנקודות כלול מיוד נקודות ממש, וא"כ כיון שכל פרצוף ופרצוף כלול מ"ס כנודע, א"כ למה זה יצא ז"א בתחילה בסוד ו' נקודות, ולא יצא אז בסוד יוד נקודות, או בסוד נקודה א', כמו האחרים.

גם יש לשאול, למה לא מצינו בשאר הד' פרצופים, בחי' עיבור ויניקה, ועיבור דמוחין, לצורך תיקונם, כמו שמצינו בז"א לבדו, ואין כך, לא בג"ר, ולא בנוקבא. והתשובה בזה, כי ודאי שמאותן יוד נקודות הראשונות, לא היו רק ה' נקודות לבד, זו גדולה מעלתה על זו, והם בחי' ה' פרצופים הנ"ל, שנעשו אחר התיקון.

והנה כל נקודה ונקודה מהם, צריך שתהיה כלולה מיוד נקודות פרטיות

מסבור, כי הסיג נברר מקומו מלמעלה מסבור בבחי' מדהיר, ואור שלמטה מסבור ירד למקומו למטה מסבור לבחי' מדהיר. אמנם נשתנו שמותיים, שהסיג נק' ישפירת, ואור חדש שירד למטה מסבור, נק' בשם זורין, כמיש שם, ואין צורך להכפיל הדברים.

אות ד' וכוה תבין סוד הפרסא, שנתקנה בפנימית אי"ק מכנגד הסבור, כמיש בע"ה ש' ח' פ"ב ע"ש, כי האור חדש, שיצא ע"י עליות מ"ג לעיב סיג הפנימים, הוא בחי' פרצוף שלם ראש וגוף, אשר ע"ס דאורי ואו"ח דראש, נתפשטו עד הפרסא, שהיא בחי' הפה והכלי מלכות, של ראש הזה. ויצא בשם חדש, משום שנתקן מבחי' השיתוף דמדהיר בדיון כנ"ל. ועל דרך שבארנו בכל בחי' ראש, אשר המלכות של הראש, בחוקה להתפשט מנה ובה לע"ס שניות הנק' גוף, כן גם הפרסא הו', נתפשטה מינה ובה לע"ס שלימות, מסבור עד סיום רגלו אי"ק. וז"ש בוהר, אשר הפרסא שאיב מלעילא ויהיב לתא, דהיינו כדרך כל מלכות של ראש, שבאותו הכמות שהמלכות מעלה אורח ומטיב לע"ס של

ה' פרצופים: א"א, אוריא, חו"ן, אי"כ צריכים להבחין לה' נקודות, ועתה מקשה על ג' השינויים, הנמצאים בין ז"א לג' ראשונות א', למה היה תו"א מו' נקודות יחד, וכך אחד מהג"ר היה רק מנקודה א'. ב', למה כל אחד מהג"ר כלול מע"ס, שלא מצינו כן בז"א אלא נבחן לחסר ראש, ג', למה שמצינו ביחוד בז"א שנגדל לאט, ע"ד עיבור ויניקה ועיבור דמוחין, משאי"כ בג"ר, כי גדלותם מגיעתם בבת אחת. ואין להקשות ע"ז מהמבואר בכ"מ אשר בערך המדרגה העליונה, נבחינים גם הג' ראשונות לחסרי ראש, ואינם כלולים מע"ס, גם גדלותם מגיעתם לאט ע"ד ע"מ, כמו הז"א ממש וכן הז"א בעצמו, בערך מדרגה התחתונה הימנו, נבחן לבחינת ראש, וכלול מע"ס, גם גדלותו בא לו בבת אחת, ממש כמו הג' ראשונות, אמנם תדע, שדברי הרב כאן באים ביחוד, רק על בחי' מדרגה אחת, ע"פ ערכה עצמה, ולא בערכי עליון ותחתון הימנה, כמיש כאן בפמ"ס בהרחבה.

זו גדולה מעלתה על זו וכו'. פ"י, כי העליון כולל כל מה שתחתון הימנו, וע"כ נמצא הכתר גדלה מעלתו על כולם, אמנם נקודה של החכמה נגרעה מבחינת כתר, ונקודה דבינה נגרעה מב' הראשונות, ונקודה דז"א נגרעה מג"ה, ונקודה דמלכות נגרעה מכולם, ואין בה אלא בחי' עצמה בלבד, ולפי"ז נמצא, שזו גדלה מעלתה על זו ודע שזהו מטעם, שגם הג"ר דנקודים יצאו מחוסרי השלימות, אמנם בשלימותם. נמצאים כל ה' פרצופין כמותם כתר:

והנה כל נקודה ונקודה וכו' כדי שיעשו וכו' בחי' פרצוף וכו'. וצריך להבין היטב, ההפרש מבין נקודת, לספירה, ולפרצוף. וזה נתבאר בע"ה ש' ד' דרוש ז' ח"י, והבן היטב. ג' תלוקות אלו: נקודה, וספירה, ופרצוף, כי נקודה, היא עשיה שבספירה, וספירה, היא בחי' הספירה השלימה מאביע שבה, ופרצוף, הוא קשר יוד ספירות וכל ספירה מהם שלימה מאביע, וזכור מאד מאד כ"ל זה, עכ"ל. פ"י, כי ד' בחי' הנודעים ח"ב ז"א ומלכות, נק' אביע, ונמצא שבחי' הד' נק' עשיה, דהיינו מלכות, שעליה ה' צמצום הא' שמשם ואילך. נתקנת למסך המעלה אורח או מ"ג, ונק' נקודה האמצעית, מפני שעושיה סוף וסיום להאור שלא יעבור דרכה, כמיש בענף א' וג' בחי': ח"ב, ז"א, נק' אציאות, בריאת יצירה. ומכאן תדע, שכל מקום שזכר השם נקודה, יורה בדיוק, לאותו הבחינה המסיימה להפרצוף או המתוקנת להעלאת מין ואר"ח. והנה מכה צמצום הב' שנק' צמצום נה"י דאי"ק, נכללה נקודה האמצעית הנזכר בכל ספירה

של ראש, כמש באותו השיעור היא יכולה להתפשט לבחי' גוף, כמיש בפמ"ס ענף ד' אות מ"ו ונמצא שהמלכות של ראש שאיב מלעילא ויהיב לתתא. וער"ז גם הפרסא שאיב מלעילא ויהיב לתתא להגוף, ודע שהפרסא, הי"ס הרקיע המבדיל בין מים עליונים למים תחתונים, כי ישסו"ת הנו' שנק' ראש, שנברר מקומו למעלה מפרסא, הי"ס מים עליונים וזו"ן הנזכר, שהי"ס הגוף ואור החדש שורד למטה מסבור עד סיום, הי"ס מים תחתונים. וכים עליונים, נק' זכרים, שהי"ס מדה"ר, ומים תחתונים נק' נקבות, שהי"ס מדה"ר. אמנם צריך להבין זה מאד, כי הוא נוקב ויורד בעומקי החכמה מראש עד סוף, ויתבאר בע"ה במקומו, כי כאן הוא רק תחילת הענין, וע"כ נבאר אותו בקיצור, לפי צרכו כאן.

והענין כי כבר נתבאר לעיל, אשר בסבת ירדת הישסו"ת, שהיא בחי' ס"ג, ובחי' תוך, ומדת הרחמים, שירד למטה מסבור ונתערב בבחי'ר ומדת הדין, בסבה זו, נגרע אור הסיג מערכו הקדום, וקנה שם מים, שהי"ס אור שנגרע מערכו הקדום, כניל. גם ז"ס שינוי השם של המסך דכלי מלכות לשם מ"ג, כניל. אמנם, אחר שעלו לזווג ע"ב ס"ג הפנימים, חזרו הישסו"ת ונבדלו ונתפשטו, מתוך האורות והכלים דלמטה מסבור, אל מעלתם הקודמת שלמעלה מסבור, ומדת הרחמים, וכן האורות דלמטה מסבור נבדלו מישסו"ת, וירדו למקומם למטה מסבור וא"כ יש לשאול, מה הועיל לנו השיתוף דמדה"ר בדין בסבת הירידה, כיון שאח"כ חזרו ונבדלו זה מזה, וכאורא הכור מקומו ככתחילה.

אמנם נודע, שאין דין חילוף והעדר נוהג בעליונים, וכל שינוי מצב יורה רק תוספת ענין לבד, כמו שנתבאר בכ"מ, ובוה תבין, שאע"פ שאחר העירוב חזרו ונבדלו זה מזה, מ"מ כבר נשאר התכללותם הקדום קבוע וקים בשיניהם. ונמצא אשר ישסו"ת, שנסבת אור הזווג חזר למעלתו הקדומה מלמעלה מסבור ולמדת הרחמים, מ"מ יש בו התכללות דבחי'ר ומדה"ר, מכה ירדתו הקודמת, וכן האורות שלמטה מסבור, אע"פ שכבר נבדלו מישסו"ת וממדת הרחמים, וחזרו לבדם למקומם בבחי' מדה"ר, מ"מ כבר יש בהם התכללות דישסו"ת ומדת הרחמים, מכה העירוב הקודם לכן.

אות ה' ובוה תבין אשר בחי' הסוף מסבור ולמטה דאיך המגולים בלי לבוש, שלא היה להם עד עתה שום תיקון מהסתלקות אור הקדום, משום שלא יכלו לינק מלבושים דע"ב ס"ג כלום, כמיש לעיל אות ב', כי לא היה שום יחס ביניהם, באשר שהע"ב וסיג דלמעלה מסבור אין להם מאורות וכלים דבחי'ר כלום ע"ש, הנה נמצאים עכשיו בתיקון גמור משום שנעשה קשר אמיץ ביניהם, כי כבר הישסו"ת כלול מאורות וכלים דבחי'ר, בסוד מסך דמ"ג הנק' פרסא כניל, וכן גם האורות וכלים דלמטה מסבור, כלולים ממדת הרחמים שלמעלה מסבור, כי ע"כ נתפשט הפרסא לע"פ מינה ובה, שבהם נתלבשו האורות דלמטה מסבור. ובוה נעשה קשר אמיץ, בין האורות וכלים דלמעלה מסבור לאורות וכלים דלמטה מסבור, ונתחברו בבחי' ראש וגוף, והיינו ע"י הפרסא, שהיא בחי' הכלים של ראש הנק' ישסו"ת, אלא מלמטה למעלה. וכן הוא בחי' הכלים של הגוף, שלמטה מסבור הנק' זו"ן, אלא מלמעלה למטה. כמו שנתבאר לעיל, ולפיכך הן הראש והן הגוף, נק' בשם מים להורות על התכללותם זה בזה כניל, אלא הראש נקרא מים עליונים זכרים, והוא משום שהראש נבחן בשם ע"ס דאור ישר, להיות האור

פרטיות שבה, כדי שיעשו אח"כ כל אחד מהם, בחי' פרצוף אחד כולו מ"ס, ואמנם לא היה כך מתחילה, והיה חילוק באלו הנקודות באופן זה. כי הנקודה א', ב', ג', כולם היו שלימות בכל חלקיהם פירוש שבכל נקודה מהם, היה יוד נקודות פרטיות, וכל אחד מאלו הני ראשונות היתה כלולה מיוד נקודות, אמנם הנקודה הראשונה

כח

ישר מעיקר בנינו ואצילותו, והאורח המתחבר אליו ע"י הזווג על המסך או על הפרסא, הרי זה מגיע אליו מלמטה למעלה, בבחי' תוספת על עיקר אצילותו, וכיון שעיקרו אורי, ע"כ נק' מים עליונים זכרים. כי שם זכר יורה על ג' בחי' הראשונות דאורי, שהם מדה"ר בעצם, והאורח שבו רק בסוד תוספת, והגוף שהוא מסבור ולמטה, נקרא מים תחתונים נקבות, והוא משום שהמסך שבכלי מלכות דראש או הפרסא, הוא שורשו, אשר היא מתפשטת לע"ס, בכה האורח שבה אל בחי' גופא כניל, וכיון שהמלכות והאורח הוא שורשו. ע"כ נקראים כל ע"ס שלו, בבחי' נקבות. והנך מוצא מצד אחד איך הפרסא מחברת כמש את הישסו"ת וזו"ן לפרצוף אחד ראש וגוף והפרסא שאיב מלעילא מישסו"ת ויהיב לתתא לזו"ן. ומצד ב' אתה מוצא, שהפרסא מבדלת בין הישסו"ת לזו"ן שלמטה מסבור, כי מסיבתה הוכרו הישסו"ת לבחי' מים עליונים זכרים, שהי"ס מדה"ר בעצם אצילותם ומדה"ר רק בתוספת, והזו"ן הוכרו לבחי' מים תחתונים נקבות, שהי"ס מדת הדין ובחי' ד' בעצם אצילותם ומדת הרחמים רק בסוד תוספת, דהיינו שהיא בהם בדרך ההתכללות, לבד, לסיבת ירדת ישסו"ת הקודמת שנתערבו בהם, ולסיבת הפרסא בעצמה שכוללת מדה"ר ומדה"ר בשיתופא בסוד מ"ג כניל, אמנם כל זה נחשב בהם לבחי' התכללות ותוספת, ולא בעצם אצילותם, כי עצמותם היא בבחי' אורות וכלים דלמטה מסבור, שהוא מדה"ר, ואכמ"ל ויתבאר עוד במקומו בע"ה.

ובוה תבין סוד אור, מים, רקיע, ומאה ברכאן, המובא בוהר, כי שורש הענין מסוד הסדר דשיתוף מדת הרחמים בדין, כדי לתקן האורות דלמטה מסבור דאיך, על דרך שנתבאר, אשר מתחילה ירד האור דסיג וקיבל לצורת מים, דהיינו שנתערב בבחי'ר ונתקן המסך לבחי' מין נוקבין, כניל באות ג' עשיה, ואח"כ עלו מ"ג האלו לזווג ע"ב ס"ג הפנימים ונעשה הכלה ביניהם כניל, ונעשה מהמין סוד הפרסא בבחי' כלו מלכות לישסו"ת, שיצאו על ידיה ע"ס דראש בסוד ישסו"ת שלמעלה מסבור כניל, שפרסא זו נק' רקיע, כי רקיע יורה מסך המסיים לאורות דפרצוף העליון, וע"כ נק' יסוד הבינה רקיע, להיותו הסיום מבינה לידא, וכן יסוד דז"א נק' רקיע, להיותו מסך הסיום בין ז"א לז"א, כמיש בש' מרשב"י שסות עשיה, וכבר ידעת סוד הפרסא, שהיא שיתוף מדה"ר בדין, ושםמנה נתפשטו ע"ס שניות למטה מסבור, שכל אחד מע"ס כלול מעשר בסוד קומה שוה, וע"כ נק' זה מאה ברכאן, כלומר מאה אורות אשר הפרסא שאיב מלעילא ויהיב לתתא, ורי בוה כי אכמ"ל. אות

ספירה וכפירה מע"ס, שהי"ס עשרה הנקודות שיצאו בעולם הנקודים, כמיש בפמ"ס ענף ט'. אשר לפי"ז היה צריך לצאת מכל ספרי וספירה פרצוף שלם ראש תוך סוף, ע"י התפשטות ע"ס דאורי, על הנקודה שבספירה ההיא המעלת אורה, ומשוה קובתם עד הכתר כנודע, שהרי נקודה המסימת ומעלית אורח, כבר נמצא בכל ספירה פרטית מהע"ס, והנה לא היה כן, אלא שיצאו מתחילה רק חלקי הנקודה, שבכאורא מהע"ס, דהיינו אותם הבחינות, המסיימים ומעלים מ"ג שהם בחי' עשיה שבכאורא מהע"ס, אמנם התפשטות אור ישר לזווג שלהם, לא יצאו כאן. ובוה תבין ג' החלוקות הני"ל, כי נקודה, יורה בדיוק, על בחי' עשיה שבכל ספירה, שהיא הבחי' המסימת ומעלית אורה כניל, ופרצוף, יורה אצילות שלם ברת"ס, דהיינו התפשטות ע"ס דאורי על הנקודה, שע"י הזווג עולים ממנה ע"ס דאורה, שע"י מתקשרים ונכללים. עשרת הספירות זבי"ז ומתפשטים בקומה שוה עד הכתר. ונמצא, שבכל ספירה פרטית מהפרצוף ההוא, יש בה אביע שלימה, שהי"ס חו"ב וזו"ן, הן בראש והן בגוף. ובוה תבין דברי הרב כאן שכל נקודה ונקודה מהם, צריך שתהיה כלולה מיוד נקודות פרטיות, כלומר הגם שלא יצאו כאן רק ה' בחי' דעשיה שבכאורא מכת"ב זו"ן, כניל. אמנם ע"כ צריכים להיות שלימים, באופן שאח"כ שיגיע עליהם האור ישר מא"ס ב"ה, יהיו ראויים להעלות מ"ג ואורה, שיצאו ע"ס שלימות בכל ספירה וספירה מהם, הן בבחי' ראש והן בבחי' גוף בסוד פרצוף, כניל, ואומר, שאפילו זה השלימות דבחי' העשיה, לא הי' אלא בג' נמודות הראשונות וכו'. כמיש לקמן. **כולם היו שלימות בכ"ל, חלקיהם וכו'.** היינו בוה השיעור שהולך ומפרש, שהיא כלפי זו"ן אמנם בערכם עצמם, לא היו שלימים, וע"י בפמ"ס כאן.

יוד נקודות פרטיות. פירוש, שהמ"ג היו שלימים מב' חלקיהם, הנק' פנימית המ"ג, וחיצונית המ"ג, כמיש בסמוך ולפיכך ראויים לזווג, שיצאו עליהם ע"ס שלימות. וזה אכרו, שהיה בכל נקודה בחי' יוד נקודות, כלומר, בחי' עשיה ומ"ג מע"ס. הנק' יוד נקודות, כמיש לע"ה, כי נקודה יורה בחי' המסך והמ"ג, שיש בבנין הספירה, מקודם הזווג הנעשה עליה, והבין, וכ"א מאלו הג"ר היתה כלולה מיוד נקודות. כמו שנתבאר לע"ה, שאחר צמצום ב' נכללה נקודת הצמצום בכ"ל ספירה פרטית מהע"ס, ונמצא שכ"ל אחד מהג"ר, יש לו נקודה ומ"ג השלימים מפרט כניל

אות ו' והנה נתבאר היטב ענין רת"ס דא"ק, כסוד הויה הפנימית שבו, אשר הראש נבחן לרחמים פשוטים שאינם מורכבים כלל מבחי"ד, והתוך הוא גי'כ מדה"ר, אמנם משורשו מורכב ממדה"ה, אלא שהיא בחי' הרחמים שבדיון, ונמשך משה עד הסבור. והסוף, שהוא כסבור ולמטה, נבחן למדה"ד בעצמו שהיא בחי"ד, כמ"ש לעיל אות א' וכן נתבאר, הבחן רת"ס הנ"ל, ע"פ לבושי עסמ"ב, המתחברים ברת"ס הויה הפנימית, שהם הנוגלגלתא, שהע"ב מלביש על הראש תוך שלה, והס"ג מלביש על התוך לבדו עד הסבור, שעדיין נשאר הסוף, שהיא כסבור ולמטה, מגולה בלו תיקון לבוש, ואו ירדו הישסות לפנימית שממבור ולמטה דא"ק, ונעשה שם תיקון עליית מין ופרסא, שע"ז נעשה זווג חדש, ויצא בפנימית דא"ק פרצוף שלם, ראש וגוף, אשר הגוף דפרצוף החדש, ירד שוב למטה כסבור דא"ק, ואו נתתקנו מהסתלקותם הא', כמו שהארכנו לעיל. ודע שזה הפרצוף שיצא בכח המין למטה כסבור נקי זרין או מ"ה ובין דא"ק, שמהם נעשה בחי' הסוף דפרצוף א"ק. שהיא נקי מ"ה, והמלכות נקי בין. ונמצא, שבפנימית א"ק, כבר נשלם בחי' ראש, תוך, סוף, על היכנו.

אמנם בבחי' הלבושים האלו דא"ק, שהמה צריכים גי'כ להתפשט ברת"ס, כמו שהארכנו בענפים הקודמים, נמצא שהם עדיין חסרי הסוף, שנקרא מ"ה ובין, ואין להם אלא ראש ותוך לבד הנקי ע"ב וס"ג, כנ"ל. והנה לתיקון זה, הוציאו מ"ה ובין הפנימים הנ"ל אורותיהם לחוץ, והם הלבשו עליו בחוץ כסבור ולמטה, כמ"ש לפנינו.

אכן מתחילה יצא בחי' הבין מפנימית לחוץ, ואח"כ יצא המ"ה, כמ"ש בע"ח ש' ה' פ"א ע"ש, ולעיל בעה"ח ענף ח' בסופו, דהיינו שיצא הנקבה תחילה שנק' בין, ואח"כ יצא הזכר שנק' מ"ה, וזה ודאי צריך ביאור, מאי נשתנה מקום זה, דהנקבה קודמתו לזכר, מכלל המקומות.

ועוד קשה, כיון דהמ"ה החיצון הוא התפ"ב של פרצוף בין החיצון, כמבואר לעיל בעה"ח ענף יוד בסופו, ונודע דכל התפשטות ב' יוצא בחסר כתר, בערך התפשטות הקדום, כנ"ל בענף ט' בפמ"ס ע"ש, ולפי"ז היה המ"ה צריך לצאת בערך הבין בהעלם הכתר. ובעה"ח ש' כ"ג פ"ח מציונו ההיפך ממש, כי כתר דמ"ה נחשב כגוף הפרצוף, וכתר דבין אינו נחשב כגוף הפרצוף, אלא ששייך לבנין פרצוף העליון, ונמצא שהבין יצא בהעלם הכתר, ולהמ"ה יש לו כתר. ומלבד זה כפורסם בכ"מ, שהמ"ה גדול הוא מהבין, באופן שהמ"ה הוא מחקן את הבין. וכיון שסוד מ"ה ובין אלו, מקיפין בכל ההמשך דפרצופי אבי"ע, כמ"ש בע"ח ש"פ' פ"ז דאין לך ניצוץ קטן בכל האצילות שלא יהיה מחובר מ"ה ובין, וע"כ אכאר אותם כפי האפשרות שבמקום הזה.

והעיקר צריך להבין היטב, לפ"ה לי כל החיבור הזה דמ"ה ובין בכל ניצוץ וניצוץ מפרצופי האצילות, הן בפרצופין הזכרים והן בנקובין, ועוד כיון שהמ"ה הוא בחי' ד"א, והבין הוא בחי' נוק', אי"כ היה המ"ה צריך להיות בפרצופי הזכרים, והבין בנקובין. **אות ז'** ולהבין זה, צריכים לידע מקודם ההבחן בין מ"ה לבין. ומתחילה נבאר היטב פרצוף הבין. שה"ס עשרה הנקודות שהרב מדבר בהם כאן, אשר הגיר שלהם ה"ס הראש דבין, והו"ת שלהם ה"ס גופא דבין, וכל עשרה הנקודות האלו יצאו, מישסות שבפנימית א"ק שלמעלה מסבור, הנ"ל, אמנם הו"ת שלמטה מסבור דא"ק הפנימי, עדיין לא הוציא אורחיו לחוץ.

כתר, היתה גדולה מכל היוד אשר למטה ממנו, וכן הבי' נקודות, שהם הבי' ונ': חכמה ובינה, היו גדולים מכל מה שלמטה מהם. אבל הנקודה הדי', אשר היא בחי' ז"א, לא יצאה כלולה מיווד נקודות פרטיות שבה, רק יצאה כלולה מו' נקודות, שהם ו' נקודות התחתונות מהנקודה ההיא, וחסרו ממנה ג' נקודות הראשונות הפרטיות שבה.

באופן שאע"פ שאמרנו, שז"א

כלול מו' נקודות, אינם אפילו נקודה אחת שלימה, רק ו' נקודות פרטיות שבנקודה, אחת, וחסרו ממנו שלשה ראשונים. והרי יצא ז"א חסר משאר הפרצופים הג' העליונים.

ואמנם הנקודה הה', שממנה

נעשה הנוק' דז"א, אין לומר בה שיצאה כלולה מיווד, על דרך ג' ראשונות, שא"כ, נמצאת מעלתה גדולה

וכבר נתבאר, שישסות וזרין הנ"ל שבפנימית א"ק, ה"ס ראש וגוף, אשר המין דישסות, נבחנום לפי"ת, שהפנימית הוא שורש הרחמים, והחיצונית היא התכללות הרחמים בדיון, והמין דזרין, יהיה הפנימית בחי' התכללות הדיון ברחמים, והחיצונית הוא שורש הדיון, דהיינו בחי' הדי' בעצמה, כנ"ל אות ה' ע"ש, דע"כ כיוול לן הרב שפנימית התחתון היא חיצונית בעליון וכן להיפך ע"ש, ולפי"ז נמצא אשר הן הגיר דנקודים והן הו"ת דנקודים, אין להם אלא מין דישסות שלמעלה מסבור, בבחי' פו"ח המיוחסים לראש, וזה היה די ומספיק לבחי' ראש דנקודים, שהם הגיר, אבל לבחי' ז"ת דנקודים שה"ס הגוף, היוצא ע"ז הסתכלות ב' על מלכות דמלכות, שפנימית מין דגופא, ה"ס התכללות הדיון ברחמים, וחיצונית דמין דגופא ה"ס שורש הדיון בעצם, דהיינו בחי"ד, וכיון שזה החיצונית לא יצא עדיין בנקודים, שהרי האורות שלמטה מסבור דא"ק, ששם יש חיצונית מין דגופא, עדיין לא יצאו מהם ולחוץ כלל, אלא מאורות דישסות שלמעלה מסבור לבד. וא"כ היו ז"ת אלו חסרים מבחי' חיצונית המין שלהם, ולפיכך יצאו הו"ת, פרודות זה מזה, כי לא היה להם החיצונית דמין שה"ס בחי"ד המקשר לכל הפרצוף, כסוד הסתכלות ב', על המלכות דמלכות כנ"ל.

ונתבאר לעיל דכל פרצוף שלם נבחן ברת"ס, שהראש, ה"ס מ"ר דכללות הפרצוף ונק' גיר. והגוף, ה"ס התפשטות המלכות לבד, וגם הוא, נבחן על ב' בחי' תוך סוף, שמהם דראש עד הסבור נקי תוך, וה"ס מ"ר דכללות הגוף, דהיינו מ"ר

כנ"ל. ונמצא, שכל אחד מהם, ראוי להתפשט על ע"ס שלימות, שזה נקי כלול מיווד נקודות. כתר היתה גדולה מכל היוד וכו' כי עשרה נקודות הא"ק, יצאו מישסות הפנימי, שלמעלה מסבור דא"ק, וע"כ יצאו כפי היחס שלהם בישסות הפנימי, כמ"ש במקומו, בע"ה.

בחי' ז"א וכו', רק יצאה כלולה מו' נקודות וכו', פ"י כבר נתבאר, שמצמצום ב' ואילך, נשתתפה נקודה האמצעית שה"ס מסך דמדת הדין בג' בחי' הראשונות שהם מדת הרחמים, ויש עתה, מסך משותף: משורש הרחמים ומשורש הדין, וגם מבחי' התכללותם יחד, והנה זה הבחי' של התכללותם יחד, נבחן לשני בחי': שכלפי שורש הרחמים משמש לחיצונית, שנחשב למין דגיר וכלפי שורש הדין, נבחן לפנימית, שנחשב למין דגוף, ונמצא, ששורש הרחמים והתכללות דמח"ד, משמש לפו"ח לראש וגיר, ושורש הדין והתכללות דמח"ד, נבחן לחיצונית ופנימית דגופא.

ובזה תבין המזכר בכ"מ, שחיצונית דעליון נעשה פנימית לתחתון, וכן להיפך כי בחי' התכללותם יחד הג' משמש לחיצונית בשביל מ"נ דראש שנק' עליון והוא עצמו כלפי הגוף, ששם שורש בחי"ד שהוא מדח"ד, נעשה בו בחי' פנימית של רחמים, והבן היטב.

ונתבאר בפמ"ס ענף ט' אות ה' שע"ז תיקון המ"נ הנזכר, שנתקן מכח ירידת ישסות למלכות, ונתחברו רחמים בדיון בסוד צמצום ב' עלו או הישסות והמלכות, המחזברים בסוד מ"נ לזווג ע"ב ס"ג דא"ק הפנימי, ויצאו עליהם ע"ס דא"ק ואו"ה, בסוד פרצוף שלם ראש וגוף, ובוה חזרו כל אחד למקומו, שישסות, בהיותם בחי' גיר וראש, לקחו פו"ח דמין המיוחסים להם, שהפנימית היא שורש הרחמים, והחיצונית, ה"ס ההתכללות דמח"ד שבהם, ונסתיימו למעלה מסבור דא"ק, ככתחילה. והו"ת, שהם הגוף מאור הזווג הנ"ל ירדו למטה מסבור דא"ק, והמה לקחו פו"ח דמין המיוחסים למטה מסבור, שהחיצונית, היא שורש הדין, והפנימית, ה"ס התכללות הרחמים שבו.

והנה התפשטות הזוה, הנעשה בפנימית הא"ק הנזכר, הוציאו לבושיהם לחוץ, והן הם העשר נקודות הנ"ל שהרב מדבר מהם כאן, שגיר שלהם ה"ס ראש, וז"ת שלהם ה"ס גוף. אמנם יצאו רק מפרצוף העליון שלמעלה מסבור דא"ק שנק' ישסות, שה"ס ראש כנ"ל. וכיון

דמלכות והוא בחי' דא, כמו שנתבאר היטב לעיל אות א' עשיה. וכן הסבור עד סיום רגליו, נקי סוף, והיה בחי' מלכות לבדה, ונקי מלכות דמלכות עשיה והנה לפי' נמצא, שבעים דנקודים לא יצא אלא ב' בחי', דהיינו ראש ותוך, שהראש, היס ג'ר ותוך, היס ז'א הנמשך מפה דראש עד הסבור, שהוא יצא בסוד חיצונית מין שבראש, דכלפי הגוף הוי פנימית כניל, דהיינו מרהיר שבמלכות הנמשך עד הסבור כניל. אבל בחי' הסוף דנקודים, דהיינו מסבור ולמטה, הנבנה רק משורש הדין, ובחי' הדי לבדה, זה החלק חסר כאן לגמרי, מפני שאין כאן שורש הדין וחיצונית מין, כי האורות דלמטה מסבור דאיך עדיין לא יצאו לחוץ כניל, ונמצא שאין בגוף דנקודים אלא בחי' ז'א לבדו, שהיא בחי' תוך, אבל הנקי' שהיא בחי' סוף, לא יצאה כלל בנקודים.

אות ח' וכוה נתבאר לנו היטב דברי הרב כאן, שאומר אשר ג'ר דנקודים כל אחד מהם כלול מעיס שלמות, וז'א דנקודים יצא רק בויק חגית נהי, והוא חסר ג'ר וחסר מלכות, והנוקי' יצאה רק בנקודה א' לבד, כתר, וחסרה מטית ע"ש, ובהניל מוכן היטב, כי הראש היה להם מין שלמים ראויים לזווג, דהיינו מבי הבחי' פנימית וחיצונית כניל, וכיון שאותם המין נכללו בכל ספירה וספירה, כמי' בענף מ' אות ד' ע"ש, איכ כל ספירה וספירה מהג'ר, ראויים לזווג עליון, שיצאו עליה ע"ס שלמות מאו"י ואר"ח, ונמצא שכל אחד מהג'ר כלולה מעשר, משאיכ הגוף שנתפשט מהראש הזה, הרי המין שלו חסרים מהחיצונית המיוחס לו, דהיינו בחי'ר עצמו, וחיצונית דעליון, שנתפשט לגוף הוי אצלו רק פנימית כניל ואיכ לא יצא, אלא הויא דגופא לבדו, דהיינו מפה עד הסבור, אבל מסבור ולמטה, שהיא בחי' המלכות ובחי'ר עצמה, לא יצא כלל רק הסבור לבד כניל, ונמצא שאין כאן אלא חגית נהי לבד. ואע"פ שאמרנו שבחי' התוך דגופא, יש בו מ"ס ראשונות דכללות הגוף, והו דוקא אם היה המין בשלימות מפר"ת, דאו מתפשט הגוף עד מלכות דמלכות בסוד הסתכלות ב', וקונה גם הג'ר, דהיינו, בהערך שמלביש להראש כניל, וע"כ יש לו מ"ס, משאיכ כאן שהמלכות חסרה, ואיכ אין כאן זווג וע"כ אין לו מבחי' התוך כי אם חגית נהי לבד, וג'ר חסרים, וגם המלכות שהי' בחי'ר חסר, כניל.

ומוכן ג"כ, שכן המלכות לא יצא אלא כתר שלה לבד, וחסרה מ"ת, כי זה הכתר הי' פנימית המין דגופא, דהיינו ההתכללות דמרהיר בדין כניל, שזהו סוד הסבור דגופא דנקודים, שהיא סיום יסוד הדיא וכתר לנוקי, אמנם מסבור ולמטה לא נתפשט כלל כניל, ונמצא בערך הזה, שכל מ"ת דנוקי' חסרים כאן, דהיינו כל חלק הסוף דפרצוף נקודים והכן זה היטב.

ונתבארו לנכון דברי הרב, אשר ז'א דנקודים לא היה לו כל המ"ס אלא ר"ק, חגית נהי והוא משום שהמלכות שלו, דהיינו מסבור ולמטה לא יכלה להתגלות בגופא דנקודים, משום שנמשכו מישוּרית שלמעלה מסבור, שאין שם בחי' מלכות דגופא שהיא בחי'ר, וע"כ לא יצא מן המלכות הזה, רק בחי' ההתכללות הרחמים שבבחי'ר, דהיינו מה שנכלל בה מישוּרית שירר למטה מסבור דאיך אשר ערכו בחי'ר כניל, שישוּרית הי' בינה ובחי'ר וזהו שנק' סבורא דגופא, ונק' כתר של הנוקי', כניל. אמנם עדיין צריכים לבינה יתירה, להבין למה נקי' כתר, כי אפי' להסתבאר, שהי' חיצונית דעליון

גדולה מז'א. אמנם נקודה זו. היא נקודה פרטית מן יוד נקודות. שהיו צריכות להיות בנקודה שלה. והיא בחי' הכתר שלה בלבד.

באופן שני נקודות הראשונות יצאו כל אחד מהם, כלולה מיווד נקודות. ונקודה רביעית, יצאה כלולה מו' נקודות התחתונות שבה לבד. ונקודה ה', לא יצאה רק החלק העליון שבה, שהיא כתר שבה לבד.

וכדי לידע חשבון, מה שיצא מן הז'א, אנו אומרים שיש לו ו' נקודות, אמנם ודאי, שאינם רק ו' חלקים של נקודה אחת לבד. והרי נתבאר, איך הם יוד נקודות, וכפי האמת אינם רק ה' נקודות, והרי נתבאר, שינוי א', שיש בין הני' נקודות ראשונות אל הוי' נקודות התחתונות.

עוד שינוי אחר היה בהם, אשר בו יתבאר מ"ת בלתי תיקון, מה ענינו. והוא, כי ג' נקודות הראשונות מלבד מה שיצאו כל אחד מהם, כלולה מיווד, עוד זאת היתה בהם, שהיו יוד שבו מחוברות יחד, ולא נפרדות זו מזו, אמנם ו' נקודות דז'א, מלבד היוותן ו' חלקי נקודה א', וחסרו מהם הג'ר שבהם, עוד שינוי אחר בהם, שהיו נפרדות זה מזה, ולא מחוברות.

באופן, שב' שינויים נמצאו בז'ת מן הג'ר, שהם א"א ואו"א.

זה

דעליון דהוי פנימית לתחתון, מ"ס היה צריך להקרא בינה שבנוקי, כיון שהתכללות הרחמים שנק' פנימית הנוקי, הרי זה מישוּרית בא לה, שהיא בינה, ובחי'ר. **אות ט'** ולהבין זה, צריך שתזכור היטב ענין ה' הבחי' שבהמסך דכלי מלכות, שנתבארו היטב בפתיחה אות ח' ובפס"ס, בענף ג' וד' אות ב' וחי עשיה, ואביאם כאן בקצרה, כי באמת ענין עשרת הספירות מתחילים רק מנקודים ולמטה, אשר מכת ירודת ישוּרית למטה מסבור דאיך, ועלו למין, ונכללה בחי'ר בכל בחי' ובחי' מדי בחי' דאוי, הנה מכת זה נעשה כלי בכל אחד ואחד מעיס, ואו נעשה זה המציאות של עשר הספירות

שנתפשטו בנקודים לראש וגוף, נמצא, שהראש היה לו מין שלמים מפר"ת שהמה הג'ר דנקודים. אבל בהתפשטות הגוף, שהמה ז'ת דנקודים, נמצאים רק בפנימית המין, שהיא בחי' התכללות הרחמים בדין, וחסרים מחיצונית המין המיוחס להם, דהיינו שורש הדין עצמו, שהוא חיצונית המין ביחס הגוף כניל, שהרי ז'רן הפנימי שלמטה מסבור דאיך, ששם שורש הדין, עדיין לא הוציא לכושיו לחוץ, ולפיכך גם בחי' העשיה, שהי' המין שבז'ת דנקודים, לא היו בשלימות, ואין בהם קשר של פרצוף, ואינם ראויים לזווג כלל, והכל מטעם שחסר להם החיצונית דמין, כניל.

ונודע, שעשר נקודות הנ"ל בכללם, נבחנו על ראשי תוך, סוף, כי הג'ר היא ראש ז'ת שהיא גופא, נבחן על תוך, סוף, אשר בחי' ז'א שבגוף, נמשך מפה עד הסבור, וכולל מ"ר דגופא, ונק' תוך ומסבור ולמטה, היא בחי' מלכות עצמה לבדה, ונק' סוף. ונודע, שחלק הגוף מסבור ולמטה, היא בחי' הדין, שנק' שורש הדין שבהמין, שזה לא יצא כלל בגופא דנקודים, כניל, ולפי' נמצא שכל חלק הזה שנק' סוף, דהיינו מסבור ולמטה, שנבנה כולו משורש הדין, לא יצא כלל בנקודים. ונמצא שכל גופא דנקודים, אינו אלא בחי' ז'א לבדו שנק' תוך דכללות הנקודים, שהיה צריך לכלול מ"ר דגופא, כניל, אמנם גם הוא חסר ג'ר, מפני שאינם יוצאים אלא ע"י זווג על המין, והמה בחסרון חיצוניתם, כניל, ואיכ חסר מנ' ראשונות שלו, וגם חסר מבחי' מלכות דגופא, שהי' מדה"ד כניל, ואין בו רק ששה נקודות חגית נהי לבד.

אמנם נקודה זו וכו' והוא בחי' הכתר שלה לבד, כניל, שבבחי' מין המיוחס לגוף, לא יצא כי אם הפנימית שבהם, דהיינו התכללות הרחמים שבדין, ופנימית זו הי' מסבור דגופא דנקודים הנק' כתר נוקי, ומ"ת דנוקי, שהי' חלק הגוף המתפשט מסבור הזה עד סיום הרגליו, כל זה לא יצא כלל בעולם הנקודים כניל, להיותם נבנים משורש מדה"ד שבהמין, שהגוף חסר הימנו, ונמצא שלא נגלה בנקודים אלא בחי' כתר הנוקי' לבד, ומ"ת חסירים לה.

ודע, שמקום הזה המכונה טבורא דגופא דנקודים, שהי' כתר נוקי, נעשה ג"כ לגבול וסיום דעולם האצילות העתיד, וסוד מ"ת שלה בקמנות, נמצאים משום זה, במקום ביע התחתונים העתידיים להבראות למטה מגבול האצילות העתיד. וזכור זה.

אור וכלו לכל ספירה. משא"כ בעקודים, ואצ"ל למעלה מעקודים, לא היה שם, אלא מציאות כלי אחד, שהיא בחי'ד, כמבואר בכ"מ, וא"כ איך אנו מבחינים שם בחי' ע"ש, כיון שלא יש אלא כלי אחד של מלכות, והנה זה מבואר היטב בשיעקודים ובשי' טול"מ פ"א, אשר הכלים נעשו מתוך הסתלקות האורות ע"ש, וענין ההסתלקות הזה, נתבאר היטב בענפים הקודמים, שנמשך מסוד הזרכות הססך, שאינם ואינם כושטין זה בזה ע"י בענפים הקודמים ובפתיחה אות ח', אשר האור פנימי, והאור החוץ שהם אורם, תלויים זה בזה ורדופים זה מזה, מסכת הוהם בכלי אחת, ועל כן הולך הססך ומורכב מבחינה לבחינה מהתעבות שלו דבחי'ד. ופתיחה מורכב לבחי'ג, ונסתלק אז אור הכתר, ונשאר בבחי' חכמה. ואח"כ מורכב לבחי'ב, ונסתלק גם כן אור החכמה, ונשאר בבחי' בינה. ואח"כ מורכב לבחי'א, ונסתלק אור הבינה, ונשאר בבחינת ז"א. ואח"כ מורכב לבחי' השורש, כלומר שמורכב לגמרי, ואז אין בו כח להעלות אורח כלל, ומסתלק האור לגמרי, ע"ש"ה וכענף ג' בפ"ס. והנה מנח העליוה והסתלקות הבחי' בזה אחר זה, נרשם בהססך שבכלי מלכות, ה' סדרנות: בחי' ז"א, ונוקב', שהכה נבחנום מתחא לעילא, כלומר, כל שהוא עב ביותר וססך שלו יותר חזק, הריהו חשוב ביותר, כי בחי'ד דמסך, מגלה אורח הגדול מכולם, שהיא עד קומת כתר, ובחי'ג, שהוא יותר זך מבחי'ד, שנמצא הססך שאינו כל כך עב וחזק, ע"כ אורו יותר קטן, ומעלה אורח רק לקומת חכמה וכו'. וכמו שביאר הרב בשי' מרשב"י באדיר בדיה ברישומי ע"ש"ה. ובוזה מתבאר לנו הטעם, שהמבור שהיא בחי' פנימית הססך והס"ג, כניל, נק' בשם כתר, והוא משום שהיתה בסוד ההזרכות דשורשה, שאינה מעלות אורח כלל, אשר כערך ע"ס דאורי הנבחנום מעילא לתחא, נקרא כתר, כמ"ש בפתיחה אות ח'. דהיינו שלא היתה מעלות אורח כלל, ואפי' מבחי' א' דמסך, גם כן לא היתה יכולה להעלות. והוא הטעם, שויק דז"א, חגי' נה"י יצאו פירות זו מזו, כי לא היה להם בחי' הססך שבכלי מלכות, המעלה אורח ומקשר אותם בקומת אחת, כניל, וחבן היטב כי אם היה בחי' עוביות וססך, אפילו של בחי' א' אז היתה מקשרת ע"כ כל חגי' נה"י האלו, לפרצוף אחד קטן בקומת ז"א, ואז היתה גם המלכות רבוקה עכו יחד, משא"כ עתה, שאין בה עוביות וססך כלל, לחיותה פזוכת בסוד הכתר והשורש, איכ אינה מעלות אורח כלל, ונמצאים החגי' נה"י דז"א פירות זה מזה וגם המלכות עצמה נפרדת מכולם, שאין לה שום חיבור עמהם, והבן היטב.

ובזה תבין ההפכויות שבין ז"א לנוק', אשר בז"א חסד ג' ראשונות כחי'ב, ובהנוק' חסדים ט' תחתונות חוי'ב וזו"ן, כמ"ש הרב כאן, ובהנ"ל תבין זה היטב, כי מאחר שהנוק' לא קיבלה בחי' מסך, מבחי' אחת שבד' הבחי', אלא היתה מוככת בבחי' כתר שלה, ע"כ לא העלתה אורח, וממילא לא יצאו הגי' שהם הכחי'ב, וט"ח שלה לא יכלו להתפשט מסבור ולמטה, כי אינם נמשכים להפרצוף אלא בסוד זוג דהכאה כניל, ומטעם זה גם לא היה ביניהם קשר של שום בחי' פרצוף כאמור.

אות יוד והנה נתבאר היטב, ההבחנות של ראש תוך סוף, אשר כל פרצוף נבחן על ידיהם, הן בהבחן השורש שבהם, דהיינו ע"ס האצילות של הויה הפנימית. כמבואר באות א', והן על פי חתירות של עסמי' היוצאים לחוץ. ונמצינו למדים, אשר

זה סדרן, כי בתחילה, כאשר אלו היו נקודות היו בלתי תיקון, כאשר יצאו בראשונה, היו כל היו דומים, כאלו ביחד היו פרצוף אחד לבדו, ולא שהיה ממש כך בציור, אלא בדמיון. פי', כי הנקודה העליונה היתה אז בחי' כתר, והשנים שהם הכ' והג' היו בחי' חו"ב, והששה היו בבחי' גוף בעל ו"ק. אמנם, לא היו ממש מצוירות, כמו שהוא עתה אחר התיקון, אמנם, בנקודה א' היו בה כללות יוד בחי' אלא שהיתה קטנה. וגם כי לא היו היו השלה, בסוד פרצוף ממש, רק בסוד כללות. פי', כי אז היתה, בסוד ג' בחי', שהם עתיק וא"א וחכמה שבו, שהם ג' רישין הנ"ל, ואלו הג' בחי' היו מתפשטים בבחי' קוין, בתוך ט' נקודות האחרות כמו שהוא עתה, והם היו לבושי' אליו ומלבישי' אותו. גם היו נקודות שבה, היו קשורים כולם זו בזו, בסוד קוין מתפשטין זו בזו. ופי' ענין הקוין האלו, נתבאר למעלה.

וכן עדי' גם בכ' הנקודות של חכמה ובינה היה כך, שכל אחת היתה כלולה מיוה, וכולן קשורות זו בזו דרך קוין.

אבל אלו הששה חלקי נקודות של ז"א, יצאו נפרדות זו מזו שלא בדרך קוין, רק זו על גבי זו נפרדות, ולא מקושרות יחד, ואז היו נקראים אלו הששה רה"ר, כי לא היה בהם יחוד והתקשרות ואחדות, רק כדמיון אנשים נפרדים, איש לדרכו פנה, ולא היה ביניהם אהבה וחבה, ולכן לא יכלו לסבול אלו הכלים שלהם את בחי' האורות ומתו, כמו שכתוב חבור עצבים אפרים הנח לו, כי החיבור גורם קיום והעמדה. ומשל הדיוט אומר, אם תקח יוד קנים כל אחד לבדו, ישתברו, ואם תקח ג' לבד ביחד, יתקיימו ולא ישתברו.

ענף יב
ועתה צריך לתת טעם אל כל הנ"ל, מה נשתנו נקודות זו"ן מנקודות

כאשר יצאו בראשונה וכו' פרצוף א' לבדו: דהיינו ראש וגוף, וכבר נתבאר ההבחן מבין נקודה לפרצוף, ע"ש"ה. ולא שהיה ממש כך בציור וכו': כי כבר נתבאר לעיל, שלא יצאו כאן אלא בחי' יוד נקודות, ע"י לעיל בפמ"א בד"ה והנה כל נקודה, אלא בדמיון: כלומר, בהדמות לעצמינו כל שראוי לצאת על הנקודות האלו אחר שיתפשט עליהם אור העליון באורי ואורח. אמנם בנקודה א': היינו, בנקודת כתר לבדה. רק בסוד כללות וכו': כלומר, שהיא כבר ראויה שיתפשטו ממנה אח"כ ע"י אור העליון, ג' רישין: עתיק, וא"א, ומוחא סתימאה שנק' חכמה. היו מתפשטים בבחי' קוין וכו': ענין קוין, ה"ס התחלקות כל ספירה וספירה מהע"ס. על ג' בחי': ימין, שמאל, אמצע, שהוראתם: חסד, דין, רחמים, שעפ"ז יוצא לנו סדר חדש כמצב הספירות, דהיינו כג' קוין: ג' הספ' חכמה, חסד, נצח, זה למטה מזה, כקו ימין, שהיא בחי' חסד. וג' ספ' בינה, גבורה, הוד, זה למטה מזה, כקו שמאל, שהיא בחי' דין. וד' ספ' דעת, ת"ת, יסוד, מלכות, זה למטה מזה, כקו האמצעי, שהוא בחי' הרחמים, המכריע ביניהם.

בתוך ט' נקודות האחרות וכו': היינו, אחר שגם המה יתפשטו כל אחד לפרצוף בפ"ע, שה"ס אורח וישסות זו"ן, כמ"ש במקום בע"ה.

גם היו נקודות שבה: היינו, יוד הנקודות הכלולים בנקודת הכתר לבדו, שגם המה נבחנום לעצמם, בסוד קוין מתפשטין זו בזו.

ופירוש ענין הקוין האלו: דע, שענין הקוין הותקנו מעת ירדת גופא דס"ג, למטה מטבור דא"ק, שהמסך שבכלי המלכות, נעשה כזה משותף ממדת הרחמים שבס"ג הנ"ל, דע"כ נק' המסך משם ואיך, בשם מיון נוקבין, מפאת התכללותו מבי' הנוקבין בינה ומלכות יחד, וע"י בפמ"ס כאן אות ג', ולעיל בענף ט' אות ה' ע"ש"ה. ונתבאר שם איך המיון נוקבין האלו, עלו ונתכללד בכל ספירה וספ' מהע"ס ע"ש"ה, והנה מכת עליות המיון, נרשם בחי' דין בכל ספירה וספירה מהע"ס, ולפיכך נבחנום כל אחת, כבי' הקצוות חסד ודין, הנקראים ימין ושמאל, והנה אח"כ, שהגיע אור הזוג על המיון האלו באורי ואורח, נעשו למכריע בין הקצוות דחסד ודין שבהספירה, שזה נק' רחמים, המיוחד הקצוות הנזכרים.

ועפ"ז, נבחין בכל ספירה ג' בחי': חסד, דין, ורחמים, שנק': ימין, שמאל, ואמצע, כנ"ל. וכבר ידעת, שכל פרצוף נבחן: על ראש, תוך, וסוף, כמ"ש לעיל בפנים מאירות ד"ה בחי' ז"א ע"ש, ותדע, שג' הבחי': חסד, דין, ורחמים, שבכל ספ' מע"ס שבראש הפרצוף נק': חכמה, בינה, דעת. ובי' הבחי' חו"ב, שבכל ספ' מע"ס שבתוך של הפרצוף, דהיינו מפה עד הטבור נק' חגי' וג' הבחי' חו"ב, שבכל

אשר בראש דכל פרצוף, לא קרה שום מיעוט והסתלקות אור. ובהתוך דכל פרצוף, היה בו מקרה של הסתלקות האור, אמנם מאליו ומעצמו חוזר בו האור בסוד החששות ב', כמיש כפתיחה אות ה'. אמנם בהסוף של הפרצוף, שמה אין האורות שבים מאליהם, אלא צריכין לתיקון המין עיי ירדת העליון למקום התחתון, כמו שהיה אצל הסוף של פרצוף א"ק, כניל באות ג' או עיי עליות התחתון למקום העליון, הנוהג בעולם התיקון, כמיש בעיה. ונתבאר, שעיי חיבור התחתון והעליון, נעשה משניהם יחד, בחיי שיתופא דמדהיר דיון, שמכונה בשם מין כניל באות ג', אמנם צריכים לזכור שהיא ממש המסך שבכלי מלכות, שנשתנה שמו לסיבת השיתוף, כמבואר שם.

ודע שמכא שינוי הזה, נבחנו כל העולמות שבראש עד סוף, לבי כוללים מיוחדים; כולל הא', הוא ה' פרצופין דא"ק, אשר זוג דהכאה יוצא בסוד המסך שבכלי מלכות, כלומר, שערינו לא נעשה בו השיתוף דמדהיר, ואין בהמסך אלא בחייד לבה. וכולל הב', הוא ה' פרצופין דבין הכולל, שנק' עים דנקודים, שנחנקו מהם די העולמות אביע, אשר זוג דהכאה שבהם, הוא יוצא עיי מין, כלומר, סך משותף מסדהיר ומטהיר, ודע, אשר בסוד הים שלו, נבחנו עים דנקודים שהמה בחיי הויה הפנומית דבין הכללי, ופרצוף עיי שלו הוא עולם האצילות, והסיג שלו הוא עולם הבריאה, והמיה שבו הוא עולם היצירה, והכין שלו הוא עולם העשיה, שהוא כמש עיד הבחנות ה' פרצופי א"ק, הסבוארים בפמ"ס ענף ט'.

וכן נבחן הבין הכללי הנז' ברת"ס, ממש כמו שנבאר לעיל גבי א"ק, וכבר ביארנו אשר עים דנקודים יצאו רק בראש ותוך, דהיינו עד הסבור והסוף שלו חסר. ודע אמנם, שאח"כ יצאו לחוקי האורות שלמטה מסבור דא"ק, ששם נמצא בחיי חיצונית המין ונתחברו האורות האלו, בכין הכללי, שנקי עים דנקודים, כמיש בעיה שיה מ"ג. אמנם בראש נתקיימו, ובז"ת דהיינו הגוף דנקודים שנחפשת עכשו לחוך וסוף כמש, מתוך חיבור האורות האלו שלמטה מסבור דא"ק, הם לא יכלו להתקיים ונשברו וירדו לביע, כמיש המעם במקומו.

ודנה אח"כ בעולם התיקון, חזרו ונתעלו לאצילות, אמנם בחיי הסוף שמסבור ולמטה, שנחפשת בכח חיבור האור דלמטה מסבור דא"ק כניל, לא יכול להתעלות עוד לאצילות, ונתקן להיות פנומית ג' עולמות ביע התחתונים. ונמצא הסוף, בלי תיקון האצילות, כי לא נתקן הסוף מצד המאציל עצמו בעולם התיקון, ועיי נשאר למטה מסרסא דאצילות עד זמן גמר התיקון. כי כל תיקונו של הסוף הוא בסוד מין, כניל, כמו גבי סוף דא"ק, אלא בסוף דא"ק, נעשה תיקון המין עיי ירדת עליון, לתחתון כניל, מה שאין כן בעולם התיקון, אשר תיקון המין נעשה, עיי עליות תחתון לעליון, שלמיי, נמצא תחילה התיקון של מין, מתחיל מהצדיקים, שבכח מעשיהם הטובים, מעלים מין עד זיון דאצילות, וכן זיון למעלה מהם, ואז יוצא האור ישר על המין האלו בסוד הזווג, עיד זווג דהכאה בהמסך כניל, ואז שבים האורות לתעליון בסוד ראש, ובחיי החששות המין ממעלה למטה שהוא בחיי הגוף של אותם האורות שיצאו בזוג על המין האלו, וזה מגיע לתחתון, שזהו חלקם של הצדיקים שהעלו המין עיי מעשיהם, כמיש בארוכה במקומו, והנה נתבאר כי הכוללים דא"ק, ורבין הכולל, שהם שוים בערכם זה לזה, הן בבחי' ראש

מנקודות הנז'. דע, כי כל העולם מתנהג עיי זיון, וכמו שהם נקראים בנים של אב"א, גם אנחנו נקראים בנים של זיון, בסוד בנים אתם לה' וגו', וגם כי הכתוב אומר כי אמרתי עולם חסד יבנה, ר"ל שהעולם הוא מבחי' החסד ואילך, שהם ז"ת, שהם כללות זיון, וז"ס ז' ימי בראשית כנודע. ולכן כל הפנים שגורמים התחתונים עיי מעשיהם הרעים, אינו מגיע בנז', שהם א"א ואב"א, רק בז"ת שהם זיון.

והנה גם בזיון עצמם, יש שינוי ביניהם, כי פשוט הוא שאין הפנים הנוגע בנוקבא, שזה אל הפנים הנוגע עד ז"א ממש, שהוא גדול ומעולה ממנה. והחילוק שיש בזה הוא, כי הפנים המגיע עד נוקבא לכד, אפשר שיהיה כח בפנים ההוא, אם יהיה החטא גדול באופן, שיגרום שיסתלקו ממנה המ' חלקים כולם, ולא ישאר בה רק חלק עשירית, שהיא כתר שבה, אבל בז"א אין כח בפנים מעשה התחתונים, שיסתלקו ממנו חו"ק, רק הגיר לכד.

וצריך לתת מעם לזה, ובכלל הדבר נבאר מ"ש לעיל, כי ביציאת נקודת ז"א יצאו ו' חלקי התחתונים ולא ג' ראשונות, ובנקודת הנוקבא, יצאה נקודה העליונה כתר שבה בלבד, ומ' חלקים התחתונים לא יצאו. אמנם ב' המעמים לבי השאלות האלו הם נתלין זה בזה. והענין תלוי כמיש בפרקי אבות, בעשרה מאמרות נברא העולם, וכך פי' הדבר, שבחי' הז"א שהוא עולם, מתחיל מהחסד ולמטה, והוא נקרא עולם, בסוד אמרתי עולם חסד יבנה, מהסד ואילך יבנה כניל, ובחי' זו הנקרא ז"א, היה המאציל העליון יכול

ראש תוך סוף דהויה הפנומית שלהם, והן בבחי' עסמיכ המלכישים לפרצוף הפנומי. וזכור זה היסב, כי תצטרך לו בכל המשך החכמה, לידע ולהכין מחוכו, איך כל בחיי מאביע, נמשכת ויוצאת, מבחי' שלו שכנדרו בת"ס א"ק. שזה נבחן רק עים בי הכוללים האלו, וכמו שיבאר עוד בעיה.

אות י"א ובה נכין היסב דברו הרב כאן, שאומר אשר מעשיהם של התחתונים מגיעים רק לזיון, שנקי עולם, ואין התחתונים יכולים לפגום בגיר, שמעמם זה הגיר יצאו בשלימות וכו' עיי. דכבר

מעים שבסוף של הפרצוף, נק' נה"י. ונמצא שני חלקי החסד: שבראש, תוך, סוף, המה חכמה, חסד, נצח, ונק' קו ימין. וג' חלקי הדיון: שבראש, תוך, סוף, המה בינה, גבורה, הוד, ונק' קו שמאל. וג' חלקי הרחמים, שכרת"ס, המה: דעת ת"ת, יסוד, ונק' קו האמצעי.

גם אנחנו נקראים בנים של זיון; כמיש בזהר שמות צ"ד ע"ב, בר נש כד אתיליד, יהבין ליי נפשא וכו', זכה יתיר, יהבין ליי רוחא מסטרא דחיות הקודש וכו', וכו', זכה יתיר יהבין ליי רוחא דאצילות, מסטרא דעמודא דאמצעותא, ואקרו בן לקביה, הה"ד בנים אתם לה' אלקיכם וכו'. פי' שעיי עבודתם של הצדיקים בתורה ומע"ט, המה מעלים מין להעולמות העליונים, ונמשך לשם זווג עליון על המין שהעלו, ונולד עייז אור שלם מראש וגוף, שבחי' הראש של אור ההוא נשאר שם, והתפ"פ של הראש, משיגים אותם הצדיקים שגרמו לגילוי האור ההוא, כמיש בפמ"ס ענף זה אות ג' עיי.

והנה בתחילה, אין האדם יכול להעלות מין עיי מעשיו, רק לעולם העשיה לבחי' האופנים, ואז משיג הארת נפש. ואם זכה יתיר, יכול להעלות מין עד לבחי' חיות הקודש שביצירה, ומשיג רוח דיצירה וכו' עד שזוכה ויכול להעלות מין לזיון דאצילות, שאז משיג רוח דאצילות, ונק' בן לקביה, כסויה בנים אתם לה' אלקיכם כאמור.

כל הפנים וכו' רק בז"ת שהם זיון; כבר ידעת, שכל עליון צריך לתחתון שישלימו, להיותו בחיי התפ"כ שלו, המחזיר האורות לגוף העליון אחר שנסתלקו, כמיש בפמ"ס ענף ט' אות ב'. לפיכך, אותם נשמות הצדיקים שזכו להיות בחיי בן ותחתון לזיון דאצילות כניל, נמצאים עיי מעשיהם מחזירים האורות לגופא דזיון, וכנגד זה הרשעים גורמים להיפך. אמנם למעלה מזיון, אין מעשיהם מגיעים, ועיי פמ"ס ענף זה אות ג'.

אבל בז"א וכו' רק הגיר לכד: ודע אמנם, שחסרון הסוף שנקרא נה"י, הוא הנורם לחסרון הגיר, והם ענין אחד. אלא כשהמדובר בענין הכלים, נבחנו העים שהמה חסרי נה"י, וכשהמדובר בענין האורות, נבחנו העים שהמה חסרי ג"ה, כמו שנתבאר בפמ"ס ענף ט' אות יוד עשיה.

נקודת ז"א יצאו ו' חלקי וכו' נקודה עליונה: כבר נתבאר זה בענף הקודם בפמ"א ובפמ"ס עשיה.

שבחי' הז"א שהיא עולם וכו' מחסד ואילך יבנה: כלומר עיקר מציאות בנן הכלים של הפרצוף, וכל קיומם, הוא מאור דחסדים. וזה נאמר רק בבחי' הגוף של הפרצוף, שנק' ז"א או עולם, אבל לא בראש, כי בראש אין כלים אלא בחיי שורש לכלים, ודע, שכל פרצוף נבחן כבי אורות כלליים: הא', הוא האור החכמה, ונק' אור העצמות, שהוא העצמות של הפרצוף שמגיע אליו ביושר מאור אים ביה. אור הב', הוא אור דחסדים, ונק' אור דכלים, שנמשך להפרצוף מכת התעוררותו עצמו עיי ב' פנים: או עיי התגברות להמשיך, שהים בחי' ב' מדי

דכבר נתבאר, אשר הראש והתוך. לכל פרצוף אין צורך תיקון, כי בהראש לא יקרה הסתלקות האורות כלל, ובהתוך, שהיא הגוף ספה עד המבור, שנוהג בו הסתלקות, אמנם האורות שנים מאלהם, בסוד התעבות החוור רבינה שנק' התפ"ב, כמו שנתבאר בפתיחה אות ח'. וכל עיקר הצריך תיקון להשיב בו את האורות שנסתלקו היסנו, הוא רק הסוף לכל פרצוף, דהיינו הגוף שסמבור ולמטה, שהיא בחי' מלכות דגוסא, שנק' נה"י דכללות הגוף, והטעם שנק' נה"י, מפני שאין לך מלכות במציאות כלי נה"י, כנודע, אמנם בשורשה הוא רק בחי' המלכות לבדה כניל, ונק' גיכ נוקי דז"א כניל. ונתבאר שכל תיקונו הוא דוקא עיי תיקון מינ כניל, באות הקודם. ונתבאר, אשר בנקודים לא היה בחי' המין בשלימות, כי חסר חיצונית המין, שהיא בחי'ד, בסוד שורש סרה"ד שצריך להמצא במין דגוסא, שסמכה זו לא נעשה בחי' הסתלקות בי על מלכות דגוסא, שהוא מוציא הכח"ב בנוסא בהכמות שהלביש לראש, כניל באות ד' וחי'. דע"כ יצא הדיא שהיא בחי' התוך דנקודים בחוסר ג"ר, ורק בויק שהם יחג"ת נה"י, והנוקי בכתר לבד, שחיס סבורא דגוסא עצמו. ולפי"ז נמצא, שכל מעשיהם של התחתונים, הוא רק לתקן בחי' הנוקי הזאת, אשר אחיכ נתפשטה ובה בסוד שניהיכ לבייע, ונסתלקה ממנה אור העליון שנק' אצילות, ואשר גם אחר תיקון העולמות, דאבייע מצד המאציל, עדיין לא שבו אליה האורות, כי רק לתחתונים הם צריכים בסוד העלאת מין, כמיש באות הקודם.

אמנם כבר נתבאר, שבחוסר החיצונית דמין, שהיא בחי' הסוף דגוסא דנקודים, יחסר משום זה להתוך, בחי' הכח"ב שכו, ונמצא, שכל זמן שאין התחתונים מעלים המין להנוק' שהוא הסוף, נמצא גם התוך שהוא הז"א חסר ג"ר שלו כניל, והנך מוצא, שמעשיהם של התחתונים מנועים, בין לז"א ובין לנוקי, דהיינו לכל הגוף דנקודים, אמנם לא בראש, כי בראש לא היה הסתלקות, שהי' על התחתונים להשיב האורות ל'שם בכח העלאת מין. וזה שאומר הרב, שכל הפנים מהתחתונים הוא רק בוין, ולא כניל. תשלום הענין בענף הסמוך בע"ה.

ענף י"ב

ועתה נבין דברי הרב בענף זה בפירוש דחז"ל, שתקשו והלא במאמר אחד יכול להבראות, ולמה. נבראו בעשרה מאמרות וכו' ופירשו שעשרה המאמרות הם עים דוין, שנקרא עולם עכיל, ובהאמור חבין היטב, שאין העשרה מאמרות האלו, כוללים כל עים דנקודים, רק חג"ת נה"י דז"א לבדם, כי כבר ביארנו, שג"ר דנקודים הם סוד הראש דכללות הפרצוף נקודים, וחג"ת דנקודים שהם זוין המה סוד הגוף של הפרצוף, וסוד ראש וגוף, כבר נתבאר לעיל באות א', אשר כל סדרגה מהששית בסוד ראש סכח הסתלקות א' עד למלכות, שנק' סה דראש, אחיכ נעשה התפשטות ספה לעים שניות בסוד הסתלקות ב', שהמה הגוף. ותדע בזה, שהתפשטות חזה של ספה דראש, נק' מאמר, כשום שהסתלקות הכי לצורך גוסא, נעשה בסוד זווג דהכאת שפה אל שפה, כמיש בע"ח שער מין סיב עשיה. וכיון שהחז"ל סכנים הספירות בשם מאמרות, איכ ודאי שהכונה על בחי' ז"ת שהם זוין, כי ספירות של הראש לא נקראים מאמרות, וזאת ספירות דגוסא שיוצאים בסוד הכאת שפה אל שפה, כניל.

אמנם עדיין דברי הרב צריכים ביאור, כסה שאומר

יכול לבראו מחובר יחד כל הי"ם ולא להיות יוד מאמרות נפרדות זו מזו, ולא היו כדרך ג"ר שהם אי"א ואו"א. שכל יוד חלקיהם יצאו מחוברים יחד כניל.

ונתן לזה טעם ואמר, להפרע מן הרשעים וכו', פי', כדי להיות בעה"ז שבר ועונש. לצדיקים ולרשעים. ולכן היה הדבר הזה, שיהיה הזוין מחולקים ליוד חלקים, שהם עשרה מאמרות, ולא יצאו כלולים יחד ע"ד ג' נקודות הראשונות.

והטעם הוא, לפי שכפי גודל שיעור הפגם שיגרמו הרשעים, כך יגרעו במאמרות האלו, ויפרע אז מהם כפי ערך ההוא, וכן להיפך זה אצל הצדיקים.

והנה הפגם המגיע אל הנוקבא דז"א, יש בחי' פגם שיגרמו שישתלק ממנה

שאובר שעשרה מאמרות הם הז"א, ונקודים זה אומר שאין לז"א דנקודים, אלא ששה ספירות חג"ת נה"י לבד, ואיכ לא יש כי אם ששה מאמרות, ואיך אמרו בעשרה מאמרות נברא העולם. וביותר קשה, הלא כל בחי' חג"ת נה"י דז"א עם המלכות, הם רק בחי' גוסא דנקודים, דהיינו התפשטות סה דראש, בסוד הסתלקות בי כניל, ואיכ אין כאן אלא התפשטות אחד, ומאמר אחד, לכל הספירות דוין, ולמה סכונים עשרה מאמרות, ואין לומר שהטעם הוא מפני שחיו פרודות זה מזה, דענין הפירוד, הוא מטעם שחיצונית דנוקי חסרה בחמין כניל, דע"כ לא יצא זה הסתלקות הכי על שלימותו, שיקשר את כולם לפרצוף אחד, ולפי"ז נמצונו למדים, שאין כאן אפילו מאמר אחד על שלימותו, ולמה נקראים משום זה עשרה מאמרות.

ותבין זה ממה שביארנו לעיל, שיש הי' בחי' בספך שבכלי מלכות, אשר נרשמו בו סכח ד' בחי' ההסתלקות, כניל באות מ' ע"ש. וצריך שתדע, שכל ספך ומסך סרה"ד בחי' הניל. עושה פרצוף שלם מראש תוך סוף, וכל ההבחן שלהם שאמרו עים כחיכ זוין היינו דוקא בקומתם, באופן שזווג דהכאה על מסך דבחי"ד, עושה רתים בקומת כתר, וזווג דהכאה על מסך דבחי"ג, עושה רתים בקומת חכמה, וכן במסך דבחי"ב עושה רתים בקומת בינה, ובבחי"א קומת ז"א, וכשזוככת כולה, אין לה אלא בחי' עצמה לבדה בלי שום קומה, אמנם בערכם עצמם נכונים בכאויא לפי עצמו, גיכ לרתים, כמיש כמקומו, וכבר נתבאר, שכל ראש הי"ם ג"ר, ותוך סוף הי"ם ז"ת, שלפי"ז יש בכל קשר של פרצוף, הנעשה עיי בחי' מסך א' מה' בחי' הניל, בחי' עים שלימות. ותדע, שזים האורות של נרנחי הנודעים, שקשר של פרצוף יחידה, נעשה על מסך דבחי"ד, וקשר של פרצוף חיה, נעשה על מסך של בחי"ג, וכו', וכו' וכו' כלל הזה היטב.

ובזה נבין היטב קושיית הרב, שמקשה למה יצאו חג"ת נה"י דז"א פרודות זו מזו, שלכאורה אין

סוד' בחי' הנודעים, או עיי המסך דבחי"ד המעכב על אור העליון, שעייז מעלה או"ח כנודע, ואלה נקראים אור דחסדים. ולהיות שכח התחתון מעורב בו, נגרע מעלתו, ואינו נחשב עוד לאור העצמות של הפרצוף, אמנם הוא השורש לעיקר מציאת הכלים לכל פרצוף, וממנו כל קיוסם.

והנה השראת אור החכמה והעצמות הוא בעיקר בהראש, ולפיכך אין שם גילוי לאור דחסדים, ובמל' לאור העצמות כנר בפני אבוקה, שהוא הסיכה שאין כלים בראש מכה הסתלקות הא', משום שהכלים נמשכים ומתקיימים רק באור דחסדים: ועייכ מתפשט המלכות של ראש בכח האור חוור, שהיא אור דחסדים כניל, ומוציאה עים דגוף, שהמה הכלים דהפרצוף.

וזה שאומר הרב, אשר הז"א שהי"ם הגוף דפרצוף הנקודים הוא נקי עולם, שזים הכתוב כי אמרתי עולם חסד יבנה, כלומר שכל עיקרו של הז"א המה בנין הכלים, כניל, שאינם נכנים ואינם מתקיימים, וזאת באור דחסדים, וז"ש מחסד ואילך יבנה, והבן היטב.

יוד מאמרות נפרדות וכו': העים נקראות מאמרות, והיינו דוקא עים דגוף להיותם בחי' התפשטות ספה של הראש, ויוצאים בסוד זווג דהכאה משפה אל שפה, כמיש בע"ח שער מ"ז סוף פרק ב' עשיה. וז"ש עשרה המאמרות דששת ימי בראשית, שהם בחי' ז"א וגוף כניל.

נפרדות זו מזו ולא היו כדרך ג"ר וכו': כי הקשר של הספירות והתאחדותם לפרצוף אחד, נעשה בסכת המסך או המין, המעלה או"ח ממטה למעלה, שאז מתקשרים ומתחברים כל העים אוי וזו"ח, בקשר של פרצוף אחד כקומה שוה, כמבואר בפמ"ס לעיל בדרך ל"ב אות ב' עשיה, ולפי שמסך של הז"א לא היה בשלימות, כמבואר לעיל בפמ"א ע"א ד"ה בחי' ז"א, לפיכך לא העלה או"ח, ונשארו הספירות נפרדות זו מזו, אבל בהג"ר היה המסך בשלימות.

שיהיה הזוין מחולקים ליוד חלקים שהם עשרה מאמרות: ואין להקשות, הא אין בו יותר מששה חלקים פרודות חג"ת נה"י, כמיש לעיל, ואיך אומר כאן, שהם עשרה מאמרות נפרדות. כי הכונה על ששת ימי בראשית, שהם לאחר עולם התיקון כנודע, ומתוך שיצאו הספירות דז"א פרודות, בשורשם בנקודים, בלי שום קשר של פרצוף, נעשים ראזים משום זה לקבל, כעולם התיקון ה' מיני קשרים של פרצופין נבדלים זה מזה, שנק' הי"פ נרנחי דז"א, שמגיעים לו בזה אחר זה. והם סוד עשרה מאמרות דמעשה בראשית, כי ג' הפרצופין נשמה חיה יחידה, הי"ם ג"ר, וכו' תפרצופין נפש רוח, הי"ם ז"ת. וזה אמרו, שיהיה הזוין מחולקים ליוד חלקים, והבן.

יש בחי' פגם שיגרמו שישתלק ממנה חלק א' וכו': כמיש בפמ"ס ענף ג' אות א', וכו', שכל שיעור קומה, תלוי בהעוביות של המסך שבכלי מלכות, שיש קוה הי' בחי' כח"ב זוין, והעב ביותר מנדיל קומתה ביותר עשיה. והנה בחיות התחתונים

אין זה שום קושי, כי עיב יצאו פרודות, משום שיצאו כולם רק מיסודות שלמעלה מטבור, שאין שם חיצונית המין דגופא, אלא פניונית המין לבד הנמשך טבינה שנכללה במלכות, דהיינו סהרהכוס הנכלל בחיין, ועיב לא היה כאן הסתכלות הבי של מלכות דמלכות, המעלה או"ח ומקשר לכל הפרצופין, כנייל באות ח' ע"ש וא"כ מאי מקשה. ועוד, הרי ה' יכול לחרץ כן, דעל כן יצאו פרודות, משום החסרון של חיצונית הנוק' כאמור. אמנם באמת יש כאן קושי גדולה, כי כבר ביארנו, שיש ה' בחי' בהמסך שהיא בחי' המין של עתה, ואם כן קשה, הגם שלא יצא חיצונית המין שהיא בחי' עצמה, אלא רק הפניונית לבדה הנמשך מיסודות שהיא בינה ובחי"ב, מי"ם היה אפשר שתעשה, לבחי' מסך וקשר של בחי"ב, שהוא בחי' רח"ס בקומת בינה, ואז היו עכים ספירותיו בקשר אחו, ונודע, שלא נתקנה כשום בחי' מסך, אלא בבחי' השורש שנק' כתר, שאין בה עוביות ומסך כלל, דע"כ נשארנו ספירות דו"א פרודות. וזהו שהקשה הרב, למה יצאו פרודות, בלי שום קשר של פרצוף אפי' בקומתו של הו"א.

אות ב וזכה בנין תירוצו ג"כ וז"ל אשר כל דבר שבא מתחילה בבחי' שורש ועיקר, אינו מסתלק בעת הפגם, אמנם מה שבא לה בסוד תוספת בעת התיקון, וכיו"ה הם מסתלקים בעת הפגם וכיו"ה עכ"ל. רצונו לומר, דע"כ לא יצאו, ג"ר דו"א וט"ת דנוק' בעי"ם דנקודים, הוא כדי שיוכלו להסתלק אח"כ בעולם התיקון בעת הפגם, דהיינו לסכת מעשיהם של רשעים, ובסכת מעשיהם של צדיקים, יחזרו שוב לז"א ונוק"ב. וכאן עסקות גדול, ומקודם אנו צריכין להבין הכתן הזה שיש בין שורש לחסמות, ולירע היטב, כל שיש בזו"ן של עולם התיקון מבחי' עיקר ושורש שלהם, ומה שמגיע להם בסוד תוספת, וזהו תלוו ביריעת מיה ובין על ברויים, כי אין לך כל ניצוץ קטן בכל האצילות שאין בו מיה ובין, כמי"ש בע"ח בשי"ם פ"ו עש"ה. ותדע שכל בחי' הבין שישנם בהפרצוף, נכחן מעיקר ושורש הפרצוף, וכל בחי' המיה שישנם בהפרצוף, נכחן רק לבחי' תוספת לבד, כמו שנתאר לפנינו בע"ה.

ומתחילה נקדים תמיהא גדולה, שיש לכאורה להקשות על דברי הרב, שלמי המתבאר נמצא שכל החסרון שבעולם הנקודים היא טחמת החסרון של הסוף, שהיא מ"ת דנוק' דו"א, דהיינו בחי' ממכור ולמטה דגופא דנקודים שנק' נה"י, דע"כ יצא גם החוץ שהוא הו"א בחוסר ג"ר, וע"כ לא יכלו ג"כ לקבל אח"כ, האורות שנתחבר להם מנהיג דאי"ק, כנייל באות יוד כמ"ש בכבו"ש ובע"ה אשר האור שהגיע להם מיסוד דאי"ק, היה בו פרצוף, שלם כלומר, מראש, תוך, סוף, והכלים דו"ן, היו בלי קשר של פרצוף, כי חסר שם בחי' הסוף דהיינו ממכור ולמטה כנייל וע"כ נשברו וירדו לבי"ע. ולפי"ז קשה מאוד, כי לא מצינו תוקן לזה בעולם האצילות, שהרי גם בעולם התיקון אחרי שביה"כ נסתים ג"כ האצילות, ממש על מקום הטבור דנקודים, שנק' כתר נוק', כמי"ש בענף יוד בע"ה"ה ובכ"ס, ומשם ולמטה נשאר המקום לעלמין תחאין הנק' ב"ע, ונמצא שכל החסרון דמ"ת דנוק' לא יחמלא כלל, ואם כן איך יצאו שם בחי' הנ"ר והאצילות, בו בעת שהאצילות חסר הסוף, כמו הנקודים בזמן שביה"כ.

אמנם זה סוד מה שכתב בעץ חיים שער ג' מי"ב אשר הא"ס ב"ה התלבש את עצמו בהכמה ובמלכות דאי"ק, כדי להאציל עולם האצילות ע"י ש"ם. פ"ו דבריו, כי חכמה דאי"ק ה"ם ע"ב דאי"ק, ומלכות דאי"ק הוא סוד ב"ן דאי"ק, כנודע, וכבר נתבאר ענין ה"ם דאי"ק על היכנס לעיל בענף ט' בפס"ם, ומשם תראה ההכח בין פרצוף הפנימי דאי"ק ופרצוף ע"ב דאי"ק, אשר כל רח"ס דפרצוף ע"ב, מלבישים רק לבחי' ראש ותוך דפרצוף הפנימי עד הטבור, מטעם, שהתלבשות העשר ספירות דאור ישר במסך שבכלי מלכות להעלות עשר ספירות דאור חו"ה, היה במסך המוכך לבחי"ג, שהוא מקשר העשר ספירות רק בקומת חכמה ובחוסר כתר, כמ"ש שם ובפנים מסבירות ענף ג' ודי על כן נסמך על הטבור דפרצוף הפנימי, כי מטבור ולמטה

ממנה חלק א', ויש שיגרום לסלק ב' חלקים, ועד"ז, עד שאפשר שיהיה בחי' פגם שיגרום שיסתלק ממנה ט' חלקים התחתונים, ולא ישאר בה רק חלק א' העשירי העליון בלבד שהיא הכתר שבה. אשר ז"ס מה שנאמר אל הירח, לכו ומעטי את עצמך, והבן זה.

ואמנם, אם מה שיהי נשאר קיים ממנה, לא היה חלק העליון מכולם, אלא האחרון שבכולם, ע"ד הו"א שנשארים התחתונים ומסתלקים העליונים, הנה אז לא היה כח כלל בחלק ההוא, ואז אפי' אותו החלק היה מתבטל, להיותו תחתון שלה, והיה נחרב ומתבטל העולם. ולכך הוצרך שחלק הנשאר יהיה העליון שבה, שהיא הכתר שבה,

מחמת

ולמטה ה"ם מסך מבחירי ממש, כמי"ש שם, שעל כן אין העיב יכול להתפשט שם. ותדע, אשר להאציל האצילות, התלבשו עשר ספירות דאור ישר הנמשכים מא"ס ביה במסך הזה דע"ב, דהיינו במסך דבחי"ג ולא מבחירי כמו שהיה בעולם הנקודים, והאורות הנמשכים מהתלבשות הזה. נק' מיה החדש.

אמנם לפי"ז, היה לו להקרא בשם ע"ב, ולמה נק' מיה החדש. והוא משום-ההתלבשות המשוחרף עמו ממלכות דאי"ק, כנייל, דהיינו הבין דאי"ק שמתכור ולמטה, ששם היא בחי' המסך דבחי"ד ממש כנייל, וע"כ קנה הע"ב שם חדש שם מיה, ונמצא שהוה הקסך, שהאור ישר מא"ס ביה התלבש בו לצורך האצילות, הוא מסך כפול מבי בחי': שחם מסך דבחי"ג שנק' מסך דע"ב או חכמה, וממסך דבחי"ד שנק' בין דאי"ק או מלכות דאי"ק. והאור חו"ה שעלה מכה התלבשות הזה, היה עולה משניהם בכת אחת, והבן היטב. והיינו שאוכר הרב שאין לך ניצוץ קטן בכל האצילות שלא יהיו מחובר מ"ה ובין, והוא משום שהאוי"ח עולה מבי המסכים דמיה ובין בכת אחת, כנייל, וא"כ בהכרח שחם כלולים בכל ניצוץ וניצוץ, דהיינו בכל הכחי' של האוי"ח שבהם, כי חם נק' ניצוצים כנודע. אמנם בבחי' האורות שבהם, דהיינו בבחי' דאור ישר, ודאי יש הבחנות רבות בין ב"ן למ"ה, כמ"ש לפנינו.

ומובן בזה טה שהקשינו לעיל, איך הגיע האצילות וג"ר לז"ת דנקודים שנשברו. בו בעת שחסרון שלהם שהיה בעולם הנקודים לא נתקן בהם, והמה חסרי הסוף אפי' בעולם התיקוני שהרי המ"ת דנוק' נשאר גם שם בבי"ע ולא יכלו לעלות לאצילות, כנייל, ונודע שכל פרצוף שחסר בו הסוף דכלים, שנק' נה"י שמתכור ולמטה, יחסר בו בהכרח ג' ראשונות מהאורות, הנקרא כחי"ב, ומ"ם מצינו להם בעולם התיקון שיש להם ג"ר, כנודע.

ובהאמור מובן היטב, שכל תיקון זה דאצילות וג"ר, שהגיע לז"ת דנקודים בעולם התיקון, הוא בכה התלבשות א"ס בחכמה, דהיינו במסך דבחי"ג, אשר יש לו פרצוף שלם, מרה"ס הנשלם למעלה ממכור דפרצוף הפנימי. ונמצא בזה אשר הגם שפרצוף הפנימי השורשי, דהיינו ע"ס דנקודים, המה חסרים ממכור ולמטה, ואין להם אלא בחי' ראש ותוך עד הטבור מי"ם המיה החדש הזה הנמשך לו. מסוד התלבשות במסך דע"ב, הוא מגיע אליו בשלימות הגמור של רח"ס ומלביש

התחתונים זכאים, יכולים להעלות מ"ן דבחי"ד ואז המלכות שלימה בכל קומתה עד הכתר, וכיש איזה פגם, אינם יכולים להעלות מ"ן רק מבחי' ג', המעלה או"ח בקומת חכמה, ונמצא שנסתלק ממנה חלק א' דהיינו חלק הכתר. וכיש יותר פגם, אינם יכולים להעלות מ"ן רק מבחי"ב המעלה או"ח בקומת בינה, ונמצא שנסתלק ממנה ב' חלקים, דהיינו כתר וחכמה. ובהגדיל הפגם ביותר, אינם יכולים להעלות מ"ן רק מבחי"א, המעלה או"ח בקומת ז"א, ונמצא שנסתלק הימנה ג' חלקים כחי"ב, עד שמודרכת לגמרי לבחי' כתר שבה, ואז אינה ראוי' להעלות או"ח כלום, והוא תכלית הקטנות של המלכות. וזהו אמרו, שאפשר וכו', ולא ישאר בה רק חלק העליון לבד, שהוא הכתר שבה, דהיינו שמודרכת לגמרי, ואין התחתונים יכולים להעלות מ"ן כנייל, כי אינה מוכשרת עוד לזווג להעלות או"ח, והבן.

ואמנם אם מה שהיה נשאר קיים וכיו"ה האחרון שבכולם ע"ד הו"א: אז היה ח"ו מתבטלים בין הקליפות, והוא משום, שע"ם דנוקבא, הפכים המה מע"ם דו"א, כי ע"ם דו"א, המה בחי' אור ישר, אשר כל ספי' ממנו הו"ך ביותר, משוכת ביותר, ולחיות הכתר יותר זך מהחכמה, נמצא משוכת הימנו, וכן החכמה מן הבינה וכו', והפכי אליו, ע"ם דנוקבא, לחיותם מבחי' אור חו"ה, אשר כל העב ביותר משוכת יותר, ובחירי שהוא מלכות דמלכות, שהוא עב ביותר מבחי"ג, שהוא ז"א דמלכות, נמצאת חשוכה הימנו, כי בחירי מעלית או"ח בקומת כתר, ובחי"ג רק עד קומת חכמה. וכן בחי"ג, העב ביותר מבחי"ב, שהוא בינה דמלכות, חשוב ביותר, כי בחי"ג מעלית או"ח בקומת חכמה, ובחי"ב רק בקומת בינה, וכו', כמבואר בפס"ם ענף ג' עש"ה.

ולפיכך אלו היו יוצאות ספי' התחתונות דנוק', בקביעות, היה נמצא ב' גרעונות: א', שהמה קרוכים לקליפות משום עוביותם, בסוד ורגליה יורדות מות, כמבואר בפס"ם. ענף א' אות י"א עש"ה. ואם לא היה יכולים להסתלק בעת הפגם, אז היו ח"ו מתבטלות בקליפות, והיה חורבן העולם ח"ו. והב', שהרי ערכם גדול מאד, לחיותם בחי' ג"ר כנייל, ואם היו יכולין לקליפות להתאחד בהם, היה הפגם גדול מנשוא לאין קץ ח"ו, לכן לא יצאו בקביעות רק העליון והזך שבה, שהיא כתר דמלכות, המוצל מחששות הנ"ל, לחיותו רחוק מהקליפות יותר מכולם, וגם שיעור אורו הוא פחות מכולם, כאמור.

משא"כ כו"א, שגם ספירות התחתונות שלו רחוקים הרבה מהקליפות, וגם שיעור

ומביש על ראש וחוך דעים דנקודים, ממש על דרך פרצוף עיב דאיך, המלביש לראש וחוך דפרצוף הפנימי דאיך, ובכחו, שבו הזית דנקודים לבחי' אצילות. וקנו גיר ממש, להיות שיש לו להטיה גם בחי' מסבור ולמטה בשלימות, אלא ששתיים למעלה מסבור דבין הכללי, כניל והבן זה היטב, כי כל דבר התיקון תלוי על ענין הזה.

אות ג והנה נתבאר היטב הכחן השורשי הנמצא בין מיה החדש ובין בין הכללי, שנתחברו בכל בחי' ובחי' סהים אצילות, אשר הבין הוא בחי' פרצוף הפנימי, שכולל לכל העים שיצאו בנקודים; הן מאורות וכלים שיצאו מיסודות דאיך, והן מהאורות שיצאו מיסוד דאיך שהשלים לשעתם בחי' המסבור ולמטה שלהם ולא נתקיימו, כל האורות וכלים האלו נקראים בין הכללי, ויש לו רק בחי' ראש וחוך עד המסבור דהיינו בערך מה שיצאו לו כוונות ולמעלה מסבור דאיך, אבל בחי' המסבור ולמטה שלו שנתחבר לו אחיכ סנהי דאיך, לא נתקיים בו כי נשברו וירדו לביע כניל, והמה לא נתקנו עוד בעולם התיקון מצד המאציל, אלא הלויים ועומדים על מעשים טובים של התהוננים, כניל באות י"א ע"ש.

וסוד מיה החדש, המתחבר עמו באצילות בעולם התיקון, הוא בחי' התפשטות ב' שלו, על דרך שנתבאר לעיל בפס"ס בענף ט', שמתחילה יוצא ראש וגוף דפרצוף הפנימי, ואחיכ נסתלק האור מנופו דפרצוף הפנימי, ואחיכ חוזר שם התפיכ ומלביש לריות שלו עד המסבור עשיה, כמש עדיז יצא מיה החדש, אחר שנסתלקו האורות מגוף דבין הכללי שהם הזית דנקודים, והלביש אותה, כלומר שאלא הסתלקות האור שקרה לו, אמנם רק עד המסבור שלו, ככדרך התפיכ הנקי עיב כמיש שם היטב ואין צורך להאריך בזה.

אמנם יש כאן ענין נוסף על פרצופי איך כי שם באיך יצא התפשטות הב' כאלו בלי מין, אלא מסוד התעבות בינה כמיש כפתוחה אות י"ג עשיה, אשר התעבות הזה הזר גיכ להספק, שכסוד זה יצא פרצוף העיב והלבישו עד המסבור משאיכ כאן, שלא היה די וספיק ענין התעבות, בינה הנזכר, להיות שכל עיקר פרצוף בין הזה הוא בא להלביש, בחי' הסוף דאיך, שהיא בחייד בעצם, אשר ססך דבחיג אינו כנוע לשם כמיש בענף י"ב אות ו' גבי סוף דאיך עצמו שמוכרח משום זה לתיקון מין, ולפיכך גם כאן לצורך התפיכ היה מתלבש האים בחכמה ובמלכות יחד, דהיינו כמסך דבחיג ובמסך דבחייד יחד, ואז יצאו בחי' עים חדשות שנק' מיה החדש ועמו בחי' מיר דבין, ששניהם בשיתוף ובחיבור הספיקו להלביש ולהחזיר האור דפרצוף הפנימי עד המסבור כניל, שהוא גבול האצילות גם בעולם התיקון, אמנם בחי' המסבור ולמטה דבין הכללי עצמו, עדיין לא הספיק התלבשות הזה למלאותו סחרונו, להיותו כשותף בבחי' חמיה החדש שהיא אינו יכול להתפשט לשם, כי שם הוא מקום בחייד עצמה לבדה כניל, ומים יש תיקון המנוע גיכ לבחי' המסבור ולמטה דבין הכללי על ידו, והיינו דוקא באופן, שהמה יעלו למעלה לסקומו של המיה החדש, דהיינו לעולם אצילות, שוחו נעשה עיו מעשים טובים והעלאת מין של התחוננים, ובשבתות ויו"ט, שאז אביע עולום לאצילות ממש, כמיש בעיה במקומו.

ובזה מוכן מיש בעיה שער מי מיר, שלעתיד יהיה הבין

מחמת היותה כולה נתונה תוך הקליפה, כמבואר בסוד רגליה יורדות מות.

והנה החלק הזה הנשאר הוא בעצמו בחי' החלק שיצא מתחילה קודם התיקון כניל, כי אז לא יצא מכל חלקי נקודות נוקבא דז"א, רק חלק עשירית ממנה, והוא העליון שבה.

ומעם הדבר, כי כל דבר שבא בתחילה בבחי' שורש ועיקר, אינו מסתלק אחיכ בעת הפנים, אמנם מה שבא לה בסוד תוספות בעת התיקון, שהם ט' חלקים האחרים, אלו הם מסתלקים בעת הפנים, משא"כ, אם באו מתחילה קודם התיקון בסוד שורש ועיקר, שאז אם יפנמו התחוננים לא יוכלו להסתלק.

ואם תאמר, ויותר טוב היה שלא יסתלקו לזה ביאר הטעם ואמר להפרע מן הרשעים וכו', ויהיה שכר ועונש ודין ודיין, ובהסתלק יפרע מן הרשעים על שגרמו הסתלקות, והנא לבחי' היותם יוד מאמרות נפרדות, כי אם יצאו מחוברים כאחד לא יהיו מסתלקים, וזה שאמר שמאבדים את העולם שנברא בעשרה מאמרות, פי', ואלו נברא במאמר א' כלול מכולם, לא היה כך.

וכן עדיז לתת שכר טוב לצדיקים המחזירין אותן אחר הסתלקותן, משא"כ אם לא היו מסתלקין מאליהם עיי הפנים, לא היה שכר לצדיקים המחזירין אותן, והבן זה.

ועוד יש טעם ב' מצד עצמם והוא כי אם היו תחילה בסוד שורש ועיקר, באופן שאחיכ לא היו

אודם של התחוננות, שפל לאין ערך מהעליונות, להיותו נכחן בערך האור ישר שכל הוך ביותר חשוב יותר כניל, ועיי יצאו בו בקביעות רק התחוננות.

מחמת היותה כולה נתונה תוך הקליפה: ואין להקשות דהכתוב אומר, ורגליה יורדות מות, דהיינו בחי' הסוף שלה, ואיך אומר שכולה נתונה תוך הקלי'. כי אין הכונה על עצמותם של ספירות המלכות רק על בחי' מיר שנומלת מו"א, בסוד לא נתמלא צור אלא מחרבנה של ירושלים, שאז כל הטיס ראשונות שלקחה מו"א נפלו לקלי', ולא נשאר בה, אלא בחינתה עצמה מתחילת אצילותה, דהיינו הכתר שבה, כמיש במרשביי כמדבר עשיה, והבן.

וכבר ידעת, ענין המיר שלוקחת מו"א שהים האו"ח שהכלי מלכות מעלה דז"א ממטה למעלה, ומגדלת המיר דז"א, שאז מתפשט מהם להמלכות כל זה השיעור ממעלה למטה, ונכנים מיר שלה, ונודע ששיעור קומתם דהעים האלו, תלוי בהעובית שבכלי מלכות, שהים עצמות העים שבה כניל, דאם הכלי מלכות מבחי"א, יהיה קומתם בקומת ז"א, ואם מבחי' ב' יהיה קומתם בקומת בינה, וכו' כמבואר לעיל.

ולפיכך אם היה יוצא בקביעות, בחי' האחרונה שבה, דהיינו בחייד שאז היה קומת המיר שנומלת מו"א, גדול עד הכתר אז היה ההפסד מהנפילה לקלי' גדול ונורא עד מאוד, והבן היטב.

בבחי' שורש ועיקר וכו' בסוד תוספת וכו': דע, שבי כוללים שלימים, נכחנים ככל העולמות בכללות. כולל הא', הים ה' פרצופין געסמ"ב דאיך, הנמשכים מצמצום א'. כולל הב', הים ה' פרצופין געסמ"ב דבין החיצון, שנק' פרצוף העים דנקודים שנמשכים מכה צמצום ב', שהים צמצום ג'היי דאיך. והיפ געסמ"ב דבין הנזכרים, הים שורש ועיקר של די עולמות אביע: שפרצוף גולגלתא, הים עים דנקודים גופי', והעיב, הים עולם אצילות. ומיג מיה זבין שלו, הים ג' עולמות בייע התחוננים,

והנה לפיז היו צריכים ה"פ, געסמ"ב דבין, לקבל אורותיהם מהיפ געסמ"ב דאיך, אשר כל בחי' מבין, תקבל מבחי' שכנגדה באיך, דהיינו גולגלתא דבין מגולגלתא דאיך, ועיי דבין מעייב דאיך, וכו' על זה הדרך, שבאמת כן יהיה בגמר התיקון, אמנם כטרם זה נתקנו העולמות, באופן, אשר כל ה' הפרצופין געסמ"ב דבין, אינם מקבלים זולת מיר הפרצופין עסמ"ב דאיך, ונמצא משום זה, שגם כל פרטי הפרצופין מן בין הכולל כולם

הבין גדול מהמיה, ובעיה' שער התיקון מ"ג אומר שלעתיד יתכשל המיה והבין ישוב לבחי' המיג לקרבותו שלכאורה הדברים סותרים איע, ובהאסור תבין היטב כי כל ענין המיה הים התלבשות אים בחכמה דאיך ובמלכות דאיך, דהיינו במסך כפול מעייב ובין ביחד כניל, והיה זה כדי לחקן את היאש וחוך דבין הכללי, בעת שהוא עדיין חסר הסוף שמסבור ולמטה כניל, אבל לעתיד כשיתקן המסבור ולמטה הנוי, וביע ישונו להיות אצילות, שאז יושלם הבין בכל ראש הים שלו בקביעות, איכ ודאי יתכשל בחי' המסך כפול הנוי מעייב

כולם הם חסרי כתר, משום שאינם מקבלים מפרצוף גולגלתא דא"ק, אלא מע"ב ולמטה שהם חכמה דא"ק, כאמור.

ובזה מיושב קושי גדולה, כי לפי המתבאר, נמצא כל החסרון של פרצוף הנקודים, משום שיצא רק בבחי' ראש וחוד של הפרצוף, ונפסק על הטבור, שנק' כתר מלכות, כמ"ש לעיל בדרך ע"א בפמ"א ד"ה בחי' ז"א עש"ה, שזהו סיבת שביה"כ, להיות האור בבחי' פרצוף שלם רת"ם והכלים חסרי הסוף, כנ"ל, וע"כ נשברו ומתו, כלומר שירדו לב"ע. ולפי"ז מוכן מאד, שכל עיקר תיקונם של הכלים הנקודים, תלוי בהשלמת זה החלק שמטבור ולמטה, וא"כ קשה איך אח"כ בעולם התיקון, אנו מוצאים את גבול האצילות, ממש באותו המקום והנכבד של האצילות דע"ס הנקודים, דהיינו על הטבור שנק' כתר מלכות דנקודים, וכ"כ שמטבור ולמטה נשאר בב"ע כמקודם, כמ"ש לעיל בדרך ע"ב בפמ"א ד"ה אמנם ע"ש. ועוד איך יצויר ג"ר בפרצופי אצילות, כיון שכלים דמוק חסרים, שזה גורם חוסר אור הג"ר, כנודע:

והענין, שכל האורות והתיקונים של ה"פ געסמ"ב דב"ן, באים רק ע"י מ"ה החדש. שהם התלכשות הא"ס בחכמה דא"ק וכו', כמ"ש בע"ח שער ג' פ"א עש"ה. שה"ס ע"ב דא"ק שהתלכשות הוא במסך דבחי"ג, אשר כל רת"ם שלו מסתיימים למעלה מטבור. ולפי שגשתתק עמו בבחי'ד, שה"ס מלכות דא"ק, קנה בזה שם מ"ה החדש, כמ"ש כאן בפמ"ס אות ב' עש"ה. שלפ"ז נמצא, שבאותו מקום, שיצאו ע"ס דנקודים עד הטבור, שהיו חסרי הסוף, יצאו עתה ע"ס דאצילות בפרצוף שלם לנמר, מראש תוך סוף, דהיינו מבחי' ע"ב דא"ק, שכל קוטתו נשלם למעלה מטבור כאמור, ובה נתקנו כלים דב"ן שנפלו לב"ע, וחזרו להיות כלים שלימים לבחי' אצילות, ובשלימות דרת"ם.

והנה נתבאר שכל תיקון ה"פ דב"ן הכללי, נמשכים מע"ב דא"ק, ולא מפרצוף גולגלתא דא"ק. וז"ס שכל פרצופי הב"ן המה חסרי הכתר, כי זה התפשטות הב"י דעולם התיקון שנק' מ"ה החדש. אע"ג שבערכו עצמו יצא בה' פרצופין שלימים שנק' געסמ"ב דמ"ה החדש, אמנם כלפי הב"ן שהוא השורש והעיקר, נבחן שחסר לו הכתר כי כל ה"פ געסמ"ב השלימים בכל רת"ם שלהם, נמצאים בערך הב"ן, שהמה עוד חסרי הסוף, משום שהמ"ה כולו הוא בחי' ע"ב דא"ק, וע"כ לא יוכל להשלימו רק למעלה מטבור כנ"ל.

היו יכולין להסתלק, הנה היה ח"ו מניע הפנים בהם, אבל עתה כאשר חוטאים התחתונים הם מסתלקות למעלה ואין הפנים מניע בהם, ואז יפרע מן הרשעים, שנורמים נוק בעולם התחתון על מיעוט השפע, מחמת שגרמו הסתלקות, אבל בהם עצמם

דב"ן הכללי, לא נתקנו רק בחי' הראש ותוך שלו עד הפרסא שמנגד הטבור, והוא בסוד מ"ה החדש כנ"ל, והסוף שלו שמטבור ולמטה נשאר בסוד ג' עולמות הנק' ב"ע, וצריכים להתקן ע"י מ"ן שעדיין תלוי ועומד על מעשי התחתונים כנ"ל, אשר הסיג נק' בריאה והמ"ה נק' יצירה והב"ן נק' עשיה. ותדע, שאלו ה' בחי' געסמ"ב הנ"ל דב"ן הכללי, הם שורש ועיקר דכל האבי"ע. ומה שמתחבר לבחי' ראש ותוך דב"ן נכח מ"ה החדש, שמשלימו בג"ר בסוד אצילות. כל זה נק' בחי' תוספת כלומר שאינו שורש של הב"ן הכללי, כי שורש ב"ן הכללי הוא מלכות דא"ק, אשר הכוף שלו היא בחי'ד בעצם, משא"כ המ"ה המתחבר עמו הוא מע"ב דא"ק, שהוא מסך דבחי"ג, ובסוד הזה נק' תוספת, וזכור זה.

ולפיכך יש בב"ע, ה' בחי' של מ"ן התלויים בסעשיתם של התחתונים, כי כבר נתבאר סוד הטי"ן שהוא ממש סוד המסך שכלי מלכות, אלא מכח שיחוסו השורשי במדת הרחמים בנחי' דא"ק, מכונה בשם מ"ן כמ"ש לעיל ס"ט אות ג' ע"ש. ונתבאר בד' ע"ה אות ט' כי ה' בחי' מסך נמצא בכלי המלכות שעושה ה' קשרים דנרתי"י שזהו נר"ס תיבך, בעת ההזדככות והסתלקות האור בנוסא דא"ק, שנק' כתיב וז"ן שנסמך, וכל העב ביותר משונה ביותר כנ"ל. ובה תבין, שז"ס דמסך דבחי"ד מקשר הע"ס היוצאים ע"י התלכשות, בקומה של כתר, ונק' פרצוף יתירה, ועדין ע"ס היוצאים בהתלכשות דמסך דבחי"ג, מקשר הע"ס רק בקומת חכמה, ונק' ע"כ פרצוף חיה, להורות שחסר כתר היא, ועדין ע"ס היוצאים בהתלכשותו של מסך מבחי"ב, מקשר הע"ס בקומת בינה, להורות שחסר בו כתר וחכמה, והוא נק' פרצוף נשמה. וע"ס היוצאים בהתלכשות מסך דבחי"א, מקשר הע"ס בקומת ז"א לבר, ונק' פרצוף רוח, להורות שחסר בו ג"ר: נשמה, חיה, יתירה, כי יש בו, כי בחי' לבר, דהיינו רוח ונפש, שהכלים שלהם נק' ז"א ונוק'.

אות ה' ודע אמנם, ההבחן הגדול מאצילות לב"ע, כי האצילות ה"ס אור אין סוף ב"ה, טפני שאור החכמה הנק' אור א"ס, מתלבש בכל ה"כ נרתי"י הנ"ל, ואע"ג שאמרנו שבפרצוף נשמה יחסר כתר וחכמה, ומכש"כ ברוח ונפש, אמנם אין שם מסך, שיפריש הבינה וז"ן כן החכמה, מצד האו"י, וכל קוטן קומתם הוא רק כסכה של המסך שלהם הו"ך, וע"כ אור תוור שלו קטן, ואינו עולה לקשר כל הספ"י עד החכמה, אמנם ע"כ נחשבים מחוכרים עם החכמה, ככה הע"ס דאור ישר, משא"כ המסך שבו אצילות לבריאה, הוא מסך ממש וגבול, לאור החכמה, שאינו מתפשט כלל משם ולמטה, שזה יתבאר לקמן בענפים הבאים בסוד שביה"כ, ואבט"ל.

מע"ב וב"ן יחד, כי מסך דב"ן ישוב לקרמותו כמו בנקודים, שיצאו על ירו ע"ס בקומת כתר, ומסך דע"ב ישוב לקרמותו שיצאו. על ירו ע"ס בקומת חכמה, ונמצא בזה שהמ"ה דהיינו בחי' מסך כסול יתבטל, והיו ממנו ב' בחי': ע"ב לחוד, וב"ן לחוד, והב"ן יהיה בקומת כתר, וא"כ גדול הוא מהמ"ה שיצאו במסך דבחי"ג ובקומת חכמה, שהוא בחי' ע"ב, ואמרות ה' צדקו יחרו.

ובזה מתורץ קושיה פהרח"ו ז"ל טובא בהשמש בע"ח שער י"א פרק ואו על מ"ש שם בפ"י העמידה כי מ"ת דמלכות נחתי בבריאה, וכתר דנוק' נשאר באצילות, שהיה צריך להיות בהיפך ע"ד ג"ר דז"א שאורות המסתלקים עולים למעלה ע"ש, ובהאמור מוכן היטב כי אותם מ"ס היוצאים עם המ"ה החדש, המה ח"ו אינם יורדים בלל בעת ההסתלקות מאצילות ולמטה, אלא עולים לשורשם וזה ברור, ומ"ש הרב כי מ"ת דמלכות נחתי בבריאה, הכונה על מ"ת דנוק' דב"ן הכללי המלוכשים בב"ע, כנ"ל, וע"י העלאת מ"ן מצדקיים או בשבתות, נמצאים עולים לאצילות, שהבריאה עולה לביתה דאצילות ויצירה לז"א דאצילות ועשיה לנוקבא דאצילות, כנודע, וא"כ נמצא שמי"ה דנוק' דב"ן הכללי כבר נתעלו מירידתם הקודמת, אמנם כ"ז נכח אורות דמ"ה החדש, כמ"ש במקומו, משא"כ כחול או ע"י מעשים מצד הרשעים שמסתלק מהם הארת מ"ה החדש, נמצא שמי"ס דנוק' שנתוספו לה מכח המ"ה המה מסתלקים ועולים לשורשם, ואותם מ"ת דנוק' מכ"ן הכללי שנתעלו מב"ע לשעתם המה חוורים ויורדים לב"ע כמקודם וזה ברור.

ובזה מוכן מ"ש בע"ח שכינ ס"ה בהכתן בין מ"ה לב"ן, שבהב"ן אין הכתר טבנין הפרצוף אלא מפרצוף עליון ממנו, אמנם בהמ"ה יהיה הכתר בבנין הפרצוף עצמו עש"ה, שזה נתבאר היטב בדברינו, כי הכתר ה"ס הראש שנק' ג"ר או כתר כמ"ש בענף ה' בעה"ח ע"ש, ונתבאר שבו הכללי נשאר בחסרון המטבור ולמטה שנק' נתי"י כמו שהיה בנקודים, שהר"ן לא נתעלה לאצילות אלא נשאר בב"ע כנ"ל ונמצא שחסר ג"ר, כי בחוסר נתי"י דכלים יחסרו כתיב וראש באורות כנ"ל, וע"כ בהכתן הב"ן הכללי לפי עצמו הרי הוא חסר תמיד כתר וג"ר, משא"כ המ"ה החדש שבת"י ראש ותוך דב"ן הכללי די לו לכל בחי' ראש תוך סוף שלו להיותו בחי' מסך דבחי"ג, אי"כ יש לו בגדלותו, ראש וכתר טבנינו עצמו.

אות ד' ועם כל האמור נתבאר לנו דברו הרב כאן, כמה שחירץ שלפיכך לא יצאו ג"ר דז"א ומ"ת דנוק' בע"ס דנקודים, כדי שיוכלו להסתלק בעת הפגם כי כל שבא מתחילה בבחי' שורש ועיקר אינו יכול להסתלק וכ"ו אמנם מה שבא אח"כ בסוד תוספות יכול להסתלק בשעת הפגם וכו'. פירוש, כי ע"ס דנקודים המה נקראים שורש ועיקר דכל די העולמות אבי"ע, כמו שנתבאר לעיל באות יוד שבכללות אנו מבחינים רק ב' כוללים: אחד, הם ה"ס געסמ"ב דא"ק, וכולל הב"י, הם ה"ס געסמ"ב דב"ן הכללי, אשר בכלל האי נתקנו כל ה"פ שלו באופן זה, שהר"ת דא"ק נתקנו מע"ב ומ"ג, והסוף נתקן ע"י מ"ן, מחיבור ס"ג מ"ה וב"ן יחד בסוד ישמ"ת שהוא גופא דס"ג, שירר למטה מטבור דא"ק, ועלו אח"כ יחד למ"ן לזווג הפנימי, שישמ"ת עלה למקומו למעלה מטבור וז"ן ירדו למטה מטבור, ונתחברו ע"י הפרסא לבחי' ראש וגוף כאחד. ע"ש, אמנם ה"ס געסמ"ב

ולפיכך כל תיקון דביעי, אינם, אלא טבח עליהם לאצילות, כניל באות ג', שאז מתחברים לאור א"ם כניל, ונעשה זה ע"י עכורת הצדקים בחורה ומצוות להשפיע ניר ליוצרים, והכל לפי רוב המעשה, כי יש מעיט שמעלים מין מבחי' כתר, ואז משיגים בחי' נפש, ויש מיט שמעלים מין מבחי'א, ומשיגים בחי' רוח, ויש מיט מבחי'ב ומשיגים בחי' נשמה, וכו' כניל. וענין השגתם, היא כפי הערך שמיטיבם האורות לזיון האצילות כי על כל מין שהם מעלים מבייע נעשה באצילות זיוג מאור א"ם על המין האלו, ויוצא מזה אור שלם של ראש באצילות גופיה, וזה שייך לזיון והחפים של ראש זה, שנקי גוף, משיגים אותם הצדקים, שהעלו את המין האלו.

אמנם אלו הנרנחי הניל, אינם נשלמים בפעם אחת, אלא צריכים לנגלוים רבים, וכללם יש קביה בחי', אשר אחר תשלום השגת הנרנחי דבחי' האי, צריכים הצדקים לחזור לסוד העיבור ולשוב להעלות מין על סדר נרנחי דבחי' הכי וע"כ צריכים הנרנחי הקודמים להתעלם מהם, שאז אפשר להם להעלות נרנחי של המדרגה הרצויה כו', עד שמגלים כל בחי' הנרנחי השייכים למקור נשבתם. ואכסיל.

ובזה תכין מיט הרב כפי' דחול, שמקשים והלא במאמר אחר יכול להבראות, דהיינו כמו שיארנו לעיל באות א' שהקושיא הוא, שחיה יכול לצאת בחי' קשר של פרצוף בזית דנקודים, ע"כ מבחי'ב או א', והיה יוצא ע"י זה בחי' רוח או נשמה, בזית דנקודים, ולמה יצא הנקי שהוא סוד הספך בבחי' כתר המונך לגמרי, שלא היה יכול לקשר כלל הזית דנקודים עד שיצאו פרודות זה מזה.

וע"ז פתרון, כדי ליתן שכר טוב לצדקים, שמקיימים את העולם הנכרא בעשרה מאמרות פי', שעשרה מאמרות ה"ם מחבור'ן, שהם נרנחי דו"א, אשר הצדקים מעלים מין מבייע ומשיגים הנרנחי, שהם האורות שנסתלקו מית אלו, כניל, אשר טבח זה, הם יכולים להעלות ה' בחי' קשיים, טבח ה' בחי' שנמסך דמין שלהם, אשר הטח מעלים בזה אחר זה. דהיינו ביחוד ע"י הסתלקות נרנחי דבחי' הקודמת, שיכולים להמשיך אח"כ מבחי' יותר גבוה, שע"כ הטח מספיק להשיב כל האורות דזית דנקודים, כמו שהיו בנקודים בטרם שניה"כ, ונמצאים מקיימים העולם, דהיינו הזיון דנקודים שנקי עולם. משאי"כ, אם היו הזית דנקודים יוצאים בקשר אחד של בחי' רוח, או נשמה, או, לא היה אפשר לצדקים להוסיף עליהם עוד, כי כל שיוצא בשורש ועיקר אי אפשר שיסתלק, ולפי"ז היה נמצא העולם דהיינו זית דנקודים בלי קיום כלל, לאותם הבחי' החסרים בהם

אמנם העלם אותם האורות דו"א, שבכר השיבו הצדקים, זה מניע ממעשיהם של הרשעים, שעל ידיהם, מתגברת הס"א לינק מאותם האורות שהמשיכו הצדקים, ולכן מסתלקין האורות כו"ן, ואז יש כח לצדקים להמשיך בחי' של נרנחי יותר גבוה, ונמצא שע"זי שלא נעשה שום קשר של נרנחי כו"ן דנקודים, המה יכולים בכל פעם לחדש קשר של מין, באותו כדרגה הרצויה. ויש בזה שכר טוב לצדקים, שמקיימים את הזיון, שזהו ע"י שיצאו פרודות בסוד עשרה מאמרות, כלומר, באופן שיוכלו לקבל

עצמם, אין הפגם מניע כניל, כי הרי הם מסתלקין. וז"ש, שמאבדין את העולם וכו', ולא אמר שפוגמים בעשרה מאמרות עצמם.

ואמנם החלק העליון שבה, אע"פ שנשאר קיים בה ואינו מסתלק בעת הפגם, אין הפגם מניע בו להיותו עליון מאד יותר מכל השאר, אבל החלקים התחתונים שבה הקרובים אל הקליפות, היה הפגם מניע בהם אלו לא היו מסתלקין.

ואמנם הז"א, שאינו קרוב אל הקלי' כמו נוקבא, לכן היו בו ב' שינויים מנוקבא, הא', הוא שיצאו ששה חלקים של הנקודה שלו, בקבע מתחילה קודם התיקון, מה שאין כן. בנוקבא, שלא יצאה רק חלק העשירית לבד, והב', היא כי יצאו חלקים התחתונים שבהם, ולא העליונים.

וטעם הדבר, הוא ע"ד הנ"ל כי כיון שאין בו החשש כמו בנוקבא כי אינו קרוב אל הקליפות, ולכן היה הענין בו בהיפך.

ומצורף לזה טעם אחר, והוא

זה, כי הנה ג"ר דו"א הם אורות עליונים, ואם היו יוצאים בתחילה היו נשארים קבועים, כניל, ולא היו מסתלקים בעת הפגם, והיה עון התחתונים גדול עד מאד מנשוא לאין קין, בתתם פגם במקום העליון הזה והיה העולם חרב, לכן היה בהיפך, כי הג"ר יצאו בסוד תוספת לבד, כדי שיוכלו להסתלק בעת הפגם, ולא יגיע בהם פגם ח"ו.

ובזה עצמו, יהיה טעם לכל הג"ר למה באים ביחד בסוד תוספת, והוא כי ג"ר דו"א השובים כאחד, ובעת הפגם צריך שיסתלקו יחד, או שיהוו יחד שלא בעת הפגם, כי אם יסתלק א' וישארו ב' או להיפך, אין פגם גדול מזה, לעשות פירוד בין ג"ר דו"א היו יותר טוב שיסתלקו שלשתן ויהיו מחוברין, משיסתלק א', ויהיה הב' בפירוד ממנו.

והנה הששה אחרונות שלו, באו בתחילה, בסוד שירש ועיקר. ואמנם

זו"ם, שאין האורות האלו הנמשכים ע"י מ"ה החדש, קבועים וקיימים בכלים דב"ן. והוא מפני שאינם משורשם שמתחילת אצילותם בנקודים, ששם יצאו בקומת הגולגלתא כני"ל. בע"ח דף ס"ה ע"ש והכן היטב וכו' מתבארים דברי הרב דכל שבא בתחילה בשורש ועיקר, דהיינו בע"ס דנקודים עד הטבור, שהם נתקנו אח"כ, באופן, שהאורות באו לכלים של עצמם, הם אינם יכולים להסתלק בשעת הפגם, כי כבר קנו כ"ף השלמתם. אמנם מה שבא אח"כ בעת התיקון בסוד תוספת, דהיינו ע"י מ"ה החדש שבירד מהכלים שלמטה מטבור דב"ן, וחיכרם לאצילות. שזהו רק בסוד האורות דמ"ה הנשלמים למעלה מטבור, שע"י כך יצאו מ"ר דב"ן באצילות, כמ"ש במקומו, והנה כל זה נקי, בשם תוספות, משום שעדיין האורות אינם נמצאים בכלים של עצמם, אלא בחיבור דכלים ואורות דמ"ה, ואין זה עוד גמר תיקונם, וע"כ אינם קבועים, ויכולים להסתלק בשעת הפגם, עד גכה"ת שאז יושלמו כלים דב"ן שלמטה מטבור בבחי' פרצוף גולגלתא. כי יושלמו הכלים בערכם עצמם, ואז יגיע להם השפע מן פרצוף גולגלתא דא"ק, ונמצאים האורות בכלים של עצמם משורשם, ולפיכך יהיו קבועים וקיימים ולא יסתלקו עוד לנצח, ועיין כ"ז כאן בפמ"ס באורך.

אין הפגם מניע וכו' ולא אמר שפוגמים וכו': כי בטרם שבאו לפגם, הם מסתלקין. ואין להקשות, מהמובא לעיל שבעת החורבן נפלו כל המ"ר דנקי לקלי', וכן כמ"ש בע"ח שער לצד אות א', אשר ט' תחתונות דמלכות נחתי בבריאה והכתר נשאר באצילות, דמשמע לכאורה שאינם מסתלקים בעת הפגם, אלא נשארים ונופלים, והענין, כי כל המדובר כאן, הוא בדיוק, בע"ס דעצמותה של המלכות, ההפכים מע"ס דו"א כני"ל, שכל העכ ביותר חשוב ומעולה ביותר, אשר מתחילת אצילותה יצא מהם, רק הכתר לבד, שהוא מוכרח משום זה להשאר בקביעות. משאי"כ כל הדי' בחי' חו"כ וז"א ומלכות שבה, לא יצאו כאן כני"ל, אלא נמשכים אח"כ עם מ"ה החדש, שה"ם העליות של המלכות בשבת ויו"ט, והם אמנם, מסתלקים למעלה כהול, או בשעת פגם, כמבואר לעיל. ומ"ש דמ"ת דמלכות נחתי בכריאה או בעת חורבן שנפלו לקליפות, אינם אלא מבחי' מ"ר שנקתת כו"א, בסוד או"ח ממעלה למטה כני"ל. ומה שנקי לפעמים מ"ר ולפעמים ט"ת, הוא משום שבערך הז"א שהזך יותר משוכה נקי ט"ת, ובערכה עצמה מ"ר, והבן

לקבל בעולם התיקון, הי קשים בשלימות בסוד עשרה מאורות, דהיינו הנרנחיי השלימים, כזאין כאמור שיש בזה עונש לרשעים, המאבדים את העולם וכו' כי כתוך שיצאו הו"ת פרודות, יכולים לגרום הסתלקות האורות, שנקי איבוד העולם, אמנם הסער על ראש רשעים יחול, והצדיקים בארצם ירשו משנה, כי מתוך זה הצדיקים מתנבאים להעלות מין בזאין, עד שמשויבים כל הבייע לאצילות.

אות ו' ועדיין צריכין להבין הטעם של חוק הזה, שכל הבא בתוספת, יכול הוא להסתלק בעת פגם. והענין חבין מהניל, אשר אין להבין מצד שורשו עצמו מבחי גיר כלל להיותו חסר מחיצוניות המין שלו, וכל הגיר שיש להבין באצילות, הוא מכה הארת מ"ה החדש, וע"כ כלפי הבין עצמו אינם נחשבים טבנינו, אלא לתוספת בעלמא, וחלוי כמעשי התחתונים המעלים מין מבייע כניל, וע"כ אין הגיר האלו מתחבר להם בדרך קביעות, אלא עולה ויורד, כפי הארת המ"ה עליהם שמצדו הגיר האלו נמשכים להם, שבאופן זה הוכשר מציאות להצדיקים להעלות מין מחדש, ואז ממשויבים נרנחיי יותר גבוהים במדרגה כניל, אשר בדרך זה ממשויבים כל קציה הבחי' הניל עד שזוכים לגבהית. והנך מוצא שכל מציאות הזה דעולה ויורד, הוא משום, שהנרנחיי או הגיר, באים בבחי' התוספת מחיבור המ"ה, משאיכ אם היה יוצא הסוף דבין הכללי עצמו מאיזה בחי' של נרנחיי, שאז היה נמצאים להגיר כלום דבין עצמם, ואז ודאי היו נשארים בקביעות. והטעם הוא, משום שאין האורות מתישבים בקביעות, אלא בכלים שלהם שהם מבחינתם עצמם.

ונתבאר היטב דברי הרב, דכל שבא בשורש ועיקר דהיינו מבחי' בין הכללי עצמו, אינו יכול להסתלק בשעת הפגם, שהיו האורות הגיעו בהכלים שלהם, וכל שבא בבחי' תוספת, דהיינו על ידי חיבור מ"ה החדש, שאז נמצאים הגיר בערך הבין, שעדיין אינם טבנינו כלל, ולכן כל זמן שהמ"ה מאיר עם הבין, יהיה לו הגיר, וכשהמ"ה אינו מאיר עמו, תיכף מסתלקים ממנו הגיר, בהיות שאין לו מעצמו הכלים דגיר, והכן היטב, כי אי אפשר בטקום הזה להאריך יותר, ויתכאר בהרחבה במקומו בעיה.

ובזה נבין דברי הרב כאן, שאומר כיון שיצא טקום פרודות זה טוה ע"כ אין הפגם יכול להגיע בכלום, אלא בזה אחר זה, ואע"ג שנתחברו החגית נה"י אח"כ וכו' ע"ש. שלכאורה קשה, כאמר שנתחברו וכולם נקשרו לפרצוף אחד איכ ודאי שפגם נוגע בכלום, וטה ויעיל לנו שמתחילתם היו פרודות. וכאמור סוכן היטב, שאין הכונה על ספירות הפרטיות שבאותו קשר של הפרצוף, שזה ודאי אשר הפגם נוגע בכלום, כי הגיר תיכף מסתלקים בבת אחת וחוזרים שוב לסוד העיבור, אלא הכונה על פרטיות הקשרים כלומר שיש פגם. הנוגע למסך דבחי'ד, שהיא קשר של יחידה. שאז מסתלקים גיר יחידה לבד, ונרנחיי מתקיימים, מפני שאין הפגם נוגע בהם, ועד"ז יש פגם הנוגע לגיר דנשמה לבד, או דהיה לבד וכדומה, שבאופן זה אי אפשר להתחוננים שיפגמו בכל הנרנחיי חיו, אלא בבחי' אחת מהם לבד וכיון הוא משום שיצאו בנקודים בפרודות, דע"כ יכולים להחליף המין בכל פעם, או לנשמה, או לחיה, או ליחידה, וע"כ אין התחתונים יכולים לפגום בכלום ככת אחת, והכן.

ענף

אם בג"ר היה יכול הפגם לנגוע בהם, כ"ש ב"ק, וא"כ איך יצאו בסוד שורש, ולא יוכלו להסתלק בעת הפגם.

אך הענין מכואר, כמה שנתבאר ג"כ הטעם של ב' השאלות הנ"ל הא' הוא, למה יצאו ו' חלקי נקודות לבד ולא יצאו היורד כולן וגם למה יצאו הששה חלקים בעצמן נפרדות, ולא מחוברות ומקושרות.

אבל הענין הוא, כי הלא המאציל ראה, שאם היו יוצאים הגיר לא יהיו יכולים להסתלק בעת הפגם, והיה הפגם נוגע בהם ח"ו. ואם נאמר, שהיה יכול להוציאם נפרדות זה מזה, כי אז לא היה הפגם מגיע בשלשתן יחד, רק בבחי' ההיא המיוחסת אל הפגם ההוא, הנה אין לך פגם גדול מזה, שג' ראשונות יהיו נפרדין זה מזה; כניל. ולכן, הוכרח שלא יבואו כלל בסוד שורש, אלא בסוד תוספת, כדי שאם יפגמו התחתונים יוכלו להסתלק ויסתלקו שלשתן בחיבור, ולא בפירוד.

אבל הששה חלקים התחתונים הוציאם נפרדין זו מזו בכוונה ממש כדי שלא יפגמו כולם, כי יש פגם שנוגע ביסוד לבד, ויש פגם שנוגע בהוד לבד וכיוצא בזה, והוא לבדו יפגמו, והשאר, כיון שאינם מחוברים יחד אינם נפגמים, ונמצא שבעת הפגם לא יהיה הפגם כל כך גדול, וטוב יותר שיפגמו התחתונות ולא הנ' ראשונות, וגם יותר טוב, שהתחתונות עצמן יהיו בפירוד מתחילה קודם התיקון, כדי שאפילו אחר התיקון, כאשר חס ושלום יהיה פגם לא יגיע הפגם רק באותו חלק לבד שנפגם. ואעפ"י, שאז אחר התיקון, הן מחוברות, כנודע, אך כיון שמתחילה היו נפרדות, אין הפגם מגיע לכלום.

אבל בנוקבא, אלו היו התחתונות שבה ח"ו נפגמות, היה העולם הרב לגמרי, להיותה קרוב מאד אל הקליפות, והן ג"כ תחתונות שבה היו

אין לך פגם גדול מזה שג"ר יהיו וכו'. כי ג"ר דו"א חשובים כאחד, כמ"ש לעיל. ולכאורה קשה מהמכואר כרוב המקומות שג"ר דו"א, שהם ג' פרצופין נשמה חיה יחידה דו"א, באים בזה אחר זה, ולא ביחד. וצריך שתדע, שיש ב' שורשים לע"ם שורש הא', הם ע"ם דשיעור קומה, הנמשכים ובאים מסיבת הזדככות המסך, שה"ם הי"פ געסמ"ב דא"ק, כמ"ש לעיל בפמ"ם בענף ט' אות ג' ע"ש. ונודע, שאע"פ שיש בכל פרצוף ע"ם, מ"ם לא יש שם כי אם כלי אחת, שהוא כלי מלכות, אבל המ"ד הם בחי' אור ולא כלי, כמ"ש שם. שורש הב' להבחין הע"ם, הם ע"ם בסוד עשרה כלים הנעשים מכה עליות מין בצמצום הב' כמ"ש בפמ"ם שם אות ה' ע"ש כי נכפל המסך מכינה ומלכות יחידו. שה"ם שיתוף מדה"ד בדון, כמ"ש שם.

והנה משורש הא', נכחנים ה' הפרצופין, ובכל פרצוף יש ע"ם. אמנם שיהיו כלים בכל ספ"י וספ"י לפני עצמה, אנו צריכים לשורש הב', כי מצד ההזדככות דה"פ א"ק, אין לכל הע"ם רק כלי אחת, כאמור. וצריך להבין אמנם, כיון שכל הכלים נשרשו רק מירידת הכינה לבחי'ד שלמטה מטבור דא"ק, איכ איך נעשו הכלים של כתר וחכמה שהם למעלה מהכינה. והענין, משום דהכינה, שה"ם בחי"ב, הוא עצמות החכמה, כמ"ש בפמ"ם ענף ד' אות ד' ע"ש, ע"כ התחקנה גם החכמה בנוק' מכה הכינה, ואחר שהחכמה התחקנה בנוק', נעשה כללות החכמה בחי' כלי אל הכתר.

וה"ם שג"ר נחשבים תמיד לאחת, כי עיקר הכלי הוא בכינה ביחוד, אלא החכמה מתוקנת ככת הכינה, והכתר ככת החכמה, כאמור. ונמצא שאם תפריד הכינה מהם, נמצאים כתר וחכמה כלי מציאות כלים כלל, והכן היטב.

והנה זה נאמר רק בע"ם הפרטיים שככ"א מה"פ, הכוללים הנק' געסמ"ב, להיותם נמשכים משורש הב', וכמכואר לעיל, משאיכ בה' פרצופין עצמם, הנמשכים משורש הא' מסוד ה' בחי' של הזדככות דה"פ א"ק, הם ודאי פרצופין נבדלים כל אחד מחבירו, כי כל החתון יוצא מהתפשטות אור הפה של הע"יון, כמ"ש בענף ט' בפמ"ם אות ג' ע"ש

וכזה חבין, אשר ה' פרצופין געסמ"ב דו"א דשיעור קומה, הם בכירור פרצופין נבדלים זמ"ו, ובאים בזא"ו, כאמור, אמנם הע"ם הפרטיים שככל פרצוף ופרצוף, נמצאים ג' ראשונות שלו, ביחוד גמור, להיותם כולם מאוחדים

פנים מסבירות

ענף יג

ענין אחר ופנים זכו. וצריך להבין כי אחר שמבאר, שענין כלים דאחור נעשים, במסכת הסתלקות האור נשם, אשר במסך שמתלק נקראים אותם הכלים בבחי' כלים דפנים, שזה נוהג בכל פרטיות הפרצוף. וא"כ איך אוכל אח"כ, שפרצוף הוא כולו נקי אכ"א במסך שמשגיח פרצוף דחית, ואע"ג שכבר יש לו ראש. שה"ס ע"ס דאוי"ה ואוי"ה בשלימות שפרצוף דנשמה, מ"ם נקי עוד בבחי' כלים דאחוריים שלכאורה חסוה מאד.

ומתחילה צריכים להבין היטב דברי הרב בההבדל סכלים דאחור לכלים דפנים, שע"ז סובבים כל דבריו בענף זה. ולהלן אומר, וזה לשונו, והנה צריך להבין אמיתות הענין פנים ואחור, כי באורות יקראו התפשטות והסתלקות נקי ישר וחור. ובכלים נקרא פנים ואחור דהיינו, שבאור לא שייך פנים ואחור, שהכל פנימית. אמנם ודאי שהוא כולל דין ורחמים, ובהיותו מתפשט ויורד למטה ונכנס במסך הראוי לו, נקרא אור ישר, כי הוא מאיר בבחי' הרחמים שבו, וכשהוא הורד לעלות, או מאיר במסךו בהיותו שם למעלה, בבחי' דינו שבו, הנקרא אור חור, ואז הכלי לא יקרא כלי דפנים כמו בחיותו מקבל אור ישר, רק יקרא כלי דאחור, עכ"ל. מירוש, דכבר נתבאר היטב ענין או"י ואוי"ה, בענפים הקודמים, וע"י בענף הקודם אות א' איך כל פרצוף נבחן על ראש תוך סוף, ואחור על הדברים בקצרה. שנתחילה מתפשט אור א"ס ביה על ד' בחי' הנורעים, שה"ס ע"ס דאוי"ה עד למסך שבכלי כלכות, שבסוד זווג דהכאה מאור העליון על המסך, יוצא ועולה ע"ס חדשות הנק' ע"ס דאוי"ה, כמבואר בענף ד' בדברי הרב וע"י דבריו בסוף ענף ה', ובשער הקדמות דף ל"ה ע"ב בדורש ב' דא"ק, שכל הארה ופרצוף נוהג ב' זווגים, שנק' הסתכלות א' והסתכלות ב', אשר מהסתכלות א' יוצאים ע"ס דאוי"ה וע"ס דאוי"ה, שנקראים בחי' הראש שלאותו פרצוף, ועדין אינם נחשבים לבחי' כלים, עד שהסתכלות של ראש מתפשטת בעצמה, בסוד ד' בחי' הנורעים עד למלכות דמלכות, ונעשה הסתכלות ב' על המלכות דמלכות, שנק' סבורא דגופא. ואז עולים ע"ס דאוי"ה ומלבישים על ע"ס דאוי"ה של המלכות, שנק' ביחד גוף או זית של אותו הפרצוף, עש"ה.

והנה על פי דברים האלה, נבין היחס בענין ראש תוך סוף, הנוהג בכל הארה ופרצוף שלם. כי בהיות שאין הכלים נגמרים בכח הסתכלות א', אלא רק בכח הסתכלות ב', נמצא בחיוב ב' זווגים בכל פרצוף, ולפיכך ע"ס דאוי"ה ואוי"ה היוצא בסבת הסתכלות הראשון, נבחרים לראשו של הפרצוף. וע"ס דאוי"ה ואוי"ה היוצאים בכח הסתכלות השני' נק' תוך של הפרצוף. וכבר ידעת, שמסך בסוד המלכות דהסתכלות א' נקי פה, ומסך בסוד המלכות דהסתכלות ב' נקי סבור, ונודע שחוק האוי"ה הוא להתמשש בעצמו באותו הכמות שהלביש לעליונו, ובזה עושה בחי' הסיום של הפרצוף, וע"כ מתפשט גם האוי"ה כן סבורא דגופא ולמטה בהכמות שהלביש סבור ולמעלה, ועושה סיום אל הפרצוף, וזהו שנקרא סוף של הפרצוף.

ונמצא שכל קומת האור שיש בהתוך של הפרצוף, ישנו ג"כ בהסוף של הפרצוף, כמ"ש בע"ה שער כ"ח מ"ב ע"ש שכל סה שיש בחינת

עין החיים ענף יג

היו נאחזין בהן הקלי' לאין קץ, ולא יהיה שום תיקון ח"ו.

ובזה יתבאר היטב המעם למה, הוצרך בז"א עיבור יניקה ומוחין כי הג' ראשונות, יצאו כל אחד כלול מיד, ולכן לא הוצרכו לכל זה, רק לעיבור אחד בלבד.

והז"א תחילה צריך עיבור ויניקה לתקן יחד הוי"ק אלו, אשר הם לבדם, יחד יצאו בסוד שורש ועיקר, קבועים, מתחילה קודם התיקון.

ואח"כ עיבור ב' להביא אליו יחד כל הג' שלו, שהם המוחין הנזכר אצלינו תמיד, ובאים לו אז בתוספת ביחד. כי כן בראשונה, נשארו שלשתן יחד שלא יצאו כנ"ל אבל הנוקבא, שכל מ' חלקי התחתונים לא יצאו תחילה, הנה אחר התיקון, יצאו כולם בפעם אחת בסוד תוספת, ברגע אחת ביחד, ואינה צריכה לכל אותם התיקונים דזעיר אנפין, ודי לה בעיבור ראשון.

ענף יג

ענין אחר ופנים, והיצונית ופנימית.

כפי הנראה מוכרח, שהכל דבר אחר. והענין שבהתפשט האור להאיר למטה, הוא, שיש לו חשק, להשפיע תוספת נשמות חדשות בתחתונים, מה שלא היה עד עתה, וא"כ יהיה האור רחמים גמורים, כי לולי שהתחתונים ראויים אל הרחמים, לא היה יורד ומתפשט למטה, להאיר תוספת נשמות שלא היו עד עתה.

ולכן נקרא אור זה, אור ישר, שבא ביושר מעילא לתתא, כי כן דרכו ויושרו להאיר בתחתונים, ומטבע החסד והרחמים הוא להיות מטיבים בעולם. ונקרא אור של רחמים ג"כ לסבה הנ"ל.

ונקרא אור זכר, כי כן דרך הזכר להשפיע לזולתו, שהיא הנקבה. ועוד, כי טבע של הזכר, להשפיע נשמות חדשות ממש.

ונקרא אור הפנים, כי הוא מביט בעין יפה ובפנים מאירים אל התחתונים, וע"כ הופך פניו אליהם.

ונקרא

פנים מאירות פא

מאוזזרים בכלי דבינה. וגם ז"ת של הפרצוף, נמשכים ג"כ בכת אחת, כמ"ש במקומו בע"ה.

ענף י"ג ענין אחר ופנים זכו דבר אחד: כלומר, שאור הפנים ואור פנימית אחד הם, וכן אור אחורים ואור היצונית אחד הם. ובכלל זה מבאר ג"כ: אשר אור ישר, ואור רחמים גמורים, ואור זכר, הם ענין אחד, כמו: אור הפנים, ואור של פנימית, הנזכר. וכן אור חור, ואור דין, ואור נקבה, הם ענין אחד, עם אור אחורים, ואור של היצונית, כמו שהולך ומבאר.

והענין שבהתפשט האור להאיר זכו': כבר נתבאר היטב בענפים הקודמים, שכל הארה מתפשטת בחיוב על ראש גוף, שמתחילה מתפשט הא"ס על ד' בחי' ח"ב וזו"ן, שה"ס ע"ס דאור ישר, עד לזווג עם המסך שבכלי המלכות, או עד המ"נ שביסודה, שע"ז יוצאים ע"ס דאוי"ה ומלבישים לע"ס דאוי"ה ומתיחדים כאחד. והנה בזווג, הנה נעשים רק שורש הכלים, וה"ס הראש. ואח"כ מתפשטת המלכות של ראש בסוד הע"ס שלה, עד למלכות דמלכות שנקרא מכור הגוף ושם נעשה זווג ב' על המסך דמלכות שבמלכות, ועולים ע"ס ממש ולמעלה, ומתיחדים כאחד, ע"ד הע"ס דהראש הנזכר, וגם האוי"ה מתפשט ממכור ולמטה, באותו הכמות שהאיר והלביש למעלה.

והנה התפשטות הנה של המלכות של ראש, נק' גוף. וחלק הגוף שממכור ולמעלה עד הראש, נקרא זכר, ואור של רחמים, משום שהמסך משמש בו מטה למעלה, וע"כ בחי' הדין מהמסך אינו פועל בו, להיותו למטה מכל הספירות שלו. וחלק של הגוף מן המכור ולמטה עד הסיום, נקרא נקבה ודין, משום שכח הדין דהיינו המסך, הוא כל שורשו, שמשם מתפשט לו האוי"ה ממעלה למטה, כנ"ל.

ולפיכך נבחן מקום זה שממכור ולמטה אשר אין שם מבחי' ע"ס דאור ישר, אלא מבחי' ע"ס דאוי"ה לבד. ונבחן שפניהם כלפי מעלה, כלומר, כלפי האוי"ה שבהע"ס שממכור ולמעלה, כדי לינק ולקבל ממש, אמנם הספירות שממכור ולמטה בעצמם, אינם יכולים להשפיע ולהתפשט עוד, וע"כ נעשה שם הסיום של הפרצוף, להיותם מקבלים ואינם יכולים להשפיע.

וע"י בעה"ח ענף ג' ובפמ"ם אות ב' בסוד הזדככות המסך והסתלקות האור הנוהג בגוף דכל פרצוף, אשר בעת שמורכב המסך לבחי' כתר, שוב אין שם זווג כלל, והאור מסתלק ושב לשורשו, ונמצא משום זה, אשר אפי' חלק הגוף הזה שממכור ולמעלה, שהי' נקרא אור זכר ואור של רחמים, כנ"ל, נעשה עתה מסכת ההסתלקות, ממש כמו בחי' חלק הגוף שממכור ולמטה, דהיינו, שאין בו רק התפשטות או"ה ממעלה למטה, כלומר שהאוי"ה נמשך ומתפשט אליו

מהמסך

בחגיגת יש גיב בנהי עיש, והוא משום שהאויב דרכו להתפשט למטה באותו השיעור והכמות שהלביש לעליונו כניל, אמנם עם כל זה, ההפרש רב ביניהם, כי מסבור ולמעלה, שעם דאוי ועיס דאוי, הם נמצאים בסוד הזווג על הסבור, שהיס מסך רמלכות דגוסא כניל, ואיכ הוא משפיע ומוליד תמיד אורות חדשים, כי הספך נעשה שם למעיון נובע, כנודע, משאיכ באור המתפשט מסבור ולמטה שנקי סוף או נהי דגוסא, אין שם מבחי אור ישר כלום, וכל אורותיו, הוא רק התפשטות אור לברו, ואיכ אין עוד שם זוג, שיוכל להתפשט להוליד אורות חדשים, כי אין שם אור העליון שנקי אור ישר, והכין.

ונמצינו למדים גי בחי באויה, אי הוא אור העולה כמספך מטטה למעלה. בי הוא אור היורד מהספך ולמטה. ובי בחי אלו, נוחים בחגוף של הפרצוף. ויש עוד בחי גי של אור, העולה מהספך ולמעלה מסוד הסתכלות אי. וכבר נתבאר, אשר בהסתכלות אי אין שם בחי כלים, ולכן אין התחוננים יכולים לקבל מבחי אור של ראש, אלא רק באויה דגוסא, שאויה דראש מיוחד רק לגוסא עצמו. וגם אין יכולים לקבל מבחי בי, שהיא אור היורד מסבור ולמטה, משום שאין שם אוי לבחי זיווג, להשפיע אור חדש, כניל. ונבחנים אותם הכלים, משום זה, למקבלים ולא למשפיעים. ולפיכך, כל קבלת התחוננים, הוא מבחי אור העולה מסבור ולמעלה עד הפה.

וכבר נתבאר ענין הזרכות הנהג בכל גוף, בפתיחת ובפסיס ענף גי אות בי עשיה. אשר הספך הולך ומזדכך בדרך המדרגות, שמתחילה מזדכך מבחי לבחי, ואחייכ מבחי לבחי ובאחייכ לבחי, עד שמזדכך כולו, שנקי בכחי כתר. ובחיות הספך בעוביות דבחי, עדיין ראוי לזווג עם אוי, אלא שנקטן קוטתו לקוטת חכמה, ובבחי לקוטת בינה, ובבחי לקוטת זיא, אמנם כשמזדכך לבחי כתר, אז אינו ראוי עוד לזווג, עשיה. ולפיכך נעלם אור החכמה כולו מן הפרצוף, והוא משום, שחייב דאוי הם בבחי

אביא, כי חוסכת פניה לינג אור דחסדים מן הכתר ואחוריה אל החכמה, כלומר, שאינה מקבלת משום זה אור החכמה, אלא אחייכ ביציאת האור חוזר מטטה למעלה, אז כשיבה פניה אל החכמה ואז נמשך אור החכמה אל הפרצוף למיש בפתיחה ובפסיס דף די אות ליו עשיה. וכיון שאור החכמה, הוא עיקר האור והעצמות של הפרצוף, עיכ נקי אור הפנים. ועיכ נבחן הגוף שאכר בחי כלים דפנים, ונעשה בבחי כלים דאחורים, כי לא נשאר בו אלא בחי אור דחסדים דבינה, שנקי אחורים, להיות אביא עם החכמה, כאמור.

ודן אמת, שאפילו אחר הסתלקות אור הפנים מחגוף, נמצא עדיין מקבל באויה היורד מטה של ראש למעלה למטה, בכל הכמות שהאויב מלביש העיס דראש מטטה למעלה, על דרך שביארנו בסבורא דגוסא, שמתפשט למטה מסבור, בכל השיעור שהאויב עלה והלביש מסבור עד הפה. אמנם כבר ביארנו, שאין באויה היורד ממעלה למטה, שום כח להשפיע לאחורים, ועיכ נבחנים הכלים שלו, בשם מקבלים שפע רק לקיומם עצמם כי לא יוכלו להשפיע לתחוננים משום שאינם מסוד הזווג, כניל.

ונקרא אור של פנימיות שהרי הנשמות מזווג הפנימית של המוחין באים. והם, שמות של הויה, המורים רחמים, ולא שמות אלהים המורים דין. אמנם כשאין התחוננים ראויים, האורות מסתלקים, וחוזרים למעלה, שאינם רוצים להאיר למטה. אמנם עם כל זה, לא יחפין המאציל ביה בהשהחת העולם, ומאיר לתחוננים שיעור חיות ומזון ושפע, הראוי לעצמם בלבד ולא להוציא תוספות נשמות חדשות. וכיון שהשפעת אור זה בלתי רצונו, הנה הוא ממשיך אליהם אור מחיצוניותו בלבד, שהוא אור מספיק לחיות העולמות די הכרח, ולא יותר, עיכ, נקרא אור חיצוניות.

ונקרא אור האחר, שהוא הופך פניו בכעס עמהם, בסוד דומה דודי לצבי, ומאיר להם אור ההכרח עם היותו מסתלק, ואינו נותן להם האור, אלא בהפיכת האחורים אל התחוננים. ונקרא אור דין לסבה זו.

ונקרא אור חוזר, כי בעת חזרתו והסתלקותו למעלה, שלא להשפיע בהם שפע גדול, אז נמשך להם אור ההכרחי הזה.

ונקרא אור נקבה לב' סיבות, עיד הניל, אם לפי שהוא כדרך הנקבה, שמקבלת ואינה משפעת, ואם בסיבה, שאין בה כח להוליד נשמתין כמו הזכר. אלא בחי המזון לכה, כמיש ותתן טרף לביתה וגו', והם שמות אלהים שהוא דין.

גם יש עוד חילוק אחר, שאור ישר כמעט שהוא נפרד ממקומו, כדי לרדת להשפיע לתחוננים, לכן הויות שלהם פשוטות, ומלאים כולם, והם הויות באותיות נפרדות זו מזו. אמנם אור החוזר הוא רבוע כזה: א', אל', אלה', אלהי, אלהים, שתמיד האותיות הם מחוברים להורות שהם עולים ומחוכרים זו בזו, עד שמתחברים עם שרשם ומאצילם כי רצונם להסתלק מן התחוננים.

גם יש חילוק אחר, כי המוחין של בחי חיה אשר בזיא, הבאים מחכמה הם הגורמים זיווג זין, כדי להוציא נשמות

מהמסך שבעים דראש, ככל הכמות שמאיר ומלביש שם, אבל העיס דאור ישר הבאים בזווג כבר הסתלקו ואינם. וכיון שאין בו זיווג, אין בו השפעה, ונמצא שנים אפי' הספירות שמטבור ולמעלה, נבחנים למקבלים ואינם משפיעים, ונקראים גם הם: אור נקבה, ואור דין, ואור דאחורים, ואור דחיצוניות, כמו הספירות שמטבור ולמטה.

אמנם כשאין התחוננים ראויים וכו': כי כבר הוכן ענין הזרכות והסתלקות אור בהגופין של הפרצופים, כניל, אלא בסוד עליית מין עיי מעיט של הצדיקים, גורמים זיווג חדש בפרצופין העליונים, שאז נמשך התפשטות הפה שהיא מלכות של ראש, בסוד די בחי דאוי הראוי לזווג על הספך שבמלכות דמלכות הנקרא טבור, ונמצאים עיכ עיס דגוסא בסוד אור רחמים כניל.

אמנם כשאין התחוננים ראויים להעלות מין עיי מעשיהם הטובים, אז חוזר הפרצוף לסוד הזרכות המסך, בסדר המדרגה: מתחילה לבחי, ואחייכ לבחי, ואחייכ לבחי, עד שמזדכך לגמרי, כנודע, שאז נפסק הזווג, והאורות מסתלקים למעלה.

שהוא אור מספיק לחיות העולמות וכו'. כי גם אחר שהמסך נזדכך לגמרי לבחי כתר שמשום זה נפסק הזווג ונסתלקו האורות כניל, מים עדיין מתפשט זכא בחי אויה. מפה של ראש לגוסא, אלא בסוד ממעלה למטה, כלומר מכה זיווג העליון, אמנם מתוך שאין בו עצמו בחי הזווג, נמצא אינו ראוי להתפשט ולהשפיע, ונשאר בבחי מקבל השפע לצרכו עצמו, ואינו נותן לזולתו, עיד שביארנו לעיל בחלק הגוף שנקי מטבור ולמטה, כי נקרא משום זה אור נקבה, כניל. וזה אמרו שהוא אור מספיק לחיות העולמות די הכרח, ולא יותר, והכין.

עיכ נקרא אור חיצוני וכו': והוא משום, שעל ידי הזווג של האור העליון על המסך המעלה את האויה, דרכו של האויה לעלות מטטה למעלה ולהלביש על העיס דאור ישר, כנודע. ונבחן משום זה, אשר העיס דיושר היס אור הפנימית, ועיס דאור היס אור החיצוני, להיותם מלבישים על העיס דאור ישר מבחוץ.

ולפיכך, בשעה שאין התחוננים ראויים להעלות מין שהפרצוף נמצא או כמצב הסתלקות דאור ישר, ואין שם רק האור חוזר הנמשך לו מהעליון ממעלה למטה, כניל, הרי אין לו מהעליון זולת אור החיצוני, דהיינו האויה, כלי אור הפנימית שהיא האור ישר וזה אמרו, שנקרא אור חיצוניות.

פנים מסבירות

ובהאמור, שתבארים דבריו הרב לנכון וזה אמרו, כי באורות יקראו התפשטות והסתלקות, כלומר התפשטות אורות דפה עד הסבור בסוד הסתלקות כי סביא האור ישר אל הגוף, כניל, שנק' אור הפנים, ולפיזו יחנן לכנותו בשם התפשטות. וענין אור האחור, אין זה, אלא מכה הסתלקות האור הנוהג בכל גוף כניל, כי אז אינו מגיע לגוף, זולת אור חוזר היוור לבר, כאמור ומשום זה, יתכן לגדרו בשם הסתלקות. וזה אמרו ונקרא יושר וחוזר; פירוש, כמו שנתבאר שענין אור הפנים, היס התפשטות אור אים ביה על די הכחי' שנקי עים דאוי, כניל. ואור האחור, נקרא חוזר, כאמור, שהיע אור חוזר היוור מעילא, ונתא, בלי זוג עם האוי, כניל. וזה אמרו ובכלים נקרא פנים ואחור וכו', פירוש, בשעה שאור ישר מתפשט לגוף בסוד הזוג, אז גם הכלים במעלה של פנים ופנימית, אמנם בעת ההסתלקות, אובדין כל מעלתם, ונקראים משום זה כלים דאחור. וזה אמרו, כשהוא חוזר לעלות, אז מאיר במקומו, בהיותו שם למעלה בכחי' דינין שבו חנק' אור חוזר, פירוש כי גם אחר הסתלקות האור מן הגוף, נמצא מקבל עינים מהפה של ראש, את אויח היוור מלמעלה למטה על דרך הנתי' שמקבלים אויח היוור מהסבור, כי יש לו להאויח כח להתפשט למטה באותו הכמות שכלביש העליונים למעלה, כניל, וזה אמרו, שפאיר במקומו בהיותו שם למעלה, כלומר באותו הכמות, שהאויח העולה מהפה ומלביש עים דראש בהיותו למעלה במקומו בעים דראש, מסש באותו השיעור הוא, מתפשט מהפה ולמטה, אמנם הוא בחי' דינין, משום שאין שם כלום כאוי, אלא אויח לבר, כניל, והכנ.

ענף יד

אות א' ונבאר עתה עולם הנקודים והם בחי' אורות היוצאים דרך נקבי עינים דאיך וכו'. הנה הפרק הזה כולו מוקשה, כי כבר נתבאר שכל ענין עים דנקודים, הם בחי' התפי' של גופא דסיג, כמיש לעיל בפנים ענף מ' עיש ואיכ מה ענינו לצאת דרך נקבי עינים, והיה צריך לצאת דרך הפה של ראש דסיג, שהוא מסבור ולמטה, מסקום שיצא התפי' דגופא דסיג. גם מה שקרא להסתלקות העינים ה' תחאה, ובעי' שער אחים פיא וכי' אומר להדיא, שהסתלקות העינים היס חכמה, וסוד יוד דהויה. וביותר תחמה, מה שאומר שהעינים היס הית ואחים תס יהיו, כי איך אפשר שהית דסיג יהיו למעלה מסיים ראשונות דסיג שנקי יהיו, ועוד הרבה הסיוות. ומתחילה נבאר ענין פירצוף הנקודים מסקור ויצואתו, ועיי' בפס"ם דף מ' אות ה' אשר מסכת ירודת ישאית לנהי דאיך נתחברו בי הנוקבין, שהם בחי' עם בחי'ד, בסוד שיתוף סדרה'ד במדה'ד, ובזה נתכפל הסך שבכלי מלכות סכחי' בינה ומלכות, ולפיכך נעשה צד נוקביות בכל העי', כי עלו לבין עד לחכמה, כלומר, שגם החכמה נתקנה בבחי' דבר ונוק, ואין צריך לומר ספירות ההתחונות שמחכמה ולמטה, כי היווג הראשון על מסך הכפול הנוכר, נעשה בסוד החכמה כמיש שם, והנה כשיש, נולד ויצא זה חרצוף החדש הכתוקן בשיתוף דמדה'ד והיקון הזה נקרא היקון כין גם היקון קיון כמיש שם.

והנה

עין החיים ענף יג

נשמות חדשות, והם בחי' פנים כי הוא זכר. והמוחין דזיא מצד אימא, הנקרא נשמה, הם ענין אחור, והם נקבה והנה צריך להבין מאד, אמיתיות הענין פנים ואחור, כי באורות יקראו התפשטות והסתלקות, ונקרא יושר וחוזר. ובכלים, נקרא פנים ואחור. דהיינו, שבאור לא שייך פנים ואחור. שהכל פנימיות.

אמנם ודאי שהוא כולל דין ורחמים, ובהיותו מתפשט ויוורד למטה ונכנס במקום הראוי לו, נקרא אור יושר, כי הוא מאיר בבחי' הרחמים שבו, וכשהוא חוזר לעלות, אז מאיר במקומו בהיותו שם למעלה בבחי' דינין שבו, הנקרא אור חוזר, ואז הכלי לא יקרא כלי דפנים, כמו בהיותו מקבל אור יושר, רק יקרא כלי דאחור.

נמצא כי מ"ש בענין זויג שעומדין פכ"פ או אב"א אז הענין הוא שכשבאו המוחין דזיא שהם בחי' היה דחכמה שבו, אז האור ההוא נקרא יושר, שהם אלו המוחין עצמם, שהם נשמה לנשמה, ואז הכלים שלהם נקראים פכ"פ, אך כל זמן שאין לו מוחין בבחי' חכמה, שהם עיקר אור יושר שלו ומסתלק למעלה, ובהכרח שמשם מאיר בו בבחי' אור חוזר, שהם הדינין, שהוא שאר חלקי האור דזיא שמתחת מדרגת היה ולמטה, ואז הזיא עומד אב"א ומקבל בכלי של אחוריים שלו ואז אינו יכול להזדווג.

ומ"ש בזוהר, שהנשמה של אדה"ד יצא מזווג אב"א, ר"ל שעלו זויג למעלה במקום או"א, ושם קבלו המוחין אור יושר, ושם חזרו כליהם בבחי' פכ"פ ונזדווגו, אמנם אין בהם כח לקבל אור המוחין בסוד התפשטות למטה במקומו שאז נקרא אור יושר, כי בעמדם למטה אינם מקבלים רק אור חוזר ועיב למטה אינו רק אב"א וכשיעלו אז הם פכ"פ.

ואמנם מה הם ב' בחי' הללו בין באורות ובין בכלים צ"ע מה ענינה.

ענף

פנים מאירות פג

בהפיכת האחורים אל התחתונים וכו': כי בהיות המלכות בסוד הזווג עם האור ישר כניל, נכחנים הספירות שפניהם פונים להתחתונים, דהיינו שמשפיעים אליהם, משא"כ במצב ההסתלקות, נכחנים הספירות, שהפכו אחוריהם להתחתונים, כי אין עינים להשפיע אליהם ופניהם פונים כלפי העליון, לקבל מסנו שפע הקיום של עצמם לבר, כניל, והכנ.

וצריך שתזכור כאן, המבואר בכ"מ, אשר כל השפע המגיע להתחתון, הוא בהכרח מהגוף דהעליון, בהיות שם כלים גמורים, אבל לא מראש דעליון, כי אין שם בחי' כלים גמורים. ולפיכך, תלוי הכל רק בהגוף דהעליון. וכשהוא בבחי' ג"ר ואור ישר מפה עד הטבור, אז יכול התחתון לקבל שלימותו היסנו, וכשמסתלק האור מהגוף, שאז שבו החגית ג"כ לבחי' אור נקבה, כמו הנהי' שמטבור ולמטה, והנה נמנע השפע מהתחתון.

אמיתיות הענין פנים ואחור: יורנו כזה: אשר הקוטב, דכל שינוי ערכין הנאמרים כאן, הוא ענין התפשטות האור ישר והסתלקותו, והכנ.

שבאור לא שייך פנים ואחור וכו': והוא משום, שהכל תלוי בהכלים, ובהמסך שבכלי מלכות, שאם הוא בעוכיותו הראוי, אשר אז מזדווג עמו האוי, ונמצא כזה כל הגוף בבחי' פנים ורחמים כניל, ואפי' הנהי' שלמטה מטבור, שהרי באו האורות למקום הראוי להם, אמנם במצב ההסתלקות דאור ישר משום הזדככות המסך, כניל, נמצאים גם החגית שלמעלה מטבור בצורת נהי, כי אין בכל הגוף רק אור דנקבה, כניל, ואז נקראים כלים דאחוריים. ונכנס למקום הראוי לו: כלומר, שהמסך שבכלי מלכות, הוא בבחי' העוכיות הראוי לו, כשביד הזווג דאור העליון.

אז מאיר במקומו בהיותו שם למעלה: היינו, כמו שביארנו לעי', אשר גם אחר שנסתלק האור מן הגוף, מי' עדיין מקבל אויח מהמלכות של ראש, אלא ממעלה למטה, שהוא אור דין, עי' לעי'.

שהם בחי' היה דחכמה שבו וכו': כי אינו ראוי לזווג עם הגוף, בטרם שמיש פירצוף הרביעי שנקרא מוחין דהיה, כמיש במקומו בעי'.

אך כל זמן וכו' בבחי' חכמה שהם עיקר אור ישר שלו וכו': וצריך שתדע, אשר הכלצית שוה תמיד להפרטיות בכל העינים. ומה שנתבאר כאן שבהסתלקות האור מהגוף נקרא כלים דאחוריים משום שנשארו לבר בלי אור ישר, הכונה רק על בחי' כתר וחכמה דאוי, אבל בינה זויג דאוי נשארים גם אחר הכתלקות, כמיש בפתיחה ע"ש. והנך מוצא

והנה עיקר החידוש הנעשה בפרצוף זה צריך להבין, שהוא ענין יציאת הבינה וזוין לבר מרושא, כי עד עתה, שלא היה המסך רק בכלי מלכות לבריה, ולא היה בכל העיס רק כלי המלכות שנקרא מה של הראש, נמצאו שכל העיס היו בכחוי ראש, שהרי אפילו הפה שהוא המלכות נבחן עיי האויח שלה העולה ממטה למעלה ג"כ לבחוי הראש כמיש לעיל בענפים הקודמים, ורק האויח היורד מפה ולמטה ובסוד ההתפשטותה לעיס מינה ובה בסוד המלכות ב' וחו נק' גוף. אמנם עתה, לסיבת תיקון מסך דמין העולה עד החכמה, ששם נעשה תיווג דאוי ואויח על המסך הזה, נמצאים רק הכתר והחכמה בסוד המלכות הא' שהי' הראש, ובחוי הנוק' דחכמה המתפשטת ממעלה למטה בסוד אויח שלה בהכנסת שמלכות למעלה כבר הוא בחוי המלכות חב', ונק' גוף ולא ראש, מפני שהאויח הוא שורשו כניל בפמים דף ס"ז אות א' עיי וממילא נמצא שחי הפעירות בינה וזוין כבר המה בחוי גוף ולא ראש. וכבר ידעת שעיס דראש, מכונים גולגלחא ועונים און חסם פה, ולפי המתבאר נמצא שמסך של ראש שהיה לפניו בבחוי הפה, עלה ונתישב בבחוי נקבי עינים שהוא כלי דחכמה ושמה נגמר בחוי הראש, ומכלי החכמה ולמטה שהם הכלים; און, חסם, פה, הנק' בינה וזי"א מלכות, נעשים לבחוי הגוף, כי כבר מקבלים מאויח היורד מנוק' דחכמה, כניל.

וכבר נתבאר ערך ההפכיו, שיש בין אור לכלים אשר החסרון בכלים התחתונים, גורמים חסרון באורות העליונים, שבחסור כלי המלכות יחסר האור מכלי הכתר, ובחסור זוין דכלים יחסרו האורות דג' ראשונות, כמיש היטב בפמים ענף מ' אות יוד, ואין צורך להכפיל הדברים, ולפיזי תבין, אשר גם האורות נגרעו בפרצוף הזה, כי חסרון בינה וזוין דכלים, גורמים חסרון גיר באורות, ואיכ אין שם אלא אורות דזוין לבד, שנק' חסם פה, אשר אור החוסם מלוכש בגולגלחא, ואור הפה בעינים. והנה הפרצוף הנזכר, שיצא עיי תוקן המין, נקרא בשם ישסו"ת, כמיש בפמים ענף מ' אות ה' עשיה, והוא להיותו בחוי התפיכ דגוסא דסיג, מכונה עיי ישסו"ת, כדי להבדיל בין ראש דסיג. לגוסא דסיג, כי ראש דסיג, אשר לא יורד לנהי דאיך ונשאר בבחוי עקודים, כלומר בכלי אחד לכל עיס, שנקרא בשום זה אויח, אמנם גוסא דסיג שירד לנהי ונתקן במין שעלה עד החכמה לזווג נבחן בשם ישסו"ת, כמו שהארכנו שם בפמים ענף מ' אות ה' עיי שזוא לסיבת יציאתו בתיקון מין בכלי דחכמה הנק' עינים, כניל, שחסר משום זה, גיר באורות, ובינה זוין בכלים כניל.

אות ב וכבר נתבאר בפמים שם בארוכה שכל פרצוף נבחן בראש תוך סוף עיי, אשר הראש יוצא בסוד הסתכלות א' שהמלכות משמשת ומעליה אויח ממטה למעלה, ועיי אין כלים בראש, וזלה, אחר שמלכות של ראש מתפשטת מינה ובה לעיס שניות, כי כן דרכה להתפשט בכל הכמות ושעור הקומה שאור החזור שלה מלוכש העיס דראש, והתפשטותה זה נקי גוף, והי' הסתכלות ב'. והגוף נבחן בשנים, דהיינו שהנשך מסיר דראש מכונה בשם תוך, ומקומו מפה עד הסבור, והנשך ממלכות של ראש מכונה בשם סוף ומקומו מסבור עד סיום של הפרצוף. באופן, שכל מה

ונבאר עתה עולם הנקודים, והם בחוי אורות היוצאים דרך נקבי עינים דא"ק. והנה כבר ביארנו לעיל, כי ד' בחוי יש, והם ד' היות: ע"ב, ס"ג, מ"ה וב"ן, ובכל בחוי מהם יש מנת"א. והנה המוחין של א"ק, הם הויה דע"ב, ומן בחוי האזנים ולמטה, עד תשלום כל סיום א"ק, הוא בחוי ס"ג, עד סיום הרגלים שלו.

אמנם ענין זה היה בתחילה, קודם מיתת מלכים בעולם הנקודים, ואח"כ היה בחוי מ"ה וב"ן ממקום מבור שלו עד למטה, בסיום הרגלים, כמיש בע"ה.

והנה כבר ביארנו כי בשם ס"ג יש מנת"א. והטעמים נחלקים לג' חלוקות שהם אח"פ. ואמנם הנקודות. הם בחוי אורות הנמשכים מן העינים שלו. והענין הוא. כי הנה ההבל היוצא מנקבי אזנים. הוא הבל מועט

כי אם יניח אדם אצבע על נקב האזן ויסתום אותו בחוזה. ירגיש קול הברה וזה מחמת תנועת ההבל שכתוכו. שרוצה לצאת לחוץ ואינו יכול, אמנם בהסיר האצבע אינו נרגש. והנה מן ההבל הזה יצאו י"ס מבחוי אזנים כמבואר למעלה. ואח"כ בחוטם יש הבל יותר מורגש ויצאו בהי' י"ס של חוטם, כניל. ואח"כ בפה, יש הבל יותר נרגש מכולם, לפי שכל מה שהאור יורד למטה, הוא ניכר ונרגש יותר ומתגלה שם, ומשם יצאו הי"ס דעקודים. ואלו השלשה מקומות הם בחוי הטעמים דס"ג.

ואח"כ מן העין, יצאו הנקודות דס"ג. ולכן אין כל כך הבל בעין, כמו בג' מקומות הנ"ל, כי אין דומה אור הנקודים הקטן, כמו הטעמים. אבל עם כל זה, מצינו קצת כח בהסתכלות העין כנראה בחושה העין בטבע. כענין ביצת בת היענה, שנולד האפרוח עיי הסתכלותה זמן מה, בלתי שתשב על הביצים לחממם כמו שאר העופות. וזה יורה היות כח ממשית בהסתכלות העינים.

והנה מבחי הסתכלות הזה של העינים יצאו הנקודות. וכזה תבין, מ"ש בתיקונים

מוצא שעיקר השם דאוי, ואור רחמים, ואור זכר, נאמר רק על אור דעצמות, הנק' חכמה. ומה מוכן מאליה, שגם בכללות, בשעה שאין לו לז"א מוחין דחיה, שהי' פרצוף הדי שנק' חכמה, נבחן שהיא בבחי' אב"א, שאינו ראוי לזווג עם הנוק'.

ענף יד

ונבאר וכו' דרך נקבי עינים דא"ק: ודע, שזה קוטב כל השינוים והמקריים, שנתחדשו וכאו בעולם הנקודים, כי עד כאן יצאו כל הפרצופין, דרך פה של פרצוף העליון, כמו שנתבאר היטב בענפים הקודמים, אמנם פרצוף הזה דנקודים, שהי' פרצוף הס"ג החדש שהותקן במין ותיקון קיום, שמסיבה הזו עלתה הנוקבא והמין לכלי דחכמה המכונית עינים, כמיש כאן בפמים, ונמצא אשר עיס דראשו של הפרצוף יצאו מנקבי עינים ולמעלה, והמלכות של ראש, המתפשטת לעשר ספירות הנק' בחי' הגוף של הפרצוף, יוצאים מנקבי עינים ולמטה, והכן זה, והם ד' היות ע"ב ס"ג וכו': ביאור כל ההמשך הזה, כבר נתבאר לעיל בעה"ח ענף ח', ומשם תדרשנו.

ס"ג עד סיום הרגלים: והם אמנם נטמנו וכאו בפנימית נהי דא"ק, כמיש בענף ח'. כי הנה ההבל היוצא וכו': כל עיני הכלים, כבר נתבאר לעיל בעה"ח ענף ה'.

והנה מהסתכלות זה של עינים יצאו הנקודות וכו': ואין להקשות מהמובא לעיל בעה"ח ענף ה', אשר גם האח"פ יצאו עיי הסתכלות עינים. וכן מה שאומר, שהעינים הי"ס הי' תתאה, שהיא מלכות, ובעיה ש' אח"פ פ"א וככ"ם אומר שהעינים הי"ס נשמה לנשמה, שהי' היורד דהויה וחכמה.

והענין כי שם באח"פ, היה נמשך הסתכלות העינים עד הפה, דהיינו עד המסך שבכלי מלכות של ראש, שבוה נמצאים כל הט"ם כח"ב הגי' נהי בבחי' אור בלי כלי, כי המלכות כלכדה נעשית כלי, כמיש שם בפמים דף נט אות ד, משא"כ כאן בעולם הנקודים לא נמשך הסתכלות העינים עד הפה, אלא עד נקבי עינים כעצמם, מפני שהחכמה כעצמה הותקנה ברכר ונקבא עייזו נעשים כלים בכל ספירה וספירה מהעיס. ונמצא כזה, אשר המלכות של ראש, שהיתה מקומה בפה של ראש, שהי' מלכות והי' תתאה, עלתה עתה לעינים, שהי' חכמה. וזה שאומר הר"ב שאות הי' אחרונה הוא בעינים, והכן.

ודע שאור א"ס המתפשט לזווג בסוד עיס דאוי, מכונה תמיד בשם הסתכלות עינים כלומר

מה שיש בגוף הריהו מקבל מהספירות שבראש, אלא שהמשכת מים ראשונות להגוף נקי תוך, והמשכת המלכות אל הגוף נקרא סוף, וזכור זה.

ונמצא אשר גם הפרצוף הניל המתוקן עין מין שעלה מנוקי דחכמה דאיך נבחן גיכ בראש תוך סוף, אמנם המקומות משונים, כי מלכות של ראש, אינה עומדת כאן בפה, וזלח בנקבי עינים, כניל, אשר עיכ, נמצא כל קומת עים דראש, אינם, אלא בקומת וזין, שנקרא חוסם פה כנודע, אמנם גם אור הבינה כלול שם בסוד הכתר, כי ספירה עליונה דו"א כוללת אור הבינה כמיש הרב גבי זי היכלות דבריא, אשר היכל הראשון כולל גיר כנודע, ועיכ נחשב שיש גיכ אור האון בראש, שהים אור הבינה, והנה נחכאר שבחי' הכלים של הראש, הם כתר וחכמה, לבר, כי הסך דמין נמצא בכל דחכמה, שנקרא נקבי עינים שהיא מלכות של ראש כניל, אמנם האורות שבכלים האלו, הם בינה וזין, שנק' אחים, כאמור.

ובזה נבין דברי הרב בענף שלפנינו, וזיל וכאשר נחלק גם את הטעמים, תהיה אות יוד באון, ואות ה' ראשונה בחוסם, ואות ו' בפה ואות ה' אחרונה בעינים, פירוש, שהאורות של הראש שנקראים טעמים, הם רק בחי' בינה וזין כניל, ונבחן, שוד דהויה ה"ם אור הבינה, וה' ראשונה ה"ם אור הו"א, והוא, הים אור המלכות דהיינו כניל, דמסת' הסרון הכלים דבינה וזין, עיכ חסרים גיר דאורות, אלא רק אור הבינה נכללת ביא כניל, אמנם ה' אחרונה שהים הנוקי דחכמה המעלית מין נמצאת כאן בנקבי עינים, כניל,

וזרן שרצה הרב להשמיענו כאן, אשר עולם הנקודים, שהוא פרצוף ישוטיה הניל שיצא בתיקון מין, נשחנה מקום יציאתו, כי אינו יוצא דרך הפה של ראש, כמו כל הפרצופין הקורמים, אלא דרך נקבי עינים, כי שם נתקן הסך העלאת או"ח כאמור, והוא הנותנת, אשר כל קומת העים שבראש, של פרצוף הזה, המכונה טעמים דסיג או עיכ דסיג, אינו, אלא בשיעור, בינה וזין שנק', אחים, וד' אותיות דהויה שבראש הזה, נכתבים גיכ בסדר אור, כי הווד של הויה, הים אור הבינה, ולא כתר חכמה ככלל המקומות, טעמי שכאן חסרו האורות ההם דכתר וחכמה כניל, וה' ראשונה הים זיא שנק' אור החוסם, והו' הים מלכות, שנק' אור הפה, וה"ת, כלומר הנוקבא המעלית מין, הים נקבי עינים, כלומר, נוקבא דחכמה, כניל, ומנוקבא דחכמה הזאת המכונה נקבי עינים, נחפשת ויצא גופא דסיג, שהוא עולם הנקודים, שנקרא נקודות דסיג, או סיג דסיג.

ובהאמור תבין היטב דברי הרב בפירוש התיקונים, אני ישנה אני שניה, שפירש אני שניה לכתר, כלומר בחי' הכלי דחכמה, שהיא ספירה הבי מכתר, כי העינים הם חכמה, כניל, אמנם מאחר שהנוקבא המעלית מין נחפנה שמה, אומר עליה אני ישונה בשבול שבה היתה ענין שביח"כ, שהים העלם אור העינים, דוגמת השינה, וכן העין כולל כי ההוין, ה' ראשונה לסיבת היותה סיג, כי כל ענין תיקון מין נעשה בגופא דסיג ולא בעיב, והסיג הים בינה וה' ראשונה וכוללת גיכ ה' אחרונה, דהיינו הנוקבא שהתחפנה שמה, כניל, ונמצא העינים כוללים בי ההוין, כאמור.

אות ג ועדיין צריכים להבין היטב כונת הרב בתחלקות בי ההויות דעיב סיג, עים די אותיותיהם

בתיקונים תיקון ע' ד' קב"ו שמצויר צורת הויה של בן ד' אותיות, בצויר עינים ונקודות, בסוד וגכותם מלאות עינים כי כל בחי' עינים הם נקודות כניל.

והנה כשהמנה מן ע"ב, יהי כל בחי' - ע"ב יוד, מן הויה, וס"ג אות ה' ראשונה של הויה, וזמ"ה אות ו"א, ובין אות ה' אחרונה, וכשנמנה השם מבחי' ס"ג לבדו, יהי הטעמים של ס"ג אות יוד, והנקודות אות ה' ראשונה, ותנן אות ו"א, ואותיות ה' אחרונה, וכאשר נחלק גם את הטעמים, תהיה אות יוד באון, ואות ה' ראשונה בחוסם, ואות ו"א בפה, ואות ה' אחרונה בעינים. הרי פני העין יש לו בחי' ה' אחרונה, וה' ראשונה, וז"ל מ"ש בתיקונים, אני ישנה, נגד ה' אחרונה, כי בפיטול אור הנקודים, אני ישנה בסוד השינה, גם אני ישנה אותיות שניה, כי חכמה היא ה' ראשונה, והיא שניה לכתר, כי נודע, שהטעמים הם כתר, והנקודות הם חכמה, וההנין הם בינה, ואותיות ז"ת, נמצא כי העין היא בחי' חכמה, שהם הנקודות, והו' דטעם שחכמי העדה נקי עיני העדה, כמ"ש וקיה אם מעיני העדה וכו', ובאלו הנקודות, הם בחי' המלכים שמלכו, בארץ אהרם שמתה כמ"ש בע"ה, וז"ל, והארץ היתה תהו ובהו, כי הארץ היא ה' אחרונה, שהוא בחי' העין כניל, והיא אשר היתה תהו ובהו, שהיא ענין מיתת המלכים עד שבא התיקון שלהם, ואז נאמר יהי אור ויהי אור, והו' פקה עינד וראה שוממותינו.

ולתבין פסוק זה, נבאר מציאות העין, ונאמר, כי הנה הנקודות

אותיותיהם, ונקדים מתחילה, לבאר היטב, ההבין סבין בינה לתבונה, הטובא בעיח שער או"א מים, וז"ל, דע כי אימא עילאה יש לת הויה דסיג, והוא נוקבא אל, אנא שהוא הויה דעיב, וכו', ואימא זו יש בה י"ם גפורות, אקנס, בתחלקות, לבי בחי', אז בחי' ראשונה נרמזת במילוי יוד דווד דהויה הכוללת, הנזכרת לעיל, ובחי' כ"ו נרמזת בחי' ראשונה דהויה הכוללת, ואז בחי' ראשונה הנרמזת בויד של מילוי יוד דהויה, נקרא אחיה דוודין, ובחי'

כלומר, אור החכמה, כמו שנתבאר היטב בדברי הרב בענף הקודם, ועי' בפמ"ס שם וכאן ובפמ"א שם.

בסוד וגכותם מלאות עינים: כלומר, דאור העינים מאיר מכל הצדדים הן מצד הפנים, והן מצד האחור, המכונים בשם גכותם של הפרצופים,

ודע, שמסיבת עליות מיון נוקבין לצורך אור העינים, הושרש צד האחור בבנין הפרצופים, והוא, משום שנתהוה כי שורשים למציאת כל פרצוף, שורש א', הוא מסכת רת"ס, שבפרצופי א"ק, מטרם עליות מין, ושורש הב', הוא נמשך מסדר ראש תוך סוף, שיצא מכת עליות המין, שנכתן בערך שורש הא', שהוא חסד כלים דנהי, שנקרא סוף,

והטעם, כי כאן נעשה הזווג על מלכות של ע"ם דראש, בנקבי עינים, ויצאו משום זה ע"ם של ראש, משם ולמעלה, והתוך, שהים הגי', נתפשטו מנקבי עינים עד הפה, והסוף, שהים נהי', נתפשטו מפה עד הטבור, ונמצאים רגלי הפרצוף, מסתיימים על הטבור, ומטבור ולמטה, כבר יצא מכלול הפרצוף לגמרי.

אמנם גם הרשימו, משורש הא', שולמת בהפרצוף, ועל כן, נמצאים גם, הנהי' מחוכרים בהפרצוף, אמנם יאורם, מועט, ועיכ נכתבים לכלים דאחור ולא פנים, כלומר, שאינם מאירים כ"כ, ולפי מה שכויר לנו הרב לעיל בענף ט', אשר כל הכחות של העליון, בהלכה שימצאו בהתחתון, נמצא, שפרצוף נקודים ואיך שולטים בי השורשים הנזכרים, בכל פרצוף פרטי, שהם עושים פנים ואחור, בבנין כל פרצוף, אשר משורש הב', נמשך צד הפנים ומשורש הא', נמשך צד האחור.

באופן: שאח"פ של הפרצוף נכתבים כפוא"א שצד הפנים הים הגי' דשורש הב', שהוא בחי' גוף ולא ראש, וצד האחור, הים חב"ד משורש הא', שהוא בחי' ראש, ומפה עד הטבור דהפרצוף, יהיה צד הפנים, בסוד גהי' דשורש הב', שהים סיומו של הפרצוף, וצד האחור הים הגי' משורש הא', ונמצינו למדים, אשר העינים שהים שורש הב', מאיר במילואו גם, בהאחורים דחגי' וז"ל, וגכותם מלאות עינים, דהיינו אחוריים דחגי' והבן.

אות יוד באון וכו' ה' אחרונה בעינים, האח"פ, הם כלים דראש, ונק' טעמים, והוא אמנם מצד שורש הא', כניל, אבל מצד שורש הב', שהוא האור, המה לבר מרישא, ורק בבחי' מ"ד דגופא שמה על הטבור, שהים גילוי הו"א דעים דראש, כנודע, וז"ל הרב, שבהבין הטעמים, דהיינו, האח"פ, לא נגלה כלום מה' אחרונה, רק יהי' לבר שהם חו"ב וז"א דגופא, כניל, אמנם מלכות דגופא

ובחי' ב' נקרא בשם הויה דסיג, גם הראשונה נקרא אימא עילאה או בינה, והבי' נקראת תבונה, וכו'. עו"ש ברי"ח כלל העולה, כי ה' ראשונה של השם, הוא סיג אחד כולל י"ס פנימיות והיצונית, שנקרא תבונה, ויש בה ג'ר הנקרא בינה, ווי"ק הנקרא תבונה, ומלכות שבה נקרא תבונה, והיצונית נהי' של המלכות נקרא ג'כ תבונה, הרי חס בינה א' וג' תבונות, וכל אלו נקרא, תבונה, ושם סיג, וחי' ראשונה. ועוד יש בינה עליונה רמחה ביד של הויה הכוללת, ויש בה כל בחי' אלו, אלא שנק' בינה ואהיה יודיון. והרי יש בינה עליונה ותבונה, והי"ס סמך כס דאפרסמו, וכו' עכ"ל.

פירוש דבריו, ע"פ המתבאר לעיל בפס"ם ענף י" אות ב' ע"ש, אשר יש הויה א' כוללת באי"ק, שמכל אות דהויה חזו יוצא הויה מיוחדת. כי סיוד דהויה יוצא הויה במילוי ע"ב, ומה' ראשונה יוצא הויה במילוי סיג, ומהוא יוצא הויה במילוי סיה, ומה' אחרונה יוצא הויה במילוי ב'ן, עש"ה. ועדין כמ"ש, יש הויה כוללת גם באצילות, שרי' חיות עסמ"ב נמשכים סרי' אומיותיו, כמ"ש שם. **וכבר** נתבאר מקור התחלקות הוי"ב לבי' בחי', הנקראים, אורא עילאין וישסויה, הוא בחויה דסיג דאי"ק, כמ"ש בפס"ם ענף ט', עש"ה. אשר פרצוף סיג דאי"ק הנבחן בראש ונוף, הנה הראש דסיג המלביש ספה דאי"ק עד הסבור, נקרא בשם אורא, והנוף דסיג, המלביש סטבור ולמטה דאי"ק, נקרא בשם ישסויה, עש"ה כמעטו וניסוקו, ותרע ג'כ שהראש דסיג, נקרא בשם טעמים או עיב דסיג, או כתר, והנוף דסיג, דהיינו היססויה, נקי' בשם נקודות, או חכמה, או סיג דסיג, כמפורש לעיל בעה"ח ענף ח', וע"ש בפס"א, והנה נתבאר, שהראש דסיג נקי' חויב דסיג או אורא עילאין או עיב דסיג, והנוף דסיג נקי' ישסויה או סיג דסיג וזכור זה.

וכבר ידעת שזה היססויה שהוא גומא דסיג הנזכר, לא נתקיים, אלא שעלה ונסחלק למעלה בסוד מין לנקבי עינים, כמ"ש לעיל, וסווג חזח שבנקבי עינים יצא פרצוף החדש דסיג, בראש ונוף. עיר פרצוף הסיג הקודם. וכבר נתבאר סוד הכלים של הראש חזח, שהם כתר וחכמה, וקוסת העי"ס שלו הם בינה וזו"ן, ע"י לעיל אות ב'. **וצריך** שתדע, כי אע"פ שאמרנו שמכח תיקון המין נשתנה מקום יציאת הפרצוף, כי אינם יוצאים עוד ספה של ראש דעליון. אלא מנקבי עינים של ראש דעליון, אמנם לא נתעלו משום זה שיחית מקום התחלת הפרצוף כהענינים של ראש דעליון, אלא אדרבה עוד נתמעטו ביותר, כי באמת נשאר מקום יציאתם מכחי' פה דראש העליון כמקודם, אלא שאין התחלתו נטל האורות דנקבי עינים ממקום יציאתם, אלא רק מהמקום שכנגד חפה של הראש בשפה תתאה, ומקום חזח סכונה שבולת חוקן.

והנה כבר ידעת שהמלכות דהסתכלות אי' לצורך הראש, נקי' פה. והמלכות דהסתכלות ב', לצורך הנוף, נקרא סבור, כניל בפס"ם ענף ט' ע"ש, ולפי"ז חבין. אשר עתה אחר שנתעלה בחי' הסתכלות אי' לצורך הראש ולקח' מקומו בנקבי עינים, ומענינים ולמטה נתפשט בחי' הנוף כניל באות ב' נמצא מקום של הסתכלות ב' לצורך כלים דגומא הוא כפה של הראש, אשר לפי"ז, נמצא שנתמעט מאד בחי' הפה של ראש. כי ירד וקיבל לצורת סבור דגומא מכחי' הסתכלות ב' כאמור. ונמצא אשר פרצוף

הנקודות הם ט', שהם: קמין, פתח, צירי, סגול, שבא, חולם, שורק, חירק, קיבוין. אמנם ג"כ, יש בהם בחי' עליונות, שהם ניקוד חולם, ואמצע כגון שורק, וכל השאר הם תחתונים, שמקומם הם תחת האותיות ואחי"כ יתבאר כל זה בע"ה. והנה כל הו' אחרונות של הנקודות הם צורות יודיון, חוין מב' נקודות הראשונים שהם קמין פתח, שהם ב' ווין ויוד. והענין, כי כאשר נמנה כל היודין שיש בו' נקודות אלו, הם י"ג יודין גימ' קיל כמנין עין, להורו', כי מן העין יצאו הנקודות. ונשאר קמין פתח, שהם יוד וב' ווין, שהם גימ' כ"ב והי"ס כ"ב אותיות, שמהם נעשו הכלים של הנקודים.

ואת למה נרשמו ונרמזו הכלים, בב' נקודות הראשונים שבכולם והמעולות. אמנם הענין הוא, כי מאלו ב' נקודות הראשונים, שהם כתר חכמה של הנקודות כנודע, מהם נעשו כלים אל השאר, והם אשר הולידו והוציאו כלים, לספי' אשר תחתיהן.

עוד טעם ב', לפי שנודע כי הו' נקודות התחתונים, הם ז' מלכים שמתו אבל הראשונים לא מהו, ונודע כי בחי' המיתה הוא שביה"כ לכן הו' נקודות אחרות נשארן בלא כלי, רק אור לבדו שהוא בחי' הנקודות, אבל הראשונים שלא מתו, ונשארן עם הכלים שלהם, הנה האורות נעלמים ומתלבשים תוך הכלים, ונקי' ע"ש הכלים שהם הכי"ב אותיות, הרמזוין בקמין ופתח, כנז'.

והנה הקמין מורה על הכתר, כנודע, והכתר הוא טעמים, והפתח מורה על החכמה, והם הנקודות. ולכן נקראים ב' נקודות אלו קמין ופתח, כי הם מורים על ענין הניל והוא, שכל זמן שעדיין לא יצאו רק הטעמים דסיג, שהם בחי' אורות אחי"פ, עדיין היו האורות סתומים וקמוצים, וכשבאו בחי' הנקודים שהם חכמה, שהוא פתח, והוא בחי' העין כניל, אז הם נפתחו בפתיחו דעיינין כנז' בתיקוני', וזהו ענין נקודת פתח, אבל בתחילה כשהיו בבחי' הטעמים שהם כתר

דגומא, כלולה עדיין בנקבי עינים, שהי"ס מלכות של ראש, שהיא עתידה להתפשט בסוד נקודות דסיג, מטבור ולמטה.

הנקודות הם ט' קמין פתח וכו': דע שסוד המ' נקודות נרמזים כדיוק, כע"ס של האורות היוצאים דרך נקבי עינים, בסוד עשיית מ"ן, ותיקון הקוין. וכבר נתבאר זה לעיל בפנים מאירות דף ע"ג ד"ה ופירושו עש"ה. וע"פ המתבאר שם, תדע, שבי' הקצוות והקוין, שהם החסד והדין שבע"ס דראש, הי"ס קמין פתח, שנקי' כתר וחכמה. ובי' הקצוות והקוין, דחסד ודין שבע"ס דתוך, הי"ס סגול ושכא, שנקי' חסד ונכורה. ובי' הקצוות והקוין שבע"ס של הסוף הי"ס חיריק וקיבוין, שנקי' נצח והודו. וקו הגי' המכריע בין הקצוות של ראש, הי"ס החולם שממעל' להאותיות, שנקי' תפארת. וקו הכי', המכריע בין הקצוות של התוך, הי"ס השורק (שנקי' סלאפום), שהוא בתוך האותיות. וקו המכריע בין הקצוות של הסוף חסד, להיות שאין יותר מבי' מכריעין לכל' הפרצוף, שהי"ס הסתכלות א' והסתכלות ב', אשר החולם הי"ס המסך דהסתכלות א', לצורך הראש, והשורק, הי"ס המסך של הסתכלות הכי', לצורך עי"ס של הנוף.

ומה שהחולם הי"ס ת"ת, והשורק יסוד שלכאורה היה צריך החולם להיות כפה של ראש, והשורק כתי"ת דהיינו כטבור. הטעם הוא, משום דהפה של ראש נתמעט ויצא מכחי' ראש, וקיבל' לבחי' טבור דגומא, ולפיכך ירד החולם לבחי' ת"ת. וכן טבור דגומא נתמעט וירד לבחי' סיומא, שהיא היסוד, וע"כ ירד השורק ג'כ לבחי' יסוד. והטעם של ירדות האלו, הוא כמ"ש לעיל, כי מאחר שהסתכלות אי' נעשה בנקבי עינים, יצאו אחי"פ כבר מרישא לבחי' תגי"ת, והתגי"ת ירדו לבחי' נהי' וסיומא עש"ה והכן, וע"י בפס"ם כאן.

כתר חכמה וכו' הולידו והוציאו וכו': פ"י כי העי"ס של ראש, סכונים גלגלתא ועינים ואחי"פ, ומאחר שהזווג דהסתכלות אי' לצורך הראש, עלה ספה לנקבי עינים, נמצא שהראש כולל' בי' הספירות, גולגלתא ועינים לבד, שהם נקי' כתר וחכמה. וכבר ידעת שסוד לידת הנוף הנקי' ז"ת, הוא בחי' התפשטות המלכות של ראש, שיש בסגולתה' להתפשט בכל' אותו הכמות, שאו"ח שלה מלביש לאוי' של הראש, אשר התפשטות חזח נקי' לידה. וזה אמרו, כי סא"ו ב' הנקודות הראשונות שהם כתר וחכמה, נולדו ויצאו הכלים לספירות אשר תחתיהם, דהיינו לזית הנקי' גומא.

אבל הראשונים לא מתו וכו': זא"ן להקשות על נקודה דצירי, שהיא בחי' הכינה, וגם היא לא מתה, כמ"ש הרב לעיל

פנים מסבירות

פרצוף התחנן היוצא ממקום שכולה הזקן, כנ"ל, נבחן שיוצא מבחי' סבור, שהים הסתכלות ב', שחיא מיעוט גדול כלפי פרצופין הקודמים, שהם יצאו מבחי' הסתכלות א', כנ"ל, והבן היטב, תשלום ביאור ענף הזה, יבא בענף הסמוך,

ענף ב'

ונחזור לענין לבאר תחילה איך יצאו הנקודות וכו' עכ"ל. הנה דבר הרב בפרק הזה, עמוק עמוק מי ימצאנו, ובעיקר צריכים להבין, ענין ג' האורות שמששו בנקודים, עשיה כל ההמשך, וז"ל, ואמנם האור הראשון, שהיה בתחילה למטה, ועלה למעלה, שוב לא ירד. ונשאר שם בסבור ולמעלה, ושם שורשו תמיד, ומשם נתפשט ויצא דרך העינים, וכו', ולכאורה תמוה מאד, אטו חיו יש כאן מקום בעל גבול, שיחכן לומר, ששורש האור, הנו יושב במקום סבור, ובכדי לעלות לחוץ ולהלביש בסבור ולמטה, מחויב שתחילה לעלות בפנימית הגוף, עד הראש ועד העינים, ומשם חוזר ויורד עד הסבור. וכתבשט ומלביש בסבור ולמטה, ועוד תמוה, כל הפרחה הזאת של עליה וירידה למה לי, ולמה אינו יוצא ביושר דרך פי הסבור ולחוץ, ויתפשט וילביש בסבור ולמטה. ועוד צריכים להבין, מה שכתב שהכתר לקח מאוון, אבנם מסבולת וכו', ששם הם מתחילים ולא באח"פ דראש. וכו' וזה תמוה לכאורה, אם הכונה על התחלת מציאותם עצמם, הרי מכאור ברבריו להריא, שמקום התחלתם הוא בסבור ולמטה. ולא כלל בסבור ולמעלה, ואם הכונה, על מקום יציאתם, הרי כבר אמרו, אשר מנקבי עינים הם מתחילים ויוצאים, שהוא עוד למעלה מאח"פ דראש. גם צריכים להבין האמור בענף הקודם, אשר הכלים הנקודים יצאו מקמץ ופתח, שהם כתר וחכמה, וע"כ הכתר וחכמה נשארו, והכלים שמהם ולמטה נשברו, ע"ש, שלפיו נמצא אשר גם הכינה באה בכלל שניה"ב, שזה חסות מאד, כי כפירוש איתמר בכ"מ, אשר גיר שהם כתיב לא נשברו, ואין לתרין, דהכונה על אחוריים דחוי"ב, שהם נק' צירי, והם נבטלו באמת, אמנם זה דוחק גדול, דמה ענין ביטול לשניה"ב, כי האחוריים שנתבטלו, נשארו ע"כ באצילות, משא"כ הכלים שנשברו, יצאו לגמרי מבחי' אצילות, דע"כ מיתה קרינן בהו, כנודע.

ונקדים לבאר ענין ההבחן בין בינה ותכונה, מה שהתחלנו בענף הקודם, והבאנו שם לשון הרב ע"ש באות ג', והנה כבר ידעת, שיש ב' שורשים כוללים לתחלקות ע"ס. שורש א', הוא ע"ס הבחן ד' אותיות הויה, שהים ד' בחי' הנודעים שב"ע"ס דאור ישר, המוכאים לעיל בעקבת ענף ד' ע"ש ושורש ה' להבחן הע"ס, הוא נמשך מסוד החידוש דעליית מין שהתקן כמצעם נחיי דא"ק, המכונה צמצום ב', כמ"ש לעיל בפנים מאירות דף פ' דיה אין לך. והנה מצד שורש הא' של הע"ס, אין שם אלא ה' פרצופין לכה, הנק' א"א, אבא, איכא, זעיר, נקי, גם אין שם בכל פרצוף, רק כלי אחת לכל הע"ס של הפרצוף ההוא, שנק' כלי מלכות גם פרצופי ישמ"ת אינם נוהגים שם כלל.

אלא מצד שורש ה' שבע"ס הכלים לכל הע"ס, והוא סתוך שנושא דס"ג ירד ונעלם בפנימית נהיי דא"ק ונשתתף סד"הר במד"הר, דע"כ עלה למין לחיוב הפנימים דא"ק וכו', שהים תיקון הקיים כמ"ש לעיל בענף מ' בפס"ס אות ה' עשיה, דהיינו שנעשו ימין ושמאל, בסוד ב' קצוות המכחישין זו

את

עין החיים ענף יד

כתר, הוא קמין, כי האורות היו קמוצים וסתומים

ונחזור לענין הפסוק פקח עיניך כי כאשר בא בחי' העין שהם

הנקודות אז נאמר פקח עיניך, שאז היו בפתיחו דעיינין

והנה כבר נתבאר, כי כל בחי' האלו הם בשם ס"ג, ושם זה רומז לבינה שהיא גבורה עלאה, דבה תליין הדינין לכן כזו הבחי' של שם ס"ג, היה ענין ביטול המלכים, גם בפרטות ס"ג עצמו יש בו בחי' המעמים שגם הם נקראים ע"ב, עם היותם בס"ג, אבל הנקודות דס"ג, הם עיקריות, דס"ג עצמו, שהם ס"ג דס"ג, ושם היה ביטול ומיתה. וז"ש הכל ס"ג יחדיו, כי בשם ס"ג היה כל הביטול. וס"ג עצמו מורה ע"ז, שהוא מלשון נסוגו אחור, שהוא ביטול המלכים.

והנה העין נק' ג"כ ע"ש ס"ג, כמו אח"פ הנ"ל, והוא בענין זה, כי הלא כאשר היה ג' בחי' הנ"ל שהם אח"פ, שהם המעמים היה שם ס"ג שלהם בחי' הויה שהוא ס"ג, יו"ד ה"י וא"ז ה"י אמנם בעין שהוא בחי' הנקודות הוא ס"ג, של ג' פעמים אהיה, שהיא ג"כ ג' ס"ג, וזהו ס"ג אשר בעין.

והנה כל אהיה מאלו הג', לוקח כל בחי' כ"ב אותיות הנרמזים בקמץ פתח, כדי לעשות מהם כלים, ע"י הסתכלות העין בהם, וא"כ כל שם אהיה מהם כולל כל בחי' כ"ב אותיות, ונמצאו ג' שמות אהיה עם ג' פעמים כ"ב אותיות עם הכולל עולה ק"ל, גימ' עין. הרי איך שם ס"ג, רומז ג"כ בעין.

וזהו פקח עיניך וראה, כי באוון חוטם פה יש ג' פעמים ס"ג גימ' פקח עם הכולל, ואחריהם בא בחי' עינים, וזהו פקח עיניך, כי ג' אהיה אלו אשר בעינים הם בחי' אהיה ביודין ג' קס"א מנין עיניך עם הכולל. וזה וראה שוממותינו, כי כאן היה שממון גדול וביטול המלכים.

ענף טו

ונחזור לענין, לבאר תחילה איך יצאו הנקודות, ואח"כ נדבר בפרטות עצמן.

כי כבר אמרנו, כי הכל יצא מא"ק הנ"ל

פנים מאירות פו

לע"ז בענף יוד שהג"ר לא נשכרו. והענין שיש בחי' פו"א בניקוד הצירי, שהיא בינה, הנקראת ארין אדום אשר סוד הפנים לא נשבר וכל"ל בהפתח, שהיא צד שמאל של החכמה, כמ"ש עוד בע"ה.

והנה העין נק' ג"כ ע"ש ס"ג: כאן מתחיל לבאר מציאת העינים.

העין נקרא ג"כ ע"ש ס"ג כמו אח"פ: וצריך שתדע, שיש כאן ב' בחי' של אח"פ:

בחי' הא', הוא מס"ג הראשון דא"ק, מטרם ירדתו לנה"י הפנימים דא"ק, שהיה רק כלי אחת לכל הע"ס, וע"כ נקרא עקודים, שכל הע"ס נעקדים בכ"ז א'. בחי' ה' דאח"פ, הוא מהס"ג השני, שיצא דרך נקבי עינים, בסוד התפשטות ב'. והנה אח"פ הזה, אורו קטן הרבה מאח"פ הראשון, כי אח"פ הראשון, הוא בחי' ראש ממש, משא"כ השני, כבר יצא מבחי' ראש וקיבץ לבחי' תוך, דהיינו מ"ר דגוף, כמ"ש לע"ז. אמנם, גם אח"פ הזה התפשט במקום של אח"פ הראשון, דהיינו למעלה בסבור. וע"כ נבחן גם הוא, בשם ראש ומעמים דס"ג, אע"ג שהוא בחי' תוך ונקודות דס"ג, והבן היטב.

ובזה יתבאר לך, מה שהרב קורא לאח"פ האלו, בשם מעמים ובשם ס"ג דס"ג. ובוה תבין ג"כ מ"ש לקמן בענף ט"ו בד"ה והנה, וז"ל, והנה כל האור הנמשך עד הסבור, אפי' שהוא מבחי' העינים, הכל הוא נבלע ונכלץ בעקודים ולכן איננו ניכר, עשיה, כי כונתו ג"כ על האח"פ דאור העינים הנ"ל, דאע"פ שהמה בחי' נקודות וס"ג דס"ג, מ"ס נכלצים בעקודים, ואינם ניכרים לבחי' עצמם, ונקראים ג"כ מעמים, כמו העקודים שהם בחי' אח"פ הראשון.

אמנם בעין וכו' ס"ג של ג"פ אהיה וכו': זה סובב על סוד הנוקבא שבעינים שנק' בינה עילאה. כי העינים הים חכמה והנוק' דחכמה שהתקנה שם מכח עליית מין נק' בינה, ונודע שהחכמה ובינה הים ע"ב וס"ג וע"כ משמיענו, שחכמה ובינה האלו שבעינים, שניהם הם בחי' ע"ב, ולא ס"ג, אלא שהחכמה הים הויה דיודין והבינה הים אהיה, כמ"ש בע"ה ש' או"א פ"ט עש"ה. אמנם כהכרח, אשר גם הס"ג כל"ל כבינה הזו, שח"י ממנת נולד ויוצא, ואין לך נותן מה שאין בו, וזה שמרמו שג"פ אהיה כגי' ס"ג, והבן. לוקח כל בחי' כ"ב אותיות וכו' ע"י הסתכלות וכו': כי כ"ב אותיות הים המינ שעלו לשם, והסתכלות העין בהם, היינו הוונג, כנודע.

באוון חוטם פה יש ג' פעמים ס"ג וכו': כי הבחן העקמ"ב, הוא ע"פ ד' בחי' הנודעים, הנרמזים בד' האותיות דהויה: אשר הע"ב הוא בחי"א, ויוד דהויה. והס"ג בחי"ב, וה' ראשונה דהויה. והמ"ה בחי"ג, וואו דהויה.

והבין

את זה בכל ספירה וספירה מעים של הפרצופים
הן בכללות והן כפרטי פרטות, ואח"כ בסוד הווג
על המסך המעלה אותה, נעשה ההכרעה ביניהם, כמיש
שם.

והנה טכח זה נמצא, אשר הרח"ס הנוהג בכל
פרצוף מצד שורש האי נבדלו עתה לגי
סדרנות מרוחקות מאד זמ"ז, ומכונים ע"כ בשמות
חב"ד, חג"ת, נה"י, לפי ענין הקצוות דחסד ודין שישינם
בעים שיצאו ע"פ סדר החדש הנ"ל, ולפיכך העים שלו
מכונים בשמות הנקודות, והוא שרצה הרב להשיענו
אשר אור הוה, הוא השורש, לכל בחי' הנקודות
שככל העולמות והפרצופין.

וזה סדרן. ש"ב הקוין חסד ודין שבעים של ראש,
שנקראים כתר חכמה, או הוי"ב כמיש לקטן
הים קטן פתח. ובי' הקצוות חסד ודין שבעים של
החוד הנקראים חסד ונכורה, הים סגול ושכא.
וב' הקצוות חסד ודין שבעים דסוף, הנקראים נצח
והוד, הים היריק וקיבוץ. וקו המכריע שבקצוות
ראש, הים חולם, ולפיכך הוא עומד כמעל
להאזניות. וקו המכריע בהקצוות של החוד, נקרא
שורק (דהיינו סלאסום) ולפיכך עומד בתוך
האותיות, אכנס בהסוף, אין נקודה לבחי' קו מכריע
והפעם, משום דהמכריעין הים המסך המעלה אותה, בסוד
היווג דאוי, שנקרא הסתכלות, ונודע, שאין בהפרצוף
זולת ב' בחי' הסתכלות, הסתכלות א', לצורך הראש,
והסתכלות ב', לצורך הגוף, ולא יותר.

אמנם צריך להבין, איך אוטר הרב שהחולם
הוא בחי' דהיינו בטבור דגופא, כמיש שם.
והשורק הוא ביסוד. ולפי הסתבאר היה צריך להיות
מקום החולם, כפת של ראש, ולא בטבור, ומקום
השורק, בטבור, ולא בהיסוד.

והענין תבין, כמיש בפנים לעיל בענף י"ג,
אשר הפה של ראש הפרצוף, שיצא דרך
עינים, נחמסע ויצא מבחי' ראש, וקיבל לבחי' טבורא
דגופא, וזכתי' טבורא דגופא עצמו, נחמסע וירד
לבחי' סיומו של הפרצוף, שנקרא יסוד, כלומר
הסיום של קו האמצעי, כי המכריע הים קו
אמצעי תמיד כנודע, ועשיה, כי הקצוות דחסד ודין
שישינם בעים של החוד נקי חסד ונכורה. והקצוות
מחסד ודין שישינם בעים של הסוף, נקי נצח והוד.
והמכריעין דהיינו האמצעים בין הקצוות דעים של
הראש, נקי דעת, והמכריעין של החוד נקי ת"ת, והמכריעין
של הסוף נקי יסוד. ומאחר שהאמצעי של הראש ירד
לבחי' תוך ואמצעי דתוך ירד לבחי' סוף ע"כ נקי החולם
ת"ת והשורק יסוד והבן.

והנדך מוצא ב' סדרים של עים: סדר א', הוא ע"פ
ד' בחי' הנודעים, אשר כתר הים השורש
וחכמה בחי'א, ובינה בחי'ב, וז"א בחי'ג, והמלכות
בח"ד, אשר תכונתם מסורש לעיל כעתי' ענף ד'
באר היטב, ועשיה כפשיא וכפשי"ס. וסדר הב'
הנמשך מסורש הב', הוא עים הקצוות דימון ושטאל
ומכריע, ועים רח"ס. כמסורש לעיל.

ובזה תבין ההבדל בין מעטים לנקודות שבס"ה, כי
כבר ידעת מדברי הרב לעיל בענף י"ד
אשר כל הכחות שיש בעליון, בהכרח שומצא בהתחתון עיש
ולפי"ז, נמצא בחיוב בכל פרצוף תחתון, שיעלנו בו
האורות עים ב' הסדרים של העים הנ"ל, ותדע
שהמעטים, הים העים הנמשכים מסורש האי, דהיינו
עים ד' בחי' הנודעים, המרומים בד' האותיות של השם
בן ד', והנקודות, הים העים הנמשכים מסורש הב'
דהיינו עים הקצוות ומכריעין, ועים רח"ס, כאמור.
וכבר

הנ"ל. ואמרנו כי העקודים הגיעו עה
טבורו. ואע"פ שאמרנו שהאורות יוצאים
דרך נקבי פה או חוטם, וכיוצא, זהו
עיקר האורות אבל ודאי שגם דרך
כותלי דופןי של זה הא"ק, בוקע ויוצא
אור ומאיר תדיר בהם.

וכבר נתבאר לעיל, כי כאשר רצה
המאציל להאציל בחי' נקודים, כוונתו
היה לעשות בחי' כלים, שיוכלו העולמות
התחתונים לקבל אורו, שמאיר בהם.

והנה ראה המאציל, כי עדיין לא היה
כח במקבלים לקבל האורות של
העינים האלה, אשר מקום התפשטותן
הוא, ממקום הטבור עד סיום הרגלים של
א"ק כנ"ל. ולכן מה עשה, טרם שהוציא
האורות האלו דרך העינים, צמצם עצמו
צמצום אחר, והוא, שכל האור שהיה
מתפשט בתוך הא"ק הזה מטבורו עד
סיום רגליו, העלהו בחצי גוף העליון
מהטבור ולמעלה, ונשאר המקום שמן
הטבור ולמטה, ריקן, בלתי אור.

והמשכיל יבין, וידמה מילתא
למילתא, איך - בכל אצילות בחי' חצי
ת"ת ונה"י, תמיד המאירים בעולם של
מטה: כי נה"י דז"א באיר אל הנוקבא
ונה"י דאוי"א מאיר אל הז"א ונה"י דא"א
לאוי"א, ונה"י דעתיק לאוי"א, ונה"י דא"ק
לעתיק, ולכל בחי' האצילות, כמיש בע"ה.
גם תבין, כי לכל בחי' הוצאת
אורות החדשים, היה קודם להם ענין
הצמצום, כי כן מציינו בא"א שצמצם
נהי' שלו, כדי לאפקא לזוין, כנזכר
במקומו. וכן היה בזה הא"ק, ואין להאריך
בוה.

והנה אחר שצמצם עצמו, הניח הד'
פרסא באמצע גופו, במקום
טבורו מבפנים, כדי שיפסיק בנתיים.
וז"ס, יהי רקיע בתוך המים, ויהי מבדיל
בין מים למים. כנזכר בזוהר בראשית ד'
ל"ב אית קרובא דדא באמצעית מעוין
דבר נש, דאיהו פסיק מעילא לתתא
ושאיב מעילא ויהיב לתתא. ואז נשאר
כל האור, לעילא מהאי פרסא, והיה שם
דוחק ומהודק, ואז בוקע בהאי פרסא
ויורד והאיר בשאר הגוף מהטבור ולמטה
וזהו בחי' פרסא הנזכר בריש אדרא
בדרוש

והב"ן בחי"ד, וה' אחרונה דהויה. וכבר ידעת
שענין השיתוף דמדה"ד בדין ועליית מ"ן וכי'
עד ההסתכלות בנקבי עינים, כל זה נעשה
רק בבחי"ב שה"ס ה' הראשונה דהויה, דהיינו
כפרצוף ס"ג דא"ק. גם לא בראש הס"ג,
המצביש מפה עד הטבור דא"ק, אלא בגוף
הס"ג דא"ק, שהיה מתפשט, מטבור דא"ק
ולמטה עד סיום רגליו, כי הוא שנעלם
וכא בפנימיות נה"י דא"ק, בסוד השיתוף דמדה"ד
בדין, ועלה למ"ן וכי' עד שיצא לחוץ דרך נקבי
עינים, בסוד התפשטות ב' מטבור ולמטה במקומו
ככתחילה.

ומזה תדע, דאע"פ דאותו הס"ג שיצא דרך
נקבי עינים, בהכרח שכלול מר' הכחי' ומעמ"ב
כנודע, עכ"ז, כל ההתחדשות הוה הנעשה מכת
השיתוף דמדה"ד בדין, אינו נוהג בכל העמ"ב של
הפרצוף הוה, אלא מס"ג שלו ולמטה לבד דהיינו
באותו החלק המיוחס לבחי"ב ולה' ראשונה
דהויה שנק' נקודות דס"ג, לאפוקי בחלק העליון
ממנו, המיוחס לבחי"א וליו"ד דהויה הנקרא
מעטים או ע"כ דס"ג, והבן היטב. וזה שמדייק
הרב לומר, אצל הנקודות דס"ג הם עיקריות
דס"ג, להשיענו, שכל השינוים והמקרים
שנתחדשו באור העינים, אינם רק בס"ג דס"ג
שה"ס ה' ראשונה דהויה, ולאפוקי מע"ב דס"ג.

ענף טו

כוונתו היה לעשות בחי' כלים וכי'
כי עד כאן, עדיין לא היה כלים
לכל העים, זולת כלי מלכות בלבדה, שהיו
כל העים נעקדים בכלי אחת הזו, ונודע
שאי אפשר להתחתונים שיקבלו אור העליון
כלי כלי, וצריכים לעשרה כלים בהעים, והמה
שנתחדשו בנקודים.

האורות האלה וכי' ממקום הטבור
עד סיום וכי' דהיינו האור דנה"י
הפנימים דא"ק ואור דגופא דס"ג שנננו שם
כמיש לעיל.

צמצם עצמו וכי' שכל האור שהיה
מתפשט וכי'. דהיינו הן האור של
נה"י הפנימים דא"ק עצמו, שנק' תנין
ואותיות דא"ק הפנימים, והן האור דגופא דס"ג,
שנק' נקודות תנין אותיות דס"ג.

העלהו בחצי גוף העליון: כבר נתבאר
בענפים הקודמים, אשר מטבור ולמטה
הוא מקום האור של בחי"ד, שהוא מדת
הדין, ומטבור ולמעלה הים ג' בחי' הראשונות
שה"ס מדת הרחמים. ובסוד העלאה הזו, נתמתק
מדה"ד במדת הרחמים.

ריקן בלתי אור. כלומר מאחר שאור ההוא
נמתק ועלה למעלה מטבור, נעשה שם
מקום פנוי וריקן, באופן שמעתה יהיה ראוי לקבל
ששם אור חדש, מבחי' השיתוף דמדה"ד בדין.
ואית

וכבר ידעת, שהאותיות שבתורה הם הכלים, עי' בפתיחה והים תורה שבכתב, אשר הבעל קריאה צריך להמשיך האורות בהם, בשעת קריאת הפרשה, בסוד בעל פה, ועיב סחויב להשמיע בעינים, הטעמים והנקודות, להמשיך אורותיהם מבי השורשים, כניל.

ובזה הבין, מה שהרב סכנה לעינים דנקודים בשם קטץ פתח צירי וכו', כמ"ש בענף הקודם, והוא, משום דהאור היוצא דרך העינים, הוא ראש וראשון, לירידת המכרועין סראש לגוף בסוד חולם שורק כניל והטעם הוא, משום שהסתכלות א' של פרצוף העליון נעשה בנקבי עינים, ולפיכך נמצאים האחים, שיצאו מבחי' ראש לבחי' גוף, ונעשה הפה לבחי' מלכות דגופא, שנקי סבור, כמ"ש שם.

אות ב' והנה בשביל גדול מעלת יקרו של העינין הזה, כי מלבד העסקות שבו שנוקב ויורד עד התהום, הרי הוא היתר שעליו חלום כל החיקונים, בכללם ובפרטם עד גמר התיקון בני"א, לפיכך נרחוב העינין הזה כפי יד ה' הטובה עלינו. ונתחיל בכיור מאסר חו"ל, בסויה, דומה דודי לצבי, מה הצבי הזה בשעה שהוא בורה מחזיר פניו לאחוריו, כך הקביה, וכו'.

והעינין, כי עד כאן, דהיינו במרם תיקון הסין ויצואת האור דרך נקבי עינים בסוד שורש הב' כסובא לעיל, לא ה' עוד שום מציאות שהתחננים ויכלו לקבל אורו יתי, בסויה כי לא ידח סמני נדה, כי עדיין לא היה זה המציאות של תיקון אחר הקלקול בהעולמות וכל הפוגם ה' נאכד ח'ו במחלת, אמנם בסוד השיתוף סדהיר בדין, שה"ס תיקון הסין, נעשה בכל פרצוף ב' צדדים, כלומר, צד אחור, וצד פנים, באופן שכל הפוגם ח'ו, אינו גורם שום חסרון בפרצופים העליונים אלא בזה, שהכלים דפנים נעשים כלפי הפוגם לכלים דאחוריים. כלומר שנמנע מהתחנן שפעו ואורותיו, וכלפי הפרצוף עצמו, נכחן, שהחזיר פניו לאחוריו, כלומר, שלא נעשה בו שום שינוי וגרעון בדומה לאדם שמחזיר פניו לאחוריו, שהוא חנועה בעלמא בלי שום שינוי בעצמותו. וזה שרמזו ז"ל מה הצבי הזה כשהוא בורה וכו' כי עד כאן היה הסתלקות האורות גורע בהכלים, כי ירדו ממעלתם כמ"ש בענף ט' בפס"ס ובפתיחה בסוד התפשטות הב', עיב. מכונה זה בשם הסתלקות, בשא"כ עתה נק' זה, בשם בריחה, כלומר, חנועה בעלמא. וז"ש ז"ל, מה צבי הזה וכו' מחזיר פניו לאחוריו פ"י שאוחו הכלי בעצמותה, פעמים מקבלת בחי' פנים בשביל ההתחננים, דהיינו שאיורה להם, ובשעת הפגם ח'ו, מחזיר אותו הפנים. להיות אחורים לתחתון, כלומר. שגם האחורים נשאר מ"ש כבחי' הפנים, אלא באופן שאינו מאיר אליהם. וז"ס ארך אפים, שררשו ז"ל מאריך אפו וגובה דלית שכאריך אף גם לרשעים, כלומר, שאינם נענשים בטחלת, מחמת החטא והפגם, אלא יכולים לשוב וגם מוכרחים לשוב, בסוד מאריך אפו וגובה דלית. וה"ס, פרצוף הכתר שנק' ארך אפים, ובלשון הזהר אריך אפיו, שכולל י"ג מידות של רחמים שה"ס הכללות מכל החיקונים, כמו שיתבאר לפנינו, בעיה.

אות ג' ונתחילה נבאר סוד הפרסא דאתחנן בגוי מעוהי כנגד הטבור, הטובא דכברי הרב בענף הזה ע"ש. והעינין תבין ע"פ האסור לעיל, אשר בסבת הזווג דהסתכלות א', שעלה קפח

בררוש ואלה המלכים וזהו מ"ש בזהר דאית חד פרסא בין המאציל לכתר.

ואמנם אמת הוא: כי כמה גולגלתין אית, דלית להון חושבנא, כנוכר בריש אדרא, והכתר דז"א, יהיה פרסא דאימא מפסיק אליו, וכיוצא בזה. אבל הכתר של כל האצילות, הוא נפסק ע"י ההוא פרסא של הא"ק.

ואמנם ודאי, שע"י הסתלקות האור למעלה מהטבור, היה מפסיק לשיהיה יכולת בעולם האצילות לקבל האור שלהם, אבל לא היה מפסיק לתת כח לעולם הכריאה, לשיובל גם הוא לקבל אורו

מפה אל נקבי עינים, נעשה באצילות דפרצוף הזה, סדר חדש דרה"ס כי ע"ס דראש נמצאים יוצאים מנקבי עינים ולמטה, ותוך סוף של פרצוף ההוא, דהיינו התפשטות המלכות בסוד או"ח שלה לעינים מינה ובה עד למלכות דמלכות, בסוד הסתכלות ב', נמצאים שיוצאים מנקבי עינים ולמטה, דהיינו שה"ס ראשונות דגופא באים בכלים דאון חוטם פה, והמלכות דמלכות שהיה סקומי מסבור ולמטה, נמצאת עתה מפה של ראש ולמטה ועי' בפס"ס בענף י"ג.

וכבר נתבאר לעיל בפס"ס ענף י"ג אות א' סוד הסיום דכל הארה ופרצוף, שהוא משום שהסבור שה"ס המלכות דמלכות, שעליו נעשה הסתכלות הב', אינה יכולה להשפיע למטה, וזולת או"ח לבד ובאותו הכמות שאו"ח שלה מלבוש לעינים דגופא מסנה ולמעלה, אמנם מאור ישר אינה יכולה להשפיע כלום, ולפיכך אין עוד זווג והסתכלות ג' באורות דנה"י שמסבור ולמטה, ולפיכך מסתיים שם הפרצוף דהיינו במלכות דאו"ח של האורות דנה"י האלו.

נמציינו למדים, אשר האורות הכתפשים מהמסך דמלכות דהסתכלות הב', עושים הסיום של הפרצוף. ולפי"ז תבין, אשר אחר שנתעלה הזווג דהסתכלות א' לנקבי עינים, נעשה סיום חדש בכל הפרצופין, כי מאחר שע"ס דראש מסתיימים בנקבי עינים, קבלו אח"כ דראש לבחי' מ"ד דגופא הנקי הגיח, וירר הפה לבחי' טבורא דגופא, והסתכלות ב', ונמצא שגם הפה של ראש אינה משפעת עוד אור ישר מסנה ולמטה, כמו הסבור שמלפנים, ואין בו זווג כניל, ונמצא שמסתיים שם הפרצוף בסו שבארנו גבי נחי הקורבים. ונמצא, שנה"י הקורבים של הפרצוף, נמצאים עתה למטה מסיומו של הפרצוף, כי כבר נשלם הפרצוף למעלה מטבור, כניל, והסת לבד מגופא. ורמזע שזה הסיום החדש הנעשה מכה הזווג דנקבי עינים, נקרא בשם פרסא, וז"ש הרב שד"ס יהי רקיע בתוך הכים ויהי כבדיל בין סים למים, כנוכר בזהר בראשית דף ל"ב אית קרומא חרא במסעיות מעווי דבי"ג דאיהו פסיק מעילא, לתתא, ושאיב מעילא ויהיב לתתא, ואז נשאר כל האור לעילא מהאי פרסא וכו' עכ"ל.

ודגך מוצא מיעוט גדול בהפרצופין, כי האחים שהיו

דאית ׀חד פרסא בין מאציל לכתר, וכו': כבר נתבאר בענפים הקודמים, אשר כל הארה ופרצוף נכחן על ראש וגוף, ומוכרח להיות בו ה' מדרגות געסמ"ב אשר כל התחנן הוא בחי' לבוש דגופא של העליון הימני, כי הע"כ הוא לבוש דגולגלתא, והסיג הוא לבוש לעיב וכו', ועיב נקרא כל מדרגה תחתונה בבחי' נאצל דגבי העליון, שהיא מלשון הכתוב ויהיה אצלו אמון כי משום שהוא מלביש דגופו של העליון הרי הוא אצלו כלומר, שדבוק בו ועיב נקרא בחי' אצילות שלו. והעליון נקרא משום זה בשם מאציל, כי מפה שלו הוא יוצא וכתפשוטו בסוד התפשטות הב' כנודע.

וזה אמרו דאית חד פרסא בין מאציל לכתר של הנאצל, כי מנקודים ואילך נעשה הפסק פרסא, בין מדרגה ע"יונה למדרגה תחתונה הנקראים מאציל ונאצל, כמ"ש בסמוך בע"ה.

והכתר דז"א יהיה פרסא דאימא מפסיק וכו': דכבר נתבאר ההבחן בין ראש לגוף, אשר הע"ס היוצאים בזווג דהסתכלות הא' שהמלכות והאו"ח משמשים בהם סמטה למעלה נכחנים בשם ראש, להיות העוביות והדין שבהמלכות אינם יכולים לפעול למעלה מדרגתם. אמנם הגוף, שתחילתו ועיקר בנינו הוא התפשטות האו"ח ממלכות של ראש ממעלה למטה, מפה עד הטבור הרי יש בו מבחי' העוביות והדין של השורש שלו, דהיינו המלכות שכפה של ראש ותדע, שעל דבר זה, מכונה הגוף בשם נחי של ראש להיותו בחי' הע"ס דאו"ח שמסעלה למטה. שיש בהם ענין הנבול והסיום. ואע"פ שאח"כ מניעתם אור העליון דהסתכלות הב', ויוצא בהגוף עצמו, בחי' ט"ס ראשונות מטבור ולמעלה והתפשטות המלכות יורדות מטבור ולמטה, עם כל זה הוטבע בו העוביות מכה הסתכלות הראשון, שהוא שורשו ועיקר בנינו כאמור.

ובזה תבין שמהתעלות הזווג דהסתכלות א' לנקבי עינים ואילך, יצאו האח"כ מבחי' ראש וקבלו לבחי' גופא, כלומר לבחי' ע"ס דאו"ח שמסעלה למטה, הנקי נה"י דהסתכלות א' דהיינו לבחי' הסיום של זווג הזה. ועיב, מפה של ראש ולמטה, הריהו כבר נחשב למטה מגבול כל הפרצוף דבחי' הסתכלות א', כלומר למטה מגופו וחיצון הוא לו.

והנה משום זה, גם הסתכלות הב' אינו על טבורא דגופא אלא נתעלה לפה, שנמצאים ט"ס ראשונות דגופא יוצאים עיב באח"כ, והנה"י מפה ולמטה. אמנם הדע, שהוא פרצוף נוסף בין עליון לתחתון, באופן שניתוסף פרצוף חדש בין מדרגת גולגלתא לעיב, וכן בין עיב לסיג ובין סיג למ"ה ובין והוא המכונה בשם פרצוף כינוני בין מאציל לנאצל, וזכור זה.

שהיו מלפנים בחי' ראש, שהם חב"ד, יצאו עתה מבחי' ראש, ונעשו לבחי' תוך, שהם הגי' ער הטבור. והגג' שמלפנים, הנמשכים ספה ער הטבור, ירדו עתה ונעשו, לבחי' סוף וסיום, שהם הגהי' ער אצבעות רגלים. והנהי' שמלפנים, שמטבור ולמטה, יצאו לגמרי מהפרצוף, להיוחס מלמטה מאצבעות רגלי הפרצוף, כאמור.

אמנם כל השינוי הנזכר, נעשה בעיקר רק בכח האורות של הפרצוף, אמנם בבחי' הכלים הסה נכחנים עוד כמו בשורש הא', כלומר שמטרם עליות המין כי וראי שלא נסקו הכלים דנהי' מן הפרצוף, אי' שנשארו בלי אור, לפי שכבר נשלמו האורות למעלה מהטבור, בסוד הפרסא שהושרש ספה כאמור. וכן סדר הלכשה לא גשתנה כי כל החתון מלביש גם עתה להעליון ספה של ראש ולמטה, ולא מנקבי עינים ולמטה כי כבר ירעה שענין הלכשה עליון לחתחון, מתחיל מהמקום שמשטה נאצל ויוצא, ולפי שלא נעשה שינוי בהכלים, נמצא שבערך הכלים יהיה התחון יוצא דרך פה דעליון, כמו בשורש א', ולפיכך גם ההלכשה מתחלה ספה ולמטה. כמקודם.

אות ד' ועל פי הדברים האלה, יתבאר לנו סוד י"ב הפרצופין, שיצאו מסיבת הפרסא.

וכבר דברנו בזה בסמ"ס דף מ"ט ד"ה וה"ס ג' פרצופין ע"ש, ועתה נרחיב הדברים.

והנה עד עתה לא מצאנו כמפורש בדברי הרב, רק די פרצופין, הנקראים ע"כ ס"ג מ"ה בין, או טעמים נקודות תנין אוחיות, אמנם בהכרח שיש ג"כ פרצוף חמישי, שהוא הכתר שנק' פרצוף גולגלתא או עתיק, וכן סרסו לנו הרב בע"ה בשער ט' פ"ו, וז"ל, ולעילא מגולגלתא דל"ה, יש בו דוגמא בחי' עתיק דאצילות, עש"ה, וא"כ, יש לריוק סדוע הוא מונה חסיד ר' פרצופין בא"ק ולא חמשה פרצופין, כמו שהוא באמת, ועוד, סדוע באצילות מונה חסיד ה' פרצופין, בשם אי' וא"א וז"ל, כנודע, ובטה ישתנה מא"ק.

והענין כי כבר בארנו בענף ט' בסמ"ס אוח ג' בסדר אצילות ה' פרצופי א"ק, אשר הראש של פרצוף הא', הוא נעלם סאה, להיותו בבחי' אורות שקרמו לכלים, ואע"פ שכל הראשים הם מבחי' אורות שקרמו לכלים, אמנם זהו נאמר, רק בערכם עצמם. כלומר, באוחו הבחינה כלי שנתחדש בפרצוף ההוא, שכוח נבחן ראשו לבחי' שורש, וכן נבחן שאורותיו קרמו לכלים. משא"כ בערך פרצוף העליון הימני, נחשב ודאי גם הראש שיש בו כלים, שהרי נמשך ספה דעליון והסה כבר בחי' כלי הוא, כנודע, אמנם זה הראש הא' דא"ק, שעדיין לא היה בחי' הכלי במציאות בעולמות לגמרי, ע"כ הוא נבחן כמו אורות בלי כלים, וע"כ נעלם ונשגב סאה, כי לית מחשבה חסידא באור כלי כלי. ולפיכך, תחילת הדיבור יכול להיות מהגוף דראש הא', כלומר, הסתפשם ויוצא ספה דראש הא' ולמטה, שהם המלכות של ראש, שכבר הוא בבחי' כלי, והוא שנקרא פרצוף גולגלתא. דהיינו ביחוד ספה של הראש ולמטה, אבל למעלה מזה אין לנו שום רמז ודבור.

אמנם גם מפרצוף גולגלתא, אין לנו עסק כלל, והוא להיותו סמ"ס ונעלם בדי' הפרצופין עסמ"ב דא"ק. החיצונים המלבישים אותו, וחיינו כמו הגופים דכל הפרצופין שאין אנו עוסקים בהם, משום שכלובשיק בפרצוף תחתון מהם, אשר ע"כ הסה נעלמים שם, כנודע, וכל הסדוכר הוא רק בראשי הפרצופין המגוללים בלי לבוש, וע"כ מתחיל הרב להבחין רק מ"ע"ב ולמטה, ולפיכך

אורו ג"כ, ולכן הוסיף בחי' אחרת, להניח שם אותו מסך והפרסא הנ"ל.

נמצא שהם ב' דברים: צמצום האור למעלה שיוכל האצילות לקבל האור שלו, וענין הפרסא היה כדי שיוכל גם הבריאה לקבל אורו. ותבין ותשכיל בזה, איך יש פרסא בין אצילות לבריאה.

והנה ע"י עליית האור הזה שבחציו התחתון, למעלה מהטבור, כנ"ל אז נתרבה אור גדול ורב בחצי גוף העליון, ואז נעשה זה האור, בבחי' מין אל טעמים דס"ג, שהם אוזן חוטם פה רי'ל

ולפיכך אנו מכחינים בא"ק רק ראש חוד סוף, אשר ראש דע"ב החיצון הי"ס הראש דא"ק, וראש דס"ג החיצון המלביש ספה דע"ב ולמטה, הי"ס חוד דא"ק, וגומא דס"ג המלביש ספה דס"ג החיצון ולמטה, דהיינו מטבור דגולגלתא דא"ק עד סיום רגליו, נקרא בחי' הסוף של א"ק והיינו בעודו בסוד התפשטות א' דהיינו, בסרם שעלה למ"ג וכמ"ש בסמ"ס בענף ט' בארוכה עש"ה. וכבר נתבאר לעיל באות ג' סדר רת"ס החדש הנעשה בזה הפרצוף שיצא דרך נקבי עינים שאנו מכנים אוחו שורש הב', עש"ה, אשר הראש עצמו נחלק לראש ותוך, שמענינים ולמעלה יצא הראש הנק' חב"ד, ומענינים ולמטה, כלומר כאן חוטם סה, יצא התוך הנק' הגי' או מ"ר דגומא. וכבר ירעה שכל פרצוף נבחן כמתייב על ה' פרצופין: גולגלתא ועסמ"ב, הכלבישין זה לזה ספה דעליון ולמטה, כמו שהארנו בענף ט' בסמ"ס עש"ה, נמצא, שזה הפרצוף שיצא ע"י עליות מין, יצא ג"כ בסוד ה"פ געסמ"ב, שכל תחתון מלביש לעליונו ספה ולמטה. כמ"ש לעיל אות ג' דאע"פ שהתחתון יוצא דרך נקבי עינים דעליון זהו ביחוד בסוד האור, אבל בעיקר אצילות נמצא נאצל ויוצא דרך פה דעליון, כמלפנים, ע"ש"ה.

ובזה תבין, שאח"פ דכל ראש מה' הפרצופין יצאו מבחי' ראש, ונעשים לפרצוף מיוחד לפי עצמם אשר הכלים שלהם שיוכים עדיין לבחי' ראש כמקודם, כי בהכלים לא נעשה שינוי, כנ"ל באות ג' אמנם האור שבהם, הוא ודאי אור חדש מבחי' גוף והג'ה, משום שנמשכים מהמלכות של ראש העומדת בנקבי עינים, כמ"ש לעיל, והנך מוצא, שנתוסף פרצוף חדש בכל ראש וראש מה' הפרצופין.

באופן אשר בפרצוף הכתר, שה"ס ראש הא', שעד כאן לא היה בו בחי' כלי כלל ועיקר, כנ"ל יצאו עתה האח"פ שלו בבחי' פרצוף חדש, שיש בו ב' בחי' ביחד, שמצד הכלים נבחן לבחי' ראש, ומצד האור נבחן לבחי' גוף. ותדע, שפרצוף הזה הי"ס אריך אנפין, שנק' בחי' ה' ספירות תחתונות דכתר, או מטבור ולמטה, וכל זה הי"ס אח"פ דראש הא' שיצאו לבר מראש. וז"ס ד' פרצופי הכתר, כי מחציתו העליון כלומר מנוק' עינים ולמעלה הי"ס עתיק ונוקבא, ומחציתו התחתון, כלומר, און חוטם פה הי"ס אריך ונוקבא.

ועדיין

וזו אמרו, והכתר דז"א יהיה פרסא דאימא מפסיק אליו, כי אימא הי"ס מדרגת הס"ג, שהיא המאציל של הז"א, שה"ס המ"ה, ומאחר שניתוסף פרצוף בינוני בין אימא לז"א כאמור, הרי הז"א אינו יכול לקבל ספה דאימא, רק ספה דפרצוף הבינוני שהוא הנקרא פרסא ונמצא מעתה, שהפרסא מפסקת בין אימא לז"א והכן.

נמצא שהם ב' דברים צמצום וכז': פירוש, כמו שביארנו לעיל, שסמיכת התיקון דעליית מין נכפלה כל מדרגה דגעסמ"ב לשנים בסוד מאציל ופרצוף בינוני, הנה מאותו הסיכה, נכפל ג"כ כל נאצל כלפי עצמו, לבי' פרצופין: פנימי וחיצון. באופן, שמעתה אין דך שום אצילות פרצוף פרטי, שלא יהא כפוף משנים, דהיינו פרצ' פנימי ופרצ' חיצון: שהפנימי מתחיל ממקור יציאתו, דהיינו מהמלכות שבמענינים של העליון, שראשו נמשך עד הפה, ומפה עד החזה התוך, ומחזה עד הטבור הסוף, ונמצאים כל רת"ס שלו מסתיימים למעלה מטבור ושם נפסק. והחיצוני, מתחיל ממקור יציאתו שמטרם עליית המין, דהיינו מהמלכות שכפה של העליון, ונמשך ראשו עד החזה, ומחזה עד הטבור התוך, ומטבור ולמטה עד סיום רגליו הסוף, ונמצא שמטבור ולמטה אין שם כלל מאור של פרצוף הפנימי, להיותו כבר נפסק למעלה מטבור, ורק הסוף של פרצוף החיצוני שהם נהי' שלו, המה לברם מאירים שם. ולחיות שפרצוף החיצון הזה, נמשך מהמקור שמטרם עליית מין, ע"כ הארתו מועטת, כי אין בו מאור החדש היוצא מנקבי עינים.

וזה אמרו שע"י הסתלקות האור למעלה מהטבור היה מספיק שיהיה היכולת בעולם האצילות לקבל האור שלהם, אבל לא היה מספיק לתת כח לעולם הבריאה. והיינו כדאמרן, שזה האור החדש הנמשך מכת הסתלקות האור למעלה למ"ג יהיה כל רת"ס שלו נשלמים למעלה מטבור, ששם מלבישים הע"ב והס"ג דא"ק, שנקראים אצילות. אבל לא היה מספיק לתת כח לעולם הבריאה, דהיינו למ"ג דס"ג המלביש מטבור ולמטה דא"ק, המכונה עתה בבחי' בריאה, כמ"ש בסט"ך, ונמצא שעדיין אינו ראוי לקבל מאורות פרצוף הפנימי כדאמרן, וע"כ הוסיף בחי' אחרת, להניח שם אותו מסך ופרסא, שהוא שא"כ מלעילא כלומר מפרצוף הפנימי שממקלה לטבור, ויהיב לתתא, כלומר לנהי' ולבושיהם שנמצאים למטה מטבור.

וזה אמרו, נמצא שהם ב' דברים וכז', ר"ל ודרייק, שהם ב' שורשי תיקונים מיוחדים, אשר כל ההכתנות מבין עולם אצילות לעולם הבריאה נכחנים על פיהם, כמ"ש לפנינו בע"ה. ותבין ותשכיל בזה איך יש פרסא בין

אצילות

פנים מסבירות

ועד"ן האח"פ דראש ע"ב, יצאו מבחי' ראש והיו לפרצוף מיוחד, שענינו יתבאר במקומו בע"ה.

ועד"ן האח"פ דראש הס"ג, יצאו מבחי' ראש והיו לפרצוף מיוחד, שה"ס ישמ"ת וכן ה"מ"ה וב"ן שו"ס י"ב הפרצופין שיצאו מכה הוונג שבנקבי עינים, כמ"ש במקומו, בע"ה.

אות ה' וכוה תכין, מה שעמדנו לעיל מדוע באצילות מונה הרב תמיד ה' פרצופין, ולא בא"ק, ועתה מוכן היטב, כי בא"ק אי אפשר להיות לנו שום עסק בפרצוף הכתר, כי הראש הא', ה"ס אור בלי כלי, כמ"ש לעיל, משא"כ בפרצופי אצילות, אשר האח"פ דכל ראש יצאו לבחי' גופא, וכאמור בסוד י"ב הפרצופין, ולפיכך באצילות מוכיר הרב גם את הא"א בסוד ה' פרצופין להיותו בחי' האח"פ דראש הא', שהוא כבר נחשב לבחי' גופא דראש הוה, והבן היטב, וכוה תכין דברי הרב בע"ה ש' מ"ב פ"א בכיאר הכתר, וז"ל וביאר הדבר, כי בהכרח הוא, שתהיה מדרגה אמצעי בין המאציל אל הנאצל וכו', וע"כ הוהירו בו הכמים במופלא מסך אל תדרוש, אמנם חלית מה שאנו יכולים לדבר בו, הוא, כי הכתר הוא בחי' מסועע בין מאציל לנאצל, וכו' ונמצא שיש בבחי' זו ב' מדרגות וכו', ויש בה בחי' א"ס ובחי' נאצלים, וב' בחי' אלו, הם הנקראים עתיק וא"א, ושניהם נקראים כתר, כנודע אצלנו, וז"ל כמ"א, כי המלכות שבמלכות שבעולם האצילות, המתלבשת בראש הבריאה שהוא הכתר, שנקרא א"א, הוא בחי' עתיק של העולם הבריאה, והבן זה מאד וכו', ודע כי עד"ן הוא בכל ה"ס שבכל עולם ועולם, וכן בפרטות בכל פרצוף ופרצוף, כי לעולם כל בחי' עליונה נקרא מאציל, ותחתונה נאצל וכו', ויש בחי' אמצעי ביניהם הנקרא כתר, והבן זה מאוד כי בו יובנו כל הדרושים וכו', עכ"ל מלה במלה.

ועם האמור תכין הענין היטב, כי הכתר הי"ס ראש הפרצוף, וכל עוד שלא יצאו אחת"ס לבר מרישא לא היינו יכולים לדבר בו להיותו אור בלי כלי כנ"ל, וזה אמרו חלית מה שאנו יכולים לדבר בו הוא כי הכתר בחי' מסועע בין מאציל לנאצל וכו', כלומר כי מנקודים ואילך אפשר לדבר גם מהכתר, והיינו רק מבחי' אח"ס שבו שיצאו ונעשו בחי' מסועע בין מאציל לנאצל וסוד נאצל ה"ס הנוף שלו בבחי' התפשטות הב' הכא אחר הסתלקות אורות דהתפי"א מהנוף, כנ"ל בענף ט', ויש והיו זה סוד בתכלית הריחוק כי בהראש לאן תי' בחי' כלי כנ"ל, אמנם עתה נעשה האח"ס לבחי' אמצעי, שמצד א' יש בו בחי' כלי להיותו נמשך מהמלכות דנקבי עינים ומצד א' נחשב עדין לבחי' ראש וכתר, כי אח"ס כלים דראש חסה, וזה אמרו ונמצא כי יש בבחי' זו ב' מדרגות וכו' פירוש שבכלל הראש הנק' כתר נעשה ב' מדרגות, כי מנקבי עינים ולמעלה הוא מדרגה אח' של הכתר, שה"ס מאציל שאין בו מבחי' כלי והוא שהרב קורא אהו בשם עתיק, ומדרגה הב' היינו האח"ס שיצאו לבר מרישא שנק' אריך אגנין שיש בו בחי' כלי בדקות כמו שהולך ומבאר, שהוא מפני שהמלכות דבחי' מאציל שנק' עתיק, נעשית שורש ומשמיע לבחי' השניה הוה, וע"כ הכלי מלכות ואוי"ח שלה הוא שורש, ועד"ן יתבאר לך היטב כל הפרק הנזכר, ואמר שם עוד, שכל שנתבאר בכתר הכללי דאצילות נהג בכל פרצוף ופרצוף בפרטות וכו', והענין כי כל מדרגה ומדרגה שבגממ"ב, נבחנת העליונה לבחי' מאציל, והשניה ממנה לבחי' נאצל, והוא להיותה בחי' התפ"ב הנמשך ויוצא מפה של ראש העליונה, כמבואר לעיל בענף ט' בפמ"ס, ולפיכך מנקודים ואילך שיצאו האח"ס דכל ראש לבר מרישא, ונתקן לפרצוף אמצעי כמ"ש

פנים מסבירות ענף טו

כמ"ש לעיל בכיאר י"ב הפרצופין, עש"ה, הנך מוצא שענין ב' הכתינות הנו, וסוד הכינוי והאמצעי בין מאציל לנאצל, נהג בכל מדרגה ומדרגה דכרי הרב, הן בכללות דהיינו בין פרצוף לפרצוף, והן בפרטות דהיינו בין ה' המדרגות כתר ועמ"כ שישנם בכל פרצוף, כי ע"כ נתחלקו ל"ב פרצופין כנ"ל והבן היטב.

אות ו' המתבאר לנו מכל האמור אשר גם אחר עליית המ"ן ויצירת הפרצוף דרך נקבי עינים נשאר ג"כ סדר הלבשת הפרצופין זה לזה כמו מקודם תיקון מ"ן דהיינו מפה של ראש דעליון ולמטה, אכן האורות דאח"ס, הנמצאים בין נקבי העינים עד מקום התחלת פרצוף התחתון, המה נעשים לבחי' חדשה של כתר, שה"ס האמצעי בין מאציל לנאצל כנ"ל, כאופן שיש לכל פרצוף ב' כתינות של כתר כנ"ל ותדע אשר בחי' הא' מכונה בשם טעמים ובחי' הב' בשם נקודות. **באופן שב' הבחי' דראש הא', שהנאצל שלו נק' ע"ב יהיה בחי' א' טעמים לע"ב ובחי"ב נקודות לע"ב.** וב' בחי' דראש הע"ב, שהנאצל שלו נק' ס"ג, יהי' בחי' א' טעמים לס"ג ובחי' ב' נקודות לס"ג, וכן ב' בחי' דראש דס"ג, שהנאצל שלו נק' מ"ה וכו', יהיה בחי' א' טעמים למ"ה ובחי' ב' נקודות דמ"ה וכו'.

וכוה תכין מאמר חו"ל ששאלו לבן זומא וכו' ואמר צופה הייתי בין מים העליונים לבין מים התחתונים, ויש ביניהם כשלוש אצבעות, ואמרו ז"ל, עדיין בן זומא מבחין, שאין בין זה לזה אלא כמלא נימא ע"כ. פירוש, כי סוד מים עליונים ה"ס מאציל, ומים תחתונים ה"ס הנאצל, וכבר נתבאר שכל פרצוף עליון בכל מקום שהוא, נבחן לבחי' מאציל אל התחתון שלו, שהרי כל תחתון נאצל ונולד מהעליון אליו כנודע, וכן נתבאר, שכל מה שהוא מגולה מהעליון הוא רק הראש לבר, כי גופו מפור ומלוכש בהתחתון, ונתבאר, שהראש ה"ס כתר וכולל ב' בחי': בחי"א מנקבי עינים ולמעלה, שנק' טעמים, ובחי"ב הוא האח"פ שמנקבי עינים ולמטה, וז"ל בן זומא, צופה הייתי בין מים העליונים שה"ס המאציל, דהיינו בחי' הא' של הכתר, ובין הנאצל דהיינו התחתון שלו המלבישו מפה ולמטה כנ"ל, ויש ביניהם כשלוש אצבעות פירוש כי אור דהג"ת מכונים ג' אצבעות, ונתבאר לעיל, אשר האח"פ דראש הללו, שמקומם מנקבי עינים עד התחתון המה בבחי' אור דתג"ת וגופא ע"י לעיל אות ד' וע"כ מתמה בן זומא איך ג' אצבעות האלו מפסיקין בין מאציל לנאצל, ונמצא הנאצל אינו דבוק לגמרי בהשורש שלו, שמשם נמשך אורו, דהיינו בנקבי עינים, כי האח"פ מפסיקין ביניהם, כנ"ל.

ולפיכך אמרו, עדיין בן זומא מבחין, כלומר שעדיין לא זכה לפנימית, שה"ס הויה דמ"ה כי כל זה ההפסק דאח"פ וענין יציאתו לבר מרישא כנ"ל זה היה רק בהב"ן שנק' חיצון, אמנם סוד הויה דמ"ה החדש, שיצא בעולם התיקון אין בו פרצוף האמצעי בסוד אח"פ שיצאו לחוץ שפסיקין בין מאציל לנאצל אלא כל נאצל נמשך ודבוק במלכות של המאציל בעצמו, המכונית בשם נימא, וז"ל, שאין בין זה לזה אלא כמלא נימא, דהיינו המסך שבמלכות דעליון הממלא להתחתון עם האו"ח שלה, והרברים מבוארים. **ועתה**, מצאנו הפתח להבחין על נכון, מבין או"א עילאין לישמ"ת, הטובא בע"ה שער או"א פ"ט שהבאנו לשונו בענף הקודם בפמ"ס אות ג' עש"ה, ותכין הרברים על דרך שבארנו לעיל, כהבחן כל ראש לטעמים ונקודות, אשר מנקבי עינים ולמעלה ה"ס הטעמים וסוד המאציל, ולמטה מהעינים דהיינו האח"פ שיצאו

פנים מאירות צא

אצילות לבריאה וכו': וצריך שתדע בכאן, ענין הכינויים חוה ומבור שבדברי הרב אשר הוראתם אחת היא, דהיינו בחי' המסך שבכלי מלכות דרישא דגופא, כלומר, המסך שעליו נעשה הסתכלות הב' לגמר כלים, שממנו ולמעלה יוצאים מ"ס ראשונות של הנוף, וממנו ולמטה עד סיום רגליו יוצאים בחי' נהי' דגופא, כמו שנתבאר לך בענפים הקודמים: אלא כשהמדובר הוא מפרצוף הכללי, שהוא פרצוף הכתר, אנו מכנים אותו בשם מבור, וכשהמדובר הוא מפרצופי ע"ב ס"ג מ"ה וכו', שהמה מלבושי פרצוף הכתר, אנו מכנים אותו בשם חוה, וזכור זה לכל המקומות.

וגם תדע, דאע"פ שכל פרצוף מוכרח שיהי' בו ה' פרצופין שהם כתר ועמ"כ, מ"ס עיקר הפרצופין בכלל, אינו רק פרצוף הכתר בלבד, ושאר ד' הפרצופין עמ"כ, המה לכושים חיצונים וטפלים אלו. באופן, שכל ההכחות האמורים בפרצופי עמ"כ, צריך שתשכיל ותכין אותם, מפרצוף הפנימי שהוא הכתר, כי ממנו נמשכים, אלא שמתגלים בהלבושים. וכ"ל הזה נהג, הן בכללות כל העולמות והן כפרטי פרטות שבפרצופין.

ונתבאר לעיל בפמ"ס ענף י"א אות יוד אשר ב' כוללים מקיפין כל העולמות: כולל הא', הוא א"ק. כולל הב' הוא ב"ן דא"ק, הנק' עולם הנקודים, או ב"ן הכולל. וכל אחד מהם נבחן לה' פרצופין: כתר עם ד' הלבושים עמ"כ עש"ה. וכוה תכין, אשר הלבוש הא' שהוא פרצוף ע"ב בכלל רת"ס שלו, וכן ראש דס"ג שנק' ע"ב דס"ג, הוא לברו נקרא אצילות, שהורתה שמיורת הוא כמו גוף אחד עם פרצוף הפנימי, שהוא הכתר. אמנם הס"ג דס"ג, שכלביש מחוה דפרצוף הפנימי ולמטה, אשר כבר אין שם מאור הפנימי דפרצוף הכתר, כי כבר נפסק שם למטה מחוה כנ"ל, ואין שם רק בחי' אור דחיצוניות לבר כמ"ש לעיל בארוכה, וע"כ נק' בשם בריאה, שהוא לשון חיצוניות, מלשון בתי כראי או פוק ותני לברא, כלומר, שהוא אינו גוף אחד עם הפרצוף הכללי, שהוא הכתר, אלא שנחשב כמו גוף שני לו.

וכוה תכין דברי הרב בע"ה שער מ"ז פ"ב שהמשיך סוד האצילות, כמו אדם עם מחשבתו עצמו, שכל אבריו מתנענעים ע"י מחשבתו, שא"צ לדבר אליהם כסוד איהו ותוהי וגרמוהי חד כהון. ואת הבריאה מרמה, למלך עם עבריו, אשר אינם נענים למחשבתו כי אם צריכים שירכב ויצוה אותם. ומסיים שם, שריבור זה ה"ס הכאת הארת האצילות כהפרסא דבריאה ששם סוד הפה, אשר עצמות הא"ס יוצא דרך שם, בסוד הקול והדיבור, היוצא מהכל הפה

שיצאו לבר מרישא ה"ם הנקודות, וסוד אמצעי בין מאציל לנאצל כמ"ש לעיל עש"ה, אלא בראש האי. שהוא הכתר הכללי של ה"ם: נקראים עתיק וא"א, ובראש הע"ב והס"ג נק' או"א וישו"ת, כמו שהודעתוך לעיל, וכבר נתבאר לעיל בענף ט' בפמ"ם אות ה' שתחילת הענין של תיקון מ"ן נעשה בראש הס"ג דא"ק, המלביש ספה דע"ב דא"ק עד טבור הכללי דא"ק, גם לא בראש דס"ג עצמו אלא כגופו שהתפשט מטבור ולמטה דא"ק, ונעלם בתוך נהי' הפנימים דא"ק, דע"ב נשאר הראש דס"ג בשם או"א עילאין, כמ"ש הרב לעיל בעה"ח ענף ח' ע"ש, שהוא משום שבו לא נעשה ענין יציאת אח"כ לבר מרישא. אלא כגופו כנ"ל, וע"כ נשאר הראש דס"ג בשם ע"ב דס"ג וטעמים, אשר מקומם ספה דא"ק עד הטבור, כנ"ל, וגם נק' עקודים, משום שאין שם לכל הע"ם רק כלי אחד, וגופו, שירד לתוך נהי' הפנימים דא"ק ועלה למ"ן לחיוב הפנימים, ויצא דרך נקבי עינים, הוא מכונה כולו בשם ס"ג דס"ג, ובשם ישו"ת, דהיינו בחי' נקודות, כנ"ל, אלא שהוא עצמו נחלק בהכרח ג"כ לטעמים ונקודות, כנ"ל בדברי הרב בע"ח שער מ"ב פ"א עש"ה.

וזה אמרו בש' או"א פ"ט הנ"ל כי אימא עילאה יש לה הויה דס"ג והיא נוקבא אל אבא שהוא הויה דע"ב וכו' דהיינו כמו שאומר לעיל בעה"ח ענף ח' אשר ד' אותיות הויה וטנת"א ועמ"כ נמשכים משורש אחד שהיא מסוד ד' הבחי' דאו"י הנודעים בשם חכמה ובינה וז"א ומלכות, שלפ"י נמצא שהחכמה הנק' אבא ה"ם הויה דע"ב ואות הויה משם בן ד', והבינה שנק' אימא, ה"ם הויה דס"ג ואות ה' עילאה משם בן ד', והיא תמיד נוקבא אל אבא כי ה' עילאה היא נוקבא אל הויה כנודע, אלא שמדייק ואומר אמנם בהתחלקותה לבי' בחי' או בחי' ראשונה נרמות במילוי ויד' דיוור של הויה ובחי' השניה נרמות בהי' ראשונה של הויה וכו' פירוש, שענין התחלקות הבינה ה"ם התחלקות הנעשה מתיקון מ"ן ואילך בכל ראש מנעמ"כ לבי' בחינות כנ"ל, שמנקבי עינים ולמעלה ה"ם הטעמים ויורד דהויה וע"ב ואו"א עילאין ובחי' מאציל, ולמטה מנקבי עינים דהיינו האח"כ שהם יצאו לבר מרישא, ה"ם הנקודות וה' ראשונה דהויה וס"ג וישו"ת ובחי' אמצעי, והבן היטב, וזה שהולך ומרחיב הכיבוד שאז בחי' הראשונה נרמות בו"ה של מילוי יורד דהויה ונקרא אהיה וכו' ע"ש, כלומר שאל תטעה שבינה זו של בחי' הראשונה שמנקבי עינים ולמעלה הוא בחי' ה' ראשונה והויה דס"ג להיותה הנק' דחכמה, כי בבחי' ראשונה אי אפשר להיות בחי' ס"ג וה' ראשונה, שכל אלה הם סוד הנקודות, כלומר מבחי' אח"כ שיצאו לבר מרישא ונעשו לבחי' בינוני ואמצעי שבין מאציל לנאצל, משא"כ בחי' הראשונה שמנקבי עינים ולמעלה ה"ם המאציל וסוד הטעמים וכו' כנ"ל ולפיכך משמיענו הרב שסוד הבינה שהוא הנק' דחכמה מבחי' ראשונה, ה"ם אהיה ולא הויה דס"ג, וה"ם מילוי ויד' של הויה דהויה ולא ה' ראשונה, כאמור והבן היטב. ובוה תבין מ"ש הרב בע"ח בשער יד' פ"ח אות ד' וז"ל, אימא נקרא אהיה, ובכל אחד מ"ם שבה יש אהיה או, וכל שם אהיה שהוא בקו ימין שלה הוא דיווין, ושל שמאל בהי"ן, ושל קו אמצעי באלפ"ן. וכל זה בלבושים ובכלים שלה, עב"ל. פירוש, כי כבר הראת לדעת בפמ"ם לעיל אות א' ובפמ"א דף ע"ג ד"ה ופירוש עש"ה, אשר מצד שורש הבי' שהוא מכה תיקון המ"ן וווג דנקבי עינים, יצא סדר מיוחד של ע"ם, כגוסף סדר ע"ם הקודמים, שהיו נכתבים רק ע"פ די' הבחי' דאור

ר"ל אל השרשים הפנימים שלהם בתוך הגוף, ולא אל האורות היוצאים לחוץ דרך הנקבים. ואז ע"י מ"ן אלו העולים שם, נדווגו שם ע"ב שבגלגלתא דא"ק עם בחי' הס"ג שבו, שהם השרשים של און חוטם פה, שהם טעמים, כנ"ל. ואז נמשך אור חדש מלמעלה מן הזווג הזה ובוקע ויורד דרך הפרסא מהטבור ולמטה.

אמנם האור הראשון שהיה בתחילה למטה, ועלה למעלה, שוב לא ירד, ונשאר שם מהטבור ולמעלה ושם הניח שורשו תמיד, ומשם נתפשט ויצא דרך העינים והם הם הנקודים, ונמשך ונתפשט בחוץ עד סיום רגליו דא"ק כנ"ל.

והנה כל האור הנמשך עד הטבור, אפי' שהוא מבחי' העינים הכל הוא נבלע ונכלל בעקודים, ולכן איננו

דאור ישר, וזה הסדר החדש מכונה בשם, תיקון קוין עם ראש תוך סוף, אשר ג' הקוין של ראש שה"ם ב' קצוות חסד ודין ומכריע, נקראים חכ"ד. והם אמנם ג' בחינות של ע"ם בהראש: אשר קו הימין שבכל ספירה וספירה מהע"ם של הראש נק' ביהוד ספירת חכמה והם קצוות של החסד שישנם בהראש. וקו השמאל שבכל ספירה וספירה מהע"ם ההם, נקרא ביהוד ספירת בינה, והם קצוות של הדין שישנם בבחי' הע"ם דהראש, וקו האמצעי שבכל ספירה וספירה מהע"ם ההם נקרא ביהוד ספירת דעת, והם קצוות של המכריעים שישנם בהע"ם של ראש. ועד"ו מסתדרים הע"ם של התוך, בסדר ג' קוין עם רת"ם שקו החסד שישנו בכל ספירה וספירה מהע"ם של התוך נק' ביהוד ספירת חסד, וקו השמאל שבכל ספירה נקרא ביהוד ספירת גבורה, וקו האמצעי שבכל ספירה נקרא ביהוד ספירת תפארת. ועד"ו מסתדרים הע"ם של הסוף, שקו הימין שישנו בכל ספירה מהם נקרא ביהוד ספירת הנצח, ושל שמאל נקרא ביהוד ספירות ההוד, ושל אמצע נקרא ביהוד ספירת היסוד, וזכור זה לכל המקומות, שאי אפשר לחזור עליו בכל פעם.

וכבר הודעתוך, שאימא עילאה ה"ם המלכות שבנקבי עינים, המשפעת האו"ח שם מסטה למעלה, שה"ם הטעמים והויה דע"ב, כמ"ש היטב לעיל. אשר גם הבינה דשם אינו כלל בחי' ס"ג אלא בחי' אהיה ע"ש וזה שהשמיענו כאן הרב, כי להיות שבינה הזו, דהיינו סוד המלכות שבנקבי עינים, הרי היא כל השורש של הויה דס"ג מסוד תיקון ג' הקוין ימין שמאל ואמצעי לפיכך נרשמת בג' שמות של אהיה, כלפי ג' הקוין ימין שמאל ואמצעי. ולפי שהויה בחי' ראש, נקראים משום זה חכ"ד כנ"ל. וע"כ, כל שם אהיה שבקו ימין שלה, הנקראים ביהוד ספירת החכמה דאימא, הם שמות אהיה במילוי ודיון, וכל שם אהיה שהוא בקו שמאל שלה הם שמות אהי' במילוי ההי"ן, שכוללים ספירת הבינה דאימא. וקו האמצעי, שכולל ספירת הדעת דאימא, הם שמות אהיה במילוי אלפ"ן. והנה

ע"י הכאת שפה אל שפה, וכו', ע"ש. והיינו כדאמרו, כי מתוך שהס"ג דס"ג מלביש מטבור ולמטה דפרצוף הכללי הנק' פרצוף כתר, שכבר נשלם שם האור של פנימית דהפרצוף, ואין שם אלא אור היצוניות לבד, וע"כ מוכא בכ"מ כוזהר ובדברי הרב אשר הנהי' דכל פרצוף המה כבר מנוף, דהיינו מטעם הנזכר, ולפיכך נכחן ס"ג הזה המלביש להם, שהוא כמו נכדף מהפרצוף בסוד כריאה, אשר מקבל הארזותיו בסוד זווג דהכאה, על הפרסא שבין אצילות לבריאה, שה"ם הדיבור והציווי, והבן זה מאד. ובהאמור תבין, אשר בחי' בי"ע של

הכולל. הא' שה"ם לבושי נהי' ש"ו כנ"ל, הם הע"ם דנקודים, אשר נתקנו אח"כ לדי' העולמות אבי"ע. וכו' בי"ע דכולל הכי' שה"ם לבושי נהי' ש"ו, הם ג' עולמות בי"ע התחתונים, המכונים מטעם הני"ל, בי"ע דפרודא. ותקיש את כל זה שאמרונו בכללות העולמות, אשר זה נוהג ג"כ בפרטי פרטות דכל הפרצופין; באופן שלבוש העליון דהפרצ, שה"ם ע"ב וע"ב דס"ג, הוא מסתיים בחזה דפרצוף ההוא, והוא, משום שכבר כלה שם האור דפנימית כנ"ל, וע"כ נקרא הע"ב והע"ב דס"ג בשם אצילות דפרצוף ההוא, כלומר של פרצוף העיקרי שהוא בחי' הכתר. והס"ג דס"ג והמ"ה ובין, שהמה הלבושי נהי' דאותו הפרצוף. נכתבים לכי"ע, מפני שמלבישים רק להתיצוניות דאותו הפרצוף. וכבר שיוכלו לקבל האור מהפנימיות, נעשה שמה תיקון הפרסא, דשאיכ, מלעילא ויהיב לתתא. וזהו דברי הרב להשכיף בהפרסא שבין אצילות לבריאה, שכל שנתבאר בענין בי"ע התחתונים, ענין אחד. להם עם כף פרטי דהפרצופין, שעד הפרסא דאותו הפרט נכחן לאצילות, ומשם ולמטה לבריאה ובין בדברים ואכמ"ל יותר.

אל השרשים הפנימים שלהם וכו': דהיינו אל נקבי עינים בפנימית שהם השרשים דאח"כ הפנימים, והבן.

ע"ב שבגלגלתא דא"ק עם בחי' הס"ג שבו וכו': כלומר, החכמה דעינים, שה"ם ע"ב שבגלגלתא ונקבי עינים שה"ם בינה וס"ג דגלגלתא אמנם תרע, שזה הס"ג אינו הויה דס"ג אלא ג' אהי' שכני' ס"ג, כמ"ש כאן בפמ"ם עש"ה.

ובוקע ויורד דרך הפרסא וכו': ענין בקיעה, יורה על התפשטות הסתחדש על מסך שכבר היה לכס"ים. והנה פרסא הזו הי"ע סיום רגליו דפרצוף הפנימי, שיצא ע"י עליות המ"ן, שהיתה למעכב על אור העליון שלא יתפשט ממנה ולמטה. אמנם עתה ע"י זווג החדש, חזר אור העליון ונתפשט גם למטה מפרסא, אמנם האור הראשון וכו' שוב לא ירד ר"ל דאותו האור שנמלק בתחילה וע"ה למ"ן

והנה נתבאר בהרחבה, ענין פרצוף נוסף, שנתחדש ונפלא, בכל פרצוף ופרצוף מה"פ געסמ"ב מסיבת עליית המין לזווג בנקבי עינים. ונוהג זה, הן בכללות והן בפרטי פרטות דכל פרצוף והן בפנימיות והן בחיצוניות כמ"ש עוד לפנינו בע"ה. אמנם בעיקר צריך לזכור ענין הזה בפרצוף הכתר, שה"ס עתיק וא"א שז"ס שא"א הוא שורש לנאצלים בשביל שה"ס פרצוף הבינוני בין מציל לנאצל, כמ"ש לעיל ע"ש היטב. גם נתבאר היטב ענין אור"א וישמ"ת שה"ס ע"ב זס"ג, בסוד טעמים ונקודות, וזכור כל זה כי אי אפשר לתווך על הדברים בכל פעם.

אורת ג' וכוה תכין הכלל הגדול, הטובא בוהר ותיקונים וכוהאר"י ככ"ס, אשר כל פרצוף מתחיל רק מתכמה או מע"ב, להיות הכתר אינו מגופו של הפרצוף, וע"י בע"ה שער מ"ב פרק א', וכן מ"ש בע"ה ש' מ' פ' י"ב ובכ"ס, שהכלים דכל פרצוף מתחילים מבינה ולמטה, אמנם ביחידה וחיה דכל פרצוף אין בהם כלים. גם מ"ש בוהר בראשית דף ד' ובתיקונים תיקון כ"ב, ומוכח בע"ה ש"א ענף ה', שאסור לנו העסק בג"ר וע"ז נאמר במופלא סמך אל תדרוש וכו' ע"ש, שזה טעמא בעי, ועוד הרי כל דברי הוהר בעצמם הם מלאים מביאורי הג' ראשונות וכן בכהאר"י וכל המקובלים. וביותר תמוה לכאורה מה שתירין הרב שם, שכל העולמות הם ענפים מא"ק, ואפי' עולם האצילות אינו אלא לבוש לנה"י דא"ק, ששם מקום המלכות דא"ק שלפי זה נמצא שכל עסקינו בספר הוהר שהוא בעולם האצילות, אינו אפי' במלכות דא"ק וכו' ע"ש. ולכאורה תירין זה מספיק רק להוהר לבדו, אמנם קשה על הרב בעצמו, שיש לו עסק והרחבת דרושים גם בג"ר דא"ק, ואיך מביא ראיה לסתור ח"ו דברי עצמו.

אמנם כן אתה מוצא לעיל בעה"ה ענף ה' בדברי הרב בתחילת הענף וז"ל, כבר ידעת שאין בנו כח לעסוק קודם אצילות יוד ספירות וכו' לכן אף אם נדבר במציאת ציור שם למעלה אין הדבר רק לשבך האוון כ"ל, והנה כאן כמו בכל המקומות, יש עסקות גדול בלשונו הוהר, כי בכונה גדולה מדייק לומר קודם אצילות יוד ספירות, ואינו אומר סתם קודם עולם האצילות, וכן במליצה הנשגבה כדי לשבך את האוון, והענין כי כל טעם האיסור לעסוק בג"ר מביא שם הרב אין לך עסק בנסתרות בטה שהורשית התבונן עכ"ל. פירוש, דכל מה שלא נשיג לא נגדרהו בשם כמ"ש המקובלים, כי כל שם ובינוי יורה על גדרו של ההשגה המרומו בשם הזה ובינוי הוה, ולפיכך לא יתכן כלל ענין שם במקום שאין שם השגה. וכבר ידעת, שאין להתחננים שום השגה באור בלי בלי כמ"ש בכמה מקומות בדברי הרב, ונודע שבכתר ותכמה אין כלים כמ"ש בע"ה ש' מ' פ"ב ובכ"ס, וא"כ מובן מאליו שאי אפשר לנו לעסוק בכתר ובהכמה כלל, להיות שהמה אור בלי בלי, וע"כ אין מהם שום מושג לתחננים. והנך מוצא שם בדברי הרב בשם הוהר ג' חלוקות: כי בכתר ותכמה אומר דלית תמן שאלה כלל, ובבינה אומר דקיימא לשאלה אבל אייה לא אתגליא כלל, ולבסוף מביא שאפי' במלכות אסור העסק והיינו מלכות דא"ק ע"ה. ולכאורה הדברים מיותרים לגמרי כי אחר שאומר שם שבכל הע"ס של פרצוף הא"ק אסור העסק א"כ מה ג"ס בג' התלוקות הללו.

אמנם דבר גדול שמסיענו הרב באלו ג' התלוקות שמביא בשם הוהר. ובכרי להסביר אותם על נכון, צריך שתדע כאן מקודם ענין שיווי היחס, בין הע"ס כח"ב וז"ן דאור ישר ע"פ ד' בחי' הנודעים, לענין ה' הפרצופין גולגלתא ועקמ"ב, אשר כל הע"ס דפרצוף הגולגלתא

איננו ניכר, אבל האור הנמשך מתחת הטבור עד רגליו, זהו לבדו נקרא בשם נקודות, לפי שהוא עומד עתה לבדו.

וכן אותו אור, שיוורד דרך הפרסא.

הגולגלתא מיוחס לכתר דאור ישר, וכל הע"ס של פרצוף ע"ב מיוחס לתכמה דאור ישר, וכל הע"ס דפרצוף ס"ג מיוחס לבינה דאור יכו', וטעם היחס הזה הוא משום שמעלת הפרצוף נכתן בקופתו, כלומר, כאותו השיעור שהאור"ה העולה מהסך מלביש את האור ישר: ואם עולה עד הכתר, נחשבים כל הע"ס דהפרצוף בבחי' כתר, ואם עולה עד התכמה נחשבים כל הע"ס דהפרצוף לבחי' חכמה, וכו' כמ"ש בארוכה לעיל בפס"ס בענף ג' וד' ע"ה. וזוה תבין אשר גם הפרצופין הנוספין בכל פרצוף מה"פ געסמ"ב מכה עליית המין, שגם המה נכתנים אחר אותו הפרצוף שעליו ניתוספו: כי א"א נחשב לכתר להיותו פרצוף הנוסף מאח"פ דכתר, וכן ישמ"ת נחשב לס"ג ואור"א ע"י, להיותם פרצוף הנוסף על אח"פ דס"ג וכו'. גם נתבאר היטב בפס"ס בענף א' ובכ"ס, שכל ההכתנות שבפרצופין הם רק בבחי' הכלים והאור"ה, גם נתבאר לך בכ"ס אשר ההכתן הראשון הוא בראש וגוף בסוד ב' וזווגים: שמוזוג הא' המכונה הסתכלות א', יוצא הראש בע"ס, והמה רק שורשי כלים בסוד ד' הבחי' שלהם מאור ישר, ואח"כ מתפשט המלכות של ראש לע"ס מינה ובה, ובהסתכלות ב' על מלכות דמלכות יוצאים ע"ס דגופא הנכתנים על סוף, אשר בזה יוצאים הכלים דהמדרגה ההיא.

ועל פי הדברים האלה תבין שיש כאן ג' חלוקות בדבר מציאות הכלים. חלוקה א', ה"ס הראש של כל פרצוף, הן בה' פרצופין געסמ"ב דא"ק שבטמם עליית מין ששם רק כלי א' שנקרא שורש א', והן בסוד עשרה כלים וי"ב הפרצופין היוצאים מתיקון עליית מין ואילך, שנקרא שורש ב', אשר בכלם נחשב הראש לבחי' אור בלי בלי, והוא ספני שהמלכות שה"ס הכלי משמשת שם ממטה למעלה כמ"ש לעיל בכ"ס. חלוקה ב', הוא בחי' התוך של הפרצוף, דהיינו מ"ר דגופא היוצאים ע"י הסתכלות ב' שמקומם מפה עד החוה או עד הטבור, כמ"ש לעיל דבכל הפרצופין חוץ מהכתר נכנס החוה במקום טבור. ובחלוקה זו יש ב' הכתנות מכה ב' השורשים דמציאות הכלים כי מצד שורש הא' שהוא השורש רק למציאות כלי אחת לבד, נחשב כל התוך לבחי' כלי להיותו התפשטות המלכות של ראש דהיינו הפה וא"כ נחשב ודאי לבחי' כלי, אמנם מצד שורש הב' שהוא למציאות העשרה כלים, אין התוך נחשב כלל לבחי' כלי והוא משום שהשורש הב' מתחיל מבחי' התיקון דעליית מין שנעשה בגופו דס"ג המתפשט מטבור ולמטה דא"ק, כמ"ש לעיל בפס"ס ואשר על כן, אין פעולת שורש הב' במציאות עשרה הכלים ניכרת, אלא מטבור ולמטה דכללות הפרצוף או מפה דס"ג ולמטה מפרטות הפרצוף, שהוא גופא דס"ג, שבו נעשה תיקון דעליית מין ועשרה כלים כאמור, ונתבאר לעיל, שמציאות כלי אחת לכל הע"ס אינו מספיק כלל בשביל התחננים, נמצא שבחי' התוך ג"כ אינו נחשב לבחי' כלים

חלוקה ג' הוא בחי' הסוף של הפרצוף תוהה ולמטה או מטבור ולמטה שהן מצד שורש הא' והן מצד שורש הב' נחשב לבחי' כלים, ונמצא שכל עיקרו של

למין, שה"ס ישמ"ת שירד למ"ה וכו' הפנימים דא"ק ונכלל עמהם, ועלו למין לע"ב זס"ג דגולגלתא, ונתחדשו ע"י זווג החוה, וחזרו למקומם, הנה לא יכלו לרדת למקומם כבחי'ה, שהיא עד סיום רגלי א"ק, מפני שהזווג ההוא לא נעשה בפה דראש עצמו כבפרצופי א"ק הקודמים, אלא הפה נתעלה למקום נקבי עינים, ונעשה שם הסתכלות הא', ויצא הראש מעינים ולמעלה, ובחי' התוך באח"פ, ובחי' הסוף מפה עד הטבור, ושם נסתיים פרצוף הפנימי דא"ק שנתחדש ע"י עליית המין. וזה אמרו ושוב לא ירד ובפס"ס כאן נתבאר זה בהרחבה.

איננו ניכר אבל האור וכו' פי' דכל החכתן בין עקודים לנקודים, הוא תיקון דעשרה הכלים לע"ס ותיקון קיון וכו'. מה שנתחדש עתה בכח עליית המין כפרצוף הזה של הנקודים, אמנם מקודם זה, לא היה אלא קו א', וכלי א', לכל העשר ספירות. ומאחר שענין תיקון עליית המין. נעשה רק בגופא דס"ג דא"ק, שהיה מתפשט מטבור ולמטה דא"ק עד סיום רגליו, ולא כהפרצופין שלמעלה מטבור דא"ק, כמ"ש הרב לעיל בענף ח', ולפיכך לא הוכרו ענין תיקון הקיון ועשרת הכלים אלא למטה מטבור, כי שם מקודם. אמנם ודאי, כל האורות המתחדשים בהתחתון בהכרח שנמצאים בהעליונים, שהרי כל חידוש אור נמשך מא"ס ב"ה, כנודע, וא"כ עוברים המה בעליונים, ולא עוד אלא עיקר האור נשאר בהעליון, והארתו רק מתפשט לתחתון, כמ"ש בע"ה שמי"ב פ"ב ע"ש. אמנם הכחות והעוביות, ודאי שאינם ניכרים זולת ממקור חידושם ואי"ך וזכור זה.

לפי שהוא עומד עתה לבדו: כלומר, שאין במקום זה שום אור זולת מפרצוף הוה, שיצא בכח המין. דרך נקבי עינים, הן בחיצוניות והן בפנימיות, כי גם סיום רגליו דפרצוף הפנימי נתעלו למעלה מטבור, כנ"ל.

וכן אותו אור שיוורד דרך הפרסא וכו'. וצריך שתדע כאן, ענין פנימית וחיצונית שנתחדשו בהפרצופין מתיקון מין ואי"ך, והוא ספני שכל הכחות שבעליון בהכרח שימצאו בהתחתון, כמ"ש הרב לעיל ענף יוד, ונתבאר בפס"ס, שמכה התעלות מקום הזווג אל נקבי עינים, נתעלו המדרגות ג"כ ע"ה, ובהיות שמטמם עליית המין היה התחתון מלביש מתחת הפה דעליון דהיינו לחג"ת, נמצא עתה שהיה צריך להלביש האח"פ דראש מהעליון, אמנם אינו כן, כמ"ש הרב לקמן, דאע"ג דח"ס מקבל להאורות דאח"פ דראש הע"ב, משום שכבר יצאו לבחי' גופא, מ"ס אינו יכול לקבל אותם, אלא במקום התחלתו ע"פ שורש הא', שמטמם עליית המין, שהוא למטה מפה דראש, כי כל כחות שבעליונים

של התלבשות העצמות בעשרה כלים אינו, וולת בע"ם שמהוה ולמטה דכללות הפרצוף.

ונודע שכל פרצוף נבחן על געסמ"ב בסדר של הלבשת עסמ"ב לרת"ם הגולגלתא דהיינו פרצוף הפנימי, שראש דע"ב מלביש לראש דגולגלתא וראש דס"ג מלביש לתוך דגולי וגופא דס"ג ומ"ה וב"ן מלבישים מהוה ולמטה, כמ"ש לעיל בכ"מ, והנה לפי"ו נמצא אשר מנ"ה הפרצופין גולגלתא ע"ב וראש דס"ג דכל פרצוף אין שם עדיין אותו המציאות של עשרה כלים הנמשכים מצד שורש הב' והוא להיותם למעלה מטבור כמ"ש לעיל חוץ מבנ"ה הפרצופין התחתונים שמהוה ולמטה שהם גופא דס"ג ומ"ה וב"ן.

אות ח' ונמצינו למדים שהן בע"ם כתבו"ן דאוי והן בה"פ געסמ"ב משפט אחד להם, אשר בגולגלתא וע"ב דה"פ וכתר והכסה דע"ם דאוי אין שם תורת כלי כלל כמ"ש לעיל אות ו' ע"ש, ובס"ג דה"פ ובכינה דע"ם דאוי כבר יש שם כלי בכחי' השורש, כמ"ש לעיל אשר גופא דס"ג הוא שעלה בסוד המ"ן ויצא דרך העינים בסוד עשרה כלים, באופן שראש דס"ג נחשב עדיין שאין שם כלי כמו הכתר והכסה או הגולגלתא וע"ב, וגופא דס"ג כבר נחשב לבחי' כלים כאמור, וכן הו"ת דע"ם דאוי ומ"ה וב"ן דה"פ נחשבים לבחי' כלים, והנך מוצא שכתבו"ן וגעסמ"ב יחס אחד להם בענין הכלים, שג' ראשונות כח"ב והגולגלתא ע"ב ס"ג נחשבים לכלי כלים וב' תחתונות ווי"ג והמ"ה וב"ן עם גופא דהס"ג נחשבים לבחי' כלים. וזה נוהג, הן בפרצופין וספירות של העליונים, והן בפרצופין וספירות של התחתונים וכמו כן בפרטיות הספירות והפרצופין, עד הפרט האחרון שאפשר להפריט כמ"ש עוד במקומם בע"ה.

ולפי"ן תבין, כשמדברים מה"ס דא"ק בדרך כלל, כחתינים אשר המציאות של היוד ספירות, כלומר, ענין התלבשות העצמות בכלים, מתחילים מטבור ולמטה דהיינו בחי' גופא דס"ג ומ"ה וב"ן כנ"ל, אבל למעלה מטבור אין שם כלים. וכשמדברים אמנם בדרך פרט, כלומר בפרצוף ע"ב דא"ק לבדו, או בפרצוף ס"ג לבדו, ואז בהכרח הוא לפרט אותו הפרצוף עצמו על ה' פרצופין געסמ"ב, או סבחינים בו או, אשר בג' ראשונים: גולגלתא, וע"ב, וראש ס"ג, דפרצוף ההוא אין שם תורת כלים, ובכ"ה תחתונים מ"ה וב"ן, גם גופא דס"ג דפרצוף ההוא, יש שם בחי' כלים. אמנם תרע, שהתפרשות הוה אינו נוהג בפרצופי א"ק, לסכת היותו השורש לענין מציאות העשרה הכלים, וכיון שהשורש הוה התחיל להשתרש בו בגופא דס"ג, שהוא יצא מטבור ולמטה, איך אפשר לפרט ולהבחין בחי' כלים בכ"ה פרצופין העליונים, אשר אפי' מטבורם ולמטה נמצאים למעלה מגופא דס"ג. ולפיכך תבין, שענין התפרשות הפרצופין להבחין בכל אחד מהם בחי' יוד כלים מהוה ולמטה, זה נוהג רק בפרצופים של ד' העולמות אבי"ע, המלבישים מטבור ולמטה דא"ק כלומר, שהמה כבר נמצאים אחר בחי' התיקון דעליית מ"ן.

ולפיכך, הביא הרב בע"ה ש"א ענף ה' הנ"ל, ג' חלוקות באיסור העסק בגר', וז"ל, כי בכתר והכמה לית תמן שאלה כלל, ומכינה ואילך קיימא לשאלה ולא אתגליא כלל, פירוש, כי ודאי יש הפרש בין ב' הראשונות כתר והכמה, שבהם אין מציאות הכלים כלל כמפורש לעיל, שאין בהם אפי' השורש לבחי' עליית המ"ן ועשרה כלים, וולת בפרצוף הכינה שהוא הס"ג, וע"ב אומר עליה אשר מבינה ואילך קיימא

הפרסא מחדש, ע"י זווג הנ"ל, גם הוא בוקע הגוף והכלי דאדם קדמון. ויוצא לחוץ, ומאיר באלו הנקודים. הרי ב' מיני אור לצורך הנקודים ועוד

קיימא לשאלה, פירוש שבה עתיד להיות כלים דהיינו בעולם הנקודים ובאבי"ע, אחר שגופא שלה יתעלם בנה"י הפנימים דא"ק. ויתחבר לאחד עם המלכות ויעלו למ"ן, ויצאו דרך גקבי עינים כמ"ש לעיל, ואז תהיה עומדת לשאלה, כלומר, שיהי' בה השגה לתחתונים. אמנם, מקודם שירדה לתיקון הוה שה"ס ס"ג דא"ק עצמו עדיין אין בה כלי, וא"כ אינה באה בהשגה לתחתונים, שאין התחתונים יכולים להשיג מאומה, מאור כלי כלי, וזה שאומר אבל איהי באורה סתים ולא אתגלייא כלל, כי בכינה דא"ק עצמו עדיין אין שם תיקון זה, וזה אמרו כיון דמטי' עד מלכות וכו', פי', אח"כ שנתפשט הגוף של פרצוף כינה דא"ק כהנה"י שלו שה"ס מלכות דא"ק, או נעשה עליית המ"ן ויצאו ע"ם דנקודים מטבור ולמטה והי' שביה"ב בוח"ה, כנודע, וזה שאומר הא כולא סתים כבקדמיתא, פי' דאחר שביה"ב שוב נמנע ההשגה מהתחתונים, עד שנתקנו בסוד עולם האצילות וכו'. וזהו שפסיוס שם הרב, נמצא כי עולם האצילות אינו אפי' בערך המלכות דא"ק, פירוש כי גם המלכות דא"ק נפרטת לה"פ געסמ"ב כנודע, וגי' ראשונות גולגלתא וע"ב וראש דס"ג דמלכות הוה, אין בהם כלים, ואינם מלבישים בעולם האצילות, אלא רק גופא דס"ג ומ"ה וב"ן דמלכות דא"ק לבדם, ולפי"ו נמצא שאין אנו עוסקים אפי' בגר' דמלכות דא"ק, שהוא מטעם האמור, במופלא ממך אל תדרוש וכו' במה שהרשיית התכונות, כי תיקון הכלים ה"ס נתינת הרשות שיתמשך האור לתתנו"ת. והכן היטב. ומוישוב לנכון מה שעמדנו לעיל על הרב ז"ל, שמתרין את הוהה, אשר ענין האיסור הוא רק בספירות דא"ק, אבל הוהה מוכר' רק מעולם אצילות ולא מא"ק, והקשינו על הרב ז"ל עצמו, איך הוא מרחיב בדרושים בספירות ובפרצופי א"ק מאחר שבספירותיו של א"ק נאמר במופלא ממך אל תדרוש. ובהאמור מיושב שפיר כי הרב נשמר באמת מלרבר מגר' דכל פרצוף מה"פ א"ק, כמ"ש בעצמו, בע"ה שער ד' פי"א ולעיל בע"ה ענף ה', וז"ל, כבר ידעת כי אין בנו כח לעסוק קודם אצילות י"ס, ולא לדמות שום דמיון וצורה כלל ח"ו, פי', כמו שנתבאר לעיל אשר סוד אצילות יוד ספירות כלומר התלבשות האורות ביוד כלים, הוא מתחיל מהוה ולמטה דכל פרצוף, וע"ב אומר שאין בנו כח לעסוק קודם אצילות י"ס, דהיינו בגר', להיות שאין לנו השגה באור בלי כלי, כאמור. וזה אמרו אך לשכך האוון צריכים לדבר דרך משל ודמיון וכו'. פירוש שמתרין עצמו, אשר כל דיבורו בפרצופי א"ק אינו רק מבינה ולמטה דפרשות אותו הפרצוף, שנק' און כנודע אשר משם מתחיל המציאות דיוד כלים.

אמנם כבר נתבאר אשר בפרצופים העליונים דא"ק, גם מבינה ולמטה אין כלים, וזה אמרו כדי לשכך האוון פירוש כי המתקת הרינים נקרא שיכוך, מלשון וחמת המלך שככה, שה"ס התיקון של שי"ב הניצוצין כמ"ש בוהר באידרא רבא דף קל"ג ע"ב והנה אהר שביה"ב נמשכו כל התקונים ד"ס שמהוה ולמטה דכל פרצופי אבי"ע, בסוד אח"פ דפרצופי א"ק, שמשם מושכים התחתונים כל התיקונים, וא"כ עתה דהיינו אחר עולם התיקון, כבר אפשר לעסוק גם באח"פ דה"פ א"ק אמנם רק באותו השיעור שנמשך לתחתונים לשיכוך אור

שבעליונים מחויבים להמצא בתחתון, ולפיכך נעשה ככל תחתון ב' הכתנות בסדר רת"ם ש"ו סדר א', הוא ע"פ לקיחתו של האור, ומאחר שהס"ג נוטל האח"פ דראש של העליון, המה נחשבים להכ"ד שלו, ומפה עד החזה לתוך וחג"ת, ומחזה עד הטבור לסוף ונה"י, ועד"ו בכל המדרגות, כמ"ש בפמ"ס, וזהו שנקרא פנימיות הפרצוף, משום שמיוחם לקיחת האור. וסדר ב', הוא ע"פ מקום הנו"ל ותו' ע"פ שורש הא'. שמטרים עליית מ"ן, דהיינו מתחת הפה דעליון, ונמצא מפה עד החזה לראש וחכ"ד, ומחזה עד הטבור לתוך וחג"ת, ומטבור ולמטה לנה"י וסוף, וזהו שנקרא חיצוניות הפרצוף, מפני שמיוחם למקום עמידת הכלים כנ"ל. וז"ש הרב בע"ה שער פ"ט, שאין לך דבר בעולם שאין בו חיצוניות ופנימיות, עשיה בכל ההמשך והוא משום שליטת ב' השורשים בכל פרצוף: הן שורש הא', שמטרים עליית המ"ן, שהתחתון מתחיל מתחת מלכות דראש הנמצא בפה דעליון. והן שורש הב' שמכח תיקון המ"ן, והתעלות המלכות לנקבי עינים, שהתחתון מתחיל מתחת העינים של העליון, כאמור.

וכזה תבין גם בפרצוף הראשון הוה, שיצא ע"י תיקון המ"ן, שנכחן ג"כ לב' פרצופין: פנימי וחיצוני, וכאמור אשר פרצוף הפנימי מתחיל מאח"פ ונשלם על הטבור. וז"ש הרב, שאור הא' שהיה מתחילה למטה ועלה למ"ן שוב לא ירד למטה מטבור, כי ה"ס פרצוף הפנימי, וזה האור שבקע לפרסא וירד למטה מטבור ה"ס פרצוף החיצוני, כאמור, והכן היטב.

שיורך דרך הפרסא מחדש ע"י זווג הנ"ל: כמפורש לעיל. שנודונו שם ע"ב שבגולגלתא עם בחי' הס"ג שבו וכו'. אמנם לא בחי' גולגלתא עם ע"ב דגולגלתא משום שבזווג הזה ע"י עליית מ"ן, נמצא שהע"ב נעשה לשורש, ולא כבפרצופי א"ק, אשר הגולגלתא היא השורש כלים, דהיינו המלכות של ראש הא', כמ"ש לעיל בפמ"ס בענף ט'. והענין, כי מטרים עליית מ"ן, לא הו' הגולגלתא עצמה נחשבת לבחי' כלי, כי מטנה ולמעלה כולו אור בסוד ראש הא', כנודע, ומטנה ולמטה נעשית לשורש הכלים, אמנם ע"י עליית המ"ן, נעשה נוקבא גם בכתר, כלומר, דהאח"פ דראש הא' יצאו לחוץ מהכתר, כמ"ש כאן בפמ"ס עש"ה, והוא משום שעלו נקודות דמ"ן לעינים של הראש, שה"ס ע"ב דגולגלתא, ונמצא אשר הע"ב הוה נעשה בו שורש להכלים, במקום הגולגלתא שמלפניו, והכן זה היטב.

וע"ז תבין, שהא"ס הוא השורש לאור, ולא לכלים, ואע"פ שלעיל בענף ד' אומר הרב, שמתחילה התפשט א"ס ב"ה לעשות כלים וכו' ע"ש, אמנם מוכר שם, מע"ס דאור ישר, שבסופו נתגלה

אור האוון, שהוא מטעם ההודמנות לשם התקונים של התהונות כאמור, אבל לא למעלה מאון, דהיינו בכתר וחכמה דא"ת, או בגולגלתא וע"כ דה"פ אי"ק כי אפי' בתתונים אין יש כלים והבן והוה שכתב בע"ח ש"ה פ"א ולעיל בעה"ח ענף ו' אשר מבחי' קרקפתא דא"ק עד בחי' מקום האונים, נקרא בחי' יש ע"ב וכו', ואין אנו רשאים לדבר ולהתעסק בו וכו', והיינו כנ"ל. והנה נתבאר היטב, אשר בסוד ג"ר דבלהו פרצופין, ואפילו שהפרצופין היותר תחתונים דאבי"ע, אסור העסק בסו"ה בטופלא מסך אל תדרוש אמנם בסוד גופא דבינה, וזו"ן, דכלהו פרצופי אבי"ע, אפי' מכינה וזו"ן של הג"ר שלהם אחר שנפרטים לה"פ מותר בהם העסק, וכן מכינה וזו"ן דכלהו פרצופי א"ק, מותר בהם העסק, אמנם צריך להזהר בשיעור המדוקדק בהכמות הוה שמצוי בהם תוקנים דתחתונים. ולכן אל תתפלא בדרושים הרחבים מרדליא ועתיק וכו' שהרב מרחיב, כי בכינה וזו"ן דאותו פרצוף הוא מדבר, שהוא מקום היתר, כנ"ל. והרוחנו מזה כלל גדול בדברי הרב אשר בכ"מ שמדבר מהמדרגות דגעסמ"ב, טובכים הריבורים רק על מבחי' הס"ג ולמטה מהמדרגות ההם, באופי, שאנו צריכים לצרף מעצמינו את הבחי' גולגלתא וע"ב דאותם המדרגות, כי וולתם יהיו לנו הענינים מקוטעים, ובלתי מובנים.

אות ט' ועדיין יש כאן מקום הרחור, כי אחר שיש לנו רשות לתקור ולהתבונן בהספירות דבינה וזו"ן, אפילו בפרצוף היותר עליון, מישום שתורת כלים בהם, א"כ איך שוב יאסר לנו העסק בג"ר דפרצוף התחתון. ונודע דכלהו ע"ס דתחתון הוי בחי' גוף וכלי כלפי העליון, גם הבחי' הקטנה שבספי' עליונה, הוא גדולה וחשובה מכל מה שלמטה הימנה, כמ"ש הרב בע"ת שב"ג מוחין דצלם פ"ב. והענין, כי בכל פרצוף או עולם תחתון, הרי שיש בו בחי' חידוש כלים, מה שאינם בהעליון ממנו, אשר בשבילם יצא בישם לפני עצמו להקרא תחתון, כי בס"ג יש חידושי כלים שאינם בע"ב, ובכ"ן יש חידושי כלים מה שאינם במ"ה וס"ג, כמ"ש לעיל בפס"ס ענף ט' ע"ש. וכן בעולמות, כי בעולם האצילות יש בו חידושי כלים מה שאינם בא"ק כי כלים דא"ק הם מבחי' שורש הא' כנ"ל, שיש שם רק כלי אחת לכל הע"ס, משא"כ בעולם האצילות, יש שם חידושי כלים מצד שורש הב' שה"ס עשרה כלים להע"ס, ותיקון קיון וכו', וכן יש כבי"ע חידושי כלים מה שאינם באצילות, כי כלים דג' העולמות כ"ע, המה דפרודא, משא"כ ת"ו באצילות, כי שם איהו והיהוה וגרסוהו חד בהון, ולפיכך תבין, אשר כל זה ההבדל דג"ר שאסור בו העסק, הוא ביתוד באותו הבחי' חידושי כלים שנתחדש באותו הפרצוף, כי בהבחי' כלים האלו נכתבים הג"ר דאותו הפרצוף, שאין להם עוד אלו הכלים, להיות שתחילת גולוי כלים, רק בכינה וזו"ן דאותו הפרצוף, אמנם אלו הכלים שנמשך לאותו הפרצוף מפרצוף העליון הימנו, המה ודאי מצויים אפי' בג"ר דתחתון, כי כל הכחות שבעליון בהכרח שימצאו בתחתון, כדברי הרב לעיל בעה"ח ענף ט'. ונמצאו למדים, שאפיסת ההשגה ואיסור העסק בג"ר דהספירות ופרצופין, הרי הוא ביתוד באותם החידושי כלים, המתחדשים באותו המדרגה שאנו עומדים בה, אמנם בהכלים, שכבר נגמרו בכינה וזו"ן דמדרגה הקודמת, הרי ודאי שיש לנו השגה ורשות לעסוק בהם, אפי' בג"ר מהמדרגה שאנו עומדין בה, כי אינם מיוחדים כלל למדרגה ההוא, אלא לז"ת של מדרגה הקודמת, והבן זה מאוד, כי הכתנות רבות ויקרות, מסתעפים מכאן.

ועוד יש אור ג', והוא בהכרח כי כאשר יורד ומתפשט אור העין למטה דרך העקורים, הנה הוא מסתכל באורות אח"פ ההם, והוא שואב משם, ולוקח מהם אור לצורך עשיית הכלים של הנקודות, ולוקח כ"ג בחינה. שהם אורות אח"פ.

והענין הוא באופן זה, כי הנה נתבאר, שאורות האון נתפשטו עד שכולת הזקן, ואורות חוטם ופה עוברים ג"כ דרך שם, וא"כ מוכרח הוא, שבאשר נמשך אור העינים דא"ק דרך שב, יתערב עמהם, ויקח אור שלהם.

והנה יוד נקודות הם: והנ' ראשונות שבהם, הם לוקחים אור, ממה שנמשך מהסתכלות העין באח"פ, ממקומם עד מקום התחברות בשכולת הזקן, כנודע, ואינם מקבלים אותם רק

ונמצינו למדים מכל האמור, אשר השורש הב' שהוא העיקר ביחס ההשפעה לתחתונים, כנ"ל, מתחיל מקום יציאתו מבחי' החוה ולמטה, דהיינו הפה מהתוך של הגוף, כמ"ש לעיל אות ו' בסוד ג' החלוקות בהבחן הכלים, כי הפרצוף נבחן מצד שורש הא' לרת"ס: שבראש אין כלים, ואפי' כלי אחד דעקורים אין בו, והתוך, כבר נבחן לגוף ביחס שורש הא' דהיינו בחי' כלי אחד דעקורים, אמנם ביחס שורש הב', שה"ס עשרת הכלים, נחשב עדיין לראש גמור, דהיינו לבחי' שורש לבד והסיום והמלכות של התוך הוא החוה והפרסא, כמ"ש לעיל, ונמצא שבחי' הגוף בעשרה כלים, מתחילים לצאת מהפרסא ולמטה, כי הפרסא נחשב לבחי' מלכות של ראש ביחס דעשרה כלים, ונמצא כי מישם ולמטה מתחיל היכולת שיוכל להתפשט מדרגה תחתונה, באופן, שכל הטעמים שאמרנו באצילות המדרגות בשורש הא' בא"ק, אשר התחתון יוצא כתיוב מפה של ראש דעליון כמ"ש היטב בענפים הקודמים, ובפס"ס ענף ט', כל אלו הטעמים בעצמם מהיבטים עתה את התחתון מצד שורש הב', לצאת מבחי' הפרסא ולמטה, כי שם מקום המלכות של ראש של שורש הב', המקבלת מלמעלה ומשפעת למטה ע"ד שביארנו כפה של ראש בשורש הא', בענף ט' ע"ש"ה.

זכור תבין קושי גדולה על האידרא רבא, שעמדו עליה מפרשי הזוהר, שאינו מביא שם בכל האדרא הוה רק ג' פרצופין אריך אנפין וזו"ג, ומיתר המדרגות אינו מדבר כלל בכל האדרא וע"י כמ"שכ"י ותבין זה עם המתבאר, אשר כל העסמ"ב ששורש הא', אינם עושים בשורש הב' רק ב' מדרגות, מפני שהתוך של הפרצוף דהיינו הס"ג, הוא השורש והראש של זה הנאצל מצד שורש הב', וא"כ אין כאן אלא ב' מדרגות, דהיינו פרצוף הפנימי שהוא א"א, הוא המדרגה הראשונה, והנאצל ממנו, שאינו מתחיל אלא מפרסא ולמטה כנ"ל, המה הם הו"ג

נתגלה כ"ג, אחת לכ"ד הע"ס ונודע שכלי אחת לא נחשבת לבחי' כ"ג, כי התחתונים אינם ראויים עדיין לקבל על ידה, אלא רק ע"י מציאות העשרה כלים, שהמה שיצאו דרך נקבי עינים, דהיינו הע"ב דגולגלתא, כנ"ל.

ולפיכך בעשר הספירות, שנמשכים משורש הקדום שמלפני עליית המ"ן, מתחילים מהכתר שה"ס א"ס ב"ה, כנ"ל, ובח"פ שנתקנו ע"י מ"ן, מתחילים מהע"ב, שה"ס העינים, ונכתנת כאן הגולגלתא כמו בחי' רקיע מלמעלה, כלומר שאינו נחשב כגוף הפרצוף, והבן זה מאד.

ועוד יש אור ג' והוא בהכרח וכו': ענין ההכרח הזה, הוא כמ"ש לעיל בפמ"א ד"ה וכן אותו אור וכו' ע"ש, אשר כל הכחות שיש בהעליון, בהכרח שימצאו בהתחתון. ולפיכך, הגם שעיקר הכלים והספירות דנקודים, המה מאוד הא', מישמו"ת שעלה בסוד מ"ן ויצא דרך העינים, אשר כל החידושים שבע"ס דנקודים, ממנו באים, כמ"ש לעיל ובענפים הקודמים, עכ"ל, גם הסדרים שבפרצופי א"ק הקודמים להמ"ג, ג"כ בהכרח שיתפשטו בע"ס ההם. והוה שמכנהו הרב אור הג'.

לצורך עשיית הכלים של הנקודות: כי מאור הא' שיצא דרך העינים, יצא הפרצוף דע"ס דנקודים בחוסר סוף, כמ"ש לעיל ובפמ"ס כאן אמנם מכח אור הג' הזה, יצאו הרת"ס בשלימותם כמו מטרם עליית המ"ן ונמצאים הכלים עשויים מכ' האורות ביהד, כמו שהולך ומבאר לפנינו.

וא"כ מוכרח היא שכאשר נמשך אור העינים וכו': וכבר נתבאר, שזווג הזה דהסתכלות עינים כאח"פ, ה"ס זווג חיצוני הנמשך משורש א' שמטרם עליית מ"ן, דע"כ נמשך אור העינים שה"ס אור העצמות, עד הפה שה"ס מלכות דראש, ע"ד פרצופי א"ק הקדומים והיא לתשלום הכלים, כנ"ל. אמנם הדע, שבחי' האור אינו נמשך, אלא מזווג הפנימי, אשר לא נמשך עד הפה, אלא שנעשה הזווג בנקבי עינים בעצמם, אמנם מאחר שהאור עובר דרך און חוטם פה, דהיינו בהאורות דזווג החיצוני הנזכר, הוא מוכרח להתערב עמהם, ונמשך האור דפנימית כאור החיצוניות.

והג' ראשונות שבהם וכו' עד מקום התחברות בשכולת הזקן: ואע"ג שמכח הזווג הזה דהסתכלות עינים כאח"פ, נמצאים כל הע"ס של ראש מהגולגלתא עד הפה בבחי' אחת, כמו בשורש הא', עכ"ל, כיון שאין בהם אור, זולת מה שמתערב בהם מזווג העליון שבנקבי עינים, כנ"ל, לכן מתחלק ג"כ לב' בחי', על פי שורש הב', שעד העינים ה"ס ראש וכתר, ואח"פ ה"ס חו"ב, שממם נמשכו כח"ב דנקודים.

ונמצא שאין כאן בכל האצילות רק בחי' מאציל ונאצל, באופן, שאומ' שהם התוך דאצילות, נכללים בהבחן זה בא"א עצמו. ומאחר שעיקר המדובר באירא ואת הוא מסוד האצילות של העשרה כלים ותיקון קיום דהיינו רק משורש הב' ע"כ מכלכל הענינים ההם רק בבחי' ראש וסוף לבד; שהם א"א, וו"ן, שהם מאציל ונאצל ואינו צריך לדבר מבחי' התוך כלל, אמנם האירא וזמא, שכל עניניה באה לבאר האיר מתקשרים הפרצופין זה בזה בדרך קודם ונמשך כמבואר שבה בדף רצ"א ע"כ ע"כ בהכרח להביא שם גם היחסים של שורש הא' והכין היטב.

והנה נתבאר, שבהתחשב ביחס שורש הב' לפי עצמו אין יותר בכללות הפרצוף רק בחי' מאציל ונאצל לבד, אשר הראש והתוך של הפרצוף נחשבים לבחי' מאציל, והסוף של הפרצוף נחשב לבחי' נאצל, אמנם ביחס הקודם ונמשך אנו מבחינים בפרצוף גם ע"פ סדרי ה"ס דשורש הא', אשר באמת השורש הא' הוא השולט בעיקר בהפרצוף, אכן הוא בו בהעלם ובהתלבשות בשורש הב', וזכור את זה. ולפיכך נבחן הסוף שהוא בחי' נאצל של התוך, והתוך נבחן לבחי' נאצל של הראש, כמ"ש בענף ט' ע"ש"ה.

אות י' ועתה נמצאו בינה כמ"ש בכ"מ, שהכתר דכל פרצוף אינו נחשב מגופו של הפרצוף, כי כבר מפורש לעיל אות ו' בענין ג' החלוקות, אשר הם נזהרים גם בפרטי פרטות של המדרגות, דהיינו אם נפרט את הראש עצמו לה' המדרגות נעס"ב בסדר רת"ס, יהי' בחי' גולגלתא וע"כ וראש דס"ג, דהיינו עד הטבור דפרצוף הראש, נחשבים, שאין בהם כלים ואין מהם השגה לתחתונים, וזאת גופא דס"ג והמ"ה וב"ן, דהיינו מטבור ולמטה דפרצוף הראש, בהם יש תורת כלים ע"ש"ה. ומכאן עם זה, אשר פרצוף התוך, שהוא בחי' הנאצל של הראש, אינו מלבישו אלא מנופא דס"ג דראש ולמטה, דהיינו מטבור ולמטה, כלומר מאותו המקום שהגוף דעליון מתחיל, ועד"ו תכין גם בפרטי פרטות דכל פרצוף, דה"פ של פרצוף הראש, שבכאומ' אין לו כלים מפרמא ולמעלה, ומשום זה אין התחתון יכול להלבישו רק מפרמא ולמטה, כאמור.

והנה כבר ידעת, שה"פ דפרצוף של ראש, מכונים גולגלתא עינים און חוטם פה, שהגולגלתא ה"ס פרצוף הפנימי של הראש, והעינים ה"ס פרצוף ע"כ דראש, ואון פרצוף ס"ג, וחוטם פרצוף מ"ה, ופה פרצוף ב"ן, אשר כל אחר מלביש מפרמא ולמטה דהעליון שלו, כמ"ש לעיל וכאשר תחלק לה"פ דראש האלו, בסדר רת"ס, יהיו הגולגלתא והעינים בחי' הראש שלו, והכתר שלו, כי כל ראש נק' בתר כמ"ש לעיל, ותאון שהוא הס"ג, נמצא מתחלק לשנים כמ"ש לעיל אות ו' אשר הראש דאור האון, נחשב לתוך דכלל הפרצוף של ראש, והגוף של אור האון כבר נמצא מפרמא ולמטה, כמ"ש לעיל, ונחשב לבחי' הסוף דפרצוף הראש, יחד עם אורות דחוטם ופה שהם מ"ה וב"ן, וכל זה נאמר ביחס הפרצוף משורשו הא' כאמור. גם נודע סדר הלכתתם זה את זה, אשר הע"כ שה"ס אור העינים והכתר, מלביש להגולגלתא מתחילתה עד הטבור, כי אינו נמשך עד סיום רגלי הפרצוף, והס"ג שהוא אור האון, מלביש לגופו של הע"כ שהוא הכתר ונמשך למטה עד סיומו של פרצוף הפנימי, והמ"ה וב"ן שהם אורות דחוטם פה, מלבישים לגופו של פרצוף הס"ג, שהוא אור האון שלמטה מפרמא דפרצוף הכללי דהראש כנ"ל.

ובזה תכין מה שהרב מנה לאור האון בשם כתר, וכן

רק בשיבולת הזקן, כי משם מתחילים הן, ולא ממה שבשבולת הזקן ולמעלה. אבל ז' נקודות התחתונות, אין לוקחים, רק ממה שנמשך בהסתכלות באורות החוטם והפה, משבולת הזקן ולמטה, כנודע, כי החוטם מגיע עד החזה, והפה עד הטבור ולא משבולת הזקן ולמעלה.

ונמצא, כי לפי זה, ג' נקודות, לוקחים הארה לצורך הכלים שלהם, מן ג' האורות שהם אח"פ, בשבולת דוקא, אבל ז"ת אינן לוקחים רק מב' אורות לבד, שהם חוטם ופה, משבולת ולמטה עד הטבור, כי אור און העליונה, כבר נמרה ונסתמה בשבולת הזקן, ולכן גדולה היא הארת ג' נקודות העליונים, מן הז"ת.

ולסבה זו, ג' מלכים הראשונים לא מתו, לפי שיש להם הארה גדולה, והכלי שלהם הוא מעולה מאד, לפי שנעשה מבחי' און העליונה ומהחוטם ופה, כי בהסתכלות העין באורות האון חוטם פה, נעשו הכלים שלהם כנ"ל, כי לקחו כליהם ממקום שעדיין אורות האון שהם בחי' נשמה, נמשכים שם, שהוא עד שבולת הזקן כנ"ל.

אמנם הז' מלכים תתאין מתו לפי שכליהם נעשו מהסתכלות עין בחוטם

וכן בבחי' יוד דהויה, והוא משום שהאון לבדו, דהיינו בחי' ראש דס"ג יש לו בפנימיות אור העינים, שה"ס כתר, שהרי מלבישו לגופא שלו כנ"ל, ונקרא משום זה ג"כ בחי' יוד דהויה, כלומר פרצוף הע"כ של ראש, והיינו ג"כ ע"ש שמלביש לגוף של הע"כ דהיינו אור העינים כאמור. והנה ידעת, אשר ח"ע"כ מסתים על הטבור דפרצוף הפנימי, ושם נפסק, כנ"ל. גם נתבאר לעיל באות ב' אשר מסיבת עליית מ"ג לנקבי עינים והיה שם הסתכלות הא' לצורך הראש יצאו ע"כ האחים סחון לראש, ונעשו לבחי' גופא, והסתכלות ב' נעשה על הפה, כמ"ש שם בארוכה, שנמצא הפה בבחי' הטבור ע"ש, אשר לפי זה נמצא שאור העינים דהיינו פרצוף הע"כ של ראש מסתיימים על הפה, ואינם מתלבישים כלל בגופו של הפרצוף, שהוא מפה ולמטה, ונמצינו למדים, אשר הכתר שה"ס הראש, שמנקבי העינים ולמעלה, אינו כתלבש ונמשך בהגוף של הפרצוף, והכן היטב.

ובזה תכין, מ"ש הרב כאן אשר אור האון נפסק על שבולת הזקן, דהנה נתבאר, שאור האון שהוא ס"ג נחלק על ראש וגוף, דעד הטבור דהיינו עד הפה נבחן לראש ס"ג, כנ"ל, ונמצא לפי זה שראש דס"ג מלביש

רק בשבולת הזקן כי משם מתחילין הם: כלומר שהתחלתם ושורשם משם, כי ע"ס דנקודים, הם בחי' גופא דס"ג בסוד התפשטות ב', כנ"ל, שנקי ב"ן, וא"כ כל התחלתם הוא מהראש דס"ג, המלביש ע"כ מתחנה פה דראשו שה"ס שבולת הזקן, אלא שראש דס"ג נמשך מראש דע"כ, להיותו בחי' גופא דע"כ, בסוד התפ"ב, כי כן כל תחתון, נמשך מהעליון שלו כמדרגה אחת. וזה אמרו, שאין הג"ר דנקודים יכולים לקבלם אלא משבולת הזקן, שהוא בחי' ראש הס"ג, ולא מלמעלה משבולת, ששם ע"כ הוא ואי אפשר להבין לקבל הימנו, שאין התחתון יכול לקבל מעלי עליונו, כנ"ל.

אבל ז' נקודות התחתונות וכו' משבולת הזקן ולמטה: כבר ידעת, דאע"ג דככה הזווג החיצוני דהסתכלות עינים כאח"פ, יצאו רת"ס דס"ג כמקורם אשר גופא דס"ג נתפשט למטה מטבור, אמנם, מאחר שהאורות אינו מקבל, רק ממה שנתערב בתוכם מאורות דווג הפנימי, כנ"ל, לפיכך גם הוא נבחן ע"פ סדר פרצוף הפנימי, שכל רת"ס דס"ג נשלמים למעלה מטבור, כנ"ל, שאח"פ דע"כ בסוד אור האון מאירים בו מפה עד השבולת: וה"ס ראש הס"ג הפנימי, ומשבולת עד החזה ה"ס התוך של הס"ג ומחזה עד הטבור, ה"ס הסוף של הס"ג הפנימי. ולפי"ז תכין, אשר ע"ס דנקודים, הגם שנתפשטו רק בעזרת הזווג החיצוני הנ"ל, שראש דס"ג נמשך עד הטבור, ותוך וסוף שלו מטבור ולמטה, כסדר הס"ג דשורש הא', שמטרים עליות מ"ן, מ"ם האורות שבחזכם, מחויבים להתפשט ברכי רת"ס דסדר הפנימי, ולפיכך הג"ר וראש דנקודים לוקחים משבולת, שה"ס ראש הס"ג, וז"ת דנקודים: התוך שבהם לוקח משבולת עד החזה, שהוא תוך הס"ג. והסוף שבהם, לוקח מחזה עד הטבור, שה"ס הסוף דס"ג דסדר הפנימי. וזה אמרו, כי החוטם מגיע עד החזה, שהוא מיוחס לבחי' התוך דנקודים, והפה עד הטבור, שהוא מיוחס לבחי' הסוף של הנקודים, והכן.

כי אור און העליונה כבר נמרה ונסתמה בשבולת הזקן: כלומר, און דאח"פ דראש ע"כ. פירוש, דכללות האור היוצא דרך עינים, נבחן, שכל רת"ס שלו נשלמים על הטבור, שהוא משום התעלות הזווג אל נקבי עינים, שיצא הראש מנקבי עינים ולמעלה, והתפשטות המלכות דנקבי העינים עד הפה, ה"ס תוך וחג"ת, ונמצא הפה בבחי' הטבור, שממנו ולמטה נמשך הסוף והנהי' כמ"ש לעיל. ומאחר שהפח ירד לבחי' טבור, נמצא אשר הע"כ של האור הזה, שה"ס הראש, נשלם למעלה מפה, כמו הע"כ של שורש הא', שמטרים עליות מ"ן, שנשלם למעלה מטבור, כמ"ש בענף ט' ע"ש טעמו

מלביש על הגוף הדמיון, שהם, אור העינים ועל עד סיומו, דהיינו עד הפה שהם שכולת הוקן, כנ"ל, והו שמשמיענו הרב, שהוא נפסק ג"כ על הפה, שאינו מניע ממנו לגופו של הפרצוף כמו הכתר עצמו. ובהיות שהרב נשטר תמיד מלדבר מהע"ב של הפרצוף כנ"ל באות ה', ע"כ סכנה להכתר בשם אור האוון, כי מאחר שהוא מלביש לגופא דהכתר, הריהו כמוהו ומטעם זה סכנה גם לאור החוטם בשם ה' עילאה, ואור הפה בשם ואו כמ"ש בענף הקודם, משום שאור החוטם מלביש לגופא דס"ג, דהיינו מפרסא שלו הפרטית ולמטה, וע"כ נחשב כמו הס"ג המכונה ה' עילאה, וכן אור הפה שמלביש מפרסא הפרטית דאור החוטם ולמטה ע"כ נחשב למ"ה, וסוד הואו הויה, ויש כאן עוד כונה עמוקה, אלא שאכמ"ל.

אות י"א ובהאמור נפתח הפתח, להבין דברי הרב בענף שלפנינו, בענין ג' האורות ששמשו בע"ס דנקודים, וג' התלויות באופן המשכתם מהאח"פ, וג' התלויות שבשביה"כ. וז"ל, אמנם האור הראשון שהיה בתחילה למטה וכו', ומשם נתפשט ויצא דרך העינים והם הם הנקודים וכו', וכן אותו אור שיוצא דרך הפרסא מחדש ע"י זווג וכו', הרי ב' מיני אור לצורך הנקודים, ועוד יש אור ג', והוא בהכרת וכו', הנה הוא סתכל באורות אח"פ ההם, והוא שואב משם ולוקח מהם אור לצורך עשיית הכלים של הנקודים וכו', עכ"ל.

פירוש דכבר נתבאר היטב, שכל ענין הע"ס דנקודים אינו, וזאת בחי' התפשטות ב' דגופא דס"ג המכונה ישו"ת, שמקומו מטבורא דא"ק עד סיום רגליו, כי אחר שנתערב בנה"י הפנימים דא"ק ונסתלק ועלה למ"ן כמ"ש כאן הרב, חזר שוב בסוד התפשטות ב', ויצא דרך העינים, ושב למקומו כבתחילה, דהיינו למטבור ולמטה דא"ק, ואור הוה, סכנה הרב אור הא' להיותו עיקר האור דפרצוף הוה דע"ס דנקודים, כלומר בבחי' החידוש שבו, דהיינו תיקון הקיין ועשרת הכלים וכו' כמ"ש לעיל, שה"ס שורש הב', עש"ה. ונתבאר ג"כ שם אשר תשלומו של הפרצוף, נמשך משורש הא', בסדר ה' פרצופין ורת"ס, ע"ש, והנה אור הוה שנמשך בנקודים מצד שורש הא', סכנה הרב בשם אור הג', הנמשך משאיבת עינים מאח"פ, כלומר מאח"פ דא"ק שמטרים עליית המ"ן, שה"ס העקודים, שעדיין אין בהם תיקון קיין ועשרה כלים, אלא כלי אחת לכל הע"ס לכד, שה"ס שורש הא', כמ"ש לעיל, עש"ה.

והנה ככת אור הג' הנוכח, הנמשך משורש הא', יצאו בנקודים רת"ס דכלים בשלימות כצורתם בפרצופי א"ק שמטרים עליית המ"ן, דהיינו ראש וגוף: שהגוף נכתן על תוך, סוף, כנודע, וכולל ג"כ ה"ס געסמ"ב, בסוד זווג העתיר, כמ"ש לעיל בפמ"א דף ס"ט אמנם, חסר בהם בחי' תיקון הקיין, ועשרת הכלים, ואין ביחס הוה אלא קו אחד, וכלי אחת, כמ"ש לעיל ע"ש.

אמנם מכת אור הא' הנ"ל הנמשך משורש הב', לא יצאו בכלים דנקודים רק ראש ותוך לבד, וחסרים בחי' סוף בערך שורש הא', כמ"ש לעיל, שבהיות שהווג נתעלה מפה לנקבי עינים, יצא הראש מנקבי עינים ולמעלה, והתוך מנק' עינים עד הפה, והסוף מפה, עד הטבור, ונמצא שמשבור ולמטה שהוא בחי' הסוף האמיתי, חסר באור הוה.

ואור היוצא דרך הפרסא ויסוד דא"ק, שסכנה הרב בשם אור הב', הוא ענין אור דגדלות דע"ס דנקודים, כי מב' האורות הנ"ל המכונים אור הא' ואור הג' נמשכו רק בחי' הקטנות דע"ס דנקודים, כמ"ש לעיל די ס"ט בפמ"א ד"ה והנה ע"ש, ומכת אור דיסוד דא"ק נמשך

בחוטם פה לכד והיה חסר מהם אור האון העליונה. והנה גם כנ"ר עצמם, יש בהם חילוק בין זו לזו, והוא, כי מן הכתר לא ירד ממנו אפילו האחורים, אלא האחורים של נה"י בלבד, אבל באו"א של הנקודים ירדו האחורים שלהם לכד, ונשאר הפנים במקומה.

וטעם הדבר הוא, כי אלו האורות שנמשכים עד שכולת הוקן, נחלקו לג' כי הכתר לקח מבחי' האון עצמה, ממה שהראיה שואבת בהסתכלות באור האון ומכ"ש

נמשך בחי' הגדלות דע"ס דנקודים, כמ"ש בארוכה במקומו.

והנה נתבאר היטב לעיל באות ה', אשר כל ענין דעשרה כלים שמצד שורש הב', אינם מתחילים אלא מפרסא דא"ק ולמטה שה"ס ס"ג דס"ג או גופא דס"ג, עש"ה. ובוה תבין דברי הרב כאן, וז"ל, והנה כל האור הנמשך עד הטבור, אפי' שהוא מבחי' עינים, הכל הוא נבלע ונכלל בעקודים, ולכן איננו ניכר, אבל האור הנמשך מתחת הטבור עד רגליו, זהו לבדו נקרא בשם נקודות עכ"ל. פי', דכל ההכתן בין עקודים לנקודים, הוא, שהעקודים הם מצד שורש הא', שעדיין אין בהם ענין המ"ן שנמשך על ידו עשרה כלים מיוחדים להע"ס, וע"כ אין בהם אלא כלי אחת לכל הע"ס, כנודע, אמנם הנקודים, שהמה נמשכים מסוד עליית המ"ן, דכבר יש בהם עשרה כלים מיוחדים להע"ס כמ"ש לעיל, ונתבאר שם, שענין עליית המ"ן לא נעשה אלא בגופא דס"ג הנק' ישו"ת, שהוא שעלה בסוד מ"ן וכו', ולפיכך אין לו שום הכר דעשרה כלים בבחי' הראש דס"ג, אלא שנבלע בעקודים בסוד כלי אחת לכל הע"ס, כנ"ל.

אות י"ב ועתה נבין תוכנם של אלו הנקודים ע"פ סדר רת"ס, ומדרגות געסמ"ב שבהם. וכבר ידעת, שהראש כולל גלגלתא וע"כ, והתוך היא בחי' הראש דס"ג, והסוף הוא בחי' גופא דס"ג ומ"ה וכו', גם נודע, שהראש עצמו נכתן בו, ה' המדרגות געסמ"ב המכונים, גלגלתא, עינים, אוון, חוטם, פה, גם נתבאר שבפרצוף נקודים הוה שיצא דרך נקבי עינים, ירדו האוון חוטם פה שהם ס"ג מ"ה וכו' דראש, לבחי' גופא ותוך, ולא נשאר בבחי' הראש רק גלגלתא ועינים לבד שה"ס גלגלתא וע"כ, אשר ע"כ נכתן הפרצוף שהוא חסר נה"י, כנ"ל.

ובכדי להבין היטב תוכנם דג"ר וז"ת דנקודים, וענין ג' התלויות שבהם במקרה דשביה"כ, מוכרת אני לבאר היטב מקודם, הבחן רת"ס שבפרצוף הגלגלתא, בפרטיותו עצמו, שלא דברתי ממנו עוד. וכן ההבחן שבין החוה לטבור, אשר כתב הרב שהם ענין אחד, אמנם הכונה הוא בפרטיות המדרגות דגעסמ"ב, כי בכללות קומת הפרצוף בהכרת שהם ב' עינים שהרי החוה עומד בשליש עליון דת"ת, והטבור בשליש תחתון, גם פעולותיהם רחוקים הרבה מזה לזה, ולכן צריכים ביאור, ובתוך זה אבאר ג"כ טעם, דירידת גופא דס"ג במ"ה וב"ן הפנימים, מה שלא קרה כוה בפרצופין הקודמים. ואבאר לך על פי החיוב דקודם ונמשך כדרכנו ככל

טעמו ונימוקו. ובוה תבין ההפרש, מכין אח"פ דראש המתחברים בשכולת, לבין חו"פ דגופא שלמטה משכולת, כי אור און העליונה, שהוא בחי' ראש דע"ב, כבר נגמרה ונסתמה בשכולת הוקן, שהוא כבר קיבל לבחי' טבור, ואין בחי' ע"ב מנעת למטה מטבור. וזה אמרו ולכן גדולים הם הארות ג' נקודות עליונות, מן הויה. כי בהסתכלות העין וכו' נעשו הכלים וכו' דהיינו זווג החיצון, הנמשך משורש הא', כנ"ל, שבו לא יצאו אח"פ דראש לבחי' גוף. ונמצאים משום זה כלים דראש ממש, כנ"ל.

אורות האוון שהם בחי' נשמה וכו' כי בחי' אור הנשמה אינה שורה, וזאת בכלים דראש. (ע"כ שייך דרף הקודם)

כי הכתר לקח מבחי' האון עצמה וכו': כבר ידעת, סוד מלכות דעליון הנקשה כתר לתחתון, שהוא, משום שכל תחתון נאצל ויוצא, מהתפשטות הפה של ראש דהעליון, שה"ס מלכות דעליון. וזה נתבאר היטב בענפים הקודמים, שהפה של ראש, מחויב להתפשט ב' פעמים: שהתפשטות הראשון הוא לגופו עצמו, והתפשטות השני הוא שייך להנאצל הימנו, שנק' בשם המדרגה התחתונה אליו, ונמצא שהמלכות דעליון, שנק' פה, מתלבשת בהתחתון, שהרי כל בנינו של התחתון, אינו אלא התפשטות פה דעליון, וזכור זה. גם נתבאר שמתיקון דעליות מ"ן ואילך, בהכרח שיוצא מכל זווג ב' פרצופין: פרצוף פנימי, שמקורו מתחיל מנקבי עינים דעליון, ופרצוף חיצוני, שמקורו מתחיל מפה דעליון, כמ"ש באורך בפמ"ס. גם נתבאר, שמוזוג הפנימי דעליון, שה"ס נקבי עינים, אין הארת עצמותו מתפשט לתחתון, להיותו נמצא מתחת הטבור שלו, כי פה דראש כבר נחשב לטבור, שה"ס הכלי דהסתכלות ב' דזווג הפנימי, שאור העצמות, שה"ס ע"ב, מסתיים תמיד למעלה מטבור, כנ"ל. אמנם התחתון נוטל, סווג החיצוני דעליון, הנק' הסתכלות עינים באח"פ, אשר מלכות הזאת דזווג החיצוני ה"ס מלכות דעליון המתלבשת בתחתון, האמור למעלה.

ודע אשר מלכות הזאת, הגם שהוא בחי' מלכות דחיצוניות כאמור, הרי הוא כלולה ג"כ ממלכות דפנימיות, כלומר, למפלכות שבנקבי עינים, כמ"ש בע"ח שער י"ד פ"ט ע"ש. ולפיכך כשמתלבשת בהתחתון, הרי הוא מוציאה ג"כ בראש התחתון, ב' זוגים: זווג פנימי בנקבי עינים דראש התחתון, וזווג חיצוני כפה דראש התחתון. ותדע, שע"ס היוצאים ע"י זווג הפנימי על המלכות של נקבי עינים, ה"ס נקודת הכתר כי הטה עיקר הראש דנקודים, שה"ס מנקבי עינים ולמעלה, והע"ס היוצאים ע"י זווג החיצוני, על המלכות שבפה, ה"ס כי הנקודות

הספר הזה בסוד היחוד דמחשבת הכריאה שביארתי לך בענף ראשון בפמ"ס אות ח' עש"ה מאד ואח"כ בפתחה כוללת עד אות ט"ו עש"ה ושם נתבאר החיוב דקודם ונמשך עד ירידת ישו"ת למ"ן ועתה אבאר בע"ה ענין הזה ונחזור לענין הזה וטובור כי באמת הם ענין אחד, דהיינו בחי' הסתכלות הכי' המתווכ להיות בכל פרצוף כדברי הרב לעיל בענף ה' אשר ההסתכלות א' מספיק רק לשורשי כלים, וכדי לגלות כלים צריכה הסתכלות דהסתכלות א' להתפשט לע"ס מינה ובה עד למלכות דמלכות, ואז יוצא האו"ח ומלביש לו"ת כסוד כלים להפרצוף עש"ה, ותרע שמלכות דמלכות הוואת שבה נעשה הוונג דהסתכלות ב' לצורך הכלים כאמור, היא סכונית חוה או טבור בכל הפרצופין הפרטיים, והנך רואה שהם ענין אחד, דהיינו בחי' הסתכלות הכי' לצורך כלים, וטובור זה ולא תתבלבל במה שנק' לפעמים בשם טבור ופעמים בשם חוה כי הוראתם אחת הוא דהיינו הסת"ב, אלא שאנו מחליפין הכינוים משום איות ענין נוסף, שיש להבחין באותו מקום, ודע שהסת"ב דעליון יהיה תמיד בחי' הסתכלות א' של התחתון וכבר ידעת אשר הכלי דהסתכלות א' נקרא פה של ראש וכלי דהסתכלות ב' נק' טבור או חוה ונמצא לפי הכלל הנזכר אשר בחי' טבור דעליון יהיה תמיד בחי' פה של ראש דהתחתון

ובדברים האלה יתבאר לך בדיוק סדרי רת"ס שבפרטיות ה' הפרגנות נעסמ"ב ואיכות הלבשתם זה לזה וכבר ידעת שפ' גולי הוא בחי' תוך וסוף דפרצוף האי' שנק' פרצ' פנימי אשר מהראש של פרצוף הזה, לא יתכן בו שום הגא וריבור ותחילת מה שאפשר לרמו בו הוא סמלכות שלו, שנק' פה דראש, ולמטה, דהיינו בחי' הגוף, והוא הנק' פרצוף גולגולתא, שבחכמה יש בו ב' בחי' המתחלקים על הטבור, שהם הסת"ב על המלכות דמלכות, שיוצאים ע"ס דאו"י, לזווג על הסך שבטבור ומשם עולים ע"ס דאו"ח ממטה למעלה, ונעשה בחי' רישא דגופא, שנק' חג"ת או מ"ר דגופא, שאח"כ מצאה המלכות דמלכות כה, להתפשט גם מטבור ולמטה בזה הכמות שהאו"ח שלה הליבוי לרישא דגופא, שה"ס ע"ס דסיום, שהוא רק בחי' התרחבות הכלי מלכות לצורך עצמה, אבל אינה משפעת כלום לתחתונים, וע"כ נק' כל המקום שטבור ולמטה, בבחי' אור נקבה ועלמא דנוק', כי ע"ס שלה מסתכלים כלפי מעלה, כלומר לקבל מהם, אבל אינה מסתכלת למטה, ע"ד סו"ה אל תבט אהריך, כלומר שאינה יכולה להשפיע למטה, וז"ס דברי חז"ל, סימן מסר להם, שהנקבה נולדת ופניה למעלה, והזכר פניו למטה ע"ש, והיינו, שכן נמשך ההבחן מכין אור וזכר לאור נקבה מהעליונים כאמור, אשר ע"ס דלמטה מטבור, המה מסתכלים כלפי מעלה, משא"כ ע"ס שמטה דראש ולמטה הם אור הזכר שע"ס שלו מסתכלים כלפי מטה, להיותם בסוד הוונג דאו"י על המלכות דמלכות, שנק' טבור או חוה, ונמצא שמשפיע ג"כ לתחתונים היסג, דהיינו למטה מטבור, שז"ס שהזכר פניו למטה, ולפיכך נקראים חג"ת שמטה עד הטבור בבחי' עלמא דזכורא והבן, ונמצא לפי הכלל הנזכר לעיל, אשר בחי' הטבור דפרצוף הפנימי, הוא בחי' פה דראש דע"ב, אשר ע"כ יכול הע"ב להתפשט יותר מפרצוף הפנימי, כי טבור דפרצוף הפנימי כבר הוא בבחי' אור נקבה כנ"ל, ואצל פרצוף ע"ב יכול להתפשט בתוך וסוף, כמפורש בענף ט' בפמ"ס, וא"כ חורה המלכות דמלכות להיות בחי' אור הזכר אצל הע"ב, והוא וראי צריך ביאור, כי גרם התעלות הזה לטבור דפרצוף הפנימי, עד שיקבל מעלת פה אצל ע"ב.

ולהבין

ומכ"ש שנכללים בו ב' אורות אחרים ומוזה נעשה כלי לכתר נקודים.

ואבא לקח ממה שהראיה שואבת מאורות החוטם, וגם אור הפה נכלל בו ומוזה נעשה כלי חכמה דנקודים. ואימא מקבלת מהסתכלות בפה לבדה, ומשם נעשה, כלי בינה דנקודות.

והנה הכתר שלקח מן האון הארתו גדולה מאד, לא נשבר הכלי שלו, אבל או"א, שאין לוקחים רק מן החוטם ופה, נשברו האחרים של בליהם.

והנה או"א, אם היו מקבלים אור זה של חוטם ופה של אי"ק, בהיותו למעלה קרוב אל מקום נקבי האון, אע"פ שלא היו

אות י"ג ולהבין זה צריכים בינה בהצורך לכל אצילות פרצוף לב' וזוגים, דהיינו להסתכלות א' והסת"ב ולטה לא מספיק וזוג א', והענין כבר מפורש היטב בענפים הקודמים אשר בוונג האי' מתפשטים ד' בחי' דאו"י עד שמגלים הכלי מלכות ואז נעשה הוונג דהסת"א, ונמצאים האורות שקדמו לכלים, כי הכלי מלכות יצאה לאחרונה ומשפעת האו"ח שהם הכלים ממטה מסקומה עד למעלה לכתר, וא"כ אין בחי' הכלי שבה יכולה לעלות למעלה מסקור יציאתה, ונחשב האו"ח הזה העולה על ידה ומלביש לט"ר דראש, רק בחי' אור בלי שום עוביות מכלי, וע"כ ודאי שאין הוונג הראשון מספיק לגלות בחי' כלי למ"ס דראש, ובחכמה הוא לגלות כלים, כנודע שאין האור נשפע מא"ס לתחתונים בלי מציאות כלים, ולפיכך מוכרח להיות וזוג שני שנק' הסתכלות ב' על מלכות דמלכות, דהע"ס דאו"י נמשכים ובאים אחר גולוי. כלי מלכות שאו מתגלים הכלים לאצילות פרצוף ההוא כדברי הרב בענף הנ"ל, ומאחר שנמסרו הכלים לאותו התפשטות ודאי שלא שייך עוד וזוג ג', בהיותו ללא צורך, ועוד שכבר כח הצמצום ראשון נתגלה ע"י וזוג הב', שעושה סוף וסיום מכלי להתפשט למטה מנקודה האמצעית, כמ"ש בארובה בענף א' שזה נק' גמר כלים כלומר קבלה וסיום והבן היטב, וא"כ איך אפשר עוד שיהיה וזוג ג' כהאור המתפשט מטבור ולמטה, ולפיכך נשאר בבחי' אור נקבה כנ"ל. וכבר ידעת ההבחנות שבין המדרגות געסמ"ב, שכלל תחתון יש בו חידוש כלים מה שאין בהעליון ממנו, דע"כ יצא בשם חדש ע"ב או סיג וכו', ובוה תבין אשר זה הטבור שכבר הוא בבחי' גמר הכלים בהעליון, דע"כ אינו מאיר זולת כאור נקבה כנ"ל, אינו נחשב גמר כלפי התחתון, כלומר כלפי החידוש כלים שאינם מצויים בהעליון אלא בהתחתון, כי עתה בהתלבשו בתחתון הוא תחילת יציאתם, ואצלם הוא וזוג הראשון אשר הכלי מלכות דחידוש כלים האלו, נמצאים לאחרונה ולמטה מע"ס דאו"י שגילו החידוש כלים האלו, ולפיכך יוצאים מוונג הזה. רק ע"ס דבחי' ראש, וע"כ נק' המלכות דמלכות דעליון בחי' פה של ראש התחתון, כי בהתלבשותה בתחתון לא גילתה רק שורשי כלים, ובוה כחה יפה להתפשט עוד לע"ס מינה ובה ע"פ. אור הזכר שה"ס או"י, לזווג על מלכות דמלכות דחידוש כלים, ומציאה התוך שהוא רישא דגופא, ממלכות דמלכות ולמעלה עד הפה, ומציאה הסוף שהוא בחי' הנהי מלכות

חכמה ובינה דנקודים, שכלפי הפנימי, כבר המה בחי' גופא ולא ראש, כנ"ל.

וכזה תבין היטב סוד שכולת הזקן, שה"ס מלכות דע"ב, הכלולה טכ' המלכות דראש ע"ב, המלובשים בראש הסיג, בסוד מלכות דעליון המתלבש בתחתון, כאמור. אשר המלכות דפנימיות, מכנה הרב בשם אור האון, וזה אמרו כי הכתר לקח מבחי' האון עצמה וכו'. ומלכות דחיצוניות, מכנה הרב בשם, חו"פ, וזה אמרו, ואבא לקח ממה שהראיה שואבת מאורות החוטם וכו', והבן.

והנה או"א אם היו מקבלים וכו' בהיותו דמעלה וכו': להבין זה, צריכים לבינה יתירה בענין שכולת הזקן הנזכר, שה"ס ושרש התלבשות נהי דעליון, בסוד מוחין להתחתון, שהוא עיקר גדול הכולל בכל מרחבי החכמה: והנה זה כבר נתבאר לך היטב, ענין יציאת אח"פ דכל ראש כבר מרישא שנעשה לבחי' גוף דהיינו לבחי' תוך כנ"ל. גם נודע, שבחי' הע"ב דכל פרצוף שה"ס אור החיה, ה"ס העצמות והאו"י שבפרצוף ההוא, ולפיכך עד כמה שאור הע"ב מתפשט בהפרצוף עד שם נחשב לאצילות ולמטה מנכול הע"ב, נחשב זה החלק לבחי' סבר לאצילות. ונודע שבחי' הע"ב דהפרצוף, נשלם דמעלה מטבור, וע"כ נעשה תיקון דעליית מ"ן לנקבי עינים, שמתוך זה יצאו אח"פ דראש ע"ב כבר מרישא כנ"ל, ועד"ז יצאו אח"פ דראש ס"ג כבר מרישא, וכן מראשין דכלהו פרצופין.

והנה אותו האור, הנמשך מנקבי עינים ולמטה, לבחי' אח"פ, וכאמור שנעשו משום זה לבחי' גוף וחג"ת, אין לו מקום בכלים דאח"פ של הראש, להיותם רק שרשי כלים כמ"ש בכ"מ, ולכלים דגופא המה צריכים, ולפיכך המה יוצאים ובאים ומתלבשים בהתחתון, כלומר, שהוא מתחת הפה וכל הכלים דראש. ומשום שאור ראח"פ האלו, נמשכים ממלכות דנקבי עינים ולמטה, נקראים בשם נהי. וז"ס נהי דעליון המתלבשים בעצמותם בראש התחתון בבחי' מוחין א"יו.

ונמצא לפ"ז, אשר אח"פ דראש ע"ב ירדו ונתלבשו בראש הסיג, והרויח הסיג בחי' אור דראש ע"ב, שעד עתה לא הי' לו אלא בחי' גופא דע"ב. ועד"ז אח"פ דראש הסיג, ירדו ונתלבשו בהפרצוף דלמטה מטבור, שעד כאן היה כבר מנכול הע"ב, והיה נחשב לבר מאצילות, כנ"ל, ועתה הרויח אור דגופא דע"ב, כי אח"פ דראש סיג יש בתוכם בחי' גופא דע"ב, שהמה נמשכו דמטה מטבור, ושכ ע"כ לבחי' אצילות.

וז"ס שכולת הזקן, שהוא כולל בחי' אח"פ דע"ב שירדו להיות מוחין בראש הסיג, והוא כולל פנימיות וחיצוניות, כמ"ש לע"פ. שססוד הפנימיות יצא הכתר, ומסוד החיצוניות יצאו ב' הנקודות חו"ב כנ"ל, וגם החו"ב נפרטים לפנימיות

ממלכות דמלכות ולמטה עד סיום רגליו, וכן בכל מדרגה תחתונה כלפי עליונה והכן היטב

ועתה מצאנו כינה בין חוה הכללי לטבור הכללי ונודע שעיקר קוצת הפרצוף נבחן על פרצוף הפנימי שבו, כי ד' המדרגות ע"כ אינם זולת לבישים להפרצוף הפנימי, ונודע שע"כ הראשונות שנאצלו מא"ס ב"ה בכח עצמום א' ה"ס פרצוף הפנימי דא"ק כמ"ש בענף ט' בפמ"ס, שהסתמא יצא הראש דפרצוף ההוא, ומסתכלות ב' יצאו תוך זסוף שלו שנק' גופא דפרצוף הפנימי או גלגלתא, והוא נמשך ונמתים עד נקודה האמצעית, שה"ס עולם הזה, כנודע, וכמ"ש היטב בענף א' ובהקדמת אח"פ אות י"ז ע"ש, ועליו מלביש פרצוף ע"ב, ומתחיל במקום יציאתו, דהיינו משה של ראש דפרצוף הפנימי ולמטה, משום שכל מדרגה תחתונה ה"ס התפשטות ב' דאורות דגופא דעליון, משום בהתפשטות הא' נוהג הסתלקות, וע"כ מתפשט תמיד המלכות דראש בהתפשטות ב' שמלביש על גופא דעליון, אמנם בחירוש כלים, וע"כ נק' בשם חדש על פי החירוש, ומאחר שיוצא ג"כ דרך פה של ראש, כמו גופא דעליון עצמו לפיכך משם מתחיל קוצתו, ולא מלמעלה משה, שזה בלל גדול בכל המציאות, משום דבר לא יוכל להגביה את עצמו למעלה מהמקור שלו, וזכור זה.

וסופו דע"ס דראש הע"ב הנ"ל, הוא משם בטבור דפרצוף הפנימי, כי דרך התפ"ב שזה לדרך התפשטות הא' שנסתלק, כי מסקור אחד המה יוצאים כנ"ל, ולפיכך תרע בכיורו, שהמשך הע"ס דראש הע"ב מתחילים משה דפרצוף הפנימי, ומסתיימים בטבור, שה"ס מל' דמלכות דפרצוף הפנימי, וכנ"ל, אשר טבור דעליון נעשה פה של ראש בתחתון.

ונפא דפרצוף ע"ב, לקח לו דרך חדש במשונה מפרצוף הפנימי, כי לא נמשך עד נקודה האמצעית, דהיינו נקודה דעוה"ו, שה"ס המלכות דמלכות דבתי"ד שנגלה בע"ס דאוי' דפרצוף הפנימי, אלא נמשך עד לנקודה דבתי"ד דע"ס דאוי', שה"ס מלכות דו"א כמ"ש בענפים הקודמים ע"ש טעמו ונימוקו, והוא שנעשתה לנקודת הסיום רגליו דפרצוף הע"ב, באופן שזה הע"ב שה"ס התפ"ב דגוף הפנימי, שהיה צריך למלאות באורו כל ההמשך של הגוף דפרצוף הפנימי, עד לנקודה דעוה"ו שהיה בו הסתלקות האור, השאיר כל המקום הזה שמנקודה דבתי"ד עד לנקודה דבתי"ד, ולא האיר לשם כלום.

ועם זה תבין ראשית הישורשים דב' העולמות הכוללים שנק' עוה"ו ועוה"ב, שה"ס ב' הנקודות של סיום הנמשכים מסוד הצמצום, אשר מתחילה יצא כחי נקודה דאמצעייתא מצמצום א', בסוד רת"ס דפרצוף הפנימי דא"ק עד לעוה"ו, ונמצא נקודת הסיום דאורות העליונים בנקודה אמצעית בעוה"ו משם, ואח"כ ע"י אצילות האורות דפרצוף ע"ב דא"ק שלא נמשך אלא עד נקודה דבתי"ד, וה"ס השורש הא' לנקודה דעוה"ב ונקודה זו מכונה בשם טבור הכללי, כמ"ש לפנינו בע"ה טעמו ונימוקו.

והנה גם בזה הגוף דע"ב הנוכח, ה' בו ג"כ מקרה הסתלקות האור דהתפ"א שלו, כמ"ש היטב לעיל בפמ"ס ענף ט', ואח"כ בהתפ"ב יצאו רת"ס דפרצוף מ"ג דא"ק ע"ש, ומתחיל ג"כ מסקור יציאתו, דהיינו משה דע"ב, ומסתיים בטבור דע"ב, כלומר במלכות דמלכות, שה"ס הכלי דהסתכלות ב' דע"ב, כמ"ש לעיל בהתלבשות הע"ב על פרצוף הפנימי, ע"ש.

והכלי הוה, שעליה נעשה הסתכלות הב' דע"ב, מכונה חוה הכללי, מטעם שיתבאר לקמן בע"ה ובוה תרע אשר ע"ס דראש הס"ג, נמשכים משה דראש ע"ב

היו מקבלים מאורות האון עצמה רק קצת ההארה, היו מתקיימים האחרים של כליהם, אבל כיון שאין מקבלים רק מסיום האון, שהוא מקום שבולת הזקן, לכן אע"פ שלוקחין קצת הארה, אינו מועיל להם, ולכן נתכמלו האחרים של כליהם, אבל הכתר, כיון שלוקח אור האון ממש, אע"פ שלקחו בסיומו, כיון שהוא לוקח עצמותו, דיבזה, ולא נשבר אפילו האחרים של כלים דידיה, משא"כ באוי' שאינם לוקחים רק הארה בעלמא, וגם שהיא בריחוק מקום.

והרי נתבאר ג' בחי' אלו, והם, כי הכתר נתקיים כולו, ואוי' נתכמלו ונפלו האחרים שלהם, וזוין נפלו פנים ואחרים שלהם.

והנה זהו הטעם שנרמזו בפסוק, והארץ היתה תהו ובהו, אשר הוא מדבר, בענין של מיתת המלכים של הנקודים, כנ"ל, נרמז בו ב' פעמים מלת תהו: א', מפורש בפסוק, וב', בר"ת למפרע, ו'הארץ היתה ת'הו והוא כנגד ב' בחי' הנ"ל, כי תהו הישר המפורש

בפסוק

ע"ב עד חוה הכללי, שהוא טבורא דע"ב, וטבור דע"ב נעשה כחי' פה של ראש בפרצוף הס"ג, כנ"ל שהסתכלות ב' דעליון נעשה כחי' הסתכלות א' אצל התחתון.

והתוך, שה"ס רישא דגופא דפרצוף ס"ג, נמשך מחוה הכללי שהוא פה דס"ג, עד הטבור הכללי שה"ס נקודת הסיום דעוה"ב וסיום רגליו דפרצוף ע"ב, ומטבור הכללי עד סיום רגליו דפרצוף הפנימי דהיינו בנקודה דעוה"ו, נמשך הסוף והנה"ו דס"ג, ונמצא מקום נהי"ס דפרצוף ס"ג, במשכין מנקודה דעוה"ב עד לנקודה דעוה"ו, במקום השויר שהשאר הע"ב, באופן שטבור דע"ב נעשה לפה דראש ס"ג, ונקודת הסיום דע"ב נעשה לבחי' טבורא דס"ג, וככה זה עברה על הגבול שהגביל הע"ב, כי נתפשטו הנה"ו דס"ג למטה מנקודת הסיום דע"ב.

וה"ס ירדת הס"ג לנה"ו הפנימים דא"ק, כי הוא ירדת מדרגה בערכה של הס"ג, שהרי הס"ג תולדה דע"ב הוא, אשר נקודה שלה הוא נקודה דעוה"ב, וגם היא נמצאת בסוד הודכנות דהתפ"ב כמ"ש בענף ט' וענף ג' בפמ"ס ובפתחה כוללת אות י"ב ע"ש, ומאחר שנמשכה מטבור הכללי, עד לנקודה דפרצוף הפנימי שנק' נה"ו הפנימים, שה"ס מלכות דמלכות דבתי"ד כנ"ל, הרי נתערבה עם בתי"ד הוה כמ"ש במכו"ש ש"ו ח"ב פ"א, שברדת העליון למקום התחתון נעשה כחי' התחתון משם ע"ש, ולפיכך נתערבו ב' הנקודות זה בזה, שהוא השורש לתיקון ס"ג כמ"ש בענף ט'. והנה נתבאר לך, ענין ירדת גופא דס"ג לנה"ו הפנימים דא"ק, ע"ד סוד דקודם ונמשך, והכן היטב.

אות י"ד זכרדי לקשר הענינים אסביר לך כל הנ"ל שורש

לפנימיות וחיצוניות, שהחיצוניות נק' ישמ"ת. אמנם בכללם, אין כאן אלא ע"ס המתפשטים על מלכות הנ"ל שנק' שבולת, שהמה נכחנים לע"ס של ראש, בשם: גלגלתא, עינים, ואח"פ, ולשנפרטים כסוד פנימיות וחיצוניות, יהיה הגלגלתא ועינים כסוד הכתר דנקודים, ואח"פ כסוד חו"ב דנקודים וגם האח"פ אלו שהם חו"ב נכחנים לע"ס: גלגלתא, ועינים, ואח"פ, שגלגלתא, ועינים ה"ס חו"ב עילאין, ואח"פ ה"ס ישמ"ת. ולפיכך אפשר לכנותם בשם ראש אחד עד הפה, שה"ס ישמ"ת, הפרטי הנוכח, והוא, משום שיצאו בכח המלכות דשבולת לע"ס כנ"ל, ואפשר לכנותם כפרטיות ע"ד פו"ח, שיש בהתפשטות חוה ג' פרצופין דו"ג, שה"ס הכתר, ואוי' עילאין, וישמ"ת, אשר בכל אחד יש ע"ס, אמנם בהבחן של נקודות, שהוראתם הוא, כחי' המין שעליהם נעשה הווג, כמ"ש לעיל בר' ס"ט בפמ"א ד"ה והנה, המה נכחנים, רק לג' נקודות, דהיינו נקודה דכתר, ונקודה דכתמה, ונקודה דכינה.

וכזה תבין, ג' החלוקות שבשביה"כ, כי הכתר שה"ס מלכות דפנימיות הכלול בשבולת כיון שהוא מווג הפנימי של הראש, הרי הוא ככחי' ראש דע"ב הן באור הן בהכלי, וע"כ הארתו גדולה מאד, ולא נשבר כלי שלו.

הלוקה ב', ה"ס או"א, שה"ס מלכות דחיצוני ששבולת, דמאחר שהוא מכחי' אח"פ החיצונים של ראש דע"ב, וע"כ יש להם רק כחי' הכלים דראש, שכתוכם הארה מועטת דע"ב, דהיינו מכחי' חיצוניות. ומתוך שיש בהם עכ"פ כחי' כלים דע"ב, נתקיים הפנים שבהם, ומחמת הארה המועטת, נמצא שנתכמל האחוריים שלהם.

חלוקה ג' ה"ס ז"ת שהם נמצאים מתחת הפה דכללות הראש דנקודים, שכבר אין שם מהארת ע"ב כלום לא באור ולא ככלי כמ"ש לעיל שהארת שבולת אינה נמשכת אלא עד הפה דנקודים ע"ש, ונמצאים ע"כ ככר מגבול האצילות, וע"כ נשברו פנים ואחור וכמ"ש במקומו בע"ה

וזה אמרו אם או"א היו מקבלים אור זה של חוטם ופה בהיותו למעלה קרוב לנקבי האון וכו', פירוש כי כל קבלת אור הע"ב לתוכם הוא רק ככחי' הירידה דאח"פ דראש הס"ג, אשר ע"כ ירדו ג"כ אח"פ דס"ג לאוי' דנקודים, ומאחר שנמצאים הכלים שלהם מכחי' מטבור ולמטה שכבר כלה שם הארת ע"ב לגמרי, אלא שמקבלים אור ע"כ מסוד ירדת האח"פ דעליון, ולפיכך נתכמל האחרים שלהם משום שעיקר בנינם הוא מלמטה מטבור, מה שאין כן אם היו מקבלים מחוטם פה דראש ע"ב ממש, כלומר שהיו עולים למקום ראש דע"ב, ועד"ז גם חו"ב דנקודים היו עולים דראש הס"ג, ודאי שלא נתכמל מחם כלום, כי היו מלבישים לגופא

שורש מאמר האי' דמעה כראשית, ויאמר אלקים יהי אור ויהי אור וכו' וכבר ידעת, בסוד הווג דאו' ואו' שבה, ה"ס המאמרים הנמשכים מפה ולמטה, בכח' הנוף של הפרצוף, כמ"ש בענינים הקודמים, ובוה יתבאר לך הכתוב בשורשו, כלומר שהכתוב מדבר בעולמות התחתונים, בסוד התיקון אחר שבה"כ, אמנם גורע, שכל התיקונים דאבי"ע נמשכים מא"ק, שנמצאים בו כל התיקונים בכח' שורש דשורש כמש"ל לעיל בענף ה' אות א' בפמ"ס.

וכבר ידעת, שכל הארה נכחנת על ה' פרצופין געמ"ב, ובוה תרע שמאמר א' יהי אור נמשך מבח' פה של ראש הא', וגורע שכל התפשטות פה כולל התפשטות א' והתפ"כ, שהתפשטות הא', נכחן לגופו של המדרגה, והתפ"כ הבא אחר התפ"א הסתלק נכחן למדרגה תחתונה ובח' נאצל, כנ"ל בענף ט' ע"ש, וז"ס שכל הכתוב יהי אור ויהי אור במאמר האחר, כי יהי אור ה"ס התפ"א דפה של ראש הא' שנקי גולגלתא, ויהי אור ה"ס התפ"ב שלו שה"ס הנאצל היסנו שנקי ע"ב, ובוה תבין דברי הוהר בראשית דף ל"א ע"ב, וז"ל, יהי אור לעוה"ז, ויהי אור לעוה"ב, עכ"ל, ותבין עם המכתבאר אשר ויאמר אלקים יהי אור ה"ס התפשטות הא' מפה של ראש הא' שה"ס גופו של פרצוף הפנימי שנקי גולגלתא, והוא נמשך עד לנקודת הסיום דמצום א' שעומדת בעוה"ז, כמ"ש לעיל עש"ה, וז"ש בוהר יהי אור לעוה"ז אמנם התפשטות הב', שה"ס ויהי אור, דהיינו פרצוף ע"ב, שנמשך ג"כ מאותו פה, לקחה לה נקודת הסיום דבח' עוה"ב, דהיינו נקודת הטבור, ששם נסק פרצוף ע"ב, כנ"ל, וז"ש בוהר ויהי אור לעוה"ב, דהיינו עד נקודת הטבור, אמנם למטה מטבור לא האיר הע"ב.

וירא אלקים את האור כי טוב, ה"ס השתלשלות מדרגה הג' שנקי ס"ג מפה דראש הע"ב, שראש הס"ג נמשך מפה דע"ב עד הטבור שלו, שה"ס חוה הכללית וגופו סחוה עד לנקודה דעוה"ז דהיינו עד סיום רגלין דפרצוף הפנימי ונקי חוה ע"ש פה דראש הס"ג המצוי שם, והוא מלשון ראיה מלשון הכי חוות קשה הוגר לי או חוון ישעי' וכו', והטעם משום דאור העינים מיוחס רק לס"ג, ולא לפרצופין הקודמים, כמ"ש לעיל באות ו' וע"כ נק' פה דראש הס"ג בשם חוה, גם זכ"ה, וירא אלקים וכו' הנאמר על פרצוף הס"ג, משום שיציאת הס"ג הוא דרך עינים, כנ"ל באות הנוכר ע"ש, והבן בכאן, ענין חיצוני דעליון, שה"ס וווג שבה, שנעשה פנימית בתחתון שה"ס וווג הפנימי בנקבי עינים, שית' עוד בע"ה.

זכבר ידעת שנקודת הסיום דע"ב שה"ס נקודה דעוה"ב נקראת טבור והוא ג"כ ע"ש הס"ג כי הוראתו טוב"אור, כלומר אחר שכבר הע"ב עשה במקום זה הבדלה וסיום שלא להאיר משם ולמטה, נתפשט גופו דס"ג ועבר על הגבול דע"ב, וראה כי טוב להאיר גם מנקודה דעוה"ב ולמטה עד לנקודה דעוה"ז, ולכן קנה הגבול הזה דע"ב השם טבור מצד הס"ג והבן היטב, והנה נתבאר היטב טעם ב' השמות הללו חוה וטבור שהמה ביחוד ביחס הס"ג, כאמור.

וז"ס ויבדל בין האור ובין החושך וכו', החושך, ה"ס נקודה דעוה"ז, כלומר שחורה ההבדלה למקומה כמו בפרצוף הפנימי אשר האיר עד לנקודה דעוה"ז שנקי חושך ושם נעשה סיום האור והבדלה דאור וחושך, וז"ס ויקרא אלקים לאור יום ולחושך קרא לילה וכו' ויקרא יורה הומונה כמ"ש בוהר בראשית ט"ז ע"ב מהו ויקרא קרא וזמין, וכו' ע"ש, וה"ס חיבור ישו"ת עם נהי' הפנימים

בפסוק, הוא בחי' ז' מלכים שמתו ונתבטלו, אפי' הפנים שלהם הישרים, ותהו שבר"ת למפרע, הוא בחי' ביטול האחרים דאו"א, כי כל למפרע, הוא בחי' האחרים.

והנה בודאי כי גם בנקודים, יש בחי' אורות מקיפים ופנימים, וענינו הוא, כי הנה נתבאר, כי מהג' אורות אח"פ, שואב מהם הסתכלות העין לצורך הנקודים, וזהו בחי' אור הג' הנ"ל, שביארנו שהוא לצורך כלים אל הנקודים. וצריך שתדע, כי אור זה נחלק לב', ומה שלוקח מצד ימין הן אורות ממש, ומה שלוקח מצד שמאל הם כלים. וכבר נתבאר לעיל, כי באור יש בחי' פנימי ומקיף, ובכלי יש פנימי וחיצון, נמצא כי כל אלו ד' בחי', לוקח הסתכלות העין מג' אורות אח"פ.

וזה סדרן, כי הנה כשמסתכל העין באורות האוון ביושר, נגד הסתכלות העין בעצמו, שהוא שכולת הזקן עצמו מצד ימין, הוא בחי' או"מ, ומה שהוא ג"כ בצד ימין, אלא שהוא רחוק, והוא מן הצדדים, זה או"פ, שהוא מועט. וכעד"ז בצד שמאל, מה שהוא כנגד הסתכלות העין ממש, הוא חיצוני' הכלי, ומה שהוא לצדדים, הוא פנימית הכלי.

ומה

הפנימים דא"ק, כלומר, חיבור ב' הנקודות דעוה"ב ודעולם הוה, כנ"ל ע"ש, כי מאחר שאור הוה דנהי' דס"ג, נמשך מנקודת הטבור, שה"ס נקודת הסיום דעוה"ב, עד לנקודת הסיום דעוה"ז, הווסן בוה מרת יוב ומרת לילה, כי בוה יפה כתה דנקודה דעוה"ז לעלות לנקודת הטבור בסוד מ"ן, ואז מתרונים אורות דנהי', שהוא השורש למרת לילה, כי חור ההבדלה כגבול הע"ב, ואח"כ בסוד מ"ד המתחבר במ"ן ונעשה וווג, חוור ומתפשט הארת הווג מטבור ולמטה, בסוד מרת יוב.

וז"ס ויהי ערב כלומר שנתערבו ונתחברו ב' הנקודות הנ"ל, ויהי בוקר, ה"ס בוקרו של יוסף, כמ"ש בוהר, דהיינו סוד הווג כמ"ש במקומו. יום אחר, כמ"ש ז"ל, שהיום והלילה היו משתמשין באתר, כלומר, שעדיין היה מרת לילה בלתי נכרת, ולילה כיום יאיר, עד יום הרביעי, שנתלו בו הטאורות, כמ"ש במקומו בע"ה.

וכוה תבין רמזי הרב לעיל בענף י"ד, וז"ל תוהו ובוהו הוא ענין מיתת המלכים, עד שבאה התיקון שלהם, ואז נאמר יהי אור ויהי אור וכו', וזהו פקח עיניך וראה שוממותינו וכו', וכו', כל ההמשך, וזהו פקח עיניך וראה, כי באח"פ יש ג"פ ס"ג, גי' פקח ע"ה, ואחריהם בא בחי' עינים וכו' עכ"ל, פי', כי אחר שבה"כ העלה

לגופא דע"ב ממש כמו הראש דס"ג, והבן היטב. אמנם מ"ש הרב שנתבטלו האחרים דאו"א, וכן אחרים דנהי' דכתה, שהמשמעות שהפנים נשאר במילואו, צריך ביאור, שזה דבר שאי אפשר להיות כ"ל, שאור הפנים ישאר אחר שנתבטלו אפי' האחרים. ועי' בע"ה שער שבה"כ פ"א, אלא שיש בכאן עמקות, ותבין ע"פ המבואר בפמ"א דף פ"ה ד"ה בסוד ונכותם מלאות עינים, אשר מכח עליית המ"ן, נתחדש ענין פנים ואחרים בכל הפרצופין, והאחרים, הם תמיד גבוהים במדרגה אחת מן הפנים, באופן, שבכח' חג"ת ותוך, נמצאים אחרים דחכ"ד וראש, ובכח' נהי' וסוף, יש אחרים דחג"ת ותוך, עש"ה טעמו ונימוקו!

וכוה תבין המובא בדברי הרב בכמה מקומות, שכל פרצוף נולד, רק בספירות דחג"ת נהי', ואח"כ כשמגיע בהם האור דמוחין, שבים החג"ת להיות חכ"ד, ושבים הנהי' להיות חג"ת, ונמשכין ויוצאים נהי' חדשים עש"ה. ושורש הענין, הוא בסוד האחרים הנ"ל, כי בחג"ת יש אחרים דחכ"ד כנ"ל, אמנם כל זמן שאין בהם אור הפנים, אין האחרים מאירים כלום, משום שהארתם טועטת, כמ"ש בפמ"א שם. אמנם כשמגיע בהם אור הפנים, אז אור דאחרים חוזרים וניעורים כמו בשורשם, ונמצא משום זה, אשר החג"ת שבים להיות חכ"ד בכח אור דאחרים שבהם, וכן הנהי' חוזרים לחג"ת שהוא בחי' תוך דהפרצוף, שיש בו אור הזכר, שמשפיע ומוציא נהי' חדשים' לסיומא, כמ"ש בפמ"ס כאן.

וכן ה' יציאת הפרצוף דע"ס דנקודים, שלא יצאו אלא בכח' חג"ת נהי' ברות דראש: חג"ת כגלגלתא, ונהי' כאח"פ, ומפה ולמטה היו הכלים ריקנים מאור, שה"ס ז"ת דנקודים, כמ"ש בפמ"ס, עש"ה. אלא בכח הארת הנהי' דא"ק, הניע אליהם אור הפנים, ושבו החג"ת להיות חכ"ד, כי אור דאחרים שבהם חזרו וניעורו, כנ"ל, והנהי' שבו לחג"ת, ויצאו נהי' חדשים כנ"ל. וזה שאומר הרב, שמשום המקרה דשבה"כ נמצא שנתבטלו האחרים דאו"א, כלומר, זה האור דאחרים, שיש בכל בחי' מהם אשר חזרו וניעורו בכיאת הסוחין, לסיבת אור הפנים כנ"ל, נמצאים עתה שנתבטלו, וחזרו לקרבותם, דהיינו, כהארה טועטת כמקודם, ושבו החכ"ד דאו"א להיות חג"ת, וחג"ת דאו"א שבו להיות נהי', והנהי' שהם מפה דאו"א ולמטה נמצאים מתבטלים לגמרי, כלומר, כל מה שנתגרל ונתחדש בכח הארת נהי' דא"ק, כל מה נחבטל, וכל מה שהיה בהם מצד יציאתם מיסודות דרך העינים, כ"ז נתקיים, דהיינו רק בחי' חג"ת נהי' דכללות פרצוף הנקודים, שחג"ת ה"ס אור הכתר דנקודים, מבחי' עינים ולמעלה, והנהי'

העלה מ"ן מבי"ע לצורך התיקון של מקום הזה שמתבור ולמטה עד סיום הרגלי, דהיינו עד לנקודה דעוה"ז כנ"ל, אמנם כל האורות נמשכין מא"ס ב"ה, וע"כ נבחן על ה' סדרנות געש"ב, כנ"ל. וזה שרובו הרב, אשר קודם עיניך, שה"ס אור העינים וה"ת, שצריך להמשיך למקום הנ"ל ששם היה החורבן והשטמון וכו', צריך להמשיך מתחילה, ג' סדרנות הקודמים, בסוד ה' יהי אור ויהי אור וירא אלקים וכו' ע"ד שנתבאר לעיל, שה"ס ג"פ ס"ג, הנרמזים בשם פק"ת, שז"ס פק"ת עיניך, וראה, והבן ואכמ"ל.

אות מ"ן המתבאר מכל האמור, שיש ב' בחי' רת"ס בהגלגלתא, דהיינו הפרצוף הפנימי שהוא העיקר כנ"ל: בחי' א', הוא מתחיל מראש ע"כ, שראש הע"ב נחשב לראש דגלגלתא, וראש הס"ג מפה עד הטבור הוא התוך דגלגלתא, ומטבור ולמטה עד לנקודה דעוה"ז הוא הסוף דגלגלתא, דהיינו אותו המקום דפרצוף הנקודים שנק' פרצוף ב"ן הכולל, כמ"ש בענפים הקודמים, ובחי' ב', דרת"ס דגלגלתא מתחיל מהס"ג, שמה עד החזה הוא הראש, ומחזה עד הטבור תוך, ומטבור עד לנקודה דעוה"ז היא הסוף, וצריך שתבחין, אשר בבחי' א' יהיה בראש דגלגלתא בחי' אור הוכר, משום דהטבור דפרצוף הפנימי נעשה לבחי' פה דראש בהתלבשותו בראש הע"ב, כמ"ש לעיל, וע"כ יכול להשפיע לתחתונים, אמנם בבחי' ב', יהי גם בחי' הראש שלו רק בסוד אור הנקבה בבחי' למטה מטבור, כמ"ש לעיל, שהראש של פרצוף הפנימי אינו עולה בשם, כי נעלם הוא, והתוך שמה עד הטבור הוא מלוכב בראש הע"ב, ונמצא מפה דראש הע"ב ולמטה, כבר הוא בחי' למטה מטבור דפרצוף הפנימי, שה"ס אור של נקבה ששניה למעלה, ואינה משפעת לתחתונים, כנ"ל.

ונתבאר, שיעי' הווג דעליית מ"ן יוצאים תמיד ב' פרצופין: פנימי, וחיצוני, אשר הפנימי מתחיל מתחת נקבי עינים דע"ב, והחיצוני מתחיל מהשכלת שהוא מתחת לפה דהע"ב, וענין פנימי וחיצוני, יורה שיש כאן ענין הנסתר וענין הנגלה, כי מתוך התעלות מקום הווג לנקבי העינים, שיצאו הע"ס הראשונות מהשכלות הראשון, בבחי' נקבי עינים ולמעלה, הרי שנחשבים לבחי' ע"ס דראש, ואח"כ כשהשכלות דנקבי עינים מתפשטת בעצמה לע"ס מינה ובה עד למלכות דמלכות, לסוד הסת"ב מעינים ולמטה, נמצאים האורות דאח"פ בבחי' גופא ותוך, שהוא גמר כלים, משום שכבר האו"ת הוא שורשם, כמ"ש לעיל, והנה לפי"ז נמצא, שהתחתון, שהלבשתו מתחיל תמיד מפה דראש העליון, מחויב הוא עתה לעלות עד לאון דעליון, כי שם מקורו ושורשו, כאמור, ונתבאר אמנם, שכל תחתון נשאר במקומו, כי אינו יכול להגביה את עצמו, למעלה מהמקור שלו ע"פ שורש הא', שהוא בשכלות מתחת הפה, ועוד, שעיקר הכלים נבחנו ע"י שורש הא' ששטרם עליית המ"ן, וע"כ אין בחי' כלים בראש, שיתיישב בהם אור דגופא, ולפיכך אינו ניכר ואינו נגלה. סדרגת התחתון, באח"פ דראש העליון, אלא משכונת ולמטה. כאמור, אמנם בבחי' נסתר, וראי' שמתחיל התחתון מאון דעליון, כי שם מקורו, וכל ענף במחויב להיות דבוק בהמקור שלו ששטנו יצא, אלא משום שאין כלים דראש נחשבים לכלים, ע"כ נשארים בפנימיות כהעלם, ואין האח"פ דראש העליון מתגלים בהתחתון, והבן היטב.

אמנם יש פקודות הרבה, שנפעלים בהתחתון סבה פרצוף הנעלם הנוכח, כמ"ש במקום בע"ה, וע"כ צריכים אנו להבחין תמיד ב' הפרצופין בכל נאצל

ומה שהוא לוקח מאורות החוטם הוא באופן אחר, כי מה שלוקח מאור החוטם קודם שמגיע אל הפה, והוא מצד ימין, הוא או"מ, ומהפה ולמטה הוא

הוא
נאצל: דהיינו פרצוף הפנימי שמתחיל מאח"פ דראש הע"ב, ופרצוף הנגלה לחוץ שמתחיל מתחת הפה דראש הע"ב, כאמור.

ובזה תבין דברי הרב כאן, וז"ל, אמנם האור הראשון שהיה מתחילה למטה ועלה למעלה, שוב לא ירד, ונשאר שם מטבור ולמעלה, ושם הניח שורשו תמיד, ומשם נתפשט ויצא דרך העינים, והם הם הנקודים, ונמשך ונתפשט בחוץ עד סיום רגליו, עכ"ל. ותבין ע"פ המתבאר, אשר ע"י עליית המ"ן יצאו ב' פרצופין, פנימי, וחיצוני, וזה אמרו, שהאור הראשון וכו' שוב לא ירד, כלומר, דמאחר שעלה לנקבי עינים, נמצא ראש הנאצל מעינים ולמעלה כנ"ל, והתוך וט"ר דגופא באח"פ, והסוף מפה עד הטבור, כי שם נסתיומו רגלי הפרצוף, כנ"ל, ונמצא שבפנימיות לא נתפשט מהאור הזה, שיצא ע"י המ"ן כלום, למטה מטבור, ונמצא שאחר שעלה מנה"י דא"ק למ"ן, שוב לא ירד בתורה, אלא שנשאר למעלה מטבור.

אמנם פרצוף החיצון, שמתחיל משכונת מתחת הפה כנ"ל, הוא ודאי, שירד למטה מטבור במקומו כבתחילה, כי מפה עד החזה ה"ס הראש, ומחזה לטבור הוא התוך, ומטבור לסיום רגליו הוא הסוף, כנ"ל. וזה אמרו ושם הניח שורשו תמיד ומשם נתפשט ויצא דרך העינים, כלומר, דאותו האור שנסכת עליית המ"ן נשאר כלול בלמעלה מטבור, הוא ג"כ השורש לע"ס דנקודים שירדו למטה מטבור, משום שנתקל על פנימי וחיצוני, כנ"ל, ומה שלא יכול להתפשט למטה מטבור בפנימיות, יכול להתפשט למטה מטבור בחיצוניות באופן, שפרצוף הפנימי נבחן שהוא למעלה מטבור ופרצוף החיצון הוא למטה מטבור, והם שורש אחד. כאמור. וזה אמרו, ונתפשט בחוץ, כלומר בחיצוניות, עד סיום רגליו, והבן היטב.

ובזה תבין מה שסדייק הרב, לפרש הווג דהאור הכ', דהיינו האור דנה"י דא"ק שלמטה מטבורו בפנימיות, שהווג היה, מע"ב דגלגלתא בשרשי אח"פ, וצריך שתזכור, מה שנתבאר היטב בענפים הקודמים, אשר כל עיקר של עליית מ"ן הווג הזה, הוא לצורך התפ"ב דגופא דס"ג אחר הסתלקות דהתפ"א שלו, כמ"ש בענף ט' עש"ה, וגודעת שהתפשטות ה' הגם שיוצא מפה דראש כמו התפשטות הקודם, מ"ס כבר נחשב למדרגה אחרת ולא גופו משם כמו התפשטות הא', וגם נתבאר דעיקר האור דהתפ"ב, מוכרת שיבא מתחילה בגופו של העליון, כלומר, באותם הרשימו והכלים דעליון הנשארים אחר ההסתלקות, ואח"כ מתפשטים להתחתון, דהיינו להתפ"ב שנק' נאצל, ותבין שהתפ"ב דגופא דס"ג הנוכח. הגם שיוצא ג"כ דרך פה דראש הס"ג, עכ"ז כבר אינו בחי' גופא דס"ג, אלא בחי' נאצל ותחתון היסנו, וע"כ נקרא בשם ב"ן, והנה הוא, נבחן ג"כ, על פנימי וחיצוני, אשר ב"ן הפנימי, מקומו בנה"י דא"ק בפנימיות, והיינו כנ"ל, שעיקר האור דהתפ"ב בא מתחילה בפנימיות, וב"ן החיצון, מקומו בנה"י דא"ק בחיצוניות, והם הם ע"ס דנקודים, המלבישים בחיצוניות מטבור דא"ק ולמטה, כלומר על הנה"י שלו מכוון, אמנם שניהם יוצאים מפה דראש הס"ג, דהיינו מכה הווג דעליית מ"ן, שנעשה למעלה בסוד פרצוף הפנימי

והנה"י, ה"ס או"מ דנקודים, כמ"ש כאן בפמ"ס באר היטב. והנה"י החדשים, שה"ס התפשטות המלכות של ראש דאו"מ מפה ולמטה, שהם הז"ת דנקודים, נתבטלו ונשכרו לגמרי פנים ואחור.

ואין להקשות ע"ז, הרי בכל ראש אינו נוהג הסתלקות זולת בגופין, כמ"ש בענפים הקודמים

דא"ק ומשם עוברים האורות מפרצוף לפרצוף על סדר השתלשלות ע"ס מ"ב כנודע, עד שבאים לראש הס"ג דא"ק, ומפה דראש הס"ג, נאצלו אלו ב' בחי' ב"ן הנו"י הפנימי והחיצוני, והבן היטב.

וכבר נזכרת, אשר בבחי' הפנימית מתחיל ראש מדרגת הס"ג מאח"פ דראש הע"ב, אמנם בחיצוניות מתחיל ראש הס"ג משכונת ולמטה כנ"ל עש"ה, ולפי"ז נמצא אשר ב"ן הפנימי שבנה"י דא"ק נוטל אורותיו מאח"פ דע"ב, שהרי ראש דס"ג עלה שמה בפנימיות, וכבר ידעת מ"ש הרב שבעליות התחתון למקום העליון הרי נעשה כמוהו ממש. ונבחן בזה כמו שהוא תולדה דע"ב, כי מפה דראש ע"ב הוא יוצא משא"כ ב"ן החיצון, שה"ס ע"ס דנקודים, שיוצא ג"כ מפה של ראש הס"ג החיצון שהוא מתחיל משכונת שמתחת הפה דראש הע"ב, שאינם נוסלים כלום מראש ע"ב שאין להם שום יחס למעלה מהראש שלהם שהוא הס"ג, כנ"ל, והבן היטב.

אות מ"ן וזה אמרו, כביאור האור דנה"י דא"ק, כלומר, דפרצוף ב"ן הפנימי הנוכח, אשר גורונו שם ע"ב שבגלגלתא דע"ב, עם בחי' הס"ג שבו שהם השרשים דאון חוטם פה. דהיינו כדאמרן, שהס"ג עלה למעלה לאח"פ דע"ב, ולכן סדייק ואמרו, עם בחי' הס"ג שהם שרשי אח"פ, כלומר, אח"פ הפנימיים, שהם בראש ממש, שבעלות התחתון למקום העליון הריהו נחשב כמוהו ממש, כנ"ל, ולאפוקי: **אח"פ** החיצוניים שהם בשכונת הווג כמ"ש הרב לקמן ב"ן החיצון שהם הנקודים, עש"ה. אשר לפי"ז נמצא שהוא נאצל ותולדה מפה דראש ע"ב, אלא בבחי' שרשי אח"פ שה"ס ראש הס"ג שעלה לשם, כנ"ל.

ונמציינו למדים שיש עורף סרובה ב"ן הפנימי על ב"ן החיצון, כי ב"ן הפנימי שנוטל אורותיו למעלה מפה דראש הע"ב, שהוא למעלה מטבור דגלגלתא, שטבור דגלגלתא מלוכב מפה דע"ב, כנ"ל, הרי יש בו אור הוכר שהוא בחי' התוך דפרצוף הפנימי, כנ"ל עש"ה, כי האורות שלמעלה מטבור, ה"ס אור הוכר, שפניו למטה, כלומר, שיש בו כח הווג על הטבור, ויכול להשפיע למטה, כנ"ל ע"ש, משא"כ ב"ן החיצון, שאינו נוטל אלא מהשכלות הווג שמתחת הפה דראש ע"ב, שהוא בחי' למטה מטבור דגלגלתא, שאין שם עוד אור הוכר, אלא אור הנקבה לבר ששניה למעלה, כלומר, לקבל מהעליונים, ואחוריה כלפי התחתונים, שאין בה כח הווג וההשפעה כנ"ל. **ולפיכך** יצאו האורות דנה"י דא"ק בבחי' ראש וסוף כמו כל בחי' גוף, שהראש דגוף ה"ס הטר"ר שלמעלה מטבור, והסוף דגוף ה"ס התפשטות המלכות בבחי' אור הנקבה, כלומר, שמקבלים ואינם משפיעים, ועד"ז יצאו גם הע"ס האלו שבקעו לפרסא וירדו לנה"י דא"ק שנקי, ב"ן הפנימי, שטר"ר שלו שה"ס הראש, יצאו מעטרת יסוד ולמעלה בסוד אור הוכר והתפשטות המלכות שלו, שה"ס אור הנקבה יצאו מעטרת יסוד ולמטה.

אמנם כ"ן החיצון שה"ם ע"ם דנקודים, אין בו אלא אור דסיום וסוף, דהיינו אור הנקבה, ונמצא שפה דראש הנקודים אינו יכול להשפיע למטה, דהיינו לז"ת שנמצאים מתחת הפה דראש הכ"ן החיצון, משום שאין בהם כח הווג שה"ם אור הוכר, משום שאינם מקבלים מפה ולמעלה דראש ע"כ. וכוה תבין מ"ש הרב בענף ה' וז"ל, ואו מולידים בחי' כ"ן דחיצוניות ולבושם לחין, הרי נולדה הנקבה עתה תחילה, עכ"ל והבן.

וכוה תבין מ"ש הרב בענף י"ג בדה"ב נמצא, שכל זמן שאין כו"א מוחין דחיה, שה"ם ע"כ כנודע, או הוא בבחי' אכ"א, ואין בו אור הוכר, ואינו ראוי לוונג, עש"ה. והוא כדאמרן, אשר עיקר כחו של הפרצוף נבחן רק ע"פ פרצוף הפנימי, להיות די הפרצופין עסמ"ב המה רק מלבושים ומפלים לו, ומתוך שטבור דפרצוף הפנימי מלוכש בפה דראש ע"כ, נמצא דעד שם מגיע אור הוכר דפרצוף הפנימי, ומפה דראש ע"כ ולמטה כבר נבחן לאור הנקבה ואור אחורים, שפניה כלפי עליונים לקבל ואינה יכולה להשפיע למטה הימנה, ולפיכך כל זמן שהו"א אינו מלביש לראש ע"כ, אין בו אור הוכר כאמור, ואין בו ווג והבן, וכוה תבין מ"ש בע"ת שער י"א פ' ת' דאו"א של הנקודים היו אכ"א והיינו כדאמרן שאין שם רק אור הנקבה לבד.

אמנם מתוך שב"ן החיצון מלביש על כ"ן הפנימי, נמצאים שמתחברים הפיות דראשיהו זה כוה, ואו עטרת יסוד דב"ן הפנימי המתלבש בפה דראש הנקודים, מוציא שם מכחו ע"ס דאור הוכר מפה דראש ולמעלה, ושבים או"א דראש פכ"פ, ומתפשט האור מפה ולמטה לז"ת דנקודים, וז"ס יולדת השבעה, דהפה דנקודים ה"ם אימא, כמ"ש לעיל ובפס"א ע"ש, ובכת התלבשות עטרת יסוד א"ק, כי או נמשך בחי' אור הוכר בראש הכ"ן, וע"כ השפיע הפה אור דז"ת אל הו"ג, והבן, וית' עוד במקומו בע"ה.

אות י"ן ולכאורה אנו מוצאים כאן סתירה בדברי הרב במ"ש שאחורי נה"י דכתר ואחורים דאו"א ירדו ונתבלטו, שהרי מבואר בפס"מ שבראש אינו נוהג המתלקות האורות אלא רק כגופין, וכן אומר להדיא לעיל בענף יוד ד"ה ועתה, וז"ל, הנה הג' ראשונות כבר נתבאר, שכליהם לא ירדו, והנה מסוד הכלים של ג' נקודות אלו נעשה רישא חדא וכתוכו ג' מוחין, והוה נקרא רישא דלא אתירע וכו' עכ"ל, וע"י בפס"מ שם. והנך מוצא שג"ד דנקודים לא היה שום ירידה בכלים שלהם, דע"כ נעשה מהם סוד ראש הא' דעולם התיקון, שנק' דרל"א. גם מבואר בפס"מ שכלים דרדל"א הם מאותם הבחינות שלא שלט בהם הביטול והשפירה, כמ"ש בע"ת שער עתיק ע"ש.

והענין דכבר ביארנו לעיל באות ו', שיש ג' חלוקות במציאות הכלים ע"פ רת"ס דכללות ה' פרצופין עש"ה, שהראש דכל פרצוף אין בו בחי' כלים כלל, הן מצד שורש הא' והן מצד שורש הכ', והתוך דכל פרצוף עד הטבור, יש בו בחי' כלים מצד שורש הא', שמטמם עליות המ"ן, אמנם מצד שורש הכ', שמטמו נמשכים עיקר הכלים בבחי' עשרה כלים ותיקון קיום, נבחן גם התוך שאין בו כלים. ורק בחי' הסוף דכל פרצוף דהיינו מטבור ולמטה, שם הוכן גילוי הכלים, הן מצד שורש הא' והן מצד שורש הכ', ע"ש בטעמו ונימוקו.

אמנם נתבאר לעיל, אשר מצד שורש הכ' נתעלה מקום הווג בנקבי עינים, שמשם ולמעלה עד הגלגלתא יצאו ע"ס דראש, ולפיכך, משם ולמטה דהיינו

הוא או"פ. ועד"ן, כצד שמאל, הם כלים דבחי' חיצוניות ופנימיות.

וכן הוא מה שלוקה בן הפה, נחלק לשנים, כי מה שלוקה מהפה עד שמגיע

דהיינו האון חוטם פה דראש, יצאו מבחי' ראש, להיותם כבר התפשטות אור המלכות של ראש, העומדת בנקבי עינים, וע"כ נחשבים לבחי' ראש דגופא, דהיינו החג"ת שמפה עד הטבור. ע"ש.

וכבר ידעת אשר כחי' דנקודים כוללים ע"ס דראש ע"פ שורש הא', שהם : גלגלתא, ועינים, ואון, חוטם, ופה, אמנם ע"פ שורש הכ', נבחנום לשני בחי' רות. שגלגלתא ועינים נחשבים לראש, שנק' כתר, שנכתן לנקודה הא', ואון חוטם פה, נחשבים לתוך, ותג"ת, שנקראים חו"ב, ונבחנום לנקודה הב' והג' דנקודים. והנך מוצא הפרש גדול בין הכתר ובין חו"ב כי הכתר הוא ראש גמור, המיוחס לחלוקה א' הנ"ל שאין בו כלים, לא מצד שורש א' ולא מצד שורש ב', אמנם חו"ב, שהם בחי' אח"פ, המה נחשבים לראש רק מצד שורש הא', אמנם מצד שורש הכ', כבר המה התפשטות המלכות דכתר, שה"ם חג"ת, ותוך דכתר, דהיינו גופא ולא ראש. ולמטה מאח"פ האלו, ה"ם חלוקה ג' הנ"ל, שכבר נחשבים, לכלים מצד ב' השורשים, שהרי הפה הוא בחי' המלכות דראש אפי' מצד השורש הא' שממנה מתפשט הגוף, וה"ם ז' נקודות התחתונות דנקודים.

וכוה תבין ג' החלוקות שבשביה"ב, שמהלך כאן הרב, אשר הכתר, נתקיים כולו, ולא נתבלט רק אחורי נה"י, וכחוי"ב נתבלטו האחורים דחג"ת נה"י, והז"ת. כלם נשברו ונתבלטו הן הכלים דפנים והן הכלים דאחורים, ע"ש. כי הנה ענין פנים ואחורים כבר נתבאר היטב, בפנים מאירות דף פ"ה ד"ה בסוד, אשר כלים דפנים, כלומר, שאור הפנים יכול להתלבש בהם, הם נמשכים מצד שורש הב', שמצדו נעשה סוד השיתוף דמדה"ר בדיון, בסוד עשרה כלים ותיקון קיון וכו', וכלים דאחורים, נמשכין מצד שורש הא', שמטמם עליות מ"ן, שאין שם רק כלי א' לכל הע"ס, וקו א' בלבד, עש"ה, אשר ע"כ, כלים דאחורים נמצאים תמיד גבוהים במדרגה אחת על הכלים דפנים, באופן, שהכלים דחג"ת דפנים יש בתוכם חב"ד דאחורים, ובכלים דנה"י דפנים יש בתוכם חג"ת דאחורים, כמ"ש שם באורך. גם נתבאר לעיל, שהראש נק' חב"ד, והתוך נק' חג"ת, והסוף נקרא נה"י, ע"ש.

אות י"ח והנה בע"ת שער ה' פ"ד כתב הרב, שיש הפרש בין עקודים לנקודים בסדר אצילותם וז"ל, כי בעקודים תחלה יצאו האורות ואח"כ נעשו הכלים, אבל בנקודים יצאו תחילה יוד כלים זה למטה מזה, ונעשה ע"י הסתכלות עינים בג' אורות של אח"פ לכן אחר שיצאו יוד כלים והונחו במקומם זה למטה מזה כל אחד לבדו, או יצא האור אח"כ וכו', עש"ה. פירוש, כי כבר ידעת אשר ג' אורות שמשו בנקודים אור דישוסי' שיצא דרך עינים, ואור דהסתכלות עינים באח"פ, ואור דנה"י דא"ק, כמ"ש לעיל ע"ש, אשר מאור, דהסתכלות עינים באח"פ יצאו הכלים דנקודים מצד שורש הא', דע"כ יצאו בראש ותוך וסוף בשלימות אמנם מאור דנקבי עינים, הגם שמטמו נמשכים עיקר הכלים דנקודים כמ"ש הרב, כי כל ענין עשרה כלים ושיתוף מדה"ד ברחמים באו מנקבי עינים כנודע, אמנם המה חסרי הסוף. כמפורש לעיל באות ב' ע"ש, ולפיכך להשלמת

הקודמים ככל פרצופי א"ק, ומה נשתנה הראש דנקודים, אשר אחורי חג"ת דאו"א נתבלטו, שה"ם החב"ד ומוחין שכראש שכאו"א, כנ"ל. והענין תבין, לפי המתבאר, אשר או"א אינם בחי' ראש סמ"ש, אלא שהם בחי' אח"פ דראש הנקודים, שנבחנום למכר מרישא ולבחי' גופא, כנ"ל. ולפיכך נתבלטו אחורי חג"ת שלהם והבן.

וכוה

להשלמת אור הג' צריכים, שה"ם הסתכלות עינים באח"פ, כלומר, בבחי' רת"ס דשורש הא', שמתחבר ומתערב עם האור דנקבי עינים המכונה אור הא', כנ"ל, והכלים נשלמים מכין שניהם. אמנם הראש שה"ם הכתר והתוך שה"ם חו"ב ואח"פ, כנ"ל, שבהם נתחבר אור הא' דנקבי עינים הנמשכים לז"ת כאמור נמצא שיש בהם בחי' השיתוף דמידת הרחמים בדיון, ויש בהם תיקון קיון, משא"כ הסוף, כלומר, אלו שהם מתחת האח"פ, דהיינו הז"ת דנקודים, כנ"ל, בהם לא יכול להתחבר אור הא' דנקבי עינים, כי אינו נמשך וולת לראש ותוך בלבד, דהיינו לגלגלתא ועינים שה"ם הראש, ולהאח"פ שה"ם התוך. אמנם למטה מפה, כבר אינו נמשך. ולפיכך, יצאו הז"ת רק מבחי' האור דהסתכלות עינים באח"פ לבדו, המכונה אור הג', הנמשך משורש הא' שמטמם עליות מ"ן, שאין בו ענין השיתוף דמידת הרחמים, ואין בו תיקון קיון, כנ"ל. ונמצאים ע"כ הז"ת שמפה ולמטה, שיצאו רק בבחי' קו אחד זה למטה מזה, משא"כ ג' נקודות הראשונות המחוברים באור הא', שבהם יש ג' קיום בסוד ב' קצוות ומכריע. ופירוש ענין הקיון, ע"י בפס"א דף ע"ג ד"ה ופירוש, וכוה זה.

והנה נתבאר בפס"א דף ס"ט ד"ה והנה, אשר הע"ס דנקודים לא יצאו בסוד האור דנקבי העינים וולת בבחי' העשיה שבהם, שה"ם הנה"י של הפרצוף, כלומר בחי' המ"ן שצריך להמצא באותו הפרצוף, אשר אח"כ בהגיע עליהם אור העצמות בסוד הווג דאו"א כנודע יהיה ראוי לצאת רת"ס דהפרצוף ע"י הווג ההוא, כמ"ש שם באורך, וע"ש היטב שהוא שורש נשגב בידיעת החכמה. וז"ס שנקראים נקודים, כי בחי' העשיה דכל פרצוף נק' כשם נקודה, כמ"ש שם, באשר שנמשך מנקודה האמצעית, שעליה נעשה הצמצום שלא להאיר ממנה ולמטה.

ומעם הדבר כבר נתבאר לעיל, בסוד דהבחן שבין כ"ן הפנימי דהיינו הנק' אור דנה"י דא"ק, וכין כ"ן החיצון, עש"ה. וכוה תבין דברי הרב הנ"ל, אשר בנקודים יצאו מתחילה כל הכלים ברת"ס, ואח"כ הגיע אליהם האורות, כי ענין הכלים דנקודים, כוללים ב' האורות הנ"ל, דהיינו אור דנקבי עינים ואור דהסתכלות עינים באח"פ, והגם שגם בחי' אור נה"י נמשכים עמהם כנ"ל, שה"ם כ"ן החיצון אורות וכלים, מ"ם כיון שהוא בחי' אור הנקבה, שאין בהם השפעה לתחתונים, ע"כ סבונים כשם כלים, אמנם זה הכל מה שיצא בסוד כ"ן החיצון וע"ס דנקודים, ומוד האור דגלגלתא שנמשך בהם, הוא בא מכ"ן הפנימי דהיינו מנה"י דא"ק, שע"ס דנקודים מלבישים עליו כנודע,

ןן, אסרו, שבנקודים יצאו מתחילה יוד כלים זה למטה מזה ע"י הסתכלות עינים באח"פ, דהיינו משורש הא' שמטמם עליות מ"ן, שכוה היו יוצאים ברת"ס : שגלגלתא עינים ואח"פ היו בסוד הראש, ומפה ולמטה יצא הגוף כתוך וסוף, דהיינו חג"ת נה"י ומאחר

ומאחר שנמשכנו משורש הא' שממנו עליות מין כניל לפיכך הונחו זה למטה מזה, כלומר בקו אחד, ולא בסדר ג' קוין יסין שמאל אמצע, ועמו סתחבר ג'ב אור של נקבי עינים, שכבר ביאר הרב מקודם לבן, שמצדו נמשך בחי' תיקון קוין, ועשרה כלים נבדלים להע"ם, וסוד שיתוף הדין ברחמים, כניל, באופן, שע"ם דראש היו מתוקנים בתיקון קוין, וגם באור דנהי הנמשך מראש הס"ג בסוד התפשטות הב' כאמור לעיל, אמנם מזה ולמטה, דהיינו בתוך וסוף, הנמשך משורש הא', שם היו ריקנים מאור, להיות אור דהעינים לא הגיע לשם, אלא שנסתים בזה כניל, ונמצאים הו"ת משום זה, כלים בלי אור.

וזה אמרו, אחר שיצאו יוד כלים הונחו זה למטה מזה במקום, כל אחד לבדו, אח"כ יצא האור וכו' עכ"ל. והיינו האור דנהי דא"ק, הסכנה כאן בדברי הרב בשם אור הגי', וכניל, שה"ם ב"ן הפנימי שהוא תולדה דע"כ, שיש בו אור הוכר כמש"ל באורך, דע"כ כשנתלבש בזה דראש הנקודים, הוציא ע"ם דנקודים מזה ולמעלה לבחי' ראש, ואח"כ נתפשט מזה לע"ם מינה ובה לבחי' גופא, שה"ם וית, וית' עוד במקומו בארוכה בע"ה.

ולפיכך ע"ם דהראש, יצאו בשלימות, ויכלו לקבל האור דגדלות, שהגיע להם ע"י התלבשות דעמרת יסוד א"ק, והוא משום שכבר היו מתוקנים בתיקון קוין ושיתוף מירת הרחמים, וכו' כניל, אמנם הו"ת שספה ולמטה, שהמה מבחי' הדין שעדיין לא נמתק במירת הרחמים, ולא היה בהם רק בחי' קו אחד וע"כ לא יכלו לקבל האור דגדלות להיות הרחמים והדין הפכים זה לזה, ולפיכך נשברו ומתו, כלומר שהורשו מנבל האצילות, וקבלו לבחי' ביי, כמיש במקומו בע"ה.

אות י"ט וצריך שתדע שאע"פ שבארנו, שהע"ם דנקודים לא הגיע בהם מתחילת אצילותם רק אור הנקבה שנק' אור נהי, מ"ם נכתבים בסוד חגי' נהי, והענין תבין ע"פ מה שנתבאר לעיל ובפנים מאורות דף צ"ו ד"ה כי הכתר, אשר מלכות דעליון המתפשטת ומתלבשת בתחתון יש בה פנימיות וחיצוניות, דע"כ מוציאה גם בראש התחתון ב' וווגונו וווג פנימי מנקבי עינים ולמעלה, וווג חיצוני מפה ולמעלה, עש"ה, וזה תבין סוד חגי' נהי שנמצא בראש הנקודים, כי נקודה הא', שפודה בחי' הכתר והראש שמעינים ולמעלה נקרא בבחי' חגי', כלומר המין דווג הפנימי, ונקודה הב' והג', שסודם חו"כ דנקודים, ובחי' אח"כ דראש, שהם גופא ותוך, שנק' חגי' כלפי הכתר כניל, המה נק' בחי' נהי, כלומר, המין דווג החיצוני, ונתבאר דאע"פ שכל האור הנמצא בראש הנקודים הוא בחי' נהי, ואור הנקבה, מ"ם נכתבים, לחגי' נהי, דהיינו ע"פ הכתן דפנימיות וחיצוניות, כאמור,

ועם זה הבין מה דכיל לן הרב בע"ה שער כ"ג פ"ו, אשר יש ערך הפכי בין כניסת האורות להגדלת הכלים, אשר בכלים, העליונים נגדלים מתחילה, ובאורות, התחתונים נגדלים מתחילה, וז"ל דע שמתחילה מתחיל לגדל החלקים העליונים ואח"כ החלקים התחתונים ובחכמת מחוץ התחתונים נכנסים מתחילה וזה ברור עכ"ל עש"ה, והוא, משום שמעליית מין ואילך, נכתן שהתחתון יוצא מסבך דעליון, דמתוך שנקבי עינים קבלו לבחי' פה, נמצא מזה שמקבל צורת סבך, שהרי האח"כ נחשבים לחגי', כמיש באורך לעיל, ונמצא התחתון, שאין לו אלא מבחי' מסבך ולמטה דעליון, דהיינו אור הנקבה ונהי, וזהו בהכתן האורות, כניל, אמנם בכלים דהתחתון, הרי שמתחבר בו אור הגי' שה"ם הסתכלות

שמניע לשבולת הזקן מצד ימין, הוא או"מ, ומהדיקנא ולמטה, הוא או"פ. וכעד"ו הוא בצד שמאל, לעשות כלים בפנימיות וחיצוניות.

סידור

הסתכלות עינים באח"כ דשורש הא', שאח"כ נחשבים שם לראש גבור, ונמצא שיש להתחתון גם בחי' חגי' דעליון, שה"ם אור הוכר, וא"כ יש לו להתחתון רח"ם בשלימות, כי מסוד התלבשות הסתיב דעליון בהתחתון, הרי נחשב בו להסתיב, מכה התירוש כלים שבתחתון כמ"ש לעיל באורך, ולפיכך מתפשט התחתון בעצמו להסתיב, שעושה תוך וסוף, בסוד גמר כלים, עש"ה, אמנם נתבאר שבבחי' אור הגי' הנמשך משורש הא', לא נמשכו כלל בחי' אורות, וזולת כלים לבדם כניל, והנך מוצא, שבסוד הכלים, יש לו ראש ותוך וסוף בשלימות, אמנם מצד האור, לא נכנס בו אלא נהי ואור הנקבה, ואור הזה אינו מתיישב אלא בראש לבדו, כמ"ש היטב לעיל, והנך מוצא שאור דנהי מתלבש רק בכלים דבחי', שהוא הראש, כאמור, ועד"ו סדר כניסת כל האורות, כמ"ש במקומו בע"ה,

ובהאמור תבין ג"כ סוד הגדלות הפרצוף, דכיל לן הרב בכ"מ, שכל פרצוף נולד בקטנות, דהיינו בחוסר ראש, ואין בו אלא חגי' נהי לבד, ובחי' חכ"ד אין לו, וכשנגדל ונכנס בו בו אור המוחין, שבים חגי' של הפרצוף, ומקבלים בחי' חכ"ד ונעשים לראש הפרצוף, והנהי' שבו מקבלים לבחי' חגי' דהיינו תוך, ובכת האור דמוחין נמשכים להפרצוף נהי' הרשים דהיינו הסוף, וזה תמוה לכאורה מאד, כי מכשרי אחוה וכו' ואיך אפשר שיהי' אויזה פרצוף בלי ראש, אלא בגוף בלבד, גם לא ראינו מציאות כזה שיצמחו בגדלות איברים חדשים, דהיינו נז"ה, שה"ם רגלין, ואין לומר שיש שינוי בין העולמות העליונים לעו"ה, דכבר כתב הרב בכ"מ, וכן כוונה ותיקונים, שכל הצורות וההגות שבעוה"ז נמשכים מן העליונים, כסוד חותם ונתתם זה סוף, ועי' בפרש"י פרשת תרומה דף יוד ע"א, ובשי' מאמרי רז"ל כמאמר הפסיעות ד"ה כראשונה, ובפרש"י דף טו ע"א, וע"כ צריך ביאור

והענין מוכן בפשיטות עם המתבאר לעיל, אשר הכלים של כל פרצוף נמשכים מצד אור הגי', שה"ם שורש א', וע"כ תיכף בתחילת יציאתו יוצא ברח"ם בשלימות, ואינו חסר ראש כלל, אמנם החיות, שה"ם האור של הפרצוף, נמשך לו מאור הא', שה"ם האור דנקבי העינים, שמתחילת לידתו אין לו מאור הזה, אלא בחי' אור הנקבה, דהיינו באמת רק אור מבחי' נהי לבד, כניל, והוא מתלבש בעיקר רק בכלים דראש, אמנם, מאחר שהראש כלול מפנימיות וחיצוניות כניל, נחשב הפנימיות לחגי', והחיצוניות לנהי' כניל. וזה שאמור הרב, שכל פרצוף נולד בתחילתו רק בבחי' חגי' נהי, וחסר ראש, כלומר, הבחי' אור דוכר שה"ם מוחין, אמנם הכלים דראש ודאי שיש לו, להיותם נמשכים עוד משורש הא' כניל, ולפיכך, כומן כניסת האור דמוחין, שהוא ע"י התלבשות הסתיב דעליון. בתוכו בסוד אור הוכר שנעשה בהתחתון בחי' הסתיב, נמצא מוציא ע"ם דראש מהסך דמלכות ולמעלה שאח"כ מחויב המלכות הו"ת להתפשט לסוד הסתיב לגמר כלים, שבהכרח שמוציא תוך וסוף, כי מהסתיב ולמעלה שהיא מ"ם ראשונה דגופא נק' תוך, ומשם ולמטה יוצאים ע"ם דמלכות שמפעלה למטה בסוד הסיום והסוף, כמפורש היטב לעיל, והן הם הנהי' החדשים

הכאים

וכזה יתבאר דך כיותר דכרי הרב, שאומר אשר בהכתר לא נתכתב רק אחורי נהי, שהם בחי' חגי' כניל, והיינו זה החלק של הכתר המלוכב באח"כ, שהם בחי' גופא וחגי' דכתר כאמור לעיל. אמנם אחורי חגי' דכתר, שהוא חכ"ד כניל, ודאי לא נתכתב, להיותו סוד ראש ממש, וכראש אין נוהג הסתלקות האורות, כניל, יש

הכאים בהפרצוף בעת כניסת המוחין, שה"ם התפשטות המלכות דמלכות דהסתיב, כאמור, אמנם בכלים אין כאן שום חידוש, וזולת בהאור לבד.

אות כ וצריך שתדע אמנם, אשר גם האור הא' שמנקבי עינים גיב מתחברים ביציאת הכלים, כמיש לעיל, ויש ע"כ להבחין, שעד המקום שנמשך בהפרצוף מאור הא' הניל, נקראים כלים דפנים והטעם הוא, להיותם מתוקנים להתלבשות העצמות בתוכם, דהיינו כל התיקונים הנמשכים בכת עליות המין כניל. וחלקי הכלים שנמשך בהפרצוף מסוד אור הגי', דהיינו שמטרם עליות המין, נקראים כלים דאחורים, להיותם חסרי התיקונים, כניל, ולפי"ז נמצינו למדים, שבהיות התחתון יוצא מצד שורש הא' בג' חלקי הפרצוף חכ"ד חגי' נהי, ומצד שורש הב' אינו יוצא רק בב' חלקים שהם חגי' נהי, כאמור, והם מתלבשים בחלקים העליונים דכלים, דבחי' חגי' דשורש הב', מתלבש בבחי' חכ"ד דשורש א', ובחי' נהי דשורש הב', נמצא שמתלבש בבחי' חגי' דשורש א', לפיכך נכתן, שהאחורים חשוכים מהפנים במדרגה אחת, כי בחגי' דפנים יש חכ"ד דאחורים, ובנהי' דפנים יש חגי' דאחורים, אמנם הנהי' דהפרצוף, ריקן מהאור לגמרי, כי אין בו חיות אפילו מאור הנקבה הנמשך משורש הב', וזה שכתב הרב בע"ה בשער הולדת או"א וז"ל פ"א וז"ל, שבהיות התחתון אינו מלביש אלא לז"ת דעליון, נמצא שאין קיום לתחתון אלא ז' ראשונות שבו, והגי' תחתונות שהם נהי, אינם יכולים לבא אלא בסוד תוספת, עכ"ל עש"ה. והיינו כדאמרן, כי החיות חסר בכלים האלו שהם אחורים ולא פנים, והמה ריקנים מאור, משום שהאור דשורש הב', קצר מלהשחרע לשם, וז"ם שהאדם תיכף בלידתו, יש לו קומה שלימה של ג' חלקי הגוף חכ"ד חגי' נהי, אמנם הנהי' שבו, שהם הרגלים, המה בלי חיות, ואינו יכול לילך, ואינו ראוי לוונג, עד שנגדל, והבן.

וזה שאמור הרב, שכניסת המוחין שבים חגי' נהי, להיות חכ"ד, והיינו בכת האחורים שבהם, כי כל כסה שאין בהם אלא אור דקטנות, שהוא אור הנקבה, אין האחורים מאירים כלום, כניל, אמנם בביאת אור דגדלות, הרי האחורים חוזרים וניעורים, ומאחר שיש בבחי' חגי' דפנים, אחרים דבחי' ע"כ שבים גם הם לבחי' חכ"ד, וכן הנהי', שיש בו אחורים דחגי' כניל, גם המה שבים לבחי' חגי', ובכך ידעת שכל אלו חגי' נהי, נמצאים, בהכתן כלים דשורש הא', שהם בבחי' ראש, כלומר בראש ותוך דראש, הנכתן מעינים ולמעלה, ועינים ולמטה עד המה כניל, וע"כ מפה ולמטה יוצאים נהי' חדשים ונמצא שהכלים דאחורים חוזרים להיות פנים, ומשיגים אור וחיות, והבן.

וכבר ידעת סדר רח"ם דפרצוף הנקודים מסוד אור הגי' שה"ם הסתכלות עינים באח"כ, שהכתר ה"ם הראש שמעינים ולמעלה, ובחי' חכ"ד, והכמה וכינה ה"ם התוך שמעינים ולמטה דהיינו אח"כ, והם בחי'

בחי' הגי'ת, והוית' היס' הסוף שמה ולמטה, והם בחי' נהי' וזהו רק בבחי' כלים דאחוריים, כאמור אמנם בבחי' כלים דפנים, יהיה הכתר בבחי' הגי'ת, וחייב בבחי' נהי', כמבואר לעיל, והוית' שמה ולמטה חסרים לגמרי מבחי' פנים שאינו נמשך למטה מפה, כמבואר לעיל.

ולפיכך בהגיע אליהם אור דגדלות עיי' התלבשות נהי' דאי'ק ועטרת יסוד דאי'ק, שהוא בחי' הסתיב כניל, שנעשה לבחי' הסתיב בכללות הראש דנקודים, ובכ' זווים דפזיח, נמצא, ששב החגי'ת דנקודים להיות חסיד וראש גמור גם באור הפנים, והנהי' דנקודים שהם חו"ב, שבו להיות חגי'ת גם באור הפנים, ומפה ולמטה, יוצאים נהי' חדשים דפנים לזית דנקודים כניל, וכל זה מסוד וזוג הפנימי שננקבו עינים ונתבאר לעיל שהתלבשות דעליון עושה ג"כ וזוג חיצוני בהפרצוף, דהיינו בהפה דכללות הראש שהים פה דאוי'א עצמם, ואו יוצאים ע"ס דראש באח"פ, דהיינו באוי'א עצמם, ומפה ולמטה מתפשטים תוך סוף דגופא לזית, הנק' חגי'ת נהי',

והנה נתבאר, שמצד וזוג הפנימי שהוא העיקר, שב החגי'ת דהיינו הכתר להיות חסיד, והנהי' שהים אוי'א שבו לחגי'ת ותוך עד הפה, ונמצא שאין מגיע לזית מסוד וזוג הפנימי, אלא נהי' לבד, וכבר ידעת שנהי' האלו מתיישבים בכלים דחגי'ת דזית, ונמצאים עדיין הנהי' ריקנים מאור,

אלא מסוד וזוג החיצוני שבפה דאוי'א עצמם שיוצאים ע"ס דראש מפה ולמעלה, הנה הנוף, שהים התפשטות המלכות דראש להסתיב בתוך וסוף כניל, נמצא שמתפשט בתוך וסוף לזית דנקודים, שהתוך הי"ס חגי'ת, והסוף הי"ס נהי', ונמצא שעתה מסוד וזוג החיצוני, הגיע האור גם לנהי' דזית, באופן, שבכולם יש אור דפנים מווגו הפנימי, ואור החיצוני מווגו החיצוני חוץ מבנהי' דזית שאין בהם אלא אור דחיצוניות לבד כלומר מווגו החיצוני כמבואר וזכור זה אור כ"א ובוה מתבאר מה שהקשינו לעיל באות י"ו, על ענין הביטול דאחורי נהי' דכתר ואחורי חגי'ת נהי' דאוי'א, ועמדנו שם מהנודע, שאין הסתלקות נוהג בראש וזית בנופין ע"ש, ובהאמור תבין הישב כי אוי'א אינם בחי' ראש ממש, אלא בחי' חגי'ת וראש דגופא, להיותם בחי' האח"פ שיצאו לבר מרישא כניל, ולפיכך גם בהם נוהג הסתלקות.

ועתה מצאנו ביאור בג' התלויות דשביה"כ: כי הכתר להיותו סוד ראש, לפיכך אין ענין הסתלקות האורות נוהג בו, וזה אמרו אבל הכתר כיון שלוקח אור און ממש, כלומר, שהים ראש ממש, ונקודה הא' שמעינים ולמעלה, וע"כ לא נשבר אפי' האחוריים של כלים ידידיה, וזה אמרו, כי הכתר נתקיים כולו, משאי"כ אוי'א שהם בחי' אח"פ דראש, שכבר נחשב לבחי' גופא וחגי'ת כניל, ע"כ אומר שנתבטלו ונפלו האחוריים שלהם, אמנם הפנים שלהם נתקיים, והיינו האורות שהיו בהם מטרם ביאת אור דנהי' דאי'ק, והו נתקיים, והוא משום שבחיצוניות נחשבים לראש גמור, כי האח"פ ודאי כלים דראש המה כניל, ומיחם הוה נמצאים האורות שמתקיימים בהם כאמור, אמנם הוית' שהם בחי' גופא אפי' מיחם החיצוניות, וגם כי אין בהם שום אור וזית אור החדש מנהי' דאי'ק כנ"ל, ע"כ נשברו פזי'א, וצריך שתזכור, כאן בכל הדרושים של שביה"כ, שהם ענין אחד עם הסתלקות האורות של התפשטות הא' דנקודים, כמו שריסו לנו הרב לעיל בענף ו', וכמו שנתבאר בפנים מסבירות לעיל בענף ט' אות ב' עשי'ה, כי תצטרך לזה, בכל ההמשך של הענין דשביה"כ אות

סידור בינה ותבונה על מתכונתם.

דע, כי אמא עילאה יש לה הויה דסי'ג, והוא נוקבא אל אבא, שהוא הויה דע"ב. והנה הויה זו דסי'ג, נקודתה בנקודת אלהים, כנודע, כי הבינה הויה בניקוד אלקים כנודע.

והנה הויה זו, נחלקת לד' בחי' בד'

אות כ"ב ובוה תבין מ"ש הרב לעיל בענף י"ד שמכתר וחכמה שהים קמין פתח, יצאו הכלים ע"ש. והוא מה שאמרנו לעיל, אשר לא נמשך מאור הא' אל הנקודים וזית אור הנקבה, דהיינו נהי' שכלולים מן פזי'ה, וע"כ נקראים חגי'ת נהי'. ונתבאר שלא נמשכו רק עד הפה של ראש דפרצוף הנקודים, באופן, שהחגי'ת נתלבשו מעינים ולמעלה שהים הכתר שנק' קמין, והנהי' נתלבשו באח"פ שהים החכמה שנק' אוי'א עילאין ונק' פתח, ומפה ולמטה, דהיינו הוית' דנקודים, לא היה בהם כלים דפנים כלל, כניל ע"ש, אשר אח"כ, בהגיע אליהם אור הב' דהיינו אור דנהי' דאי'ק, נעשה בהם הווגו, ואו יצאו כלים דפנים לזית: מווגו הפנימי לחגי'ת דזית, ומווגו החיצוני גם לנהי' דזית, כניל, ונמצא שמכתר וחכמה יצאו הכלים, דהיינו הכלים דפנים, שהם דוקא שנקראים כ"ב אותיות, ולפיכך הכ"ב אותיות נרמזים בקמין פתח כמ"ש הרב שם, עשי'ה, והבן.

ובוה תבין מ"ש שם הרב, שגם נקודה דצירי בכלל כלים שנשברו, ע"ש, שעמדנו בוה בתחילת הענף, אשר נודע, שנקודה דצירי הי"ס בינה, וכבר כתב הרב אשר ג' ראשונות כח"ב לא נשברו, ע"ש. ובהמתבאר תבין זה, כי הצירי הי"ס ישסו"ת, אשר מטרם ביאת אור דנהי' דאי'ק היו בכללים בחו"ב, שהים אוי'א, דהיינו אח"פ דראש הנקודים, כניל, אלא אח"כ, שהגיע בהם אור הזכר, מכה נהי' דאי'ק, אשר או נתפשטו אוי'א גופייהו לע"ס דראש: גלגלתא, ועינים, ואח"פ, וגם בכ' זווים: פנימי, וחיצוני, כניל, שאו נכתן, אשר וזוג החיצוני של אוי'א, דהיינו אח"פ שלהם, המה בחי' ישסו"ת שנקרא צירי, וכבר נתבאר, שלולא וזוג החיצוני הוה לא הגיע האור כלל לבחי' נהי' דזית, ע"ש, שו"ס שאור דישסו"ת מיוחס לנהי' דנקודים, ואור דאוי'א מיוחס לחגי'ת דנקודים, כמ"ש עוד לפנינו, גם נתבאר, שכל בחי' האור שיצא ע"י וזוג דגדלות מכה נהי' דאי'ק, כ"ז נתבטל, וע"י כפמי'א כאן, שלפי'ז נמצא, שכל בחי' הצירי נתבטל שהרי לא יצא אלא בכח הווגו דנהי' דאי'ק, כאמור, שטרם הווגו דגדלות, היה נכלל באוי'א שהם נק' שניהם פתח כניל, וו"ש שהצירי בכלל וזית המה שנשברו, אמנם ודאי, ששורש הישסו"ת, דהיינו בבחי' מה שהיו כלולים באוי'א, עוד מטרם הווגו דנהי' דאי'ק, והו ודאי שנתקיים, אמנם אינם עולים או בשם נקודת צירי, כי נכללים ממש באוי'א, שהים הפתח, דהיינו בחי' המין דחיצוניות של כללות הראש דפרצוף הנקודים כמבואר. והבן היטב, וענין שכולת הוקן, עדיין להרחבה גדולה אנו צריכים, וכן ענין ההבחן דה"פ נקודים, איך הם מתלבשים זה בוה, אשר ית' בע"ה. בענף הסמוך

ענף

ענף טז

יש לה הויה דסי'ג והוא נוקבא וכו' הויה דע"ב: כבר הראת לדעת שראשי הכחנות שאחריהם יובדלו כל המדרגות, המה הדי' בחי' דעים דאוי' הנודעים, שביאר אותם הרב לעיל בענף ד', והמה הם ד' אותיות הויה. שהיוד הוא בחי' א', וה' עילאה בחי' ב' והואו בחי' ג', וה' תתאה בחי' ד', ואחריהם נמשכים ההפרש שבד' המדרגות, שנק' ע"כ ס"ג מ"ה וכו', והיינו בסוד שיעור קומה: שהע"ב קומתו עד החכמה, שהוא בחי' א' ויוד דהויה. והסי'ג קומתו עד הבינה, שהוא בחי' ב' וה"ע, וכו', כמו"ש בפמ"ס בענף ג' וד' ע"ש. ותמצא שם אשר די' הבחי' דאוי', נבחנום לב' דוכרין וכ' נוקבין, שבחי'א וכחי'ג ב' דוכרין, ובחי'ב ובחי'ד ב' נוקבין, ע"ש ותמצא טעם. ובוה חדע, שכמו שבחי'א ובחי'ב, שהם סוד י"ה דהויה, המה דו"ג כן יהיה הע"ב והסי'ג בחי' דו"ג, והוא להיותם ענין אחד, כאמור.

נקודתה בנקודת אלקים וכו': וזה יורה, סוד השיתוף דמדה"ר בדין שנתתקן בהויה הזו דסי'ג, בסו"ה ותלכנה שתיחן יחדיו, שפירשו בוזהר חדש רות, על ב' ההי' דהויה, ה"ע והי"ת, ע"ש. ולפיכך נקודתה, בשם ה' תתאה שנק' אלקים כנודע, משאי"כ למעלה מה' עילאה שהים הסי'ג, לא הגיע תיקון הזה כמו"ש בפמ"ס ענף ט"ז אות ז', עשי'ה. ובוה תבין, מ"ש בחיקונים בזו"ח קמ"ו ע"ב, ד"ה פתח ר"ש, וזי' בא"ד, אלא איהו בלחודו כלא שיתוף וחושבן דכ' ואין אלקים עמדי אפי' אלקים דאצילות, עשי'ה ותבין עם האמור.

והנה הויה זו נחלקת לד' בחי' וכו': כבר ידעת, שאותיות הפשוטות דהויה, דהיינו ד' האותיות שבה, המה הדי' בחי' הנודעים, דעים האוי'. ותדע, שאותיות המיצוי דכל הויה, המה טראים, על בחי' הע"ס דאוי'ת שבאותה המדרגה, כי כן הע"ס דאוי'ת מפלאים את הע"ס דאוי', כמו"ש בפמ"ס ענף ג' וד' עשי'ה. ויש ג' בחי' מיצויים, שסימנם יה"א, דהיינו: מיצוי יודין, מיצוי אלפין, מיצוי ההי'ן. והורתם, הוא בהבחן ראש תוך סוף, הנוהג בכל המדרגות כנודע בענפים הקודמים.

ונודע שהראש, אינו כלים ממש, רק שרשי כלים, ולכן אותיותיו יודין, כוה: יוד, הי, ויו, הי, להיות היוד, לתחילה בכתובת כל אות, שהוא בחי' השורש לאותיות.

והתוך, דהיינו, רישא ומ"ר דגופא עד הטבור, כבר המה בבחי' כלים, להיות המלכות של ראש הוא שורשם, כנודע, אלא שיש בהם הבחן הפרסא, שהים הרקיע המבדיל בין מים למים, כמ"ש בפמ"ס. והנה זה צורת ה' אשר

אשר

דע, כי אימא עילאה יש לה הויה דס"ג וכו', הנה הרב קיצר מאד בענף הזה, והוא להיותו רוצה לקשר בכאן כל המפתחות דמותין דאויא וישמיות בשורשם שבא"ק, שהוא ענין ארוך ועמוק המפורסד מאד בכל דרושי הרב ז"ל, ומי שאין לו בקיאות אמיתי בכל כהאר"י, אין לו שום מבווא להבין דבריו שבכאן, ובשביל שטמונים בו גנוי החכמה, וגם ידיעות הללו נחוצות מאד להבין ענין שביה"כ על מתכונתם, ע"כ אפרשם בחזקת היר, וסתחילה צריך להבין ראשית דבריו שאוסר שאימא עילאה יש לה הויה דס"ג, והוא נוקבא להויה דע"ב, שהוא אבא, שלכאורה תמוה מאוד, כי הע"ב והס"ג הם ב' מדרגות מיוחדות, זה למטה מזה, ואיך נחשבים לדו"ג, שקובתם צריכים להיות שזה זל"ו, ופ"ט, כנודע, ועוד שלכאורה סותר א"ע מניה ובי', כי אוסר אח"כ, שהויה דבינה נחלקת לדי' אותיותיה לדי' אה"י, ב' דיודין וא' דאלפין וא' דההין ע"ש, וא"כ מבווא שאינה בחי' הויה דס"ג, אלא בחי' אהיה. והענין תבין עם המתבאר בענפים הקודמים, אשר כל ענין התלבשות העצמות בכלים, אינם, רק בחי' עשרה כלים, ושיש בהם תיקון קיום, ותיקון המ"ן וכו', ושכל זה לא היה בני' פרצופין הראשונים דא"ק, הנק' גלגלתא, וע"כ, וראש המ"ן, אלא שמתחיל סומן יודתת ישמיות שהוא גופא דס"ג, לתוך מ"ה וב"ן הפנימים דא"ק, כמ"ש הרב בענף ח' ע"ש, שאו מתוך הירידה והתיכור הזה, נעשה ענין המ"ן שהוא השורש לכל החידושים הנ"ל, עד שהכלים מוכשרים להתלבשות העצמות בתוכם.

והנה על שורש הנזכר מרמו הוורה במלות קצרות, וז"ל, אבא הוציא את אימא לתוין וכו' ואבא עצמו אתתקן בעין דו"ג עכ"ל, ע"ש, ובכר בארנו זה לעיל בענף ט' אות' ע"ש, אשר אבא הי"ם ראש הס"ג הנקרא אוי"א עילאין, כמ"ש הרב לעיל בענף ח', אשר אחר שנת"א דס"ג, כלומר גופא דס"ג, ירד לנה"י דא"ק ונתחבר עם המ"ה וב"ן דשם, בסוד המ"ן, או נכדל הס"ג לשני בחינות, אשר בחי' ראש המ"ן שלא ירד לנה"י דא"ק נעשה בחי' אוי"א עילאין, ונק' תמיד בשם ע"ב, ובחי' גופא דס"ג שירד לנה"י דא"ק, נעשה לבחי' ישמיות, והוא שנק' תמיד בשם ס"ג, ע"ש.

וצריך שתוכור מ"ש לעיל בענף ט"ז אות' ו' אשר יחס הספירות שזים ליחס הפרצופים, כלומר ששורשי הכתנות דה"ס נעסמ"ב נמשכים מר' בחי' דע"ס דאור ישר, המפורשים בענף ד' ע"ש. ונמצא שאותם ג' הפרצופין דא"ק: גלגלתא, ע"ב, וראש דס"ג, שיצאו מטרם התיקון של עליית המ"ן, נכתיבים כמו ג' ספירות הראשונות: כתר, חכמה, בינה. ובהו נמצינו למדים, אשר ספירת הבינה נחלקה לבי' בחינות נבדלות, שהעליונה קיבלה לבחי' ספירת החכמה, ובחי' התחתונה קיבלה לבחי' ספירת הבינה והיינו בדוגמת פרצוף הס"ג דא"ק, שנחלק כנ"ל, שחלק הראש שלא ירד לחיבור המ"ן, נבחן לאוי"א וע"כ שה"ס ספירת חכמה, וחלק הס"ג שירד ונתחבר בסוד המ"ן, נבחן לישמיות וס"ג שה"ס ספירת בינה, וזכור זה.

וזה אמרו, ואמא זו היא י"ם גמורות, כלומר, שהוא פרצוף הס"ג בראש וגוף כנ"ל, דע"כ מדויק ומפרש: גמורות, להבין בזה גם גופא דס"ג, כי אין גמר כלים אלא בגוף, כמ"ש הרב לעיל בענף ח' ע"ש, וע"כ ספירת הבינה כוללת שתיים, כי המה באמת בחי' אחת של ע"ס, אלא מתוך שבהסתייאו אינו יוצא רק שרשי כלים דע"ס, צריכים להסת"ב על מלכות דמלכות להוציא

בד' אותיותיה, והם ב' אהיה דיודין וא' דאלפין וא' דההין. והוא רמוזה, בה' ראשונה דהויה, הכוללת כל האצילות. ואבא הוא יוד של שם הויה, כנ"ל.

ואמא זו היא יוד ספירות גמורות ואמנם בהתחלקותה לב' בחינות כמ"ש, אז

להוציא כלים גמורים להע"ס, ואמנם הם בחי' אחת של ספירת הבינה, כאמור. וזה אמרו, אמנם בהתחלקותה לב' בחינות, או בחי' ראשונה נרמזת במילוי י"ד דיווד הויה הכוללת ובחי' ב' נרמזה בה' ראשונה דהויה הכוללת עכ"ל, והיינו כאמור אשר אחר יציאת ראש וגוף דס"ג, ירד הגוף דס"ג לבחי' מ"ן, ומכאן ואילך נחלקה לב' בחי', אשר חלק העליון דבינה שה"ס הראש דס"ג, נכלל בע"ב שה"ס חכמה ויוד דהויה, וחלק התחתון דבינה שנתחבר בהמ"ן נשאר בבחי' הס"ג וספירת הבינה אמנם סכונית בשם ישמיות, כנ"ל. ונמצא שבחי' התחתונה נחשבת לה' ראשונה דהויה, שה"ס הבינה אבל הבחי' העליונה דבינה שנכללה בחכמה כנ"ל הרי שהיתה לבחי' יוד דהויה, שה"ס ע"ב ואוי"א עילאין כנ"ל, ולפיכך, בחי' יוד הפשוטה הי"ם אבא עילאה, ובחי' יוד שבמילוי היוד, הי"ם אימא עילאה, נוקבא דאבא עילאה.

ועל ענין הזה רימו הוורה אשר אבא שה"ס ספירת החכמה וע"כ, הוציא את אמא לתוין, וכו', פירושו, כי אלו המ"ן שעלו מחיבור הישמיות במ"ה וב"ן דא"ק, עלו לע"ב, שנקרא אבא עילאה, ואבא אתתקן במ"ן האלו דישמיות בבחי' נוקבא. כלומר, דמטרם עליית מ"ן לא היה בחי' נוקבא בע"ב שה"ס חכמה, כי לא היה רק כלי אחת לכל הע"ס המכונה פה שבראש, אמנם במ"ס הראשונות דראש, שהם: גלגלתא, ועינים, ואון, וחוטם, לא היה שם שום כלי, כמ"ש בענפים הקודמים, משאי"כ עתה, עלו המ"ן עד החכמה וע"כ, דהיינו לנקבי עינים. וז"ש בוורה, דאבא עצמו אתתקן כדו"ג, אשר הדכר מכונה בשם אבא ע"י, והנוקבא מכונה בשם אימא עילאה. והנה מתוך תיקון הזה שנעשה בחי' הנוקבא בנקבי עינים, נמצא שהבינה וו"ן דראש, יצאו לתוין שבחי' ראש, ונעשו לבחי' גופא, והוא, דכל ההבדל מראש לגוף, נתבאר בענפים הקודמים, שהראש הי"ם ע"ס, הראשונים של הפרצוף, היוצאים על המלכות באו"י ואו"י"ח מסטה למעלה, ומשום יציאתם מסטה למעלה, עדיין אינם נחשבים לכלים גמורים, ולפיכך מחויבת המלכות של ראש להתפשט לע"ס מינה ובה עד למלכות דמלכות בהסת"ב, ואז נעשה הגוף, באופן, שענין הגוף אינו רק התפשטות המלכות לבד, ולפי"ז, אחר שנתקן אבא כדו"ג, דהיינו בנקבי עינים כאמור, נמצא שהמלכות שבנקבי עינים נתפשטה להסת"ב באח"כ, ונמצאים האח"כ בבחי' התפשטות המלכות, שה"ע גוף וגמר כלים, ולא ראש, כנ"ל בענפים הקודמים. והנך מוצא, אשר הבינה דראש יצאה לתוין מראש, ונעשה לבחי' חג"ת וגוף, ואלה הם דבריו הוורה, אשר אבא הוציא את אימא לתוין וע"י לעיל בפמ"ם ענף ט' אות' ו' וית' עוד לפנינו בע"ה.

וזה שרמזו לנו הרב בתחילת הענף, וז"ל, דע כי אמא עילאה יש לה הויה דס"ג, כלומר, שיש לה בשורשה בא"ק הויה שלימה דס"ג בראש וגוף כנ"ל שהרי

אשר יוד העליונה הי"ם מ"ס העליונים, והתחתונה הי"ם מ"ס התחתונים, והקו שבאלכסונו, הי"ם הפרסא והרקיע הטבדיל, כמו"ש בוורה ולע"ל בענף ג' ע"ש. ולפיכך מרמזו התוך דכ"ל מדרגה במילוי אלפין, כזה: יוד, הא, ואו, הא.

והסוף, שהוא מטכור ולמטה דגופא, שהע"ס דאוי"א דשם, כבר המה בבחי' הסיום, כי אין להם עוד כח ההתפשטות, כמ"ש בפמ"ם ט"ז וי"ג ע"ש, ולכן אותויוויו ההין, כזה: יוד, הה, וו, הה. באופן, שאותיות המילוי שזים לאותיות הפשוטות, והוא, משום שאין בהם חידוש ההתפשטות, והבן.

בד' אותיותיה והם ב' אה"י דיודין וכו': הנה התחלקות הויה לדי' בחי', יורה ע"ל ד' המדרגות: ע"ב, ס"ג, מ"ה, וב"ן, שהיוד הי"ם ע"ב, וה' עילאה הי"ם ס"ג, וכו', וכנודע שהתחלקות הזה נהוג בכל המדרגות, אפי' בפרטי פרטיות. וכבר נתבאר, ענין ג' המילויים: יודין, אלפין, ההין, שה"ס רת"ס דכ"ל פרצוף והם ג' היות. דע"ב, מ"ה, וב"ן, כנ"ל. אמנם הויה דס"ג, הוא ג"כ במילוי יודין, כמו הע"ב אלא שנבדלת הימנו במילוי הואו של"ה, שאינו ביוד כמו הע"ב, זולת באלף, כמו הויה דמ"ה. וענין הברך הזה, תבין משורש התיקון דעליית מ"ן, שלא נעשה בראש דפרצוף ס"ג דא"ק, זולת בגופא של"ה, שנקרא ישמיות, כדבריו הרב לע"ל בענף ח' ע"ש, ותוכן דבריו, אשר הס"ג נחלק לשנים בסיבת המ"ן, וזה החלק שירד ונתחבר עם המ"ה וב"ן דא"ק בסוד המ"ן נקרא ישמיות. והטעמים דס"ג, דהיינו הראש דס"ג, שלא ירד בסוד המ"ן, נקרא אוי"א עילאין, ע"ש. ונודע שהי"ה דכ"ל הויה, הי"ם הראש שהם הטעמים דס"ג, שלא נעשה בהם תיקון המ"ן, ולכן הם במילוי יודין כמו הע"ב, אמנם הואו דהויה שהוא תמיד סוד הגוף, והיינו ישמיות הנ"ל, לפיכך יצא הישמיות הזה במילוי אלף, בהבדל מאוי"א עילאין. שאין להם זה המילוי, שה"ס האו"י"ח מעליית מ"ן, והבן היטב.

והנה נתבאר, אשר ענין השינוי שבמילוי דהויה דס"ג, הוא מסיבת תיקון המ"ן ששורשו מתחיל רק מהס"ג וזהו כ"ל ההבחן שיש במילוי דס"ג במשונה מהע"ב, וזכור זה. ומקומו ניכר, רק בהואו דהויה דס"ג שה"ס גופא הנק' ישמיות, אמנם הי"ה דהויה דס"ג, שנק' אוי"א עילאין, נשארו במדרגת ע"ב, כי יש להם מילוי יודין כמו הע"ב, והיינו משום שבהם עדיין לא הושרש המ"ן, זולת כגופא שה"ס הואו, כמבואר וזהו שרימו הרב לע"ל בענף ו', אשר אין הפרש בין הויה דע"ב להויה דס"ג, רק בהמילוי דאות' ו' עכ"ל, ע"ש גם נתבאר שסוד אימא עילאה הוא בטעמים, דהויה דס"ג, כלומר בראש המ"ן, וסוד התכונה.

שהרי אימא עילאה היס ספירת הכונה, שהיס פרצוף ס"ג דא"ק ראש וגוף כנ"ל, שמטרם עליות המ"ן הם שניהם בחי' בינה אלא אח"כ ירד בחי' הגוף דאימא לנהי דא"ק זכו, שאז נעשה הראש דס"ג לבחי' חכמה, כנ"ל, דהיינו נוקבא דחכמה בסוד נקבי עינים, וזהו אמרו תיכף, והוא נוקבא אל אבא, כלומר, שבינה זו שיש לה הווינו שלומה בס"ג דא"ק, הוא שנתקנת באצילות ונעשית לבחי' נוקבא אל הע"ב, דהיינו אימא עילאה, אמנם בתיוקן הזה כבר אינה בחי' ס"ג, אלא בחי' ע"ב, ואיננה בחי' ה' ראשונה דהויה, אלא בחי' ו"ד דמילוי יוד, כמו שממשיך ומפרש, שבהתחלקותה ל"ב בחי' נרמות בחי' הראשונה במילוי יוד וכו'.

ועם זה תבין מ"ש להלן, וז"ל, ודע כי הבינה היא בחי' ט"ס הראשונה והתכונה היא בחי' המלכות של הבינה הנ"ל, עכ"ל והיינו כדאמרן, אשר ראש הס"ג הותקן לבחי' או"א עילאין, והגוף דס"ג הוא הנבחן ליש"ם ותכונה, ונדע, אשר הגוף הוא רק התפשטות המלכות של הראש, ונמצא אשר הראש שה"ס אימא עילאה היא בחי' ט"ס הראשונה, והגוף שה"ס התכונה היא מלכות של ראש לבד המתפשטת לע"ס דגופא, כנ"ל והבן היטב, והנה נתבאר היסודות, שעליהם נבנים דברי הרב שבענף הזה, וזכור אותם, כי אי אפשר להכפיל דברים בכל פעם.

אות ב ונמצונו למדים, שכל ענין תיוקן הכלים שיהיו מוכשרים שיתלכש בהם העצמות, לא נעשו כג' פרצופין הראשונים הנק' גלגלתא, ע"ב, וראש הס"ג, כי מקורם מתחיל מגופא דס"ג, באופן כשתבחין הראש וגוף ע"פ הויה דס"ג, נמצא שבינה דס"ג, עדיין לא נחשבים לבחי' כלים מתוקנים, אלא לשורשים, ורק ביה דס"ג, דהיינו הגוף, שם יוצאים כלים הגמורים. **ובזה** תבין שכל הארה ופרצוף אי אפשר שתתגלה וזולת ע"י השתלשלות ה' מדרגות גלגלתא ע"ב ס"ג מ"ה וכו', ומובן עם האמור כי בנ' פרצופין הראשונים, שהם י"ה דהויה הכוללת של המדרגה, דהיינו גלגלתא ע"ב ס"ג, עדיין אין הכלים נגמרים, כי הראש הא' הוא שורש נעלם, כמ"ש בענפים הקודמים, וראש הב' שהוא הע"ב עדיין אינו אפי' בחי' שורש לתיוקן הס"ן, אלא שהוא שורש ליציאת פרצוף הס"ג. וראש הג', שהוא ראש דס"ג, הוא הנחשב לשורש לתיוקן הס"ן, משום שהויה דהויה דס"ג הוה, המה שקבלו לבחי' הס"ן, ונתגלה בהם הכלים המתוקנים, כאמור. וכו"ה דהויה דס"ג, יש ב' בחי' התפשטות, כמ"ש לעיל בענף ט"ו, שהתפ"א נבחן ליה דס"ג הנוכר, והתפ"ב הוא הפרצוף דמ"ה וב"ן, היוצאים למטה מטבור דא"ק, וכן למטה מטבור דכל מדרגה פרטיות. ונדע, שהתפ"ב מלביש ומכסה על התפ"א, שזה יורה שהענפים נעלם ואינו משפיע לתחתונים, וכל השפע מתגלה רק ע"י פרצוף החיצון דהיינו התפ"ב המלביש עליו, שנק' מ"ה וב"ן, והנך מוצא, שב' מדרגות התחתונות שנק' מ"ה וב"ן, שמקום למטה מטבור של המדרגה ההיא. רק בהם נתגלים ויוצאים הכלים המתוקנים כמ"ן ותיוקן קוים, באופן שיהיו מוכשרים להתלבשות העצמות בתוכם, ולא בג' הפרצופים שמלפניהם.

וזהו מה שרוצה הרב להוכיח לנו בענף י"ד בכל המשך הדרוש, שאחר שמפרש היטב מקום יציאת אור דנקודים, דהיינו מנקבי עינים, הולך ומפרט כל פרצוף לדי אותיות הויה ומנ"א, שה"ס ה' הפרצופין נעממ"ב, עד שבא להויה הפרטית דטעמים דס"ג, דהיינו הראש דס"ג. ואומר, שיהי' דהויה יוצאים כאח"כ עד הטבור, וה"ת דהויה מקורה בנקבי עינים, ואינה מתגלית אלא למטה מטבור, והיינו הע"ס דנקודים שבהם היתה שביה"ב.

אז בחי' ראשונה נרמות, במילוי ו' ד', דיוך דהויה הכוללת, הנזכר לעיל. ובחי' ב' נרמזה בה' ראשונה, דהויה הכוללת כל האצילות, כנודע. ואז בחי' הראשונה הנרמות במילוי יוד, נק' אהיה דיודין, ובחי'

ואח"כ הולך ומפרש, גם ענין ה"פ נעממ"ב שיצאו בעולם התיוקן, וז"ל, עד שבא התיוקן שלהם, ואז נאמר יהי אור ויהי אור, וכו' כל המשך. וזהו פקת עיניך וראה כי באח"כ יש ג"פ ס"ג גי', פקת עם הכולל ואחריהם בא בחי' עינים, וזהו פקת עיניך כי ג' אהיה אלו, אשר בעינים, הם בחי' אהיה כיוודין גי' קס"א, מנין עיניך עם הכולל, וזה וראה שומסוטינו, כי כאן היה שממון גדול וכיטול המלכים. עכ"ל עש"ה. והנך רואה, איך האריך הרב להוכיח לנו, אשר ענין אור העינים שה"ס האור דתיוקן קוין וכו', לא ה' אלא בפרצוף ס"ג לבדו, כמו שמכפיל זה כמה פעמים שם עש"ה. ואומר אשר הס"ג דנקבי עינים, כלומר הנוקבא דע"ב שהוא אבא, כמ"ש כאן בראשית הענף, אומר שהיא בחי' גי' אהי' שבגי' ס"ג, ואיננה בחי' הויה דס"ג והיינו כדאמרן, שראש הס"ג עלה ונכלל בע"ב שה"ס יוד דהויה, ואינו נחשב עוד לבחי' ס"ג ובינה, וע"כ קיבלה שם חדש אימא עילאה תחת השם בינה, וכן קיבלה שם אהיה תחת השם הויה דס"ג, והנה פירוש אהיה, פירשו בוהר וז"ל, דומין אנא לאולרא, שהוא יורה, לבחי' שורש לגילוי האור בו בעת שעוד אינו מגולה, כי אהיה הוא לשון עתיד, והבן, משאי"כ השם הויה, יורה שכבר מגולה, מלשון הוה, וכוה תבין שינוי השם דאימא עילאה, מהויה דס"ג אל אהי', והוא משום דעלתה ונכללה בע"ב, אשר היס שורש דשורש לגילוי כלים דתיוקן וכל שורש נק' אהיה, כנ"ל, אמנם אימא נעשה נוק' אל הע"ב הוה, והיתה לשורש אל גילוי הכלים, דתיוקן מ"ן, שנק' הויה דס"ג, דהיינו נקבי עינים. שאומר הרב שה"ס ה"ת דהויה דטעמים, כלומר הנוקבא דטעמים. **ואומר** שם, שבאח"כ יש ג"פ ס"ג גי' פקת עם הכולל, פירוש, דכבר ידעת שהשם הויה דס"ג מתחלת מעינים ולמטה, דהיינו אח"כ, שהם נבחנים לה"פ ולרת"ס ע"פ ד' אותיות הויה, שהיוד היס הראש, דהיינו גלגלתא ואבא ע"י הנכללים ביווד. ואימא עילאה הנכללת בירד דמילוא הויה, והוא בחי' המלכות שעליה נעשה הסת"א, כנ"ל. וה' ראשונה, היס התוך עד הטבור דס"ג, ובחי' נוקבא דהתוך היס התכונה, והיא המלכות דמלכות, שעליה נעשה הסת"ב, שנק' מטבור כנודע. והוא, היס התפשטות של מלכות דמלכות הויה, שנק' נהי"ם, דהיינו הסוף דהויה דס"ג. והנך מוצא בס"ג הוה, שנק' אח"כ, גי' בחי' של ע"ס: בחי' א', הוא הראש שה"ס היוד ואימא עילאין וה"ס ט"ס הראשונה, דכל ראש יש בו ה"ס ראשונה כנ"ל. בחי"ב, הם ע"ס דהתוך, דהיינו ה' ראשונה דהויה דס"ג, וה"ס התפשטות המלכות דכל גוף היס התפשטות מלכות לע"ס מינה ובה, כנ"ל. בחי' ג' הוא הויה דהיינו דס"ג, והוא התפשטות של מלכות דמלכות, דהיינו הסוף, המתפשט מהטבור ולמטה. והטבור הוא מלכות דמלכות, דהיינו הסת"ב כנ"ל. וזה שמרמו הרב אשר כאח"כ, שה"ס הויה העקרית דס"ג, יש בו ג' בחי' ס"ג ברת"ס שלה, כאמור, וכל הג' בחי' אלו דהויה של הס"ג הם כולם בסוד הטעמים, כלומר, בחי' ראש הס"ג ושרשי כלים, אמנם הכלים הגמורים אינם מתגלים רק מטבור ולמטה, שה"ס הנקודים. וזה שמדייק הרב ואחריהם כא

היס נת"א דס"ג, כלומר גופא דס"ג המתפשט מפה של ראש ולמטה, כמ"ש בענף ח' ע"ש. וזה אמרו, כי אימא עילאה יש לה הויה דס"ג, כלומר שהויה שלה הוא השורש להויה דס"ג, ונתלקת לדי בחי' בדי' אותיותיה, רוצה לומר י"ה ו"ה שבה, דהיינו ה' הפרצופין געממ"ב שבראש הס"ג, שהצד נוקביות שבהם נק' אימא עילאה כנ"ל. אמנם הי"פ געממ"ב דאבא עילאה שבראש הס"ג כנ"ל, נבחנים בדי' הויות ע"פ ד' אותיות דהויה כנ"ל שהם: ע"ב ס"ג מ"ה וב"ן כאמור, אבל ה' פרצופין שכאימא עילאה נבחנים בדי' אהי'. דהויה נבחן כאבא ואהיה כאימא, כנודע.

ולכן אומר, שהם ד' אהי', ב' כיוודין ואי' דא"פין ואי' דההיך, כי ב' אהי' הראשונים היוצאים מבי' אותיות י"ה דהויה, שהם סוד הראש, אינם נבחנים עדיין, אפי' לבחי' שורש דהויה דס"ג להיות אפי' בחי' י"ה שבגופא דס"ג שהם הראש דישסו"ת, כהתפרטותם לה"פ, נבחן הי"ה לבחי' מילוי יודין כמו הע"ב, והוא משום שענין הס"ג מתחיל להתגלות בויה דישסו"ת כנ"ל, ולפיכך נמצא, שבי' אהי' הראשונים דאימא עילאה, אינם נחשבים אפי' לשורש הס"ג, ולפיכך הם במילוי יודין כבחי' ע"ב, ורק ב' אהי' התחתונים שבו"ה דהויה דאימא עילאה, הם במילוי א"פין וההיך, אשר המילוי א"פין מורים שבו"ה דאימא עילאה, כבר נמצא בהם השורש לעליית המ"ן שבסוד הויה דס"ג, כאמור, והבן היטב.

אז בחי' ראשונה נרמות במילוי ו' ד' וכו': ענין התחלקות הוה, כבר נתבאר לעיל בעה"ת בענף ה', שהיא מסיבת ירידת גופא דס"ג, שה"ס נקודות תנין אותיות דס"ג, ל"מ"ה וכו' דא"ק שלמטה מטבור בסוד המ"ן, ע"ש. ומשם ואילך נחלקה הבינה לבי' חלקים: אשר הטעמים שבה שה"ס הראש דס"ג, נתחבר בבחי' ע"ב וחכמה, ונק' בשם או"א עילאין. ונקודות תנין אותיות שבה, שה"ס הגוף דס"ג, נשאר לבדו בבחי' הס"ג ובחי' הבינה, כמ"ש כאן בפמ"ס ע"ש.

ולפיכך, אימא עילאה שה"ס נוקבא דע"ב כנ"ל. כבר איננה בבחי' ס"ג כטו שהיתה בא"ק מטרם שעלתה גופא שלה בבחי' מ"ן, אלא שנתחברה לע"ב בבחי' נוקבא, כי נעשית לבחי' חכמה ויוד דהויה, אשר היוד הפשוטה הי"ס אבא עילאה, והמילוי של היוד דהיינו ו"ד, הי"ס אימא עילאה, נוקבא דאבא.

ובחי' ב' נרמזה בה' ראשונה וכו': כמבואר לעיל, אשר גופא דס"ג הקודם, הוא שקיבל לבחי' הויה דס"ג השלימה, שה"ס בינה, וסוד ה' ראשונה דהויה הכוללת.

בחי' הראשונה וכו' נק' אהיה דיודין וכו': כי סוד שם אהיה, יורה, בחי' השורש לגילוי האור בו בעת, שעודנו נעלם. כמ"ש בוהר כהוראת השם

בחי עינים, כלומר זה השורש התיקון מין שנעשה בנקבי עינים, אינו יכול להגלות אלא מטבור ולמטה בבחי מ"ה וב"ן, שהם עיניך. באופן, שאי אפשר שיתגלו הכלים המתוקנים, קודם שיוצאים ג"פ גלגלתא ע"ב ס"ג עד הטבור או החזה, דכללות המדרגה, ואח"כ מתגלים הכלים במ"ה וב"ן דאותה המדרגה, כששורש לעיל.

וכל הנוכח סרטו הרב כמ"ה וז"ל, עד שבא התיקון שלהם ואז נאמר יהי אור ויהי אור וזהו פקח עיניך וראה שומטותינו ע"ב, וכבר נתבאר זה בענף מ"ו אות י"ד ע"ה, אשר לסוד התיקון דשביה"כ צריכים להמשיך האורות, בסדר שהם בפרצופי א"ק, והיינו בסוד ה"פ גע"ס מ"ב, ומאמר הא', ה"ס התפ"ש דראש הא', שממנו יוצאים ב' הפרצופין גלגלתא וע"ב, שהי אור ה"ס גלגלתא, ויהי אור ה"ס ע"ב, וירא אלקים את האור, ה"ס הויה דס"ג, שהוא העיקרית בסוד התיקון, כמ"ש בפמ"ס בענף מ"ו אות ה ע"ה. והרב כביא אמנם על הויה הוה, הפסוק דפקח עיניך וראה שומטותינו, כי רוצה להוכיח לנו, אשר זה הס"ג בעצמו מחויב ג"כ להתחלק על ה"פ גע"ס מ"ב, מבחי הראש שלו, כמ"ש לעיל ע"ש, ועד"ו בגוף שלו. וזה שאומר להלן אשר ג"פ ס"ג בני' פקח, שנת"ל, שה"ס גע"ס מ"ב דראש הס"ג, הנכללים בני' בחי' ראש תוך סוף, ע"פ ד' אותיות דהויה בני' ע"ש, ואומר שם, דכמו שיש ה"פ ורת"ס בני' בחי' ס"ג דטעמים המרובים בפקח, כן צריכים להמשיך ה"פ ורת"ס מנקבי העינים שה"ס או"א עילאין בני' לבחי' ה"ס וב"ן שמטבור ולמטה, ששם נמר הכלים, וכבר ידעת, שאימא עילאה ה"ס אחי', ויש ואחריהם בא בחי' עינים, ששם יש ג' אחי' דיוודין, דכל בחי' ע"ב הוא ביוודין, כנודע, ומשם נמשכים ה"פ ברת"ס לעולם התיקון, והנה השמיענו הרב אשר מ"ש כפי סדרם של פרצופי א"ק, כן מוכרח להיות בה"פ, דעולם התיקון, גם השמיענו שכל עיקר תיקון המין וכו' היה בפרצוף הס"ג ביהוד, ואינם מתגלים בג"פ ראשונים שנק' טעמים דס"ג, אלא רק בנקודות דס"ג, דהיינו מטבור ולמטה כאמור, וחדע, שיש הכתוב ויבדל אלקים בין האור ובין החושך, דהיינו הו"ת שלמטה מטבור, שנק' מ"ה וב"ן וגופא, כי בהם לבד נעשה הברלה וגבול וקצבה, כמ"ש הרב לעיל בענף ה' וז"ל, וירא אלקים את האור וכו' משם יצאו ירשי כלים, דהיינו הראש, והוא שאמרנו לעיל, שירא אלקים את האור ה"ס ראש הס"ג שנק' טעמים, ואח"כ אומר שם, ויבדל ה"ס הגוף שעושה הברלה וגבול וקצבה, ע"כ ע"ה ובפמ"ס ענף מ"ו אות י"ד, והיינו נקודות דס"ג, שה"ס מ"ה וב"ן של המדרגה. באופן, שזרמו בזה הכתוב כל הסדר דהשתלשלות לכל מדרגה פרטית, שמוכרח להיות בה"פ גע"ס מ"ב, שה"ס: יהי אור גלגלתא, ויהי אור ע"ב, וירא ס"ג, ויבדל מ"ה וב"ן.

אות ג' אמנם צריכים להבין היטב בנות הרב, כמ"ש שם אשר הטעמים דס"ג נכתבים על ד' אותיות הויה וג' אותיות הראשונים יהו' נגלו באופן תוטם פה וה"ת לא נגלה שם באח"פ, וולת בסוד נקבי עינים ע"ה. וצריך שתבין מקודם היטב. סוד המילויים שבד' השמות עפ"מ"ב, אשר הויה דע"ב הוא במילוי יודין, כוה: יוד, הי, ויו, הי, והויה דס"ג, ג"כ במילוי יודין, אלא שנשתנה מהע"ב רק במילוי הוא, כי יש שם א' במקום יוד, כוה: יוד, הי, ואו, הי, והויה דמ"ה, הוא כולה במילוי, אלפין, כוה: יוד, הא, ואו, הא. והויה דב"ן, אותיות המילוי, שוים לאותיות הפשוט, דהיינו רק הויה כפולה, כוה: יוד, הה, וו, הה. והנה נתבאר, שהס

ובחי' ב' נק' שם ס"ג. גם הראשונה נקראת אימא עילאה, או בינה, והב' נק' תבונה.

ודע, כי הבינה היא בחי' מ"ס הראשונים, והתבונה, היא בחי' המלכות של הבינה הנ"ל. ודע, כי כמו שרחל נוקבא דז"א, עם שהוא בחי' מלכות שלו עכ"ז מלבשתו מהחזה ולמטה, כן תבונה זו, שהוא המלכות דבינה, מלבשת את הבינה, מהחזה ולמטה בלבד.

ודע כי הבינה, יש בה פנימיות וחיזוניות, וכן במלכות שלה הנקראת תבונה

סוד ארבע הפרצופין עפ"מ"ב, אשר ההבדל שביניהם רחוק הרבה זה מזה, כמ"ש היטב בענפים הקודמים, אמנם צריך להבין למה יצאו ונתחלקו בענין המילויים, ולמה לא יש היכר בין ההויות גם באותיות הפשוטות, גם למה דוקא ביוודין ואלפין וכו' ולא באותיות אחרות. וזה ברור לכל מי שנפתחו עיניו בחכמה זו, שח"ו אין כאן שום דבר של הסכמיו, אפי' בהלשון המדובר, רק הכל קודם ונמשך מהשתלשלות המדרגות שבעולמות העליונים, ואין צורך לומר בצורת ההויות, שהם שורשי החכמה, אשר גבוה מעל גבוה שומר אליהם.

והענין תבין היטב מהמתבאר בענפים הקודמים, בסוד ראש וגוף, המחויב להיות בכל הארה פרטית, כי בע"ס הראשונים שנק' ראש ההארה, אין הכלים ניכרים שם, להיות האו"ת מטטה למעלה, ולפיכך בהכרח שהמלכות והאו"ת מתפשטים להתכלות ב' על המלכות דמלכות, והאו"ת העולה מהמלכות דמלכות, מגלה הכלים לאותו ההארה, בסוד הברלה וגבול וקצבה, כדברי הרב לעיל בענף ה' ע"ה.

וכוה חדע, אשר ד' אותיות הפשוטות של שם בן ד' ה"ס סוד הראשונים דעפ"מ"ב, וע"כ ה"ס גלויים לעינים בתושב"כ, והמילויים של האותיות, ה"ס סוד הגופים דעפ"מ"ב, וע"כ ה"ס נסתרים מהעין בתושב"כ, ואינם ידועים, וולת בהסכמא דכל אות בפני עצמו, שאו בהכרח נשמעים גם המילויים, והוא, משום שכן הוא בה"פ דכל המדרגות, אשר גופא דע"ב ממיר ונעלם בראש הס"ג, וגופא דס"ג ממיר ונעלם בראש המ"ה וגופא דמ"ה ממיר ונעלם בראש הב"ן, ואינם נראים לעולם. וולת הראשונים של המדרגות, ה"ס גלויים זה למטה מזה, כנודע, אשר הלבשת התחתון מתחיל בדיוק מתחת הפה דעליון, ולא למעלה ונמצא הראש דכל אחד ואחד במגודה. והנה נתבאר בענפים הקודמים אשר כל השינויים הנכתבים מבין פרצוף לפרצוף, אינם באורות, וולת בהכלים, וכמ"ש בפמ"ס ענף מ"ו אות י"ג ונמצא על כן אשר אי אפשר להכיר ולהבחין בראשונים של העפ"מ"ב כלל, משום שאין צורת כלים בראש רק בגוף, כמבואר לעיל ולפיכך, אין חילוק באותיות הפשוטות בין מדרגה למדרגה, להיותם סוד ראשי המדרגות. שאין בהם כלים, ועיקר ההבחן הוא. רק על ידי התפרטות כל אות לבדו במטא, שה"ס תושב"כ המגלה לתושב"כ. שאו אפשר להבחין בהמדרגות לא וולת, והבן זה.

וכבר ידעת, דאע"פ שיש ה"פ בכל מדרגה מ"ס אין

השם אהיה, וז"ל דומין אנא לאולרא, כלומר, שנגלה זה השורש, שהוא עתיד להאיר לאחר מכאן, אמנסי השם הויה, יורה שכבר נתגלה האור הנרצה. וכבר נתבאר בפמ"ס ענף מ"ו, שנוקבא דע"ב הוה, היא סוד המלכות שבנקבי עינים, שבה נמצא, שורש זה האור, היוצא דרך עינים לע"ס דנקודות, בסוד אני ישנה אני שניה ע"ש. ועל שם סוד הזה, נקראו בשם אהיה במילוי יודין. להיות שבמקומה אין אור הזה ניכר, כמ"ש הרב לעיל בענף מ"ו, שכל האור היוצא דרך עינים אינו ניכר למעלה מטבור, והוא נבלע בעקודים, ע"ש שז"ס דומין אנא לאולרא, כי אחר שמתפשט למטה מטבור, או מתחיל להאיר בגלוי ולא מקודם לכן:

ונודע, דה' פרצופין שבאצילות שבקולס התיקון, ה"ס נמשכין מה' פרצופין שבא"ק אשר לפי"ז, נחלקק ג"כ הס"ג דאצילות, לב' בחי', שהם: או"א, וישמ"ת, המלכיים לאריך אנפין מפה דראש עד הטבור, כמו פרצוף הס"ג המלכיים לא"ק מפה עד הטבור, באופן, שאו"א עילאין דאצילות ה"ס ראש דס"ג, שקיבל לבחי' ע"ב, ויוד ראשונה דהויה, שאבא ה"ס היוד הפשוטה, ואימא ה"ס ו"ד, ובחי' אהיה דיוודין, שנמשך מאותו השורש הנ"ל, שביארנו באו"א דא"ק, ולהיות אור דאו"א דאצילות אינו מתגלה במקום אלא למטה מטבור דאו"א דאצילות דהיינו לזו"ן שערכם כמו ע"ס דנקודים נבי א"ק, לפיכך, יהי השם של נוקבא דע"ב, דהיינו אימא עילאה דאצילות, בבחי' אהיה דיוודין, ומאותו הטעם שאמרנו באימא עילאה דא"ק, והבן.

ובחי' ב' נקרא בשם ס"ג: דהיינו מטעם שנתבאר לעיל, בסוד ישמ"ת דא"ק, אשר הוא קיבל לכל בחי' הויה דס"ג, שהיה כא"ק שמתרם עליות המין. וכבר נתבאר שפרצופי אצילות נמשכים מפרצופי א"ק ע"ש, וע"כ כאן בפמ"ס שהרחכנו הענין הזה כרחבו וחקיטתו הבינה הוא בחי' מ"ס הראשונים וכו': וזהו הנמשך מפרצוף הס"ג דא"ק שמתרם עליות המין, שהם שם בסוד ראש הס"ג וגופא דס"ג, כנ"ל, ולפיכך, גם בעולם התיקון נכתבים חסיד, לראש וגוף, שהראש ה"ס או"א עילאין, והגוף שמפה דאו"א עילאין ולמטה, ה"ס הגוף. ונודע שכל הע"ס של הגוף, אינו אלא בחי' התפשטות המלכות של ראש, לע"ס מינה וכו', עד מלכות דמלכות בסוד התפיכ, וזה אמרו, שהבינה, דהיינו או"א עילאין, ה"ס מ"ר שכראש, והתבונה ה"ס התפשטות מלכות דאו"א לבחי' הגוף, כנ"ל.

ודע כי כמו שרחל וכו' מלבשתו מהחזה ולמטה וכו': משמיענו בזה אשר מסוד עליות מ"ן ואי"ך, נכחן בחי' ירידה לכל הפרצופין, כי בפרצופי א"ק שמתרם עליות המין

אין כאן רק בחי' מאציל ונאצל בלבד, כמ"ש בענף ט"ו בפמ"ס אות ט' כי ג"ר: גלגלתא, וע"כ, וראש ס"ג, שה"ס י"ה נחשבים לבחי' מאציל ושו"ש, ומ"ה וב"ן שה"ס י"ה, ה"ס נאצל, ובהם ביהוד נגלה ענין הכלים המחוברים, שנתחדשו בכלל ה' הפרצופין שבאותו המדרגה, ונתבאר שם, אשר הע"ב ה"ס שורש רק לס"ג והוא משום שאפי' גופו לא נתחבר בענין תיקון ה"ס, אלא ה"ס"ג, הוא הנחשב לשורש משום שגופו נתחבר לתיקון הוה, דע"כ נתחלק ה"ס"ג לשנים כנ"ל. אמנם מאחר שגופו של ה"ס"ג, כלומר התפ"א שנתפשט מפה של ה"ס"ג, לא ירד בחזרה למטה מפה דס"ג, כמ"ש הרב לעיל בענף ט"ו, דאור הישן שעלה למטה מטבור דא"ק שה"ס פה דס"ג, שוב לא ירד בחזרה ע"ש, וע"כ גם גופו דס"ג עדיין נחשב לבחי' שורש ומאציל, אלא רק התפשטות ה', שנתפשט מפה דס"ג שנק' ב"ן החיצון או ע"ס דנקודים, שיצאו מתחת הפרסא, בהם נגלה בחי' הנאצל של המדרגה הכללית הוה, שיצאה מסיבת התיקון דעליית המ"ן, לנקבי עינים. ונודע ששורש הכתיבה הוא נקודה, כי כן נטרם כתיבת כל אות נרשם מתחילה נקודה, שמשנה מושבין הצורה של האות, ונמצא שהנקודה היא נמצאת בראשית כל אות ואות, ולפיכך יש בה תבונה שורש להאותיות. וכבר ידעת שהאותיות שבתורה, ה"ס הכלים דהפרצופין, ועם זה תבין, שהיודין שבהם, שהם הנקודות, נכתבים לשורש הכלים של הפרצופין.

ולפיכך אין במילוי הע"ב זולת יודין, ללמדנו שאין שם בחי' כלים אפי' בגופא שלו, כי המילוי הוא רק תבונה הגוף, כמ"ש לעיל, ונתבאר, אשר גופא דע"ב לא נתחבר לתיקון המ"ן, לפיכך אינו נחשב אלא לשורש שה"ס נקודות, דהיינו יודין, אמנם במילוי ה"ס"ג, נמצא האלף במילוי הואו שלו, והיינו כדאמרן, אשר ראש ה"ס"ג לא נתחבר לתיקון המ"ן, זולת גופא שלו, ולפיכך נתלקה הויה דס"ג לשני תצאין, אשר הויה שה"ס הראש דס"ג שלא נתחבר להמ"ן, פמולא כיוודין, והגוף דס"ג שה"ס ו"ה, שמתחבר להמ"ן יש במילוי הואו בחי' האלף, שה"ס כלים גמורים, להיותה אות שלמה, וכל אות ה"ס כלי, כנ"ל. גם הא' ה"ס הכלי הראשונה לכ"ב אותיות כמ"ש לפנינו בע"ה

אמנם לפי"ז, נשאר לנו לחקור ולדעת, למה אין גם בחי' אחרונה דס"ג מילוי האלף, ולמה יש בה מילוי יוד כמו הראש דס"ג, ואם כבר אנו מוצאים גילוי כלים בהואו, שה"ס ז"א דס"ג, כמ"ש שיש גילוי כלים בחי' אחרונה, שהוא נוקבא דז"א דס"ג, ועיקר גמר כלים הרי היא בהנקבה כנודע, והוה ודאי צריך ביאור.

והנה יש כאן סוד עמוס ותתום, אמנם אבארו היטב לפי דרכנו, וכבר שמעת מסוד ב' הווגים: פנימי, וחיצוני, הנמצא בכל אצילות מדרגה, וכדברי הרב כאן, וז"ל אין לך דבר בעולם שאין בו פנימיות וחיצוניות ע"ש. וכבר נתבאר ענין זה בפמ"ס ענף ט"ו ובפנים מאירות דף צ"ג ד"ה וכן אותו אור, ובפמ"ס דף צ"ו ד"ה כי הכתר, ואח"ז ד"ה והנה או"א, עש"ה, כי אי אפשר להכפיל דברים בכל פעם. ונתבאר שם, שמונן תיקון מ"ן ואילך שעלתה המלכות לנקבי עינים, נמצא מלכות דעליון המתלבשת בתחתון, שהיא כלולה מב' וווגים פנימי וחיצוני, ולפיכך מוציאה בראש התחתון ג"כ ב' וווגים: וווג פנימי בנקבי עינים, וווג חיצוני בפה. ונודע סדר הלבשת רת"ס דפרצוף ה"ס"ג על הא"ק הוא מפה דראש ע"ב ולמטה, אשר מצד שורש הראשון שמשטרם עליית המ"ן, הויה הראש דס"ג מפה עד החזה הכללית, והתוך מחזה עד הטבור הכללי, והסוף הויה מטבור

תבונה, יש בה פנימיות וחיצוניות שאין לך דבר בעולם, שאין בו פנימיות וחיצוניות, ואמנם כדי שלא נאריך הענין, נבאר ענין התבונה, ומתוכה תבין את הבינה בהיקש.

ונבאר עתה בלבד ענין המלכות דבינה, הנק' תבונה, ונקרא ה' ראשונה של הויה הכוללת, הנקרא שם ס"ג

מטבור עד סיום רגליו, אמנם בה"פ שיצאו דרך נקבי עינים, כלומר מסוד עליית המלכות להכמה, יצאו מסוד וווג הוה ב' בחי' בפרצוף ה"ס"ג: פנימי, וחיצוני, כי מלכות דע"ב שנתלבשה בס"ג כלולה מב' וווגים כנ"ל, וע"כ מווג הפנימי נעשה בחי' הראש דס"ג, מנקבי עינים ולמעלה, וראש הוה מכונה שכולת הווקן, והתוך דס"ג, משכולת עד החזה הכללית, והסוף דס"ג, מחזה עד הטבור, ושם נפסק ונסתיים, אמנם מכת וווג החיצוני הנעשה בפה דראש ה"ס"ג, כמו שהיה בשורש הא', שמשטרם עליית המ"ן, נמצא, שיצא הראש דס"ג מפה דע"ב עד החזה, ומחזה למטבור יצא התוך, ומטבור ולמטה יצא הסוף, כמו בהס"ג הקודם לעליית המ"ן, וזכור וה.

והנה כשנכתבין את הרת"ס דפרצוף ה"ס"ג מסוד ד' אותיות הויה דס"ג במילויים, דהיינו: יוד. הו. ו. א. הו. על דרך ב' וווגים הנ"ל, נמצא ע"ש וווג הפנימי אשר: יוד. הו. שה"ס הראש, יצא משכולת ולמעלה, והואו שה"ס התוך, יצא משכולת עד החזה, וה' אחרונה שה"ס הסוף, יצא ממקום החזה עד הטבור אמנם ע"פ וווג החיצוני יצאו: יוד, הו, שה"ס הראש מפה עד החזה, ומחזה עד הטבור יצא הואו, שה"ס התוך ומטבור עד סיום רגליו יצאה ה' אחרונה דס"ג, כמו כס"ג הקודם.

וכבר ידעת, שיש הפרש גדול בין התוך דכל פרצוף לבחי' הסוף דכל פרצוף, כי ע"ס דהתוך מכונים בוהר בשם עלמא דרוכרא, שה"ס אור הזכר, שנמצאים בו הע"ס מסוד פניו למטה, כלומר שיש לו וווג תמיד על הטבור, המעלה לו או"ח מסטה למעלה. וע"כ משפיע הטבור שה"ס המלכות שלו, אור גדול מע"ס שלו, למעלה למטה, כמ"ש בארובה בענף ט"ו ע"ש בפמ"ס, ומתוך שיש לו אור הפנים, דהיינו כה הווג ע"כ מכונה עלמא דרוכרא. אמנם בחי' הע"ס שמשטרם ולמטה, הנק' סוף, הרי פניהם למעלה, לקבל האור הנמשך להם מהתוך, אבל אין בהם אור הפנים שה"ס או"י לבח הווג, כמ"ש בפמ"ס ענף י"ג ע"ש"ה.

ובה' תבין היטב, סוד הפרסא הנוכר לעיל בדברי הרב בענף ט"ו בשם הוהר, וז"ל, וז"ס יהי רקיע בתוך המים ויהי סבדיל בין מים למים, כנוכר בוהר בראשית ד' ל"ב, אית קרומא חדא באמצעית מעוי דבר נש דאיהו פסיק מעילא לתתא, ושאיב מעילא ויהיב לתתא, עכ"ל עש"ה. שלכאורה נראה שמיא ראוי לסתור, כי אומר שסוד הפרסא הוא רקיע הסבדיל בין מים למים שהמשמעות שפוסק האור שלמעלה שלא יתפשט למטה הימנו, כי בפסיק בין העליון להתחתון ואח"כ מיא בשם הוהר דאיהו שאיב מעילא ויהיב לתתא, א"כ אדרבא, הוא המתכר את העליון והתחתון יחד, כי נוטל מהעליון ויהיב לתחתון, ועוד יש לחקור בהאי קרומא שה"ס הפרסא, למה זו עומדת באלכסון שמתחתל מהחזה שהוא בחי' פה ה"ס"ג ונמשך באלכסון עד

המ"ן, נתבאר שכל תחתון, היה מלביש לתוך וסוף דעליון, דהיינו מפה של ראש ולמטה, אמנם מסוד עליית המ"ן, אשר הסת"א נתעלה מן הפה ונעשה בנקבי העינים, נכחנים האח"פ לתוך שה"ס חג"ת, ונמצא, שהסת"ב נעשה על הפה ולפיכך ירד הפה לבחי' חוה, שה"ס מלכות דמלכות, שעליה נעשה הסת"ב כנ"ל. וכמו"ש בענפים הקודמים ובפמ"ס כאן, אשר ע"כ התחתון ששורשו ומקורו מתחיל רק מהפה, אינו יכול להגביה את עצמו למעלה מהמקור שלו, כנודע, ונבין ע"כ, שמלביש לעליון רק מהחזה ולמטה בהיות שהפה קיבל לבחי' החזה, כאמור.

וזה אומר, כמו שרח"ל וכו' כן תבונה זו שהוא המלכות דבינה וכו' עכ"ל, רצונו לומר שהיא בחי' התפשטות המלכות הכללית, שה"ס פה של ראש, והיתה ראויה שתלביש להבינה מפה ולמטה, כלומר, מבחי' הסתכלות א', כמו שהוא בפרצופי א"ק. ואומר, שעם כל זה, מלכשת את הבינה, מהחזה ולמטה בלבד, עכ"ל כלומר, כי מאחר שהפה ירד וקיבל לבחי' הסת"ב כאמור, הרי ה"ס מלכות דמלכות, שנקרא חזה כנ"ל ע"ש, ונמצא, אשר כבר איננה בחי' המלכות הכללית דבינה, כמו שהיתה בפרצופי א"ק שמשטרם עליית המ"ן, באופן, שעתה נכחן שהתחתון מלביש, לעליון רק לבחי' נה"י שלו לבד, דהיינו הסוף של העליון, ולא לבחי' חג"ת נה"י, כמלפנים בא"ק, והבן היטב.

יש בה פנימיות וחיצוניות שאין לך דבר וכו': כמו שנתבאר בענפים הקודמים, אשר מסיבת התעלות הווג לנקבי עינים, נמצא ג"כ שהתחתון היוצא מהאר"ת הווג דמלכות של ראש, שנתעלה מקורו בהאח"פ דראש העליון. ובאמת כן הוא בהפנימיות, אשר כל תחתון נתעלה למקור יציאתו, דהיינו בהמלכות דנקבי עינים, ונמצא הראש דתחתון מסתיים בפה, ומפה עד החזה התוך, ומחזה עד הטבור כבר נשלם הסוף ושם נפסק. אמנם בחיצוניות, לא נעשה מכת התעלות הנזכר, שום שינוי בהתחתון, ועדיין מתחיל מתחת פה דעליון, אשר מפה עד החזה יצא הראש, ומחזה עד הטבור יצא התוך, ומטבור עד סיום רגליו יצא הסוף. באופן, שמכל וווג יוצאים ב' פרצופין: האחד מתחיל מאח"פ דעליון, ומסתיים למעלה מטבור. והשני, מתחיל מהפה דעליון, ומתפשט עד סיום רגליו. והוא, משום שהחיצון נמשך ממלכות של ראש, דשורש הא' שמשטרם התעלות הווג, שמקורו בפה. והפנימי, נמשך מהמלכות של ראש, משורש הב', שנתעלה מקום המלכות לנקבי עינים, כמבואר. אמנם כ' הנקודות, כלומר ב' הבחי' דמלכיות של ראש הנ"ל כלו"ס זה בזה. כמ"ש בשער מרשביי עש"ה, וז"ל, דלית לך נקודה דלא תהא כלולה בחברתה. ולפיכך יש ב' הבחי' פו"ח

עד הטבור, לאחוריים דהפרצוף, שהוא מקום סיום רגליו כנ"ל, והואך הוא דבוקה בכ" שורשים הוה וטבור יחדיו, ונתבאר לעיל, שההבדל ביניהם הוא גדול מאד כי החוה בחי' תוך ועלמא דדוכרא, והטבור הוא בחי' סוף ועלמא דנוקבא ועי' בסבא דמשפטים דף ק"א.

וחבין זה עם דברי הרב בענף ט"ז, שמתחילה התפשט הס"ג עד סיום רגלי א"ק, אמנם אח"כ שעלה בסוד המין שוב לא ירד למטה מטבור, ואמר שם עוד שהוא הנקשה לשורש תמיד לאור היוצא דרך עינים עש"ה, פירושו, אשר כל ענין הכלים דעולם התקון שהם מבחי' עליית המין לנקבי עינים, כמיש בפנים ט"ו, נמשכים, מזה היסודית שעלה ונסתלק מבחי' למטה מטבור ונתיישב בסוד הפרסא, ולפיכך תדע שהם השורש לכל התקונים דאבי"ע בסוד המין ותקון קיום וכו'.

אות ד' וכבר נתבאר כי הפרצוף פנימי והיצוני דס"ג, שיצאו מכה עליית המין, שמעז וזוג הפנימי, נמצא היוד חי בשכולת ולמעלה, והואו משכולת לחוה, וחי' אחרונה מחוה עד הטבור, ושם נעשה הסיבא דהפרצוף, וז"ל שכתב הרב שוס"ה יהי רקייע בתוך המים ויהי מכדיל בין מים למים, כלומר שכבר נגמר שם אור הס"ג ואינו משפיע למטה הפרסא, שכבר נמצאים שם בחי' עלמא דנוקבא, שפניהם דע"ס שלה למעלה ואינם משפיעים למטה. אמנם מעד וזוג הייצוני, נמצא הייה תפשט מפה לחוה, והואו מחוה עד הטבור, וחי' אחרונה מטבור ולמטה, כמו הס"ג הקודם שטרם עליית מין, כנ"ל.

ולפיכך הנך מוצא במקום הזה שבין חוה לטבור ב' בחי' כלים דהיינו: כלים דפנים, כלומר שנמשכים מכה וזוג הפנימי, וכלים דאחוריים, הנמשכים מכה וזוג הייצוני. באופן, אשר בחי' כלים דפנים דשם, הם בחי' חי אחרונה דס"ג, ועלמא דנוקבא, המסיימים להפרצוף שלא יתפשט עוד למטה, אמנם בחי' כלים דאחוריים דשם, הם בחי' ואו, ועלמא דדוכרא, דהיינו העיס דתוך דס"ג, שפניהם למטה, ומשכיכים אור העליון גם למטה מטבור, עד סיום רגליו.

וכבר נתבאר לעיל בפנים ענף ט"ו, שסוד הפרסא הוא נקודה דסיבא התרשה, המכונה נקודה דעוה"כ, כי ב' בחי' יש במלכות: בחי' א', היס מלכות התפשטת באור הפנים בסוד עלמא דדוכרא, והוא הנקראת פה דראש המדרגה, שמתפשטת לע"ס מינה ובה עד למלכות דמלכות, שנק' חוה הפרטית. כלומר הכלי מלכות דמלכות, שעליה נעשה הסתכלות הב', וע"כ מלכות הכוללת, דהיינו הפה, איננה בחי' נקודה דסיבא, ואדרבא שהיס עלמא דדוכרא, והתוך של הפרצוף, כאמור. אמנם הכלי מלכות דמלכות, שנק' חוה הפרטית או טבור, שעליה נעשה הסת"כ, הרי הוא נבנת לנקודה דסיבא, כלומר שאי"ח הנשפע ממנה שמעלה למטה, הרי הם ע"ס שפניהם למעלה, ואינם משפיעים כלום למטה, אשר בזה הוא מסיימת אור המדרגה, כח נקודה האמצעית מעד צמצום הא', וזכור הבחן הזה, ששבין התפשטות המלכות להתפשטות המלכות דמלכות, כי הוא ידועה מחויבת לכל המדרגות עד לפרטי פרטיות, אשר המלכות דכל מדרגה אינה נבנת לנקודה האמצעית, רק המלכות דמלכות, כמבואר. **וזהו** שאמרנו, אשר הפרסא היס נקודת הסיום התרשה בסוד נקודה דעוה"כ, באופן, שאופן, שהעיס הנשפיעים מהפרסא ולמטה נפסקים על הטבור, כי בשכולת, נמצא מלכות הכללית, דהיינו מלכות של ראש, והוא מתפשטת בסוד הסת"כ עד החוה הכללי, שה"ס מלכות דמלכות דראש הס"ג, ובחי' נקודת הסיום, כי העיס שלה המה מבחי'

ס"ג. הנה בחי' זו כולה, היא שם ס"ג א' שלם, כולל כל מ"ס שבה, בפנימית והיצונית.

והנה ג"ר שבה, הם דוגמת ג' פרצופין, והם כח"ב, ונרמזין ביוד חי דס"ג הכולל. והנה ה' ראשונה דס"ג היא בינה דתכונה, שהיא הפרצוף הנ' של ס"ג הכולל, ויש בה ג' ההין, א' נגד ג'ר שבה, וא' נגד ו"ק שבה, וא' נגד מלכות שבה.

ואמנם חי זו, גי' ג' ההין, כי יוד של המילוי נעשים ב' ההין, והרי הם ג' ההין, לפי שג' קוין יש בצורת ה' לכן ה' ראשונה בג' קוין, כח"ב שלה. ולכן ה' זו פשוטה ועיקרית, אך יוד של מילוי חי, נחלקת לב' ההין, כנ"ל, והם בוי"ק שלה: הא' בג' קוין חגית שלה

מבחי' אוח' בלי או"י כנ"ל, ולפיכך דבוקה הפרסא במקום החוה מתחתיה, כלומר למסך המכדיל בין עלמא דדוכרא לעלמא דנוקבא, וזהו נאמר רק מכה וזוג הפנימי דראש הס"ג, אמנם מעד וזוג הייצוני, אשר הראש דס"ג נמשך מפה עד החוה, נמצא שהחוה היס מלכות הכללית, המתפשטת לעלמא דדוכרא, כי הוא בחי' פה של ראש, דהיינו הכלי דהסת"א, וע"כ מתפשטת לעיס מינה ובה עד הטבור הכללי, ושם נעשה בחי' הסת"כ שלה, ובחי' מלכות דמלכות, שמשנה ולמטה הוא עלמא דנוקבא. ולפיכך דבוקה הפרסא באחוריים מנגד הטבור, כי שם נעשה הרקייע המכדיל בין מים עליונים וזכרים שהוא עלמא דדוכרא, ובין מים תחתונים נקבות שהיס עלמא דנוקבא, שנמצא בזה ע"כ"פ, שע"ס דאור הנקבה נמשכים מהטבור עד סיום רגליו, וההפסק נעשה ברגליו דא"ק, במלפנים שטרם עליית מין.

וזהו נתבאר היטב, שכל ענין המשך הפרסא, הוא בחי' רקייע מכדיל, ומאחר שהיא כולה פשו"ח בהכרח שתעמוד באלכסון, כי מעד כלים דפנים מחויבת להכדיל במקום החוה, כי שם נגמרו מים העליונים וזכרים כנ"ל, ומעד כלים דאחור הרי היא מחויבת להשתלשל למטה עד הטבור, כי מבחי' וזוג הייצוני נמשכו מים העליונים וזכרים עד מקום הטבור, כאמור, והבן היטב, ועתה תבין צורת הא', משורשה העליון, ובי היא אות הראשונה של הכ"ב אותיות, כי צורתה ממש כמו הפרסא הנו', אשר קי שלה מושבכ באלכסון מפנים לאחור: ונקודה עליונה שבה, היס מים עליונים וזכרים, ובחי' התוך, אשר הקו שהיס הפרסא, מכדיל ומפסיק עליהם באלכסון מחוה עד מול הטבור. ונקודה תחתונה שבה, היס מים תחתונים נקבות ובחי' הסוף אשר מציאותם שמתחת הפרסא ג"כ באלכסון: שמעד הפנים מתחילים בשורש העליון שבוהו ומעד האחוריים נמשכים עד קצה הפרסא שמנגד הטבור.

וכבר ידעת, שישסודית שנתחברו בסוד המין עלו ונתישבו בפרסא הוה, כמיש הרב בענף ט"ו, וא"ר הוא השורש לכל הכלים שיצאו משם ואילך עיי תיקון ט"ג, כנ"ל. ולפיכך, נעשה צורת הא' אות ראשונה לכ"ב האותיות, כי כל ראשון יורה, שהוא השורש

פוח כפרצוף הפנימי, וכי הכחי' פוח כפרצוף החיצוני, והוא משום שחיצוניות דעליון יורד ומתלכש בתחתון, כלומר דיש בראש העליון, גם זוג חיצוני בפה דראש של, שמכת זוג החיצוני דעליון הוה יוצאים ג"כ ב' פרצופין: פנימי, וחיצוני, אשר מתחילים שניהם מפה ולמטה, כמיש לפנינו בעיה.

וזה אמרו, שהן הבינה והן התכונה, כעולם מפנימיות וחיצוניות, וכן אין לך דבר בעולם שאין בו פנימיות וחיצוניות, והיינו כדאמרן, שנכללו הנקודות זה בזה, הן בפנים והן בחוץ ועי' בפנים כאן.

הוא שם ס"ג א' שלם וכו': כמו שנתבאר לעיל, אשר הראש דבחי' הס"ג הקודם שבא"ק, נתחבר לבחי' הויה דע"כ ולבחי' יוד דמילוי יוד עש"ה, וע"כ הגוף דס"ג, הוא שקיבל לבחי' ה' ראשונה, ולבחי' הויה דס"ג.

והנה ג"ר שבה הם דוגמת ג' פרצופין: הנקראים: גולגלתא, ע"ב, ס"ג, כמיש היטב בפנים, ענין שיווי היחס מהעיס לה"פ, עש"ה, ותבין איך הכח"ב, והי"ה דהויה, וג"פ גולגלתא, ע"ב, ס"ג, יש להם יחס אחד.

והנה ה' ראשונה דס"ג היא בינה דתכונה: כלומר, בחי' הראש של התכונה המכונה ג"כ בינה כמיש לעיל, שמוזן תיקון המין ואיך נחלק כל ראש לב' בחי': שמענינים ולמעלה הוא בחי' ע"ב שכולל גולגלתא ג"כ, והאח"פ הוא בחי' הס"ג, ולפיכך כשתבחין הפרצוף דתכונה להויה שלימה דס"ג, כלומר בה' פרצופין, נמצא מעינים ולמעלה היס ב' הפרצופין, גולגלתא, וע"כ, שהיס קוצו של היוד והיוד של הויה הוה, ובחי' אח"פ דראש, הוא שנק' בינה דתכונה, כלומר בחי' הב' של הראש, דהיינו האח"פ, הנבחן לראש הס"ג דס"ג, דהיינו בינה דתכונה, והיא סוד ה' ראשונה שבהויה דס"ג, וחבן.

ויש בה ג' ההין וכו': כי הבינה דתכונה שה"ס האח"פ דראש הכללי של פרצוף ס"ג כנ"ל, הרי שנבנתת לעצמה ג"כ בכי' בחי' של ראש: דהיינו מעינים ולמעלה, ואח"פ, משום שלעצמה יש לה ע"ס שלימות, שהם: גולגלתא, ועינים, ואח"פ, וכבר נתבאר שכי' הכחי' האלו היס ראש ותוך, הנקרא ג"ר וו"ק, שגולגלתא ועינים הם עיקר הראש שנק' ג"ר, והאח"פ עד הפה, היס ו"ק דראש, והתפשטות הפה נקרא מלכות.

וזה אמרו, ויש בה ג' ההין: א' נגד ג"ר שבה, והיינו מעינים ולמעלה, וא' נגד ו"ק שבה, והיינו האח"פ עד הפה, וא' נגד מלכות שבה, דהיינו התפשטות המלכות לגופא.

ולכן ה' זו פשוטה ועיקרית: כי כל עיקר בחי' חי זו ה' ראשונה דתכונה, דהיינו בחי' הראש, ונתבאר, אשר עיקר הראש הוא

השורש לכל הבא אחריו. ותכין גיב, שסוד ישמיה
 הים ד"ג דהויה דס"ג: שיש"ם ה"ם הרבה והתכונה
 הים הנוקבא שלו, המקבלת ממנו. ולפי"ו תבין, אשר
 קו האי שבאלכסון שנמצא בהכרח בסיום עלמא
 דדוכרא, הים היש"ם, והנקודה כדמות יוד, שנמצא
 מתחת הקו המושכב באלכסון, הים התכונה, ועלמא
 דנוקבא דפרצוף הס"ג, ותדע ותזכור שסוד ההויות
 במילוי אלפון נמשכים משרש הנזכר שה"ם הרקיע
 באלכסון כנ"ל. והנה נתבאר היטב סוד ואו הי דהויה
 דס"ג, שהים ישמיה וגופא דס"ג שעלו למין ושוב לא
 ירדו למטה מטבור, ואשר הפרסא שה"ם הטבור עצמו
 הפרטי של הס"ג, הים יש"ם, והנקודה שלמטה ה"ם
 התכונה.

וצריך שתדע ככאן ענין אחרים דמלכות דעליון
 המתלבשת בתחתון ונעשה שם לפנימיות, שית'
 בעיה לקמן, באופן שמלכות דס"ג יורד ומתלבש בסוד
 זווג הפנימי שבנקבי עינים דהראש מפרצוף הנקודים,
 וכוה נמצאת הפרסא שאיב אור העליונים הזכרים
 ונותן להנקודים, כמיש בסמון, וזהו כוונת הוורה,
 דשאיב מעילא ויהיב לתתא כמיש עוד לפנינו בעיה.
 ונודע שמלכות דס"ג הים הי' אחרונה דהויה דס"ג
 כנ"ל, והמילוי יוד שבהי' הוה ה"ם הגוף, כנ"ל, והגוף,
 הוה, הוא שירד בסוד מוחין דפרצוף הנקודים ונעשה
 שם לפנימיות, כלומר בזווג דנקבי עינים, כאמור.

ובכל האמור נבין היטב כוונת הרב, שאומר אשר
 הטעמים עצמם דס"ג, הם נפרטים להויה שלימה
 אשר יוד הי' ואו דהויה דס"ג הם באח"פ עד הטבור
 אמנם הי' תתאה דס"ג, לא נגלתה שם, אלא בנקבי
 עינים, עש"ה בענף י"ד, והיינו כדאמרן, שעיקר הויה
 דס"ג הוא על שם תיקון המין וקוין וכו', שכ"ו אינו
 נמשך, רק מאור היוצא דרך נקבי עינים עד למטה
 מטבור, כי שמה נגלו הכיב אותיות שה"ם גמר כלים
 דתיקון, והם יצאו רק סווג התיצוני דס"ג: אשר ספה
 עד החוה הים הראש יורד הי' דס"ג, ומחוה לטבור,
 ה"ם הואו דס"ג, אשר שם מקום תיקון הפרסא בסוד
 רקיע דשאיב מעילא ויהיב לתתא, והים התוך דס"ג
 כנ"ל, ומטבור ולמטה ה"ם הי' אחרונה דס"ג, בסוד גמר
 כלים, וכ"ב אותיות, אמנם בפנימיות, כלומר בסוד זווג
 הפנימי הנ"ל, יוצא הראש בשכולת, ומשכולת עד החוה
 התוך, ומחוה עד הטבור כבר הוא הסוף, כאופן שהחוה
 קיבל לבחי' הטבור ומחוה ולמטה, כבר היו צריכים
 להתגלות הגמר כלים, וכל הכיב אותיות, אמנם נתבאר
 ש"ם הפרסא שעומרת באלכסון, אשר מצד הפנימיות דבוקה
 בטבור, וכבר יש שם כלים גמורים, ומצד התיצוניות
 עונדה בחי' תוך ובחי' למעלה מטבור, שהוא רק
 שורש לכלים, ולפיכך יש בפרסא הוה בחי' אות
 הראשונה לכ"ב האותיות, שה"ם הא' כנ"ל והוא
 מטעם שהתיצוניות מתגלה ושולט ביותר מן הפנימיות
 ועיב לא יכלו הכלים, שה"ם כל הכיב האותיות,
 להגלות שם בהסקום הוה שמחוה לטבור, כי עדיין
 בחי' תוך הוא, מסוד התיצוניות.

ולפיכך ירדה התי' אחרונה דס"ג ונתלבשה בהפרצוף
 שלמטה, בסוד מוחין פנימים כלומר בזווג
 הפנימי שבנקבי עינים, ושם הוציאה הכ"ב אותיות
 בסוד גמר כלים, והנה מוצא אשר יהיו נתגלו באח"פ
 שלמעלה מטבור, כלומר בבחי' טעמים דס"ג, שכסוד
 התיצוניות מתחילים מהפה ומסתיימים בהטבור כנ"ל,
 והי' אחרונה דס"ג שה"ם גמר כלים, עוד לא יכלה
 להתגלות שם, כי אינם נגלים רק למטה מטבור, ואלה
 הם דברי הרב, שיהיו דטעמים דס"ג ה"ם אח"פ עד
 הטבור, והי' אחרונה בנקבי עינים, כלומר שירדה מסוד
 הפרסא

שלה, והי' אחרונה בג' קוין בנהי' שלה
 וכנגדן יש ג' ההין אחרים דתיצוניות.
 אח"כ הוא ו' דס"ג הכולל, והוא
 ו"ק, ז"א שלה דתכונה, ואו, ב' נקודים
 התחתונים מן הויה, שיש ביור דמילוי
 הי' דבינה, כנ"ל, בבחי' פנימיות עם
 תיצוניות שלהם, ג"כ יורדים, להעשות
 בחי' מוחין אל הוי"ק אלו, שהם ו' דס"ג
 הכולל, כדמיון התכונה שמתלבשת בסוד
 המוחין אל הו"א.

ואמנם תיצוניות ב' חלקי הויה דמילוי הי'
 ראשונה, כנ"ל, אלו ירדו, בתוך פנימיות
 יוד חלקי תחתונים של זו הוא, ופנימיות
 ב' חלקי הויה הנ"ל, יורדין תוך פנימיות
 ג' חלקים עליונים של זו הוא, שכולה
 גי' י"ג. ונודע, שיש י"ג בפנימיות, וי"ג
 בחיצוניות, ואמנם י"ג הפנימיות, נעשו
 בחי' תיצוניות אל בחי' ב' חלקים
 דמילוי יוד, של הי' ראשונה, האחרונים,
 לחיצוניותן ולפנימיותן, ע"ד הנ"ל.

אך דע, כי כמו שיש בז"א מוחין
 פנימים ומקיפין, כן יש לפנימיות ואו
 זו דס"ג הכולל: פנימי ומקיף, כי
 תיצוניות ב' חלקים הנ"ל נעשו הם
 פנימים, תוך יוד חלקים התחתונים דואו
 זו דבחי' פנימיות. אך פנימיות ב'
 חלקים הנ"ל, נעשו גם הם פנימים תוך ג'
 חלקים העליונים דואו זו, ונמצא שהם
 ב' תוך ג', וכללותן נעשה הי' אחת, וזה
 ההי', נעשה בחי' מקיפין מוחין, על ואו
 זו.

ואמנם תיצוניות ואו זו, שהם י"ג
 חלקים, יתבאר אח"כ מה נעשה בהם
 כי הנה יש בואו זו פנימיות ותיצוניות
 כנ"ל, שהוא פנימיות מבינה, ופנימיות
 עצמה נעשה תיצוניות אל פנימיות
 הבינה.

אח"כ הי' אחרונה דס"ג הכולל,
 היא מלכות דפרצוף דס"ג הכולל, וגם
 היא דוגמת הי' הראשונה, שהם ג' ההין
 הי' בג' קוין ראשונים כח"ב הי' בג'
 קוין אמצעים חג"ת, הי' בג' קוין
 תחתונים נהי', וכל ג' ההין אלו, הם
 בסוד פנימיות.

גם יש אחרת בסוד תיצוניות, והם
 ג' ההין אחרות, המתחלקים ע"ד הנ"ל
 ואמנם

הוא מעינים ולמעלה, דהיינו הי' הפשוטה. והמילוי
 יוד שלה, מורים על ב' ההין, שהם הוי"ק והמלכות
 שלה, שה"ם אח"פ והתפשטות הפה לגופא כנ"ל,
 והמה אינם עיקרים בסוד הי' ראשונה דס"ג הזו,
 כי כבר הם מבחי' כבר מרישא, כמו"ש לעי"ה,
 אשר כבר מיוחסים לבחי' ו"ה דהויה דס"ג,
 דהיינו גופא כנ"ל,

וכנגדן יש ג' ההין אחרים דתיצוניות:
 כמיש לעי"ה, שססוד תימון מין ואי"ך,
 מחויב לצאת מכל זווג ב' פרצופין: דהיינו
 פנימי, ותיצוני, עש"ה, שזה נוהג בכל המדרגות
 כפרטי פרטות.

אח"כ הוא ו' וכו' ז"א שלה דתכונה:
 והיינו שם מ"ה דס"ג, שה"ם ו' דהויה הכוללת
 דס"ג, שהוא המדרגה התחתונה דס"ג דס"ג,
 שהיא הי' ראשונה דהויה דס"ג, וכבר נתבאר,
 שהי' ראשונה דס"ג מתחלקת על ראש וגוף,
 שהגוף נחלק על ו"ק ומלכות, דהיינו ג' ההין
 שבה, שהי' ראשונה ה"ם ג"ר וראש, והי' השניה
 ה"ם ו"ק ואח"פ, והי' שלישית ה"ם התפשטות
 הפה, דהיינו מלכות. ועם זה תבין, שסוד הי'
 של הויה הכוללת, הוא ג"כ סוד אח"פ, שה"ם
 בחי' התפשטות הכי' דמלכות של ראש, המלכיש
 על הוי"ק דהי' ראשונה, שה"ם הראש כנ"ל, באופן,
 שהי' האמצעית, ה"ם הפנימיות, והו', ה"ם
 התיצוניות ומדרגה התחתונה המלכיש עליה.

ואו ב' נקודים התחתונים מן הויה וכו':
 כי הויה דמילוי הי' ראשונה נבחנת על
 ב' ההין כנ"ל, ששניהם בחי' גופא דהי' ראשונה,
 אלא שהי' האמצעית הוא בחי' חג"ת או ו"ק,
 והי' אחרונה הוא בחי' התפשטות המלכות. וזה
 אמרו, ב' נקודים תחתונים מן הויה דמילוי הי',
 דהיינו: נקודה דו"ק, שהוא הי' האמצעית, ונקודה
 דהתפשטות המלכות, שהוא הי' אחרונה.

בבחי' פנימיות עם תיצוניות: כסו
 שנתבאר לעי"ה, שנכחן תמיד ב' פרצופין
 פנימי ותיצוני, שיוצא מכל זווג דעליית מין,
 עש"ה, שזה נוהג הן בעליון והן בתחתון. ולפיכך
 תיצוניות ב' חלקי הויה מתלכשים בחיצוניות הוא,
 ופנימיות ב' חלקי הויה, מתלכשים כואו הפנימי.
 שכולה גי' י"ג: סוד הי"ג שבהואו, וענין
 מוחין פנימים ומקיפין, יתבאר במקומו
 בע"ה.

אח"כ הי' אחרונה דס"ג הכולל וכו', כבר
 נתבאר שהי' אחרונה ה"ם התפשטות פה
 של ראש הס"ג לגופא, אשר בחי' התפ"א, של הפה
 ה"ם הי' שלישית, דהי' ראשונה כנ"ל, ובחי' התפ"ב
 ה"ם הי' אחרונה דס"ג הכולל, המלכיש על הי' שלישית
 הנ"ל דהי' ראשונה.

וגם היא דוגמת הי' ראשונה וכו': כלומר,
 שנבחנת על רתיים כמו הי' ראשונה, והיא
 בסוד הגדלות, כמיש בפמ"ם כאן, עש"ה.
 תיצוניות

הפרסא אל הפרצוף דלמטה מטבור, ונעשית שם לפנימיות, כלומר לבחי' מלכות דווג הפנימי, בסוד נקבי עינים של הפרצוף.

ונתבאר, בסוד וווג הפנימי שבנקבי עינים נחשבים תמיד לבחי' ע"ב דס"ג, דהיינו או"א עילאין, כמ"ש כאן בפנים מאירות עש"ה, גם נתבאר שמילוי ע"ב הוא תמיד ביודין, וזוה תבין היטב, אשר ה' אחרונה דס"ג בהכרח הוא שנמצאת במילוי יוד, והוא משום שאינה יכולה להתגלות באח"פ דס"ג, בסוד הפרסא, ששם יש סוד הא' אלא שירדה ונעשית לבחי' ע"ב בהתחתון שלמטה מטבור ויצאה בזה מבחי' הויה דס"ג, וקיבלה לבחי' הויה דע"ב, והבן מאוד. ונמצינו למדים מכל הסתבאר בענף שלפנינו, אשר האור היוצא דרך העינים, דהיינו מה שהרב מכנה אותו לעיל בענף מזו בשם אור הא', הוא שהייתה לבחי' נשמה, כלומר לבחי' ע"ב דראש לכל בחי' הנמצאים שנמצאו מעולם הנקודים ואילך. ואור הזה הוא הנקרא הויה דס"ג או ישמיות, אשר מקומו בה"פ דאי"ק מפה דראש עד הטבור שלו, ועדיו מחויב להיות בכל ה' פרצופין שבקולמות, הן בכללות והן בפרטות. והוא נקרא ג"כ בשם אח"פ, דהיינו בסוד אח"פ שיצאו לכר מרישא, מסיבת התעלות מקום המלכות של ראש לנקבי עינים, כמפורש לעיל, אשר האח"פ דראש נעשו משום זה לבחי' הג' דגופא ותוך, באופן שמכאן ואילך נחלק כל ראש לבי' בחי' שנק' בשם ע"ב וס"ג, שמנקבי עינים ולמעלה ה"ם ע"ב, והאח"פ עד ג'ה"פ ה"ם ס"ג, כניל, שז"ם המרומו בוותר שאבא תיקן עצמו כעין דו"ג, כלומר שנתעלה מקום הווג לנקבי עינים שה"ם חסמה ואבא של ראש ונמצאים האח"פ שיצאו לחוין מראש לבחי' הג' דגופא, שע"ז רטון בוותר אבא הוציא את אימא לחוין, כלומר שהע"ב הוציא את הס"ג לחוין מבחי' ראש לבחי' גופא ותגית, כניל. וזוה תבין מה שהרב מכנה את הס"ג בשם נשמה, ואת הע"ב בשם שורש נשמה, כמ"ש בע"ח ש' ס"ב פ' ב' והיינו כדאמרן, שהס"ג נעשה לבחי' ע"ב דראש להנציל, דהיינו סוד האימא שיצאה לחוין, אשר אבא שה"ם הע"ב תיקן את עצמו בשביל זה כעין דו"ג, שבוה נדחתה אימא לחוין להיות לראש של הנמצאל, נמצא התיקון דו"ג שבאבא הוא השורש לבחי' הנשמה שנק' ס"ג, שה"ם אור העינים כאמור. גם נתבאר שכל נמצל ה"ם מ"ה וב"ן, כלומר בחי' הו"ן דה"פ, כי הנמצל הזה, הוא והנשמה, עם תיקון קוים ושיתוף דברה"ר כדון וכל התיקונים הנובעים מסוד אור העינים, שכו' אינו יכול להתגלות, וזאת בהקדם השורש נשמה דהיינו הע"ב, והנשמה דהיינו הס"ג ואח"פ היוצאים, כניל שזה תמצית כונת הוותר כמה שאומר, אבא הוציא את אימא לחוין אודות בנה דהיינו הנמצל שה"ם הו"א, בכלים המתקנים דאור העינים, אשר לא יוכל להגלות כי אם מטבור ולמטה דכללות ה"ם כמבאר לעיל, עש"ה.

גם נתבאר אשר ב' השורשים שולטים בהפרצוף כי כל הכחות שנמצא בעליון בהכרח שכולם ימצאו בהתחתון, ולפיכך גם המדרגים דפרצופי אי"ק שממרים עליית מ"ן, ג"כ נוהגים בהפרצוף שנוספים על המדרגים דשורש הב', דהיינו אור היוצא דרך העינים כניל בענף מ"ז אות י"א עש"ה, ועיין בפס"א דף פ"ה ד"ה בסוד ונבותם מלאות עינים, ובדף ק' ד"ה וזוה תבין, ונתבאר שם, שמכאן ב' השורשים הנ"ל שמתחברים בהפרצוף, נמצא כל מדרגה שנכפלת סכ' בחי': מבחי' פנים ובחי' אחרים, כי מכה שורש הא' נמצא התחתון גם עתה שיוצא מפה של ראש של העליון, ומתפשט

ואמנם, כמו שרחל לוקחת אחורים דו"א בסוד פנימיותה, ונעשה בה מוחין, כך הוא פה, כי החיצוניות של ואו דס"ג הכולל שלא הוצרך במקומו כניל. הנה הוא יורד ונעשה פנימיות אל ה' אחרונה זו, שהוא המלכות דס"ג הכולל, כניל.

והענין, כי הנה ביארנו כי מלכות זו דס"ג הכולל, יש בה ג' ההין בה' דפנימיות, וג' ההין בה' דחיצוניות, והנה ה' הג' תחתונה שבחיצוניות, שהוא בחי' החיצוניות של נהי' דמלכות זו דס"ג, ירדה תוך ז"א דאצילות, לעשות לו מוחין פנימים, כנודע. נמצא, כי המלכות דס"ג חסרה, ואז נעשית לה נהי' חדשים דחיצוניות, כנזכר במ"א, איך הם עודפים ותלויין על העורף, מאחורי רישא דו"א עד החזה מבחוץ, כנזכר שם.

והנה עשית נהי' אלו החדשים, הוא זה, כי הנה פנימיות ה' הג', שהם נהי' דמלכות דס"ג הפנימית, הגדילו ונכפלו ונעשו ב' ההין דפנימיות, ואז ירדו ב' ההין עליונות דחיצוניות שנשארו במקומם, ונכנסו תוך אלו ב' ההין דפנימיות ונעשים פנימיותם, ואלו ב' ההין התחתונים דפנימית נעשים חיצוניות להם. נשארו עתה למעלה ב' ההין פנימים, ואז ירדה ואז החיצונה הנשארת הנ"ל, ונתלבשה בתוך ב' ההין אלו, והוא נעשה פנימית להם, והם נעשו חיצוניות ואז גדלו כמוהו, ונעשו גם הם י"ג, שהוא גי' ואו, הרי הם י"ג, תוך י"ג, שהם פנימיות וחיצוניות.

ונלע"ד אך לא שמעתי, והוא, כי אפשר כי גם ואו תתחלק לבי' בחי', כי ו' ב' תכנס בתוך ה' ב', בסוד מוחין פנימיות, ואות א' הוא כתר שבה. אך ו' ראשונה שנתלבשה תוך ה' ראשונה יהיה אור מוחין, בבחי' מקיף על ראש מלכות, ע"ד שנתבאר לעיל, שיש ה' א' בסוד מקיף על ראש הוא, אלא ששם שבאו מן התבונה, נקרא ה', וכאן שבאים מן ו', נקרא ו', וצ"ע לפענ"ד. והרי נתבאר עתה, כי חיצוניות נהי' דמלכות דתכונה, נעשו מוחין פנימיות דו"א.

החיצוניות של ואו דס"ג הכולל שלא הוצרך במקומו: פירוש דכל מדרגה תחתונה כלולה מחגי' נהי' ג' גו ג', תיכף מתחילת אצילותה, והוא. להיות כל תחתון בחי' התפשטות של פה דראש דעליון, ונודע שמתיקון מ"ן ואי"ך קיבל הפה לבחי' טבור, ונמצא על כן התחתון, שהוא רק בחי' נהי' דעליון. אמנם משרש הא' שממרים עליית מ"ן יש לו ג"כ הג'ת, אלא שאינם מאירים, כי האורות נמשכים משרש הב', ומשרש הא' נמשכים רק כלים. וע"כ הנהי' המאירים עכ"פ בבחי' אור הנקבה, מלכישים על החגי' שאינם מאירים. אמנם אח"כ, כבוא אור הגדלות, לתוך החגי' הנ"ל, ונעשים שם לפנימית, ואז לא הוצרך עוד לנהי' שילכישו על גבי החגי', וע"כ יורדים הנהי' מעל גבי החגי', ומתלכשים במדרגה התחתונה, ונעשים שמה לפנימית, וזהו אמרו, שהחיצוניות דואו שלא הוצרך במקומו, דהיינו הנהי' שמלכישים החגי' דאחוריים הנזכר, אשר בגדלות כבר לא הוצרכו שם כניל, יורד זה לה' אחרונה. ועי' בפס"ם.

והנה ה' הג' תחתונה וכו' החיצוניות של נהי' דמלכות וכו': והוא משום שאין התחתון יכול להלכיש לעליונו רק מטבור ולמטה, כמ"ש היטב בפס"ם ענף מזו אות ה' עש"ה, ונתבאר שם, אשר בחי' הטבור נעשה פה של ראש, להנציל ע"י מ"ן, ממש כמו הפה של ראש, שכפרצופי אי"ק ממרים עליית מ"ן, והוא משום שענין עליית המ"ן, לא היה אלא בבחי' הס"ג, שנמשך מפה עד הטבור דכללות פרצוף אי"ק. לפיכך נעשה החוק הזה, שאין ענין המ"ן ועשרת הכלים ותיקון הקוים, מתגלים, וז"ל בבחי' התוך של כל פרצוף, דהיינו מפה עד הטבור.

ולפיכך חדע, שכל נמצל המתוקן בהתיקונים הנ"ל, באופן שראוי שיתלכש בו העצמות, אינו יכול לצאת כי אם מבחי' פה דראש הס"ג, דהיינו מבחי' הטבור ולמטה דכללות ה"פ, משום שמקודם להטבור אין אלו התיקונים מתגלים. ונודע, שהתחתון מלכיש את העליון ממקור יציאתו ולמטה, ואי אפשר לו להגביה את עצמו למעלה מהמקור שלו, לפיכך אין שום מדרגה שבקולמות המתוקנת בהשלימות הנ"ל, מלכשת לעליון שלה רק מטבור דעליון ולמטה, שנק' נהי' או סוף, כנודע.

וזוה תבין מ"ש הרב בכמה מקומות, שאין הז"א יכול לקבל מוחין וז"ל מישמיות, ולא משום פרצוף שלפניו, והיינו כדאמרן, שלחיות הז"א הנמצל השלם ככל התיקונים, הנ"ל, אי"כ מוכרח לקבל המוחין שלו, מפה של בחי' התוך דכללות ה"פ של אצילות, המצוי שם, מפה דאוי"א עד החזה דאוי"א, ומחזה דאוי"א עד הטבור

עד סיום רגליו, ובאופן זה יש לו רת"ם בשלימות, אמנם מצד שורש הכ' שהתחתון יוצא דרך נקבי עינים, נמצא שאין לו אלא רות"ם, ונפסק למעלה מטבור, עשיה, שבאופן זה, נבחן שעד המקום שאור העינים מגיעים שהם בחי' כלים דפנים, כי האורות אינם נמשכים וולת שורש הכ', דהיינו אור העינים. ולפיכך, אח"כ דראש שהם רק חג"ת דפנים יש בהם מצד שורש הא' בחי' חכ"ה, כי הם כלים דראש שנק' חכ"ה, אלא שנחשבים לאחורים, משום האור הנמשך בהם, שהוא בחי' חג"ת, כלומר התפשטות המלכות דנקבי עינים, כמ"ש שם, ועד"ו מפה ולמטה, שכבר הם בחי' נה"י דפנים, כי הפה קיבל לבחי' טבור או חוה, כלומר לבחי' הסת"ב, שהיא רק התפשטות של מלכות דמלכות, שע"ס התפשטות הוה נק' נה"י או אור הנקבה, כנ"ל, נבחן שיש בהם כלים דחג"ת דאחורים, כי מצד שורש הא' הרי הם בחי' חג"ת, והתפשטות המלכות, ולא התפשטות מלכות דמלכות. באופן שאין לך שום מדרגה ושום בחי' מראש תוך סוף, דכל מדרגה, שלא יהי' נכפלים מב' בחי' הנוכחים, שמלוכשים זה בתוך זה, דהיינו חכ"ד דאחורים בתוך אח"פ, וחג"ת דאחורים בנה"י דפנים, וכי', שזה נוהג בכל המדרגות.

אות ה' וכוה תכין מ"ש בע"ח ש' פ'. אשר כל פרצוף בתחילת אצילותו הוא בבחי' ג' גו ג', דהיינו שיש לו רק ששה כלים חג"ת נה"י, וג"ס חג"ת מלוכשים בתוך ג"ס נה"י ותכין זה עם המתבאר, אשר כל מדרגה תחתונה הוא בחי' התפשטות המלכות של ראש דעליון, שנק' פה של ראש, אשר מהתפשטות הא' דפה של ראש, נאצל גופו עצמו של העליון, ומהתפשטות הכי נעשה המדרגה התחתונה, כמ"ש היטב בענפים הקודמים, ונמצא שהתחתון מלביש רק חג"ת נה"י דעליון, כלומר לבהינת גוף העליון, הנבחן תמיד לב' חלקים, מטבור ולמעלה נקי חג"ת ומטבור ולמטה נקי נה"י.

והנה בפרצופי א"ק שמטרם עליית מ"ן, נתבאר לעיל בענף מ"ז אות י"ג, אשר הסת"ב דעליון דהיינו הטבור דגופא דעליון נעשה לבחי' הסת"א בהתחתון דהיינו בחי' פה של ראש בסוד החידוש כלים שבתחתון עשיה, אשר ע"כ מוכרח הפה דתחתון ג"כ להתפשט לסוד הסת"ב לגמר כלים, דהיינו בסוד הטבור, ונמצא שנחלק הגוף דתחתון לחג"ת ונה"י, באופן שיצאו ג"כ בכל תחתון ג' הכחי' רת"ם כמו בהעליון. ואע"פ שאין מלביש אלא לחג"ת נה"י דעליון, דהיינו תוך וסוף, מ"ם מכה החידוש כלים, ומכה התלבשות החג"ת דעליון שה"ס אור הוכר, יש בו כח להוציא רת"ם, כאמור.

אמנם בפרצופין שלאחר עליית מ"ן, אשר אחי"פ דכל ראש קבלו לאור דחג"ת, כי המלכות הכללית עלתה לנקבי עינים. והפה קיבלה לבחי' מלכות דמלכות, שה"ס הסת"ב, נמצא שאין בהתחתון וולת התפשטות דאור הנקבה לכו, שנק' נה"י דעליון, ואע"פ שיש בו ג"כ כח השורש הראשון שהי' מטרם עליית המ"ן, דהיינו חג"ת דעליון, שה"ס עלמא דרוכרא, אמנם נתבאר שהם בחי' אחורים, כלומר שאין בהם אור, כי האורות אינם נמשכים וולת שורש הכ' כאמור.

ולפי"ן נמצא, אשר באמת יש להנאצל ששה כלים חג"ת נה"י, בסוד תוך וסוף דעליון, כמו בפרצופי א"ק שמטרם עליית מ"ן, אמנם המרחק רב מאוד, כי הששה כלים של התחתון בפרצופי א"ק, היו מתפשטים תיכף לרת"ם מצד עצמם, להיות חג"ת דעליון שה"ס אור הוכר מתלבש בתוכם, שכבר זה נתחדש הסת"ב דעליון להיות בחי' הסת"א גבי התחתון, כנ"ל

כלל העולה, כי ה' ראשונה של השם היא שם ס"ג א', כולל י"ס פנימיות וחיצוניות, ונקרא תבונה. ויש בה ג"ר הנקרא בינה, ווי"ק הנקרא תבונה ומלכות שבה נקרא תבונה. וחיצוניות נה"י של המלכות זו, נקרא ג"כ תבונה, והרי הם בינה א', וג' תבונות, וכל ד' בחי' אלו, נקרא תבונה דס"ג, דה' ראשונה. ועוד יש בינה עליונה, רמוזה ביוד של הויה, ויש בה דמיון כל בחינות אלו. אלא שנקרא, בינה דאיהי דיודין. והרי יש בינה עליונה ותבונה, והם סוד ס"ם דאפרסמון, וכן בתבונה עצמה יש בינה ותבונה, וגם אלו הם ס"ם דאפרסמון והבן

כנ"ל, משאי"כ עתה בהפרצופין שאחר עליית המ"ן שהפה דעליון קיבל לבחי' טבור, ואין בתחתון טהאור של העליון רק בחי' נה"י ואור הנקבה, שאין בו וווג, א"כ אין התחתון יכול להתפשט כלום, ונמצא רק בבחי' ששה הכלים בלי ראש, כי אין בו שום וווג, ואפי' הששה כלים האלו שיש לו מהעליון, נמצאים מלוכשים זה בזה, כי החג"ת המה מלוכשים בתוך הנה"י בבחי' אחורים, כמפורש לעיל. והנה נתבאר שמתקין המ"ן ואילך, יוצא כל מדרגה תחתונה רק בששה כלים חג"ת נה"י לכו, בלי כח הווג להוצאת ראש, ולא עוה, אלא שמכופלים ומלוכשים זה בזה, כי נה"י דפנים מלבישים על חג"ת דאחורים, כאמור, וזה אפרו ג' גו ג'.

וכוה תכין מ"ש הרב בענף שלפנינו, שאי אפשר להיות בפרצוף אלא חיצוניות א' ופנימיות א' וי"ל, וכשהחיצוניות דעליון יורד ונעשה פנימיות בהתחתון, חוזר פנימיות התחתון ההוא בסוד חיצוניות ואו החיצוניות הראשון שהיה בתחילה על הפנימיות, אי אפשר לו לעמוד שם ויורד להעשות פנימיות תוך פנימיות יותר תחתון הימנו, ובעד"ו עד סוף כל המדרגות כולם, באופן שאי אפשר להיות שם רק ב' בחינות לכו, שהם פנימיות א' וחיצוניות א', עכ"ל. פירושו, כמו שנתבאר בענפים הקודמים אשר כל גוף דמדרגה עליונה מלוכשת ברת"ם דתחתון הימנו, וכן תוך סוף דהתחתון דהיינו כל גופו מלוכש בהמדרגה היותר תחתון הימנו עד סוף כל המדרגות, והוא להיות כל תחתון יוצא מהתפשטות פה של ראש דעליון, אשר לפי"ו אתה מוצא בכל מדרגה, אשר יש בתוכה פנימיות של המדרגה העליונה ממנה, דהיינו התוך סוף דהעליון, הנקי חג"ת נה"י אשר כל פרצוף התחתון מלביש עליו, ונבחן גופא דעליון לפנימיות, והתחתון לחיצוניות, וזה אפרו, פנימיות אחת וחיצוניות אחת שוה בהכרח שימצא בכל מדרגה ומדרגה, כאמור, כי כל תחתון נבחן לחיצוני, וכל עליון נבחן לפנימי, כאשר שהתחתון מלביש על העליון, והבן.

גם נתבאר, שהראש עצמו נבחן ג"כ לב' בחי' : דהיינו לראש, ותוך, כי מעינים ולמעלה ה"ס הראש והאח"פ ה"ס התוך, ולפי"ו נמצאים האח"פ לסדרגה התחתונה של הראש שנק' חיצוניות, ומעינים ולמעלה נבחן להעליון ממנו ולפנימיות, וזה אפרו, אשר חיצוניות דעליון הוא הסתלבשת בתחתון, כלומר מלכות דאח"פ שהוא

ש"ו הוא בחי' ישמ"ח דאצילות. ומוכן היטב עם הנ"ל, שאין חז"א יכול להגביה את עצמו למעלה מן המקור שמשם יוצא, דהיינו התזה שה"ס ישמ"ח, אלא רק אם גם הישמ"ח מתעלה לפרצוף יותר גבוה, אז יכול גם חז"א להמשך ולהתעלות אחריו.

וכוה תכין ג"כ מש"כ הרב בכ"ם שיש לכל פרצוף בהכרח ב' נשמות, דהיינו: נשמה, ושורש נשמה, כמ"ש בע"ח ש' פ' ע"ש, ודהיינו כנ"ל, כי נשמה ה"ס ע"ס שכראש, דהאור שכראש נקי נשמה כנודי, ולהיות שאין שום פרצוף מתוקן יכול לצאת, זולת מפה של התוך כאמור, נמצא בהכרח שמוקדמים לו ב' ראשים, דהיינו גם בחי' הראש שטמנו נמשך התוך, וע"כ נקרא הראש כשם שורש נשמה, להיותו בחי' שורש וראש רק לנשמה, שהוא התוך, ולא להפרצוף כאמור, והתוך, הוא עיקר השורש והראש אל הפרצוף, וע"כ מוגדר בשם נשמה בכל מקום, והבן היטב.

ומענין הוה נמשך ג"כ, שככל מקום שאנו רוצים לדבר טאזיה בחינה פרטיות, ביחס השפעתה לבחי' תחתונה הימנה, אנו טוכרחים לחלק את הבחי' העליונה על ג' חלקים רת"ם, והוא משום שככל שפע יש בחי' חידוש כלים, וע"כ הבחי' העליונה אינה יכולה להשפיע מכל קוסתה, אלא רק מבחי' למטה מטבורה, והוא, משום שא"ו החידוש כלים צריכים מחדש לכל אותם התיקונים, שאינם יוצאים זולת מפה של התוך דאותה הבחי', כמ"ש לע"ל, ונבחן ע"כ, אשר חלק הסוף שלה, הוא הסתלבש בהתחתון, כאמור.

וזה אפרו, והנה ה' הג' תחתונה שבחיצוניות, שהוא בחי' החיצוניות נה"י דמלכות זו דס"ג, ירדה תוך ז"א דאצילות לעשות לו טוחין פנימי עכ"ל. והיינו כדאמרו, שאין ז"א דאצילות, שהוא הנאצל המתוקן שבאצילות אינו יכול לקבל זולת מפה של התוך דכללות ה"פ אצילות, שנק' ה' ראשונה דהויה הכוללת כל ה"פ אצילות, כלומר, הסיג, והתוך, המלביש מפה דאור"א עד החוה. אמנם ה' זו, יש לה הויה דס"ג ברת"ם בשלימות, כמ"ש ברכרי הרב ע"ש אשר ודאי שאינו מלביש ממנה רק בחינת הסיג, דהיינו מטבור ולמטה שנק' מלכות דס"ג, וה"ת. וגם המלכות הזו טתחלקת לרת"ם, ונמצא שאינו מלביש אלא לנה"י דה"ת דס"ג, והבן היטב ועיין כאן בפט"ם.

כנ"ל

שהוא בחי' החיצוניות של ראש, ולא מלכות דנקבי עינים שהוא הפנימיות של ראש, אמנם ענין התלבשות הוה החיצוניות דעליון נעשה בוטן הגדלות, כלומר, ע"י תיקונים הדישים, כמ"ש במקומו בע"ח, שה"ס וווג החיצוני.

והנה

והנה כסוד זווג החיצוני הניל, הנעשה בפה של ראש דעליון, נחשבים ב' הכחי' של ראש לבהי' אחת, כמו בשורש הא', שבו נכלל הפה בפנייה, והוא מתפשט לע"ם מינה ובה עד למלכות דמלכות, כסוד הג' דעליון, שים התלכשות חיצונית דעליון בתחתון, שבהיותה מתפשטת בהתחתון כסוד הג' שבה, דהיינו באור הוכר, או נעשה זה הסת"ב דעליון, בחי' הסת"א בתחתון, ואז התחתון ככת החירוש כלים שבו מתפשט בעצמו להסת"ב, ונמצא שהתחתון מתפשט לרת"ם בשלימות, שבו קונה התחתון בחי' ראש, שה"ם הגדלות.

אמנם עכ"ז אינו נבחן להתפשטות הפנימית דהעליון דהיינו לבחי' הע"ב דעליון, שמקבו עינים ולמעלה, אלא רק להתפשטות החיצונית דעליון, כלומר למלכות דאח"פ שה"ם ס"ג, כנ"ל. ולפיכך נחשבים עדיין להתפשטות התג' דעליון, שהרי אח"פ תג' דעליון הוא, אלא שיש בהם אחרים דהכ"ד כנ"ל, ובכח אור הווג נייערים האחרים האלו: דהכ"ד להיות פנים בתחתון, שבו נמשך לו אור הוכר, ומתפשט לרת"ם כנ"ל, והבן :

ולפיכך חיצונית דעליון, נעשה בו לפנימיות וחיב"ד, כאמור, והפנימית שהי' מקודם לכן בהתחתון דהיינו התג' שהיו מלוכשים בבחי' נהי', נעשו חיצונית ומדרגה שניה לתחתון, דהיינו לבחי' תג' דפנים, שהמה מלכישים לגופא דהכ"ד, כי מלכות דעליון נעשה בו לבחי' הסת"א, ומוציאה ע"ס דראש בבחי' חכ"ד, ומלכות של ראש מתפשט בעצמו לתוך סוף, כנ"ל, ובוה התג' דתחתון קונים לבחינת אור הוכר ובחינת נהי' דתחתון, שהיו מלכישים מקודם לתג' שלו, נמצאים עתה שמתפשטים ויורדים מעל התג' כי הם בחי' אור הנקבה, שמקום מטבור ולמטה, דהיינו מתחת התג', והמה נעשים פנימית להסדרה היותר תחתונה, כלומר, לבחי' נהי' דאחרים הנמצאים מתחת התג' בלי אור כלל, משום שאור דנהי' היו מלכישים על התג' כסוד ג' ג', כנ"ל, אמנם עתה בגדלות שכבר קנה ע"ס דראש, נמצאים אור דנהי' הניל שיררו בנהי' הריקנים, ונעשו שם לפנימיות, וחורו נהי' דאחרים להיות בחי' נהי' דפנים.

וזה אמרו, והבן ותראה, איך כל החיצונית העליון נעשה פנים אל הפנימית תחתון הימנו, דהיינו כדאמרו, אשר התפשטות האח"פ שהוא החיצונית של הראש, נעשה פנימית בתג' דתחתון המלוכשים בפנימיות נהי' ג' ג', כנ"ל. וזה אמרו, ואז החיצונית הראשון שהיה בתחילה על הפנימיות התחתון, א"א לעמוד שם, דהיינו כמו שנחבאר, דמאחר שהתג' השיגו לבחי' אור הוכר, א"כ אין שם מקום להנהי' שילכישו שם, להיותם בחי' אור הנקבה, כנ"ל. וזה אמרו ויורדים להעשות פנימיות אל פנימיות יותר תחתון, דהיינו לנהי' דאחרים, שמקום מתחת התג', וכמו שית' עוד.

אות ו' ואתר כל הקרבות האלה, יתבררו לנו, ענין ה"ם דע"ם דנקודים, על מתכונתם, משורשם שבראש הס"ג, גם מתכונם יתרחבו לנו ענין פו"ח דברי הרב שהכאנו לעיל, אשר און חוטם פה, הם סוד יהי' דהויה דס"ג, והי' דס"ג היא בנקבי עינים, וענין אור האון שנפסק בשבולת וקון, גם יתבררו ויתלכנו כל הבחי' דא"א וישו"ת, כסוד האותיות דהויה שמאריך בהם כענף שלפנינו, וכבר ידעת, שהן הי' הפרצופין געס"ב דא"ק, והן הי' הפרצופין: א"א, וא"א, וישו"ת, וו"ן, דאצילות, והן העי"ם: כחי' תג', נהי"ם, דאוי', המה, מסודרין בד' אותיות הויה, אשר קוצו

של

והבן ותראה, איך כל החיצונית העליון נעשה פנים, אל הפנימית תחתון הימנו, וחזור הפנימיות התחתון ההוא כסוד חיצונית, ואז החיצונית הראשון, שהיה בתחילה על הפנימיות התחתון, אי אפשר לעמוד שם, ויורד להעשות פנימיות, תוך פנימיות יותר תחתון ממנו, וכעדיז עד סוף כל המדרגות כולם. באופן, שאי אפשר להיות שם, רק ב' בחי' לכה, שהם: פנימיות א' וחיצונית א'.

וגם תבין, שלעולם אין העליון מתלבש בתחתון, אלא חיצוניתו ושם למטה חוזר להיות פנימים גמורים, כי אע"פ שבערך העליון

של יוד, ה"ם הגולגלתא דא"ק, או א"א דאצילות, והם סוד הכתר, והיוד, ה"ם ע"ב דא"ק, או א"א עילאין באצילות, וה"ם התכמה, וה' ראשונה, ה"ם ס"ג דא"ק או ישו"ת באצילות וה"ם הבינה, והואו ה"ם מ"ה דא"ק או ז"א באצילות, וה"ם תג' נהי', וה' אחרונה, ה"ם כ"ן דא"ק, או נוקבא דז"א באצילות, וה"ם המלכות. וצריך שתזכור ותבין היטב, ענין היחס שביניהם, כי הגם שיש שינויים הרבה בפרצופין על העי"ם, ומכ"ש מפרצופי אצילות, לערך פרצופי א"ק, עם כל זה כל הכחות שבעליון בהכרת שימצאו בהתחוננים הימנו, ולפיכך נמשכים, ה"ם א"א, וא"א, וישו"ת, וו"ן, דאצילות, בדיוק נסרין, אחר ה"ם געס"ב דא"ק, וכן ה"ם געס"ב דא"ק, נמשכין בדיוק, ע"פ הבחן ע"ם דאוי', דהיינו ע"פ ד' בחי' הנודעים, ששביא הרב לעיל בענף ד' ע"ש, והואר אשר היחוסים הללו, לא יליוו סגור עיניך, בכל הגה ודיבור, מחכמת האמת, שזולתם אין הבינה מצויה כלל.

והנה הרב אומר כאן אשר הויה דס"ג הכולל, כלומר כלל ה' הפרצופין געס"ב שבס"ג, המסודרים כהויה דמליו ס"ג בא"ק, או באצילות, אומה, שהיא רטווה בה' ראשונה, דהויה הכוללת כל האצילות, כלומר העולם אצילות בכללו, נבחן לה' פרצופין געס"ב, הנק' א"א, וא"א, וישו"ת, וו"ן כנ"ל. ומסודרים ג"כ, בד' אותיות של הויה אחת כנ"ל. ונמצא הי' ראשונה, דכלל הי' הפרצופין שבועולם ההוא, נקי ס"ג הכולל, אשר לו הויה, לפי ענינו עצמו, ג"כ בה"ם געס"ב, ועד"ו, יהיה הפירוש דשם ס"ג הכולל, גבי א"ק, דהיינו הי' ראשונה, דהויה הכוללת שבא"ק, כנ"ל. ועתה נבאר מצבו של ס"ג הכולל הוה, ע"פ ראש תוך סוף, דהיינו הי' געס"ב שלו, ויחוסו ע"ם ד' אותיות הויה, שהם סוד כחי' תג' נהי"ם, כנ"ל, ונפרשו מתחילה בעולם הא"ק, כי שם שורשו כנודע, ודנה נחבאר היטב, עד כה, ענינו וחובנו של הס"ג, אשר כל התיקונים דאבי"ע, הושרשו רק בו, ולא מקודם לו, וא"צ להכפיל דברים, אך נכא בדרך קצרה להוכיר לכה, והנה ידעת, מסוד ב' הווגים, הנכללים בכל זווג, שעי' עליית ס"ג, שנמשכים מתחת ב' השורשים, השולטים בהפרצוף, אשר ע"כ ככת שורש הא', מתחיל הס"ג מפה דע"ב ולמטה, ומשורש הב', מתחיל הס"ג מאח"פ דראש העי"ב, אמנם, באמת שניהם שולטים בהפרצוף יחד ממש, אלא פרצוף הפנימי שולט כמחר, ופרצוף החיצון כגלוי, שספתק מענין הוה

שורשים

כלל העולה כי הי' ראשונה של השם הוא שם ס"ג א' כולל וכו': (שייך דרף הקודם) והיינו, כמו שאומר לע"פ, אשר כל הי', נכחנת לני ההי', הן הי' ראשונה דס"ג, והן הי' אחרונה דס"ג, וצריך להכין היטב, ענין התחלקות הוה, דכיו"ל לן הרב כסוד הס"ג, והענין, כמ"ש לע"פ ובפמ"ם כאן, אשר כל ענין התיקונים, הנתלים על הויה דס"ג, אינם מתגלים זולת מטבור ולמטה, והוא משום שכל עיקר השיתוף דמדה"ר ברין וסוד הס"ג, שהוא השורש לכל התיקונים, אינו נעשה זולת כגופא דס"ג דא"ק, שהיה מתפשט שם מחזה דא"ק, עד סיום רגליו, כנ"ל בפמ"ם ענף מז' עש"ה, כי הוא שנמשך בנהי' דא"ק, והותתקן שם לעליית ס"ג, כדברי הרב לע"פ בענף ח' עש"ה, וכאשר תדקק היטב, תמצא, אשר לא כל הגוף דס"ג, נחבאר כהס"ג, אלא רק מטבור ולמטה דגוף הוה, דהיינו העי"ם דנהי', המתפשטים מטבור ולמטה, שהמה שנתחברו באורות דנהי' דא"ק שמתבור ולמטה כסוד הס"ג, אמנם, בחי' התוך דס"ג, דהיינו מחזה עד הטבור, שהוא בחי' ז"א, או תג' דס"ג, המה לא ירדו, משום שעדיין היה שם בחי' גופא דע"ב, כי העי"ב נמשך עד הטבור, כמ"ש בפמ"ם.

והנה נחבאר, שרק בחי' נהי' דס"ג, נתתקנו כסוד הס"ג, ולפי"ז תבין שהמה הם עיקר הויה דס"ג, בבחי' שורש התיקונים, ולא הראש ותוך דס"ג, ולפיכך, כשאנו מבחינים בהי' ראשונה דהויה דס"ג, צריכים אנו להכין מקודם, את היוד דהויה דס"ג, דהיינו ב' הפרצופין גלגלתא, וע"כ, והעיקר הוא העי"ב, להיות כל האורות דגלגלתא, נמשכים רק ע"י בחי' העי"ב, להיותו סוד התפ"ב, המלכיש על גלגלתא, ומשלים אורותיו שנמתלקו בשורש, כסוד הסתלקות א', כמ"ש בענפים הקודמים, ולפיכך ראש דע"ב, הוא בחי' ראש הכולל, דכללות הי' הפרצופין, שככל פרצוף, ולכן נבחן תמיד לבחי' יוד דהויה, הן כהויה הכוללת, והן כהויה פרטיות, עד לפרטי פרטיות.

וכבר נחבאר, סוד התחלקות כל ראש, לשני בחי', פנימיות, וחיצונית, שזווג הפנימי, והוא העיקר, נמצא מקום, בנקבי עינים, וה"ם הזוהר, דאבא תיקן את עצמו, כעין דו"ג, וזווג חיצוני בפה דאח"פ, וז"ם אבא הוציא את אימא, לחו"ן, כמ"ש בפמ"ם כאן אות ד'. ותדע, שבוה כל ההבחן, מבין ע"ב לס"ג, שכאמת הם בחי' ראש א', הכולל ע"ם: שנק' גלגלתא, ועינים, ואח"פ, אמנם מכת עליית הס"ג, נתחלקו לבי' בחי', שמעינים ולמעלה נבחן לע"ב, והאח"פ נבחן לס"ג, אמנם הבחן הזה מקורו, רק בראש הס"ג, שממנו מתחיל עליית הס"ג, דהיינו כהי' ראשונה, דכל הויה, ולא כהיוד דהויה, שה"ם

ב'

שורשים גדולים ונאמנים, שיתבאר כל אחד במקומו, אמנם, עתה אדבר, לפי מצב של פרצוף הפנימי, דס"ג הכולל, שמתחיל מהאון דראש הע"ב, ומסתיים על הטבור הכללי דא"ק, ואתה תבין בעצמך, אשר פרצוף הנגלה דס"ג הכולל, הוא מתחיל למטה מפה דראש הע"ב, וכל אח"פ דראש ע"ב יורדים ומתלבשים בראש הס"ג, בסוד שכולת הזקן, כמ"ש לעיל.

ודע שעיקר ס"ג הכולל, אינו נחשב, רק לבחי' ראש לבד, והוא, משום שגופא דס"ג, שהיה מתפשט מטבור, עד סיום רגליו, הוא נתעלה למעלה מטבור, ושוב לא ירד למטה מטבור, כדברי הרב לעיל בענף ט"ו, ונמצא, שהגוף נכלל בראש, וע"כ נחשב כל רת"ס, רק לבחי' ראש, אמנם, בהכרח שיש לו רת"ס בשלימות, ומתחיל מאח"פ דראש דע"ב הכולל, ונמשך עד הטבור כמאמר, **וכבר** נתבאר, אשר מכת עליית המ"ן, והתעלות מקום הווגו לנקבי עינים, נחלק כל ראש לב' בחי' דעד העינים הוא עיקר הראש, אמנם האח"פ, שבכל ראש, כבר נחשבים בסוד היצואה לחי' מהראש, לבחי' תוך וגופא, וע"ש כל המשך העינים הנצמחים מזה, ובוה תבין, סוד האח"פ האלו, דראש הע"ב, שהסמ יצאו מבחי' ע"ב, שהוא סוד היורד והיה הכוללת שבא"ק, וכבר נחשבים למדרגה התחתונה, דהיינו, התפ"ב דמלכות דראש הע"ב, שה"ס נקבי עינים דראש הע"ב הכולל, ולפיכך אח"פ האלו, נכתנים לפרצוף ס"ג הכולל, דהיינו סוד ה' ראשונה, שבהויה הכוללת לעולם הא"ק, והוא, שאמרנו שמתחילים מאח"פ דראש ע"ב הכולל, ומסתיימים על הטבור.

אות ד' ובוה תבין, מה שהרב מכנה לאור האוון, בשם יוד, ולאור החוטם, בשם ה' ראשונה ולאור הפה, בשם ואו, וכבר ביארנו את זה לעיל, אמנם, עתה תבין ביתר שאת, והענין, כמ"ש כאן הרב, אשר הס"ג הזה כולל בעצמו, ה' פרצופין שלימים, ע"פ ד' האותיות דהויה, שכבר נתבאר, שה"ס ראש וגוף, של פרצוף הס"ג בלבד, אלא שהראש נכתן בהכרח לב' בחי', דהיינו עד העינים, ואח"פ, ולפיכך אלו הע"ס שבראש הס"ג, אע"פ שאין בהם, רק אח"פ מהראש דע"ב הכולל, מ"מ, כלפי עצמם, ודאי שיש בהם ראש שלם, מע"ס, הנקי גלגלתא, ועינים, ואח"פ ומובן מעצמו, שנחלקים ג"כ, לב' בחי' כנ"ל, שענין התחלקות הראש, לב' בחי', הוא, מחיוב וגוהג בכל פרטיות הפרצופין, ובוה תדע, אשר מעינים, דראש דס"ג הכולל ולמעלה, נקי כתר, משום שכל ראש נקי כתר, כמ"ש הרב לעיל, אמנם, האח"פ דס"ג הכולל, כבר יצאו לחי' מבחי' ראש, ולפיכך, אינם בחי' כתר, והמה שנקי חו"ב, באופן, שגלגלתא, ועינים דראש הס"ג, נקי כתר וה"ס קוצו של יוד, ויוד דהויה דס"ג הכולל, כי גלגלתא ה"ס קוצו של יוד, ועינים ה"ס יוד, ושניהם נקי כתר, והוא משום שכל ראש נקרא כתר, אמנם, אח"פ דס"ג הכולל, נקי חו"ב, וה"ס ה' ראשונה דהויה של ס"ג הכולל, והנה נתבאר היטב, סוד י"ה דהויה דס"ג הכולל.

אמנם ה' ראשונה הנ"ל, הוא כבר מיוחסת לבונה דע"ס דראש, כי הכתר כולל קוצו של יוד ויוד, שהם גלגלתא ועינים, דהיינו כתר והכמה דע"ס דראש הס"ג, אי"כ אין יותר באח"פ מבחי' כו"ה, אלא היא בחי' בינה, וכבר השמיענו הרב בענף הזה, אשר כל בינה מתחלקת בחיוב לשני בחי', אשר בחי' עליונה, נבחרת לחכמה וע"ב, בסוד נך שבמילוי יוד, ושם אהיה ולא הויה דס"ג, ובחי' תחתונה, נבחרת לס"ג בסוד ה"י, דהויה, וסוד הויה במילוי ס"ג עש"ה ובפ"א ששעמו, מכה ירידת גופו דס"ג, לנה"י דא"ק, ונתחבר בבחי' המ"ן וראש

העליון נקרא חיצונית, הנה ברדתי למטה יהיה שם במדרגת פנימית.

גם תבין, איך גם בפרצוף א' לבד. יורדין מוחין, מספירה זו לספירה זו, אלא שאין זה, רק מכתר לחכמה, ומחכמה לבונה, ומבונה לת"ת, ומת"ת למלכות. וכ"ז

וראש הס"ג לא נתחבר בוה, וע"כ נכתן הראש בשם או"א עילאין, שהוא בחי' ע"ב, וגופא דס"ג שירד נכתן לישסו"ת, דהיינו שורש הס"ג, ששמו נובעים כל התיקונים הנורעים לעיל, ולפיכך רק חלק התחתון של הבינה, דהיינו ס"ג השורשי דא"ק, הוא בעל השם דהויה דס"ג, משא"כ חלק העליון, אינו בבחי' שם הוה אלא עלה בבחי' ע"ב והכמה, עש"ה, וסכת דבר הוה, נמצא הבינה שבכל הפרצופין, מחויבת להתחלק לשנים, ע"ד הנוכח, וזכור זה.

ולפיכך, גם ה' ראשונה, דהויה דס"ג הכולל, שה"ס אח"פ דראש ס"ג הוה, הנקי חכמה ובינה, וכנ"ל שהמה רק בחי' בינה דראש הוה, הרי שהיא מתחלקת לשנים, אשר חציה העליונה, כלומר, בחי' הראש שלה, נכתן לאו"א עילאין, ובחי' ע"ב, וחציה התחתונה, דהיינו הגוף שלה, נכתן לישסו"ת, כנ"ל כדברי הרב בענף ח' עש"ה. **ותבין** אמנם, שמתוך זה, צריכים מקודם להבחין, אשר החיוב האלו, שהם בחי' אח"פ דראש הס"ג, שנקי ה' ראשונה, מתפשטים מעצמם לפרצוף שלם ראש וגוף, ובאופן זה תוכל להבחין, אשר בחי' הראש שלו, דהיינו מנקבי עינים ולמעלה, המה שנתעלו וקבלו לבחי' ע"ב, ונקי בשם החדש או"א עילאין, והגוף שלו, דהיינו אח"פ דפרצוף פרטי הוה, שה"ס ה' ראשונה דס"ג הכולל, הם שנשארו בבחי' הויה דס"ג, והמה שקבלו לשם החדש ישסו"ת. והבן זה אשר מתחילה נקי פרצוף הבינה, דהיינו ה' הראשונה דהויה דס"ג הכולל בשם חו"ב, ולא או"א, אלא אח"כ, שמתפרטים בעצמם לראש וגוף, שאו נחלקים לשנים או משיגים שמות חדשים האלו, או"א וישסו"ת, כמ"ש בפ"ס ענף ט' אות ו' ע"ש.

והנה נתבאר לך ג' ראשים בסוד אח"פ דע"ב הכולל, כי מתחילה מתפשטים ע"ס הכוללים דראשו של ס"ג הכולל, המלבישים לאח"פ דע"ב הכולל, וע"ס האלו, נמשכים מאוון דראש ע"ב הכולל עד הפה דראש ע"ב הכולל, וראש הוה, נכתן מתחילה לב' בחינות: שמנקבי עינים ולמעלה נקי כתר ויוד דהויה הכוללת דס"ג, ווהו ראש הא' ובחי' הב' דראש הוה, דהיינו האח"פ, נקראים חכמה ובינה וה' ראשונה דהויה שהוה ראש הב', אשר גם זה הראש הב' בעצמו, מתפשט ג"כ לראש וגוף וגם בראש הוה, מבחינים ב' בחי' שמנקבי עינים ולמעלה נקי בשם החדש, אבא ואימא עילאין, ואח"פ דראש הוה. נקי בהשם ישסו"ת, וכל אלו ג' הראשים, נכללים יחד בע"ס דראש הס"ג הכולל, שמלבישים לג' בחינות אח"פ, טראשו של הע"ב הכולל, כאמור. ותדע שה"ס כח"ב כי ראש הא' ה"ס כתר, כנ"ל. וראש הב' היינו רק בחי' או"א עילאין כי ענין חו"ב אינו נוהג בסוד עליית המ"ן, וכבר ידעת, שאו"א עילאין האלו, הגם שהמה בחי' ראש הבינה, מ"מ נתעלו לחכמה, ולפיכך נכתנים לפרצוף החכמה. וראש הג', היינו היסו"ת, שהמה כאמת רק אח"פ דראש הב', אמנם כל השם של ס"ג, ובינה, נשארו אצלם כנ"ל, ולפיכך נכתנים לפרצוף הבינה.

ב' הפרצופין, גלגלתא, וע"ב, הקודמים לתיקון המ"ן.

ולפיכך, אנו מוצאים תמיד בחיוב, בחי' ראשונה דכ"ה הויה, ג' בחי' בסוד ג' ההין, כי מתחילה אנו מבחינים, כללות ה' ראשונה, שה"ס פרצוף הס"ג, כמו בשורשה בא"ק, אשר בחי' הראש והתוך שלה, לא ירד למ"ן, כמ"ש לע"פ, וה"ס ב' ההין הראשונים, ואח"כ אנו מבחינים בה בחי' הסוף, אשר נשתתף ונתחבר, בנה"י דא"ק, וע"ה בסוד המ"ן, כנ"ל, והוא הנקי ה' אחרונה, מג' ההין הנ"ל, וכבר נתבאר, אשר הוא העיקר הנרצה, בסוד הויה דס"ג, להיותו שורש כ"ה התיקונים.

ודע, שג' ההין הנ"ל, הנבחנום בחי' ראשונה, המה ג' פרצופין שבראש הס"ג הפרטי הזה, שנקי ה' ראשונה, והוא, משום שנמשכת מהס"ג דא"ק, שמתרם עליית המ"ן, וכבר נתבאר, שבסביבת המ"ן, נחלק כל ראש לב' בחי': ראש, ותוך, וא"כ, חלק הסוף דהויה דס"ג, נגמר למעלה מחוה, שמנקבי עינים דראש הס"ג ולמעלה ה"ס הראש העיקרי ואח"פ ה"ס התוך, ומפה עד החוה ה"ס הסוף, ונמצא שזה הסוף של עתה, עדיין אין לו שורש מחיבור המ"ן אצל ס"ג דא"ק, כי שם נכתן המקום הזה לבחי' תוך, ולתיקון זה, יש בחי' זווג חיצוני, כנ"ל.

וז"ס ג' הפרצופין, כי מעינים ולמעלה דס"ג, נכתן לכתר הס"ג, שהוא עיקר הראש, ואח"פ דס"ג נכתן לחו"ב, ולראש ב', כי בשורשו בא"ק, גם אח"פ בחי' ראש המה, ולא תוך, וע"כ מכונה ו"ק של ראש זה' אמצעית דג' ההין. והפה ה"ס מלכות וה' אחרונה וה"ס ישסו"ת. ומפה ולמטה, הוא בחי' מלכות, כלומר, בחי' התפשטות מלכות של ראש לגופא, והנה בכ"ה אחד טג' הפרצופין האלו שבראש הס"ג, יש בחי' רת"ס, אמנם אנו מדברים מהראשים, משום שהגופין מלובשים מכל עליון בתחתון שלו, ונמצינו למיורים, אשר פרצוף הכתר, ופרצי או"א, שבראש הס"ג, שהם ב' ההין הראשונים דג' ההין הנ"ל, אינם עוד בבחי' שורש להתיקונים דס"ן, כי הראש דס"ג לא נתחבר בסוד המ"ן, והם שניהם בבחי' הראש, כנ"ל, אלא רק פרצוף הג', שה"ס הפה, של ראש הס"ג שנקי ישסו"ת. הוא תחילת השורש, לכל אותם התיקונים הנ"ל, והוא ה' אחרונה דג' ההין הנ"ל.

אמנם הוא מתפשט בעצמו, בסוד רת"ס שבפה ולמעלה ה"ס הראש דישסו"ת הוה, ומפה ולמטה, מתפשט הגוף, כב' הבחי' תוך וסוף, שמפה עד החוה ה"ס הראש, ומחוה עד הטבור ה"ס הסוף ונה"י, ומאחר שנתחלק על רת"ס, הרי הראש והתוך שלו, נכתנים עוד לבחי' שורש המ"ן, ורק הסוף שלו לבדו, דהיינו נה"י דישסו"ת המה המתלבשים בהנאצל, שנקי ז"א, אשר כשכילו

פנים מסבירות

אות ה' ואלו ג' הפרצופין היוצאים בעים דראש דהויה דס"ג הכולל, תדע שהמה נכחנים ע"פ ג' הבחי': און, חוטם, ופה, שבראשו של הע"ב הכולל, והוא ע"פ סדר הלבשתם את האח"פ האלו. ונכתן פרצוף הכתר דס"ג הכולל, שהוא סתחיל סאון דע"ב הכולל, כלומר סתחת העינים דע"ב הכולל וססתים בשבולת הוקן, ונכתן פרצוף התכמה שהים או"א עילאין, שמתחיל מהוטם דע"ב הכולל, וססתים כחזה דא"ק, ופרצוף הבינה, דהיינו ישו"ת, סתחילים מפה דא"ק, וססתים בהטבור דא"ק.

ומעם הדברים הוא, כי אפי' הכתר דס"ג הכולל אינו יכול להגביה את עצמו, לשבחי' נקבי עינים ולמעלה דע"ב הכולל, משום דהמלכות שבנקבי העינים, שם סוד הפה דראש הע"ב, ונודע דכל עיקרו של פרצוף הט"ג הכולל, היס' התפ"ב דפה דראש הע"ב, אלא משום שנתעלה מקום הווג לנקבי עינים, ע"כ ס"ג הכולל סתחיל תיכף, סתחתיהם, שהים האון דע"ב, דהיינו הבינה דע"ב דע"ב הכולל. וכבר ידעת, שפרצוף הכתר הוה, כולל גלגלתא ועינים, שהים כתר והכמה דע"ב דראש ס"ג הכולל, וע"כ נכחנים לבחי' ע"ב וכתר דס"ג הכולל. ונודע שפרצוף הע"ב אינו נמשך עד סיום רגליו דפרצוף הפנימי, אלא רק עד למעלה מטבור, ונתבאר לעיל, אשר פרצוף הכללי הוה, שנק' ס"ג הכולל, כבר נתעלה מסיום רגליו למעלה מטבור, ונמצא מכה זה אשר הע"ב דס"ג הכולל, דהיינו פרצוף הכתר נתעלה למעלה מפה, וז"ל שנספק בשבולת הוקן, וע"י לעיל שהארבנו בהענין, והנה נתבאר, שהכתר סתחיל סאון וססתים בשבולת הוקן, ובה תבין, מ"ש הרב בע"ח בשער ד' פ"ג, שאון בני' ג"ת, דהיינו יוד הי וא דס"ג, וחסרה מה', תתאה, והוא משום, שאור הכתר דס"ג שהים היוד דהויה דס"ג הכולל, אינה מאירת אלא בראש, ונספק בשבולת הוקן, שהים הגוף דס"ג, דהיינו התפשטות המלכות והי"ת, כמ"ש לעיל, דכל גוף אינו רק התפשטות מלכות עשיה, ונמצא שאור האון אינו טניע לבחי' ה' אחרונה, אשר והו שטרסו לנו הרב שם, שאון בני' ג"ת, וחסרה ה' אחרונה, כלומר, שאינה מתפשטת אל הגוף.

ופרצוף התכמה שהים או"א הנ"ל, שהם היו בבחי' ה' ראשונה דהויה הכוללת דס"ג, כנ"ל עשיה, ואחר שנחלקה הבינה לשנים נתחברו להכמה כנ"ל עשיה, ומתוך שהמה בחי' התפשטות המלכות דפרצוף הכתר, כבר יצאו מבחי' ראש, ונחשבים לתוך, שהים חג"ת שפפה עד הטבור כנ"ל בארובה, ולפיכך נכתן, שמתחיל מחוטם, שהים ז"א שבראש הכולל וססתים כחזה, דעד שם הוא בחי' ז"א בסוד מ"ר דגופא וחג"ת, ומתוך עד הטבור, הוא בחי' התפשטות אור הנקבה לכדה, שנק' נה"י.

ופרצוף הבינה שהים ישו"ת, שהם בעיקר שקבלו ל"הויה דס"ג, והמה בחי' אח"פ התפשטות מלכות דראש דאו"א עילאין כנ"ל, ע"כ סתחילים סתחת החוטם, דהיינו בבחי' פה, אלא מבחי' פה ולמעלה ומתוך שהפה הוא בחי' מלכות של ראש של הע"ב הכולל, ע"כ נמשכים עד הטבור, והכן כי אכמ"ל יותר, ומפיה ולמטה, היס' התפשטות המלכות דכללות הראש דס"ג הכולל, וע"כ מקובצים במקום הפה, כל ג' הפרצופין, כח"ב דראש דס"ג הכולל. אמנם פרצוף הכתר הססתים שם, נכתן הנקודה דסיומא, בשם שבולת הוקן אמנם פרצוף התכמה, נמשך עוד בגופא עד החזה כנ"ל ונמצא מתלבש בגופא דראש הגי', אשר גופא דראש הגי', נמשך עד הטבור, כנ"ל. ויתבאר עוד בעיה במקומו.

עין החיים ענה מז

וב"ז בפרצוף עצמו, וכעד"ז, מפרצוף זה לפרצוף אחר.

גם תבין, כי החיצוניות של העליון שיורד, אינו מכולה רק מלכות, שבחיצוניות דמלכות שבו, כי הרי כשאנו אומרים שנה"י החיצוניות יורדין, ר"ל המלכות שבחיצוניות ההוא, העומדת בנה"י של החיצוניות, אשר כל החיצוניות ההוא אינו, רק י"ס המלכות של הפרצוף ההוא ששה היכלות דבריאה, הב' ו' דרגין והיכל ז' העליון, כולל ד' מוחין כחב"ד

והם

ודע, שכל מקום שתמצא בחי' של ה' ראשונה דהויה, אתה מוכרח להבחין בה כל אלו הבחי', שבארנו עד כה, באופן, שמתחילה אתה צריך להקדים לה, בחי' ב' פרצופין גלגלתא וע"ב, הכלולים כהיוד דהויה הוה, כי או יש לך בחי' רת"ם בשלימות מצד היוד דאותה ההויה, ואח"כ תוכל להבין את הרת"ם דה' הראשונה דאותה ההויה, אשר פרצוף הכתר שלה, מתחיל מבחי' האון דראש הע"ב עד השבולת, ופרצוף או"א סתחיל מהחוטם עד החזה, ופרצוף ישו"ת מפה עד הטבור וכו', בכל מה שבארנו לעיל, ואז תבין ה' הראשונה. וזה נהוג בכל הפרטיות דהויות שבאבי"ע, ואחר הבנת ה' הראשונה, אפשר להבין אחריה גם הויה דאותה הויה הנמשכים בעיקר, בדרכים של ה"ר להיותה ביחוד בחי' הראש של הויה, דהיינו הווי"ן כנ"ל.

אות מ' וזה אמרו, אשר המלכות דבינה, הנק' תכונה, ונק' ה' ראשונה דהויה הכוללת דס"ג, הנה בחי' זו כולה, הוא שם ס"ג א' שלם, כולל כל מ"ם שלה בפנימיות וחיצוניות, וכו' עכ"ל, והיינו כסוד שנתבאר, אשר ענין זה של התחלקות הס"ג, נהוג בחיוב, בכל הויות שבאבי"ע, כי סוד שם הויה, היס' רת"ם, בסוד הגדלות של הפרצוף, עם כל התיקונים שע"י עליות המין, וזה אמרו, כדי שלא נאריך בענין, נבאר ענין התכונה, ומתוכה תבין את הבינה בהקש, עכ"ל, והיינו כדאמרן, אשר ענין התחלקות ה' ראשונה בכל הפרטים הנ"ל, נהוג בכל ההויות בשוה, ולפיכך כל מה שמתבאר בתכונה, נהוג ג"כ בבינה שוה בשוה ממש, ועד"ז ממש בכל הויות, כי עיקר הנאצל, שבו מתלבש העצמות עם כל התיקונים, הוא, רק הווי"ן דאותה הויה, דהיינו הואו הא שבהויה ההוא, אמנם הבינה שהים הס"ג, היס' הנשמה של הנאצל ההוא, שז"ס ה' ראשונה דאותה הויה, אמנם הנשמה, שהים אח"פ דראש, כנ"ל, צריכה להקדם דוונג הפנימי, שבנקבי עינים דראש, כנ"ל. וז"ל היוד דאותה ההויה, הכולל גלגלתא וע"ב כנ"ל, שביוד הווי"ן יש תיקון אבא כעין דו"ג, כנ"ל. שהים השורש נשמה של הנאצל, דאותה הויה, והכן הכלל הזה היטב.

ובזה, תבין דברי הרב שאומר אשר ג"ר שבה, הם דוגמת ג' פרצופין: כתר, חכמה, בינה, ונרמזין ביה' דס"ג הכולל, והיינו כדאמרן, שסוד היוד דהויה, היס' ב' הפרצופין: גלגלתא, וע"ב, שבהם לא הושרש כלל ענין המין, אלא שהם סוד השורש לפרצוף ס"ג, שגופו של הס"ג, נכנס בתיקון המין, כאמור, והם בהכרח שמתחברים, גם להויה דס"ג הכולל, כמבאר לעיל, ותדע ג"כ, שעיקר הפרצוף

בכל

פנים מאירות קמו

כשבידו כל אלו התיקונים נועדים, כמ"ש לפנינו בע"ה.

וזה אמרו כלל העולה, כי ה' ראשונה של השם הוא שם ס"ג א', כולל י"ס פנימיות וחיצוניות, פירוש דה' ראשונה שבכל הויות שבקולמות, הוא שם ס"ג שלם, רצונו לומר שנמשך מקומתו שבא"ק, בבחי' רת"ם שלו בשלימות, וזה אמרו שכולל י"ס פנימיות וחיצוניות, שזה תלוי בהתחברות כ' השורשים, באצילות הע"ם, כמ"ש לעיל, שע"כ נמצאים בו כ' בחי' מצבים, בקומת הרת"ם דע"ם ע"ש. וזה אמרו ונק' תכונה, כמ"ש לעיל אשר רק בחי' אח"פ דראש, המה הנכחנים בבחי' הויה דס"ג, ולא מעינים ולמעלה, שהמה תמיד בחי' ע"ב, בכל מקום שהם, ואפי' בבחי' תכונה שבתכונה. וע"כ בחי' מעינים ולמעלה, בכל הראשים נק' בשם או"א וע"ב, ובחי' אח"פ בכל הראשים, נק' בשם ישו"ת והויה דס"ג, והכן זה.

וזה אמרו, ויש בה ג"ר הנק' בינה, והיינו כדאמרן, דכל בחי' מעינים ולמעלה, סכונה בשם או"א עילאין, כסוד בחי' עליונה דס"ג שנק' בינה, ואהיה דיוודן, כדברי הרב בתחילת הענף, עשיה. ותדע אשר בהבחן הפרצופין, נק' בינה זו פרצוף הכתר שבהויה דס"ג הכולל, והוא הרמוזה בה' ראשונה, דג' ההין הנ"ל, כי מעינים ולמעלה, הוא עיקר הראש, שנק' תמיד כתר.

ואומר, שיש בה ו"ק, הנק' תכונה, והיינו בחי' אח"פ דראש הוה, שאינו ו"ק מסמך דגופא, אלא בחי' ו"ק של ראש, כנ"ל. שהים פרצופי או"א שבהויה דס"ג הכולל, והים ה' האמצעית דג' ההין הנ"ל, ואומר, אשר מלכות שבה, נק' ג"כ תכונה, והיינו סוד הפה בעצמו של ראש הוה, שהבחי' ממטה למעלה שבפה, עדיין נחשב לראש, וע"כ נק' תכונה, והים פרצוף ישו"ת שבהויה דס"ג הכולל, ובחי' ה' אחרונה שבג' ההין.

וזה אמרו, וחיצונית נה"י של המלכות הוה, נקרא ג"כ תכונה, פירוש, שהמלכות הוה נכחנת לראש וגוף, שהראש הוא בחי' ממטה למעלה שבפה, והתפשטות הפה ממעלה למטה, היס' הגוף, כנודע. אשר מתחלק על החזה, כסוד הסתכלות ב', שמחזה ולמעלה היס' התוך, שנק' ז"א, או חג"ת, ומחזה ולמטה, היס' הסוף, שנק' מלכות ונק' דו"א, או נה"י, ואומר, אשר נה"י דמלכות, דהיינו בחי' הסוף, הוא המתלבשת בסוד מוחין לז"א, אבל לא הראש והתוך דמלכות של ראש, שהים ראש ותוך דישו"ת, כנ"ל, שהם לא נתחברו עוד בעצמם, לענין המ"ג, כמ"ש לעיל עשיה.

והנה נתבאר, שכרצונינו לידע בחי' התלכשות הס"ג במוחין של הנאצל, אשר נק' בכל מקום שהוא בשם ז"א, צריכים מקודם

להבין

ודע

בכל מקום הוא העיב, המלביש על פרצוף הגלגלתא, ולפי שכל פרצוף הגלגלתא, סמיר ונעלם בעיב, להיות העיב בחי' התפשטות ב' שלו, המשלים לאורותיו כנ"ל. ע"כ נחשב העיב שבכל פרצוף, לעיקר ועצמות דאוחו הפרצוף, והוא הנק' יוד דהויה, ונק' פרצוף הכתר, כנ"ל. אלא שכולל כתוכו גם את הגלגלתא, כאסור.

וד' ראשונה דהויה, ה"ס הסיג, והוא המלביש לאח"פ דעיב, כנ"ל, ואומר הרב אשר ה' ראשונה הו' נחלקת על ג' ההי' : דה' הא' ג"ה, וה' ב' ו"ק, וה' שלישי' מלכות, וכן אומר בהי' אחרונה דהויה דסיג, שנחלקת על ג' ההי', ודבריו אלו הוא ספתת אמיתי ביריעת התלבשות המוחין בויא, וע"כ אפרשו היטב משורשו, והנה כבר נתבאר, שכל ענין גילוי, התיקונים והכלים, שיצאו בכח עליות הסיג אינם מתגלים וולת למטה מטבור, עש"ה. שרבו זה נמשך משורשו בא"ק שלא נתחבר להי"ן רק בחי' גופא דסיג שהיה נמשך ונתפשט למטה מנקודת הסיג דעיב, בסוד הוראת השם טבור מלשון טב-אור שהסיג ראה, האור כי טוב, להתפשט למטה מנקודת הסיג דעיב, ולפיכך נתחבר במקום הזה בנהי' הפנימים דא"ק בסוד השיתוף דמדהי"ר בדין, כמ"ש לעיל.

ולפי"ן נמצינו למדים שלא כל גופא דסיג ירד לנהי' הפנימים, בסוד עליות הסיג אלא רק זה החלק שמטבור ולמטה דגופא דסיג, שנק' נהי' דסיג, אמנם זה החלק שמחוה עד הטבור שנקרא חג"ת דסיג, או ו"א דסיג, זה החלק לא ירד בסוד הסיג, והנה נתבאר אשר ענין הסיג, לא הושרש בכל הסיג, רק בבחי' נהי' דסיג לבד, דהיינו הסוף שמטבור ולמטה. ולא בראש ותוך.

וכזה תבין, חיוב התחלקות הסיג, כג' ההי' בראש הנק' ה' ראשונה, כי צריכים להבחין בסיג לבדו, אלו ב' הבחי': ראש, ותוך, הנ"ל, שלא נתחברו למי"ן, וכבר נתבאר, שסוד וווג הפנימי, שבעינים, יש ב' בחי' תוך, כי גם האח"פ, יצאו לבר מרישא, ונבנתים לבחי' חג"ת ותוך, כנ"ל, אמנם בסוד וווג תיצוני, חוזרים להיות בחי' ראש, כמו אח"פ דא"ק שמתרם עליות מי"ן, כמ"ש לעיל בארוכה, ומכאן זה, אנו מבחינים בבחי' ה' ראשונה עצמה, ב' בחי' ראש, הא' מנקבי עינים ולמעלה, והיינו פרצוף הכתר דה' ראשונה, הב' ה"ס האח"פ, והיינו פרצוף או"א עילאין שבה' ראשונה, אשר בסוד וווג תיצוני, גם הם חוזרים להיות ראש גבור, כנ"ל, וכבר נתבאר, שסוד הכתר מתחיל מאון, וסוד או"א מתווסף והפה בבחי' מטטה למעלה, שבה נכתן ליסמיות, כי בחי' הפה שמטטה למעלה, נחשבת ג"כ לראש, בבחי' השורש הא' שבא"ק, מתרם עליות הסיג, ואלו ג' הפרצופין, ה"ס ג' ההי' שבה' הראשונה.

ונמצא שב' הפרצופין, כתר ואויא עלאין, דה' ראשונה, המה ודאי. לא נחשבים עוד, לבחי' סיג ממש, כי בהם לא הי' ענין עליות מי"ן. כי שניהם נחשבים לבחי' ראש, משורשם בסיג דא"ק, והמי"ן התחיל רק בבחי' גופא דסיג, אלא אפי' פרצוף יסמיות שה"ס הי' שלישי' דג' ההי'. הנ"ל, יש עוד להבחין, אשר בחי' הראש שבו, דהיינו הפה בבחי' מטטה למעלה שבה, שעדיין נחשב לראש גבי אח"פ דא"ק שמתרם עליות מי"ן. עדיין הוא נמצא למעלה מתיקוני הסיג, כי הוא בחי' ראש.

ולפיכך אנו צריכים להבחין, בחי' ראש, תוך, סוף, דגופא דסיג ממש, כלומר, המתפשט מפה דראש ולמטה, והגוף ה"ס ה' אחרונה דהויה דסיג, להיותו התפשטות המלכות של ראש, כנודע, וע"כ מחלק הרב, גם את ה' אחרונה דסיג, לג' בחי' רתי"ס, להורותינו, שרק

והם ד' רגלים. ובאלו ד' עליונות, יש ד' מוחין בבחי' אורות ונשמת הבריאה. והם נאצלות מי"ם דמלכות, שבכל שיעורו הוא

שרק בחי' נהי' והסוף דהי' אחרונה הו', היא שהתחברה למי"ן, בשורשה שבסיג דא"ק, וע"כ ראויה היא שתרד ותתלבש בהראש של הנאצל, שה"ס ואו הא דאותה ההויה, שנק' ו"א.

אמנם, הרב מדויק ואומר, אשר גם הנהי' דהי' אחרונה, לא ירדה בבחי' פנימיות שבה, אלא רק בבחי' התיצוניות שבה, עכ"ל. וכבר הארכתי לעיל בענין פו"ח, אמנם, להבין זה צריכים לידע בדיוק, ענין פנימיות ותיצוניות, וכבר נתבאר, שיסמיות שעלו בסוד הסיג, שוב לא ירדו עוד למטה מטבור, אלא שנשארו שם, בסוד שורש לאור דנקבי עינים, כדברי הרב לעיל בענף ט"ו, ולפי המתבאר כאן, אשר לא ירדו רק בחי' נהי' דסיג, נמצאים שנהי' דסיג שעלו בסוד הסיג, המה נמצאים עתה, בסוד חג"ת דסיג, כי למעלה מטבור מקום חג"ת ותוך דסיג הוא, כנ"ל, ותדע שהמה נבנתים שם בסוד תיצוניות, והוא מסכת היותם מקודם בבחי' למטה מטבור.

וענין היותם למעלה מטבור, כבר נתבאר, שהוא מסיבת הפנימיות, כלומר, דכלל זה הפרצוף, שיצא ע"י הווג דעליות מי"ן, נסתים כל רתי"ס שלו למעלה מטבור, שאח"פ היו לבחי' ראש, ומפה עד החוה לתוך, ומחוה עד הטבור לבחי' סיום ונהי', עש"ה. ומאחר שמחוה עד הטבור, נעשה לבחי' נהי' דפרצוף הסיג, ע"כ נתיישבו שם גם נהי' דסיג, שהיו מטבור ולמטה. ושוב לא ירדו, אלא שהיו מלבישים שם לנהי' הפנימים, שהם באמת בחי' חג"ת, אלא חג"ת שאינם מאירים, כמ"ש לעיל, עש"ה.

ולפיכך בכיאת אור הגדלות לשם. וחג"ת דאחורים חורו וניעורו והיו לבחי' חג"ת דפנים ונתפשטו לבחי' תוך וסוף, נעשים נהי' דסיג שעלו לשם מטטה לטבור. לבחי' שאינה צריכה, כי כבר יש שם נהי' דפנים, שנפשטו מביאת האור לחג"ת, כנ"ל, ואו חוזרים ויורדים בחי' נהי' דסיג, למטה מטבור. אמנם רק בבחי' מוחין וראש להתחון. כלומר, שנעשו שם לבחי' ראש ממש, שלא נחשב זה לירידה, ואכמ"ל. ורק אמרו. והבן ותראה איך כל התיצוניות העליון, נעשה פנים אל הפנימיות תחתון הימנו ותוור הפנימיות התחתון ההוא, בסוד תיצוניות, ואו התיצוניות הראשון, שהיה כתחילה על פנימיות התחתון, או אפשר לעמוד שם, ויורד להקשות פנימיות, לתוך פנימיות יותר תחתון הימנו, וכעדין עד סוף כל המדרגות כולם, באופן, שאי אפשר להיות שם רק פנימיות א', ותיצוניות א', עכ"ל, עש"ה. והיינו כדאמרן. אשר נהי' דסיג שעלו למטה מטבור ונתיישבו למעלה מטבור, בסוד שורש למי"ן. המה שנעשו שמה לסוד תיצוניות נהי'. המלבישים לחג"ת דאחורים, אשר אח"כ בהגיע האור דגדלות, ולא הוצרכו שמה, כי נמשך לשם אור דחג"ת דפנים מכה התלבשות בהם נהי' דעליון, ולפיכך ירדו לבחי' מוחין לתחתון.

אות י' ואומר הרב, שענין זה נוהג בכל מדרגות כולם, אשר תיצוניות דכל מדרגה יורדת לפנימיות, של מדרגה שניה לה, ונעשית שם לפנימיות וכו', עד סוף כל המדרגות עכ"ל, והנה נתבאר לך עד כה, עינים רבים בפנימיות ותיצוניות, וצריך שתזכור אותם, כי מכל ענין מסתעפין הארות רבות, אמנם

להבין, סוד הויה הכוללת דבחי' ההוא שהם סוד ב' הפרצופין: גלגלתא וע"כ, דאותה הבחי', שהם למעלה לנמרי מבחי' הסיג, ואינם בבחי' שורש אפי', כנ"ל, ואח"כ צריך להבין, הי' ראשונה דהויה הכוללת דבחי' ההוא, וצריך להבחין בה משורשה שבא"ק, ומהנוסף בה ע"י עליות הסיג, ואו בהכרח אתה מבחין בה, ג' ההי' כסוד ג' פרצופין: כתר, ואויא, וישמיות שבראש. שהרב מכנה אותם כאן, בינה א', וכי תבונות, ואו נמצא לנו, הי' אחרונה דג' ההי', דהיינו חבונה הב', אשר אח"כ מחלקים התבונה הב' ההוא בסוד רתי"ס, וחלק הסוף שלה יורדת ונעשית מוחין וראש בהנאצל, שהוא ז"א וע"כ נקראת ג"כ חבונה, כי הגם שהיתה בחי' נהי' דגופא, אמנם כהתלבשותה בהתחתון, נעשית לראש ונק' חבונה. וענין תיצוניות הנהי' יתבאר לקמן.

והבן

אמנם, עתה כדי לבאר לך דברי הרב במקום הוה, מוכרח אנכי לגלות לך סוד עמוק וסתום, בענין הפנימיות ותיצוניות ותיקון פרסאות ומיעוט הירח. ונקודים דברי הרב כאן, שבסיום הדרוש וז"ל, ששה היכלות דברואה הם ו' דרגין, והיכל ו' העליון, הוא ד' מוחין כחב"ד, והם ד' רגלים, ובאלו ד' עליונות יש ד' מוחין, בבחי' אורות ונשמת הבריאה והם נאצלות מי"ם דמלכות, שבכל שיעורו הוא ד' תחתונות דויא לבד וכו' עכ"ל וכבר ידעת אשר מכה עליות הסיג לנקבי עינים, נחלק כל מדרגה, לבי בחי' שהם פו"ח, בסוד מעינים ולמעלה, והאח"פ שמעינים ולמטה, והוא משום שהאח"פ יצאו לבר מרישא, ונעשו להתפשטות המלכות שנתעלה למעלה מהם כנ"ל, ע"ש, וגם נתבאר לך, סוד הפרסא דאלכסונא ע"ש. והנה ידעת שכל זה נעשה, מסיבת ירדת גופא דסיג, לנהי' דא"ק שמטטה לטבור, שהוא השורש והמקור, לכל אלו התיקונים, ובכל המתבאר בעינים האלו, תדע שענין הפרסא זו ממש, נתקנה בכלהו מדרגות דראש, תוך סוף, דכלהו הפרצופין.

וכבר ידעת שסוד הפרסא כלול מפנימיות ותיצוניות יחדיו. דעיב מצבה בעקיצו באלכסונא, דהיינו השורש דמי"ן נוקבין, כי ע"כ היה מקום הווג, בהספך שבכלי מלכות שה"ס בחי' דהי' הנודעים, בע"ס דאור ישר, אמנם, מתוך שנהי' דסיג ירדו ונתחברו בנהי' דא"ק, שלמטה מטבור, הרי נתחברו בזה ב' הבחי' יחד, דהיינו בחי"ב שה"ס הסיג, ובחי' ד שה"ס המ"ה וב"ן דלמטה מטבור דא"ק, שנעשו בזה ד' בחי' ב' בחי' פו"ח בראש, וב' בחי' פו"ח בנוף, שבחי"ב הוא פנימיות ונק' מי, כמ"ש בכ"ם בוור וכהארי"י, ובחי' ד הוא תיצוניות ונק' נוקבא כנודע, וע"כ יש כאן ב' בחי' פנימיות, דהיינו ב' פעמים מי שנק' מי"ן, וב' בחי' תיצוניות דהיינו ב' נוקבות שנק' נוקבין, כמ"ש לעיל בענף ט' עש"ה.

גם נתבאר, שמתוך שבחי"ב שנק' בינה הוא עצמות חכמה, ע"כ עלו הבינה וו"ן, בסוד הסיג, לנקבי עינים, שז"ס דאבא תיקן את עצמו כעין דו"ג, ונמצא שנתעלה מקום הווג דכל מדרגה, ממקום המלכות של המדרגה, למקום החכמה שבהמדרגה ההוא ונתקן החכמה בדויג בשם או"א כנ"ל, ושכזה נתחלקה כל מדרגה ומדרגה לראש ונוף אשר כתר ואויא, ה"ס הראש

הראש, ובינה וזו"ן הי"ם הגוף, כי הם התפשטות הנוקבא שבאבא, וכל התפשטות או"ח ממעלה למטה, הי"ם גוף כנ"ל, גם ידעת, שהראש, תוך, וסוף, דכל פרצוף הנקי חב"ד חג"ת נה"י, יש בכל אחד מהם ע"ם שלימות, אשר השורשים שבע"ס ההם נמצאים בראש המדרגה שאינם נחשבים עוד לכלים, והכלים דבחי' ראש, הם שנתגלו בהתוך, והיינו מפה עד הטבור שנק' מדרגות חג"ת, ובהם נמצאים התפשטות ט"ם ראשונות דמלכות של ראש, אמנם לפי עצמם יש בהם ע"ם שלימות, ומטבור דגופא ולמטה מתפשט הסוף, כי המלכות דמלכות שנק' טבור, יש לה כח להתפשט, באותו הכמות שהלבישה את ע"ם דראש, בקומתן ממש, כמ"ש בע"ח שער כ"ח פרק ב' דכל שיש בהחג"ת, נמצא ג"כ בנה"י, ע"שה, והיינו מטעם הנ"ל, ולפיכך תדע, אשר גם בהנה"י, דכל מדרגה נמצאים ג"כ ע"ם, ומטעם שנקראו נה"י, או חג"ת, או חב"ד, כבר נתבאר לך לעיל, שהוא רק על הבחן ג' הקוין, אשר ג' הקוין: ימין, שמאל, אמצע, שבטוף, נק' נה"י, ונ' הקוין שבע"ס דתוך, נק' חג"ת, ונ' הקוין דע"ם דראש נק' חב"ד, אמנם, יש בכל אחד ואחד, מרת"ם האלו, ע"ם שלימות, וכוזה יתבאר לנו, סדר דעליות מ"ן, כרת"ם דכל מדרגה, אשר בינה וזו"ן דע"ם דנה"י, עלו למ"ן לבתר והכמה דע"ם ההם, והיינו ממש ע"ד שנתבאר לך, במציעות מעוהי דאי"ק, בכל הפרטים המתבארים שם, גם נעשה שם תיקון הפרסא כסוד רקיע המבדיל בין מים למים, והפרסה נתקנה מתחת כלי החכמה דע"ם דנה"י, באופן שבתר והכמה, הם ממעל הפרסא, כסוד ראש וג"ד דנה"י, כי החכמה נתקנה בדוי"ג כסוד או"ח עילאין, א"כ יש שם ג' ראשונות, דע"ם דנה"י, שנעשו עתה לע"ם דראש המדרגה הו"ו, שנק' נה"י, והבינה וזו"ן שנשארו למטה מפרסא, יצאו מבחי' ראש, ונעשו לבחי' לבר מרישא דהיינו בחי' גוף דנה"י, והיינו ממש ע"ד שביארנו באח"י דראש דס"ג דאי"ק, בכל הפרטים, שיצאו מכלל ראש דכללות הפרצוף, ואלו יצאו מכלל ראש הפרטי, דע"ם דסוף הפרצוף.

ותדע שמד הרקיע הוה, המבדיל בין ג"ד דנה"י, וגופא דנה"י, הוא הנק' עטרת יסוד, ומטעם השם הוה, הוא מלשון כתר, כמ"ש בע"ח ש' ליד פרק ב' אות ח', וז"ל, כתר ועטרה הכל הבנה אחת, שהם לשון סוכה, כמו עוטרים את דוד ומכתיר את הצדיק, ע"שה, ובסוד מלכות דעליון, דהו"ו כתר לתחתון נק' עטרה, וכוזה תבין, שמעטרת יסוד ולמעלה עד הטבור, הי"ם הג"ר וראש דפרצוף נה"י, כסוד מנקבי עינים ולמעלה, ומעטרת יסוד ולמטה, עד סיום רגליו, הי"ם הגוף והו"י דפרצוף הנה"י, וז"ם דהעטרה נמצאת ממש, כרמות הפרסא שבגו מעוהי דבר נש, דהיינו בעקמו ובאלכסונא, והוא מאותו הטעם שבארנו לעיל, בפרסא שבגו מעוהי, ע"שה ותבין.

ועד"ן נעשו ב' בחי' ג"ר ו"ק, בפרצוף החג"ת, אשר בינה וזו"ן דע"ם דחג"ת, עלו למ"ן לחכמה דע"ם דחג"ת, כסוד אבא תיקן את עצמו בעין דו"ן, והופרס מתחתיו פרסא ורקיע המבדיל, וכו', ושם מפרסא ולמעלה, יצאו ע"ם דראש ונק' יתד כשם ג"ר, דהיינו: כתר, והכמה, שנתקנה לאו"ח, ובינה וזו"ן, שנשארו מפרסא ולמטה, הם יצאו לבר מרישא, כסוד התפשטות המלכות של ראש, כנ"ל, שז"ם אבא הוציא את אימא לחו"ן, כמ"ש לעיל בארוכה.

ועד"ן נעשו ב' בחי' ג"ר ו"ק, בפרצוף החב"ד, דהיינו בראש הכללי דהמדרגה, אשר בינה וזו"ן, עלו למ"ן לחכמה דע"ם דחב"ד, ואבא התתקן את עצמו בעין דו"ן, כסוד או"ח, ויצאו הע"ם של ראש מאימא עילאה

הוא ד' תחתונות דו"א לבר, ואלו הד' אורות הכוללים י"ם, הם הכסא עצמו, אך דע כי כל הד' אורות, הם ד' תחתונות שבה.

ואמנם

עילאה ולמעלה, ונקרא ג"ר דחב"ד, ומתחתיהם הופרס פרסא, ונקראת בוהר עקמו דאודנין, והוא משום שהקרום הוה, עוכד באלכסון כמו הפרסא שבגו מעוהי, ומאותו הטעם שביארנו שם, והנה נתבאר לך, שלשה הפרסאות, שנתקנו בכל מדרגה ומדרגה בג' הבחי': ראש, תוך, סוף שלה, ואשר מכה זה, נתחלקו ממש לששה בחי', כי כל אחד הותתקן בפרסא באמצעיותא, שפרסא ולמעלה הי"ם ג"ר, שנק' מים עליונים וזכרים, ומפרסא ולמטה הי"ם ו"ק, שנק' מים תחתונים נקבות וזכור זה.

אות י"א ועתה נבאר סדר העליה, מתחתון לעליון, וכבר ידעת שכל בחי' מרת"ם שבהפרצוף, נתקנו בב' מדרגות, ג"ר ו"ק, שהם נבחנו לעליון ותחתון, כסידת הרקיע המבדיל ביניהם, וכוזה תבין שלא כל הע"ם דנה"י עולים לחג"ת למ"ן, כי כבר יש עליון ותחתון בע"ם דנה"י עצמם, ונודע שאין התחתון יכול לעלות לעלי עליונה, אלא רק לעליון שלה בלבד, דהיינו בדיוק לשורשה, שהרי כל תחתון הוא התפשטות הע"ם של המלכות דעליון, כנ"ל, וע"כ יכול התחתון לעלות שם, משאי"כ בעלי עליונה, שאין שורש התחתון נמצא שם וע"כ אינו יכול לעלות, גם כבר נתבאר שאין שום דבר יכול להגביה את עצמו למעלה מסקור שמשם יצא, ולפיכך נמצא אשר הבינה וזו"ן דפרצוף נה"י עלו למ"ן לבתר והכמה שבנה"י, וכו"ח שבנה"י עלו למ"ן לבינה וזו"ן דפרצוף החג"ת, ובינה וזו"ן דפרצוף החג"ת, עלו לכו"ח דחג"ת הוה, וכו"ח דחג"ת, עלו למ"ן לבינה וזו"ן דפרצוף החב"ד, ובינה וזו"ן דפרצוף החב"ד עלו למ"ן לבתר והכמה דחב"ד, וכל זה נעשה בפרצוף הס"ג בג' המדרגות רת"ם שלו, שנעשו בוה לששה מכה שלשה פרסאות, הנ"ל.

ועד"ן נעשה ענין מ"ן, מפרצוף הס"ג הכולל, לפרצוף העיב הכולל, וכן סוף המדרגות עד רום המדרגות, באופן שכל תחתון עולה למקור ויצאתו למ"ן ולא למעלה משם, כמלא ניפא, והיינו בדיוק למקום הפרסא שסממל לראשו, כלומר, לבחי' פה דראש שמשמה מתפשט בע"ם שלו, ממעלה למטה, שכבר הארכנו בו בענפים הקודמים די באר.

ותבין עם האמור, אשר התחתון דכל מדרגה הנמצא מפרסא ולמטה, נבחן לנהי"ם דעליון, והוא מטעם האמור לעיל, אשר אחר שהעליון מתפשט בע"ם דראש, מוכרח להתפשט ג"כ בב' וזו"ן: פנימי וחיצוני, כלומר וזו"ן נבנקי עינים, דפרטיות ע"ם דראש ההוה, ולוונן חיצוני כהפה דפרטיות ע"ם דראש ההוה, ואשר התחתון אינו יוצא מנקבי עינים דעליון ממש, אלא רק מפה דעליון, ונמצא בוה, שיש בחי' ראש ותוך בראש דעליון עצמו, ונמצא הפה שירד וקיבל לבחי' טבור דעליון, כלומר, בחי' מלכות דמלכות, שה"ם הכלי של המלכות הב', שמש"ם ולמטה נמשכים ע"ם דנה"י, ואור הנקבה לבר כמו שהארכנו בוה לעיל, ע"שה, ולפיכך נמצא זה התחתון, הנמצא תחת הפרסא, הנכחנת לבחי' פה דראש העליון, שירד לבחי' טבור דעליון, ויוצא התחתון, בבחי' אור הנקבה לבר, דהיינו הסוף, ובחי' הסיום לבר, ולפיכך, נק' נהי"ם של המדרגה שהוא הי"ם של הע"ם דסוף.

באופן

והבין ותראה איך כל החיצוניות העליון נעשה פנים וכו': (ע"ן דף ק"ג) ע"ן פנים כאן, שנתבאר שמה כמה פנים בענין חיצוניות ופנימיות, אשר כל אחד שורש לכמה ענינים, שיתבאר בע"ה לפנינו, ובכרי שתבין כאן בדיוק דברי הרב, אדבר בקצרה. וצריך שתזכור המתבאר בפנים בענף מ' ובענף מ"ו, אשר תחילת השורש לכל אלו התיקונים שנתגלו בעולם התיקון, כסוד תרי"ג האברים, שבכל פרצוף מפרצופי אבי"ע, הוא מכה ירידת גופא דס"ג, למ"ה וכו' הפנימים דאי"ק, כדברי הרב בענף ח' ע"שה, וכבר ביארנו ענין הוה בארוכה, שה"ם השיתוף דמדת הרחמים בדיון כדי לקיים העולם, כי בחי' בינה שהוא ס"ג, ובחי' זו"ן שבמ"ה וכו' הפנימים דאי"ק נתחברו יחד כסוד מ"ן נוקבין, ע"שה, גם ידעת סוד ב' הזווגים שהושרשו מכה ע"יית המ"ן כנ"ל ע"ש, וכוזה תבין דברי הרב שאומר לע"ל בענף מ"ו וז"ל, נמצא שהם ב' דברים: צמצום האור למעלה, שיוכל אצילות לקבל האור שלו. וענין הפרסא היה, כדי שיכול גם הכריאה לקבל אורו ע"שה. פירושו, דמתוך שנתחבר הנה"י דס"ג עם זו"ן דלמטה מטבור, ונתחברו ב' ההי"ן יחדיו, דהיינו, ה' עילאה שהוא בינה, וה' תתאה שהוא מלכות, כמ"ש לע"ל בסו"ה ותלכנה שתיהם יחדיו, אז עלו שתיהם למ"ן עד לבחי' חכמה, שה"ם זווג הפנימי כסוד נקבי עינים, ואז נעשה עליה לכל הפרצופין, דהיינו דברי הרב בענף מ"ו, וז"ל, שנתרבה אור גדול ורב בחצי גוף העליון ע"שה, רצונו לומר, באצילות דכלהו פרצופין, כמ"ש בפנים כאן, אשר כל ראש נק' אצילות, והוא משום שאין שם בחי' כלים ומסכים, להיות המסך שבכלי מלכות מעלה האו"ח ממטה למעלה, ולפיכך אין העוביות דמסכים וכלים עצמם יכולה להתעלות ממטה למעלה, ונמצא שיורדים שם האורות ממדרגה למדרגה בלי מסך, וע"כ נקרא אצילות, משאי"כ ממלכות של הראש ולמטה, דהיינו הגוף שנק' ו"ק, שכל מקורו הוא התפשטות המסך שבכלי מלכות דראש כמ"ש לע"ל, הרי שיש בו מסכים וכלים גמורים, ולפיכך מכונה הגוף כשם בריאה, כמ"ש הרב בע"ח בתחילת שער אבי"ע ע"שה, וכוזה תבין, אשר הגוף עצמו שנחלק על הטבור כסוד ראש וגוף כנודע, נמצא חציו העליון דגוף הוא בחי' האצילות דגופא, וחציו התחתון שמתבור ולמטה הוא בחי' בריאה שכגוף, ועד"ן תקיש ותבין בכלל הבחי' של ראש וגוף.

וזה אמרו, שנתרבה אור גדול ורב וכו', דהיינו ביתוד בבחי' אצילות דכל מדרגה כי שם נתרבה האור מכה ע"יית הכינה וזו"ן כסוד המ"ן כנ"ל. ותדע שענין עליה הוה המפורש בדברי הרב כהנה"י שמתבור ולמטה שעלו לבחי' הראש

שמתבור

באופן אשר מעטרה ולמעלה דפרצוף נה"י, נכתן לראש ותוך, דהיינו מנקבי עינים ולמעלה בחינת הראש והאון תוטם פה שלו בכחינת התוך, וכל הרו"ת האדו נמצאים מעטרת יסוד ולמעלה, ומעטרת יסוד ולמטה הוא כחי' הסוף, שנק' נה"י דפרצוף הנה"י, ועד"ו בפרצוף ההג"ת, שמהפסא ולמעלה יוצאים הרו"ת בכחי' עינים ואח"פ, ומהפסא ולמטה יוצאים הע"ס דסוף, שנק' נה"י, ועד"ו בפרצוף ההכ"ר, אשר מעקיסו דאודנין ולמעלה, יוצאים הראש והתוך, דהיינו מעינים ולמעלה, ואח"פ עד הפה. ומעקיסו דאודנין ולמטה יוצאים הע"ס דסוף, דהיינו הנה"י דפרצוף ההכ"ר, אמנם צריך שתדקק אשר הכתן הוה, הוא כלפי כללות המדרגה דאז נכתן העליון שמשעל לפרסא, בכחי' רו"ת, והתחתון שמהפסא ולמטה לסוף, אמנם כלפי התחתון עצמו יש לו ע"ס שלימות, כמ"ש לעיל, אשר כל מה שיש בראש יש ג"כ בתוך וכל מה שיש בתוך יש ג"כ בסוף, וזכור את זה ולא תתבלבל בוה, שכן צריכים להכתין תמיד בכל פרצוף, דהיינו ע"פ מצבו בכללות המדרגה, שאז נכתן לפי העליון, ועל פי מצבו עצמו, שאז נכתן בע"ס שלימות, כלומר באותו הקומה, אשר המלכות של ראש הליבישה את הע"ס של ראש באו"ח דירה, גם הכתן מיוחד ע"פ הכלים, והכתן מיוחד ע"פ האורות כמ"ש לעיל

ובדאמור תבין סוד הי"ג חלקים, שמאריך בהם הרב כהענף שלפנינו בסוד ואז שבג"י י"ג, כי ה"ס העליון מ"ן מתחתון לעליון, שביארנו עד כה, כי העליון של כל מדרגה ה"ס ראש, כמבואר היטב, וכל ראש נכתן לע"ס שלימות, אמנם התחתון היוצא מסוד הפרסא, הרי שנכתן רק לנה"י, מטעם שפה של ראש קיבל לבחי' טבור, כאמור לעיל. ולפיכך בעליות התחתון למ"ן, כהיכל העליון, הרי שנמצאים בו בעת ההוא י"ג ספירות ביחד, דהיינו ע"ס דירה, וג' ספ"י נה"י דפרצוף התחתון שעלה ונכלל בו בסוד המ"ן.

וענין י"ג ספירות אלו, תחילת שרשם נעשה בנה"י דס"ג, שירדו למטה מטבור דא"ק, ועלו מטבור ולמעלה למ"ן, בסוד הפרסא, כמבואר לעיל, דאז נכלל פרצוף ההג"ת שלמעלה ב"ג ספירות, כי נתוספו לו שלשה הספירות של הפרצוף נה"י אשר מלמטה מטבור, שעלו אצלו, ונודע שפרצוף ההג"ת הוה ה"ס הואו דהויה דס"ג הכולל, כמו שנתבאר לעיל, ולפיכך נרסו ענין זה בהגיסמורא של הואו דס"ג, להורות שבאן הוא השורש לכל בחי' הי"ג ספירות, שבכל הפרצופין והבן היטב.

ובזה תבין מ"ש בע"ח בשער מ' פרק ה' אשר רק הפנימית של התחתון עולה למ"ן, ולא החיצונית של התחתון עש"ה. ותבין זה עם המתבאר, אשר לא כל הע"ס דנה"י עולים למ"ן למעלה מטבור, אלא רק בחי' הג"ר שבע"ס דנה"י, שנק' כתר ואו"א. ולפיכך, צריך מתחילה להכתין סוד הפרסא שבאמצע הע"ס דפרצוף הנה"י, ואז תדע אשר רק הג"ר שמעטרת יסוד ולמעלה המה הם העולים למ"ן לבינה וו"ן דחג"ת, אבל לא החיצוניתו התחתון דהיינו מטה שמעטרת יסוד ולמטה, ועד"ו בכלהו מדרגות. וזהו דכיוול לן הרב, שלא כל התחתון עולה, רק הפנימית שבתחתון דהיינו הראש שלו לבר, ובחי' הגוף שלו נשאר למטה, ואינו יכול לעלות אלא שיש לו עליה, לראשו עצמו, כמ"ש לעיל. **ובזה** תבין מ"ש הרב בענף י"ד, אשר תיכף בעליות המ"ן נתקן האצילות, אמנם כדי שתוכל גם הכריאה לקבל האור, הופסו תיקון הפרסא עש"ה. וצריך שתרע, אשר כחי' הראש שמשעל לכל פרסא, נק'

ואמנם באלו הד' אורות הנמצלים ממנה. ירדה בסוד מיעוט הירח, ונתלכשה בהם, בסוד אדם הרוכב על הכסא בסוד

נק' בשם אצילות מדרגה ההוא. והוא מטעם, ששם היכל החכמה, שמתחתיה הופסו כל פרסא, כנ"ל, והחכמה נק' תמיד בשם אצילות. ובחי' הגוף שמתחת כל פרסא, נק' בשם בריאה דאותה המדרגה, והשעם הוא כמ"ש לעיל, אשר הבינה וו"ן יצאו מחוץ לראש דהמדרגה ההוא, כסוד אבא הוציא את אימא לחוץ, וע"כ מוגדרים הבינה וו"ן האלו, כהשם בריאה, שהוא מלשון חיצוניות, מלשון פוק ותני לברא. ואלו השמות מוגדרים ביותר, על סוד הפרסא המבדיל בין מים העליונים וזכרים וכו', ותרע, דהעליונים מוגדרים בשם אצילות, ומים תחתונים מוגדרים בשם בריאה. וז"ס מה שתרגם אנקלוס על בראשית ברא, כחוכמתא ברא, כלומר, דכל בריאה הוא נמשכת מטה החכמה, והבן זה.

וזה אמרו שתיכף עם עליית המ"ן נתקן האצילות כלומר הראשים דכלהו מדרגות שהרי ניתוסף בהם ג' האורות של התחתונים, כסוד י"ג, כנ"ל, אמנם בחי' הבריאה דכלהו מדרגות, נעשו ריקנים מאור, משום העליה דבינה וו"ן דכל מדרגה לבחי' כתר וחכמה, כסוד הראש, ונשאר הבריאה, כלומר, הבינה וו"ן בלי אור. ועל זה הוצרך תיקון הפרסא. אמנם תבין הרברים האלו. ע"ד שנתבאר לעיל. דכל מדרגה נכתנת לבחי' ראש, כלפי התחתון שלו הנמצא מתחת הפרסא דאותו המדרגה, ויחד עם זה, נחשב לבחי' גוף. כלפי עליון דירה, כמ"ש לעיל, אשר ג"ר דנה"י, נחשבים לבחי' ראש דפרצוף נה"י, ויחד עם זה נחשב לבחי' גוף, דבינה וו"ן דפרצוף חג"ת, כי נמצא מתחת הפרסא שלהם, וזכור זה היטב.

וע"פ זה נמצא, שכל פרצוף פרטי, נכתן לאצילות כלפי תחתון שלו, ובכחי' זו יש תוספת אור בסוד י"ג ספירות, אמנם בערך העליון שלו, נכתן שהוא בריאה, ובכחי' זו נסתלק האור, וטוב לזכור זה, ע"פ גדר הנ"ל, אשר כלפי העליון הריהו נק' נה"י ובחי' סוף, וכלפי עצמו נכתן בע"ס ע"ש. ולפיכך תבין שבחי' נה"י שבו, דהיינו במה שמצטרף לה"ס דעליון, זהו שנעלם ונסתלק, כי בכחי' זו הריהו נחשב לכריאה, כנ"ל, אמנם בכחי' שנכתן לע"ס, דהיינו ע"פ עצמו, הרי שניתוסף בו בחי' אור ההוא, כי נכלל ב"ג ספירות, מתוך שעלו אליו ג"ר דתחתון שלו, כנ"ל. **ובזה** תבין, סוד חיצוניות ופנימיות הנעשה בכל מדרגה כי אין לך מדרגה שלא תהי' בסוד י"ג ספירות דהיינו כהוספת ג"ר דתחתון שעלו אליה, וג"ר האלו שעלו בסוד המ"ן, המה נעשו שם לחיצוניות, ובחי' העצמות דבינה וו"ן שנשארו שם אחר הסתלקות האור מהם, שה"ס הנה"י שנתרוקנו, שנקראו כלפי העליון בריאה כנ"ל. המה סוד הפנימיות המלוכש בתוך הג"ר דתחתון שעלו אליו. וה"ס השיתוף דמדה"ר בדיון, אשר הפנימית וחיצוניות תמים יתדיו, כסוד נה"י דעליון, דהיינו הבינה וו"ן שמתחת הפרסא, שנתחברו בהכתר ואו"א דפרצוף הנה"י שה"ס מעטרת יסוד ולמעלה דפרצוף הנה"י, והם מליבישים הבינה וו"ן שמתחת הפרסא דפרצוף ההג"ת, באופן, שנמצאים זה תוך זה שמש, דהיינו נה"י דפרצוף חג"ת, שה"ס בינה וו"ן דשם, בתוך ג"ר דפרצוף נה"י, דהיינו מעטרת יסוד ולמעלה, אשר בוה, נכללים שניהם, בסוד מים תחתונים

שמתכור ולמעלה, הנה עליה זו נעשה בכל רת"ם דכל מדרגה בפרטות בסוד זוג הפנימי הנזכר, כי מתוך שנעשה הזוג דאו"י ואו"ח בכחי' נקבי העינים דהראש, נמצאים התפשטות הע"ס דהמלכות שבאו בכחי' אח"פ, שהם כחי' ע"ס דגופא וחג"ת, שז"ס התרוקנות האור מחצי המדרגה התחתונה כלומר, אותו האור של בחינתה שמתחלה, שהרי מתחילה היה באח"פ האלו כחי' אורות דאצילות, שה"ס ראש, שהאור מהמסך מגיע אליו ממטה למעלה, ועתה נתרקנו אורות דאצילות מהאח"פ כי הע"ס שלהם כבר מתפשטים ממלכות שבעינים למעלה למטה, שהוא כחי' חג"ת דגופא ובחי' בריאה, ועד"ו בכחי' ראש וגוף, של הגוף עצמו. שמתוך שהאח"פ קבלו לבחי' אורות דחג"ת, ממיצא עלו לשם גם בחי' חג"ת דגופא ממש, דהיינו שמה עוד הטבור עלו לאח"פ דראש, כי המה בחי' אחת של חג"ת, והתחתון חושק תמיד להתקרב למעלה כמה שיכול, ולפיכך עלו חג"ת דגופא והלכישו לע"ס דאח"פ שהמה ג"כ ע"ס דחג"ת כנ"ל. ונמצא אשר גם אצילות דגופא, דהיינו הכלים דחג"ת דגופא, שנתרוקנו מהאור דאצילות דגופא, כי האור הוה כבר עלה לאח"פ ונעשה שם, לחיצוניות ומלבוש, אל ע"ס דחג"ת שבכלים דאח"פ.

אמנם במקום אורות דאצילות נמשך ונחפשט להם ע"ס מהמלכות של חג"ת העומדת באח"פ, שהוא בחי' טבור, שה"ס מלכות דמלכות כנודע, אשר הוא כחי' גופא דגופא שנק' ע"ס דנה"י, ונמצאים הכלים דחג"ת, דהיינו הראש דגופא שקבלו לע"ס דנה"י, ומתוך שכלים דחג"ת קבלו לע"ס של נה"י, נמצאים האורות דנה"י שלמטה מטבור שנמשכו ועלו לכלים דחג"ת שלמעלה מטבור, והוא להיותם שניהם רק בחי' נה"י והתחתון חושק ועולה למעלה כמה שיכול כנ"ל, ונמצאים ג' ספירות נה"י שלמטה מטבור שעלו והלכישו לע"ס דנה"י שלמעלה מטבור, ואז נמצאים גם הכלים דנה"י שלמטה מטבור שנתרוקנו מאור.

והנך מוצא שכל תחתון נתרקן מהאורות של בחינתו עצמו, וז"ס שהכריאה נק' חושך, כי כל תחתון נקרא בריאה לגבי מדרגה עליונה שה"ס הראש של תחתון כנודע, והרי האורות שלו נסתלקו ונתחברו להיות בחי' חיצוניות לע"ס של העליון כנ"ל. ונתרוקן מהאור שלו, אמנם כל ע"ס הרויח כי נתוספו בו ג"ס של התחתון ונעשה בסוד י"ג ספירות, וא"ה הם דכרי הרב שנתרבה אור גדול ורב כחצי גוף העליון, שנתקן אז בסוד י"ג ספירות כי נמשכו לו ע"ס ממלכות שבאח"פ כנ"ל, וגם עלו אליו ג' ספירות נה"י שמתכורו ולמטה. וזה שמאריך כאן הרב כסוד ואז שכני' י"ג, והיינו כאמור, שיש בכל ע"ס ע"ס דהתפשטות מלכות דראשו, וגם ג' ספירות שעלו אליו מהתחתון, מכח שנשתוו לבחינתם, כנ"ל.

תחתונים נקבות, העולים עד הפרסא ממש, ועליה זו הוא מסיבת תיקון הפרסא באלכסונא, כמיש לעיל עש"ה, שהים זווג חיצוני דעליון עש"ה, ואו יורדים המיד דהיינו מים עליונים זכרים על נהי האלו, וממילא מתפשטים מהארת הזווג הזה, ב' פרצופין דהיינו לנהי דפרצוף הג'ת, ולנהי דכתר וחכמה דפרצוף נהי, שהשתתפו שם בסוד חיצוניות להעליון כניל. והנה חיצוניות הזה, אחר שנתפשט לפרצוף שלם בבחי' נהי שלמטה מסבור הנכלל בהפרסא, כבר אין לו מקום שם ובהכרח שיווד לפנימיות התחתון דהיינו עד עמרת היסוד דפרצוף נהי, בסוד ראש, כניל, והבן היטב.

ואלא הם דברי הרב, והבן ותראה. איך כל החיצוניות העליון, נעשה פנים, אל הפנימיות תחתון הימנו ע"ש. והיינו כדארמן, שג'ר דפרצוף נהי שכבר עלו למטה מפרסא דחג"ת ונעשו שם לחיצוניות דבינה וזו"ן שנק' ראש ועליון דפרצוף נהי כניל, הנה אחיכ כשירדו המיין דכרין, בסוד הזווג שעל הפרסא דאלכסונא, כמפורש לעיל, הרי שירדו שוב מבחי' העליון, ונעשו פנים אל הפנימיות דתחתון, דהיינו מעמרת יסוד ולמעלה, שהים האצילות שכבר מתוקן מכה העליה לבר, בבחי' פנים וראש לגוף שלהם עצמם בסוד י"ג ספירות כניל, ועתה אחר הזווג שעל הפרסא ירדו שם אותם הג'ר שעלו מקודם, ונעשה פנים בתוך הראש הזה, ובחי' אצילות שבהם שמקודם הזווג. נעשו חיצוניות, המלביש אותם.

וזה אמרו, ואו החיצוניות הראשון, שהיה מתחילה על פנימיות התחתון, כלומר דראש הזה דפרצוף נהי כבר כלול בו ג'ר דתחתון דיריה שמעמרת יסוד למטה כניל אשר הג'ר דתחתון היו לחיצוניות שלו ע"ד שביארנו גבי למטה מפרסא דחג"ת ע"ש, ועתה אחר ביאת המוחין דג'ר מלאים אור שמוזוג הפרסא ונעשה בכלים ההם לבחי' פנים, ובחי' י"ם דשם נעשה לחיצוניות, וא"כ אין עוד מקום לג'ר דתחתון לעמוד שם וע"כ יורד ונתלבש למטה, ונעשה פנים לפנימיות התחתון הימנו ע"ד שנתבאר גבי החג"ת, וכן הוא בכל המדרגות אשר אותם הג' דתחתון הנוספים על י"ם העליון בסוד י"ג הנה מתחברים בהמ"ן דזווג הפרסא, ואח"ז מוכרחים שוב להתפשט מהעליון ולהתלבש בפנימיות ע"ס דראש התחתון מהם ונעשים שם לפנימיות, והע"ס דראש התחתון לחיצוניות והג' שנוספו יורדים לע"ס של תחתון שלהם, ועד"ז עד סוף כל המדרגות.

וזה אמרו, באופן שאי אפשר להיות שם אלא פנימיות אי וחיצוניות אי, דהיינו כדארמן, שהן בסוד העליה למ"ן והן בסוד הירידה בהתלבשות המוחין, לא נמצא זולת ב' בחי', כי בסוד העליה כשנמתק הפנימיות מהפנים דתחתון, דהיינו בחי' הנהי שבהם ביחס העליון, כמבואר לעיל שאו נמצא הפנים דתחתון בבחי' חיצוניות, דהיינו רק בבחי' ע"ס שלהם עצמם, הרי או עולים לשם ג'ר של היותר תחתון מהם ומלבישים עליהם ונעשים להם לחיצוניות בסוד י"ג, כניל, ועד"ז בכל המדרגות, והרי שיש בהם ב' בחי'. ועד"ז אחר הזווג, שבאים לכל תחתון המוחין מהעליון בסוד פנימיות, שאם היו נשארים שם הפז"ה הקדום בסוד י"ג, היו נמצא ג' בחי' מלובשים זה בזה, דהיינו המוחין דעליון שנתלבשו בו, והע"ס הקדומים שנשארו אחר הסלקות, אשר המוחין מתלבשים בפנימיותם, ועוד בחי' ג'ר דהיותר תחתון שנתחברו בו בזמן העליה, אמנם אינו כן, אלא אותו הג'ר עצמו יורדים שוב להפנים דתחתון הימנו, וא"כ לא נשאר בו אלא ב' בחי' פז"ה, שהם המוחין והע"ס.

ובזה תבין, מ"ש וז"ל, גם תבין, איך גם בפרצוף א'

בסוד אמא מקננא בכרסאי. אך מיצירה לעשיה, ומבריאה ליצירה, אינו יורד, רק ממלכות

אי יורדין מוחין מספירה זו לספירה זו, אלא שאין זה אלא סכתר לחכמה, ומחכמה לבונה, ומבונה לחי'ת, ומחי'ת למלכות, עכ"ל, והיינו כניל, אשר ענין עליית המ"ן ותיקון הפרסא, נעשה בכל בחי' רתיס דכל מדרגה, אלא שאומר שמבונה ואילך אין יותר מב' מדרגות, דהיינו חי'ת ומלכות, אשר חג"ת נהי כלולים בחי'ת, דהיינו שנק' ז"א, והמלכות הים נוקבא דז"א, כמיש בענין ה' הפרצופין.

וזהו שמסכים הרב בענף הזה, כביאור ענין עולם הבריאה, וז"ל ששה היכלות דבריאה הם ששה דרגין זכו, פירוש, שעולם הבריאה נק' כסא הכבוד, ושש מעלות לכסא, ויש כסא עצמו, גם בחי' אדם הרוכב על הכסא. ותדע, שרק בחי' הראש דבריאה נק' כסא, משא"כ הוי"ק דבריאה שהם בחי' הגוף דשם, המה נקראים שש מעלות לכסא, ולא כסא עצמו, וזה אמרו ו' היכלות דבריאה הם ו' דרגין, כלומר שש מעלות בסוד המדרגות, שדרך שם עולים אל הכסא. ואומר, אשר היכל השביעי העליון, כולל ד' מוחין כתב"ד, והם ד' רגלים, ובאלו ד' עליונות יש ד' מוחין בבחי' אורות ונשמת הבריאה, והם גאצלות מ"ם דמלכות דאצילות, פירוש, שהיכל השביעי הוא כללות הראש דעולם הבריאה, וכבר ביארנו, שיש להבחין בו ב' בחי': פנימיות, וחיצוניות, אשר אחר הזווג דמ"ן וז"ד בסוד הפרסא בהעליון שלהם, שיוורדים חיצוניות דעליון לפנים דתחתון, ונעשו פנימיות בתוכם, שאו נחשבים האורות שירדו מהעליון בבחי' נהי"ם, ובחי' הראש דבריאה עצמו רצוני לומר מה שהיה בו מטרם ירדת האורות דחיצוניות דעליון, המה מכונים ע"ס, כי המה היו מקודם בסוד י"ג, ועתה שירדו להם חיצוניות דעליון לפנימיות, שאו חוזרים ויורדים הג' ספירות דתחתון מהם אל היותר תחתון הימנם, כניל, וע"כ חוזרים ונשארים רק בבחי' ע"ס, ולא י"ג, אלא שהע"ס נעשו לחיצוניות ומלבושים. על ד' אורות נהי"ם שירדו להם מהעליון בסוד מוחין, וזה שמבחי' ביניהם ואומר. אשר בחי' הים שבו שמקודם ביאת המוחין הם נבחי' בבחי' ד' רגלים שבכסא, דהיינו חיצוניות להכסא. ומדייק לומר אשר אלו ה' אורות הכוללים י"ם פירוש החיצוניות דעליון שנעשה בהם למוחין ונתלבשו בפנימיות הים הם הכסא עצמו, והוא שנקראת מלכות דעליון המתלבשת בהתחתון ונעשה בהתחתון, דהיינו בחי' ראש, דכל ראש נק' כתר, כנודע.

וכבר ידעת. שיש ב' זוגים בראש: זווג פנימי כנגלגלתא ועינים, וזווג חיצוני באח"פ, שהים ב' בחי' שבכתר: עתיק, וא"א, כמיש בע"ת בתחילת שער אביר, שהים ניצוץ בורא וניצוץ נברא פירוש האצילות והראש נקרא בשם בורא והגוף שהוא התפשטות מלכות של ראש ממעלה למטה נק' בשם בריאה כמפורש לעיל, וסוד ב' הניצוצים הוא להורות שעיקר ההבחן שם הוא רק בבחי' האו"ת שהאו"ת מוגדר בשם ניצוץ כנודע, וע"כ אומר שסוד עתיק שבכתר הוא העיקר הראש של הבריאה, להיות או"ת שבו הוא מסטה למעלה, בסוד ניצוץ בורא, כמיש לעיל דכל מסטה למעלה נק' ראש או כתר, ובחי' ניצוץ בורא. אמנם האח"פ שבראש הבריאה, נבחן לניצוץ נברא, כלומר שהמלכות הוא שורשו, והע"ס מניעים אליו ממעלה למטה, שהים גוף ולא ראש כניל.

ובזה

וזה אמרו אשר ענין צמצום האור למעלה הוא כדי שיוכל האצילות לקבל האור שלו, והיינו כדארמן שמכח התרוקנות האור דכל גוף ועלייתו למחציו ולמעלה דהיינו לראש שלו, הרי נעשה בזה תיקון גדול בכל הראשים, שהים הי"ג ספירות שנתקן בכל או"א ב' בחי' פנימיות וחיצוניות כניל, אמנם חציו התחתון דהיינו הגופים, נמצאים שנתרוקנו מאורותיהם של עצמם כניל, אשר הפנימיות דתחתון נסתלק ונעשה חיצוניות ומלבוש לעליון.

והנה יחד עם זווג הפנימי הנ"ל שכסוד נקבי עינים, נתקן גם זווג חיצוני בסוד הפה של ראש, שאו שבים האח"פ לבחי' ראש כמקודם תיקון המ"ן, כמיש בפמ"ס, ואו נמשכים וחוזרים ע"ס דחכ"ד אל האח"פ, ומתלבשים בע"ס דחג"ת שהיו נמצאים בכלים דאחורי חכ"ד כניל, ומתוך שע"ס דחכ"ד באו כאחורי חכ"ד, שבו האחורים להיות פנים. וממילא, אותם הע"ס דחג"ת שהיו שם, יוצאים לחוץ, ומלבישים אותם בסוד חיצוניות במקום הג' ספירות דחג"ת דגופא, ותדע שאלו הע"ס דחג"ת שנמשך מנקבי עינים מקודם זווג החיצוני, נמצא שנתחדש מכה הזווג ונעשה ג"כ לבחי' ע"ס דחכ"ד, להיות מקורו ממלכות שבנקבי עינים, אשר כבר ירדה המלכות הזו בסוד זווג חיצוני כפה, שנמצא בזה המלכות מטה למעלה. שהים ראש וחכ"ד, ולפיכך שבו ע"ס דחג"ת דאח"פ והיו ג"כ לחכ"ד, אלא לחיצוניות.

אמנם ג' הספירות שעלו להם מחג"ת דגופא שהם בחי' גופא ממש שמפה ולמטה המה אינם יכולים עתה להמצא שם, משום שכבר שבו לשם אורות דחכ"ד, שאין בהם שום עוכיות דגופא, ולפיכך הוכרחו הג"ם לירד למטה מפה לבחי' חג"ת דגופא, וכזה נעשה בכל הי"ג ספירות אשר אחר שחזרו להם הע"ס דכתינתם עצמם אז הכיר התחתון שהוא מדרגה עליונה הימנו והוכרח לירד משם למטה, למדרגתו שמקודם, והבן היטב.

ודע, ששורש זווג החיצוני הזה, נק' תיקון הפרסא באלכסונא, כמיש בפמ"ס כאן, עש"ה. וזה אמרו, שתיקון הפרסא היה, כדי שחוכל גם הבריאה, לקבל אור שלה, כי ע"י זווג דהפרסא שבכ"ל מדרגה, נמצא כל ע"יון שחזור למדרגתו הקדומה, וממילא אורות התחתונים שעלו לשם, והיו לחיצוניות, אינם יכולים להמצא ממעלה לדרגתם, והוכרחו לירד ולחזור למקומם, בהכלים דהתחתון כמכתחילה, ושבים האורות לבחי' הבריאה, דכל מדרגה, כניל. וזה שמדייק הרב אשר ענין עליית האור למעלה, וענין תיקון הפרסא, המה שני עינים נבדלים, כי מכה עליית האור נתקנו הראשים. בסוד י"ג ספירות כלומר בפנימיות והיצוניות: יוד ספירות פנימיים, זג' ספירות

ספירות

אות י"ב ובוה תבין, דוה המלכות דעליון היורדת לתחתון, הוא רק כסוד וווג הפנימי, דהיינו סוד עתיק שבכתר, והי"ס אדם הרוכב על הכסא, כאופן שהכסא הי"ס ניצוין נברא ואח"כ שבכתר, ואדם הרוכב הי"ס ניצוין בורא, ונגלגלתא דראש. וזה אמרו, כאלו ד' אורות הנמצלים מסנה ירדה בסוד מיעוט הירח, ונתלכשה בהם וכו', כלומר שד' אורות הנמצלים הי"ס בחי אח"כ שבחיצוניות העליון, כסוד א"א שבכתר, אשר המלכות דעליון שהי"ס עתיק דכתר נמצאת שמתלכשת בו, כי שם נכתנת שירדה מאצילות לברואה בסוד מיעוט הירח, דהיינו כסוד וווג הפנימי, והכין מאד. וסוד מיעוט הירח הוא, כי מתחילה היתה כסוד ב' מאורות הגדולים, דהיינו כסוד י"ג שהכו"ח דפרצוף נה"י שהי"ס הנוקבא, נמצאת שמתלכשת לבינה ווויין דפרצוף התג"ת, עד החוה ממש, כלומר, עד הפרסא שבהחווה, שאו קוסתה שוה עם הו"א ממש שנודע שכתר דו"א מתחיל מהחווה, ונמצא אשר שניהם משתמשים שם בכתר אחר אלא הו"א דתג"ת הי"ס פנימית הכתר וג"ר דפרצוף נה"י הי"ס חיצוניות הכתר, והבין זה. ואח"כ אמרה אי אפשר לבי מלכים, שישתמשו בכתר אחר, כלומר דאחר הוויג שעל הפרסא הרי נתפשטו שם ב' פרצופין שלימים מבחי פו"ח דשם והחיצוניות שעלה לראש דתג"ת שמפה עד החוה כסוד י"ג הרי שירדה ונעשה פנימיות בבינה ווויין דתג"ת והרי יש שם פנימיות וחיצוניות מלבד ג"ר דנה"י אשר הפנימית מכונה בשם נה"י והחיצוניות בשם מלכות והיינו בערך העליון, כמו שהארכנו לעיל עש"ה. וא"כ אי אפשר להיות שם ב' מלכויות כאחד שהו"א שהי"ס חג"ת יהי לחיצוניות, וג"ר דנה"י יהי לחיצוניות, דהיינו כתר אחר, כנ"ל, וע"כ נאמר לה לבי ומעטי, את עצמך כלומר, שהרד להיות פנים בפנימיות, וראש התחתון כנ"ל, ועד"ן היתה מאצילות לברואה, אשר ג"ר דברואה כבר נתעלו להיות חיצוניות המפרסא ולמטה דו"א דאצילות והו"ו שם הו"א ומלכות בכתר אחר אשר לאחר תקון הפרסא ירדה ונעשית פנימיות לאצילות, כסוד עתיק, וא"כ יצאה לבר מאצילות, שוה נקרא מיעוט הירח כי ירדה מנה"י דאצילות, ונעשית ראש לשועלים דהיינו י"ס דברואה שנק' שועלים, כנודע. והבין היטב :

ולפיכך המס"ך זה הדרוש דעולם הברואה, אל סדר בינה ותכונה דאצילות, משום שכל הבחינות שבעולם הברואה, נמשכים מבחי התכונה הנ"ל, שהי"ס ה"ר דהויה דס"ג הכולל, וע"כ אלו ג' הבחי' הנ"ל, שבכסא עם ששה המדרגות, המה ממש מבחי' ג' ההי"ן, שבה' ראשונה דהויה דס"ג, וששה המדרגות שבכסא, הי"ס ו"ה דהויה דס"ג, דהיינו תוך סוף דגופא, כאופן, שה' הפשוטה דה' ראשונה דהויה דס"ג, הי"ס אדם הרוכב על הכסא, וה' האמצעית דמילוי יוד שבה' זו, הי"ס הכסא, וזה כולל א"א ואו"א עלאין שבראש דברואה, וה' אחרונה דמילוי יוד שבה' הנ"ל, הי"ס ד' רגלי הכסא, והי"ס הראש דישו"ת כנ"ל, וכאן בחי' פה דכלל הראש דברואה, ומפה ולמטה נמשך התוך סוף דגופא דברואה, שהי"ס חג"ת נה"י, שנק' שש מעלות לכסא, דהיינו ששה המדרגות שאומר הרב.

ועד"ן צריך להבין, מ"ש הרב, אשר אדם הרוכב על הכסא, הוא, כסוד אימא מקננא בכורסאי, גם צריך להבין, מ"ש, אשר מיצירה לעשיה, ומברואה ליצירה, אינו יורד רק ממלכות למלכות לבד, כסוד אדם על הכסא, ולא כל י"ס שבה, עכ"ל. ולהבין זה, צריך שתבין היטב, ההבחן שבין ד' העולמות, אבי"ע, שכבר נתבאר לעיל בפמ"ס בענף ד', עש"ה. ותוכן הדברים הוא, אשר רק ה' פרצופי אצילות, נכתנים בבחי' ראש,

משום

ממלכות למלכות לבד, כסוד אדם על הכסא ולא כל י"ס שבה.

ענף

משום שהמסך ממטה למעלה, ולפיכך, נמצא אדם ב"ה שהי"ס אור החכמה, נוקב ועובר עד סיום האצילות, בלי שום מסך כלל, וע"כ יש וווג על הפרסא, שמבין אצילות לברואה, כי שם ממש בחי' פה של ראש, דהיינו מלכות דאצילות, כמ"ש לעיל שבהבחן הע"ס דראש, נק' הכו"ח גלגלתא ועינים, ובינה ווויין נק' אח"כ.

אמנם ג' העולמות בריאה יצירה עשיה, הם התפשטות המלכות דאצילות. דהיינו ראש תוך סוף דגופא שלה, והם בחי' גוף וכלים גמורים, להיות המסך כל מהותם ושורשם. ולפיכך, אין אור העצמות שהי"ס החכמה מתלבש שם, ואין בהם וווג כנודע, כי וולת אור החכמה נחשבים הכלים לבחי' אכ"א ואין בהם אור הזכר. כנ"ל בענף י"ג עש"ה.

וצריך שתבין היטב סוד ההתלכשות, שירדה, אשר הספירות אינם יכולים לקבל וולת בקו המדה של אותו הבחי' שנתלכש בה, ונודע מ"ש הרב בע"ת שער ג' פ' ב' אשר התלבש הא"ס בחכמה והאציל את עולם האצילות, וענין התלכשות הזה, כבר נתבאר לעיל בארוכה, שהי"ס התעלות הוויג לנקבי עינים, דהיינו בבחי' ע"ב וחכמה, עש"ה, אשר משום זה אין הכתר נחשב מגוף הפרצוף בה"פ של אצילות, כי אינם מקבלים מהכתר וולת ע"י המסך שבחכמה, ונכתן משום זה, שיש מאצילות ד' פרצופין שלימים ככל קוסתם, דהיינו ע"ב ס"ג ס"ה וכו', אמנם כסוד הגולגלתא אינם מקבלים וולת מבחי' ע"ב דגלגלתא ולמטה, כלומר לפי קו המדה שבחכמה, כמ"ש לעיל כסוד אור האוון שהי"ס אור הכתר, שנמשך ונפתיים בשבולת הוקן, עש"ה. וכדי להאציל עולם הברואה, אומר שם הרב, שנתלכש הא"ס בבינה וברא את עולם הברואה, עש"ה, ונמצא שאין בעולם הברואה וולת ג' פרצופין שלימים שהם בינה ווויין, אמנם מכתר וחכמה אין להם, וולת כקו המדה של המסך דבינה, ונמצאים כל ה' הפרצופין דעולם הברואה, שאין בהם אפי' מבחי' החכמה ג"כ, אלא מבינה ולמטה. באופן, שאין שם רק ס"ג מ"ה ובין דה' הפרצופין, כי המסך דבינה הוא מעכב גמור על אור החכמה שלא יעבור מאצילות לברואה.

ובוה תבין, דאע"ג שמלכות דעליון מתלבש בתחתון מי"ם עדיין צריך להבחין בה מאוהה בחי' היא המלכות הזאת, כי ה' בחי' מסכים יש בהמלכות הזאת, כמ"ש לעיל בפמ"ס ענף י"א אות מ' באופן, שבחי' המלכות דא"ק המתלכשת באצילות הי"ס מלכות דחכמה, כלומר המתוקנת בנקבי עינים, כמ"ש לעיל, וע"כ הי"ס אצילות המקבלים דרך מדת המלכות הזאת, נמצאים שמקבלים אור החכמה שהי"ס ע"ב. אמנם בחי' מלכות דאצילות המתלכשת בברואה, הרי זו בחי' מלכות דבינה, שנמצאת שיכולה להשפיע, רק בקומת בינה, ולכן אין בהי"ס דברואה רק מבינה ולמטה דכאו"א. וזה, אמרו, שירדה כסוד מיעוט הירח, ונתלכשה בהם כסוד אדם הרוכב על הכסא, כסוד אמא מקננא בכורסאי, דהיינו כמו שנתבאר, שהמלכות דאצילות המתלכשת בברואה היא בחי' המלכות דבינה, שנק' אמא דהיינו אמא מקננא בכורסאי, כי בכל ה' הפרצופין שבעולם הברואה אין שם אלא מקומת אמא לברדה, וחסר שם כתר ואו"א עלאין מכל פרצוף ופרצוף דהי"ס נעסמ"ב שבברואה.

וכדי להאציל עולם היצירה, אומר שהתלבש הא"ס בו"א ויצר עולם היצירה, ע"ש, כלומר שהמלכות דברואה

דברואה

ספירות חיצוניים, כאמור לע"ה. וזה התיקון נשאר בנצחיות כחוק הרוחני, כמ"ש בע"ת שער אח"כ פרק ג', וי"ל, ולעולם יהא בידך זה הכלל, כי לעולם בדבר רוחני, כאשר עולה או יורד למטה נשארה הבחינה שלימה במקומה, ואין שום דבר נגרע למעלה, וגם למטה יש לה כל הבחי' עצמה עכ"ל, עש"ה. כי מרוב שם אורות ענין הנ"ל, והנה נתבאר סוד התיקון דאצילות, דהיינו הראשים דכלהו מדרגות, הנעשה כסיבת התעלות האור מתחתון לעליון.

אמנם, הפרסא הוא ענין נכדל בפני עצמו, שהי"ס וווג החיצוני לתיקון הברואה, דהיינו בחי' הגופין דכלהו מדרגות, כי ע"י וווג החיצוני, שבים האורות הקודמים להגופין, כנ"ל. אמנם מחמת העליה, קבלו לתוכם תיקונים גדולים, מבחי' מדרגה העליונה, שהיו לחיצוניות שלהם, עד הנה, וכדברי הרב שהבאנו לע"ה, שגם למטה יש לה כל הבחי' עצמה, וכו' עש"ה. ולפיכך תדע שכ"ל התיקונים, דבחי' בריאה, נמשכים רק מהפרסא.

וזה שאומר כאן הרב, והבין ותראה איך כל חיצוניות העליון, נעשה פנים אל הפנימית תחתון הימנו, וחוזר הפנימיות התחתון ההוא, כסוד חיצוניות, וכו'. והיינו כדאמרן, אשר כסוד וווג הפרסא, מתפשטים הג' ספירות, דהתחתון שנמצאים שם כסוד חיצוניות, ומלבוש, שהמה מתפשטים ויורדים למקומם ככתחילה, דהיינו להתחתון שהיא הגוף דעליון, ונעשים לפנימיות בתחתון, דהיינו כנ"ל, שבעת שנמשכים בחי' האח"כ, שהיו נמצאים בבחי' חיצוניות, מעינים ולמעלה, אשר ע"י וווג החיצוני, הוכרחו לירד שוב לאח"כ, כי האח"כ ונגלגלתא היו לבחי' אחת של ראש, וע"כ נמשך להם אור דחב"ד, כמקדם, ואז אור החדש דחב"ד, מתלכשים בפנימיות הע"ס דתג"ת, שהיו באח"כ מכת וווג הפנימי, ונמצא שחיצוניות דעליון, דהיינו ג' ספירות דאח"כ, שהיו מעינים ולמעלה כסוד חיצוניות, יורדים ונעשים פנימיות באח"כ, וע"ס דתג"ת דשם נעשים לחיצוניות, וג' ספירות דתג"ת דגופא. שהיו מקודם לחיצוניות בע"ס דתג"ת דאח"כ, הוכרחו לירד למקומם דתג"ת דגופא וגם שם נעשים פנימיות, לע"ס דנה"י שבאחורי חג"ת, כנ"ל. וג' ספירות דנה"י דלמטה מטבור שעלו והיו לחיצוניות, לע"ס שבאחורי חג"ת, הוכרחו שוב לירד למקומם, ככתחילה.

וזה אמרו, שהחיצוניות הראשון שהיה מתחילה על הפנימית התחתון, אי אפשר לעמוד שם, דהיינו כדאמרן. כי בתוך שחזר העליון למדרגתו העליונה. ככתחילה אין התחתון יכול להלבישו משום שהוא למעלה מדרגתו, כאופן שאחר שע"ס דחב"ד שבו לאח"כ, הוכרחו ג' ספירות חג"ת דגופא, להתפשט ולירד לפנימיות חג"ת

חג"ת

דבריה היוורת ומתלבשת בעולם היצירה, היא מלכות דמסך דו"א אשר המלכות הוּו משפעת לה' פרצופין שבעולם היצירה רק מקומת ו"א, בסוד קו המדה כנ"ל, ונמצאים כל ה' הפרצופין שביצירה שהמה חסרים מג' ראשונות שהם נגלגלתא ע"ב ס"ג, ואין בהם זולת ה' בחי' זו"ן דה"פ געס"ב, וכדי לעשות את ע"ס דעולם העשיה, אומר שם, שהתלבש הא"ס במלכות זכוי, והיינו במלכות דמלכות, ונמצאים ה"פ דעולם העשיה שאין בהם אלא מלכות לכד דחמשה פרצופין געס"ב, דהיינו חמשה המלכות שבהם בלבד. ונתבאר בענפים הקודמים, אשר ג' ראשונות כח"ב נחשבים לאחת, וגם הבינה בחי' ראש כמו הכו"ה. אמנם יש הבדל בין אור החכמה לאור הבינה כי אור החכמה הוא אור העצמות. ולפיכך המסך שבתכמה יש בה זווג שלם מתיצוניות ופנימיות, אמנם הבינה, הוא בחי' תיצוניות שבראש, כמו שנתבאר לעיל בסוד אבא הוציא את אימא לחוין, וכו' עש"ה.

ולפיכך במלכות דאצילות שמתלבשת בכריאה שהוא בחי' מסך דבינה יש בה זווג תיצוני ע"כ מסוד הפה דאח"פ, אשר מווג הוה יצאו ג' עלמין בריאה יצירה עשיה ונעשית משום זה בעולם הכריאה לבחי' ג' ראשים בסוד ג' ההין שבהי' ראשונה, שה"ס קומת בינה המתלבשת בכריאה בסוד אימא מקנת בכרסא כנ"ל. והוא להיות המלכות הוּו, ה"ס הפה דאח"פ דאצילות, שמוציאה בסוד זווג דהכמה משפה אל שפה, ע"ס, כמדתה של התכונה מסטה למעלה אשר ע"ס ההם מתפשטים ג"כ ממעלה למטה ברת"ס: שהראש ה"ס בריאה, והתוך ה"ס יצירה, והסוף ה"ס עשיה, כנ"ל.

אמנם כ"ז מניעתם מבחי' האו"ת שמשעלה למטה שה"ס אור הנקבה, אשר בה עצמה אין עוד זווג שתוכל להתפשט בבחי' ראש כנ"ל, ואע"פ שאמרנו שהכריאה ה"ס הראש דבי"ע, אמנם אין זווג בהמסך שבפה דראש הוה, כי חסר שם אור העצמות, ואפי' אור הבינה שה"ס תיצוניות שבאור העצמות, אין במסך הוה, כי הוא מסך דבחי' ו"א, כמו שנתבאר לעיל ע"ש.

וזה אמרו אך מיצירה לעשיה ומכריאה ליצירה אינו יורד רק ממלכות למלכות לכד, בסוד אדם על הכסא, ולא כל י"ס שבה עכ"ל, והיינו כדאמרן, אשר כל בחי' ג' עלמין בריאה יצירה עשיה אין בהם רק אור הנקבה לכד, ואין בהם זווג, ולפיכך מלכות דכריאה שיוורת ומתלבשת בעולם היצירה, אינה מוציאה ע"ס מסטה למעלה בעולם הכריאה עצמו מחוסר אור ישר לזווג כנ"ל, וא"כ אינה מתפשטת בע"ס כמו המלכות דאצילות, אלא רק בחינתה של עצמה לבדה הוא היוורת, ממלכות דכריאה לראש היצירה, אשר גם שם אין בה רק בחי' מלכות לכד כלומר בלי התפשטות, כי בהיות מלכות דעליון מתלבשת בתחתון ומתפשטת שם לע"ס עד למלכות דמלכות נכתנת המלכות דעליון שנעשית בתחתון לבחי' כתר שהרי התפשטה בעצמה עד למלכות, אמנם כומן שאין לה התפשטות כי יחסר לה אור הוכר כנ"ל או אינה נעשית בתחתון לבחי' כתר, אלא שנשארת בבחי' מלכות, כמו שהיתה בעליון. וזה אמרו, שמכריאה ליצירה ומיצירה לעשיה אינו יורד רק ממלכות לכד, כלומר שלא נעשית ביצירה לכתר, כי לא יכלה שם להתפשט בע"ס כנ"ל. וזה אמרו בסוד אדם על הכסא ולא כל י"ס שבה, רצונו לומר שמלכות דעליון נמצאת שם בצורתה לבדה כמות שהיא בבחי' אדם על הכסא, אשר ענין ג' ההין הנ"ל שבעולם הכריאה שנק'

ענף יז

והנה כאשר נתפשטו אלו הנקודים מבחי' מלכות, מכנגד הטבור של א"ק עד סיום רגליו, כנ"ל, היה בוקע אותו האור שבא מחדש בפנימיות דרך הפרסא כנ"ל, ויוצא לחוין ומאיר אל הנקודים. ונמצא כי אור החדש הזה, עובר תחילה ויורד דרך הפרסא למטה, בחצי התחתון, למטה מטבור, ואח"כ, חוזר ובוקע דפנות הגוף ויוצא לחוין, ומאיר בנקודים.

וזה

כסא וד' רגליו וכו', אינם מתפשטים כלל הימנה בעולם היצירה, וכן בעשיה, כמבואר.

ענף י"ז והנה כאשר נתפשטו אלו הנקודים מבחי' וכו', הנה כשרם נבא בבואור הענף הוה, צריכים מתחילה לבאר היטב ענין ג' השלישים, אשר הרב מתחיל להבחין כאן בנה"י דא"ק, וכן בכלל המשך החכמה מכאן ואילך, הולך ובונה הכל ע"פ הבחן ג' השלישים רת"ס האלו כנודע, וכבר בארנו קצתו בענפים הקודמים ט"ו וט"ז, אשר יש ב' שורשים לכל נאצל דהיינו: נשמה ושורש נשמה, אשר ע"כ התחלת כל נאצל מתחת הפרסא ונק' בשם סוף, ומקומו בכללות הפרצוף הוא מטבור ולמטה והראש של זה הנאצל הוא סוד הנשמה ונקרא בשם תוך, אשר מקומו בכללות הפרצוף מפה עד הטבור, והשורש של הנשמה הוא הראש דכללות הפרצוף, והוא הנקרא בשם ראש, אמנם הנשמה הוא נקראת רק רישא דגופא, כלומר, מ"ס הראשונות של הגוף, שמטבור ולמעלה עד הפה, והראש מכונה חב"ד, והתוך מכונה חג"ת, והסוף מכונה נה"י, וכבר הארכנו ברת"ס אלו די באר. גם נתבאר, אשר מומן ירדת גופא דס"ג לנה"י דא"ק, ונתקן בסוד עליות מ"ן שנמצא שנתעלה משום זה מקום יציאת כל פרצוף, כי מטרם זה היה מקום יציאת כל פרצוף מהעליון דרך פיו של העליון, אמנם מצמצום נה"י ואילך, נעשה והותקן יציאת התחתון דרך נקבי עינים של העליון. הנה משום זה, יצא לנו בחי' תוך חדש בכל פרצוף, להיות שנעשה בחי' תוך גם בראש הכללי, שו"ס אבא הוציא את אימא לחוין אורות בנה ואבא עצמו התתקן בעין דוי"ג, כי הראש ה"ס הויה דעי"ב, שנק' אבא, ובסוד התעלות מקום הווג לנקבי עינים, נמצא שאבא עצמו, כלומר, העי"ב הפרטי שבראש שנק' עינים, נמצא שהתתקן שם כד"ג, בסוד המלכות שהיתה מקודם בהפה שמתחת הראש, נתעלה לשם ונעשה נוקבא לאבא. וזוה נמצא שהוציא את אמא לבר מרישא, כי האח"פ שבראש, נעשו למקבלים את האו"ת מהתפשטות המלכות הנמצאת למעלה מהם בנקבי עינים שהוא בחינת הגוף, שוהו כל גדר של גוף, אשר המסך והאו"ת הוא שורשו. ונמצאים האח"פ, שנעשו לבחי' גוף ולא ראש, שו"ס אבא הוציא את אימא לחוין, כמו שהארכנו בענפים הקודמים. ונתבאר שם שליטת ב' השורשים בכל פרצוף, דהיינו: הן מסדר רת"ס דא"ק שמתרם עליות המ"ן, והן סדר החדש של רת"ס מלאחר עליית מ"ן, שיוצא מזה שיש בכל פרצוף, ב' זווגים: זווג אי' נק' פנימי והוא בסוד העינים, זווג ב' נק, תיצוני והוא בסוד הפה של ראש. שמטעם זה, יוצא מכל

חג"ת דגופא, וחוזרים משום זה גם החג"ת לבחי' חג"ת דפנים, ככתחילה. ונמצא אז שג' ספירות, נה"י דלמטה מטבור, שהיו נמצאים שם בחיצוניות, הוכרחו להתפשט ולירד למקומם למטה מטבור, דהיינו לדרגתם. וזה שמסיים ואומר, וכע"ז עד סוף כל המדרגות כולם. באופן שאי אפשר להיות שם, רק חיצוניות אחת, ופנימיות אחת, עכ"ל והיינו הן בדרך עליה, והן בדרך ירידה, כי בו בעת שנעלם הפנימית מאח"פ, ונתעלה מעינים ולמעלה, ונעשה שם זווג פנימי בנקבי עינים. ונמשכו ע"ס דחג"ת לכלים דאחרים דאח"פ, כלומר בכלים שנתרוקנו מהפנימיותם, הרי שהיו האח"פ אז בבחי' חג"ת, כאמור. וממילא יש לו השתוות עם החג"ת שלמטה מפה, כנ"ל. וממילא נמשך התחתון ועולה לשם, שהרי עתה התחתון והעליון בבחי' אחת, אלא זה לפנימיות וזה לחיצוניות, והנה נעשה תיקון זה, שנכפל כל מדרגה בכ' בחי', שיש לך ב' בחי' חג"ת, זה בתוך זה, ויש לך ב' בחי' נה"י, זה בתוך זה, וכן בפרטי פרטיות, הרי שיש לך פנימיות א' וחיצוניות א', ככל המדרגות. ועד"ז בעת החזרה למקומותם, בסוד זווג ההיצוני, שהרי נתבאר שכל תחתון, אחר שהעליון חזר לדרגתו, מוכרח לירד למקומו, כי עתה הם ב' מדרגות עליון ותחתון, וא"כ אי אפשר להיות ג' בחי' בכל מדרגה, כי התחתון מוכרח לחזור למקומו. והבן.

וזה אמרו, וגם תבין. שלעולם אין העליון מתלבש בתחתון, אלא חיצוניותו, ושם למטה חוזר להיות פנימיים גמורים, וכו'. עכ"ל.

והיינו כדאמרן, אשר הפרסא, ה"ס המקור לסוד התלבשות מלכות דעליון בתחתון, בסוד זווג החיצוני שנתקן כאלכסונא דהפרסא, וכמ"ש בפס"ס כאן. ונתבאר שכל ענין התלבשות הוה הוא מסיבת הצמצום הקודם, שנתעלה פנימיות כל תחתון ונעשה לחיצוניות, ומלכ"ש ע"ל כל עליון, כמ"ש לע"פ. ונמצא אחר כך כשחוזרת להיות פנימיות דתחתון, עדיין נמצאת ממש באותו המעלה, כבעת שהיתה חיצוניות לעליון, משום שכדבר רוחני אין גרעון, כדברי הרב שהכאנו לע"פ, באופן שגם בהיותו בסוד מוחין דתחתון, יש לו האורות מבחי' חיצוניות העליון וזהו כוונת הרב, שלעולם אין העליון מתלבש בתחתון, אלא חיצוניותו, והבן אשר גם בחי' החיצוניות הוה אינו כ"ל מהעליון אלא מכת התחתון גופיה, דהיינו מכת עליותו להעליון כאמור.

ששקה היכלות דכריאה הם ששה דרגין וכו': (שי"ך דף קטו) והבן מסיבות הוה דעולם הכריאה, אל עינים האלה שכבינה ותכונה, הנ"ל, כי זהו שאמרנו לע"פ, אשר כל ענין תיקון הפרסא, הוא, לצורך הכריאה, שתוכל לקבץ אורה, והגם שכל גוף ותחתון, נחשב לבחי' בריאה, בסוד תיקון הפרסא כמבואר לע"פ.

קב פנים מסבירות

מכל זווה ב' פרצופין: האי' מיתם זווה הפנימי, המתחיל באון ומסתיים בטבור, ויהיו האח"פ בחי' ראשו, ומפה עד החזה לתוך, ומחזה למבור סוף, ושם נפסק, והשני מיתם זווה החיצוני, שמתחיל כמו בשורש האי' שמלפני עליית המין, דהיינו מפה דראש, שנמשך עד החזה, ומחזה עד הטבור הי"ם התוך ומטבור ולמטה הי"ם הסוף. וכן נתבאר, אשר גם בפרצוף הזה החיצון, נכלל בו עצמו ג"כ ב' הוונגים, שפעמים מושך ויונק אורותיו מזווה הפנימי דרך נקבי עינים דעליון ולפעמים מושך אורותיו מזווה החיצון שכפה דעליון, עשיה שהארכנו בזה, ומשם תדרוש ותבין כל הנזכר בטוב מעם.

גם נתבאר לעיל בפ"מס כאות ט' יוד וי"א, ובפנים מאירות דף קי"ז ד"ה והבן ותראה, ענין פנימיות וחיצוניות, וסוד חיצוניות דעליון הנעשה פנים בפנימיות דתחתון, וסוד תיקון י"ג ספירות בכלהו ראשים דפרטיות הפרצופים שברת"ס דכל אחד ואחד, וצריך שתזכור כל זה, ויהיה שמור בידך בהמשך הענף שלפנינו, כי אי אפשר להכפיל כל האריכות הזה, שיש צורך להזכירו, בכל מלה ומלה מביאורי זה הענף.

אות ב' ועתה נבין, מ"ש בע"ה ש' כ"ז פ' א', אשר כל נקודה, בהכרח שיש בה ראש, תוך סוף, ע"ש. והוא נמשך ג"כ מכה התעלות הזווג לנקבי עינים, אשר כל ג"ר דתחתון, נתעלו משום זה, והיו לחיצוניות על מדרגה העליונה הימנו, שנק' צמצום נה"י, כמ"ש בענף הקודם. והג"ר מוצא, שככה הצמצום נה"י עצמו, כבר נכפל כל מדרגה לבי' בחי', שנכפלו, זה על זה, שנק' פנימיות וחיצוניות, ונקראו ג"כ בחי' תוך וסוף, או חג"ת ונה"י, כמ"ש לעיל, אשר הג"ר והפנימיות דכל מדרגה ומדרגה, נתעלו למדרגה עליונה מהם, וע"כ נבחנו שחסרי ראש הם, ואין בהם אלא תוך וסוף, שנק' חג"ת נה"י, ונודע שהפנימיות נבחנו תמיד לחג"ת, והחיצוניות נבחנו תמיד לנה"י, כמ"ש בענפים הקודמים.

והנה נתבאר, שכל פרט ופרט של המדרגות, נכפלו לבי' בחי' חג"ת נה"י, תיכף מעת שנעשה סוד צמצום נה"י, ואח"כ שנעשה תיקון הפרסא, שה"ם זווה החיצוני שבאח"פ, כמ"ש שם, אשר מכה זווה הזה, חזרו וירדו חיצוניות דעליון, ונתלבשו בתחתון, שנק' תיקון הכריאה, אשר כל תחתון הרויח שוב בחי' ג"ר וראש, ע"ש. ונתבאר שם, אשר התחתון נתגדל מאד מחמת הסתלקות הוה דג"ר שלו לעליון, משום שקנה שם בחי' העליון עצמו, אשר לא נעלם ממנו, גם אחר שחזר למקומו להתחתון, שו"ם תיקון הכריאה, וגם העליון הרויח מחמת ג"ר דתחתון שעלו אליו, כעת צמצום הנה"י, להיות שנתקן או בסוד י"ג ספירות, אשר אפי' אח"כ כובן שתורו הג"ר דתחתון, ונתלבשו בפנימיות התחתון מ"ם עיקר האותם נשאר בהעליון, כדברי הרב בע"ה שער אח"פ פ' ג' ע"שה. שמדבר מאותו הענין מ"ש, והג"ר מוצא, שנשתלשו המדרגות, אשר כל פרט ופרט, שכבר היה מכופל בפנימיות וחיצוניות, מעת הצמצום נה"י, נמצא עתה כעת תיקון הפרסא זווה החיצוני, שהרויח והיה לגי' בחי' א', הוא, חיצוניות דעליון, שנמשך לו עתה מחרש, מהעליון, ונעשו בו לסוד מוחין וראש. בחי' ב', הוא, הפנימיות שמקודם ביאת המוחין, אשר נעשו עתה לבחי' חיצוניות, ומלבישים להראש דאור החדש, בחי' ג', היא, החיצוניות שמקודם ביאת המוחין דהיינו ג"ר דתחתון, שהיו מלבישים אותו מאו, אשר נתבאר שהגם שוררו ונעשו לפנימיות בתחתון. מ"ם עיקרם ועצמותם נשאר שם בעליון, בסוד מין, והמה שנקראו בחי' סוף, והנה נתבאר היטב, אשר כל פרט ופרט, מפרטי רת"ם דגעסמ"ב, בהכרח שנתקנו בגי' בחי' רת"ם

עין החיים ענף יז

וזה שכתוב בתיקונים, דשוי הד פרסא בין כתר לעילת העילות, כי כל בחי' המאציל לזולתו, נקרא עילת העילות, וכתר זה הוא כתר דנקודים, כנ"ל.

והנה אלו הנקודים, נתפשטו ממבורא דא"ק עד סיום רגליו, כסדר זיו"ג המלביש לא"א, אלא ששם מלביש זיו"ג לא"א מכל צדדיו וסביבותיו, אבל בכאן

רת"ם, כדברי הרב בשער כ"ז פ' א' המוכא לעיל, שכל נקודה ונקודה בהכרח שנכתנת לרת"ם, וזכור זה. ובוה תבין דברי הרב בע"ה בשער עקודים פיה מ"ק בא"ד וז"ל, כי בהיות הנשמה שמכפנים בחי' אמא והנשמה לנשמה שמקוף אותה מבחין בחי' אבא ששניהם הם בחי' או"א דלא מתפרשין לעלמין, הנה האו"פ דאמא, מרוב השקו להרבך בשל אבא, מכה ויוצא בחוץ, ועובר דרך הגוף החומרי, ומאיר בחוץ, ושם נדבק באבא, וכן להיפך אור אבא עובר ונוקב, ונכנס מכפנים, ושם נדבק באמא, וע"י זה, הגוף מתקיים שמאירים בו מכל צדדיו, וכו' ע"ש, ותבין הדברים בהסתבאר לעיל, בפ"מס ענף ט"ז אות ב' אשר עיקר הנאצל הי"ם הגוף של כללות הי"ם דאותו המדרגה, אשר מקומו תחת הפרסא ולמטה, והטעם נתבאר שם, כי אינו נקי בשם נאצל, וזולת שיהיו מתוקן בכל התיקונים דמ"ג, ותיקון קיום וכו', באופן, שהוא ראוי שיתלבש בו העצמות, והשורש והראש של אלו התיקונים הוא ביתור, רק הס"ג דאותה המדרגה, שמקומו בכללות הפרצוף הוא, מפה דראש עד החזה, ועד הפרסא, והוא הנקרא בשם נשמה, אמנם, גם הס"ג הוה, צריך לשורש כמו שהוא בה"פ דא"ק, והשורש של הס"ג הוא נקרא בשם ע"ב, שהוא הראש דכללות כל הפרצוף ההוא.

והנה נתבאר שעיקר שם נאצל הוא ביתור על בחי' הגוף של הס"ג, כלומר, שנמשך מהתפשטות פה דראש הס"ג, אשר הס"ג הי"ם הסתיא לשרשי כלים, והנאצל שה"ם הסתבלות ב' לגמר כלים, הוא הגוף המתפשט מפה שלו ולמטה. אמנם גם הראש הוה, שנק' נשמה כנ"ל, צריך ג"כ לשורש, והוא הראש דכללות הפרצוף שנק' ע"ב, או שורש נשמה, או נשמה לנשמה, שורה שורש לשורש, כמ"ש בענף הקודם באורך ומשם תדרוש ותבין, גם נתבאר שם באות א', אשר ענין צמצום נה"י, והתעלות מקום הזווג מפה לעינים, הי"ם דברי הוזהר, אשר אבא התתקן עצמו בדו"ג. אשר מתוך תיקון הוה, נמצאים האח"פ שיצאו לחוץ מראש שו"ם דברי הוזהר, דאבא הוציא את אמא לחוץ, ע"ש. גם נתבאר שם באות י"א, ענין זווה פנימי לתיקון האצילות, וזווג חיצוני לתיקון הכריאה. שה"ם הפרסא, ע"ש.

אות ג' וזה אמרו, אשר אבא עובר ונוקב ונכנס לפנים ושם נדבק באמא. דהיינו כדברי הוזהר, אשר אבא הותקן את עצמו בדו"ג, שה"ם התעלות הזווג לנקבי עינים, שבוה עלה הראש דמ"ג ונתקן לבחי' ע"ב, כמ"ש בענף הקודם, אשר ע"כ או"א האלו שנתקנו בע"ב, הי"ם הויה אח"י, גם אבא הוא סוד יוד דהויה, ואימא הי"ם ו"ד דמליו הויה, כמ"ש בענף הקודם באות א' ע"ש, וסוד עליה זו דראש הס"ג לבחי' ע"ב

פנים מאירות

אמנם נודע שבכל פרצופי אצילות, אין בהם מסך מזה לזה, כי המה רק בחי' שורשים, כמו שנבאר זה במקומו היטב. אבל עולם הכריאה, שמה הזכור המסכים וכל התיקונים, שהושרשו באצילות, ולפיכך מסמך פה כללות הביאור, דעולם הכריאה שנקראת ג"כ כסא הכבוד, שז"ם אמרם ז"ל, אשר הרקיע דומה לכסא הכבוד, כי סוד הכסא נמשך מסוד הפרסא שבאלכסוונא אשר הכסא הי"ם הפרסא וד' רגלי הכסא, וששת המעלות הי"ם מים תחתונים, ואדם הרוכב על הכסא, הי"ם מים עליונים זכרים.

וז"ש בתיקונים דשוי חד פרסא זכו', וצריך להבין מאד דבריו אלו, שמשמטיע מדברי התיקונים, כי הם היסוד על כל ההמשך שבנקודות ושביה"כ, וכבר נתבאר לעיל בענף ט"ז בסוד הויה של הס"ג הכולל, שמקורה מתחיל מסוד ירדת גופא דמ"ג לנה"י הפנימים דא"ק בסוד תיקון מין, שנעשה מזה התחלקות כל מדרגה, לבי' בחי': דהיינו זווה פנימי לראש העיקרי שכולל מחכמה ולמעלה דכל מדרגה, שמתוך זווה הוה נתעלה הראש באור גדול ורב, שנקרא משום זה תיקון האצילות.

אמנם הבינה זיו"ג דכל מדרגה, נקטצו ונסתמו ונעשו לחוץ ממדרגה שהיו בהם, דע"כ נקי בריאה. אמנם יחד עם זווה הפנימי הנ"ל, נעשה גם זווה חיצוני, באח"פ, דהיינו בהבינה זיו"ג, ואז הרויחו כל הגופין בחי' ג"ר וראש, ע"ש.

והנה הע"ם היוצאים מכה זווה הפנימי נקי כתר, וע"ם היוצאים מכה זווה החיצוני נקי חו"ב, אמנם ענין זה נעשה בכל המדרגות פרטיות דרת"ם דכל מדרגה, כמ"ש בענף הקודם, וזה שסידר לנו שם הרב כסוד ד' אותיות הויה כטי"ו ס"ג, כמו שהארכנו שם בכיאורם.

וזהו ג"כ שמבחי' הרב כאן בסוד ביאת המוחין דנקודים, שמכנהו בשם אור חדש דבקע לפרסא, וזה אמרו, שעובר ויורד דרך הפרסא לטטה, בחצי התחתון לטטה מטבור. כלומר שיש כאן גי' בחי': בחי' הא', מהפרסא ולמעלה. ובחי' הב', מפרסא ולמטה עד הטבור. בחי' ג', מטבור ולמטה עד עטרת יסוד. וזהו שמדייק לומר ב' פעמים לטטה: הא', לטטה מפרסא. והב' לטטה מטבור: כי ההבחן רב ביניהם, והוא, כי שורש זווה החיצוני הנעשה על הפרסא, נבחו לזווג פנימי וחיצוני, כמ"ש בענף הקודם, ואז חיצוניות דעליון נמשך וכו' בפנימיות התחתון, וע"כ מפרסא ולמעלה הי"ם הראש העיקרי ונקי קמין, שאין תיקונו אלא לצורך האצילות כנ"ל, אמנם הנמשך מפרסא ולמטה הי"ם פתח, כי נפתחו התחתונים והשיגו המוחין דג"ר, כמו"ש שם.

אמנם גם זה הראש שמפרסא ולמטה, נבחו לזווג פנימי וחיצוני, אשר מזווג פנימי

ע"כ, כבר הארכנו בו בענף העבר אות יוד, אשר הגיד דכל מדרגה תחתונה נשתווית לבחי' האח"פ המדרגה העליונה, כי בכח תיקון אבא' לדו"ג בעינים נמצאים האח"פ שירדו אל בחי' הג' שהם רישא דגופא שמתוה ולמטה, וע"כ גם ראש הגוף יכול לעלות לשם כללים דאח"פ דראש, להוותם שניהם בחי' הג' וגופא, אלא בחי' ראש דגופא, והנך מוצא בזה, אשר בחי' הגוף שמתוין לראש, נכנס לפנים, לבחי' ראש, והמה, נעשו שם לחיצוניות, ואח"פ דראש לפנימיות, והבן זה היטב.

גם נתבאר שם, שבעלות התחתון למקום העליון להעשות חיצוניות, לא כל התחתון עולה, רק בחי' הראש של התחתון, גם לא כל הראש אלא הפנימית שבראש, והיינו מבחי' עינים ולמעלה אבל האח"פ דראש התחתון נשארים במקומם. ונודע שבעינים ולמעלה דכל ראש נבחן לע"כ, ואוי"א עילאין, ונק' ביהוד אבא, כי כל ע"כ הוא בחי' אבא כנודע. וזוהו תכין דברי הרב שאבא עובר ונוקב ונכנס בפנים דהיינו בחי' ג' דגופא, שהוא בחי' ע"כ דגופא, הוא היוצא מן הגוף שהוא מתוין לראש, ונכנס באח"פ דראש כניל, ונעשה שם לחיצוניות וזה אמרו, שנכנס בפנים ושם נדבק באבא, כלומר שבחי' ע"כ דגופא נדבק בס"ג דראש, שנעשה שם לחיצוניות, ועד"ו בכל המדרגות, כי גם הפנימית דאח"פ שבראש שה"פ הע"כ של האח"פ האלו, עולים לעינים דראש ונעשו שם לחיצוניות, וכן למעלה, אשר כ"ו הי"ם אבא התתקן עצמו בעין דו"ג, שנעשה תיכף בעת צמצום נה"י, שהרב מכנה את הע"כ דתחתון הוה בשם פנימיות דתחתון שעלה לחיצוניות העליון, עש"ה. והנה נתבאר, שוה התיקון דדו"ג באבא עצמו, נעשה מכת עליה דפנימית התחתון למקום העליון, והיינו שנעשה שם למ"ג, שוה נקרא חיצוניות דעליון או נה"י, כמ"ש לעיל, אשר העליון הי"ם הפנימית שנק' הג' וחיצוניות שעלה הי"ם נה"י, ע"ש.

וזה אמרו, אשר או"פ דאבא מרוב חשקו להדבק בשל אבא, מכה ויוצא בחווק ועובר דרך גוף התומרי, ומאיר בחוין, ושם נדבק באבא עכ"ל. וז"ל וזוג החיצוני בסוד בקיעת הפרסא, שנקרא תיקון הכריאה כניל.

וכבר ידעת, שמכה הי"ם הווג דאוי עם האו"ח אשר האור ישר מכה על המסך שבכלי מלכות כמ"ש הרב לעיל בענף ד' ע"ש. והנך רואה, אשר באבא אינו אוטר שהוא מכה אלא עובר ונוקב, והוא, משום שענין העליות מתחתון לעליון, אין זה מגיע רק לתיקון אצילות גופיה, בסוד י"ג כניל, שה"ס אבא תיקן את עצמו בעין דו"ג עם הפנימיות של התחתון כאמור ולכן אוטר רק עובר ונוקב ונכנס לפנים, שעיקר תיקון זה הי"ם הנוקבא דע"כ, גם מה שג"ר דגופא נכנסו לראש בפנים, כניל. באמ"ס, אוטר, מכה ויוצא בחווק, כלומר, שנמשך לשם הע"כ דאוי המכים על המסך שבכלי מלכות, שנק' פה של ראש, כניל בענפים הקודמים, וכדברי הרב בענף ד' ע"ש, ואומר, ויוצא בחווק, הוא להורות אשר גם מבחי' הראש עצמו נמשך עם אלו המתוין, היוצאים מפה דראש אל הגוף, כמ"ש לעיל, אשר סוד וזוג החיצוני שבהם, שמחורין פנימיות התחתון למקומו. נמצא כלול בו גם בחי' ראש דעליון ממש. כלומר, אשר אפילו בהיותו בתחתון, עדיין יש לו אותו הבחי' כמו באותו העת שהיה מלביש לחיצוניות דעליון. והוה שמדויק הרב ויוצא בחווק ועובר דרך הגוף החימרי, דהיינו הפרסא. שמשם ולמטה כבר הוא גמר כלים בסוד גוף, ומי"ם הוא נעשה שמה לבחי' ראש והיינו בכח מעלת הראש הכלול בו מעת היותו לחיצון, וכאופן זה נמצא, שאור הנמשך מווג חיצוני שבראש

בכאן עיקר הארתם אינו אלא דרך פנים דא"ק. אלא שמתפשט קצת הארה מאלו הנקודים: בין מבחי' אורותיהן, בין מבחי' כליהן, ומלבישין זה הא"ק מכל צדדיו, ע"ד שביארנו למעלה באח"פ, אבל עיקר הארתן דרך פנים.

והנה הכתר מן הנקודים, מקומו הוא מן הטבור דא"ק עד סיום הגוף וחב"ד הם בג' פרקין קדמאין דנה"י דא"ק, וחג"ת הם בג' פרקין אמצעין, ונה"י בג' פרקין תתאין, ע"ד הנ"ל בזו"ן המלביש לא"א, כנזכר במקומו.

והנה ב' מיני אורות יוצאים מתוך הגוף

שבראש, דהיינו מאח"פ שהוא בחי' אבא. חור ונעשה עתה לבחי' אבא וע"כ, כלומר לווג שמעינים ולמעלה והריות התחתון בחי' ראש ממש מתוה ולמעלה. עד הפה, שז"ס תיקון הכריאה שאומר הרב שנעשה ע"י הפרסא.

אות ד' והנה נתבאר לך שכל מדרגה נבחרת על רת"ס. שמכה הצמצום נה"י נתכפל כל מדרגה שכריאה לתו"ס שהם הג' נה"י, וכן כל מדרגה של אצילות נתכפלה לראש ותוך שה"ס מעינים ולמעלה, ואח"פ החיצונים וכבר ידעת, שכל ראש שאו"ח שלו מטה למעלה נקרא אצילות, וכל גוף שאו"ח שלו מטה למטה נק' גוף. גם נתבאר בפ"ס ט"ז אות י"א אשר הגם שכל מדרגה נבחרת כלפי עליון שלה לגוף וכלפי תחתון שלה לראש, עכ"ז צריך להבחין בכל מדרגה פרטיות אותם התיקונים שבה הנוגעים לתיקונים דראש, ויחד עם זה, אותם התיקונים שבה הנוגעים לתיקונים דגופא, עש"ה. וצריך לזכור זה המיד בדבריה הרב. כי וולת כלל הוה, לא ימנע הבלבול, שלפעמים מדבר הרב מתיקונים דראש דאיוה מדרגה. ותיכף מדבר לפעמים באותו המדרגה ממש, מתיקונים דגופא. והאמת ששניהם ביהוד נבחרים בכל מדרגה, וכמו שאבאר במקומו בהרחבה, בע"ה. ולפיכך תכין, שענין הכפל דכל מדרגה יש להבין, אשר בבחי' תיקוני אצילות שבה, הוא נבחר לר"ת: דמעינים ולמעלה ראש, ואח"פ תוך, ומתיקוני הכריאה נבחרת לפנימיות וחיצוניות שהם הג' בתוך נה"י כניל, וכ"ז בסוד צמצום נה"י. שה"ס אבא עובר ונוקב ונכנס לפנים, ואח"כ בסוד בקיעת הפרסא, שעבר חיצוניות דעליון ונתלבש בתחתון, הרי ניתוסף בחי' סוף באצילות דכל מדרגה מכה ג"ר דתחתון שנתקנו שם בוטן צמצום נה"י, וניתוסף בחי' ראש בהכריאה דכל מדרגה כי פנימית שבה כלול באח"פ דראש, מוסן שהיתה שם לחיצוניות באופן, שיצא ג' בחי': ראש תוך, סוף ככל המדרגות כאמור,

והנה נתבאר סוד ג' השלישים רת"ס, הנוהגים בכל מדרגה מכה המ"ן, שה"ס אור העינים, שנק' שורש הב'. ועתה נבאר סוד רת"ס הנוהג בכל מדרגה, מצד חיבורו עם סוד רת"ס ששטרם עליות המ"ן, המכונה שורש הא', כמ"ש בענף ט"ו, אשר ב' השורשים ביהוד שולטים בכל מדרגה, ע"ש.

ומתחילה נבאר את הרת"ס דכללות, דהיינו ע"פ ה"פ געס"ב שיש בכל מדרגה, ונודע דב' מדרגות הראשונות: לגלגלתא, ועינים, הן נעלמים, כדברי הרב לעיל בענף ה', אשר מקרפתא דא"ק עד מקום

יצא הכתר דנקודים עצמו, וה"ם הכ"ז הטבור הנק' חול"ס, ומזווג החיצוני יצאו חו"ב דנקודים שה"ס הכ"ז היסוד, אמנם מסוד הראש העיקרי שממעה מפרסא לא נמשך כלום לתחתונים והוא רק שורש לכח"כ דנקודים שיצאו מטבור ויסוד, וע"כ מוגדר בשם עילת העילות, כלומר שורש דשורש, וזה שמכנה אותם בג' שמות נבדלים: כי האור שמפרסא ולמעלה מכנה בשם עילת העילות, ואור הטבור בשם כתר נקודים, והאור שממטבור ולמטה עד עמרת יסוד, מכנה בשם חו"ב דנקודים.

ולפיכך מביא דברי התיקונים, דשוי חד פרסא בין, כתר לעילת העילות וכתר זה, הוא כתר דנקודים, ע"כ. דהיינו כדאמרן, ולקמן מכאר, שכתר דנקודים מקבל מן הטבור, וחו"ב דנקודים מקבלים מפי היסוד.

אינו אלא דרך פנים וכו' ע"ד שביארנו למעלה באח"פ וכו': סובב על מה שאומר בענף י"ד, אשר אורות דאח"פ הי"ם יה"ו, וחסר ה"ת, כי ה' תתאה אינה נגלית, וזלת למטה מטבור, עש"ה. ובפ"ס, שביארנו שם, כי מתוך התעלות מקום יציאת התחתון למקום נקבי עינים, נמצא משום זה שהמה חסרי הסוף כלפי מצב הפרצוף משורש הא', שמטרם המ"ן, ונמצא משום זה, אשר ראש הס"ג נבחן כשכולת הוקן והתוך של הס"ג נבחן משכולת עד החוה, והסוף מחוה ולמטה עד הטבור, ונמצא שמטבור ולמטה שה"ס הסוף, כמצב הס"ג שמטרם עליות מ"ן, שחסר מהאור הזה היוצא דרך העינים, עש"ה. אמנם נתבאר שם, שיצאו רת"ס דכלים גם באותו השלימות שמטרם עליות מ"ן, והוא מה שמכנה אותו הרב בשם אור הג' דהסתכלות עינים באח"פ, שה"ס בחי' הפה שמשורש הא' עש"ה, ונמצא שמצד אור הג' הזה יש רת"ס בשלימות, ומצד אור העינים אין שם אלא ראש ותוך לכה, והסוף חסר.

ולפיכך בחי' יה"ו, שה"ס הראש והתוך עד הטבור נק' בשם פנים. משום שאור העינים מאירים בהם, אמנם בחי' ה' תתאה שה"ס מטבור ולמטה, שלא יצאה אלא מהסתכלות עינים באח"פ, נק' כלים דאחור, כלומר שאינם מאירים כי אור שיצא דרך העינים שנק' אור הא', אינו מגיע אליהם.

וזה אמרו, אב"ב בכאן עיקר הארתם אינו אלא דרך פנים, דהיינו כדאמרן, שאור העינים, נמשך רק בבחי' ראש ותוך, ועד שם נק' משום זה בחי' פנים כאמור, ואומר אמנם, אלא שמתפשט קצת הארה מאלו הנקודים וכו'. ומלבישין לא"ק מכל צדדיו ע"ש, והיינו בכח אור הג', שנקרא המסתכלות עינים באח"פ, שמשם נשלמים הכלים כמו בשורש הא' שמטרם עליות מ"ן, אמנם נבחן שהוא רק קצת הארה, משום שעיקר האור היוצא

מקום האונים שלו, אין לנו רשות לדבר בזה עכ"ל. ולפי"ו נמצא דכל העיס דראש של כללות הפרצוף, הנקי: גלגלתא, ועינים, ואח"פ, המה מתחילים מאונים, ונמשכים עד הפה. באופן, שבגלגלתא ועינים ה"ם אור האוון, וה"ם יוד דשם הויה, והאח"פ היוצאים, מלובשים כחוטם פה, באופן שאח"פ דכללות הפרצוף, כוללים לעצמם ראש ותוך, ונכתבים אמנם בכחי' ראש, מכה שורש הא' שמטרם עליית המין כנ"ל.

ומפה ולמטה, נמשך הגוף, שפ"ס ראשונות שלו היוצאים ע"י הסתכלות ב' מסטה למעלה על הטבור נקי חג"ת ותוך, ומטבור ולמטה נמשך הסוף, שנק' נה"י, כמ"ש בענפים הקודמים.

והנה אחת מוצא כאן, ב' ראשים: הא', הוא ראש הכללי המתחיל מאון, ומסתיים בפה, הב', הוא רישא דגופא, המתחיל בפה, ומסתיים בטבור, וכבר ידעת, שמצד שורש הב', בהכרת הוא, שכל ראש מתחלק לב' בחי', משום האח"פ שיוצאים לחוץ ולפי"ו, אחת מוצא רתיס בראש, שמעינים ולמעלה ה"ם ראש העיקרי, ואח"פ תוך, ומפה ולמטה ה"ם סוף. וכן בראש דגופא, להיותו גם הוא נחלק על ב' בחי' רות, וע"כ נעשה שם בחי' פי החוה, דמנקבי עינים ולמעלה ה"ם מחוה ולמעלה עד פה של ראש, וחווה הוא מלשון ראיה וחיוון, וה"ם רישא דגופא העקרי. ומחוה עד הטבור, ה"ם אח"פ דראש שיצאו לחוץ, ומטבור ולמטה ה"ם הסוף. והנה נתבאר לך, ב' בחי' רתיס: רתיס דראש, שנק' חכ"ד, ורתיס דתוך, שנק' חג"ת.

ועתה נבאר רתיס דנה"י, ונודע דאין כאן רק ע"ס דאוי"ת ממעלה למטה, שה"ם אור הנקבה, וא"כ צריך להבין איך נתחלק בהם ענין רתיס. ותבין זה, מסוד עליית המין כי לא עלה אלא בחי' ראש דנה"י, והוא באופן זה, כי כל מה שיש בחג"ת יש ג"כ בנה"י, כנודע לעיל, וא"כ יש שם ע"ס בחי' חג"ת נה"י, שהוא מכה התפשטות פה דראש דגופא לע"ס כהכמות שהלבישה ברישא דגופא, כמ"ש לעיל עשיה, ונמצא אשר בחי' ג"ר דע"ס דנה"י, המה שעלו לחיצוניות דעליון שהמה שנק' פנימיות. וז"ת דע"ס האלו, המה גשארו למטה שהמה נקי' חיצוניות. והנה אח"כ, ככה הוונג שעי' המ"ן, שחורו וירדו פנימיות התחתון בסוד ראש, כמ"ש לעיל ובפמ"ס ענף ט"ז אות ה' ע"ש, וא"כ נעשה שם בחי' ראש וגוף, אשר הגוף נכתן על תוך וסוף, דהיינו חג"ת נה"י, כנ"ל. והנה נתבאר רתיס דנה"י דא"ק.

והנה גם בחי' הראש דפרצוף נה"י דא"ק, בהכרת שנכתן ג"כ על ב' בחי': מעינים ולמעלה, ואח"פ, אשר מעינים ולמעלה ה"ם אור האוון דראש דנה"י, ואח"פ ה"ם חוטם פה דראש דנה"י לעיל בפרצוף חכ"ד וחג"ת, ע"ש וז"ס טבור, ויסוד, ועטרה, שני אלו ה"ם אח"פ, שטבור ה"ם און, ויסוד חוטם, ועטרה ה"ם הפה. ועל כן יש בראש דנצח הוד יסוד בחי' נסתר ובחי' נגלה, כי הכתר שה"ם אור האוון מקומו מהטבור עד סיומא דגופא דא"ק, ונמצא שנסתר בגופא דעליון בסוף דפרצוף חג"ת, ובחי' חוטם פה, שה"ם אח"פ היוצאים לחוץ, ה"ם ראש הגלוי, כנ"ל. ותרע, שה"ם יסוד ועטרה היוצאים לבר מגופא, שיסוד ה"ם אור החוטם, והעטרה ה"ם הפה, והבן זה.

אות ה' ובוה תבין, מה שנמתייע הרב מדברי התיקונים, וז"ל דשוי חר פרמא בין כתרלעה"ע וכו', שכבר נתבאר היטב, ענין תיקון הפרמא באלכסוגא, בענף ט"ז ט"ז, ובהקדמת אח"פ, שה"ם וזוג החיצוני שבעליון, לצורך הפנים של התחתון, בסוד מוחין דג"ר, דע"כ הוא באלכסוגא, משום רבולל כעצמו ב' הוונגים: וזוג

הגוף דא"ק, והם: א' מן הטבור, הב' מפי היסוד, ויוצאים דרך שם ב' הכלים. וכפי הראוי לומר, היה ראוי שיהיה ג' הכלים, כנגד ג"ר שקבל מאח"פ, כנ"ל, אבל, לפי שחסר אור און מן או"א, כנ"ל לכן ג"כ חסר בחי' ההבל מה שכנגד און, ולא יצאו רק ב' הכלים, שהם נגד חוטם פה לכה, אשר מהם קבלו או"א למעלה, וגם כאן למטה מקבלים מהם.

אבל אור הז"ת, שלא לקחו רק מן הגוף

וזוג הפנימי שנק' חוה, וזוג החיצוני שנק' טבור, וע"כ עמידת הפרמא הוא באלכסוגא, ממקום החוה עד מקום הטבור, וענין ב' הוונגים אלו פנימי וחיצוני. כבר נתבאר שם, בפמ"ס ובפנים מאירות, ברחבו והקצו ומשם דרשנו, וכאן מוכרת אני להגדיר כל הארוכות המתבאר שם, במלות קצרות, באופן, שאוכל לפרש עמם דברי הרב שבכאן, כי ענין פו"ח האלו צריכים להתויר עליהם, בכל מלה ומלה מדרושי הנקודות ושבחי"ב.

ובעיקר צריך לזכור המתבאר בשורש כל התיקונים החדשים האלו, שה"ם שיתוף מדת הרחמים בדין הנעשה בסבת ירידת נה"י דסיג למיה ובין הפנימים דא"ק, שנק' ג"כ נה"י הפנימים דא"ק, וידעת שנה"י הפנימים ה"ם נה"י דבחי"ד, כלומר, שהמסך שבכלי מלכות, יש בו העוביות דבחי"ד, אשר מעלה או"ת עד קומת כתר, ונה"י דסיג ה"ם נה"י שנודכנו לבחי"ב. שמעלה או"ת רק עד קומת הבינה, כמ"ש בפמ"ס בענף ג' עשיה, ואע"ג שכסוד הוונג עם או"ת, נמצאים הנה"י דבחי"ד, חשובים באין ערך על נה"י דבחי"ב, כי קומת הכתר הוא השורש והעצמות, ושאר הקומות דחוי"ב וז"ן, המה בחי' מלבושים וענפים אליו, אמנם צריך שתדע, שזהו דוקא בסוד הוונג, אבל בערך המסך עצמו נחשב בחי"ד למדת הדין הנסוד ששורשו מצמצום הא', משא"כ המסך דבחי"ג ובחי"ב, שהמה כבר מווככים מהעוביות דנקודה האמצעית, ונמצא שעליהם לא היה שם צמצום כלל, לפיכך המה סוד הרחמים, כמ"ש בפמ"ס בענף א'.

ותרע ג"כ שהבחן הזה שאמרנו בערך המסך עצמו, אינו נוהג באצילות, כי האצילות פירושו בכל מקום, אלו הע"ס היוצאים מכה הוונג על המסך שבכלי מלכות בסוד הסת"א, והאו"ת עולה ממטה למעלה, וכבר ידעת שממטה למעלה אין שום נפקא מינה בעוביותו של המסך, משום שאין העוביות יכול להתעלות למעלה ממקומו, אמנם בהתפשטות המלכות דאצילות לסוד הסת"ב לגמר כלים, ששם נמצא האו"ת יורד ממעלה למטה, ודאי שמגולה ג"כ העוביות של המסך, ולפיכך נכתן בשם גוף ובריאה, וידועה הו"ו אל יסוד מוכרונך.

ולפיכך בירידת נה"י דסיג לנה"י הפנימים דא"ק, הרי שנחתכר מדת הרחמים ממלכות דבחי"ב, כמדת הדין של המלכות דכתר שהוא בחי"ד, וצריך שתדויק באופן החיבור הוה ענין הפנימיות והחיצוניות כי הפנימיות אינה מתגלה לתחתונים, וזלת החיצוניות כמ"ש בענף ט"ז בפמ"ס, ווהו שהשמיענו הרב לעיל בענף ה', אשר נה"י דסיג נטמנו בפנימיות נה"י דא"ק הפנימים, עשיה באופן שמדת הרחמים היה בפנימיות, דהיינו

הוא היוצא דרך העינים, וע"כ נקי' משום זה בחי' אחרים וזהו שמסיים, אבל עיקר הארתם דרך הפנים, דהיינו כמבואר.

ודע, שכאן האבן פנה להבין ענין כלים דפנים וענין כלים דאחור, אשר הרב מאריך בהכנתם בכל המשך הדרושים. וצריך שתזכור את זה, אשר בחי' הרו"ת דכל מדרגה נקי' כלים דפנים, ובחי' הסוף דכל מדרגה נקי' כלים דאחור, והוא מטעם המבואר.

א' מן הטבור והב' מפי היסוד וכו': אור הטבור מניע לכתה, ואור היסוד לחוי"ב. ונתבאר זה לעיל בפמ"א בדי"ה וז"ש בתיקונים עשיה, אשר גם בראש הפרצוף דנה"י דא"ק שמטבור ולמטה, יש גם שם ב' זוונגים: פנימי, וחיצוני, שזוג הפנימי הוא בחי' גלגלתא וע"כ ש' הראש, אשר המלכות דשם הוא במקום הטבור, ומטבור עד עטרת יסוד ה"ם אח"פ דראש דפרצוף הוה, והוא בחי' זוג החיצוני דראש כמ"ש בענף הקודם בארוכה.

ולפיכך, פרצוף נה"י החיצון דא"ק, דהיינו הם הע"ס דנקודים, שמפה דראש דעליון שלהם אינם משיגים רק בחי' ו"ק, כמ"ש בפמ"ס בענף הקודם, הנה כל בחי' מוחין שלהם, המה מקבלים רק מפרצוף הנה"י הפנימי דא"ק הנזכר. ונודע שענין ב' הוונגים הנ"ל מוכרחין להמצא בכל ראש, וא"כ גם הע"ס דראש הפרצוף החיצון מתחלקים על ראש פנימי כסוד גלגלתא וע"כ, שהוא נקי' כתר דנקודים, והוא בהכרח שמקבל מפי הטבור, כי שם מקום זוג הפנימי דפרצוף הנקודים. ובחי' ראש החיצון, שנק' אח"פ שה"ם חוי"ב דנקודים, בהכרח שמקבלים מפי היסוד, כי שם מקום זוג החיצון בפרצוף הפנימי דנה"י דא"ק.

ג' הכלים כנגד ג"ר שקיבל מאח"פ, וכו': ענין ג' הכלים אלו, ה"ם התפשטות או"א בעצמם לאו"א עילאין ולישמו"ת, שאז נכלף בהראש ג' פרצופין: פרצוף הכתר שה"ם הקמין, ופרצוף או"א עילאין שה"ם הפתח, ופרצוף ישמו"ת שה"ם צירי, אמנם בחי' ישמו"ת לא יצא בנקודים, כמ"ש לקמן בסוד שבירת כלי הרעת, באופן, שאין כאן בראש דנקודים רק ב' פרצופין בסוד ב' הנקודות קמין פתח לכה. ומצירי ולמטה, נשברו, מפני שלא נכללו בכחי' הראש. וכמ"ש לפנינו בע"ה.

אבל לפי שחסר אור און מאו"א וכו' פירוש, דכבר נתבאר, שבחי' און דראש הע"ב, ה"ם זוג הפנימי שבראש הסיג שנפסק על השיבולת הזקן, ונמצא אשר בחי' ראש החיצון דסיג, אינו מקבל עוד סבחי' אור האוון. וזלת מחוטם פה דע"כ, שה"ם גופא דע"כ המלובש בראש הס"ג, ואור החוטם שה"ם הז"א שלמעלה מטבור דגופא דע"כ, מסתיים בטבור כנודע. ולפיכך

דהיינו נהי' דס"ג, ומדעיד היה בחיצוניות דהיינו נהי' הפנימים דא"ק, שהם נהי' דכח' וכחיה, ותדע שזווג הזה נק' וזוג הפנימי, שנתבאר בענף מ"ו, ששקומ' מעינים ולמעלה, והי' הראש העיקרי דכל פרצוף והי' הויה דעיב בכל הפרטים דרת"ם דכל מדרגה, והנוק' של וזוג הזה נק' בכל מקום איסא עילאה או בינה, כמ"ש שם בארוכה והי' תיקון האצילות בסוד י"ג, כמ"ש שם עשיה.

ונתבאר שם, דענין התיכור הזה נק' תיקון מ"ן, ונק' עצום נהי', והוא משום דהנופין דכלהו מדרגות נתמעטו מדרגת עצמם ויצאו לחוץ מהדרגא שהיו בהם, מקודם המ"ן, והיה זה מסכת התעלות הווג למקום נקי עינים בסוד הסתיא, ונמצא שנתעלה האצילות דכל מדרגה למעלה מעינים, והאח"פ שהיו עד כאן בבחי' ראש ואצילות הרי שיצאו, לבחי' בריאה, שכבר המסך שבכלי מלכות למעלה מאזנים, והאוי"ח מניע להאח"פ מסעלה למטה, ונמצאים האח"פ בבחי' הגי' דגופא, והגי' דגופא ירדו לבחי' נהי' עד הסבור, ומטבור ולמטה נתרקן כל האור, ואפי' כח ע"ם דנהי' נסתלקו משם, כמ"ש עשיה, וזה הי' בכל מדרגה דראש תוך סוף, כמ"ש שם באורך.

ועיב אנו מבחינים שפנימיות דתחתון עלה לחיצוניות דעליון, ונעשה לחיצוניות שם, כי בחי' הגי' דכללות עלו לאח"פ דראש להיות האח"פ אלו געשו לבחי' בריאה והגי', ומסילא יכלו גם הגי' דגופא לעלות לאח"פ, להיותם עתה בחי' אחת. ועד"ז בכל פרט מרת"ם, כי כל תחתון נבחן לגוף כלפי עליון, ובכל גוף יש בו תוך וסוף, דהיינו הגי' נבחן לרישא ונהי' מטבור ולמטה אשר ההגי' נבחן לרישא דגופא, והנהי' לגופא דגופא, כמ"ש שם, ולפיכך אחר שנחלקו הגי' הכללי לבי' בחי' על החוה, דמחזה ולמעלה שהי' כתר וחכמה, הי' אצילות החדש, ובחי' וזוג הפנימי דרישא דגופא, ובינה וזוין נעשה לבחי' גופא דגופא, כמו נהי' דכללות, דהיינו בריאה דגופא.

ולפיכך גם גי' דנהי' דכללות, נמשכו ועלו אל בינה וזוין דהגי' דכללות, כי הם עתה ממש בחי' אחת. ועד"ז בפרטי פרטות, ונודע שרק בחי' גי' דתחתון עלה, שנבחן גי' בסוד כתר ואוי"ח עילאין שבתחתון, דהיינו בחי' הראש העיקרי שבתחתון שנק' עיב שבו, דהיינו מסוד הנהי' דבחי' שקומתו עד הכתר כניל, והבן היטב, אמנם התוך והסוף שלו, שהם אח"פ דתחתון, ומבחי' פה ולמטה דתחתון, נשאר במקומו, שוה נק' חיצוניות ובחי' בריאה דתחתון, כניל, ואלו אינם יכולים לעלות לעליון, כי שפלים הם ממנו והבן היטב, גם נתבאר שם אשר אלו הגי' דתחתון שעלו געשו חיצוניות כהעליון, באופן אשר בחי' כתר ואוי"ח דתחתון הנק' אצילות דתחתון מלבישים על בחי' אח"פ דעליון, כלומר על בינה וזוין דעליון הנק' בריאה דעליון, ונמצא נהי' דבריאה בפנים, ונהי' דאצילות מחוץ, ולפיכך נק' סוד העלית תיקון אצילות, משום דנהי' דאצילות נעשים לחיצוניות על נהי' דבריאה, וכל המגולה לחוץ הוא השולט, כניל, והבן זה.

ובזה תבין דברי התיקונים דף ו' ע"א, וזיל ומסעל לרקיע אשר על ראשם במראה אבן ספיר דמות כסא, דא אבן ספיר דמתכסיא ואיהו לעילא ונתחת רגליו כמעשה לבנת הספיר כנוונא דא ג' נקודה דא הוא כגון תולם לעילא, כתר עליון דרכיב על חוי"ב ייה, ותחת רגליו וכו' דא חיריק, ודא מלכות, והארין הדום רגלי, תחות ייה, עשיה. עי"ש קמין רקיע וניצוין דאינון יין קומין דכל נקודין וכו'. עי"ש קמין רוא דמחשבה

הנוף ולמטה, שהוא מסוים שכולת זקן ולמטה, כניל, לכן גם כאן, לא יש להם הכלים להאיר להם, אבל נרמזו בסוד ויפוזו זרועי ידיו, שהוא סוד יוד טפין דאודריקו מבין הצפרנים, כנוצר בתיקון ס"ט, כנודע כי הם עצמם הם בחי' המלכים, כי הנה ביטול המלכים היה לפי שלא נתקן עדיין כחדא אדם, דכר ונקבא.

וזהו עצמו, סוד טפי הזרע של יוסף שיצאו בלתי נקבה, אלא מוזכר לחוד, והם הם יוד הרוגי מלוכה, והבן מלת מלוכה, כי הם ממש אלו הז' מלכים שנשכרו כליהם וגופם. והסיבה היה גי' כ, לפי שהיו בלתי תיקון דוי"ג, עד שבא הדר מלך הח', ואז נתתקנו. וזה גי' כ סוד מ"ש במס' שבועות פ"ג, מי שאמרה לו אשתו בשעת תשמיש נממאתי ינעוץ צפרניו בקרקע, והזרע יוצא דרך צפרני רגלים ויפרוש באבר מת.

והנה הכלים הראויים למלכים אלו הז' יצאו דרך צפרני רגלים, ואע"פ שהצפרנים הם יוד, והנקודות שנשכרו אינם אלא ז"ת לכה, כניל.

הענין

דמחשבה עילאה ותתא, נקודא ברשות בעלה דאיהי' רקיע, וכו', עשיה. **ותבין** דכריהם זיל כמה שנתבאר בסוד ב' וזוגים הנ"ל אשר וזוג הפנימי בסוד נהי' דעיב הכולל רק כתר וחכמה, דהיינו מעינים ולמעלה, הי' נהי' דבחי' י, ומכונה: בשם נקודה. או יוד, או ניצוץ וזוג החיצוני, הכולל לאח"פ היוצאים לבר מרישא, בסוד נהי' דס"ג שהם מרת הרחמים המלבישים על מדהי' הי' רקיע, דהיינו הפרסא, והי' תיקון הכריאה והי' הוא המצוירת באלכסון בה"א, כזה דהיינו כתמונת הפרסא המושככת באלכסון מחוה עד הסבור **וכבר** נתבאר בענפים הקודמים, שמעת ירדת נהי' דס"ג למה וב"ן דא"ק, ונשתתפו מדהי' בדין כי נקודה דבחי' י שהי' מדהי' גכללה בנקודה דבחי' י, שהי' מרת הרחמים, הרי שנשארו כך לעולם בסוד ותלכנה שתייהם יחדיו, וכמ"ש במרשבי' בראשית, דלית לך נקודה דלא תהא כלולה בחברתה ע"ש, וכל ההבחן שיש להבחין בהם הוא רק בחיצוניות ופנימיות, דאם נקודה דבחי' י במגולה ונקודה דבחי' י בפנימיות, הרי כל השפע נמצאת בסוד מדהי' י, ואם הנקודה דבחי' י בפנימיות, ונקודה דבחי' י לחוץ, או שולט מדהי' כמ"ש לעיל.

והי' ב' הנקודות השורשיות שנק' קמין פתח, שהי' ב' הווגים תאמורים, שהקמין הי' וזוג הפנימי על נהי' דבחי' י, כלומר שבחי' י בפנימיות ובחי' י בחיצוניות ע"ד שהיו בשורש המ"ן אשר נהי' דס"ג בא בפנימיות

ולפיכך העי' דנקודים, שהמה בחי' התפ"ב דראש הס"ג הנ"ל, הרי הרחמים שלהם מקבלים דרך המלכות דראש הס"ג, מכל הבחינות הנמצאים כראש הס"ג, שכן המלכות משפעת למטה בכל הקומה שאוי"ח שלה עולה ומלביש למעלה, כנודע, אמנם, כל בחינה מחויבת לקבל מהבחי' שכנגדה כהראש, כתר דגופא מכתר של ראש, וחוי"ב דגופא מחוי"ב של ראש, וז"ת דגופא מז"ת של ראש.

ולפי"ז נמצא, שגם בגופא דס"ג אין בחי' אור האזון מניע לחוי"ב, לחיותם למטה מפרסא דכתר, ואין בהם אלא הארה מועטת מאור האזון, והוא מכה אור הגי' המוזכר בדברי הרב בענף מ"ו, שנק' הסתכלות עינים באח"פ, שמכה אור הזה נחשבים גם האח"פ דראש, לבחי' ראש בשוה עם הגלגלתא ועיב, כמ"ש שם בפס"א ובפס"ט.

ולפיכך לא יכלו החוי"ב להתפשט בעצמם לבי' וזוגים: פנימי, וחיצוני, כי היה חסר להם אור האזון, שהי' המלכות דזוג הפנימי כניל, ולכן לא היה בהם רק מבחי' זוג חיצוני לכה, ולפיכך לא יצא כאן בחי' ראש הגי' שנק' ישמיות, כי חוי"ב בעצמם היו בבחי' חיצוניות, דהיינו, אבא מבחי' חוטם, שהי' יש"ם, ואימא מבחי' פה, שהי' תבונה, והבן.

לבן גם כאן לא יש להם הכלים וכו': כמ"ש בענפים הקודמים, שאור האזון. הי' יוד דהויה ועיב ומשום התחלקות הראש עצמו לבי' בחי', שהם ראש ותוך, וירד פה דראש לבחי' טבור. דהיינו לבחי' הסת"ב, לפיכך נפסק אור האזון בשכולת הזקן, ואינו מאיר לגופא, דהיינו משכולת ולמטה, שמשם לקחו ז"ת.

אבל נרמזו בסוד ויפוזו זרועי ידיו וכו'. משמענו בזה, שסיבת השבייהי' היתה מפני שהכלים האלו דנקודים יצאו בחוסר סוף, ולא היה להם מסוד אור העינים וז"ת ראש ותוך לכה, כמ"ש בענפים הקודמים ובפס"ט כאן, שמעינים ולמעלה דראש הנקודים היה בחי' ראש וכתר, אמנם האח"פ דראש הנקודים כבר הי' בבחי' תוך וחגי' דגופא, ונמצאים ז"ת כולם שמפה ולמטה כבר היו בבחי' סוף כמ"ש בענפים הקודמים, וז"ש ויפוזו זרועי ידיו, דהיינו החגי' שלמטה מפה, דנק' ידים, כנודע, ויח' עוד לקמן בע"ה.

שלא נתקן עדיין כחדא אדם דז"ג וכו' ענין דוי"ג הי' תיקון קוים, הנמשך מסוד השיתוף דמדהי' בדין, שהי' האור היוצא דרך עינים, כמ"ש בענפים הקודמים, ומאחר שלא הי' להם מבחי' אור האזון, לכן לא יצאו תיקון קוין בז"ת, אלא היו בבחי' קו אחד זה למטה מזה, ולכן נשכרו כמו שהארכנו בפס"ט עשיה.

בפנימיות דנהי דאיך, ונגנוו זשו, כמיש בענף מ' בפמ"ס, ועיכ המה סוציאים בווג עם האוי עים בקומת כתר כי כל המגולה הוא השולט, כאסור, וכוה תבין ציור של הקמין אשר הוא יוד ון מלמעלה, כוה ד אשר הן שמלמעלה היס נהי דבחי"ג הגנויים שם וכל שמלמעלה יורה שהוא בפנימית והנקודה שמתחת הן ה"ס נהי דבחי"ד המתגלה לתחתונים, כלומר, שהוא מלכשת על בחי"ג, והכן היטב.

אות ד וכוה תבין מ"ש בתקוני זוהר המובא לעיל, וז"ל קמין, רוא דמחשבה עילאה ותתא וכו' ותבין ע"פ המתבאר בפמ"ס בענף ב' בכיאר השם הוה, שהוא גדר של התיכור דמדה"ר כדון, ונקודה דבחי"ב שה"ס בינה, מכונה בשם של הנקודה דבחי"ד שנק' חשבון, ומתוך שנתחברו זה כוה נקראים בשם מחשבה, ע"ש. וזה אמרם ז"ל, אשר הקמין ה"ס מחשבה עילאה ותתא כלומר שכולל ב' הווגים: הן הווג דנהי דבחי"ד שה"ס וווג הפנימי דגלגלתא וע"כ שנק' מחשבה עילאה והן הווג דנהי דבחי"ב, שה"ס וווג דאחי"פ הנק' מחשבה תתאה. וז"ש נקודה ברשות בעלה דאיהו ד רקיע, כלומר, דהרקיע ה"ס הפרסא שבאלכסונא, שמים עליונים זכרים ממעלה לפרסא, כוה ז' ומים תחתונים נקבות למטה מפרסא כוה ז', כי למטה מפרסא הוא רשות הנקבה ולמעלה מפרסא רשות הוכר, כמיש עינים לעיל בפמ"ס ט"ז אות ד' עש"ה. וזה שמדייק התיקונים להשמיעונו, שסוד הנקודה שבקמין אינה בחי' הנקודה שמתחת הפרסא ששם רשות הנקבה אלא בחי' הנקודה שממעל להפרסא ששם רשות הוכר. וזה אמרם, נקודה ברשות בעלה, והכן היטב.

ונתבאר לעיל אשר מווג הפנימי לא הגיע התיקון אלא לבחי' אצילות דכל המדרגות, דהיינו מעינים ולמעלה, אבל לבחי' מעינים ולמטה אדרבה נעשה שם צמצום נהי, כי האחי"פ ירדו לבחי' כריאה דראש דהיינו תגית דגופא, ותגית דגופא, ירדו לבחי' כריאה דגופא דהיינו נהי דגופא, והנהי דגופא, נשארו בלי אור כנ"ל, ע"ש. ואלה הם דברי התיקונים המובאים לעיל, אשר קמין היס רקיע וניצוץ דאינון ין קומין דכל נקודין, פירוש אשר כל בחי' הגופין נעשה בהם עינין הצמצום הנזכר שכל אחד ואחד אבד מדרגתו הקודמת, דאחי"פ דאצילות נעשו לכריאה וכו' כנ"ל, ולא נשאר בכל אחד רק י"ס דאחי"פ כי הג"ר שהם כתר ואויא המכונים גלגלתא ועינים עלו לאחי"פ דעליון כנ"ל ע"ש. וזה אמרם שהוא קומין דכל נקודין דהיינו הגופין כנודע, דהראשים נק' מעינים והגופין נקודות, כמיש בענף ה' ע"ש, וזהו שאמר הרב לעיל בענף י"ד וז"ל, אבל בתחילה היו בבחי' הטעמים שהם כתר שהוא קמין כי האורות היו קמוצים ומתומים. ודנה נתבאר היטב סוד הקמין, שה"ס וווג הפנימי, שנקודה דבחי"ג בפנימיות דנקודה דבחי"ד, שה"ס תיקון האצילות, דהיינו הראשים העיקרים דכל מדרגה שנק' כתר, ועתה נבאר סוד הפתח, וכבר נתבאר לעיל בענף ט"ז בפמ"ס, אשר אחי"ב נעשה על המין שעלו בחי' וווג חיצוני כפה דאחי"פ, מכח שורש הא', אשר האחי"פ נחשבים לבחי' ראש ואצילות, שמקום הווג הוא כפה, ונתבאר שם, אשר ככת וווג הזה חורו וירדו החיצוניות דעליון, ונעשו פנים לפנימיות התחתון, עש"ה. ותבין אמנם, שבסוד הזה נעשה התהפכות, דמה שהיה בעליון סגולה לחוין, נעשה בתחתון פנימית, ומה שהיה פנימית בעליון נעשה בתחתון למגולה לחוין.

ותבין זה מסוד העליה, כי נתבאר אשר ג"ר דתחתון שה"ס נקודה דבחי"ד, עלו והלבישו על אח"פ דעליון שה"ס

הענין הוא, כי גם יש ב' מיני אחרים דאוי"א שנשברו, הרי הם מ' בחי', והעשירית הוא, כי גם מן הכתר היה בו קצת פנים, כמיש לקמן בע"ה, והוא בחי' נהי שלו, שנכנסו והיו בסוד מוחין לאוי"א, וגם הם נשברו, הרי הם יוד בחינות, כנגד יוד הכלים שיצאו מצפורני רגליו.

וכל בחי' יציאת אלו היוד הכלים דרך צפורניו, היו כולם לסיבת חסרון קבלתם, מאור האוון העליונה, כנ"ל, ולכן סיבה זו גרמה לכל זה, ולביטול המלכים.

ונחזור לעיל, כי הנה בארנו, שהנקודות נחלקים לשלשה חלקים: העליונים, על האותיות כמו החולם, ובאמצע, כמו השורק, ותחתונים, כמו שאר הנקודות.

והנה נקודת החולם, הוא ההבל היוצא מן הטבור, אשר שם עומד הכתר, כנ"ל, לפי שהכתר איהו חולם על הת"ת, כנודע, כי עיקר חולם הוא בת"ת דאי"ק, אמנם נעשה כתר לנקודות, וז"ש בתיקון ה', כי חולם כתר כאתון, כנודע.

וניקוד שורק בואו שנק' מלאפום, שהוא באמצע, הוא ההבל היוצא מן היסוד לאוי"א, ונחלק לב', כי הנה נקודת השורק, ואו, ויוד באמצע, והנה יוד של שורק, הוא לאבא הנק' יוד ראשונה של השם, והואו של שורק, הוא אל אמא, להוציא ולהוליד הוי"ק דז"א, וזה בחי' הואו הזו שלוקחת אמא.

וגם שה"ס נקודה דבחי"ב, ולפיכך נעשה זה התיקון שבת"ד יהי לחיצוניות רק באצילות, בסוד העליה, אמנם בסוד התורה להתחתון, נמצא אשר ג"ר דהתחתון שבו רק למקום כבתחילה, שהיו שם פנימיות, ואחי"פ דראש התחתון נעשו עליהם חיצוניות כי כן היה מצבם במרם העליה, כי כל ג"ר וראש נחשב לפנימיות, וכל חג"ת וגוף נחשב לחיצוניות, כלומר המגולה כלפי התחתון, כמיש שם. והכן היטב סוד התהפכות הוה, שה"ס הגילוי דמדה"ר, ונגיוו דמדה"ר להיפך מסוד הקמין שהן כגניו והנקודה בגלוי, שה"ס הפתח, כפי פתח דברוך יאיר, כי בו נפתחו המאורות שהיו קמוצים מתחילה בשעת העליה לווג הפנימי לסוד הכתר והקמין, שמשם לא הגיע כלום לתחתונים, ואדרבא שנסתמו המאורות, וכל מדרגה יצאה לבר ולחיון מהדרגא שהיתה, כנ"ל, כמיש בתיקונים, וז"ל קמין מסטרא דכתר, דמתים במחשבה, דלא ידע בר נש מה דאית כגויה וסאן דאיהו מלגאו פתים במחשבה, עילת העילות קרינין לה

ולכן סיבה זו גרמה לכל זה ולביטול המלכים וכו': הנה אור האוון, ה"ס יוד דהויה כדברי הרב לעיל בענף י"ד, וה"ס מלכות דעליון המתלבש בהתחתון, כמיש בענפים הקודמים אשר המלכות דנקבי עינים שה"ס נק' דמילוי יוד, נכללת מכח עליית מ"ן בבחי' המלכות דפה, שהוא השורש וראש לפרצוף התחתון, וכוה נמצאת בחי' העיב דכל מדרגה נדקת ויוצאת להמדרגה של התחתון ממנו, באופן, שבחי' ע"ב דראש העי"ב נדחק ויצא לבחי' ראש הס"ג, אשר מקודם עליית המ"ן לא היה בו אלא בחי' מלכות ופה דראש העי"ב, שה"ס כ"ן דעי"ב, אמנם מכח עליית מ"ן שנכלל המלכות בנקבי עינים, הרי המלכות דחכמה הזו שמורה י"ד, נכללת כהכרח בשורש הס"ג שממטה לפה, כמיש כאן בפמ"ס, וז"ס יציאת עצמות דעליון שפירושו ע"ב דעליון, לראשו של המדרגה התחתונה, וזכור זה.

וכמו שחלק מסוד העצמות דראש, נשפץ ונמשך לראש דחג"ת, שה"ס ראש הס"ג כנ"ל, ער"ז חלק מעצמות של החג"ת נשפץ ונמשך לראש דנהי, והיינו ג"כ מטעם הנ"ל, כי הפה של ראש הס"ג דהיינו הטבור שכת"ת דאי"ק, נמצאה מכח עליית המ"ן שכלולה מבחי' הנקבי עינים דס"ג, שה"ס ע"ב דס"ג ועצמות של הס"ג ונמצא פרצוף הנחי' שהוא התפ"פ דראש הס"ג דהיינו התפשטות הטבור, הרי שכלול ג"כ מע"ב דס"ג שבנקבי עינים דס"ג. והנך מוצא, שגם חלק מעי"ב דס"ג, נשפץ ויצא למקום דרגת פרצוף הנחי' שמטבור ולמטה.

וכוה תבין, דאחי"פ שאמרנו שכללות הפרצוף שיצא דרך נקבי עינים, אשר אין לו אלא ראש ותוך ונפסק על הטבור, באופן, שמטבור ולמטה אין שם, זולת בחי' עים הנמשכים משורש הא', שנק' הסתכלות עינים באחי"פ, שיש בהם ב' גרעונות: הא' שהמה ריקנים מאור, כי האור נמשך עתה רק מבחי' נקבי עינים. ובחי' מיעוט הכי הוא, שהכלים שבהם אין בהם כל התיקונים הגדולים הנמשכים מסוד השיתוף דמדה"ר, כדון, כמיש בפמ"ס, ועכ"ז, צריך שתדע אשר יש בהם בחי' אור וכלים בסוד המלכות דחג"ת המתלבשת בהם, שכולל ג"כ בחי' העצמות דחג"ת, שמבחי' המלכות דנקבי עינים דחג"ת, שבסוד זה נמשך בהם בחי' אחי"פ דחג"ת, כמו שנתבאר בשבולת הזקן, שמכח שנכללת שם המלכות דנקבי עינים, נמצאת השבולת כלולה מאחי"פ דראש ע"ב, וער"ז גם בחי' מלכות דחג"ת המתלבשת בראש דנהי, שכלולה מאחי"פ דעצמות הס"ג, והם בחי' אור וכלים דפנים, להיותם מבחי' למעלה מטבור והכן היטב.

והנה עצמות דעליון הנשפץ במדרגת ראש התחתון

לה ע"כ, והיינו כדאמרן, שבסוד העליה דהיינו לתיקון האצילות והכתר דכל מדרגה, נמצאים התחתונים קטנים וסתומים, אמנם משם נמשך זווג החיצוני שנק' בקיעת הפרסא, שה"ס הפתח, וכל התחתונים נפתחים במחין דג"ה, וזה אמרם ז"ל, עילת העילות קרינן לה, פירוש דכל ראש נק' עולה לגוף, והטעם מפני שהאוי"ה מטטה למעלה ואין בו אלא שורשי כלים לצורך הגוף, אמנם הקמין הנוכח איננו נחשב לראש ועילה לגוף, כי מסנו אינו מגיע לתחתונים כנ"ל, אלא מסנו נמשך סוד הפתח, שה"ס זווג החיצוני שעל הרקיע, שנק' פרסא ונמצא שהיא רק עולה וראש לראש הב' שנק' פתח או חוי"ב שהם משפיעים להגופים שמפרסא ולמטה וע"כ נק' הקמין עילת העילות, ובוגדרים בשם הוה כל כתי' זווג הפנימי הנמצאים בפרטיות המדרגות, כמ"ש בפמ"ס ענף ט"ז, אשר אחר שמתפשטים ע"ס דראש מזווג החיצוני שנק' פתח, ובכתי' אח"כ השבים לראש מ"ס גם הם בהכרח שמתחלקים על ב' זוגים: פנימי וחיצוני. שאז נכתן הפנימי לאוי"א עילאין, והחיצוני לישסו"ת, כמ"ש שם בסוד ג' התינ שבה"ר דהויה דס"ג הכולל.

ואלה הם דברי התיקונים שבביא הרב כאן, דשוי הד פרסא בין כתר לעילת העילות, שמפרסא ולמעלה ה"ס הקמין והוא הנקרא עילת העילות, ומפרסא ולמטה ה"ס הפתח. אמנם הפתח עצמו ג"כ נכתן על פנימי וחיצוני, אשר הפנימי ה"ס הכתר דנקודים שמתחת הפרסא, והחיצוני ה"ס חוי"ב. ועי' כאן בפמ"ס.

ובזה תבין דברי התיקונים הנ"ל, ומפעל לרקיע אשר על ראשם כמראה אבן ספיר דמות כסא, דא אבן ספיר דמתכסיא, ואיהו לעילא כנוונא דא ע"כ. פירוש, שהרקיע שה"ס הפרסא נק' כסא, כמ"ש בפמ"ס בענף הקודם ונק' כסא. משום דנקודה דכתי' הרחמים מתכסיא שם כלומר שנמצא בפנימית דנקודה דמה"ד ונמצא מרה"ד שולט בגלויה, וה"ס הכתר ועילת העילות, דהיינו הראש העיקרי. וזה אמרם ז"ל דא אבן ספיר דמתכסיא ואיהו לעילא, כלומר, שהפרסא מכסה עליהם בסוד הרקיע המכדיל בין מים למים.

וזה אמרם ותחת רגליו כמעשה לבנת הספיר כנוונא דא כלומר, שמפרסא ולמטה נמשך ראש הב' שמוזוג החיצוני דהפרסא, שנק' פתח כנ"ל, שה"ס חוי"ב אשר בהם מתהפכים הנקודות, שנקודה דכתי"ד בפנימיות ונקודה דמדת הרחמים בגלויה, אשר משום זה המה מאירים להגוף שנק' ז"ת, כאמרם ז"ל, נקודה דא הוא כגון חולם לעילא, כלומר שמשמיענו בזה, שגם הראש שמתחת הפרסא נכתן על זווג פנימי וזווג חיצוני, שהפנימי ה"ס כתר עליון, והחיצוני ה"ס י"ה, דהיינו חוי"ב.

אות ח' וכוה תבין דכרי הרב וז"ל, והנה ב' הכלים יוצאים מתוך הגוף דא"ק והם: א' פן הטבור, הב' ספי היסג, ויוצאים דרך שם ב' הכלים, ולפי הראוי לומר היה ראוי שיהיה ג' הכלים וכו'. פירוש, כמו שמתבאר בתיקונים שיעקר הכתר שה"ס ממעל לפרסא הנק' עילת העילות. ה"ס אבן ספיר דמות כסא, שמתכסה מהתחתונים והבל הוה ה"ס האון כמ"ש לעיל עש"ה, ואינו יוצא אלא ב' הכלים, א' פן הטבור, דהיינו כמ"ש בתיקונים, דנקודה שמתחת הפרסא כוה ה"ס חולם לעילא כתר עליון דרכיב על חוי"ב, והיינו הבל הטבור ונכתן לבתי' זווג הפנימי דחוטם פה דכללות, דהיינו מטה שמתחת הפרסא, והבל הב' הוא הבל היוצא מפי היסוד, שה"ס הפתח, שמשם באו המוחין לאוי"א דנקודים, כמ"ש והולך.

וזה אמרו, שהו"ת לא קבלו שום הבל וכו', והיינו כמפורש

וגם טעם אחר, כי הנקודה שהיא ענין יוד שבשורק, היא יותר עליונה, וממנה יונק אבא דנקודים, והואו של השורק שהוא אות ואו, ממנו יונקת אמא דנקודים. כנודע, כי נקודות חכמה, ואתוון בינה. וז' נקודות תחתוניות עם ג' בחי' שהם: א', נה"י של הכתר, וב' אחוריים דאוי"א, הרי הם יוד אלו, שיצאו דרך צפורני הרגלים, ואין כונתנו לומר שאלו הם הנקודות עצמן, רק שמכל אלו הבלים יצא אור אל יוד נקודות. שיצאו דרך העין, כנ"ל, וזכור זה.

והנה יש בזה מקום שאלה, והוא כי לעולם היסוד הוא בחי' הדעות, כי הרי מצינו שהיסוד דאימא הוא דעת דז"א, וכן יסוד של זה הא"ק הוא דעת הנקודים, וא"כ איך יונקים או"א מהבל היוצא מיסוד א"ק, הנ"ל.

והתשובה הוא, כי בחי' היסוד לעולם הוא גבוה למעלה מב' פרקין עילאין דנה"י, כנראה בחוש, ומבשרי אחזה אלוה, וא"כ מוכרח הוא שהדעת יהיה גבוה למעלה מאבא ואמא, וכן היה הענין כאן.

אבל שם בז"א, אינו כן, לפי שכשהבינה נכנסה בו לתת אליו מוחין, היא

כמפורש בתיקונים ותחת רגליו וכו' דא חיריק ודא מלכות, והארץ הרום רגליו תחת ז"ה, עכ"ל.

ובכדי לבאר דברי הרב שבענף הוה, מוכרח אני עוד לגלות טעם, מענין התלכשות חיצוניות העליון בפנימיות התחתון, וצריך שתדע שיש ב' דרכים בהשפעה: הא' הוא, מעליון לתחתון ע"ד שנתבאר עד הנה, שכל תחתון מקבל מטה דראש של העליון שלו. הב' הוא, מהפנימי לחיצון שענין השפעה הוה צריך ביאור רחב. וכבר נתבאר לעיל בענף ט"ז, אשר מכל זווג יוצא ב' פרצופין: פרצוף פנימי, ופרצוף חיצוני, כמו שהארץ שם הרב, ונתבאר בפמ"א ובפמ"ס שם, אשר ס"ג הפנימי מתחיל מאוון דע"ב, והוא משום שנתעלה כתי' המלכות שבפה דראש הע"ב, למקום נקבי עינים נמצא ממילא גם הס"ג הנמשך ממלכות הוה, שהוא ג"כ נתעלה למקום האח"פ דע"ב, אמנם בחיצוניות לא נתגלה זה, אלא שנשאר הלכשת הס"ג כמקודם זה, דהיינו רק מטה ולמטה דע"ב.

וההבחן ביניהם רב מאד, כי מתוך שכללות הפרצוף היוצא מהעינים מסתיים למעלה מטבור, נמצא בהכרח אשר הע"ב של זה הפרצוף שקופתו קצרה, כי נשלם למעלה מבתי' הסת"ב דפרצוף, ונמצא בהכרח שנכתיים בפה של ראש, כי שם נעשה כתי' הסת"ב והמלכות דמלכות, כמ"ש שם, ולפיכך נמצא אשר הס"ג החיצון, אין לו מבתי' ע"ב אלא סוד שכולת

התחתון, המכונה שכולת, מכונה ג"כ אור האוון בסוד יוד דהי"ה, כלומר, שהיות שהתחתון יורש המלכות דנקבי העינים, ממי"א יורש עמה גם כתי' אח"פ דראש הנמשכים מהמלכות הוה, וכבר ידעת שהיא כל מהות האור וכלים דפנים הנמצאים בפרצוף הנקודים שטטבור ולמטה, כי זולתו נמצאים הכלים בכתי' אחר, ולא פנים, כנ"ל. וזה אמרו, שסיבת יציאת אלו היוד הכלים דרך צפרניו היו כולם לסיבת חסרון קבלתם מאור האוון וכו'. כלומר שעד כמה שהיה אור האוון מגיע, היו הכלים מתוקנים וראויים להאור דיסוד א"ק, אמנם מפה של ראש הנקודים ולמטה, שהוא בערך למטה משכולת דנקודים, כבר כל"ה שם כתי' אור העינים כנ"ל, ואין בהם רק קו אחד ופרודות, ובכתי' אור, וע"כ נשכרו כי לא היו מסוגלים לעמוד כאור הגדול דיסוד א"ק, ובפנים מסבירות כאן הארכנו בזה עש"ה.

וגם טעם אחר שהנקודה וכו' היא יותר עליונה וכו': והכן, אשר ב' הטעמים נבחנו בהם יחד, אלא הטעם הא', הוא נוהג בכתי' המוחין הנמשכין מאוי"א וישסו"ת האלו אל הז"ת, כי או"א משפיע לחגית דנקודים, וישסו"ת משפיע לנה"י דנקודים, כמ"ש בע"ח ש' ט' פ"א, ולפיכך מכנה שניהם בכתי' אותיות, אלא אבא אות יוד דהויה שה"ס מוחין דאבא שכז"א, ואימא אות וז"ל, שה"ס מוחין דאימא שכז"א, כי הז"ת ה"ס האותיות.

וטעם הב' הוא בהבחן או"א וישסו"ת כשהם לעצמם, שאז אבא מיוחס להנקודה שבשורק, ואימא אל הך שבשורק, וטעם הדברים תבין, כמ"ש כאן בפמ"ס, בסוד רקיע וניצוץ, אשר משני הבחי' האלו נצטרפו כל התמונות של הנקודות, כמ"ש בתיקוני זוהר והארכנו בהם בפמ"ס עש"ה, ותוכן הדברים שכל ענין הנקודות שורשם והתחלתם ה"ס תיקון המין מנה"י דס"ג שירדו לנה"י דכתר שנס' נה"י הפנימיים ונגנוו בהם, כמ"ש הרב לעיל בענף ח', ונתבאר לעיל שה"ס השיתוף דמרה"ד ברין, שנה"י דס"ג ה"ס מדת הרחמים, ונה"י דכתר ה"ס מדת הדין, ולפיכך מכונים הנה"י דס"ג בשם רקיע, או ר', או פתח, ונה"י דכתר, בשם ניצוץ או יוד, או נקודה.

ועיקר ההבחן בהמין הכפולים האלו, הוא בפנימיות וחיצוניות, כי כל שכחיצוניות, הוא הנגלה והוא השולט ומשפיע לתחתונים, כמ"ש לעיל. גם נתבאר, שבביאת המוחין מעליון לתחתון המה מתהפכים, דהחיצוניות והמגולה בהעליון נעשה מטיר וגניו בתחתון, עש"ה. ובפמ"ס כאן כי כן כיו"ל לן הרב בעץ חיים בענין ההבחן המוחין דאוי"א, עש"ה. וזרע, שזהו ממש, נוהג ככל פרט מרת"ס דכלהו המדרגות, כמו שאבאר במקומו. וכבר ידעת, שתחילת חיבורם של המין, נגנוו נה"י דס"ג ונגלו נה"י הפנימיים, דהיינו מדה"ר

שכולת בלבד, משא"כ הסיג הפנימי, הרי שיש לו כל האת"פ דע"ב, כי הוא נמשך ועלה לשם, והוא מלביש עליו סבחיין כנ"ל.

ותדע שוהו השורש לגיר דתחתון, העולים ונעשים חיצוניות לעליון, וזוה תבין מה שמדייק הרב ואמר, אשר רק פנימיות התחתון, הוא העולה, והיינו כדאמרן אשר רק פרצוף הסיג הפנימי הוא שעלה עד האת"פ דע"ב, ולא כלל פרצוף סיג החיצון, כי הוא נשאר על מקומו מתחת פה דראש הע"ב, ונתבאר לעיל, אשר השכולת הוא סוד הפרסא שמכין הע"ב, להסיג, דע"כ הוא בסוד הרקיע המבדיל בין ע"ב לסיג, כמ"ש הרב דאור האוון שה"ס יוד דהויה וע"ב, נפסק בשכולת הוקן, ולפיכך השכולת כלול מני"ה, ע"ד שנתבאר בע"ת שער אבי"ע, אשר אין יותר כבריאה אלא ו' היכלות כנגד ז"ת, אמנם היכל השביעי העליון הוא כולל ג"ר ע"ש.

והנה אח"כ בסוד וווג החיצוני דראש הע"ב, שנעשה שוב הווג כפה דראש כמקודם. שאז חורו האת"פ לבחינתם הקודמת, דהיינו בחי' ראש דע"ב, הרי אז בהכרח שאותם האת"פ שלקח הסיג הפנימי, לא מצאו להם מקום שם, דכבר שבו האת"פ לבחי' ראש, וכבר שב המלכות דראש, שה"ס מקורו דהסיג למקומו כפה, וא"כ בהכרח שראש דסיג הפנימי, ג"כ ירד למטה מפה. אמנם אח"פ דע"ב הניל, שירדו כבר קנו בחי' ע"ב ממש סחמת היותם שם ולכן אפ"י בעת ששבו ונתפשטו במקומם מפה עד החוה נשאר בו, כמ"ש לעיל. ונמצא שבחי' הנוף של הראש הוה הנק' ב"ן הפנימי, או אור חדש שירד ממעלה למטה, ובקע להפרסא עד הטבור, לבחי' הסת"א ופה דראש שלו, ואח"כ ירד ונתפשט עוד ממעלה למטה, עד עפרת יסוד בבחי' התפ"ב, ושם נפסק, כי אין לו התפשטות יותר, מצד שהוא תולדה דע"ב וכל רת"ס דע"ב נשלמים למעלה מבחי' התפ"ב, כנ"ל ונמצא העפרת יסוד שהוא ג"כ בחי' פרסא המבדיל בין רי"ת דב"ן הפנימי, ובין המוף דב"ן הפנימי, דע"כ נפסק שם קו האמצעי, כאמור.

וכדי להסביר היטב, יתם השכולת הוקן אל הפרסא וטבור מוכרח אני להרחיב הענין בשורשו, והנה כבר ידעת, מה דכיל לן הרב, בענף העבר, אשר מכל וווג יוצאים ב' פרצופין: פנימי וחיצוני, אשר כל אחד משניהם כלול מחיצוניות ופנימיות, באופן, שמכל וווג יוצאים ד' פרצופין: פו"ת בפרצוף הפנימי, ופו"ת בפרצוף החיצוני, עש"ה, ונתבארו שם בפס"ס באורך ואחור כאן על הרברים שיפסיק לשלימות עניינו.

ודע, שאלו הד' הפרצופין הנ"ל, הם שנעשו לשורשים ליציאת ב' פרצופין נבדלים בסוד דכר ונוקבא כי פרצוף הפנימי עם הכו"ח שבו, הוא שורש להוכרים שבאבי"ע, ופרצוף החיצוני הוא השורש להנוקבין שבאבי"ע, ומתחילה גבין ענין העטרה שנתחדש כאן בסוד עליית המ"ן, כי עד עתה לא היה רק בחי' כתר בעולמות, שפירושו הוא ע"ס דראש, כמ"ש בענפים הקודמים, אמנם סנקודים ואילך נוהג ענין עטרה, בראש צדיק, אשר פירושו הוא ג"כ כתר, כמו שכתב הרב בע"ת ש' ליד פ"ס"ב ע"ש, וצריך כאן להבין היטב, ענין כינוי שם החדש הוה.

והנה חו"ל מכנים אותה בשם שפולי מעים כמ"ש הרב שה"ס עטרה, וזה יורה שיש כאן ענין של השפלת פנימית לחוץ, כי מעים פירושו פנימיות, כנודע מדברי הרב, בכ"ס, ולהשלמת הענין נכפיל על הרברים שהארכנו בהם הרבה בענפים הקודמים, אשר מסבת עליית מ"ן ויציאתם דרך נקבי עינים, נתקצרו הפרצופין דנעס"ב, שכל אחד ואחד היה חסר סוף דבלים

היא משפלת עצמה, ומרכנת עצמה בסוד האם רובצת על האפרוחים, ואז מוכרחה היא שתגביה רישי ירכין לעילא, ובחי' היסוד שלה נשפל למטה מהם, ואז נמצא שהדעת למטה מחו"ב, והבן זה.

אמנם א"ק, הוא, עומד ולא רובץ ואז פרקא קדמאה דיסוד הקבוע בתוך הת"ת, הוא הנוף, ודאי שהוא גבוה מנה"י, ונמצא, כי בנקודים הדעת שלהם גבוה למעלה מחו"ב, ונמצא, כי מסיום היסוד דא"ק הנתון בדעת דנקודים, משם מסופו, יוצא הבל והארה לחו"ב דנקודים שהם תחתון מניה.

וכבר ידעת כי נקודת שורק הוא ביסוד, כנזכר כתיקונים תיקון ע', ולכן אמרנו כי נקודת שורק שהוא באמצע אותיות, הוא בחי' היסוד, שהוא באמצע הנ"ה, והבל היוצא ממנו נקרא שורק והרי ביארנו היות דנקודות.

ענף

דכלים, שנק' נה"י, והיה זה הן בכללות ה"פ שה"י חסר כל בחי' מטבור ולמטה, ועד"ו גם כפרטות הפרצופין דכאור"א סרת"ס, כמ"ש לעיל, כי הע"ס דראש עצמו נתחלקו לחב"ד וחג"ת, ומסילא נמצאו אותן החג"ת שמלפנים העומדים מפה של ראש עד הטבור, קבלו עתה בחי' נה"י וסיומא, ונמצא משום זה, ששטבור ולמטה שהם נה"י דמלפנים, חסרו לגמרי, שלא יצאו מסוד הווג הזה דמ"ן שיציאתו דרך העינים, כאמור. ונבארן היטב, בסוד רת"ס דכללות ה"פ נעס"ב שבו, אשר לפי הנ"ל נמצא, כי הראש דכללות דהיינו ראש דע"ב, נחלק בעצמו לחב"ד וחג"ת, ונמצא פה בבחי' ת"ת שלו, שהוא ירד מבחי' פה דראש וקיבל לבחי' פה דגופא שנק' טבור, כנודע, ולפי"ז נמצא, אשר תוך דכללות, דהיינו ראש הסיג, אין לו אלא בחי' נה"י דכללות, וע"ס דסיומא עד הטבור, ושם נסתים הפרצוף, ונמצא ששטבור ולמטה חסר לגמרי סכללות הפרצוף ההוא שיצא דרך העינים.

גם תוכור המתבאר לעיל, אשר גם השורש הראשון שמתרם עליית מ"ן שולט ג"כ באותו הפרצוף שע"י מ"ן, אשר ע"כ יוצאים ג"כ בחי' ע"ס דמטבור ולמטה החסרים בסוד שורש הא' שמתרם עליית מ"ן, אמנם נקראים כלים דאחורים, כי ענין האור נמשך רק מבח עליית המ"ן, וגם כל התיקונים החדשים דהכלים בסוד שיתוף מדה"ר ותיקון קיון וכו' שהמה נמשכים רק ע"י המ"ן כמ"ש בענפים הקודמים, אשר כל אלו חסרים בבחי' נה"י הנשלמים מבח שורש הא', וכן ככל ההשלמות הנמשכים ממנו, כמ"ש לפנינו.

וכ"ן שביארנו הוא בכלים, אמנם כהבחן האור הוא להיפך מהבחן הכלי, כי בחי' חסרון נה"י דכלים גורם חסרון ג"ר באורות, כמ"ש היטב באורך בענפים הקודמים, ונמצאים אשר כל פרטיות הפרצופים מהאור היוצא דרך העינים הם חסרי הראש, ואין להם רק תוך וסוף לבר, שנק' ז"ת חג"ת נה"י, כי בהיות שפה דראש הע"ב, קיבל לבחי' טבור, לא נשאר לראש הסיג

מדה"ר כגניזו ומדה"ר כגלוי, וכן היה בכל העליות דתחתון לעליון, שנק' צמצום נה"י ותיקון אצילות. אמנם בשיבת המוחין לתחתון, נעשה התהפכות אשר כל מה שמגולה בעליון נעשה פנימיות וגניזו אצל התחתון, והגניזו בעליון נגלה בתחתון.

וז"ס הקמץ והחולס, כי המה סוד החיבור דרקיע וניצוץ, בעת תיקון האצילות בדרך עליותם, אשר נה"י הפנימים שנק' ניצוץ או נקודה, המה הגלויים לחוץ, ונה"י דסיג שה"ס הרקיע או הפתח המה כגניזו כנ"ל, וז"ס קמץ, שתמונתו רקיע או פתח מלמעלה וניצוץ או נקודה לתחתון כזה ד שאז אין מדה"ר מגולה לתחתונים, כי הרקיע נעלם ונסתר למעלה, ונמצא הרקיע בסוד הברלה ולא חיבור, ואז נכתן שאין להתחתונים מסוד הקמץ שבכתר רק בחי' הנקודה שמתחתיו, גם שהיא למעלה מאותיות, כי אינה משפעת לאותיות כמ"ש לעיל ע"ש.

וזוה תבין מה שנראה לכאורה סתירה בדברי הרב, שהרי לעיל בענף י"ד אומר שכתר דנקודות ה"ס הקמץ, וכאן אומר שה"ס החולס, והוא, דשם מדבר מסוד שיבת המוחין לתחתון, שה"ס ביאת האורות דנה"י דא"ק אל הנקודים, שהרי אומר שם אשר מקמץ ופתח יצאו כל הכלים דנקודים, ע"ש, ואז נקרא הכתר בשם קמץ. וע"כ הנקודה דקמץ מתחת האותיות, להיותם סוד רקיע וניצוץ מיסוד ועטרה דא"ק, המתלבשים בו בסוד מ"ן מלמטה למעלה, בסוד ראש וכתר כנודע, וע"כ נמצא בהכרח מתחת לאותיות דכתר, והבן היטב.

אמנם כאן מדבר מוזן עליות התחתון לעליון בסוד תיקון אצילות, שאז עדיין אין מוחין דג"ר בע"ס דנקודים, אלא חג"ת נה"י לבר כמ"ש לעיל, ונמצא אז שנמשכים רק השיפולי עצמות דעליון לתוך התחתון, בסוד הכשר כלים דאצילות וראש, כמ"ש בפס"ס עש"ה, שאז נוטלים רק מבחי' האו"ח שממעלה למטה, בסוד אור הנקבה, כמ"ש שם, וע"כ הכתר יונק מן הנקודה שמתחת הקמץ דחג"ת, ממעלה למטה, וחוי"ב יונקים מן המלאפום שביסוד ועטרה דא"ק, מלמעלה למטה.

והנה, הן הקמץ והן הפתח, ה"ס התחברות רקיע וניצוץ, אלא הקמץ יורה, שה"ס וווג הפנימי לסוד הכתר, אשר שם הרקיע כגניזו והניצוץ מתגלה, כי כן מצב המ"ן כנה"י דכתר. אמנם כשהם נמשכים לראש החיצון הנק' חוי"ב, שנתפשט הקמץ בהם כב' וזוגים: פנימי, וחיצוני, כנ"ל באורך ע"ש, או מתחלקים לחוי"ב לשנים, שהראש הפנימי דחוי"ב נק' חוי"ב דנקודה, כלומר שבהם, הנקודה כגלוי והרקיע כגניזו, כמו הכתר עצמו, וראש החיצוני דחוי"ב נק' חוי"ב דן, כלומר שהרקיע והפתח והן שה"ס מדה"ר, כגלוי, והנקודה והניצוץ שה"ס מדה"ר, כגניזו. גם חוי"ב דנקודה

הנ"ל, מכונים בשם: אבא, או אויא עילאין, או י ומילוי ןך שביוד, או ע"ב ונוק' דע"ב. וחויב דך הנ"ל, מכונים שניהם בשם אימא, אן ישמו" או ה' ראשונה דהויה כמ"ש, בענף מ"ז בפמ"ם ע"ש.

ותבין אמנס, אשר אלו הב' בחי' דחויב הנ"ל, הם באמת ראש אחד, אלא מתוך שמקבלים מהקמץ דכתר, הכולל פתח ונקודה שהנקודה בחיצוניות, לפיכך מתהפך בחויב, אשר הנקודה בפנימיות בסוד אבא, והפתח בחיצוניות בסוד אמא, באופן שהזית אינם מקבלים מאבא אלא מאמא הגלויה כלפי תחתונים.

וזה אמרו, כי הנקודה שהיא כעין יוד שבשורק, היא יותר עליונה, דהיינו כדאמרן אשר ענין הפנימיות וחיצוניות דכתר, נמצאים כהפכים בהראש דחויב, כי שם בהכתר היה בחי' הך והפתח מלמעלה, והנקודה היתה שם יותר תחתונה מהפתח, כזה י אמנס בחויב נעשה הנקודה יותר עליונה, והן שה"ם הפתח נעשה להתחתון המגולה, כזה י והכן הימכ.

וזה אמרו, אשר הואו שבשורק שהוא אות ו ממנה יונקת אימא, כלומר מבחי' הרקיע, שה"ם הפתח המשפיע בהאותיות, כי הוא סוד מרת הרחמים המגולה לתחתונים, וע"כ מסתייע מהתיקונים אשר נקודות חכמה, ואתון בינה, כלומר, שבהבחן חויב דנקודים כלפי עצמם נבחנו הנקודות לחכמה, שה"ם הראש והע"ב ואתון נבחנו לבינה, שה"ם הגוף דחכמה המתגלה בסוד הפתח כנ"ל, וז"ש עוד, אשר ז' נקודות תחתוניות המה ג"כ מסוד הע"ב והחכמה כלומר, שהיו צריכים לקבל מסוד הנקודה. אשר ע"כ לא יכלו לקבל האור וכו', וע"כ מכנה אותם בשם נקודות, והכן.

ענף י"ח

ביציאת העקודים יצאת מלכות תחילה וכתר באחרונה וכו': ענין הקדמת המלכות לכתר בעקודים, כבר נתבאר לעיל באות ד' בפתיחה כי באמת אין שם רק כלי אחת לכל הע"ם, והוא כלי המלכות, שהיא מלכישת שם לכל הע"ם עד קומת כתר, וענין שאר המפירות דעקודים נתבאר שם, שזה היה בסוד הזדככות, כי ה' בחי' מסך יש במלכות דהיינו ע"פ ד' בחי' הנודעים והכתר, ובהזדככות לבחי' ג', ה"ם הז"א שבה, ובהזדככות לבחי' ב' ה"ם הכינה, ובהזדככות לבחי"א ה"ם החכמה, ובהזדככות לבחי' השורש ה"ם הכתר, ונמצא בזה שהכתר יצא לאחרונה עש"ה.

וכאן בנקודים הוא להיפך וכו': כמ"ש בענפים הקודמים. אשר מכה עליית מ"ן שנחדש כאן, נעשה בחי' כלי ככל הע"ם, שהרי המ"ן נתעלו עד הע"ב שבכלגלגל

ענף יח

ונבאר עתה מציאת יציאתן לחוץ הנה כאשר יצאו אלו הנקודות שהם מכתר עד מלכות, היתה יציאתן היפך יציאת העקודים, כי שם ביציאת העקודים יצאת מלכות תחילה וכתר באחרונה וכאן בנקודים הוא להיפך, כי הכתר שלהם יצא בראשונה ובו היו כלולים כל המ' אחרים, ואח"כ יצאה החכמה ובו כלולים כל הח' וכעד"ז יצאה אמא ובה היו כלולים כל הו' אורות, ואז היתה היא נקראת אם הבנים, ואח"כ הוציאה היא הו' כלים כלולים בחדר, ואח"כ מתגלים בהנבורה, וכעד"ז עד לבסוף עד שנמצאת שיוצאת המלכות באחרונה מכולם.

עוד יש הפרש ב', והוא כי בעקודים תחילה יצאו האורות, ואח"כ נעשו הכלים, כנ"ל, אבל בנקודים, יצאו תחילה יוד כלים זה למטה מזה ונעשה ע"י הסתכלות עינים בני אורות של אח"פ, כנ"ל, לכן, אחר שיצאו היוד כלים והונחו במקומם, זה תחת זה כל אחד לכדו, אז יצא האור אח"כ, עד"ז, שיצא הכתר תחילה, ונכנס בכלי שלו ובו כלולים כל המ' אורות, וכן החכמה יצאה אח"כ ובה כלולים כל הח' וכעד"ז, עד שיצאה המלכות לבדה באחרונה.

נמצא

נתבאר לעיל, שענין השבולת הוקן הוה, עדיין אין בה ממש בחי' אצילות וראש, אלא שהוא בחי' הכלי דאצילות שנק' ו"ד דהמילוי שביוד, אשר אח"כ בסוד וווג החיצוני הרי שזכנת לקבל אצילות וראש ממש, כמ"ש לפנינו בע"ה. והנה נתבאר ד' הפרצופים שמאריך הרב לעיל בענף הקודם. וכבר ידעת, שיעקר השולט הוא פרצוף החיצון דחיצוני, כי הוא הסגולה ויתר ג' הפרצופין הנ"ל הטה כולם פנימים, שפירושו נפטר מהתחתונים, כנ"ל.

והנך מוצא אשר בפרצוף החיצון, אין בו רק בחי' ו"ק, דהיינו חג"ת נהי' וחסר ראש, כנ"ל, וגם מטבור ולמטה דכללות חסר לגמרי ואין שם אלא מבחי' הסתכלות עינים באח"פ, כלומר משורש הא' שפטרם עליית מ"ן, דהיינו כלים ריקים מכלי אור העינים, גם בלי תיקון ג' הקיין ויתר התיקונים הנ"ל, וזכור זה.

וצריך שתדע אמנס, אשר כמו שאמרנו שבחי' אצילות דראש ע"כ נתפשטה ויצאה לבר מראש ע"ב, ונעשית בסוד שבולת הוקן לראש הס"ג, שנכחן כמו העדפה ובלוטה, שנחדש ויצא מהראש ונמשך במקום התוך, בסוד שיפולי מעיים, עדין ממש צריך להבחין, אשר מבחי' ראש דס"ג שהוא בחי' התוך וחג"ת דכללות נמשך ג"כ ממנו אותו הבלוטה והעדפה למקום שמתחתיו, דהיינו למטה מוחו בסוד שיפולי מעיים, והוא

הס"ג הנמצא מפה דראש ולמטה, רק בחי' נהי' ואור הנקבה כנ"ל, אלא שאור שבולת הוקן מלוכש בו מסוד מלכות דעליון, היורר ומתלבש בתחתון, וה"ם החג"ת שבו כנ"ל, ונמצא שאין בהס"ג אלא חג"ת נהי' לבד המכונים ו"ק, וכמוהו תקיש בכל המדרגות.

וסוד שבולת הוקן כבר נתבאר לעיל, שה"ם פנימיות, דחיצון, כלומר דמכל וווג שע"י המ"ן יוצאים ד' פרצופין, כנ"ל, פנימיות וחיצוניות בפנימי, ופנימיות וחיצוניות בחיצון, אשר הפנימיות דהפנימי מתחיל באח"פ דע"ב בראשו ממש, משום שזה המלכות של ראש שהיתה עומדת מפה דראש, נמשכה ככה המ"ן ונתעלה לגבי העינים, נמצא ממילא אשר גם הס"ג ג"כ, עלה לשם, כי המלכות הזאת הוא הגלגלית והכתר דהס"ג, והמקור שלו, ועד"ז נתעלו כל התחתונים בבחי' פנימיות, דפרצוף הפנימי, אשר עלו לאח"פ דעליון ממש, והיה להם ריוח ועילוי, אמנס החיצוני דפנימי נשאר בדרגתו, מצד שורש הא', כלומר, למטה מפה דהיינו מנרון עד הטבור.

אות ט ופרצופי פו"ח דחיצוני, נמצאים שניהם למטה מפה כמו בשורש הא', אלא שאותה המלכות שנתעלה לבחי' נוקבא דע"ב בסוד נקבי עינים, בהכרת שצריכה לחזור ולירד לגלגלית דס"ג, שהרי הוא שייכת להס"ג עוד מצד שורש הא', אמנס מתוך שכבר נסתלקה מבחי' פה דראש שה"ם ה' ראשונה, וקיבלה לבחי' נקבי עינים, שה"ם ו"ד דמילוי יוד, כמ"ש לעיל לפיכך כאשר תזורת ויורדת, למקומה הא' לתפה, להיות שורש להס"ג, נשתנה שמה לשם שבולת הוקן, שה"ם קמין שצורתו רחב למעלה וקצר למטה כי מתוך זה נקצו האורות מן התחתונים, כמ"ש לעיל עש"ה, ותדע שבחי' שבולת הוקן הוה, כולל סוד הפרמא והטבור, שה"ם אדם הרוכב על הכסא, וסוד הכסא, שפירושו. וווג הפנימי, שמעונים ולמעלה, וווג חיצוני דאח"פ, והוא משום שהגלגלית דס"ג הוה, נמצאת עתה כלולה מעינים ופה יחידיו, כי מצד שורש הא' הרי זו בחי' המלכות שבפה של ראש, בסוד ה"ר אמנס מצד התיקון דעליית מ"ן שה"ם תיקון האצילות כבר מתוקנת לנוקבא דע"ב בסוד ןך דמילוי ה"ך, ורע דסוד הע"ב שבמלכות ה"ם אדם על הכסא, וסוד האח"פ שבה כלומר מווג דפה ה"ם הכסא, וזכור זה. והנך מוצא ריוח גדול בהס"ג, אשר מלכות דע"ב עצמה, כלומר מבחי' נקבי עינים דראש הע"ב, דהיינו באמת ע"ב דע"ב, נמצאה מתלבשת בעצמותה בראש הס"ג, בסוד אדם על הכסא כנ"ל, וזוהו נקרא שיפולי דהפנימיות והעליון, להתלבש במדרגה תחתונה שהוא מתוין הימנה והכן זה היטב, כי הוא מיעוט גדול כלפי העליון, אמנס ריוח ויקר כלפי התחתון, בהיות שעצמות דמדרגה דעליון דהיינו המלכות דבחי' ע"ב דע"ב שבנקבי עינים, מתלבשת בראשה.

ובזה יתרחבו לך דברי הרב, אשר ענין צמצום נהי' ועליית מ"ן נק' תיקון האצילות, כנ"ל ע"ש, כי הנך מוצא אשר מכה עליית המ"ן שנתעדה מלכות דפה לבחי' נוק' דע"ב, שנק' נקבי עינים, נמצאה שנכללת מבחי' ע"ב דע"ב, אשר גם הוא עצמה תזורת ומתלבשת בסוד שבולת הוקן, ונמצא הס"ג המכונה כריאה, שלא היו לו מצד שורש הא' רק בחי' מלכות דע"ב, הרי שיש לו עכשיו מבחי' הכמה וע"כ דע"ב, דהיינו מאור העינים. וה"ם חכמה של הראש דע"ב, כאמור. וזוהו נתתקן בחי' אצילות דאצילות שה"ם ע"ב דע"ב, בראש הס"ג, ועד"ז בכלהו מדרגות. וצריך שתזכור כאן דכל עליון נק' ראש ואצילות, וכל תחתון נק' גוף וכריאה, גם בכל בחי' ע"ב נק' אצילות בכל מקום שהוא. גם כבר

משום שזה הבחי' דלמטה מחוה, היס הגוף והתפשטות המלכות דראש הסיג לחג"ת וגופא, מצד שורש הא', עד הטבור, והנה אותו המלכות דראש הסיג המתלבשת בחג"ת דסיג, נעשית ג"כ כלולה מפנימיות ומיצוניות שה"ס נקבי עינים ובחי' פה, שמש ע"ד שביארנו לעיל בראש הע"ב עשיה, ונמצא העצמות דעיב דראש הסיג ירד בסוד שיפולי מעים, ונמשך בתוך מקום החג"ת, בדוגמת השכולת הזקן: ותרע שזהו שנקרא פרסא דאלכסונא, להיותה כלולה מכינה עילאה ומלכות תמים יחדיו, וכמו שאלכסונא דשכולת כולל ע"ב דעיב וראש הסיג, כן אלכסונא דפרסא כולל ע"ב דסיג וראש החג"ת דסיג, וכמו שהשכולת כלול מפוי"ח בסוד קמין כזה י אשר הרקיע מלמעלה והניצוץ מלמטה, שנתכאר בארובה לעיל, ער"ן גם הפרסא כלולה מפוי"ח בסוד קמין, שהרקיע מלמעלה, וה"ס הפרסא בעצמה ששטוחה כמו ן מלמעלה, והטבור היס הנקודה שמלמטה, וביאור הדברים למעלה עשיה, ובסוד התהפכות דפוי"ח עשיה, והנה נתבאר ענין השכולת בכללה, שה"ס שיפולי מעים מעיב לסיג, וענין הפרסא בכללה שה"ס שיפולי מעים ובליטה מראש הסיג לחג"ת דגופא דסיג, ועתה נבאר ענין הבליטה וסוד שיפולי מעים, שפרצוף החג"ת דסיג לפרצוף הנהי' דלמטה מטבור וכבר ידעת, שכל מה שיש בחג"ת יש ג"כ בנהי', כי כמו שהחבי"ד הוא ראש הכללי כן החג"ת ראש מגופא עצמו, אשר המלכות שלו שנק' טבור מתפשט ממעלה למטה באותו הקומה שיש לה בחג"ת, כמ"ש בענפים הקודמים, ולפיכך גם המלכות דחג"ת שהרויחה מסוד העליה, להיותה נכללת בבחי' ע"ב דחג"ת, נמצא מתוך זה שנתארך גופה דחג"ת, ויצא למקום הנהי' בדומה להשכולת שהוא שיפולי דעיב למטה לגבול הסיג, ובדומה להפרסא שהוא שיפולי דחבי"ד דסיג לחג"ת דסיג, כן נתפשט מבחי' הטבור וירד למטה, לגבול הנהי'. והעדפה הזו שהרויחה הנהי' מבחי' המעלה מטבור, מכונים בשם יסוד ועטרה, דהיינו ג"כ בסוד רקיע וניצוץ, או ן ונקודה, כלומר, דבחי' הפנימיות היס הן בסוד רקיע המכונה יסוד, ובחי' המיצוניות היס הניצוץ או הנקודה המכונה עטרה. וזהו שחז"ל מגדירים אותם בשם שיפולי מעים, כי המעים דחג"ת שה"ס למעלה מטבור נשפלו ונמשכו למדרגה היותר תחתונה בסוד מלכות דעליון המתלבשת בתחתון ונעשית שם לראש וכתר, כנודע, וכזה תרע שכתר הזה דתחתון שנתחדש מכה המין, להיותו, מעצמות הבנין שבעליון כמבואר, הוא שקנה שם הזה' החדש, דהיינו עטרה, והכן זה מאד.

אות יוד והנה נתבאר סוד פרצוף הנגלה שיצא דרך נקבי העינים, שאין בו אלא ראש ותוך דכלים דפנים, כלומר המתוקנים להלבשת העצמות כניל ומטבור ולמטה חסרים לגמרי ואין שם אלא כלים בלתי מתוקנים, דהיינו רק מאותם הנמשכים משורש הא', שמטרתם עליית מ"ן, שחזין מה שהארתם מועטת הרי גם חסרי תיקון קיון, שה"ס שיתוף מדה"ר בדין כניל ואין בהם אלא מבחי' קו א' וכו' כניל, אמנם נתבאר ענין השיפולי מעים דחג"ת הנמשכים לבנין הנהי' עצמם, שהמה בחי' יסוד ועטרה, וא"כ הרי שיש ג"כ כלים דפנים מאור היוצא דרך נקבי העינים גם למטה מטבור דכללות הפרצוף, אלא שהמה מבנין העליון שנשפל ונמשך אצלו, גם נתבאר שמבחי' האורות המה עדיין חסרי ראש, ואיכ תבין אשר הגי' בחי' שיפולי דעליון הניל, דהיינו: השכולת, והפרסא והיסוד ועטרה, עדיין לא נעשו לבחי' ראש וגיר להתחתון, אלא המה הם הכלים המוכשרים לקבל גיר וראש

נמצא שיצא הכתר תחילה, ונכנס בכלי שלו, והיו כלולים בו כל המ' אורות. ואח"כ נשאר אור הכתר בכלי שלו, ויצא אור החכמה עם ח' אחרים כלולים בו, ונכנס בכלי החכמה, ועדין, עד שסיימו כולם לכונום בכלים שלהם.

אבל דע, כי כאשר אור הכתר נכנס תחילה בכלי שלו, היו שאר האורות בטלים בו בערכו. שהוא גדול מכולם יחד, ולכן היה יכולת בכלי שלו לסובלו ולסבול מ' אורות האחרים, ולא נשבר.

וכן, כאשר יצאה אור החכמה ונכנס בכלי שלו, היו הח' אורות כלולים בו. וכן, בצאת אור הבינה כלולה מז' אורות ונכנסים בכלי שלה, היו הכלים יכולים לסבול ולא נשברו, כי כולם הם בטלים בערך א"א, דמיון הבנים, שבתחילה עומדים כולם במוח אביהם בסוד מפת מוח, וכן בהיות הבנים בסוד עיבור במעי אמם, יכולין להיות שמוהיא יכולה לסובלם.

(הנהי') ונתנה החכמה בכינה בסוד זווג פנים בפנים והיו כולם בכלי הבינה כי תחלה היו אחר באחר ונזדווג הכתר מניה וביה והמשיך מוחין להם ואז חזרו פנים בפנים וזוין ניתנו בה והיו בה בסוד מ"ן והיו מעמידין מוחין דא"א על עמדתן ואחר כך נזדווגו יחד א"א והוציאו ז' מלכים אלו (ע"ב).

ולכן
 וראש, כמ"ש לעיל, והמה רק בחי' כלים לקבלה אבנם האורות שבהם הם רק בחי' ו"ק וע"ס דסוים, שה"ס אור הנקבה כניל, כי כל אחד ואחד מה"פ געסמ"ב שבפרצוף הכללי, נמשך רק מבחי' טבור דעליון, ואין ככא"א רק האור שמטבור ולמטה דעליון, וכוה תבין דברי הרב לעיל בענף ח', אשר אלו הע"ס שמטבור ולמטה שהם הע"ס דנקודים, נק' כ"ן ונקבה, שהיא נולדה מקודם הזכר הנקרא מ"ה החדש עשיה. ובדברינו תבין היטב, כי ענין עמק משמיעינו כזה, אשר אלו הע"ס דנקודים הם שורש כל הנוקבין שבאבי"ע, דהיינו כמו שנתבאר, שכל היס געסמ"ב אשר בכללות הפרצוף באור היוצא מדרך נקבי העינים, אין בכל אחד ואחד אלא אור הנקבה שמבחי' מטבור ולמטה דעליון, שכבר אינם ראויים להתפשטות וזווג מטעם התסרון של אור הזכר, וגם כי ענין השכולת והפרסא ויסוד ועטרה, שיצאו מסוד העליית מ"ן, בסוד התלבשות ושיפולי מעליון במקום התחתון, המה עדיין חסרים מן המילויים והאורות דגיר, שה"ס אור הזכר הראוי אח"כ להתפשט בהם, אלא שנעשו בבחי' כלים מוכשרים לראש וגיר, שה"ס תיקון האצילות כניל וזה אמרו, שכאן יצא הנקבה תחילה עשיה. תשלום ענין זה בענף הסמוך.

שה"ס כלי הכתר, כמ"ש הרב לעיל בענף י"ד וט"ו, שהאור יצא מנקבי עינים ע"ש, והעינים הי"ס ע"כ, כמ"ש שם בפמ"ם, ובפמ"א, אמנם תרע, שנקבי עינים עדיין אינם חשובים כלי דכתר, משום שאפי' בתחתונים אין כלי בכתר וחכמה הפרטיים שלהם, ומכ"ש בכתר, והטעם משום שבחי' המין שבו המעלה האו"ח, הוא ממנה למעלה, וגם רק בסוד זווג פנימי, כלומר, שאינו מגולה לתחתונים, כמו שהארכנו בזה בע"פ העבר, אכן הכלי דכתר מתחיל מסוד האזן שבגלגלתא, שה"ס הסיג, והוא להיותו מקבץ האו"ח ממעלה למטה, כלומר, מהמלכות שבנקבי עינים, ששם נמצא סוד המין הנזכר, שהוא השורש לע"ס דאור האזן הניל, וכבר נתבאר שכ"ש מלמעלה למטה הי"ס גוף וכלי ע"ש, וכזה תרע שכלי דכתר נק' אזן, אבל לא למעלה מאזן.

והנה כסיג הזה דגלגלתא, שה"ס האזן הניל, נעשה הכלי מזווג הראשון שעלה בסוד המין לנקבי עינים, שה"ס ע"כ, וכו' היו כלולים כל התחתונים בסוד ע"ס הראשונים היוצאים ע"י הסתכלות ראשון, שנק' ראש וכתר בסוד שרשים לכלים, אשר אח"כ עושה הסת"כ בשני בחי' של התפשטות המלכות ש"ו ממעלה למטה לסוד גמר כלים, שהתפשטות א' הוא לגופו עצמו, והתפ"ב הוא למדרגה התחתונה הימנה, דהיינו הכלים דחכמה שנק' פרצוף אבא.

ונתבאר לעיל, אשר הסת"כ דעליון נעשה להסת"א בתחתון, מכה החידוש כלים דתחתון שאין להם שורשים כהסת"א דעליון, עשיה. ולפיכך, גם פרצוף אבא וחכמה מתפשט בע"ס דראש מטמה למעלה להסת"א, ואח"כ עושה גם הוא הסת"כ בשני בחי' של התפשטות, שהתפ"א לצורך גופו עצמו, והתפ"ב הוא להסדרגה התחתונה הימנה, דהיינו לבחי' הכלים דבינה, שנק' פרצוף אמא.

ועדין שאר הספירות, והנך מוצא, אשר האורות מתפשטים כהכלים ממעלה למטה, בהיפך מהעקודים, כי מתחילה נתלכש כאן העצמות בכלים דכתר, ואח"כ ע"י זווג בסוד התפ"ב כניל נמשך האור מכלים דכתר לכלים דחכמה ואח"כ ע"י זווג בסוד התפ"ב נמשך, האור מכלים דחכמה לכלים דבינה, וכו'.

וזה אמרו, כי שם ביציאת העקודים יצא מלכות תחילה וכתר באחרונה, דהיינו כמ"ש לעיל, אשר בכ"ל לא הי' שם רק בחי' כלי אחד. בסוד הכחי"ד מר' בחי' הנודעים, אמנם ככחי"ב וז"א, לא היה בהם שום חיבור וענין לסוד כלים ואו"ח, כי לא נתקן המסך המעלה או"ח רק מכה צמצום א', ונודע שצמצום א' לא היה זולת בנקודה אמצעית ממש, שהוא בדיוק רק בחי"ד שנק' מלכות, אמנם בט"ם הראשונות

ענף י"ח

ונבאר עתה מציאת יציאתן להיון וכו' כדי להבין דברי הרב שבענף הזה צריכים להבין היטב ענין אור הב' ששימש בנקודים, בדברי הרב לעיל בענף ט"ו שהוא סוד האור שבקע לפרסא וירד דרך יסוד דא"ק לנקודים ע"ש.

וכבר נתבאר שענין בקיעת הפרסא ה"ס המוחין וה"ס אור הוכר, בסוד זווג החיצון, וכבר נתבאר, שהוא סכת התעוררות אורות דא"ק שמשם עליית המ"ן, אשר מקום הווג הוא בפה דראש דכאו"א מנעמ"ב ולא בנקבי העינים, שאו בהתעוררות זווג הוה, חוורים ונמשכים כלוהו בחי' אח"פ שכבר יצאו מנח"י ראש להג"ת, והמה נכנסים שוב לבחי' ראש ותכ"ד. שהרי בשורש הא', היו קומת גלגלתא ועינים ואח"פ שוים ממש זה לזה כמבואר לעיל. והנה זווג הראשון, נעשה וראי גבוה מעל גבוה, אמנם אנו נתחיל לדבר, מראש המ"ג, כדרכו של הרב.

ותבין אשר סכת הווג שנעשה בפה דראש הע"ב, שנמצאים אח"פ דראש ע"ב, שבו לקדמותם לבחי' ראש הע"ב ממש, כי המלכות שהיתה בנקבי העינים, תורה וירדה למקומה כבתחילה, דהיינו לפה של ראש, וא"כ בהכרח שגם הראש דס"ג הפנימי שכבר קנה מקומו באח"פ דראש ע"ב, שסוכרת לירד יחד עם המלכות דעינים למקום הפה של ראש, כמקודם המ"ן. ונתבאר, שאין הגרעון נוהג ברוחני בדברי הרב שהבאנו לעיל ולפיכך, יש באח"פ דס"ג הפנימי האלו בחי' ע"ב ממש, כמו בהיותם עוד בראש דע"ב, ולפיכך נעשו בחי' ראש גסור בהס"ג, מפה ולמטה עד התוה. והנה זה ודאי, שכל זה נעשה רק בפרצוף הפנימי, כי רק הוא שהיה מקודם באח"פ דע"ב ממש, אמנם לא בפרצוף ס"ג החיצון, שמעולם לא נתעלה למעלה מפה דע"ב, כנ"ל, אבל מתוך שהפנימי וחיצון יצאו מזווג אחד שעי' המ"ן, כמ"ש לעיל עש"ה, א"כ הפנימי משפיע אותו האח"פ דע"ב שלו, לפרצוף החיצון כי המה מתלבשים זה בזה ממש כמו פרצוף אחד, כאופן, שאח"פ דע"ב שבאו לראש הפנימי דס"ג, נמצאים מאוירים בבחי' השכולת דראש החיצון דס"ג, אמנם גם בבי' הבחי' דהשכולת, דהיינו: זווג פנימי, וזווג חיצון, כאופן, שיצאו שם ב' ראשים: ראש הפנימי בבחי' האון דשכולת, בסוד הכתר שהוא ראש העיקרי וראש החיצוני בבחי' חוטם פה דשכולת, לראש הב' שנק' חו"ב, כמ"ש לעיל.

ואע"פ שזווג העליון נעשה בפה שהוא בחי' חיצונית, אשר כבר סתובר האח"פ לבחי' פנימית, כמו הגלגלתא ועינים, עכ"ז המוחין דתחתון הנמשכים סכת ראש דס"ג הפנימי שחזר ויצא למקומו, עושים עדיין ב' זווגים, והוא, משום שראש דס"ג הפנימי אינו כולל כלל לראש דע"ב מצד שורש הא', כי מאז אין לו שום מקום ושורש באח"פ דע"ב וזלת מפה ולמטה, כמ"ש היטב. ולפיכך, מתוך שכל שבתו הוא מאח"פ דע"ב שבשורש הב', וע"כ בהכרח שמתחלק ג"כ לבי' בחי' כדרך השורש הב' כנ"ל, והבן היטב. והנה נתבאר סוד הראש החדש, שהרויח הס"ג מנח"י אח"פ דע"ב ממש, שמצד שורש הב' המה שהתלבשו בכלים דהעדרה, שנשפלו מעצמות הראש וקבעו מקומם בתוה, דהיינו ראש הס"ג, דהיינו שכולת הוקן, ותדע בזה, אשר פרצוף הפנימי הוא המקבל המוחין החדשים הנו', בסוד העליה והורה, וע"כ הוא שורש הוכר, ופרצוף החיצון שה"ס השכולת הוא מקבל המוחין מהפנימי, והוא שורש הנוקבא המקבלת

ולכן היה בחי' התיקון בג"ר ולא נשברו כלל וכאשר היו הז' כלולים במעי אמם היו שם בבחי' מ"ן המעוררין זווג עליון אמנם בצאת משם הז' שהם הז' מלכים שמלכו בארץ אדום ורצו לכנום בכלים שלהם ולא יכלו הכלים לסבול ונשברו ומתו כמ"ש בע"ה

ולכן נבאר תחילה סדר ז' מלכים אלו כי הנה הם מהרעת ולמטה: דעת, א'. חסד, ב'. גבורה, ג'. ת"ת, ד'. נ"ה, הם תרי פלגי גופא, והם ה'. יסוד, ו' מלכות ז', כי הנ"ה נחשבין כל אחד חצי הגוף ובין שניהם הם אחד לכד.

ודע כי כל אלו הם, ענין המלכים הנזכר בפרשת וישלח, ואלה המלכים, אשר מלכו בארץ אדום, וזה פרטם: בלע בן בעור, זה דעת, וכבר הודעתך, כי בלעם הוא בלע, כשארז"ל והוא בסוד דעת דקליפה, אשר ע"כ היה שקול באומות העולם, כמושה בישראל, לפי שמששה בחי' דעת עליון דאבא, שבז"א, והנה זהו הענין, יודע דעת עליון, הנאמר בכלעם, שיצא מהסיגי דעת זה, כמבואר אצלינו במ"א באריכות.

יובב, הוא חסד, וזהו בן זרח, לשון זריחה, כי הוא בחי' חסד, הנקרא אור, כנדוע. חשם, הוא גבורה, כי הוא סוד ה' גבורות, ואותיות חשם, הוא חמש. וס"ח חושם" מאר"ן התימני" הוא מיין, ור"ת חמ"ה, והם סוד הפסוק, כי מיין חלב יוצא חמה, כי חמה והמאה הם אותיות שוין והם בחי' הגבורות שהם דם נהפכים בכטן המלאה לחלב ומן אותו המיין נעשה חמאה להאכיל התינוק.

(הג"ה) והדר כן בדר, הוא הת"ת, ונקרא

בן

המקבלת מהכר, ולית לה מנרטה ולא מידה, רק מה דיהיב לה בעלה, דהיינו פרצוף הפנימי, וצריך שתוכר כאן שכל ענין השכולת ה"ס מלכות דעליון בעצמותה, שנתארכה ונשפלה למקום דרגא התחתונה, בסוד שיפולי מעים והיא המתפשטת כאן בסוד ראש, שו"ס מלכות דעליון הנעשה כתר לתחתון, אמנם נקראת עטרה, והבן זה.

ועד"ן תבין, בסוד השיפולי דחב"ד דס"ג שלמעלה מחוה, לגבול התג"ת דס"ג, שמתוה לטבור, שאלה נקראים בשם פרסא וטבור כנ"ל, אשר בחי' פרצוף הפנימי דהג"ת דס"ג, שבזמן עליית המ"ן, עלו והלבישו בחי' אח"פ דחב"ד דס"ג ממש, אשר אח"כ בעת זווג חיצוני, חזרו וירדו למקום מחוה ולמטה המה

הראשונות לא נגע הצמצום כלל, כמ"ש בענף א' בפמ"ס עש"ה, וא"כ, מאין יהיה שם בחי' מסך ואו"ח כמ"ס הראשונות.

וענין העסמ"ב וע"ס שאנו מכחינים מטרם הנקודים, אינם רק כה' בחי' הנכחנים בבחי' העוביות דמסך דבחי"ד עצמו, שנבחנו בבחי' כחכו"ן, דהיינו ע"פ העוביות שבו, אשר הכתר דמסך הוא בחי' שורש לבד, וע"כ הוא זך מכולם, והחכמה שבו היא בחי"א, שממנו מתחיל העוביות להגלות, בסוד בחי"ב, שהיא הכינה שבו. והיא שבו, יותר עב מהכינה, בשביל שהוא הסכה לבחי' ד' בעצמה. ועיקר העוביות, נמצא בבחי' ד' דהיינו המלכות דמלכות, כאמור ומפורש בענף א', ובענף ד', עש"ה, בפמ"ס ובפמ"א. ונמצאים בזה, אשר הע"ס דעקודים, שהכלים דכחכו"ן שבהם הם ה' בחי' שבמסך דמלכות ע"ד הנ"ל, נמצאים שיוצאים ממטה למעלה, כלומר ע"ד הודככות, שמתחילה נגלה הכלי מלכות, והמסך שהיא עב מכולם, ואח"כ התחיל ההודכות כנ"ל, עד שהכתר שהוא זך מכולם יצא כאחרונה.

בעקודים תחילה יצאו האורות ואח"כ נעשו הכלים, אבל בנקודים וכו': כמו שביאר הרב לעיל בענף ט"ו, אשר ג' אורות שמשו בנקודים: אור הא', הוא אור שיצא דרך העינים, אור הב' הוא אור שיצא דרך הפרסא מיסוד א"ק, אור הג' הוא ע"י הסתכלות עינים באח"פ, ושם נתבאר אשר מאור הא' לא יצא זולת כלים דפנים, והיו חסרי סוף וע"כ סכת אור הג' נשלמו הכלים גם בבחי' הסוף. והנה עיקר ע"ס דנקודים יצאו מאור הא' עם האור הג' הנ"ל, אמנם היו בקטנות, כלומר רק בבחי' אור דנקבה ואור דאחורים, שהמה רק בחי' כלים לבד, והאורות דגדלות דנקודים יצא רק מאור שבקע לפרסא וכו', שנקרא אור הב' הנ"ל.

וזה אמרו אשר בנקודים יצאו הכלים מתחילה, ואח"כ באו האורות, כי הע"ס דנקודים בעצמם, שהמה סוד אור הא' והג', המה ודאי שיצאו מתחילה, ואח"כ השפיע בהם היסוד דא"ק המוחין, מאור שבקע לפרסא והבן.

יודך כלים זה למטה מזה ונעשה ע"י הסתכלות עינים כאח"פ וכו': כמ"ש בפמ"ס ובפמ"א בענף ט"ו וט"ו, אשר ענין תיקון קוין נמשך רק סכת עליית המ"ן, שה"ס אור הא' הנזכר, אלא משום שהיו הפרצופין חסרי הסוף, שמתבור ולמטה, כנ"ל, ולפיכך היה אור הג' משלים לבחי' הנהי' שמתבור ולמטה, ולפיכך בכ' חלקי הפרצוף, ראש ותוך נמשך אור הא' ג"כ, שנמצאים משום זה בתיקון ג' קוין ימין שמאל אמצע, אמנם הסוף, לא היה לו אלא קו אחד כנ"ל.

המה ג"כ באים ונתלבשים בפרצוף החיצון דהג"ת דס"ג, והיינו ג"כ רק בסוד שיפולי המעיים, דהיינו פרסא וטבור כאמור.

ועד"ן תבין בסוד השיפולי דהג"ת לנהי שלמטה מטבור, שהם נקראים יסוד ועטרה אשר בחי' פרצוף הפנימי דנהי שבזמן עליית המ"ן היו מלבישים לאח"כ דהג"ת ממש, ואשר אח"כ בזווג החיצוני שחורו האח"כ דהג"ת לבחי' הקדומה, או חור הראש דפרצוף נהי' הפנימי וירד למקומו למטה מטבור ככתחילה שאו יש לו לפרצוף נהי' הפנימי בחי' ראש דגופא ממש כמו שהיה לו בזמן שהיה מלביש לאח"כ דהג"ת, וזה הראש מכונה יסוד ועטרה. אשר נקבע בפרצוף נהי', לבחי' ראש דגופא, כמו סדרת דהג"ת, כלומר שיש שם אור הזכר הראוי לזווג, ולהתפשטות ע"ס חדשות, כנודע.

אות ב' וכבר ידעת, שע"ס דנקודים ה"ם פרצוף החיצון דנהי', ואשר גם לו בחי' שכולת המתפשט להם מעצמות דהג"ת, כמו פרצוף הפנימי אלא שהם לא יכלו להתעלות למעלה מטבור, ולהלביש אח"כ דהג"ת, אלא שנשארו במקום למטה מטבור, אמנם מלכות דעליון הרי שמתפשט אליהם בכנינם כמו השכולת שבראש כניל, עשיה. ולפיכך אחר שפרצוף הפנימי שהוא סוד ושורש הזכר, נתמלא מהסתוין בעת שזכו לדרגתו למטה מטבור, בסוד יסוד ועטרה, או נמצא שמשפיע מוחותיו החדשים לבחי' השכולת דנקודים, דהיינו הג"ר, כניל, וע"ד שנתבאר לעיל בשכולת, כן כאן יצא מסתוין דיסוד ועטרה דא"ק, אל הג"ר דנקודים ב' וזוגים הא' בסוד וזוג הפנימי, דהיינו הכתר, והבי' בסוד וזוג החיצון, דהיינו חו"ב דנקודים, והנה נתבאר לך, שורשי ההבדל מבין דבר לנוקבא, אשר הן הנוקבא, והן הדבר, בהכרח הוא, שיהיו מתוקנים מבחי' ע"ב של העליון דהיינו מסוד המלכות שבנקבי עינים דעליון, שסודה ר"ך דמילוי יוד, ותיקון הוה, נמשך להם מכת עליית מ"ן גופיה כי המלכות שבפה דראש העליון, שהוא שורשם הרי שנכללה מכת העליה, מבחי' נוקבא דע"ב כניל, שה"ם ר"ך דמילוי יוד, וה"ם שיפולי דבנין סדרגא דעליון, שנמשך ונקבע כבנין דרגא התחתונה, הן בדבר, והן בנוקבא, כי כבר ידעת שהדבר והנוקבא יוצאים כאחד זה בסוד פנימי, וזה בסוד חיצון, ובכאויא יש פ"ח כניל, ולפיכך גם פרצוף הפנימי, שהוא הזכר, אע"פ שנמשך ועלה אחר המקור שלו, והלביש לאח"כ דראש העליון ממש, מ"ם יש לו ג"כ בחי' פרצוף חיצון, שנשאר במקומו, וממילא השיג גם הוא בחי' שיפולי מעים, דסדרגא העליונה, שנק' גם אצלו יסוד ועטרה, אשר בהנוקבא ה"ם בחי' ר"ך דמילוי יוד דהויה, ובהוכר ה"ם היוד עצמו, ובכ"כ במקומו בע"ה, ומובן ג"כ היטב, שהנוקבא לית לה טגרפה ולא מירי, כי בחי' יסוד ועטרה שבה, אע"ג שהמה מבחי' ע"ב דעליון, אמנם, בלי אור כניל, אלא הזכר שה"ם פרצוף הפנימי, שהוא שעולה למעלה מטבור, ומלביש לאח"כ דעליון, אשר מכת וזוג חיצוני יורד, וכל מוחין דעליון עמו, שמתלבשים ביסוד ועטרה דידיה, שאח"כ משפיע אותם לג"ר דנקודים, כאמור, וכזה תבין ג"כ מ"ש בזוהר אשר אבא יסד ברתא, כמ"ש דסוד התלבשות המלכות דעליון, נמשך נקבי עינים שה"ם ע"ב, והבן.

ונתבאר היטב כענף י"ז אות ב' עשיה. מענין התהפכות חיצוניות דעליון לפנימיות אצל התחתון ע"ש טעמו, ומששו, וכזה תבין דברי הרב בענף י"ז וז"ל שהנקודות נחלקים לג' חלקים, העליונים על האותיות, כמו החולם, ובאמצע כמו השורק, ותחתונים כמו שאר הנקודות

כן כמו שנודע, כי לפעמים אבא ויש"ם נעשים חד פרצוף, וכן בינה ותבונה חד פרצוף, וזה מה שהיה תחילה מקום היסוד דבינה, הוא עתה מקום החוזה של בחי' כל הפרצוף, ושם נעשו הרדים, וזהו הדרד בן ברד, ב"פ דר, שהם בחוזה הת"ת. וכן אותיות ברד ב' דר. ובמות זה המלך, צמקו דרי בינה, כדרך האשה שרדיה צומקים במות הילד שלה, והיא בחי' התפשטות הה"ג ביסוד אמא עלאה, כנזכר בפרק ו', שנפלו אז, אשר הם דם ונעשו חלב ועתה צמקו (ע"כ).

ושמלה ממשרקה ובעל חנן בן עכבור, הסנ"ה, תריפלגי גופא. והנה שאול מרחובות הנהר, הוא יסוד, ובסוד מה שהודעתין, כי יסוד בינה הוא רחב, להיותה נקבה, ונקרא רחובות הנהר. ור"ת שאול מרחובות הנהר, משה, כי משה הוא יסוד דאבא, כניל, ושאול המלך היה מבחי' זו.

וי"ש בשאול, והנה הוא נחבא אל הכלים, פי' כאשר נשברו אלו המלכים, כמ"ש במקום אחר, כל האורות נסתלקו מתוכם ונשארו מאנין תבירין, ולא נשארו בהם

הנקודות, וכו' עשיה פירוש שכל ענין הנקודות מרומים על התיקונים האלו דמ"ן, ונתבאר שכל שורשם ה"ם אח"כ דעליון, הן מסוד תיקון האצילות, בזמן העליה שאו מלכות דעליון נשפלה וירדה לסדרגת התחתון, בסוד שכולת הוקן וכו' כניל, שה"ם קסין, משום שעדיין נמצאים התחתונים בתימיו וקטיצו, והן מסוד וזוג החיצוני ונקיעת הפרסא, בסוד הפתח, אשר פרצוף הפנימי דכל סדרגת, יורד במוחין דע"ב, ומשפיע בפרצוף החיצון דכל סדרגת, כניל.

והנה נקודת החולם, ה"ם פנימיות המלכות דעליון המתלבשת בתחתון, בסוד נקודה שמתחת הן כדמות הקסין כזה שה"ם הפרסא והטבור מוזן העליות לתיקון אצילות, ותדע שהפרסא ה"ם הקו המושכב מלמעלה כעין פתח, עד הנקודה, שה"ם הטבור, שבאופן זה נמצאת מכללת ממש, בין מים העליונים למים התחתונים. כמ"ש לעיל אשר כל פרצוף הנהי' דלמטה מהנקודה שה"ם הטבור, נתרוקן מהאור וכל הכלים דשם המה אחר ולא פנים, ואין שם מבחי' פנים אלא בחי' התפשטות הנקודה דטבור, בסוד שכולת שכולל ג"ר העתידים, ותדע ע"כ שנקודה זו דטבור נכתן לבחי' חולם שעל האותיות, דהיינו הע"ס דנקודים שנק' אותיות וכלים ריקים מאור, כי אין בהם אפילו כלים מתוקנים, וזאת בחי' שכולת, וסוד החולם, שהוא ממש זה החלק מגופא דהג"ת, הנמשך ומתפשט להם בסוד שיפולי מעיים, כמפורש לעיל עשיה.

אות ג' והנה נתבאר אשר הפרסא יחד עם הטבור, ה"ם קסין דעליון כלומר דהג"ת והוא מתחת האותיות דהג"ת, אמנם כלפי התחתון, הרי הפרסא נבדל מהם כניל, ואין להם רק הנקודה שמתחת הפרסא וגם

ונתבאר שם, שכחי' הראש דנקודים עצמו נכתן לראש ותוך, שהכתר ה"ם הראש, וחוי"ב ה"ם התוך, כמ"ש שם באורך, ולפיכך לא היה תיקון קוין זולת בכתר ובחוי"ב הנ"ל, אמנם מכינה ולמטה, שכבר הוא חלק הסוף דנקודים לא נמשך לשם בחי' אור הא', וכ"כ בנינם הוא, רק מאור הג', והסתכלות עינים באח"כ, ולפיכך יצאו הו"ת רק בקו אחד, זה למטה מזה.

וזה אמרו אבל בנקודים יצאו תחילה יוד כלים זה למטה מזה. ונעשה ע"י הסתכלות עינים בני' אורות של אח"כ, ע"כ. כלומר, דענין זה למטה מזה שהיה כו"ת, הוא מסכה שנעשו ע"י הסתכלות עינים באח"כ, ולא היה בהם אור הא' דישמ"ת היוצא דרך נקבי עינים, ולפיכך יצאו רק בקו אחד זה למטה מזה.

אמנם הכתר והחוי"ב שלהם, ודאי שהיו בהם תיקון קוים כאמור, כי יש בהם אור הא' והרב מסך עצמו על מה שפירש זה לקמן להדיא.

נמצא שיצא הכתר תחילה ונכנס לתוך הכלי שלו וכו': כבר נתבאר היטב בענפים הקודמים, אשר אלו הג"ר דנקודים שנק' כח"ב, ה"ם ג' ראשים, זה למטה מזה, ע"ש דבר בטעמו. ותוכן הדברים, אשר היסוד ועטרה דא"ק המשפיעים כג"ר דנקודים שה"ם הדבר דבין בשורשו. וכן בבחי' הנוקבא דבין וע"ס דנקודים שנבחנו הג"ר דנקודים בנופיהו, שה"ם שיפולי עצמותו דעליון לתוך התחתון, שמראש לתתוך נקי שכולת הוקן, ומתוך, לסוף החדש דבחי' למעלה מטבור, נקי פרסא וטבור, ומכללות התוך אל פרצוף הנהי' נקי יסוד ועטרה, כמ"ש בפ"מ ענף י"ז וכאן, עשיה, הנה הם כלולים מפנימיות וחיצוניות, בסוד רקיע וניצוין או קו ונקודה, שראש החיצוני שהווג בפה, מכונים המ"ן שלו, בשם קו או פרסא או רקיע, כניל, והפנימי הוא סוד הווג שבנקבי עינים שהמ"ן האלו מכונים בשם נקודה, שה"ם בחי' המעלה או"ח בקומת כתר. וה"ם ה' תתאה דהויה שבנקבי עינים. והוא ראש הא' העיקרי של הפרצוף, אשר מקומו הוא בכלים דעליון ממש, כלומר אותם הנמשכים לרשותו ובנינו של התחתון, בסוד השפלה והרכנה כניל, שבפרצוף הנהי' שהם הע"ס דנקודים, הוא בחי' שלישי תחתון דת"ת דא"ק שלמעלה מהנהי', כמבואר שם. ותדע שה"ם הכתר דנקודים, שאומר הרכ כאן, שיצא הכתר תחילה ונכנס לתוך הכלי שלו, היינו שלישי תחתון דת"ת דא"ק.

ובן היו כלולים כל הטי' אורות: כמו שנתבאר בענפים הקודמים, שעיקר הע"ס של הפרצוף יוצאים בהראש, וכ"כ הנוף הוא רק בחי' התפשטות המלכות של ראש לע"ס עד למלכות דמלכות. וזהו שאומר הרב, וכו' היו כלולים

וגם הוא רק מסוד גופא דעליון, וע"כ נמצא התולם לבחי' שמלמעלה מהם, וזה אמרו, והנה נקודת התולם הוא ההבל היוצא מן הטבור, אשר שם עומד הכתר כנ"ל, דהיינו מלכות דעליון כאמרו.

וזה אמרו, כי עיקר התולם הוא בת"ת דאי"ק, אמנם נעשה כתר לנקודות עכ"ל, והיינו כדאמרן, אשר זה התולם ה"ס גופא דהג"ת עצמו, אלא שנתארך ונמשך לבחי' הנה"י ולכן סכנה הרב ת"ת דאי"ק, דהיינו גופא דעליון ממש, והוא שנעשה כתר לנקודות בסוד מלכות דעליון הנעשה כתר לתחתון כנ"ל.

וזה אמרו וניקוד שורק כן, שנק' מלאפוס, שהוא באמצע האותיות, הוא ההבל היוצא מהיסוד לאוי"א עכ"ל, פירוש כי נקודות האמצעיים שבתוך האותיות, מרמזים על זמן ביאת המוחין מתחתון לעליון או מפנימי לחיצון, דע"כ הטה סמלאים בתוכיות האותיות, ואומר על כן, שתוא ההבל היוצא מן היסוד דהיינו מסוד פנימי לחיצון, דהיינו מדבר לנקבא, ע"ד שהרחבנו לעיל, ותדע אמנם, אשר הרב אינו מדבר כאן מסוד גלגלתא וע"כ, שה"ס זווג הפנימי, כדרכו תמיד שאינו מדבר, רק מבחי' האח"פ, שה"ס החיצון, אמנם לקמן אומר הרב שהאור בא מתחילה לכתר, ואח"כ לתו"ב, דהיינו כדאמרן, אשר המוחין האבים מווג היצוני דעליון אל התחתון, בהכרח שהתחתון מתפשט בכ' הווגים: פנימי, וחיצון, כמו התוק דשורש הכ' עש"ה. ולפיכך הוא משפיע מקודם לסוד כתר דנקודים שה"ס ראש הפנימי שמעינים דנקודים ולמעלה, ומשם נמשך האור למטה לראש החיצוני דאח"פ, שנק' חו"ב דנקודים,

וזה אמרו ונחלק לב', כי הנה השורק הוא נ"י באמצע כוה נ, והנה יוד של שורק הוא לאבא הנק' יוד ראשונה של השם, והן של שורק הוא לאיסא, להוציא ולהוליד הו"ק דז"א וכו' עש"ה, וכאן צריך שתזכור, מה שהארכנו לעיל, כביאור התהפכות ענין פנימיות וחיצוניות, בדרך עברו מתחתון לעליון דהטטיר ומבוסה בהעליון מתגלה בהתחתון, והמגולה בעליון נעשה בגניו, אצל התחתון, עש"ה. ולפיכך, הכתר שה"ס הטבור, הוא לקח בח"י הרקיע בפנימיותו בגניו, ובה"י הנקודה בגלוי, כדמיון הקטין שמתחת לאותיות, אמנם כשעבר האור מהכתר אל ראש החיצוני, שנק' חו"ב, הרי שנתהפכו הפנימיות לחיצוניות, וחיצוניות לפנימיות, ונמשך הן שה"ס הרקיע בגלוי, והנקודה נגנוה בתוך הן, דע"כ סכונה חו"ב בשם פתח, כי הוא סוד הרקיע המתכר עליונים ותחתונים, בסוד דברי הוהר דשאיב מלעילא ויהיב לתתא.

וזה אמרו, דנקודה של שורק נטיל אבא וכו' וצריך שתבין אבא הוה שכולל או"א עילאין, ואיסא ה"ס ישו"ת, כמו שהרב מפרש זה, בע"ת שער מ' פרק א' להדיא עש"ה, וכבר נתבאר לעיל בפס"ס, שבהתחלק התו"ב לב' בח"י שהם זווג חיצוני ופנימי, נמצא ראש הפנימי בסוד ע"ב ווא"א עילאין ויוד דהויה, וראש החיצוני בסוד ס"ג וישו"ת וזה ראשונה דהויה, וזה שאמר שנקודה דשורק, כלומר זווג הפנימי בסוד נקבי עינים וע"כ, נטיל אבא דהיינו או"א עילאין, וע"כ אומר שהוא של שורק הוא אל אבא להוציא ולהוליד הו"ק, דהיינו בח"י הרקיע והפתח, שהיה צריך להתגלות בסוד רת"ס דישו"ת, שה"ס ז"ת דנקודים, וזהו דנטיל אבא בסוד יולדת השבעה, וכמ"ש עוד במקומו בע"ה,

וזה אמרו והתשובה הוא כי בח"י היסוד לעולם הוא גבוה למעלה מבי' פרקין עילאין דנז"ה וכו' דהיינו כדאמרן אשר חיצוניות דעליון נעשה פנימיות לתחתון ונמצא משום זה אשר גם הכתר לקח מטטה למעלה מסוד

בהם רק בח"י רפ"ח ניצוצין, כמ"ש בע"ה בשער מיוחד, ואמנם בכלי של היסוד, נשאר אור אחד זולת הרפ"ח ניצוצין, כדי להחיות את כלי המלכות, דלית לה מגרמה כלום, וזה האור שנשאר שם, הוא בח"י שאול הנחבא אל הכלים שם בכלי היסוד, מה שלא נשאר בכלי אחר, ולפי שהיה בעת השבירה ומיתה, נקרא לשון מתחבא, כי הראוי היה שיסתלק גם הוא, ונשאר שם בהחבא, וסיבה זו היתה לצורך המלכות, לכן זכה שאול למלוכה והבן זה.

ענף ימ

ונחזור לבאר סדר יציאת ז' מלכים אלו מתוך הבינה, ואיך נשברו. הנה ראשונה, יצאו כולם מתוך הבינה, והיו כלולים באור הדעת, ונכנסו עמו בכלי שלו,

והנה נודע. כי ששה מלכים אלו הם בח"י ו"ק דז"א, וכל אחד אינו גדול מחבירו, כי כל אחד הוא קצה אחד, גדול כחבירו, ולכן לא היה כח בשום כלי מהתחתונים, לסכול בתוכו יותר מחלק אור המגיע לחלקו בלבד.

וכאשר יצאו כולם כלולים בדעת, לא היה יכול הכלי לסכול את כולם, ונשבר וירד למטה, כמו שיתבאר בע"ה. אח"כ, יצאו ששה אורות האחרים, בכלי החסד, וגם הוא לא היה יכול לסובלם, ונשבר וירד למטה, כמ"ש בע"ה. וכבר נתבאר לעיל, כי ז' אורות הם, אלא שנה"ה נחשבין לא', כי ב' פלגי דגופא הם.

ואח"כ

בסוד אור היסוד הוה דהיינו בסוד הקטין שמתחת לאותיות ונמצא שהוא גבוה מבחי' ראש החיצוני שהם אח"פ שנק' חו"ב וא"כ וראי שמשפיע לחו"ב מעל ראשיהם מלמעלה.

וענין רת"ס כבר נתבאר לעיל ע"ש אמנם תבין אשר בח"י הכתר מווג הפנימי בהכרח שהוא למעלה מכל רת"ס דנקודים מפני שה"ס התולם שהוא מגופא דהג"ת שנמשך ונתחבר על הנה"י למעלה באופן אשר שלוש תחתון דת"ת וגופא דאי"ק ה"ס הראש מווג הפנימי שנק' כתר שה"ס התולם ששפעל האותיות כדברי הרב ע"ש וראש דחו"ב שנק' ג"כ חב"ד הוא בג' פרקין ראשונים להיותם נגלים בתוכיות האותיות כנ"ל וע"כ הטה נחשבים לראש דפרצוף הנה"י והכתר אינו נחשב לראש כאמרו. והתוך, ה"ס התג"ת, והסוף ה"ס הנה"י. וזה שאומר אשר היסוד הוא גבוה מבי' פרקין עליונים דנז"ה דהיינו חו"ב שכבר הטה בבחי' תוכיות האותיות משאי"כ היסוד

הוא

כלולים כל המ' אורות, כלומר, שכל התפשטות שמטטה ולמטה כלולים בהמלכות דכתר הוה. ודע שהמטה כלול יורה על עתידות, כלומר שראוי להתפשט מטטה מ"ס התחתונות, דהיינו בסוד המלכות ב' לגמר כלים, אמנם עתה בסוד הראש דהיינו כתר הנזכר, ודאי שאין שם זולת המלכות לבריה, ועדיין אין מציאות התחתונים מגולה בה כפ"ה. ודומה, כמו האילן שהוא כלול בגרעין קטן שכפרי, או להכנים שהם כלולים במח האב, אשר ודאי אין מציאות האילן מגולה כלל בהגרעין הקטן, וכן אין מציאות הכנים מגולים במח אביהם, אלא משום שעתידיים סוף סוף לצאת ולהתפשט ממקור הוה, לפיכך אנו משמשים בהמטה כלול או כלולים, וזכור זה לכל המקומות, שתמצא בוהר וכתאריי ז"ל, ענין התכללות וכלולים.

ואח"כ נשאר אור הכתר בכלי שלו ויצא אור החכמה וכו' בכלים שלו: והיינו בסוד זווג הכ' הני"ץ החיצוני, שבבחי' הפה של ראש, שהמין דווג הוה, סכונים בשם קו או פרסא כנ"ל, ומזווג הוה יוצאים ע"ס דראש המיוחסים להפרצוף עצמו, ונחשבים מכנינו, כמ"ש בענפים הקודמים, והנה הכלי שלו נמצא במקום ג' שלישים עליונים דנה"י. והמלכות של ראש הוה כולל ג"כ ח' תחתונות, שהם ראש הג' שנק' בינה, וז"ת. וענין ההתכללות, הוא ע"ד שנתבאר במלכות של ראש הפנימי הני"ץ, ע"ש. ותדע, אשר התפשטות המלכות של ראש הא' מווג הפנימי, הוא מתלבש בפנימיות הראש החיצון הוה שנק' חכמה, כדברי הרב לקמן אשר נה"י דכתר מתלבשים בחו"ב, והיינו כדאמרן, כי נודע אשר התפשטות המלכות של ראש מכונה בשם נה"י, כמבואר בענפים הקודמים, ודע, שהפרש גדול יש בין ראש הא'

שנק' כתר, ובין ראש הוה שנק' חכמה, כי הראש הא' כולו פנים, ואין שם אחרים כלל אמנם בראש הוה נמצאים כלים דפנים וכלים דאחרים שמתחברים זה בזה. וכבר ידעת שכלים דפנים ה"ס אותם הכלים הנמשכים מהאור היוצא ע"י תיקון המ"ן, אשר כלולים משום זה בכל התיקונים המסוגלים שיתלבש העצמות בהם, דהיינו שנק' תיקון קוין וכנין פרצוף בסוד תר"יג וכו' כמ"ש, בענפים הקודמים, וכלים דאחרים ה"ס אותם הכלים הנמשכים מכה שורש הראשון שבה' פרצופי א"ק, שמתרם עליית מ"ן, שהמה חסרים מכל התיקונים האלו החדשים, הנמשכים ע"י המ"ן, ולפיכך אינם ראויים כלל להתלבשות אור העצמות בהם, ונמצא הארתם מועטת, ומכונים ע"כ, אחרים, כלומר שאינם מאירים.

וכבר נתבאר, שמאור היוצא דרך נקבי עינים, דהיינו מסוד תיקון המ"ן, יוצאים הפרצופין הימנו כחסרון הסוף, והוא, משום דע"י התעלות המין

מסוד

קלד פנים מסבירות

הוא בחי' ת"ת דא"ק שנתפשט בסוד שיפולי מעליון לתחתון כנ"ל והוא המשפיע בסוד נהי' דכתי' מסטה למעלה כמ"ש לקמן והבין.

אות ר' ווי"ש אבל שם בוי"א אינו כן לפי שכשהבינה נכנסה בו לתת אליו מוחין הוא משפלת עצמה ומרכנת עצמה בסוד האם רובצת על האפרוחין ואז מוכרה היא שתגביה רישי ורכין לעילא ובחי' היסוד שלה נשפל למטה מהם ואז נמצא שהדעת למעלה מחויב והבין זה, עכ"ל. פירוש כי סוד וווג דרובצת הנ"ל היא נמשך מסוד תיקון אצילות הנק' צמצום נהי' כמו שהרחבנו ביאורו בענף הקודם אות... עשיה. ונתבאר שם אשר כל תחתון מעלה הפנימית שלו לעליון דהיינו בחי' הראש והגיר דתחתון עולים ומלבישים לבחי' אח"פ דעליון שהוא חיצוניותו של העליון עשיה וגם נתבאר שם שמכח זה נמשך חלק מכנין העליון לתוך בנין התחתון שנק' שיפולי מעיים, וביארנו זה בני' מקומות: שיפולי הראש אל התוך הי"ם שכולת הוקן, וזהו ברות' הכוללים של הפרצוף, ושיפולי הראש דחגית לתוך דחגית הי"ם פרסא, ושיפולי חגית לתוך נהי' הי"ם יסוד ועטרה, אשר מסוד הנה מכניס אותם חו"ל בשם שיפולי מעיים, מפני שהיסוד ועטרה אינם מכניין הנהי' עצמו אלא מכניין החגית, אשר מסכת התכללות המלכות בחכמה נמצא שנתעלה שורש כל תחתון עד מקום החכמה, להיות כל תחתון דבוק במקור שיצא משם, והיינו במלכות דעליון, ומתוך שנתעלה המלכות עד נקבי עינים ששם מקום חכמה, נתעלה לשם גם ראשו של התחתון, וע"כ נמשכים לרשותו גם בינה וווי"ן דעליון שנק' אח"פ עשיה שהארבנו כזה, וכזה יש הפרש בין פנימי לחיצוני; כי ראש הפנימי של התחתון עולה ממש למקום אח"פ דעליון, אמנם החיצוני של התחתון נשאר במקומו אלא אח"פ דעליון נמשכים אליו למקום עמידתו, והוא השפלה לאח"פ דעליון וכל הריעות של התחתון, כי המה הם הכלים הפנימיים של הגיר שלו בעת הגדלות.

וזהו שמדייק הרב ואומר היא משפלת עצמה ומרכנת עצמה בסוד האם רובצת על האפרוחים והיינו כנ"ל, כי בעת תיקון אצילות, כלומר בחי' כלים לגיר וראש דכל מדרגה שנק' אצילות, או מוכרת לבחי' צמצום נהי' דכל מדרגה, שפירשו דבחי' הראש מכל תחתון עולה ומלביש לסוף של העליון, שאז נמשך לבחי' התחתון סוד השיפולי מאח"פ דעליון, וזה שאומר שמרכנת עצמה ומשפלת עצמה שאז נשפל ויוצא מלכות דאמא הכלולה מכינה וווי"ן שלה, לתוך בנין הו"א, שזהו כל הריעות של הו"א שיהי' ראוי אח"כ לקבל מוחין דגיר, אמנם השפלה גדולה כלפי אימא אשר בחי' חלק' מכינה יוצאת ונמשכת לבחי' למטה מטבור דא"א למקום עמידת הו"א, וע"כ מכונה רובצת על האפרוחים בסוד קן צפור, שפירשו, שכל ענין ישיבתה והשפלתה שם אינו אלא לצרם של הבנים. וזהו ג"כ דברי הוהר אבא הוציא את אמא לתוך אודות בנה ואבא עצמו התתקן בעין דו"ג, דהיינו סוד הנ"ל שמתוך צמצום נהי' ועליות תחתון לעליון, ששורשו נמשך מסוד התעלות המלכות לבחי' נקבי עינים שה"ם אבא דכל פרצוף, נמשכים הבינה וו"ן למקום תוך וחגית דהיינו הו"א, וכן הו"י כרת"ם דכל מדרגה, עד שנמצא דיבנה וווי"ן דס"ג מתלבישים במלכות דס"ג וכאים לוי"א שלמטה מטבור כנ"ל. שהוא השפלה גדולה כלפי אמא כי יצאה לתוך ממש, שהרי הנהי' לבר מגופא הם ואין שם רק כלים דאחורים הנמשכים משורש הא' שמטרים עליות מ"ן בלי תיקון קוין וכלי אור כמ"ש בענף הקודם; משום שלא יצא מאור עינים רק בחי' ראש

עין החיים ענף יט

ואח"כ, ירדו הה' אורות בכלי של גבורה וירד ג"כ עמהם הרשימו של חסד, פירוש, כי נודע, שכל הה' ספירות מחסד עד הוד, כל אחד מהם, נותן חד רשימו שלו בספירת יסוד, כי לסכה זאת, נקרא יסוד כ"ל, לפי שהוא כולל כולם, וע"כ כל אחד מוריד רשימו חד ליסוד, ולא יכול לסכול, ומת ונשבר.

ואח"כ ירדו הד' אורות וב' רשימין של חסד וגבורה, בכלי הת"ת, ונשבר גם הוא, וירד, וכעד"ו עד שירדו שש אורות וחמשה רשימות, בכלי היסוד, ולא הי' יכול לסובלם ונשבר, וגם הוא ירד. וכשבא אור המלכות, לא בא אלא הוא לבדו, ועם כל זה, לא היה יכול לסכול, ונשבר גם הוא, וירד.

ומעם הדבר, כמו שהורעתך למעלה, כי בעקודים, כאשר חזרו האורות שנית להכנס בכלים שלהם, לא נכנסו ממש בכליהם, רק בכתר נכנס אור החכמה וכו', ובכלי היסוד נכנס אור המלכות, ונשאר כלי המלכות ריקם, אשר לסכה הזאת נק' המלכות אספקלריא דלא נהרא, דלית לה מגרמה כלום, ונק' עניה ודלה, כי האור שנכנס אח"כ בכלי של המלכות אינו אור שלה, רק אור חדש מזווג או"א, כמבואר אצלנו

ראש ותוך דכל פרצוף וחסר חלק הסוף דכולם מטעם שנתבאר שם. וו"ש הוהר אבא הוציא את אמא לתוך אודות בנה דהיינו הו"א שנק' בן ותחתון דס"ג שהוא אמא, דאי לאו הכי לא היה לוי"א שום בחי' כלים דפנים, כי כל מציאותו הוא מבחי' למטה מטבור דכללות הפרצוף שאין שם כלים דפנים כלל וזולת כלים דאחור כנ"ל.

ווי"ש שם, ואז מוכרה הוא שתגביה רישי ורכין לעילא, כלומר כי כל השפלה נהי' שלה למקום הו"א, הוא מסוד עליות פנימית דכל תחתון לעליון כנ"ל וא"כ גם פנימית נהי' שלה דהיינו הראש דנהי' שלה, מוכרה שיתעלה לחגית שלה כמ"ש בענף הקודם ע"ש, כי אז נמצאים שיורדים החיצוניות שלה למטה מטבור הכללי, שה"ם זיא, ע"ש, ונמצאת מנבחה ראשי ורכין. ותוך סוף דירכין שה"ם בינה וווי"ן דנהי' דאימא, נשארו למטה, ואז עולה זיא הפנימי ומלביש לבינה וווי"ן אלו, במקומה של אימא, דהיינו כתגית, ואז יורדים בינה וווי"ן ומתלבישים במלכות דידה, ונשפלים לוי"א החיצון בסוד רובצת, ובאופן זה נמצאת מתלבישת במוחין דו"א, ונמצא שאי"א לנהי' דאימא להתלביש בוי"א, אם לא תקדים להעלות רישי ורכין דידה עצמה לבחי' חגית דידה, כאמור.

וזה אמרו, ואז נמצא שהדעת למטה מחויב פירוש כי הנהי' דאימא מתהלקים על רת"ם שהראש הי"ם תכ"ד ותוך הי"ם חגית וסוף הי"ם נהי' כנ"ל, ומאחר שבעת

פנים מאירות

המ"ן לנקבי עינים, יוצא הסת"א בסוד ע"ם דראש מנקבי עינים ולמעלה, והסת"ב מאזון עד הפה. ונמצא הפה, בבחי' מלכות דמלכות, שנק' מטבור דגופא, ולפיכך מפה ולמטה אינו נמשך עוד אור הזכר כמטרים עליות מ"ן, אלא רק נהי' דמיומא ואור הנקבה לכה, שמסתיים על הטבור. ונמצא הנהי' דלמטה מטבור ריקנים מאור עינים, ומכל התיקונים הנמשכים מהם. שז"ם המוכא ככ"ט, אשר כי נהי' הם לבר מגופא ונקראים אחורים בכל פרצוף, שכ"ז זה הוא משורש הנוכח, אשר מהאור היוצא בסוד תיקון המ"ן, אינו נמשך אלא רק עד הטבור, ולפיכך מסתיימים שם כל התיקונים של הפרצוף, במה שהמה לשכחו של הפרצוף עצמו, והכלים דנהי' רק להוצאה קיימים לצרכם של חיצונים מן הפרצוף, אבל לא לצרכו עצמו, וז"ם אמרם ז"ל אשר כל נהי' לבר מגופא, והבין.

אמנם נתבאר לעיל, אשר גם כנהי' נמצאים כלים דפנים, כלומר המתוקנים ע"י תיקון המ"ן, והיינו בסוד שיפולי מעיים דחגית לבנין הנהי', כמ"ש בארוכה בפמ"ם ענף י"ן אות ז' עשיה, שמסוד הזה יוצאים בחי' פנים בפרצוף הנהי', שנק' יסוד ועטרה כדרכ, וסוד שיפולי מעיים בנוק' עשיה. והנה זה השפולי מעליון לתחתון, הי"ם הראש היוצא ע"י וווג הפנימי, כמו דכיל לן הרב בענף ט"ז, שחיצוניות דעליון יורד ונעשה פנים בפנימיות של התחתון כלומר בסוד וווג הפנימי שנקרא פרקא קדמאה דיסוד, הטמון בתוך שלישי תחתון דת"ת דא"ק, וכן בכל פרטי הפרצוף דאביע, כמו שית' במקומם בע"ה, ונמצא מכה זה, אשר מסוד עינים ולמטה עד הפה של הראש דפרצוף הנהי', אשר כבר אין שם משיפולי דעצמות פרצוף העליון, הרי שהוא בבחי' אחורים כלברו כמו הבנין של הנהי' כנ"ל.

אמנם נתבאר בענף ט"ז בפמ"ם אשר ב' השורשים שולטים בהפרצוף יחד ע"ש, אשר מכה זה נמצאים גם האח"פ דראש הנקודים מתיחדים עם הגלגלתא ועינים של ראש הזה לראש אחד, ע"ד שהיה בשורש הא' שמטרים עליות מ"ן, ומכה היחוד הזה נמצאים גם האח"פ דראש נחשבים לכלים דפנים, ומקבלים התיקונים דמ"ן ככנינם, כמו הראש הפנימי שמעיינים ולמעלה והנה נתבאר, אשר גם כראש הכי החיצוני דנקודים, דהיינו הנקרא חו"כ דנקודים שגם הם מתוקנים במקצת בסוד תיקון פרצוף וגי קוין הנמשכים מהמ"ן, והגם שכבר המה בחי' נהי', אמנם מקבלים הארה ע"י התיחדם עם הראש הפנימי, אשר הכלי שלו הוא מבחי' חגית, כאמור, והבין זה היטב.

והוא שאמרנו לעיל, בהבחן מראש הא' שנק' כתר לראש הב' שנק' חכמה, כי הראש שנק'

פנים מסבירות

שבעת ההתלבשות מוכרתת היא להעלות בחי' ראש דנהי דירה כגיל, א"כ חסר שם ההכיד דנהי שלה, וכל התלבשות הנשפל הימנה לבנין הו"א, הוא רק מתוך וסוף דנהי שלה, ולפיכך נמצא הדעת דו"א המתלבש בשיפולי מעיים דאימא, שהוא למטה מחויב, להיות חסר שם רישו ורכיו, דהיינו בחי' הכ"ד דנהי דידה. וזהו שמבחי' בין יסוד א"ק לאמא וז"ל, אמנם א"ק הוא עוסד ולא רוכן וכו', פי', דכבר נתבאר לעיל אשר יסוד דא"ק הוא מתלבש בנקודים רק בבחי' זווג הפנימי דכתר, וגם בחי' דנקודה שה"ס אבא, אמנם לא בחי' דך, וממילא נמצא שהוא למעלה מחויב דך, שה"ס אימא עש"ה.

ולפיכך מדייק ואומר, ואז פרקא קדמא דיסוד הקבוע בתוך ת"ת, שהוא הגוף, ודאי שהוא גבוה מנהי עכ"ל, פי' דכבר נתבאר שם, אשר יש ב' בחי' זווגים ביסוד דא"ק: פנימי ותיצוני, אשר ע"כ יוצאים ב' בחי' ע"ס של ראש בע"ס דנקודים, פנימי ותיצוני, דראש הפנימי הי"ס כתר, ועמידתו הוא בשליש תחתון דת"ת דא"ק, שנק' חולם, עש"ה. והנה זהו זווג הפנימי הנמשך מיסוד דא"ק, ונתבאר שם, אשר כתר זה, אינו נחשב לגוף הפרצוף דנהי, אלא שיפולי מעיים דתג"ת, וע"כ יש שם אור עצמות דאזון בשבולת משום שגם הכלי אינו מנהי אלא מתג"ת שכל הע"ס שלו בסוד הכלים דפנים, כי אור העינים נמשכים בראש ותוך, ואינם חסרים, אלא מפרצוף נהי שהוא הסוף, כמ"ש שם, וע"כ אין הראש הפנימי שנק' כתר, מבנין הפרצוף של נהי, אלא ראש התיצוני שנק' חויב, הוא הנחשב לראש דנהי, ולפיכך מדייק הרב, כשרוצה להסביר הטעם של העמידה דיסוד א"ק למעלה בראש הנהי, משום שעושה זווג הפנימי בסוד ראש הפנימי דכתר, אומר, שפרקא קדמא דיסוד כלומר בחי' זווג הפנימי שלו, הוא קבוע בתוך ת"ת, שהוא הגוף, כלומר, בראש הפנימי שנק' כתר, שמקומו בשליש תחתון דת"ת, אשר לא נחשב כלל לראשו של הנהי שהם ראש התיצוני וחויב דך, וא"כ ודאי שהוא גבוה מנהי, כמבואר.

ובכל האמור עד כאן, יובנו לך גם שאר דברי הרב בענף שלפנינו, וגם יתמלאו דברינו שבפנים מאירות כאן, עש"ה, וכדי שלא להכפיל דברים, נשלים ביאור דברי הרב בענף הסמוך, בע"ה.

ענף י"ט וב'

נחזור לבאר סדר יציאת ז' מלכים אלו מתוך הבינה ואיך נשברו וכו'. וכדי להסביר הענף הזה נקדים מתחילה מה שיש לדיוק בדברי הרב בענין תיקון הקיום דע"ס דנקודים, כי בענף הקודם אומר הרב, שכל ע"ס דנקודים יצאו זה למטה מזה, דהיינו רק בקו אחד וא"כ משמע, אשר בכל הע"ס לא היה תיקון קיום, ובמ"א אומר אשר, הגיר יצאו בתיקון קיון ולא זה למטה מזה, אלא כתר שלמעלה וחכמה כיוסין והבינה בשמאל, ובמ"א אומר, אשר בגיר היה רק תיקון קיום במקצת ע"ש. באופן, שדבריו צריכים בירור.

וראוי שתוכר היטב כל מה שביארנו בענף העבר, בסוד דבר ונוקבא, אשר זה האור דבקע לפרסא וירד למטה מטבור דא"ק עצמו, כלומר בפנימיות, הרי הוא שורש הדבר דכלהו דכרוין דאביע"ע, וזה האור שיצא דרך עינים וירד למטה מטבור מחוץ, והלביש לא"ק מטבור ולמטה, הוא השורש לכלהו נוקבין דאביע"ע, ע"ש היטב דבר בטעמו, וכללם של הדברים הוא משום דכללות הפרצוף שיצא ע"י תיקון מ"ן, שאנו מכנים אותו צמצום ב' או שורש הב', שו"ס דברי חז"ל מתחילה

עין החיים ענף י"ט

אצלינו, וזה ענין מ"ש לעיל, אספקלריא דלא נהרא דלית לה מגרמה כלום, רק האור שלה הוא ממקום אחר, וזכור ענין זה.

והנה, כיון שכל אלו הכלים של הנקודים, נעשו בהסתכלות העין בעקודים, כגיל, לכן כיון ששם היה חסר בחי' אור המלכות מן הכלי שלה, גם זה הכלי של המלכות דנקודים היה חסר, ולא יכלה לקבל האור שלה, ונשברה.

ענף ב'

ונבאר עתה ענין אחורים דאו"א, שגם הם נפלו ונשברו, ותחלה צריך לבאר הקדמת פכ"פואב"א.

והענין כגיל, כי מקום הקליפות והתיצונים הם אחורי נוקבא דז"א, ושם הם נדבקים, ואמנם ג"כ, באחור ז"א, יש קצת אחיזה.

והנה טרם ברא אלקים אדם על הארץ, היה כח בקליפות לינק שפע מקדושה, בסוד ואדם אין לעבוד את האדמה, ואחד מעבודת האדמה, הוא כיסוח קוצים מן הכרם, אשר לזה צריך מצות מעשיות.

אבל כאשר נאצלו ז"ת, עדיין לא היה אדם הראשון התחתון נברא בעולם, יצאו זו"ן אב"א, מפני פחד התיצונים שלא יינקו, כי אם היו עומדים בפ"פ, היה לקליפות מקום להתאחו במקום אחיותן, שהמה אחוריים, לינק, כי מפנים לא יוכלו לינק, ולכן הוצרכו להיות מתדבקים אב"א, כדי שלא יוכלו התיצונים לינק משם וכאשר נברא אדם הראשון, ועשה מצות מעשיות, החזירים פכ"פ, ואז לא היה פחד מן הקליפות, כי כבר חפר ועזק וסקל וכתר קוצים מן הכרם.

והנה

מתחילה נברא העולם במדת הדין, שה"ס צמצום א', שמשורש הוה לא יצא אלא כלי אחת לכל הע"ס, כדברי הרב בע"ס דנקודים, עש"ה. וכלי זהו ה"ס בחי'ד שנקרא נקודה האמצעית ממש, כמ"ש בענף א' ע"ש. כלומר, מלכות שבמלכות, שה"ס התפשטות הנמשך מהסת"ב, אחר שהמלכות וכתיר עצמה העוסדת בפה של ראש, התפשטה בעצמה מינה וזה לע"ס שלה עד מלכות שבמלכות, המכונה טבור, ואז מתפשטה המלכות דמלכות הוואת באויה שממעלה למטה ועושה הסיום של האור, ככת הצמצום, כמו שנתבאר לך היטב בענפים הקודמים

פנים מאירות קלה

שנק' כתר הוא כ"ו פנים, ואין בו אחר כ"ו כי כ"ו עצמותו ובנינו אינו כ"ו מבחי' בנין הנהי, אלא בחי' חג"ת, שהרי הכלי שלו הוא שלישי תחתון דת"ת, שה"ס חג"ת, ולא נהי אלא שנמשך למקום שאינו ראוי לו, וא"כ אין שם אחורים כ"ו ועיקר. משא"כ הראש הב' שנק' חכמה, אדרכא עיקר בנינו הוא מכלים דנהי אשר המה בחי' אחורים, אלא מכת שורש הא נמצא מתיחד עם הכתר, וככחו של הכתר מקב"ל ג"כ הארת פנים. ולפיכך הדע, שראש הזה שנק' חכמה, יש בו ב' הבחי': הן פנים, והן אחורים, ועד"ז הראש הג' שנק' בינה, כמ"ש לקמן בע"ה.

כי כולם הם במלכים בערך או"א וכו' בסוד טפת טוח וכו': והוא כמ"ש לעיל אשר ענין התכללות ז"ת באו"א, הוא בסוד המלכות שלהם, דהיינו שבהכרח עתידה להתפשט בסוד הסתכלות ב' לגמר כלים, כי או"א שה"ס ראש עדיין אין הכלים ניכרים בהם כ"ו, כי הע"ס דכל ראש אינם אלא שורשים לכלים, כדברי הרב לעיל בענף ה' עש"ה, אמנם להיות המלכות עדיין בבחי' הסתכלות א' דהיינו בראש, עדיין אין מציאות הז"ת דגופא ניכר בהם ולא כלום, אלא ע"ד מפה כמות האב, ואיך כנרעין, כמ"ש לעיל, עש"ה.

ענף י"ט

וכ"ו אחד אינו גדול מחבירו וכו' כי הכתר שה"ס ראש, שנמצאים כל המ' החתוניות כלולים במלכות שלה על דרך הטפה כמות האב, א"כ ודאי שאין המ' אורות תופסים שום מקום שם. ועל דרך זה, החויב, שהם ג"כ בחי' ראש, אשר הז"ת כלולים במלכות שלהם בכחי' טפה במח האב, א"כ ודאי, שאין הז"ת תופסים שום מקום שם, מה שאין כן הז"ת עצמם, אשר כולם רק בחי' התפשטות המלכות דאו"א, א"כ ודאי שלא האחד גדול מחבירו ולפיכך לא היה כח בשום כלי לסכול בתוכו יותר מחלקו המניע להם.

הקודמים. ומאחר שהיא בחי' מלכות דמלכות בלי שום התכללות וחיבור מג' בחי' הראשונות, ע"כ נקרא מדת הדין, שענין הדין שבה נתבאר היטב בפ"ס בענף א', ומשם תדרוש ותבין.

ו"יש ו"ל, ראה שאין העולם מתקיים עמד ושיתף עמה מדת הרחמים, וה"ס צמצום ב' שנקרא צמצום נהי דא"ק, כדברי הרב בענף י"ד ע"ש. שה"ס תיקון המין מסכת הירירה דנהי דס"ג לתוך פנימיות דנהי דא"ק עצמו, שמכח זה נתכללה המלכות גם בג' בחי' הראשונות, שהם מדת הרחמים כמ"ש בפ"ס ענף א' אשר בהם, לא נגע ענין הצמצום כלל, רק כנקודה אמצעית, ע"ש.

ולפיכך הוכן מכאן ואילך ב' בחי': הא' ה"ס תיקון המין מכת צמצום הב' הנזכר, בחי' הב' הוא, כי נשאר גם עתה חלק מהפרצוף, אשר שם לא הגיע מזה האור הנמשך מכת השיתוף דמדה"ר בסוד המין ולפיכך נשאר במדת הדין, מכת צמצום א' שאינו משותף

משותף ומסותק סמרת הרחמים. וכבר הארכנו בענף הקודם, באותם ב' הבחי' הנ"ל, אשר אור העינים שה"ס אור דתיקון מ"ן, אינו נמשך רק כבי' חלקי הפרצוף ראש ותוך, ונפסק, ובחי' הסוף דכל פרצוף, נשאר במדה"ד כמו בצמצום א'. והוא משום שאין לו המיתוק דמדה"ר כמבואר.

וכבר נתבאר, בענף הקודם שיתד עם עליית מ"ן, נעשה קצת תיקון בנה"י גם כן, דהיינו בחלק הסוף של הפרצוף, ותיקון זה נק' התלבשות נה"י דעליון בתחתון, באופן, שנעשה חלק מבנין התחתון, כמו שהרחנו הדברים בסוד שיפולי מעיים, עשיה, והוא, כי בסוד תיקון המ"ן, שנתעלה המלכות של ראש, שהוא מקור יציאתו של התחתון, אל נקבי עינים, נכחן כזה כלפי התחתון: עליה וירידה, ביה"ד. כי יש כאן עליה גדולה לכל תחתון, משום שנתעלה המקור שלו שצמנו יוצא, דהיינו המלכות של ראש דעליון, כאמור. כי כזה יכול התחתון לעלות ולהלביש, על אח"פ דראש העליון ג"כ, כי מקורו עומד עתה בנקבי העינים, ויש כאן ירידה, משום שבי' השורשים מצמצום א' ומצמצום ב' שולטים כאחד בהפרצוף, ומתוך שמצד שורש הא', הרי מקור יציאתו של התחתון דרך פה של ראש, נמצא בכחו, שהתחתון אינו יכול להגביה את עצמו למעלה מסקורו שבפה דעליון, ומצבו מוגבל להמצא למטה מפה, מפני שמשם הוא מתחיל ע"פ שורש הראשון כאמור. ומאחר שהפה דעליון כבר אינו בבחי' מלכות הכללית, דהיינו מלכות של ראש כי כבר נתעלתה למקום נקבי עינים והפה קיבל לבחי' מלכות דמלכות דהיינו אותו המלכות המסיימת לכל פרצוף, כנ"ל ע"ש שוהו בחי' תוה או טבור, וע"כ נמצא כל תחתון בירידה גדולה בערך מצבו הקודם, שאינו מלביש אלא לחלק הסוף דעליון, מה שמקודם המ"ן היה מלביש לתוך וסוף דעליון, דהיינו מפה עד הטבור, שהוא היה או בחי' תוך, ומטבור עד סיום רגליו שהיה זה בחי' הסוף. והנה נתבאר ב' הבחנות הפניות, שיצא לנו בכל תחתון, דהיינו עלייה וירידה, כנ"ל.

ותדע משום זה, אשר באמת יוצאים מכל וזוג שע"י עליית מ"ן ב' הפרצופין יחד: פנימי וחיצוני, כדברי הרב בענף מ"ז שהצבנו בביאורם בענף הקודם. אשר הפנימי נמשך ממש אחר מקורו שצמנו יוצא, ונמצא שמתעלה ומלביש לאח"פ דעליון כאמור, ונמצא לו ע"י המ"ן עליה גדולה, כי מה שהיה מטרם זה מלביש רק בחי' גופא דעליון שצפה ולמטה, הרי שעולה מפה ולמעלה לבחי' ראש דעליון, כאמור אמנם החיצון נשאר על חוקו, כמצבו מצד שורש הא', ויש לו משום זה ירידה, כי הפה כבר קיבל לבחי' טבור, ונמצא שהפסיד בחי' התוך של העליון שנק' עלמא דנוק'. כי אין שם אלא אור הנקבה כדברי הרב לעיל בענף י"ג ע"ש. ובדברים האלה נתתי לך הפתח להבין דברי הסבא דמשפטים כל ההמשך דשם ואכמ"ל באלה.

גם ידעת ענין וזוג החיצוני שנעשה פשה של ראש, הנוהג בכל ראש בסוד המ"ן ובקיעת הפרסא שאו נתעורר השורש הא' שבכחו מתיתדים האח"פ והעינים ונולגלתא לאחד ממש בקומה שוה, כהמצב שטרם המ"ן, שבאו"א קומתו שוה, עד הכתר כנ"ל. שאו מוכרח כל תחתון לרדת מאח"פ דעליון, שהרי המקור שלו כבר חזר וירד מנקבי עינים אל מקומו כבתחילה אל הפה של ראש. אמנם או יורד וכל שבחו עמו, כלומר דגם אחר וירדתו למקומו יש לו אותו המותין כמו שהיה לו בעת היותו מלביש לאח"פ כמ"ש בענף הקודם. והנה זה הגיע רק לפרצוף הפנימי,

והנה בהיותם אב"א, אין לזו"ן רק כותל א' לשניהם, וכותל א' לבד מספיק בין שניהם. ומשתמשים בכותל א', חצי כותל לז"א, וחצי כותל לנוקבא. וכאשר אדם החזירם פב"פ, ע"י מצות ומעשים הטובים, אז נגמר ונשלם אחר א' שלם לזה, ואחר א' שלם לזה, ויכולים לחזור פנים בפנים.

וטעם הדבר, כי האדם התחתון על ידי מעשיו גורם זווג עליון, ויורדין טפין עילאין למטה, שהם בחי' המוחין דז"א, והם בחי' החו"ג אשר הם עיקר הטפה, כנודע, כי אין יוצא מיסוד דבינה רק חו"ג. כי מן החכמה ובינה דז"א, אינו יוצא רק הארה בעלמא, שמכים החסדים המגולין שם, ומוציאין אורותיהן לחו"ן.

והנה בבוא אלו החו"ג בראש ז"א, כד"ן אירו נקיט החסדים ומשתלים אחר דידה, ואידי נקמא גבורה ומשתלים אחר דידה, וכד"ן אתהדרו פב"פ, כמ"ש בכרכת אבות והרי ביארנו, איך החו"ג גורמים הגדלת אחורים, ועל ידי כן, יכולים לחזור פנים בפנים.

נמצא, כי בודאי הוא שבערך בחי' זו, יותר גדולה הארה של החו"ג הבאים להם מחדש, מהארה שהיתה להם בראשונה, לפי שהארה ראשונה הניחה בבחי' אב"א, והארה זו החדשה החזירם פב"פ.

נמצא, כי זו ההארה המחודשת, היא נקראת פב"פ. אבל בערך בחי' אחרת, לא תקרא אלא בחי' אב"א. לפי שלא הגדילה רק בחי' אחורים, כנ"ל, וממילא הוחזרו פב"פ מאליהם. ובבחי' זו תהיה הארה זו פחותה וגרועה מהראשונה, כי הראשונה תיקנה ועשתה כל הפרצופין כולם שלימים, וזאת לא עשתה רק הגדלת החצי אחורים, כנ"ל.

והנה

אמנם ודאי לא שייך זה כלפי החיצון, כי מעולם לא נתעלה לאח"פ דעליון, כאמור. אמנם מתוך שהחיצון מלביש עתה על הפנימי בקומה שוה מפה ולמטה, נמצא הפנימי משפיע מוחותיו העליונים שהשיג מאח"פ דראש גם אל החיצון. ותדע שהפנימי הוא שורש הדבר והחיצון הוא שורש הנוק' המסקלת מן הדבר, וזה הכלל, שאותו שיעור הקומה שפרצוף אחר מלביש לחבירו, נמצא שמשגו כל שיעורו של האור הנמצא שם כמבואר בענפים הקודמים. ולפיכך כשנמצאים ב' פרצופין בקומה שוה, הרי אורותיהם כשוה, וזכור זאת,

ענף ב'

הקדמת פב"פ ואב"א וכו': כבר ידעת פירוש תיקון קוין, שה"ס המתקלא, דהיינו הלשון שבמאזנים, המכריע בין ב' הקצוות חסד ודין. כי מכת החיבור דנה"י דבחי"ב, שה"ס נה"י דס"ג עם נה"י דבחי"ד, שה"ס נה"י הפנימיים דא"ק, ונתקנו בסוד מ"ן, אז עלו המ"ן האלו עד ע"ב דגלגלתא, דהיינו חכמה שבכתר, ומכת זה נעשו בחי' דו"ג, דהיינו ב' קצוות חסד ודין בכל הע"ס, וסוד המסך המעלה האורח ה"ס המכריע ביניהם כסוד המתקלא, ונמצאים החסד ודין פב"פ בקומה שוה.

והנה המסך הזה, כבר ידעת שהוא כלול מבי' בחי', מסוד המ"ן שה"ס דינא רפיא, ודינא קשיא, כי יש בו מבחי"ב ומבחי"ד מחוברים יחד, והאו"ח עולה מבין שניהם, כמ"ש לע"ז, אמנם כאן סויה וכל אחוריהם בימה אשר מטרם שנברא אדה"ר היה הנקודה דבחי"ד בגניזו, ולא היה מגולה לחו"ן וזלת הנקודה דבחי"ב, שה"ס הרחמים כנ"ל, והיה זה כדי שלא יהי אחיזה להחיצונים, כמ"ש בפמ"ס בענף א', אשר כל אחיותם ושורשם של החיצונים והקליפות הוא בנקודה דבחי"ד, ע"ש.

והנה באופן זה הנזכר, אע"ג שאין אחיזה להחיצונים, כאמור, כי האחורים מכוסים בפנימיות ורק הפנים מגולה כלפי חו"ן, עכ"ז קומתם בקטנות, והמה חסרים מג"ר, ואין בהם אלא קומת זו"ן. מפני שהמ"ן עלו עד החכמה, ונמשך האו"י והאו"ח מכתר לחכמה ומחכמה לכתר, וכאופן זה אין שם אלא קומת ז"א, כמ"ש לע"ז בענף ג' ע"ש, ובפמ"ס שם, וזהו שנק' אב"א, והבן היטב.

וע"י מצות ומעשים טובים, הצדיקים מעלים מ"ן ואז חוזרים פב"פ, פירוש, כי ע"י המה ממשיכים מווג העליון טפין דחו"ג, אשר החסדים בעצמם לאט לאט המה מגלים הבחי"ד לחו"ן, בסוד המסך, ומאחר שאין האחר מתגלה אלא ביהד עם החסדים, אז אין פחד מהחיצונים כי החסדים מעוררים עיניהם, ואינם יכולים להתאחז בהאחורים, עד שנשלמים האחורים להתגלות ואז נעשה עליו הזווג דג"ר ונדלות, שקומתו עד הכתר, כנודע שאין קומת הכתר מתגלה זולת על מסך דבחי"ד, שכבר הארכנו בזה בענף ג' ובענף ד' בפמ"ס ע"ש.

וזהו שנק' פנים בפנים, כי אז נמצאים החסד והדין בקומה שוה, כי מטרם שנתגלה הדין בסוד המסך הנ"ל, הרי היו בבחי' ז"ק, ועתה בכח גילוי הדין חזרו לקומת כתר, אלא שהדין לא היה יכול להתגלות, כטרם שנתגלו טפין דחו"ג שע"י מצוות ומע"ט כנ"ל, ולפיכך נמצאים שניהם במעלה אחת, בענין המשכת הג"ר שוהו שנק' פנים בפנים והבן היטב.

ונמצינו למדים בענין הדבר ונוקבא, אשר הם ממש פרצוף אחד, כי יוצאים שניהם מוונג אחד. וכל ענין התחלקותם הוא, משום ההפכיות דעליה וירידה שבהכרח הם מהויבום להמצא בכל פרצוף היוצא ע"י עליית מ"ן, כמבואר לעיל. והוא הנותן התחלקות פנימי וחיצון הנ"ל, שהמה בחי' דו"ג, כאמור. גם תכין מתוך זה, אשר שיעור החסרון בהנוק, שזה ממש כמו שיעור העודף בהדבר, וכן כל העדפה ושכחו של הדבר, הוא מסיבת ירדת הנוק, וממש כשיעור ירירתה. כי סיבת ירדת פרצוף החיצון, הוא מכת התעלות מקום המלכות דראש, אל נקבי עינים, דע"כ נשאר החיצון כאור הנקבה שמשטה למבור, אמנם הוא המדה והשיעור, שהרויח פרצוף הפנימי שהרי מכת זה, הוא נתעלה ונמשך אחר המלכות דנקבי עינים, ונטל האח"פ דראש לחלקו, כאמור.

אמנם תשכיל, אשר כל האמור, נוהג בעיקר בהבחן הסוף מכל פרצוף, והוא כמ"ש לעיל, אשר מומן תיקון המ"ן ואילך, שנשתתף מדה"ר בדיון, עכ"ו, נשאר חלק הסוף דכל פרצוף במדה"ר, שהוא מטעם המבואר בענינים הקודמים, אשר כל בחי' רת"ס דהפרצוף שיצא דרך נקבי עינים, נמצאים מסתיימים למעלה מטבור עשיה. ונמצא. אור העינים. שהוא האור דשיתוף מדה"ר בדיון אינו מגיע לחלק הסוף שהוא למטה מטבור ונשאר עד כן, במדה"ר בלחודו. כמטרים המ"ן.

ונתבאר בענף הקודם. שמצד ההתכללות דמלכות שבעינים כפה. נמשכים בחי' חלק מאח"פ דראש. ויורדים ונשפלים בפרצוף החיצון העומד למטה מפה. שהים שיפולי מעיים. כמ"ש שם. אשר ז"ס שבולת הוקן שהוא חלק אח"פ דעליון ממש. שירד להתוך והתג"ת שמפה ולמטה, וז"ס פרסא ומבור. אשר חלק מתכ"ד דסיג נשפל ונמשך למקום חג"ת דסיג. גם ז"ס היסוד ועטרה. אשר חלק מחג"ת שלמעלה מטבור. נשפל וירד לנה"י דלמטה מטבור.

ובורה העי, אשר גם בחלק הסוף דלמטה מטבור, נמשך ג"כ מסוד השיתוף דמדה"ר בדיון, דהיינו השיפולי, דחג"ת שיצא מבחי' חג"ת ונכנס לבחי' נה"י, שהים יסוד ועטרה, כנ"ל, וא"כ, יש גם בהסוף מבחי' התקונים הנמשכים מאור העינים, אלא רק בבחי' הראש לבדו, כלומר רק באותו החלק דחג"ת הנמצא כתוב, שנהפך לבחי' נה"י כסוד שיפולי מעיים, כאמור.

והנה הרכ אומר בענף מ"ו, אשר חיצוניות המלכות דעליון יורד ונעשה פנים בפנימיות התחתון, שכוונתו על ענין השיפולי חלק מבנין העליון, שיוור ומתלבש בתחתון, ואע"פ שאינו נמשך אלא מפה דעליון, שהוא בחי' חיצוניות המלכות, כמ"ש לעיל, אשר פנימיות המלכות כבר נתעלה אל נקבי עינים, ותפה ירד לבחי' מלכות דמלכות כרוגמת הטבור, מ"ס מאחר שהיא נכללת ג"כ במלכות הפנימיות שבעינים, משום זה בכתה להמשיך ג"כ חלק מאח"פ דראש דעליון, ולהתלבש בראש התחתון, כנ"ל אמנם הרי גם התחתון יש לו ע"ס בראש שלו, שנק' ג"כ: גלגלתא, ועינים, ואח"פ, וא"כ היה התלבשות דאח"פ דעליון צריך להמשיך עד הפה דראש של התחתון, ומשום זה אומר הרב שאינו כן אלא הוא נמשכת ומתלבשת רק עד המלכות של ראש דפנימיות של התחתון, כלומר, עד מקום נקבי העינים דראש התחתון, ולא לאח"פ של התחתון. וזה אמרו, שהחיצוניות דעליון נעשה פנים בפנימיות של התחתון, דהיינו בראש הפנימי שלו שמעינים ולמעלה ולא בראש החיצון, שהוא אח"פ, כאמור.

ומכח דברים האלה, יצא לנו, כי הכתנות בבחי' הראש דפרצוף נה"י שהרי ביארנו למעלה, שיש לו כלים מתוקנים בשיתוף דמדה"ר בתיקון קוין וכו' מצד שנמשכים

והנה מ"ש, שנפלו האחורים דא"א, הוא על בחי' חו"ג המגדילים האחורים ומחזירים פכ"פ. לכן אל תתמה אם אנו אומרים ומכנים בחי' זו: פעם פכ"פ ופעם אב"א, והוא, על בחי' החו"ג אלו. והוא בחי' חו"ג שלוקחים א"א מן הכתר, שהוא א"א, כדי להחזירם פכ"פ כי גם בא"א היה בהם בחי' אב"א, כמו שיתבאר בע"ה.

וכבר ידעת, כי הטפה המציירת הולך, והמגדיל, הוא הבחי' זו דחו"ג, ואלו הם סוד האותיות שמהם נוצר הולך. ועוד, כי האותיות הם תמיד לעולם בחי' הכלים, כנודע.

ואלו נעשו כלים לא"א, בסוד האחורים, כנזכר, ואלו הם שירדו למטה עם שארית החסדים היורדים לצייר הכלים של הולך, שהם ז' מלכים דבחי' זו"ן. **והנה** כל אלו, הם בחי' כ"ב אותיות התורה: וז' מהם, הם כלים לז' מלכים. וש"ו מהם, הם כלים לא"א. וכמו שנתבאר לעיל, כי יותר גדולים הם א"א מכל זו"ן.

וסימן לאותיות א"א, הם י"ה, כי א"א הם גם כן סוד י"ה שבשם, כנודע. ואותיות ז"א, הם שעמנ"ז ג"ן. והמ"ו אותיות הנשארים, הם דא"א: ו' מהם הם דאחורים דא"א, שהם בד"ק ח"י"ה וכנזכר בתיקונים ובוזרה. ושאר אותיות הם אוכל"ל מספר"ת, הם פנים דא"א. וזהו הטעם של אלו האותיות של שעמנ"ז ג"ן, שצריכים ג' זיינין ותנין על כל אחד מהם, ואמנם באותיות בד"ק ח"י"ה צריכים תג א' על כל אחד מהם, וגם למה נשתנו אלו תשעה אותיות, משאר האותיות, שאין בהם שום תג.

אבל הענין, כי האותיות שעמנ"ז ג"ן, הם סוד הז' מלכים שמתו. ולפי שמהם נתהוו ויצאו הקליפות, כנודע, לכן הם אותיות שמ"ן ע"ז ג"ן.

פ"י שהם תגבורת וחזק עוז הדינין העזים, אשר ירדו ונעשו מהם השמן שהם הקליפות. וכבר נודע, מ"ש בוזרה באדרא זוטא ובספרא דצניעותא דף רצ"ב ע"ב, כי אלו הז' מלכים הם ניצוצין דאזרדיקו,

כותל אחד לשניהם וכו' חצי כותל לז"א וכו': כותל ה"ס המסך הנ"ל, דהיינו קו האמצעי המכריע ביניהם, כסוד המתקלא כדאמרן עשיה, וכבר נתבאר שהוא כפול מבחי"ב ומבחי"ד, אלא מתוך שבח"יד כגניזו כנ"ל, ע"כ נכחן כמו כותל אחד מבחי' נקודה דנה"י דס"ג לבדו, כנ"ל.

כי האדם התחתון ע"י מעשיו גורם וכו' כמו שנתבאר לעיל, אשר האחורים אינם מתגלים זולת עם גילוי החסדים, שרק אז אין פחד מהחיצונים כנ"ל שזה בא ע"י מצות ומעשים טובים, כנ"ל.

כי אין יוצא מיסוד הבינה אלא חו"ג וכו': כנ"ל, שקו האמצעי הנק' דת"י, הוא בחי' האו"ח והמסך, שהוא מעלה האו"ח ממטה למעלה בסוד הראש, שנק' חוי"ב והיינו מיסוד דבינה ולמעלה בסוד קו האמצעי והמתקלא ומשם מתפשט היסוד דבינה ומשפיע למטה במחוין ומשם ידעת שבשורש הא' שמטרים המ"ן נתקן המסך בכלי מלכות, ובשורש הב' שע"י המ"ן נתקן המסך בסוד עמרת יסוד, כנ"ל בפמ"ס ענף י"ח ובפמ"ס ענף ט' עשיה.

וזה. אמרו, שאין יוצא מיסוד הבינה רק חו"ג דהיינו האו"ח הנמשך ממעלה למטה, שהים חו"ג, כי החכמה ה"ס קו החסד שבראש והבינה ה"ס קו הדין שבראש, וע"י המסך המגלה חסדים ממטה למעלה, מחזיר את החו"ב, במעלה שזה פכ"פ כמ"ש לעיל וממש כל כמות האו"ח וקומתו שבראש, נמצאת היסוד דבינה שהים הפה והמלכות ש' ראש שמשפעת להז"א.

מכים החסדים המגוללים שם ומוציאים אורותיהם וכו': הכאה ה"ס הוונג, שהאו"י רוצה לרדת למטה והמסך מעכב עליו שנקרא הכאה, כמ"ש לעיל בענף ד' בפמ"ס ובפמ"א עשיה, וענין הוצאת אורות דחוי"ב לחו"ן גם נתבאר שם, כי כל הכמות בשיעור קומה שהאו"ח עולה ומלביש, הרי שקונה בעצמו ג"כ אותו הכמות והשיעור, וזהו שנק' שהחוי"ג דהיינו האו"ח העולה, מוציא אורות דחוי"ב לחו"ן, עשיה. **ל**א הגדילה רק בחי' אחורים וכו': כמ"ש לעיל שהחסדים גורמים שיתגלה האחורים אשר אז נשלמים בעוביותם וראוים להעלות או"ח, והמשכת הג"ר אמנם הם כמהותם אינם, רק בחי' חו"ג לבד, דהיינו שנתגדלו החסדים ונגלו הנבורות כנ"ל, וענין המשכת הג"ר שהים פכ"פ, הרי זה נעשה מאליהם כנ"ל.

כי גם בא"א היה בהם בחי' אב"א וכו': כמ"ש לעיל, שמתוך שנתעלה המסך דמ"ן לסוד החכמה שנק' נקבי עינים, אז יצא האור מכתר לחכמה ומחכמה לכתר, שהוא בחי' חו"ן בחסרון ג"ר, שנק' בכל המקומות אב"א, כי חסר שם אור הפנים שהוא ג"ר. והוא

שנמשכים לשם חלק מכלים דתגית, ואור העינים מניעים להם, אשר הם היסוד כאמור. ותבתי על כן, ב' בחי' בהיסוד הזה, דהיינו אחר שתבתי בו ע"ס דראש, הנקי: גלגלתא, ועינים, ואח"כ, תבין אשר שיפולי דתגית, מניעים לו רק בראש הפנימי שלו, דהיינו מעינים ולמעלה, ועד שם נמצאים עצמותם של הכלים דתגית, אמנם כאח"כ שלו, כבר אין עצמות דשפולי דתגית מניע לשם, אלא רק בחי' הארתם לבד, ולא עצמות. וכדי שתבין הדברים על מתכונתם, תקיש זה אל בחי' שכולת הוקן וג"ר דנקודים. אשר הרב מכאר אותו היטב לעיל בענף ט"ו, וכבר ידעת, שהשכולת ויסוד ועמרה, הם ענין א', ותוכן דבריו, אשר שכולת הוקן כולל אח"כ דראש דעליון, וממנו נוטלים כח"ב דנקודים, אשר הכתר, נוטל מעצמות אור האוון שבשכולת, דהיינו סוד שיפולי דעליון, וח"ב נוטלים מחוטם פה דשכולת, אלא שיש בהם קצת הארה, מאור האון עשיה, פירוש, דהשכולת הם שיפולי אח"כ דראש לתוך של ראש דפרצוף דתגית, כנ"ל, והנה בהראש דתגית יש שם ע"ס: גולגלתא, ועינים, ואח"כ שמעינים ולמעלה הוא ראש הפנימי, והאח"כ ראש החיצון. וכבר ידעת, שעצמות הכלים דעליון אינם נמשכים להתלכש רק בראש הפנימי דמעינים ולמעלה, אמנם בראש החיצון מניע רק הארה, מכה התכללותם כאחד בשורש הא', אבל עצמות אח"כ אינו נשפל יותר למטה מנקבי עינים דראש דתגית, והוא נוטל הכתר דנקודים, דהיינו הכתר דפרצוף נהי החיצון, אשר כבר אין שם מעצמות דעליון אלא קצת הארה לבד כאמור.

ועד"ז תבין ג"כ בחי' הראש דפרצוף הפנימי, שהם היסוד כמ"ש לעיל, אשר נבתי ג"כ לב' ראשים דראש הפנימי יש לו מעצמות שיפולי דעליון. כבוד אור האוון וע"כ יש שם בחי' אור העינים ממש עם כל התיקונים דהיינו תיקון קוים וכו', ממש כמו בחגית. אמנם הראש החיצון, כבר אין לו מעצמות בנין דתגית שהם כלים דפנים כבוד שיתוף מדה"ר אלא כבר הוא בבחי' מדה"ר אמנם יש שם קצת הארה מאור האוון, וכבר נתבאר סוד אור האוון שהם אור העינים של פרצוף ס"ג, המכונה על שם אוון דע"ב דא"ק, כמו שהארבנו לעיל עשיה. וע"כ שלישי העליון של היסוד, נמצא מחובר בתיקון קוים, וממש כמו דתגית, ומקומו בשליש תחתון דת"ת השיוך ג"כ לדתגית אלא כבוד שיפולי מעיים שנשפל ונמשך לבחי' נה"י, כנ"ל. ושם עיקר הראש דפרצוף נהי כבוד, שעיקר הראש הוא פרצוף הפנימי והוא נמשך מהטבור עד סיומא דגופא. וזה החלק של היסוד, היוצא לבר מגופא, הם ראש החיצון דנהי דהיינו בחי' אח"כ שבו. כאמור לעיל.

ובהאמור יתבאר לך ג' חלוקות בדבר תיקון הקוים בעינים דנקודים, כי בהכתר אשר הם ראש הפנימי, ואשר הכלים שלו בבחי' שלישי תחתון דת"ת דא"ק, דהיינו כבוד שיפולי דתגית כנ"ל, וא"כ ודאי, שבו מניע אור העינים וכל התיקונים כמו דתגית גופיהו, ואשר ע"כ יש לו תיקון קוים גבור, כמו דתגית וכמ"ש לעיל, אשר הם שלישי עליון דיסוד דא"ק, שהוא ג"כ ראש פנימי ובחי' כתר, כנ"ל עשיה.

חלוקה ב', הם חו"ב. שהם ראש החיצון, דהיינו אח"כ דראש, אשר הכלים שלהם הם בני שלישי עליונים דנהי דא"ק, והם באמת כבר ככלים דנה"י, שכולם בחי' אחוריים, שנמשכו מסוד אור הגי' דהסתכלות עינים באח"כ, שמאור הזה אין שום תיקונים כנ"ל, אמנם החו"ב להיותם בחי' אח"כ, איב מתיחרים עם ראש הפנימי, מצד שורש הא', ומקבלים הארה מאור העינים כנ"ל, וע"כ אומר הרב שיש בהם תיקון קוים

דאודריקו, כהאי אומנא דאכתיש בפרולא ואפיק זיקין לכל סטר, וזהו ג"ן, כמ"ש, ג"ן היוצא מתחת הפמיש, וכו'.

וכבר נתבאר לעיל, כי אלו ז' מלכים לקחו אורם מגוף א"ק שתחת שכולת הזקן, ולא למעלה, נמצא שהם חסרים בחי' ג' אורות עליונים שהם אח"כ, כי לכן נשברו הפנים והאחוריים שלהם, ואלו הם בחי' ג' תנין, שיש למעלה על כל אות מאלו הז' הנ"ל, כי הם מורים על הסתלקות האורות והחיות מן הכלים, שהם אותיות, ונשאר האור למעלה מהם ולא בתוכם, כדרך צורת התנין על האותיות.

אבל האותיות בדק היה, הם אחורים דא"ק שירדו, וכבר ביארנו לעיל כי א"ק לוקחים ב' אורות של חו"כ, ולא חסר מהם רק אור האוון, אשר ע"כ לא לא ירדו מהם רק בחי' אחוריים, וכנגד אותה האור שחסר מהם, אנו מתייגים תג א' על כל אות מהם, כנגד אותו אור הפרטי שחסר מהם.

וכבר ביארנו, כי מה שיוורד מאו"א נקרא אחור, וגם נקרא פנים, כי להיותו חסר אור און העליונה מן ב' אורות אחרים, לכן החסרון הנמשך מצדו הוא גדול, כי הוא הבחי' העושה אותו פכ"פ.

והנה מוחין אלו שהם חו"ג, הם נמשכין לאו"א עם הכלים דנה"י דא"א דוגמת מוחין דז"א שבאים עם נה"י דא"א, וגם נה"י מאלו, ירדו למטה, ובערך שבאו מא"א נמצא, כי זה נק' חסרון בא"א עצמו.

וכבר ביארנו הטעם, כי מה שנרם לו ענין זה, הוא לסבת לקיחתו אור האון בסופו, ולא בתחילה. ואמנם בערך שכבר לקחו א"א, לא יקרא חסרון זה חסרון דא"א אלא חסרון דא"א, עצמם.

והנה בענין העקודים כבר נתבאר לעיל, ענין בחי' מנת"א שבהם, ונבארם פה בבחי' הנקודים. ונאמר כי בחי' הנקודים, הם האורות הראשונים שיצאו בראשונה, והאותיות הם הכלים, ואח"כ כשנשברו הכלים ונפרדו איש מעל פני מתו, האורות נשאר בחי' תנין, על האותיות שהם הכלים. והטעמים, הוא שם מ"ה החדש, שיצא אח"כ מאור

המצח

הוא הבחי' זו דחו"ג ואלו הם האותיות שמהם נוצר הולד: כי כל ענין הולד, הם האו"ח המתפשט מהמלכות של ראש ממעלה למטה, וכמ"ש בענפים הקודמים, וכמ"ש לפנינו בע"ה ונמצא שהולד נוצר רק מבחי' החו"ג והטפין הנ"ל, ולא מעצמות החו"ב, והכן.

הם ניצוצין דאז דריקו וכו': פירוש של ניצוצין, הם אור חוזה, כי האו"י מוגדרים בשם אורות, והאו"ח מוגדר בשם ניצוצין, כמ"ש בשער סאמרי רשכ"י ע"ש. והוא משום שהאורות לא ירדו רק נסתלקו מתוך הכלים ועלו למעלה לשורשם, ולא ירד, רק בחי' האו"ח לבד, והם רפי"ח ניצוצין שירדו להחיות את הכלים.

נמצאו שהם חסרים ג' אורות אח"כ וכו': כלומר אח"כ דבחי' ראש הס"ג, כמ"ש לעיל, אשר השכולת הם הראש דאותו הס"ג, שיצא דרך העינים, והוא כלול מאח"כ דראש הע"ב, בסוד שיפולי דע"כ לתוך הס"ג. ונבתי בו: ראש פנימי, שהם כתר, והם אור האוון שבשכולת הזקן. וראש חיצוני שהם חו"ב, והם חוטם פה, שבשכולת הזקן, ומהם לקחו ג"ר דנקודים כח"ב, שהם גם כן סוד אותם הכי ראשים: פנימי וחיצון, הנ"ל. אמנם הז"ת המה לקחו מבחי' חוטם פה שלמטה משכולת אשר דתגית לקחו משכולת עד החוזה, והנהי"ם לקחו מחוזה עד הטבור.

וכבר נתבאר, אשר אור העינים אינו מניע רק לבחי' ראש ותוך לבד, אשר הראש הם הכתר, והתוך הם חו"ב, כנ"ל ע"ש, ונמצא אשר לז"ת שכבר אין להם אפי' מבחי' תוך, שהם החו"ב דשכולת, שהם חו"כ דראש, וע"כ כל בחינתם הוא רק מבחי' אור הגי' שמהסתכלות עינים באח"כ, שהם בחי' אחור ולא פנים. ואפי' בחי' הפנים שהגיע להם מחו"כ דנקודים, ג"כ לא יכלו לקבל, משום שלא היו להם מאור העינים כלום, כנ"ל, וע"כ נשברו פו"א.

וזה אמרו, שהם חסרים מני אורות עליונים דהיינו אח"כ דבחי' ראש, כאמור. כי מחו"כ דגופא, לא יכלו לקבל, שאין אור העינים מניע לשם, כי אינו נמשך רק ברז"ת לבד, שהמה רק בחי' אח"כ דראש, כמבואר.

כי הוא הבחי' העושה אותו פכ"פ וכו': פ"י שעי' החסרון של אור האוון, נחבטל אותו האור דחו"ג שקבלו ע"י נה"י דכתר, כדברי הרב לע"ה, אמנם נחבאר שמקורם זה, לא היו החו"ב האלו, רק בבחי' אכ"א, שעי' זה האור הרויחו בחי' ג"ר דהיינו פנים כפנים. ואחר שנחבטל, חזרו או"א לבחי' אכ"א, כמקודם.

וזה אמרו, לכן החסרון הנמשך מצדו הוא גדול, כי הפסידו הג"ר וחזרו לאכ"א, כאמור ודע, שזהו שהרב מכנה בכל מקום, שנחבטלו אחורים דא"א, שהכונה שהפסידו הג"ר והכן.

נמשכים

קיום במקצת דהיינו משום ההארה שמקבלים מהכתר כניל. הלוקה גי' היס הוית שמפה דחויב ולמטה, והם ודאי שאין בהם תיקון קיום ולא כלום, וע"כ יצאו זה למטה מזה.

והנה נתבאר כ' היטב, אשר גם שורש דכר ונוקבא הנפרדין, מתחיל משורש הזה של תיקון מ"ן, שהוא משום שכל פרצוף הנאצל ע"י עליית מ"ן, בהכרח שיוצא בשנים: פנימי, וחיצון, שהפנימי הוא שורש הדכר, והחיצון הוא שורש נוקבא. גם נתבאר, אשר הדכר נכתן לבחי' ראש, והוא משום שנמשך ונתעלה מפה ולמעלה עד האון, ולפיכך גם אתר יירדתו למקומו יש לו ממש אותו הראש. משא"כ הנוקבא, שהיס פרצוף החיצון, הוא נשאת תמיד מבחי' למטה מסבור, בשכבר קיבל מפה הזה דעליון לבחי' טבור, ומעולם לא תוכל להתעלות למעלה מפה. וע"כ, אין לה מבחי' אור הטותין, אלא מה דיהיב לה בעלה, כניל בארוכה. גם ידעת, אשר כל עיקר הכתן בחידושי כלים והתיקונים שבהם, הוא רק מסבור ולמטה, כמ"ש באורך בענף מ"ז עשיה. ולפיכך תדע, אשר פרצוף נה"י דאי"ק הפנימי, הוא שורש לכלהו דוכרין דר' העולמות דאבי"ע, והוא המכונה תמיד בשם הויה דאלפין במילוי מ"ה, כוה: יוד, הא, ואו, הא, שעולה מ"ה. ופרצוף נה"י החיצון דאי"ק, דהיינו הם הע"ס דנקודים, היא השורש לכלהו נוקבין דר' העולמות דאבי"ע, והיא מכונה תמיד בשם הויה במילוי ההיין כוה : יוד, הה, וו, הה, ככחשבון ב"ן.

והנה לפי"ן, יש להבין מ"ש הרב לעיל בענף י"ה וו"ל, כי הנה ביטול המלכים היה, לפי שלא נתקן עדיין כהרא אדם דכר ונוקבא, וזהו עצמו סוד מפי הורע של יוסף, שיצאו בלתי נקבה, אלא מוכר לתור, עכ"ל, אשר לכאורה סותר כל המתבאר לפנינו, אשר הוכחנו כי הע"ס דנקודים הטה שורש כללהו נוקבין. וגם הרב, עצמו לעיל בענף ה', אומר להדיא על הע"ס דנקודים, וו"ל, ובאן יצאה הנקבה תחילה, ע"ש.

אמנם כן צריך להבין מאד ענין השפעת יסוד דאי"ק לגיר דנקודים. גם מה שסאריך הרב לעיל בענף י"ה לדיוק, אשר היסוד דאי"ק אינו בבחי' רובצת, כלומר כבחי' נה"י דאימא המתלבשים בו"ן דאצילות, אשר שם הרעת למטה סחכמה וכינה, אלא אי"ק עומד ולא רובין, וע"כ נמצא היסוד שלו למעלה מחו"ב, ונמצא משפיע אליהם ע"כ דכרוו בקיצור עשיה.

והנה עומק הדברים האלו הם עד אין קץ, גם עדיין חסר לנו ידיעות בהתכמה שלא ביארנו, ועכ"ז אבארם מעט, לפי הצורך להבין קשר הדרושים דשביה"כ ואיתא באדיר בתחילתו לפרש ענין תיקון האצילות, וו"ל, מאן דבעי לתקנא יתקן גרמיה בקרמיתא עשיה. פירושו, אשר קודם כל התיקונים אתתקן מקודם הכתר בעצמו, ואו היה אפשר להמשיך התיקונים לשאר הפרצופין משא"כ מקודם דאתתקן הכתר היה ענין שביה"כ וכו', עשיה.

ותבין דכריהם ו"ל עם המתבאר לעיל, אשר יסוד דאי"ק נכתן על ב' בחי', בסוד ב' ראשום: פנימי, וחיצוני, אשר ראש הפנימי הוא מצוי כגוף עצמו מסבור ולמטה, שהיס מעינים ולמעלה והיס הכתר ועיקר הראש, שיש בו אור האון וכל התיקונים הנמשכים מכה הכלים המתקונים מפרצוף החגית שלמעלה מסבור, אמנם ראש החיצון הנגלה ויוצא לכר מגופא, כבר הוא בחי' תוך ולא ראש, וכבר אין בו כל התיקונים דאור האון, כמו שנתבאר לעיל משום שהוא בחי' נה"י ממש בלי השיפולי כלים דחגית כמו הכתר, אמנם משום שאינו תוך ממש, אלא שהוא בחי' בתי

המצה, לתיקוי המלכים, כמ"ש בע"ה. וזה טעם הס"ת, שיש לו בחי' כתיבת אותיות ותנין, וחסרים ממנו טעמים ונקודות.

כי כבר ידעת, כי ס"ת הוא בחי' היסוד דאבא, וכבר נודע בזהר בהרבה מקומות, דבמחשבה אתבריר כולהו, ולכן הס"ת מורה על זה הניל, ועל ידי מה שהשיץ קורא הפ' בתורה, בטעמים ונקודות, הוא לתקן מה שחסר ממנו. לכן תמצא, כי הטעמים יש בהם הוראה בהוצאת הכל הפה, כי יש ניגון פרטי לכל טעם בפני עצמו, בהוצאתם מהפה ולחוץ.

וכן הנקודות יש להם הברות כמו אָ, אֵ, אִ, אָ, אַ, אֲ, אֳ, אִי, אי, אבל התנין אין להם שום תנועה ונדנוד בעת קריאת האותיות, והטעם כי בחי' הטעמים והנקודות הם מורים בזמן שהאורות בתוך הכלים. ולכן הם נרגשים ונדנדים בעת קריאת האותיות, יען כי ע"י הנקודות והקריאה הם מאירים בתוך כליהם, שהם האותיות, אבל התנין מורים על זמן היות האורות על גבי האותיות וחיץ להם, שאז אין להאותיות שום נדנוד ותנועה, כי רוחניותם נסתלק מתוכם, אמנם עומדים עליהם מרהוק, להאיר להם הארה מועטת, כדמיון התנין העומדים זקופים על האותיות, לא בתוכן.

עוד יש שינוי אחר, כי הטעמים והנקודות, יש מהם הרבה שעומדים תוך האותיות, כמו דגש ורפה פסיק ומקף בטעמים, ושורק בנקודות, ויש מהם שעומדים תחת האותיות, אבל התנין כל בחינתם אינם אלא על גבי האותיות תמיד מבחיץ להם, אמנם עכ"ז עומדים אצלם להאיר להם, אע"פ שאינם בתוכם, כמ"ש.

ואמנם למטה בע"ה, נבאר סדר או"א ומציאותם, ושם נאמר, כי אבא כולל י"ם, וכן אבא כלולה מ"ם, וכן זין מ"ם

והנה כמו שז"א הנקרא ישראל כלול הוא מ"ם, ונחלק לב', נגד לאה ורחל, ונמצא שרגלי לאה עד שלישי ת"ת

נמשכים לאו"א עם הכלים דנה"י דא"א וכו': כי יחס התחתון לעליון שלו בענין הזה דהתלבשות נה"י שויים, ככל המדרגות וזהו שטרמה אותו למוחין דו"א, המתלבשים זכאים בו"א, עם נה"י דאו"א.

וכבר ידעת, שורש של התלבשות נה"י דעליון בתחתון, שה"ם שיפולי אח"פ דראש העליון בתוך ראש התחתון, שמצבו למטה מפה דעליון, כמו שהארכנו לע"ז, בסוד שכולת הזקן ופרסה, עשיה. וזהו נוהג ככל פרטי המדרגות דרת"ס, כמ"ש בפס"ם מ"ז עשיה.

לסבת לקיחתו אור האון כסופו לא בתחילה וכו': כי ע"כ כן כבר נמצאים החויב מבחי' כבר מרישא, שאין בהם תיקון קיום בשלימות, דע"כ נבטלו אחוריהם, ועמהם בחי' נה"י דכתר, המתלבשים באחורים האלו, כאמור.

בערך שכבר לקחו או"א לא יקרא וכו': כי כן ביארנו בפס"ם ענף מ"ז, אשר זה החלק דאח"פ דעליון, הנשפץ ומתלבש תוך התחתון כבר יצא וזבא לרשות התחתון, ונחשבים לתחתון, שה"ם הנודע בכ"ס, אשר מלכות דעליון הוי כתר לתחתון, והיינו ודאי, משום שנכחת לתחתון. ולכן נכתן שלישי התחתון דת"ת א"ל בחי' נה"י, שה"ם הכתר שלו, כי כבר יצא מבחי' חגית, והבן.

וזה אמרו, ואמנם בערך, שכבר לקחו או"א לא יקרא חסרון זה חסרון דא"א, אלא חסרון עצמו עכ"ל, והוא משום, שכבר נחשבים לבחי' או"א, כאמור, ודע שהמה אמנם המכונים תמיד, שנכתלו אחורי נה"י דכתר, כי אין לו כ"ץ יותר יחס אל הביטול ושביה"כ, חוץ מנה"י שלו, שנתלבשו באו"א כני"ץ, ולפיכך, מוגדרים בשם אחורי נה"י, והיינו משום שהם סוד חיצוניות דעליון, שנעשה פנים בתוך פנימיות התחתון, כדכרי הרב לע"ז בענף מ"ז, עשיה, וכמה שביארנו באורך בפס"ם שם, אשר שורש חיצוניות דעליון הוא ג"כ מסוד התחתון, שעלה לשם מתחילה בסוד העליה עשיה, וכוה תשכיל לדעת, אשר אלו אחורי נה"י דכתר, היס חיצוניות דנה"י דכתר שנעשו פנים בפנימיות התחתון שנק' זווג ע"יון דאו"א עלאין, כמ"ש לע"ז באורך שתחילתו מתחיל ג"כ מסוד החו"ב האלו, שעלו לשם, באופן שאין שום יחס הכתר בענין השביה"כ, או ביטול, והבן מאד.

וכוה תבין, סוד הרעת דנקודים, שיצא לראשונה כסוד שבירת הכלי שלו, שהמוחין האלו שבאו לאו"א כסוד נה"י דכתר, הרי שנעשו פנים בפנימיות שלהם, שפירושו שעשו מתחילה זווג הפנימי, שמעינים ולמעלה דחויב אשר בחי' הע"ס של הראש של המוחין האלו, נשארים בחו"ב ע"יאין הנ"ל בעצמם, והגוף של אותו ההארה

בחי' אח"כ יש לו הארה במקצת, מכת התיחדותם כבוד שורש האי' עשיה.

והנה היסוד דא"ק השפיע בהנקודים, כבי' הווגים הנ"ל. וע"כ אומר, שהשפיע בעמידה, כי כן מכונה השפעה דכתר היסוד, כלומר, דרישי ירכין הם במקומם. ופירוש רישי ירכין, כנ"ל, שה"ס חו"ב, כמ"ש שם בתחילת הענף הנזכר, וז"ל שהיסוד גבוה מחו"ב, דהיינו בסוד זווג הפנימי דהיסוד, שנק' עמידה, דהיינו בשליש עליון דהיסוד הטמון בש"ת דת"ת הגבוה מרישי ירכין, שהמה חו"ב, כאמור.

אמנם מה שקבלו החו"ב זווג הפנימי דהיסוד, נכחן בחיוב לראש וגוף, כנודע, כי אין קיום לאור כלי כלי, ואין כלים אלא בגוף, שה"ס האו"ח שמפעלה למטה, ותדע שהגוף הזה ה"ס כלי הדעת, שה"ס התפשטות המלכות דזווג הפנימי דחו"ב מעינים ולמטה כאמור. ובוה תכין דברי הרב בענף הסמוך, אשר בשבירת כלי הדעת נתכטל הסתכלות עיינין דאו"ח, עשיה, והבן.

ובוה תכין מ"ש לעיל על אמרו דשביה"כ היה, מפני שלא נתקן כדרא אדם דכר ונוקבא, ע"ש. ובהאמור תכין היטב אשר הגם דכלהו ע"ס דנקודים, המה סוד נוקבא, אמנם חסדים תיקוני נוקבא, וזה אמרו, שלא נתקן כדרא אדם דוי"ג, שהכונה על התיקון דאו"ח כותל אחד לשניהם המחוורים פכ"פ, כנודע, שעניניו ית' לקמן, וז"ש בשער מרשב"י וז"ל, כשנתקנה כלה עליונה יצאו מפי דמים תחילה, ההיד ואלה המלכים וכי', והיינו כדאמרן, שלא נתקן כדרא אדם דוי"ג, שסובב על תיקון כותל אחד דאו"ח, שנק' כלה עליונה. והבן, ותיקון זה נק' ג"כ תיקון הכתר, דכל זווג פנימי נק' כתר, כנ"ל, וה"ס העלמת דעת העליון הנ"ל, שלא יושפע לז"ת. וז"ש באד"ה דמאן דבעי לתקנא יתקן גרמיה בקרמיתא, דכונתם על תיקון הכתר, כאמור ואכמ"ל.

ודע שכותל פירושו מסך, וה"ס הסך דאתפרש באצילות תחות או"ח עילאין, אשר הדעת שלהם, דהיינו היה והיג היורדים ממעלה למטה, כנ"ל בדברי הרב ע"ש, צריך להשאר אצלם למעלה, והוא המכונה דעת עליון או דעת הנעלם, שבוה נמצאים או"ח משפיעים להו"ת שה"ס זו"ן, רק מבחי' ראש החיצוני שלהם שלמטה מהכותל הנ"ל, ואז נמצא הדעת שהוא למטה מחו"ב עילאין, ובוה מתקיימים, והבן.

והנה התיקון הזה הוא שורש דזווג ישו"ת הנק' רובצת, שפירש הרב לעיל בענף י"ח, אשר מנבחה רישי ירכין לעילא, והיסוד שלה נשפל למטה מהם, וע"כ נמצא הדעת דז"א למטה מחו"ב שלו עשיה. והיינו כדאמרן, אשר רישי ירכין ה"ס החו"ב דפרצוף נה"י, והוא הסקל ה"ח והיג מרעת עליון, שה"ס יסוד הגנוז בש"ת דת"ת דעליון שנק' חו"ב עילאין, ואותם היא שפסרת ומעלה אותם למעלה, באופן, שלא יגיע לז"א אלא מרעת תחתון, דהיינו יסוד ועטרה הכליט ונגלה לבר מגופא, שבוה נמצא הדעת ודאי למטה מחו"ב עילאין, כנ"ל. ובוה הוכנו כל התיקונים דאצילות באופן שיוכלו לקבל האורות דעליון ולא ישברו, והבן. ותדע, שז"ס ושורש לדברי חו"ל, שאמרו שהמשמש מטנו בעמידה, קרוב למיתה יותר מאל החיים, דהיינו ממש מקרה דשביה"כ, שהיה בעמידה כנ"ל, כי כל החיים מתחילים מעולם התיקון, ששם כבר מוגבל סוד הגבהת רישי ירכין לעילא, כנ"ל, והבן.

ת"ת דז"א, שהוא בחוה שלו, ומשם, ולמטה מתחיל ראש רחל. כן הענין באו"ח, כל אחד מהם נחלק לב' חצאין וב' חצאי העליונים של או"ח, נקרא או"ח עלאין, וב' חצאי התחתונים, נקרא יש"ס ותבונה, וכאשר נעריך כל זה בבחי' א', נמצא כי ראש ישו"ת הם בחוה, בספי' שליש ת"ת דאו"ח עילאין, ועיין לקמן. ונחזור לענין, ונאמר ענין סדר ירדת ז' כלים של מלכים, איך נשברו וירדו, הנה אמרנו לעיל כי בתחילה יצאו כל הכלים, ואח"כ יצאו כל האורות כלולים בכתר, ואח"כ כולם בחכמה ואח"כ כולם בכינה, ואז היו ז' מלכים אלו במעי הכינה, כדמיון העובר בכמן המלאה. ונבאר ענין יציאתם משם, הנה נתבאר לעיל, כי אדה"ר גרם ע"י מעשיו חזרת פכ"פ לזו"ן, כי קודם שנברא אדה"ר היו זו"ן אב"א.

ודע, כי א"א לעולם לחדש שום זווג, אפילו בבחי' אב"א, אם לא ע"י מצות מעשיות התחתונים ואמנם קודם בריאת אדה"ר, בעת האצילות, היה בהכרח שאותו פעם ראשון תהיה מאליו הזווג, שלא ע"י מצות, כי אדם אין עדיין, עד אחר הזווג ההוא, אמנם לא היה אלא בבחי' אב"א, וכשנולד אדה"ר ע"י הזווג ההוא, החזירה פכ"פ ע"י מצותיו ומעשיו, אמנם מאז ולהלאה אנו צריכין לעשות כל הבחי' אפי' בחי' זווג אב"א על ידינו, כמ"ש בברכת אבות.

והנה כל זה אינו אלא בזו"ן, אבל באו"ח לא הוצרכו מעשה ידי אדם, כי ע"י עצמם מאליהם, שלא ע"י אדה"ר, חזרו פכ"ב. והנה זה הזווג הא', מרם שנברא אדה"ר, עליו נאמר בזהר פעמים רבות, וז"ל כד סליק ברעותא למברי עלמא פי' כי אז לא היה עדיין התעוררות התחתונים, אלא מאליו סליק הכי ברעותא, וזה היה להכרח כי אדם אין לכן היו האורות התחתונים עולים למעלה בסוד מ"ן, תמורת מה שעושים נשמות הצדיקים עכשיו שהם עולים בסוד מ"ן וז"ש כד סליק ברעותא שהוא העלאת מ"ן כי אז היו עולים שלא ע"י מעשה התחתונים.

ההארה דהיינו הע"ס דהתפשטות המלכות של המוחין דראש, הנ"ל, ה"ס ה' חסדים וה' גבורות שנק' אור הדעת, ולחיותו נמשך מזווג הפנימי ע"כ הוא גדול מאד, וע"כ לא היה כח בהבלי שלו שיוכלו לסכול אותו, כי אפי' בעולם התיקון ה"ס דעת הנעלם, שאינו מתפשט למטה מחו"ב, כמ"ש בע"ה במקומו.

אב"א כולל י"ס וכן אמא כלולה מי"ס וכן זו"ן מי"ס: וזה, כבר נתבאר היטב לעיל, אשר סוד הג"ר דנקודים המה ג' ראשים, שבכל אחד ואחד ע"ס: אשר ראש הפנימי, כלומר, היוצא ע"י זווג הפנימי שבנקבי עינים של כללות הראש דנקודים, ה"ס הראש שנק' כתר. וראש הב', דהיינו אח"פ דראש הנקודים, כלומר, התפשטות המלכות דנקבי העינים עד הפה, ה"ס הראש החיצוני שנק' חו"ב. אמנם כבוד הסת"ב דעליון שנעשה הסת"א אצל התחתון, כמו שהארכנו בענין בפמ"ס בענף מ"ו, נעשו גם האח"פ לבחי' ראש גמור, וגם בהם ב' זווגים: פנימי וחיצוני, כלומר שהראש החיצוני הזה, נכחן לע"ס: נלגלתא ועינים, ואח"פ בפני עצמו אשר בחי' זווג הפנימי שמעינים ולמעלה, ה"ס או"ח עילאין שנקראים ביחד אב"א, וזה אמרו שאבא כולל י"ס, ועד"ו גם זווג החיצוני שבפה ה"ס ישו"ת, וזה אמרו, אשר גם אמא כלולה מי"ס.

ויחבאר בענפים הבאים בע"ה, אשר כמו שאנו מבחינים בראש ג' בחי' ע"ס של ראש עד"ו נכחן ג"כ הגוף, לג' בחי': אשר הגוף דבחי' א', ה"ס התפשטות דבחי"א של מלכות דראש ה"ח והיג של הדעת דגופא. ובחי' ב' דגופא, ה"ס התפשטות המלכות דראש דבחי' ב', והמה שנקראים חג"ת. ובחי' התפשטות המלכות של ראש, דבחי' ראש הג', המה שנקראים נה"י"ס.

וזה אמרו, וכן הזו"ן כלול מי"ס. כי הדעת ה"ס כחכ"ד דזו"ן, והיינו בחי"א הנ"ל מזווג הפנימי. ובחי' ב' הם החג"ת שבו ובחי' ג' הם הנה"י"ס שבו כנ"ל. אמנם בהם אין אנו מבחינים שיש ע"ס בכל בחי' מהם, כמו שאמרנו בג' בחי' דראש, כי לא הספיקו להתפשט בעצמם בסוד הזווג, דע"כ נשברו, כמ"ש כל זה לקמן באורך, ולפיכך נקראים ביחד רק עשר ספירות, והבן.

כך הענין באו"ח שכ"א נחלק לב' חצאין וכי': ענין התחלקות הזה נתבאר היטב בפמ"ס בענף מ"ו, שמקורו הוא מכת נה"י דמ"ג שנתחלקו מעל הס"ג ונגנוזו בתוך מ"ה וכי' הפנימיים, כדברי הרב לעיל בענף ח' ע"ש, שמשם ואיך, מוכרח כל בחי' בינה או ס"ג, להתחלק לחצאים: שחלק העליון דכינה, ה"ס הע"ב, ואז"א עילאין, וחלק התחתון ה"ס ס"ג, וישו"ת, עשיה.